

MEB'İN YENİ
100'Ü

ORTAK YAZILI
SENARYO-
LARINA GÖRE

YAZILI
İÇİN KISA
CEVAPLAR

AKILLI
TAHTA

8. SINIF

SÜREÇ
ODAKLI

ETKİNLİK
TESTLERİ

KAZANIM
TESTLERİ

YENİ NESİL
TESTLER

İŞLEMLİ
TESTLER

Karekod Çözümlü
Türkçe
SORU BANKASI

Ekstra Ücretsiz
Dijital Platform

3000

Çözümlü Soru
ve Sınırsız

Deneme
Sınavları

Çözümler için
karekodu okutunuz.

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif ERSOY

ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE HİTABESİ

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen; Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve haricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklal ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin. Bu imkân ve şerait, çok namûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklal ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar, gaflet ve dalalet ve hatta hiyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri, şahsi menfaatlerini müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakrızaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

8. SINIF TÜRKÇE

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Editör Yayınevine aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan; kitabın tümünden veya bölümlerinden, yönerge-lerinden, ölçme araçlarından, etkinliklerinden ve kitaptaki modellemelerden esinlenmek, bunları taklit etmek veya benzerini yapmak suçtur. Aynı zamanda elektronik yollarla, fotokopi yoluyla, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz veya dağıtılamaz.

Editör

Turgut MEŞE

Yazar

Komisyon

Sertifika No

40447

Baskı ve Cilt

Data Dijital Matbaacılık

ANKARA

İLETİŞİM

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 20 33 - 0 505 925 57 81

Fax: 0312 342 23 58

www.editoryayinevi.com

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

- SÖZCÜKTE ANLAM 3
- SÖZCÜKTE ANLAM (SÖZ SANATLARI)..... 21
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 26

2. BÖLÜM

- SÖZ GRUPLARINDA ANLAM..... 27
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 42

3. BÖLÜM

- FİİLİMSİLER (EYLEMSİLER)..... 43
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 50

4. BÖLÜM

- CÜMLEDE ANLAM 51
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 64

5. BÖLÜM

- CÜMLENİN ÖGELERİ..... 65
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 74

6. BÖLÜM

- YAZIM KURALLARI..... 75
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 90

7. BÖLÜM

- NOKTALAMA İŞARETLERİ 91
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 104

8. BÖLÜM

- METİN TÜRLERİ 105
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 115

9. BÖLÜM

- FİİLDE ÇATI..... 116
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 125

10. BÖLÜM

- CÜMLE TÜRLERİ 126
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 134

11. BÖLÜM

- PARÇADA ANLAM - 1 135
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 154

12. BÖLÜM

- ANLATIM BİÇİMLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI 155
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 166

13. BÖLÜM

- PARÇADA ANLAM - 2 (HİKÂYE UNSURLARI - DİL VE ANLATIM ÖZELLİKLERİ)..... 167
- PARÇADA ANLAM - 2 (METİNLERİ KARŞILAŞTIRMA) 175
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 182

14. BÖLÜM

- YAPIYA DAYALI ANLATIM BOZUKLUKLARI..... 183
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 195

15. BÖLÜM

- GÖRSEL OKUMA 196
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 215

16. BÖLÜM

- SÖZEL MANTIK VE MUHAKEME 216
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 235

- CEVAP ANAHTARI 236

1. “İlerideki uçurumun kıyısına kadar yürüdüler.” **cümlesindeki “kıyı” sözcüğünün anlamı, aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde vardır?**

- A) Paltosunun yakasını kaldırıp caddeye doğru yürümeye başladı.
 B) Duvarın kenarında tek başına uzun bir süre bekledi.
 C) Genç adam etrafına meraklı gözlerle bakıyordu.
 D) Komşuluk ilişkilerinin çok iyi olduğu bir çevrede yetti.

2. Yabani hayatta hayvan grubu arasında yırtıcılar ilk sırada gelir. Yırtıcılar arasında büyük kedilerle yırtıcı kuşlar her zaman ilgi uyandırır. Avcı olan bu hayvanlar için hızlı olmak, yaşamlarını ve devam ettirebilmeleri için olmazsa olmazların başında gelir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki sözlerden hangileri getirilmelidir?

- A) en ilgi çeken – birlikte – evlerini
 B) en korkulan – beraber – soylarını
 C) yaşayan – benzeyen – özelliklerini
 D) en sevilen – anlaşılamayan – yuvalarını

3. I. Otomobiller, otobüsler uğultu ile geçiyordu.
 II. Odanın içini kızarmış ekmek kokusu sarmıştı.
 III. Bu işi bitirebilmesi için ona koltuk çıkmışlar.
 IV. Yanımıza gelecek yüzü yoktu.

Numaralandırılmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangileri gerçek anlamının dışında kullanılmıştır?

- A) I ve II
 B) I ve III
 C) II ve III
 D) III ve IV

4. Bir gün yine okul dönüşü simit almak için elini cebine attığı anda, herkesi bir gün boğacak olan karanlık onu da kavradı.

Yukarıdaki cümle ve onu oluşturan sözcükler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) “Karanlık” sözcüğü gerçek anlamı dışında kullanılmıştır.
 B) “Elini” sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.
 C) “Simit almak” ifadesi gerçek anlamda kullanılmıştır.
 D) “Attığı” sözcüğü anlamca başka bir sözcüğün yerine kullanılmıştır.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “orta” sözcüğü, cümlede kazandığı anlamla eşleştirilmiştir?**

	Cümle	Anlamı
A)	Bağın tam ortasına geldikleri zaman komşu köylüleri gördüler.	Bir şeyin kenarlarından merkeze doğru yaklaşık olarak aynı uzaklıkta olan yer
B)	Kumaşı ortasından kesip ikiye böldüler.	Bir olayın içinde gerçekleştiği yer
C)	İnadının ve aşırı ataklığının nedeni ortadadır.	İyi ile kötü arasındaki durum, vasat
D)	Görevli, orta bölmeyi açmak üzere koştu.	Topluluk içinde, arasında

6. Bir sözcüğün somut ya da soyut anlamı olması, cümledeki kullanımına göre değişebilir. Somut anlamı bir sözcük soyut bir kavramı, soyut anlamı bir sözcük de somut bir kavramı karşılayabilir. Bu nedenle somutluk ya da soyutluk, sözcüğün cümledeki anlamından yola çıkılarak anlaşılır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi cümledeki kullanımıyla soyut bir anlam kazanmıştır?

- A) Dün gece o ıssız yerde hava yine pırıl pırıldı.
 B) Öğlen olunca çobanlar ağaçların gölgesinde uyurdu.
 C) Sabahları yumuşak bir ses bizi uyandırırduyukumuzdan.
 D) Sokak lambasının ışığı gecenin karanlığını bölgerdi.

7. Günlük yaşantınızda hareketlerinizi kısıtlayan (sınırlayan) ve bazen sebebi dahi teşhis edilemeyen kronik ağrıları dindirecek giyilebilir ilk ağrı kesici cihaz Quell, tıbbi cihazlar üreten teknoloji firması tarafından geliştirildi. Amerikan Gıda ve İlaç İdaresi tarafından onaylanan (kabul edilen) cihazın tasarlanmasındaki amaç (sebeup), hastaların ağrılarını dindirmek için kimyasal içerikli ağrı kesiciler almasının önüne geçmektir. Bu cihaz, deriye doğrudan (herhangi bir aracı kullanmadan) temas eden elektrotlarla duyu sinirlerini uyarıyor.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisinin anlamı, parantez içinde verilen açıklamayla uyusmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV

8. Şiirlerinde verdiği mesajlarla Türk milletine her zaman birlik ve beraberliği öğütleyen Aşık Veysel, âşık geleneğinin son büyük temsilcisidir. "Atatürk'e Ağıt", "Beni Hor Görme", "Derdimi Dökersem Derin Dereye", "Dostlar Beni Hatırlasın", "Uzun İnce Bir Yoldayım" gibi birçok eseri hafızalara kazandı. Şiirlerinde yaşama sevinciyle hüznün, iyimserlikle iç içeydi. Eserlerinde Türkçesi yalındır, dili ustalıklı kullanır ve tekniği hatta neredeyse bir yapıdaydı.

Parçada boş bırakılan yerlere aşağıda verilen sözcüklerden hangileri getirilebilir?

	I	II	III
A)	umutsuzluk	uyumlu	kusursuz
B)	iyilik	görkemli	eksik
C)	alçak gönüllülük	mütevazı	hatalı
D)	esenlik	iyilik	eksiksiz

9. Yıllar önce Avustralya'nın güneyinde büyük bir kasırga ortaya çıkar. Kuzeye doğru ilerleyen bu kasırga, Hindistan ve Çin'e ulaşıp, belki de yüz binlerce insanın hayatını etkileyecek iken hiç beklenmeyen bir gelişme yaşanır. Bu büyük kasırga aniden yönünü okyanusa doğru çevirir. Böylece büyük bir felaketten kurtulunur. Bilim insanları büyük bir yıkıma yol açmasını bekledikleri bu fırtınanın nasıl yön değiştirip okyanusa yöneldiğini incelemeye başlar. Araştırmalarıyla şu sonuca ulaşırlar: Her yıl o dönemde, Avustralya'da kelebekler bir yerden başka bir yere göç ederlermiş. Bu göç esnasında o kelebeklerin kanatlarının o hafif çırpıntıları birleşerek bu muazzam gücün yön değiştirmesinde etkili olmuştur.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisinin anlamını karıştıran bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) Çok büyük, koskocaman
B) Mükemmel, kusuru olmayan
C) Büyük zarar, felâket
D) Ansızın, birdenbire

10. Anagram, bir sözcüğün veya sözcük grubunun harflerinin değişik düzenle başka bir sözcüğü veya sözcük grubunu oluşturmasıdır. Örneğin "aman–mana", "kemik–mekik" kelimeleri birbirinin anagramıdır.

Bu bilgiye göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde birbirinin anagramı olan kelimeler kullanılmamıştır?

- A) İpek, öğretmenin vermiş olduğu ödevi bir ekip işi olarak yorumluyordu.
B) Dila Hanım, insanlara yaklaşımı ve adil tavırlarıyla almıştı bu ünvanı.
C) Elindeki kürek, ürkek davranışları affedecek bir alet değil.
D) Ezan sesini duyan Nazan, koşar adımlarla seccadeye yöneldi.

11 ve 12. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Televizyon programlarında uyarı amacıyla “akıllı işaretler”
I

kullanılmaktadır. Akıllı işaretler televizyon programlarının yaş
II

grubumuza uygunluğu konusunda bize programı izlemeden
önce uyarı verir. RTÜK (Radyo ve Televizyon Üst Kurulu)
III

tarafından hazırlanan bu işaretler bize sorumluluk yükler. Bu
IV

sorumluluk, gelişimimize ve yaşımıza uygun olmayan prog-
ramları izlememektir. Şimdiki jenerasyonun kesinlikle buna
ihtiyacı var.

11. Parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi
mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

12. Parçada kullanılan “jenerasyonun” sözcüğünün
yerine Türkçe karşılık olarak aşağıdakilerden han-
gisi kullanılmalıdır?

- A) kuşağın B) çocukların
C) yapımların D) ergenlerin

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün
eş seslisi yoktur?

- A) Yanımızda oturan kızı daha önce de görmüştüm.
B) Adamın saçları genç yaşına rağmen ak ak olmuştu.
C) Mevsimlik işçiler bu yılı da ailelerinden ayrı geçirdiler.
D) Çocuğun gözündeki rahatsızlığı, öğretmenleri he-
men fark etmişti.

14.

- ◆ I ve III numaralı sözcükler, birbirlerinin tam tersi anlam-
ları ifade ettiği için aralarında olumlu–olumsuz olma
bakımından anlam ilişkisi vardır.
- ◆ II ve III numaralı sözcükler aynı anlamı karşıladıkların-
dan eş anlamlı sözcüklerdir.

Aşağıdakilerin hangisinde sözcükler bu açıklamaya
göre düzenlenmiştir?

	I	II	III
A)	yüreksiz	cesur	yürekli
B)	akılsız	uslu	akıllı
C)	faydasız	ziyan	fayda
D)	cansız	diri	canlı

15.

- ◆ Ayağa değmedik taş olmaz, başa gelmedik iş olmaz.
- ◆ Kuş vardır eti yenir, kuş vardır et yedirilir.
- ◆ Ağaç meyvesi olunca başını aşağı salar.
- ◆ Keseye danış pazarlığa sonra giriş.

Aşağıdakilerden hangisi, bu atasözlerindeki altı çizili
sözcüklerin karşıladığı kavramlardan biri değildir?

- A) Kişi B) Eser
C) Engel D) Baba

16. Pencerede saksılarım var benim de
Kurulmuş asma bahçem göğün maviliğinde
Sanki neden sade yaz günleri taşır
Bir demet çiçek gibi sevgilim
Çiçekli bir şemsiye elinde
Güzel şeyler düşünmeme rağmen
Durmadan ağlamak geliyor içimden

Bu şiirde geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisi
“çiçek” sözcüğünün kavram alanına girmez?

- A) Demet B) Saksı
C) Şemsiye D) Bahçe

17. Öğleüzeri başlayan yağmur akşam çökerken hızını iyice artırdı. Kış bastırmak üzereydi ve sert esen rüzgâr
I
saçaklarda uğultulu ısıklar çalıyordu. Sobaya iki kalın
II III
odun atarken kızım çekingen bir tavırla yanıma yaklaştı:
— Şimdi sokakta olanlar ne kadar üşüyordur kim bilir!
— Elbette kızım. Allah'ımıza şükredelim ki sığınacak sıcak bir yuvamız var.
IV

Yukarıdaki altı çizili sözlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük mecaz anlamı olacak şekilde kullanılmıştır.
B) II. sözcük eş seslisi ve zıt anlamı olan bir sözcüktür.
C) III. sözcük hem somut hem de gerçek anlamlıdır.
D) IV. sözcük zıt anlamı olan bir sözcüktür.

18.

CÜMLELER

- ◆ Bu dünyada varlığını yalnız sana verdim ben.
- ◆ Oduncu bir dal uzatarak ona dokunmamı ve ıslaklığı hissetmemi söyledi.
- ◆ Ela, bebeğinin kulağına "Hızlıca düş de göreyim seni!" diye fısıldadı.
- ◆ Geçen gün yağın dolu, kaliteli kayısıları mahvetti.

Cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin eş seslilerinin sözlük anlamı aşağıda karışık olarak verilmiştir.

SÖZLÜK ANLAMI

- ◆ Uyurken zihinde beliren olayların, düşüncelerin bütünü.
- ◆ Ağacın gövdesinden ayrılan kollardan her biri.
- ◆ Boş yeri olmayan, her yeri tutulmuş olan.
- ◆ Çoğu doğuştan, tende bulunan ufak, koyu renkli leke veya kabartı.

Buna göre altı çizili sözcüklerden hangisinin eş seslisinin sözlük anlamı verilmemiştir?

- A) Ben
B) Dal
C) Düş
D) Dolu

19. Çatalhöyük 9.500 yıllık geçmişi olan ve yaklaşık 8.000 insanı barındırmış geniş bir kasabadır. İlk yerleşme, ilk
1
ev mimarisi ve ilk kutsal yapılara ait özgün buluntuları ile
2
insanlık tarihine ışık tutan bir merkezdir. Karasal iklimin
3
hüküm sürdüğü bölgede 800 yıllık bir köy yaşantısı vardır.

Parçada numaralandırılan sözcüklerle ilgili;

- I. 1 numaralı sözcük karşıt anlamı olan bir sözcüktür.
II. 2 numaralı sözcük gerçek anlamda kullanılmıştır.
III. 3 numaralı sözcük mecaz anlamda kullanılmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

20. "Yakmak" **sözcüğü** aşağıdaki cümlelerin hangisinde "büyük bir zarara uğratmak" anlamında kullanılmıştır?

- A) Sıcak çorba dilini yaktı.
B) Lambayı yakıp çalışmaya başladı.
C) Bu seneki kuraklık çiftçiyi yaktı.
D) Sıcak rüzgâr meyveleri yakmış.

21.

- ◆ Sert şeyleri vurarak veya ezerek parçalamak
- ◆ Öldürmek, yok olmasına neden olmak
- ◆ Gücünü, etkisini azaltmak

"Kırmak" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde yukarıdaki anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) Sirkeli su dahi vücut ısısını kırmamıştı, yavrum ateşler içerisinde yanıyordu.
B) Kuş gribi 2000'li yılların başında tüm tavukları kırdı.
C) Tek yönlü yolda karşısında aniden koca tırı görünce direksiyonu sola kırdı.
D) Sinirlenince vitrindeki tüm bibloları birer birer kırdı.

1. “Yıkılmak” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde “herhangi bir sebeple çökmek, göçmek” anlamında kullanılmıştır?

- A) Yüzükoyun bir şekilde yıkılıp kalmıştı o yumuşak kumların üzerine.
- B) Son depremden sonra alelacele boşaltılan tarihî yapı yıkıldı, şimdi yerinde yeller esiyor.
- C) Tecrübeli çalışanlar rahat rahat çalışırken tüm işler yeni elemanların üstüne yıkılmıştı.
- D) Goriot Baba daha fazla dayanamayarak asi evladına “Yıkıl karşımdan!” diye bağırdı.

2. “Pantolonun beli çocuğa bol gelmişti.” cümlesindeki “bol” sözcüğünün karşıtı aşağıdakilerden hangisinde kullanılmıştır?

- A) Kardeşimin gömleği, yıkandıktan sonra iyice küçüldü.
- B) Küçükken bize daima bir numara büyük ayakkabı alırdı.
- C) Üzerindeki ceket Ali’ye tam olmuştu.
- D) Beğenerek aldığı kazağın boğazı sanki biraz dardı.

3.

- I. Bu iki radyo istasyonu birbirini bozuyor.
- II. Düşman ordusunu bozmak için çok çalıştı.
- III. Bu adamcağızı çok fena bozdunuz.

Aşağıdakilerin hangisi “bozmak” sözcüğünün bu cümlelerdeki anlamlarından biri değildir?

- A) Bozguna uğratmak, yenmek, mağlup etmek
- B) Bir kimseyi beklemediği bir davranış karşısında bırakarak veya sözünü yalana çıkararak küçük düşürmek
- C) Aklını yitirecek derecede bir şeye düşkün olmak
- D) Bir şeyi kendisinden beklenen işi yapamayacak duruma getirmek

4. Zaman zaman dostlarımıza çok kötülük ediyoruz. Nasıl ediyoruz bu kötülükleri biliyor musunuz? Onların kötü olduğunu bildiğimiz hâlde hareketlerini destekleyerek veya desteklemesek bile bu türlü hareketlerin karşısında susarak. Üstelik aslında bir nevi ahlaksızlık olan bu davranışımızı; yiğitlik, insanlık, değerbilirlik anlamı altında süsleyerek iyi bir şey yapmış gibi yapıyoruz. “Şu kadar senelik dostum bu adam benim.” yahut şöyle bir muhakeme: “Görüyorum düpedüz yanlış yolda. Hatta yaptığı edepsizlik. Ama hayatta bana öyle iyilik etmiştir ki bana düşmez...” Fark etmiyoruz ki dostlarımıza karşı takındığımız bu koruyucu tavırlar; insanlık, değerbilirlik değil, basbayağı ihanettir.

Bu parçada, aşağıda verilen sözcüklerden gerçek anlamda kullanılanları hangi seçenekte doğru işaretlemiştir?

	kötülük	süsleyerek	iyilik	yol
A)		✓		✓
B)	✓	✓		
C)	✓		✓	
D)			✓	✓

5. (I) Kuşlar kanatlarıyla özgürce uçabildiğinden her zaman insanların ilgisini çekmiştir. (II) Bu nedenle her zaman kuşları gözleyen, araştıran, izleyen meraklıları olmuştur. (III) Avrupa ve Amerika’da son derece yaygın olan kuş gözlemciliği, son yıllarda Türkiye’de de yayılmaktadır. (IV) Tek başına Türkiye’deki kuş türlerinin sayısı hemen hemen Avrupa’da bulunan kuş türleri kadardır.

Bu parçadaki sözcükleri “kuş” sözcüğünü çağrıştırmaması bakımından değerlendiren biri, aşağıdaki yorumlardan hangisini yaparsa doğru bir yorumda bulunmuş olur?

- A) I. cümlede geçen “kanat, özgürlük, uçabilmek” ifadeleri “kuş” sözcüğünü çağrıştıran sözcüklerdir.
- B) II. cümlede geçen “meraklı” ifadesi “kuş” sözcüğü ile aynı kavram alanındadır.
- C) III. cümlede en az üç sözcük “kuş” sözcüğü ile aynı kavram alanına girer.
- D) IV. cümlede “kuş” sözcüğünü çağrıştıran üç farklı kavrama yer verilmiştir.

6. Anlatamam derdimi dertsiz insana
Dert çekmeyen dert kıymetin bilemez
Derdim bana derman imiş bilmedim
Hiçbir zaman gül dikensiz olamaz

Bu dörtlükteki altı çizili sözcükler arasındaki anlam ilişkisi hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- A) Eş seslilik B) Eş anlamlılık
C) Zıt anlamlılık D) Terim anlamlılık

7. Dil, iletişimin temel ögesidir. Dil aracılığı ile insanlar
I
duygu, düşünce ve hayallerini ifade eder ve birbirleriyle
II
iletişim kurarlar. Taşındığı değerler ile bir milletin fertlerini
bir arada tutan dil, geçmiş ile gelecek arasındaki en
III
önemli köprüdür.
IV

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden üçünün anlamı aşağıda verilmiştir:

- ◆ Önemi olan, mühim, ehemmiyetli
- ◆ Zihinde tasarlanan, canlandırılan ve gerçekleşmesi özlenen şey, imge, hülya
- ◆ Zaman bakımından geride kalmış

Buna göre kaç numaralı sözcüğün anlamı verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

8. "Oraların sert havasına katlanmak zordu." **cümlesindeki "sert" sözcüğünün karşıt anlamlısı aşağıdakilerden hangisinde kullanılmıştır?**

- A) Şehrimizin iklimi yumuşaktır, ne yazın bunalırsınız ne de kışın donarsınız.
B) Bana her zamanki yumuşak, tatlı ve sonsuz şefkatiyle bakıyordu.
C) Yaş dallar yumuşak olur, kolaylıkla bükülür.
D) Uzun gagasını yumuşak topraklara sokar, otların kökündeki yaşlığı emerek yaşarmış.

9. 20. yüzyılda, müzik akımlarının tümüne çağdaş müzik denilmektedir. Çağdaş müzik kavramı, içinde birbirinden farklı akımları barındırdığından bu dönem için çoğunlukla kullanılan bir terimdir. 20. yüzyıl bestecileri, akım ve eğilimlerin çok yönlü olanaklarından faydalanarak aynı yapıt içinde çeşitli eğilimlerin tekniklerini kullanmaktan geri durmamışlardır. Çoğu zaman, bir "avangart" gibi devrimci tutumlarıyla yapılmayı yapıp olmayı oldurma çabasında oldular.

Bu parçaya göre "avangart" sözcüğünün tanımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeni akım ve düşünceleri eskileriyle harmanlayan ve geleneği önceleyen zat(lar)
B) Var olan akım ve yönelimleri kullanarak eser oluşturan kişi(ler)
C) 20. yüzyıl sanat anlayışını yansıtan ve ayakta tutan şahıs(lar)
D) Bir sanat ve düşünce akımını, çağına göre yeni bir görüşü başlatan kimse(ler)

10. "Çökmek" **sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde "inerek kaplamak" anlamında kullanılmıştır?**

- A) Bizans İmparatorluğu 1453'te çöktü.
B) Elindekileri masaya bıraktı; izin istemeden koltuğa çöktü.
C) Şiddetli yağmurdan sonra kulübenin tavanı çöktü.
D) Yoğun bir sis, sabah vaktinde şehrin üzerine çöktü.

11. Öğretmen tahtaya spor terimlerinden "asist, korner, antrenör, forvet" sözcüklerini yazar. Bu sözcüklerin dilimize yabancı dillerden girdiğini ifade eder ve öğrencilerden Türkçe karşılıklarını söylemelerini ister.

Öğrenciler aşağıdakilerden hangisini söylerlerse yanlış bir cevap vermiş olurlar?

- A) Savunma oyuncusu
B) Köşe atışı
C) Çalıştırıcı
D) Sayı pası

12. Bir ilgi veya benzetme sonucu kelimenin gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlamlara mecaz anlam denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Harika bir tatilin ardından çalışmaya başladık.
- B) Her olumsuzluktan kurtulmanın bir yolu vardır.
- C) Bu siparişleri zamanında teslim etmeliyiz.
- D) Belli ki kalbi kırılmış, hemen özür dilemeliyiz.

13. Gece olunca ışıklar yandı ve bütün sokak aydınlandı.

Altı çizili sözcüğün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ateş durumuna geçmek, tutuşmak.
- B) Isı ve ışık veren bir konuma geçmek.
- C) Isı ve ışık yayarak kül durumuna geçip yok olmak.
- D) Ateş ya da sıcaklığın etkisiyle bozulmak.

14.

1. Çaylar dağıtıldıktan sonra ortam ısındı.
2. Şöyle sobanın yanına yaklaş da biraz ısın.
3. Havalar ısındıkça bizimkiler ayaklandı.
4. Ne yapsam bir türlü ısınamadım bu işe.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde altı çizili sözler cümleye aynı anlamı katmıştır?

- A) 1 ve 2. B) 1 ve 3.
- C) 2 ve 3. D) 2 ve 4.

15. Anlamları birbirinin zıddı olan sözcüklere "karşıt anlamlı sözcükler" denir.

Bu tanıma göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşıt sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Kaşıkla getirir, sapıyla göz çıkarır.
- B) Kara haber tez duyulur.
- C) Yazın başı pişenin kışın aşı pişer.
- D) Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.

16. Çok farklı çağrışımlarla süslediği konuşması uzun süre ayakta alkışlandı.

"Süslemek" sözcüğünün bu cümledeki anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Az bilinen kelimeleri kullanmak
- B) Söz oyunlarına çokça yer vermek
- C) İlginç ifadelerle güzelleştirmek
- D) Konuşmasında şiire yer vermek

17. Yükseğinde büyük namlı karın var

Alçağında mor sümbüllü bağın var

Bu dizelerdeki altı çizili sözcükler arasındaki anlam ilişkisinin benzeri aşağıdakilerin hangisinde yoktur?

- A) Ben de gördüm güneşin doğarken battığını
Esrarlı bir bakışın gönlü kapattığını
- B) Rüzgâr eser dallarımız atışır
Yas ile sevincim yıkışır dağlar
- C) Sana çirkin dediler
Düşmanı oldum güzelin
- D) Sürsün baş başa bu yolculuk
Sayıları delirtecek mesafelere

18. I. Tek tek durumdaki şeyleri bir araya getirmek.

II. Artırıp biriktirmek.

III. Derli toplu bir duruma getirmek.

IV. Sayıları ya da nicelikleri birbirine ekleyerek toplamını bulmak.

"Toplamak" sözcüğünün matematik dersinde kullanılan sözlük anlamını ödevinde kullanmak isteyen bir öğrenci, bu sözcüğün yukarıdaki anlamlarından hangisini kullanmalıdır?

- A) I B) II C) III D) IV

1.

- ◆ Hastanın isteği yerine getirildi.
- ◆ Çocuk büyüdükçe akıllanmaya başladı.
- ◆ Yoldaki uyarı levhaları kaldırılmıştı.
- ◆ Yaralıya acil AB grubu kan lazımdı.

Yukarıdaki cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerden hangisinin eş anlamlısı yoktur?

- A) istek B) akıl
C) uyarı D) kan

2. Aşağıdaki sözcükler "kampüs, aktivite, aktüel, imtiyaz" sözcükleriyle Türkçe karşılıkları olacak şekilde eşleştirilecektir.

Buna göre hangi sözcük, verilen sözcüklerden herhangi biriyle eşleştirilemez?

- A) Güncel B) Yerleşme
C) Ayrıcalık D) Etkinlik

3. Kavramlar arasındaki ilişki biçimlerinden biri de özel–genel ilişkisidir. Örneğin "çiçek" kavramı, evde yetişen çiçekler ve balkonda yetişen çiçekler kavramlarına göre daha geneldir çünkü her balkonda yetişen çiçek aynı zamanda çiçek iken her çiçek, balkonda yetişen çiçek değildir.

Bu metne göre aşağıdakilerin hangisinde sözcüklerin genelden özele sıralaması doğrudur?

- A)

Muz
Meyve
Varlık
Bitki

Özel
↑
Genel
- B)

Ankara
Türkiye
Dünya
Uzay

Özel
↑
Genel
- C)

Sanatçı
Ömer Seyfettin
İnsan
Varlık

Özel
↑
Genel
- D)

Antalya
Türkiye
Dünya
Asya Kıtası

Özel
↑
Genel

4. Bir sözcüğün akla gelen ilk anlamına gerçek anlam, gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlama mecaz anlam denir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük gerçek anlamı dışında kullanılmıştır?

- A) Elinde yine yara çıkmıştı.
B) Bu soğukta buraya nasıl geldin?
C) Beni salonda çok sıcak karşıladılar.
D) O gün başı çok ağrıyordu.

5. Yabancı dillerden dilimize giren ve dilimizde karşılığı olan kelimelerin yerine Türkçelerini kullanmalıyız.

Örnek: Size hangi departman uygun? → Size hangi bölüm uygun?

Buna göre;

- ◆ Takım iyi bir defans oyuncusu almış. → Takım iyi bir oyuncusu almış.
- ◆ Adamın agresif bir yapısı vardı. → Adamın bir yapısı vardı.

cümlelerinde boş bırakılan yerlere sırasıyla hangi sözcükler getirilmelidir?

- A) atak – sakın B) savurgan – saldırı
C) hücum – durgun D) savunma – saldırgan

6.

- I. Bir insan gelir, bir insan gider; zemin ise daima durur.
II. Annesi çoğu zaman evi toplayarak dışarı çıkar.
III. Bütün nehirler denize akar ve deniz hiç dolmaz.
IV. Yaz aylarında, leylekler hep aynı yere dönerler.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde altı çizili sözcükler yakın anlamlıdır?

- A) I ve IV B) II ve III
C) I ve II D) III ve IV

7. Yüreğim ıslaktır benim
Kuytularda ağlamaktan
Ve hafif uçuktur rengi
Kurusun diye kaç kez
Güneşe asılmaktan

Bu dizelerde geçen "uçuk" sözcüğü aşağıdaki anlamlardan hangisiyle kullanılmıştır?

- A) Canlı, taze
B) Uçmuş, soluk, açık
C) Belirli olmayan, belirsiz
D) Abartılı, fazla

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük gerçek anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Bu işi yapmamak için ayak diretti.
B) Konuşurken yuvarlak ifadeler kullandı.
C) Bu işe omuz veren olmadı.
D) Bizim köy bu tepenin ardında.

9. Çifte adalar, Beyşehir Gölü'nün birbirine benzemeyen ikizleri; renklerinden hareketle kıyıya yakın olanına Karada, diğerine Kızılada deniyor. Göl, Anadolu'daki birçok benzeri gibi son yıllarda suyunu kaybediyor. Seviyedeki düşüş bu ikilide kendini daha çok belli ediyor. Çifte adalar gönülsüzce büyüyor ve eski kıyı çizgileri giderek içerde kalıyor. Çevreleri çorak birer kuşakla kaplanan ikizler belki de küçüklüklerini özlüyor.

Bu metinde altı çizili sözcükle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Çok eski çağlar
B) Üzerinde akarsuların olduğu zamanlar
C) Şimdilerde yok olmuş daha büyük adaların olduğu dönemler
D) Göl suyunun yüksek seviyede olduğu zamanlar

10. Hentbol sahasının uzun kenar uzunluğu 40 metredir. Sahanın kısa olan kenar uzunluğu ise 20 metredir. Sahanın uzun olan kenarları, kenar çizgilerini oluşturur. Kısa olan kenarları ise kale çizgilerini meydana getirir.

Yukarıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi diğerlerinden farklı bir alana ait terimdir?

- A) hentbol B) saha C) kenar D) kale

11. Telefonumuz, bilgisayarımız ya da banka hesabımız için onlarca şifreyi aklımızda tutmaya (unutmamaya) çalışı-

I

rız. Bu da yetmezmiş gibi evimizin ve otomobilimizin anahtarı, ofisimizin güvenlik kartı gibi çoğu zaman yanımızda bulundurmak zorunda olduğumuz eşyalarımız vardır. Biraz unutkan veya dalgın (dikkatsiz) biriyerseniz

II

şifrenizin ne olduğunu veya anahtarınızın nerede olduğunu hatırlamak sizin için tam bir sıkıntı olabilir. Bionym isimli bir firma tarafından bütün bu sıkıntılara (sorunlara)

III

son verileceği iddia edilen yeni bir bileklik tasarlandı

IV

(keşfedildi). Nyimi adı verilen bu bileklik aslında parmak izi veya yüz tanıma programları gibi kişiye özel fiziksel karakterlerin şifre olarak kullanılması esasına dayanıyor.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı, araç içinde verilen açıklamayla uyumsuzdur?

- A) I B) II C) III D) IV

12. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerden hangisi, karşısında verilen anlama uygun kullanılmamıştır?

Cümle	Anlam
A) Rüzgâr estikçe dal, antene <u>dokunuyor</u> .	Hafifçe değmek
B) Burayı kötü bir koku <u>aldı</u> , durulamaz hâle geldi.	Bürümek, sarmak, kaplamak
C) Köyden, kasabadan <u>olmayan</u> ; düveni nasıl bilebilir?	Bir yerde doğmuş, yaşamış olmamak
D) Bu iş hoşuma gitmedi, tuhafıma <u>gitti</u> .	Bir duruma, bir sonuca ulaşmak, varmak

13. (I) "Her gün aynı saatte gelsen daha iyi olur." dedi tilki. (II) "Örneğin öğleden sonra dörtte geleceksen ben saat üçte mutlu olmaya başladım. (III) Dakikalar ilerledikçe içimdeki heyecan artar. (IV) Saat dört oldu mu içim kıpır kıpır olur ve ufaktan meraklanırım; mutluluğun değerini anlamaya başladım. (V) Ama sen herhangi bir anda çıkıp gelirsen yüreğim saat kaçta senin için çarpacağını bilmez..."

Yukarıdaki numaralandırılmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede karşıt anlamlısı bulunan sözcüğe yer verilmiştir.
B) II. cümlede sesteşi bulunan sözcük kullanılmıştır.
C) III. cümlede sevinç sözcüğünün eş anlamlısı bulunur.
D) IV ve V. cümlelerde eş anlamlıları bulunan sözcükler geçmektedir.
14. **Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi diğerlerine göre daha genel anlamlıdır?**
- A) İnsanlar; telefon, bilgisayar gibi teknolojik aletleri bilinçli kullanmalıdır.
B) İnsan düşünüp sorgulayabilen tek canlıdır.
C) Ağaç bana göre doğanın en güzel süsüdür.
D) Kitap bitmeden tüm çocuklar uykuya daldı.

15. Yazılışları ve okunuşları aynı, anlamları tamamen farklı olan sözcüklere eş sesli (sesteş) sözcükler denir. İki kelimenin eş sesli olması için her ikisinin de temel anlamıyla kullanılması gerekir.

Yukarıdaki bilgiye göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangileri arasında sesteşlik özelliği yoktur?

- A) Ayakkabısının bağı çözüldünce grubun gerisinde kaldı.
Bizim oraların üzüm bağları çok meşhurdur.
B) Genç adam denize çok açıldı, karadan uzaklaştı.
İç i sülle dolu kara tencereyi ocağa koydu.
C) Eserlerinde her zaman arı bir dil kullanıyor.
Kardeşimin en çok korktuğu hayvan arıdır.
D) Üç arkadaş köye varmak için çamurlu yolda bata çıka ilerliyordu.
Ona kitapları sevdirmenin mutlaka bir yolu olmalı

16. Eleştiri kelimesinden anladığımız sadece yeni çıkan eserler üstüne fikir veren, onlara değer biçen yazılar değildir; okurların kestireceği herhangi bir değer yargısı üzerine sistemli bir düşünme sonucu yazılmış eleştirel yazılardır.

Aşağıdakilerden hangisinde "kestirmek" sözcüğü parçadaki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Bebeğin sütünü limon sıkarak kestirdi.
B) Gözüne kestirdiği ne varsa hepsini aldı.
C) Rahmi, kanepenin köşesine büzülmüş kestiriyordu.
D) Sözün nereye gideceğini kestirememiştir.

17. TDK Güncel Sözlük'te "kapatmak" sözcüğünün bazı anlamları şunlardır:

- I. Kapamak
II. Bir malı değerinden aşağı bir karşılıkla elde etmek
III. Bitirmek, unutturmak, söz edilmesini engellemek

"Kapatmak" sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde yukarıda numaralandırılmış anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) Konuyu dallanıp budaklandırmadan kapattı.
B) Son aldığı arsayı ucuza kapattı.
C) RTÜK içeriği uygun olmayan televizyon programlarını kapattı.
D) Çocuk bahçe kapısını sertçe kapattı.

18.

- I. Burak yine uykusunu alamamış, arka sırada rüyalara dalmış gitmişti.
II. Yeni aldığı telefon, ona en fazla iki yıl gider.
III. Hafta içi her gün o gökdelenlere çalışmaya gidiyordu.
IV. Açık mavi renk bu odaya çok iyi gider.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde "gitmek" sözcüğü "belli bir amaçla bir yere devam etmek" anlamında kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

- 1 Dünya'nın şekli ile ilgili bilimsel gerçeklerin ortaya çıkması Katolik kilisesine güveni azalttı. Bu durum kilisenin eski gücünü kaybetmesine ve Avrupa'da Reform Hareketi'nin başlamasına neden oldu.
- I
II
III
IV

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden üçünün anlamı aşağıda verilmiştir.

- ◆ Çoktan beri var olan, üzerinden çok zaman geçmiş bulunan, önceki.
- ◆ Korku, çekinme ve kuşku duymadan inanma ve bağlanma duygusu.
- ◆ Bir olayı ve durumu gerektiren, doğuran başka olay veya durum.

Buna göre kaç numaralı sözcüğün anlamı verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

- 2 Aşağıdaki cümleler simgelerle gösterilmiştir. İki cümlede birbiriyile yakın anlamlı olan sözcük yer almaktadır.

- ▲: Kitabın ana kahramanı sürekli yalan söyleyen bir çoban.
- : Sorduğu sorunun cevabını kimse bilmiyormuş.
- ★: Uzun süredir telefonlarıma yanıt vermiyor.
- : Kitabın içeriğini yanlış anlatıyorsun.

Buna göre hangi cümlelerde geçen sözcükler birbiriyile yakın anlamlıdır?

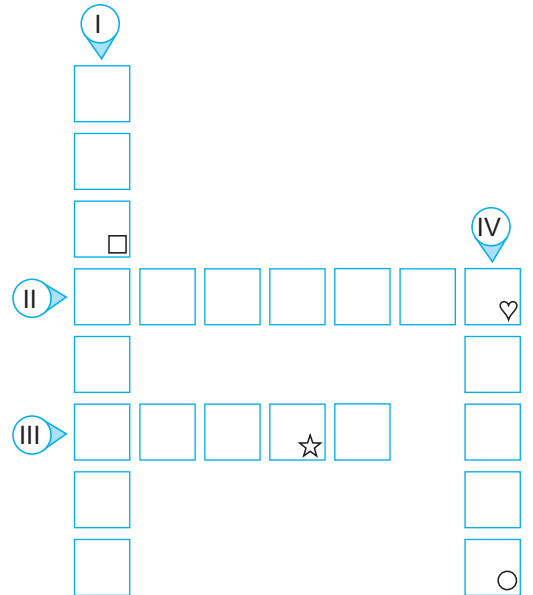
- A) ■ ve ★ B) ▲ ve ●
C) ★ ve ▲ D) ★ ve ●

- 3 İnsan, yaşantısının her döneminde kendisi için gerekli olan bilgileri öğrenir. Öğrendiklerini yaşamını sürdürmek için değerlendirir ve bu birbirini besleyen bir süreç olarak döngüsel biçimde sürer. İnsan doğduğunda ihtiyaçlarını gidermek için vereceği tepkileri yaratılıştan doğumuyla getirmiş olur. Büyüyüp sosyalleşirken kendi başına yaşayabilmesi için gerekli olan bilgileri ve yapması gerekenleri öğrenir.

Bu metindeki bazı sözcüklerin anlamları "I, II, III, IV" numaralarıyla belirtilmiştir. Anlamları verilen sözcükleri bulmacaya yerleştirerek şifreyi bulunuz.

- I. Herhangi bir olayın birbirini takip edecek şekilde birden fazla tekrarlanması durumu.
- II. Yapılması, olması veya bulunması uygun olan, yerinde olan, lüzumlu.
- III. Belli bir düzen veya zaman içinde tekrarlanan, ilerleyen, gelişen olay ve hareketler dizisi.
- IV. Evreni bütün olarak kavrayabilen, bulguları sonucunda değiştirebilen ve biçimlendirebilen canlı.

ŞİFRE

Simgelerle belirtilen kutularda yer alan harfler "ŞİFRE" bölümüne yazıldığında aşağıdakilerden hangisi oluşur?

- A) N İ S A B) N İ N E C) N E R E D) N E L İ

4 Bir Türkçe kitabında sözcükleri buldurmaya yönelik etkinlik oluşturuluyor. Bu etkinlikte, öğrencilere kelimeleri bulduran kurallar şu şekildedir:

- Etkinlikte belirtilen sözcüğün son harfi, bulunacak sözcüğün ilk harfi olmalıdır.
- Bulunacak sözcüğün ünlü harfleri ile belirtilen sözcüğün ünlü harfleri aynı olmalıdır.
- Bulunacak sözcüğün ilk sesli harfi, alfabedeki ilk harf olmalıdır.

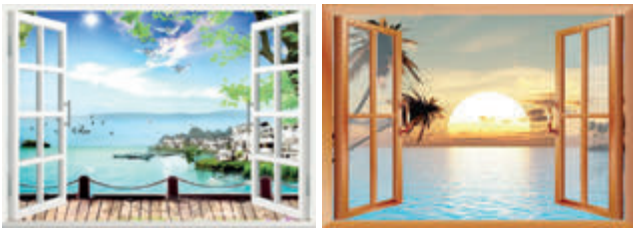
Belirtilen Sözcük : EMLAK

Bulunacak Sözcük : _ _ _ _ _

Verilen kurallara göre aşağıdakilerden hangisi etkinlikte buldurulmaya çalışılan sözcüktür?

- A) KEMAL B) KELAM
C) KALEM D) KAMİL

5 Tarık Bey, farklı konularda şiirler yazan bir şairdir. Şiirlerinin konusunu genellikle gittiği ortamlarda pencerelerden gözlemlediği manzaralardan seçmektedir. Tarık Bey'in gittiği dört farklı ortama ait pencere manzaraları aşağıda verilmiştir:

Pencerelerden yansıyan manzaralara göre aşağıdakilerden hangisi Tarık Bey'in üzerine şiir yazdığı kavramlar arasında sayılamaz?

- A) Dolunay B) Özgürlük
C) Gurup D) İlkbahar

6 Dört kişi, kartların üzerine bazı sözcükler ve bu sözcüklerin kullanılması gereken anlam özelliklerini yazmıştır. Aşağıdaki kartları çeken kişi istenen özellikte cümle kurduğunda puan kazanmaktadır.

Şeker Mecaz Anlam	Doğru Terim Anlam
Acı Mecaz Anlam	Perde Terim Anlam

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisini kuran kişi puan alamamıştır?

- A) Tiyatronun perdeleri dün temizlendi.
B) Acı bir hayat tecrübesi daha edindim.
C) Kardeşim pek şeker bir çocuk.
D) Matematik dersinde doğrular konusunu işledik.

7 Tabloda verilen bilgiler doğru – yanlış olma durumlarına göre optiğe kodlanacaktır.

1	"Bana, boş gözlerle bakıyordu." cümlesinde "boş" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.
2	"Bize çok soğuk davranıyordu." cümlesinde "soğuk" sözcüğü gerçek anlamlıdır.
3	"Oyuncu topu taca attı." cümlesinde "taç" sözcüğü terim anlamda kullanılmıştır.

1	(D)	(Y)
2	(D)	(Y)
3	(D)	(Y)

Buna göre optiğin doğru kodlanmış hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A)

1	(D)	(Y)
2	(D)	(Y)
3	(D)	(Y)

B)

1	(D)	(Y)
2	(D)	(Y)
3	(D)	(Y)

C)

1	(D)	(Y)
2	(D)	(Y)
3	(D)	(Y)

D)

1	(D)	(Y)
2	(D)	(Y)
3	(D)	(Y)

8

	Taşlama	Işık	Dal	Çuvaldız	Örnek	Dağılmak	Isı	Narkoz	Tuval
Temel		+	+	+					
Mecaz					+	+	+		
Terim	+							+	+
Somut	+	+	+	+				+	+
Soyut					+	+	+		

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde bu sözcükler istenilen anlam özelliklerine göre kullanılmıştır?

- A) **Somut - Temel:** Konuyu sürekli dallandırarak anlatıyordu.
Soyut - Mecaz: Böyle giderse başımıza çorap örecek.
Somut - Terim: Ağaçtaki meyveleri düşürmek için ağacı taşlamaya başladı.
- B) **Somut - Temel:** Başarıyla etrafına ışık saçmayı başarıyordu.
Soyut - Mecaz: Biraz çalışınca kafası dağılmaya başladı.
Somut - Terim: Narkozun etkisi geçince hasta uyanmıştı.
- C) **Somut - Temel:** Çuvaldızı kendimize, iğneyi başkasına batırmalıyız.
Soyut - Mecaz: Isınan hava yükselir.
Somut - Terim: Taşlama bir halk şiiiri türüdür.
- D) **Somut - Temel:** Ağacın dalları kırılmıştı.
Soyut - Mecaz: O sözlerden sonra ortam iyice ısınmıştı.
Somut - Terim: Boş tuvaler boya ve fırçalarla anlam bulmuştu.

9 Temel, mecaz ve terim anlam ile ilgili cümleler kuran Ali bu cümleleri farklı sembollerle aşağıdaki gibi belirtmiştir ve bu anlam özelliklerindeki sözcüklerin altını çizmiştir.

- ▲ → Noktalama işaretlerinden noktayı işledik. ► → Muhabbet iyice koyulaştı.
▼ → Bu durumdan da sıyrılmıştı. ■ → Bugün fiilleri öğrendik.
◀ → Soğuk su ile çay demledi. ● → Sehpanın ayağı kırıldı.

Bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin anlam özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Temel Anlam	Mecaz Anlam	Terim Anlam
A)	▲ ▼	◀ ▶	■ ●
B)	◀ ●	▼ ▶	▲ ■
C)	● ▲	■ ▼	▶ ◀
D)	■ ▶	● ▲	◀ ▼

- 10 Türk edebiyatının önemli şairlerinden biri olan İlhan Berk'in dikkat çeken özelliklerinden biri de şiirlerindeki yenilikçi tavrıdır. Yenilikçi tavrından dolayı şiirlerinde görselliği ön plana alan şair, "Ev" adlı eserinde "duvar, kapı, pencere" ifadelerini birlikte kullanarak okuyucunun zihninde "ev" sözcüğünü çağrıştırmıştır. İmgesel boyutta "ev" kavramını "duvar, kapı, pencere" kavramlarının toplamı olacak şekilde betimlemiştir. Şair başka bir şiirinde de "yıldızlar, mehtap, karanlık" ifadelerini birlikte kullanarak yeni bir kavramı okuyucunun zihninde canlandırmayı amaçlamıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, İlhan Berk'in okuyucunun zihninde canlandırmayı amaçladığı kavramdır?

- A) Şafak B) Rüya
C) Gece D) Mum

- 11 **Karagöz:** Geçenlerde beslenme uzmanına gittim.

Hacivat: Eee, ne dedi?

Karagöz: Ekmeği kesmen lazım, dedi.

Hacivat: Sen ne yaptın peki?

Karagöz: Ekmeği keserek yemeye başladım ama tam üç ay oldu bir gram bile zayıflayamadım. Bir tuhafılık var ama dur bakalım!

Hacivat: İlahi Karagöz'üm, gel sana şuradan bir ekmeğe daha alalım!

Bu diyalogda "kesmek" sözcükleri hangi anlamlarda kullanılmıştır?

- A) Tüketmemek – Parçalara ayırmak
B) Kararlaştırmak – Bölerek ayırmak
C) Geçiş önmek – Makaslamak
D) Son vermek – Dibinden ayırmak

- 12 Bir sözcük bulma oyununda içinde harfler olan daireler ekrana yansıtılmaktadır. Oyunculardan, verilen harflerden sözcük oluşturmaları istenmektedir. Aynı renk kutulardaki harflerden elde edilen hecelerle ilk sözcük oluşturulmaktadır. İlk sözcükten yola çıkılarak ikinci sözcük oluşturulurken şu kurallara uyulmalıdır:

- ◆ Aynı renk kutuların yer değiştirmesi zorunludur.
- ◆ Aynı renk kutulardaki harfler kendi içinde yer değiştirebilir ancak kutular arasında harf değişikliği yapılırsa oluşturulan sözcük kabul edilmez.
- ◆ Kutularda verilen tüm harfler kullanılmak zorundadır.

Örnek: S A K A → A K S A

Buna göre aşağıdaki ekranların hangisindeki kelimeler verilen kurallara uygun oluşturulmuştur?

A)

B)

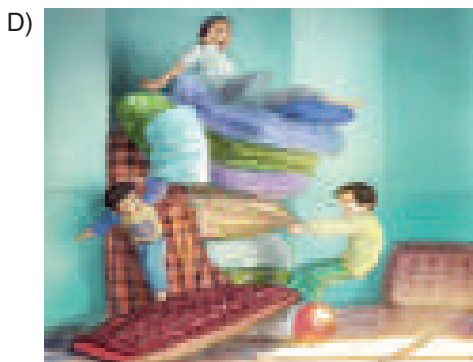
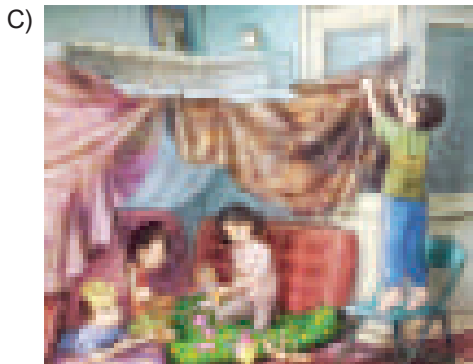
C)

D)

- 13 Çocuklar arasında oynanan, çocukların gelişiminde çok önemli bir olgu olan, genellikle yetenek ve zekâ geliştirici olan, iyi vakit geçirmeyi amaçlayan, bazen de tehlikeli sayılabilecek eğlencelere oyun denir.

Buna göre aşağıdaki görsellerden hangisinin “oyun” kavramını çağrıştırdığı söylenemez?

- 14 Karada yaşayan en hızlı hayvan olan çitalar koşarken I saatte 110 kilometre hıza ulaşabilir. Bu kadar hızlı koşabilmelerini vücut yapılarına borçlular. Uzun ve ince bacak II kemikleri, esnek yapıdaki omurgaları ve uzun kuyrukları, III çitaların bu kadar hızlı koşabilmelerinin nedenlerinden IV bazıları.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden;

- ◆ I. sözcüğün zıt anlamlısı,
- ◆ II. sözcüğün eş anlamlısı,
- ◆ III. sözcüğün zıt anlamlısı,
- ◆ IV. sözcüğün eş anlamlısı

bulunarak aşağıdaki bulmacaya yerleştirilecektir.

	K	L	M	N	P
I					
II					
III					
IV					

Bulmacanın M sütununda yer alan harfler aşağıdaki-lerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A)

V
B
K
S

 B)

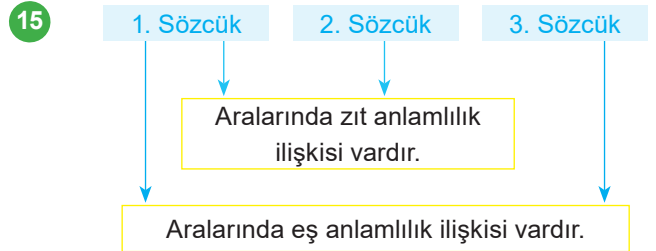
V
D
L
B

 C)

A
E
I
R

 D)

Ş
N
N
P

Şemada verilenlere göre bahsedilen sözcükler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	1. Sözcük	2. Sözcük	3. Sözcük
A)	yukarı	alçak	üzeri
B)	ödül	ceza	hediye
C)	doğru	yanlış	gerçek
D)	yaşlı	genç	ihtiyar

16 CÜMLELER

- ◆ Son yaptıkları, sınıfta alay konusu oldu.
- ◆ Ramazan ayında aldığı sıcak ekmek, kokusuyla doyuruyor insanı.
- ◆ Anadolu, üç denizin ortasında yer alan muazzam bir kara parçasıdır.
- ◆ Makineden çıkardığı yaş kıyafetleri, doğruca balkona taşıdı.

Bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin eş seslilerinin sözlük anlamı aşağıda verilmiştir.

SÖZLÜK ANLAMI

- ◆ Bir bitkiyi üretmek için toprağa tohum atmak veya gömmek
- ◆ Doğuştan beri geçen ve yıl birimi ile ölçülen zaman
- ◆ Genellikle üç tabur ve bunlara bağlı birliklerden oluşan asker topluluğu
- ◆ Yeryüzünün denizle örtülü olmayan bölümü, toprak

Buna göre altı çizili sözcüklerden hangisinin eş seslisinin sözlük anlamı verilmemiştir?

A) Alay

B) Ekmek

C) Kara

D) Yaş

17

Mümtaz Amca'nın kendisini anlamadığını fark eden Kıvanç, konuşmasındaki yabancı kelimelerin Türkçe karşılıklarını kullanmak isterse aşağıdakilerden hangisini kullanmaz?

A) Beğenmek

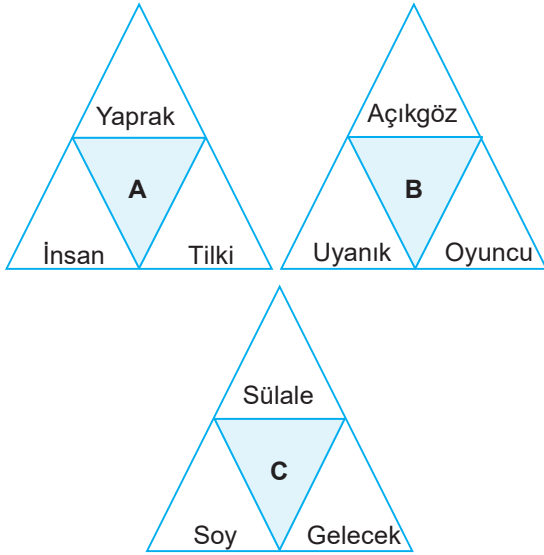
B) Gösterim

C) Tören

D) Mükemmel

- 18 Aşağıdaki üçgenlerde harflerle belirtilen bölümlere, çevresindeki sözcüklerin çağrıştırdığı en uygun kavram yazılmak istenmektedir.

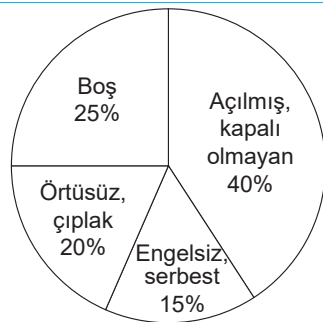

Buna göre, harfle gösterilen yerlere getirilecek kavramlar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	A	B	C
A)	Kurnaz	Çocuk	Canlı
B)	Çocuk	Canlı	Kurnaz
C)	Canlı	Kurnaz	Çocuk
D)	Canlı	Çocuk	Kurnaz

19

Grafikte "açık" sözcüğünün bazı anlamları ve bir sınıfta "açık" sözcüğünü bu anlamlarda kullanan öğrencilerin oranı verilmiştir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisini %20'lik dilime giren öğrencilerden biri söylemiş olabilir?

- A) Yolcuların hepsi indikten sonra Mehmet Akif gördü, beni açık başıyla selamladı.
 B) Açık pencereden, pastırma yazının mavi ışıkları girmekte...
 C) Bazı dükkânları açık olan caddeden sağa saptılar.
 D) Her çeşit kafa ve gönül fırtınalarına açık bir adamdı o.

- 20 Bir markette çalışan Murat, geliştirdiği bir barkod okuma programıyla barkodun ait olduğu ürünü öğrenebilmektedir.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
A	B	E	I	K	L	M	R	S	T

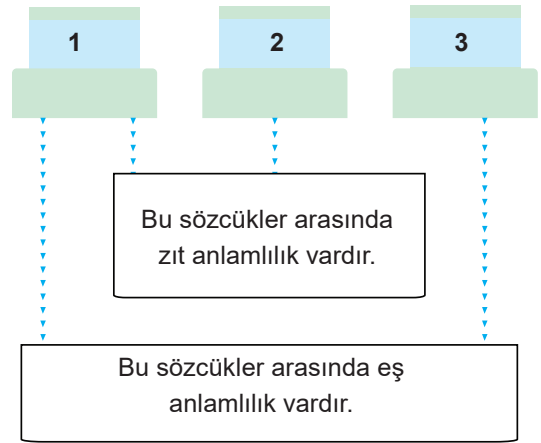
Buna göre;

- ◆ Barkoddaki her rakam bir harfi simgelemektedir.
- ◆ Barkoddaki sayıyı oluşturan rakamların yan yana gelmesiyle ürünün adı oluşmaktadır.

Bu bilgilere göre hangi barkodun karşıladığı ürünün adı, eş sesli bir sözcük değildir?

21

Yukarıdaki şemaya göre aşağıdakilerin hangisinde sözcükler yanlış verilmiştir?

	1. sözcük	2. sözcük	3. sözcük
A)	Güzel	Çirkin	Hoş
B)	Cimri	Bonkör	Eli sıkı
C)	Yoksul	Varlıklı	Fakir
D)	İnce	Kalın	Gür

1. Aşağıda bazı söz sanatlarının açıklaması vardır:

- ◆ Tezat (Karşıtlık): Birden fazla sözcük, düşünce, durum ve olayların birbirlerine karşıt bir şekilde ifade edilmesi sanatıdır.
- ◆ İntak (Konuşturma): Kişileştirilen varlık veya kavramın konuşturulması sanatıdır.
- ◆ Mübalağa (Abartma): Belirtilen bir özelliği, niteliği olduğundan çok üstün veya aşağı gösterme sanatıdır.

Aşağıdakilerin hangisinde, açıklaması verilen sanatlardan herhangi birine yer verilmemiştir?

- A) Ben ayırık otuyum,
Ne buğday amcam, ne pirinç dayım
- B) Özgürlüğe giden tutsaklar gibi
Siyah gözlerinle beni de götür
- C) Göklere erişti feryadım, ahım
Bu da gelir, bu da geçer, ağlama
- D) Yeryüzünde ben ürettim veremi
Lokman Hekim bulamadı çaremi

2. Yâr yâr

Seni kara saplı bıçak gibi sineme sapladılar.

Bu dizelerdeki söz sanatı aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılmamıştır?

- A) Türk askeri çelik yelek gibidir.
- B) Gözlerin denizler gibi derin.
- C) İnsanlar eşitlik açısından tarağın dişleri gibidir.
- D) Akşam için hazırlık yapıyor gibiydi.

3. Bir aslan miyav dedi

Minik fare kükredi
Fareden korktu kedi
Kedi pırr uçuverdi

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kedi fareye benzetilmiştir.
- B) Fare aslana benzetilmiştir.
- C) Aslan kediye benzetilmiştir.
- D) Kedi kuşa benzetilmiştir.

4. Dolap niçin inlersin

Derdim vardır inlerim
Ben Mevla'ya aşık oldum
Anın için inlerim

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Abartma
- B) Benzetme
- C) Tezat
- D) İntak

5. Gözlerin derin bir uçurum

Ne tarafa baksam onları görürüm.

Bu dizelerde başvuru söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) Kişileştirme – Benzetme
- B) Benzetme – Abartma
- C) Abartma – Kişileştirme
- D) Konuşturma – Abartma

6. İn cin uykudan uyanık iki yoldaş,

Biri benim, biri de serseri kaldırımlar.

Bu dizelerde kullanılan söz sanatının göstergesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) "Gece" ve "kaldırımlar"ın konuşturulması
- B) "Kaldırımlar"a insan özelliği yüklenmesi
- C) "Kaldırımlar"ın anlatımında aşırılığa gidilmesi
- D) "Gecenin uzunluğu"nun "kaldırımlar"a benzetilmesi

7. Derinden derine ırmaklar ağlar

Uzaktan uzağa çoban çeşmesi
Ey suyun sesinden anlayan bağlar
Ne söyler şu dağa çoban çeşmesi

Bu şiirde;

- I. Kişileştirme
- II. Konuşturma
- III. Abartma

söz sanatlarından hangileri kullanılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III

8. Dal bir gün dedi ki tomurcuğuna
Tenimde bir yara işler gibisin.
Titrerim, rüzgârlar zarar vermesin.

Bu dizlerde ağır basan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abartma B) Benzetme
C) Tezat D) Konuşurma

9. Gülen çehremi görüp
Sanmayın beni bahtiyardır.
Her kakhahanın içinde
Bir damla gözyaşı vardır.

Yukarıdaki dizelerde başvuru söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Benzetme B) Tezat
C) Konuşurma D) Abartma

10. Telli turnam selam götür nazlı yarime
Boncuk gözleri bakmasın kimseye

Bu dizelerdeki söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) Benzetme – Abartma
B) Kişileştirme – Benzetme
C) Konuşurma – Abartma
D) Konuşurma – Kişileştirme

11. Düşmüşüm bir kuşun peşine

Cik demiş kuş
O gitmiş ben gitmişim
Cik cik demiş kuş
Kuş beni çoban sanmış
Daha bu çocuk demiş
Aldanıp kandırarak
Birden uçup gitmiş kuş
Konup bir kayanın başına
Bakmadan arkasına

Bu şiirin verildiği bir etkinlikte öğrencilerden aşağıdakilerin hangisini yapmaları istenemez?

- A) Kişileştirme yapılan dizeleri bulmaları
B) Konuşurma yapılan dizeleri bulmaları
C) Başka bir varlığa insan özelliğinin verilmesinin şiire kattıklarını yazmaları
D) Kuş ile benzerlik kurulan varlığı belirtmeleri

12. Çınla ey coşkun deniz, kayalıklarda çınla!

Sar bütün kumsalları, o dolaşık saçınla.

Yukarıda anlatıma canlılık vermek, güç kazandırmak için hangi söz sanatından faydalanılmıştır?

- A) Konuşurma B) Abartma
C) Kişileştirme D) Tezat

13. Leylek yaz mevsiminin kuşu değil, bizzat yazdır. Kırmızı gagasının takırtısı, sese dönüşmüş bir sıcak temmuzdur. Bir baca üstünden ufka iz düşümlü bir leylek şekli, hayal gücümüze neler katmaz: Maviliği içi bayıltan, sonsuz, derin bir gökyüzü... Yeşil bir vadide gizlenmiş, minareli, küçük, beyaz bir şehir... Yarasaların uçtuğu, kavak ağaçlarının hafif hafif sallandığı yeşil bir akşam... Sıcak bir Asya gecesi... Damların yan duvarlarına dayanarak gizli gizli konuşan ve doğacak bakır bir ayı bekleyen; siyah zülüflü, kırmızı dudaklı, altın ve mercan gerdanlıklı kadınlar... Alçak bir gece semasına serpilmiş büyük yıldızlar... Bütün bu yıldızlar içinde bir leyleğin düşünen gagası...

Bu parçanın son cümlesinde aşağıdaki sanatlardan hangisinin kullanıldığı söylenebilir?

- A) Benzetme (Teşbih)
B) Kişileştirme (Teşhis)
C) Karşıtlık (Tezat)
D) Abartma (Mübalağa)

14. Ben meraklı bir insanım. Tahmin ettiğinizden de meraklıyım. Yani küçükken babaannemin sandığının içinde ne var, tek tek sayardım. O sandıkta ne saklıyor? Sandığının içinde ne var? Çok ilginç değil mi sizce de? Babaannem sandığının içinde ne olduğunu söylese dahi benim onu görmem lazım. Merakımı ancak o zaman giderebilirim. İşte dünya da böyle bir yer benim için. Keşfedilmeyi bekleyen bir sandık ve benim amacım da o sandığın içinde ne olduğunu öğrenmek. Kendim keşfetmeliyim, kendim görmeliyim, dokunmalıyım. İşte ancak o zaman merakımı giderebilirim.

Bu parçaya göre aşağıdaki yorumlardan hangisi doğrudur?

- A) Merak konusu abartılarak anlatılmıştır.
B) Parçanın genelinde konuşurma sanatına yer verilmiştir.
C) "Babaannemin sandığı" ifadesi ile tezat sanatı örneklendirilmiştir.
D) Dünya, keşfedilmeyi bekleyen bir sandığa benzetilmiştir.

1. Büyülenmiş bir ceylan gibi bakıyor zaman.
Sessizlik dökülüyor bir yerde yaprak yaprak

Bu dizelerde ağır basan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abartma B) Benzetme
C) Kişileştirme D) Konuşurma

2. Tarihin dilinden düşmez bu destan
Nehirler gazidir, dağlar kahraman
Her taşı bir yakut olan bu vatan
Can verme sırrına erenlerindir.

Yukarıdaki dörtlükte kişileştirilen varlıklar hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- A) destan, vatan, yakut
B) tarih, destan, vatan
C) nehirler, destan, yakut
D) tarih, nehirler, dağlar

3. Türkoğlu böyledir, doğuştan atlı
Her yerde şeref şan arar geçeriz
Atımız gönlümüz gibi kanatlı
Dağları ovaya serer geçeriz

Bu dizelerde hangi söz sanatlarından yararlanılmıştır?

- A) Kişileştirme – Benzetme
B) Abartma – Benzetme
C) Kişileştirme – Konuşurma
D) Konuşurma – Abartma

4. Yolcuyum bir kuru yaprak misali
Rüzgârın önüne katılmışım ben

Bu dizelerde ağır basan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mübalağa B) Benzetme
C) Kişileştirme D) Konuşurma

5. İçimde kar donar, buzlar tutuşur
Yağan ateş midir, kar mıdır bilmem

Bu dizelerdeki söz sanatı aşağıdakilerin hangisinde yoktur?

- A) Karlar etrafı bembeyaz bir karanlığa gömdü
B) Bir kız vardı yok gibi öyle güzel
C) Kara gözlerinin beyaz feneri olayım
D) Manda yuva yapmış söğüt dalına

6.

- I. Akdeniz'in dalgası gönlüm kadar taşmadı.
II. Sen Türkiye gibi aydınlık ve güzelsin.
III. Yalnızlığın okşadığı kalbime yağmurlar küskün.

Yukarıdaki cümlelerde kullanılan söz sanatları hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Abartma	Benzetme	Kişileştirme
B)	Benzetme	Konuşurma	Abartma
C)	Tezat	Abartma	Konuşurma
D)	Kişileştirme	Tezat	Benzetme

7. Bir güzel yırtıcı kuş gözleri gördüm, baktım
Som mücevher gibi kan kırmızısı tırnakları

Bu dizelerde kullanılan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konuşurma B) Mübalağa
C) Kişileştirme D) Benzetme

8. Sekizimiz odun çeker,
Dokuzumuz ateş yakar,
Kaz kaldırmış başın bakar
Kırk gün oldu, kaynatırım kaynamaz.

Bu dizelerde kullanılan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mübalağa B) Benzetme
C) Kişileştirme D) Konuşurma

9. ◆ İnsana özgü birtakım niteliklerin insan dışındaki varlıklara ya da kavramlara aktarılması sanatına kişileştirme (teşhis) denir.
- ◆ Tezat; anlamı güçlendirmek için karşıt kavramların bir arada kullanılmasıdır.
- ◆ Mübalağa; bir varlığı, olayı ya da düşünceyi olduğundan çok daha büyük ya da küçük gösterme sanatıdır.

Aşağıdakilerin hangisinde açıklaması verilen sanatlardan herhangi birine yer verilmemiştir?

- A) Yüce dağlar birbirine göz eder,
Rüzgâr ile mektuplaşır, naz eder.
- B) Neden böyle düşman görünürsünüz?
Yıllar yılı dost bildiğim aynalar?
- C) Bu topraklar ecdadımın ocağı
Evim, köyüm hep bu yerin bucağı
- D) Bir ah çeksem dağı taşı eritir
Gözüm yaşı değirmeni yürütür
10. Başım sükûtu öğüten
Uçsuz bucaksız değirmen;
İçim muradına ermiş
Abasız, postsuz bir derviş.

Bu şiirdeki benzetme sanatının göstergesi, aşağıdakilerin hangisinde tam ifade edilmiştir?

- A) Değirmen öğütme özelliği ile içe benzetilmesi
- B) Şairin dervîşi, muradına ermiş içine benzetmesi
- C) Şairin başını değirmene; içini de abasız, postsuz bir dervîşe benzetmesi
- D) Değirmen ve dervîşin bazı özellikleri bakımından benzer olması

13. "Vatan Destanı" adlı eserden alınan aşağıdaki dizelerden hangisinde yay ayraç içindeki söz sanatı yoktur?

A) Ey bütün cihana bedel Türkeli,
Açtığın cenklerin yoktur evveli.
Tarih bir nehir ki coşkundur seli.
Sen ona nisbetle, umman gibisin. (Benzetme)

C) Yeni bir ay ördün eski al bayrağına,
Girdin en sonunda irfan bağına,
Medeni hayatın nur ırmağına
Ezelden susamış ceylan gibisin. (Karşıtlık)

11. Sabahın ilk saatleri olmasına rağmen hayli sıcaktı. Başını yukarıya doğru kaldırdı. Gözlerini kısarak güneşe baktı. Kendi kendine "Bugün çok sıcak olacak galiba." dedi. Hava baharın geldiğini müjdeliyordu âdetâ. Yolun karşısındaki kayısı ağaçları kar beyazı bir gelinlikle, bakarlara neşe saçıyordu. Bahar, çiçeklerde hayat bulmuştu. Tabiat kıştan sonra yeniden diriliyor; kış bitti artık, yeni bir hayata başlıyorum, diyordu. Kayısı ağacının altına dökülmüş olan kar beyazı çiçeklere basmamak için zıpladı. Neden basmak istemediğini de zaten anlamamıştı.

Parçada altı çizili olan cümlede bulunan söz sanatları aşağıdakilerden hangisinde doğru işaretlenmiştir?

	Kişileştirme	Abartma	İntak	Benzetme
A)	✓		✓	
B)		✓		✓
C)	✓			✓
D)		✓	✓	

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı bir söz sanatına yer verilmiştir?

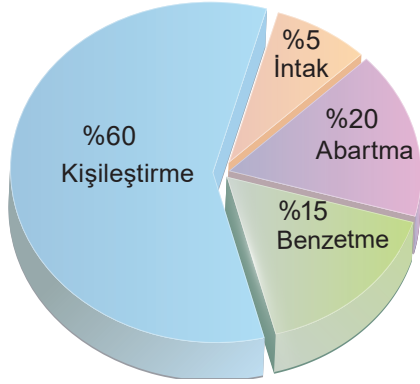
- A) Özgürlüğün simgesi olarak anılan kuşlar baharın geldiğini müjdeliyor.
- B) Yol kenarındaki sarı papatyalar en güzel resimler gibi görünüyor.
- C) Martılar vapurdakilerin atacağı simit parçaları için sabırsızlanıyor.
- D) Bahçedeki bülbüller en güzel melodileri güller için dillendiriyor.

B) Çiçeksın, bayılır kuşlar kokundan,
Her dalın bir yay ki zümrüt okundan
Müjdeler fısıldar Ergenekon'dan
Bu sese gönülden hayran gibisin. (Konuşurma)

D) Bir yandan hep böyle taştın, köpürdün,
Bir yandan cefalı bir ömür sürdün,
Fakat ne derece ezildinse dün.
Şimdi gene tunçtan kalkan gibisin. (Kişileştirme)

1, 2 ve 3. soruları aşağıdaki grafiğe göre cevaplayınız.

Bu grafikte bir sınıftaki öğrencilerin söz sanatlarını kullanma oranı verilmiştir.

1 Aşağıdaki dizelerden hangisini %5'lik dilime giren öğrencilerden biri söylemiş olabilir?

- A) Hava öyle sıcak, güneş öyle yakıcıydı ki Dağı taşı eritiyordu bugün
- B) Gitgide en karanlıklarda erir kaybolurduk Bir kalın perdeydi geceler mutsuz, buruşuk
- C) Uyandı sabah sabah kurbağa, dedi ki Sizin için zıplıyorum, zıplıyorum sizin için
- D) Menekşe koştu dağa dertlerini anlattı Bu sitemli sözleri koca dağı ağılattı

2 "Hayat sizlere sunulmuş boş bir video kasetidir. Her karesini istediğiniz gibi doldurabilirsiniz."

Yukarıdaki cümleleri kuran bir öğrenci, söz sanatlarını kullanan öğrencileri gösteren grafiğin hangi yüzdelik diliminde yer alır?

- A) %5
- B) %15
- C) %20
- D) %60

3 Öğrencilerin söz sanatlarını kullanmaları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öğrenciler en çok insan dışındaki varlıklara insan özelliği kazandırılan söz sanatını kullanmışlardır.
- B) Sınıfın yarısından fazlası aynı söz sanatını kullanmıştır.
- C) En az kullanılan sanat, cansız varlıkları konuşurma sanatı olmuştur.
- D) En çok kullanılan ikinci sanat, benzerlik ilgisini ön plana çıkaran sanattır.

4 Aralarında ilgi bulunan iki şeyden zayıf olanın güçlü olandan yola çıkılarak anlatılmasına "benzetme", insana ait bir özelliğin insan dışı bir varlığa verilmesine "kişileştirme", insan dışında bir varlığın bir şeyler söylemesine "konuşurma", bir varlık, durum ya da olayın olduğundan daha büyük ya da küçük gösterilerek anlatılmasına ise "abartma" denir.

Buna göre;

Avludan geçtiğini gördüm gelinin
Suya gidiyordu öğle güneşinde
Ardında bebeği yalın ayak
Geride Karabaş
Tozlu yoldan söğütlerin oradaki çeşmeye
Yalağında bulutlar yıkanan çeşmeye

dizelerinde aşağıdaki söz sanatlarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Benzetme
- B) Kişileştirme
- C) Konuşurma
- D) Abartma

5 Aşağıdaki dördlükte bulunan söz sanatlarını tabloya yazınız.

Böl-çıkır, çarp-topla, hepsi İstanbul
İstanbul bir canan, bense sevdakâr
Her kim bir tuğlasını yerinden sökse
Bütün İstanbul'u üstüme yıkar.

Abartma	Tezat	İntak	Teşbih
.....1.....2.....3.....4.....

Şifreleme yöntemiyle oluşturulan bir oyunda, tabloya yazılan ifadeler anahtar kavramlar kabul edilmektedir.

Buna göre numaralandırılan bölmelerin hangisinde anahtar kavram yoktur?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim.

eş anlamlı (anlamdaş) sözcükler, tezat (karşıtlık), genel anlamlı sözcükler, sözcük (kelime), gerçek (temel) anlam, eş sesli (sesteş) sözcükler, benzetme (teşbih), terim anlam, söz sanatları, mecaz anlam, yakın anlamlı sözcükler, anlam (mana), Türkçe karşılık, kişileştirme (teşhis), sözcüğün olumsuzu, özel anlamlı sözcükler, çok anlamlılık, konuşturma (intak), yabancı sözcükler, zıt (karşıt) anlamlı sözcükler, abartma (mübalağa)

1. Yazılış ve okunuşları farklı, anlamları aynı olan sözcüklere ne ad verilir?

Örnek: öğrenci–talebe, doktor–tabip

Cevap:

2. Anlatılmak isteneni, anlatıma zenginlik katmak veya az sözle çok şey ifade etmek için kelimelerin ilk anlamlarının dışına çıkarak ifade etmeye ne denir?

Örnek: “teşbih, teşhis” gibi unsurlar bu ifadenin alt bölümleridir.

Cevap:

3. Bir sözcüğün bilim, sanat ya da meslek dallarından biriyle ilgili bir kavramı karşılayan anlamına ne ad verilir?

Örnek: “Karşılaşmanın son dakikasında verilen penaltı ile ortalık karıştı.” cümlesinde “penaltı” sözcüğü futbol ile ilgili bir terimdir.

Cevap:

4. Söze çekicilik katmak ve sözün etkisini arttırmak için aralarında benzerlik ilişkisi bulunan iki kavramdan güçsüz olanı güçlü olana benzetme sanatına ne ad verilir?

Örnek: “Yediğim biberler zehir gibiydi.” cümlesinde biberler, zehire benzetilmiştir.

Cevap:

5. Anlamı birbirinin karşıtı (zıddı) olan sözcüklere ne ad verilir?

Örnek: Gelmek iyi de gitmek insan ağır geliyor.

Cevap:

6. Sözcüğün, tek başına kullanıldığında akla gelen ilk anlamına ne ad verilir?

Örnek: “Arabamın benzini bitti.” cümlesinde bütün sözcükler akla ilk gelen anlamıyla kullanılmıştır.

Cevap:

7. Yazılış ve okunuşları aynı, anlamları farklı olan sözcüklere ne denir?

Örnek: Masadaki al bayrağı eline aldı ve bana uzattı.

Cevap:

8. İnsana ait özelliklerin, insan dışındaki varlık ve kavramlara aktarılmasına ne denir?

Örnek: Eşeği, Hoca'ya derdini anlatmaya çalışıyordu.

Cevap:

9. Türün bir ya da birkaç örneğini kapsayacak şekilde kullanılan sözcüklere ne ad verilir?

Örnek: “Giysi” sözcüğü bütün giyim eşyalarını, “gömlek” ise sadece bir giysi türünü karşıladığından “giysi” sözcüğü anlam olarak daha geniş kapsamlıdır.

Cevap:

10. Sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlama ne ad verilir?

Örnek: “Tatlı sözleriyle hepimizin gülümsetti.” cümlesindeki “tatlı” sözcüğü gerçek anlamından uzaklaşarak “hoşa giden” anlamına gelecek şekilde kullanılmıştır.

Cevap:

11. İnsan dışındaki varlıkların konuşturulması sanatına ne ad verilir?

Örnek: Kesileceğini anlayan ağaç, “Kıyma bana!” dedi.

Cevap:

12. Birbirine karşıt duygu, düşünce, hayal ve durumların bir arada kullanılması sanatına ne denir?

Örnek: yukarı–aşağı, kalın–ince

Cevap:

13. Anlamları arasında çok az ayırım bulunan ancak benzer anlamları karşılayan sözcüklere ne denir?

Örnek: eş–dost

Cevap:

14. Bir şeyin özelliklerini, bir olayı veya bir durumu olduğundan daha büyük veya daha küçük göstermeye ne denir?

Örnek: “Utancından yerin dibine girdi.” cümlesinde insanın utancından kaçacak yer bulamayarak gerçekte olamayacak şekilde yerin dibine girdiği belirtilmiştir.

Cevap:

15. Dilin anlamlı en küçük parçası olan ve insanların anlaşmasını sağlayan ses birliklerine ne denir?

Örnek: masa, yağmur, koşmak

Cevap:

16. Sözcüklerin birden çok anlamı ifade etmesine ne denir?

Örnek: “Kalmak” sözcüğü “Üç sene benimle kaldı.” cümlesinde “Yaşamak”, “Dün otelde kaldım.” cümlesinde “Konaklamak” anlamında kullanılmıştır.

Cevap:

1. Evet, yaşayışım huyumcadır. İçimden gelmiyorsa yazı yazmaya bile katlanamam. Hoşlanmadığım bir insanla oturup çene yarıştırmam. Dahası, canım istemiyorsa en sevdiğimden bile iki kelamı esirgerim. Keyfime göre dost tutar ya da bozuşurum. Birçokları beni bencillikle, kendini beğenmişlikle suçlar, doğrudur. Kendini beğenmişlere, bencillikle karşı koyarım. Gerçekte dikbaşı görünüşüm, hak bellediğim ilkelere sıkı sıkıya bağlanışımıdır. Benim kabalaştığım kişiler; şiire, resme, heykele, sinemaya sırt çevirenler, sözde sanatçılardır.

Parçada konuşan kişi, altı çizili sözlerle kendine yönelik olarak neyi belirtmiştir?

- A) İnsanları küçük gören biri olduğunu
B) Bazı zamanlar iletişime girmek istemediğini
C) Bazılarını kendine eş değer görmediğini
D) Yalnızlıktan mutluluk duyduğunu
2. Karşımızdakinin duygu ve düşüncelerini hesaba katabilmek için önce onun duygu ve düşüncelerini anlamamız gerekir. Bu ise empati becerimizi kullanmamıza bağlıdır. Empati, kişinin kendini karşısındakinin yerine koyup, onun duygu ve düşüncelerini iyice anlayıp, anladığını karşısındakine hissettirmesidir.

Bu metinde altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çaba göstermek
B) Dikkate almamak
C) Onun gibi düşünmek
D) Göz önünde bulundurmamak
3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "okuryazar olma"yı anlatan bir söz kullanılmamıştır?**
- A) İyi tahsil görmüş gençler, Necip Fazıl'ı tahlil etmek için bir araya geldiler.
B) Eli kalem tutan herkes, bu insanlık kıyımının çılgılığı olmaya yeminliydi.
C) Az buçuk mürekkep yalamış bir insan, seninle ilgili muhakkak bir şeyler karalayabilir.
D) İçinde bulunduğum duruma tercüman oldu bu davranışların.

4. O, plaza insanlarını bir yönetmenin kamerayla aktarması gibi kare kare betimler romanlarında. Kişilerin damarlarındaki kan akışını bile görürsünüz neredeyse,

Yukarıdaki sözler, düşüncenin akışına göre aşağıdaki söz gruplarından hangisiyle sürdürülebilir?

- A) o denli gerçek ve canlıdır.
B) yaşananları sizin gözünüzle görürler.
C) sizi de olayın içine çekerler.
D) öyle ki kendi yaşamlarını anlatırlar.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "çekmek" sözcüğü deyim içinde kullanılmamıştır?**

- A) Çocuk bu saçma hareketleriyle dikkat çekmeye çalışıyordu.
B) Eşinin yeni arabasını itinayla park alanına çekti.
C) Saliha Teyze dünyadan elini eteğini çekmişti.
D) Söylenen her sözü kötüye çekiyordu hain adam.

6. Genellikle gerçek anlamından uzaklaşmış, birden çok sözcükten oluşan, bir kavramı ya da durumu karşılayan kalıplaşmış sözcük gruplarına "deyim" denir. Deyimler farklı söz grupları biçiminde meydana gelmiştir. (I) Bunlardan biri isim tamlaması şeklinde olanlardır. (II) Sıfat tamlaması şeklinde olan deyimler de bulunmaktadır. (III) Sayıları az da olsa gerçek anlamlı deyimler de vardır. (IV) Son olarak da cümle biçiminde olan deyimleri görmek mümkündür.

Bu parçadaki numaralanmış açıklamalara, aşağıda cümle içinde kullanılmış deyimlerden hangisi örnek olarak gösterilemez?

- A) I. cümle: Çarşıdan bir şey alamadım, her şey ateş pahası.
B) II. cümle: Çenesi düşük insanları sevmem.
C) III. cümle: İçten pazarlıklı olduğu hemen anlaşılıyor.
D) IV. cümle: Haydi şimdi ayıkla pirincin taşını.

7. Mutluluk, elin erişebileceği çiçeklerden bir demet yapma sanatıdır. (B.Goddar)

Yukarıdaki özdeyişte anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mutluluk küçük şeylerde gizlidir.
B) Mutlu olmak için çok çabalamalıyız.
C) Mutluluk her insanın ulaşamadığı bir duygudur.
D) Sahip olduğumuz şeylerle mutlu olmayı bilmeliyiz.
8. Bir adam vardır ki hiçbir düşüncesinde, hiçbir hareketinde kendisi olamaz. Ne düşünse, ne yapsa, ne söylese kendini değil mensup olduğu sosyete, ırkı, muhiti ve dışarıdan aldığı telkinleri dile getirir. Kendiliğinden hiçbir şey bulmamıştır. Başka birinin sisteminden aldığı fikirleri ve akideleri o sistemin sahibinden daha softaca müdafaa eder.

Altı çizili sözlerle anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) İsteddiği gibi davranmak – Söz söylemek
B) Kimseye danışmamak – Ağza almamak
C) Başkasından etkilenmek – Bir düşünceyi anlatmak
D) Doğal olmak – Açığa çıkarmamak
9. Bir daha yineleyeyim. Ben yazmaya bilinçle, istençle başladım. Ben profesyonel destancılar geleneğinden geliyorum. Homeros'u sevmem, Stendhal'e büyük hayranlık duymam boşuna değildir. Gençliğimde en sevdiğim yazar Stendhal'di. Belki de o ekmeğini yazarak kazanmıyordu Balzac gibi. Ama o, herkesten daha çok profesyonel eski destancılar soyundandı. Kızıl ile Kara, Parma Manastırı her zaman benim başucu kitaplarım oldular. Gençliğimde bir esere başlamadan önce hep Stendhal'i okurdum.

Bu parçada "ekmeğini yazarak kazanmıyordu" sözüyle anlatılmak istenen hangisidir?

- A) Bir işte çalışıp yazarlık yapamamak
B) Yazarlığı para kazanmak için yapmamak
C) Yazarlığı para kazanmak için bırakmak
D) Parasal değeri çok yüksek eserler yazmamak

10. Hangisinde ikilemeyi oluşturan sözcüklerin her ikisi de tek başına kullanılabilir?

- A) Bize sürekli yalan yanlış bilgiler iletiyormuş.
B) Yırtık pırtık kıyafetini terziye götürecekmiş!
C) İkinci sınıftaydı ancak hâlâ eğri büğrü yazıyordu.
D) Ufak tefek bir çocuk kapının anahtarını çevirdi.

11. Bir okulda 8. sınıf öğrencilerinin atasözlerini kullanma yeterliliklerini ölçmek amacıyla araştırma yapılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin, "boşluk doldurarak atasözü tamamlama" etkinliğinde bazı atasözlerindeki ifadeleri yanlış yazdıkları gözlemlenmiştir. Örneğin "Ateş olsa cirmi kadar yer yakar." atasözündeki "cirim/cirmi (hacim, miktar)" sözcüğünü çalışma grubundaki hiçbir öğrencinin doğru yazamadığı görülmüştür. Öğrencilerin tamamı "cürüm/cürmü (suç, kusur, hata)" sözcüğünü kullanmıştır.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisinde, bu araştırmada karşılaşılan durumla aynı doğrultuda bir hata söz konusudur?

- A) Aptala malum olur.
B) Acın gözü ekmek teknesinde olur.
C) Arife günü yalan söyleyenin, bayram günü yüzü kara çıkar.
D) Dost dostun ayıbını yüzüne söyler.

12. Çocuklar dünyayı merak, hayret ve şüphe ile keşfederler. Onların bu özelliği yetişkinlere daha çok soru sormalarını beraberinde getirir. Bu sorular kimi zaman yetişkinler tarafından "İcat çıkarma!" şeklinde cevaplanır. Buna rağmen yetişkinler birbirlerine içlerindeki çocuğu yaşatmalarını öğütlerler. Aralarındaki kimi farklara rağmen çocuklar yetişkinlere özenirken yetişkinler de çoğunlukla çocukluklarına özlem duyduklarını dile getirirler.

Parçada geçen "icat çıkarma" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Herkesçe bilinen bir huy sergilemek
B) Ortaya gereği olmayan bir sorun atmak
C) Hoşa giden bir davranışta bulunmak
D) Kalıplaşmış olanın dışına çıkarmamak

13. Ben okulumu çok seviyorum. Her yıl okulların açılmasını ipe çekiyorum. Bir gün annemle babamın okulların açılmasıyla ilgili yaptıkları konuşmaya kulak kabarttım. Çok güzel şeyler söylüyorlardı. Bu yıl okulların bir hafta önce açılacağını, bu bir hafta içerisinde alacağımız eğitimin paha biçilmez olduğunu dile getirdiler.

Aşağıdakilerin hangisi bu metindeki söz gruplarından herhangi birinin anlamı değildir?

- A) Belli etmeden dinlemek
- B) Ölçülemeyecek kadar değerli olmak
- C) Sinsice yaklaşmak
- D) Sabırsızlıkla beklemek

14. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim açıklamasıyla birlikte verilmemiştir?**

- A) Eline geçen bütün kitapları gözden geçirdi ama aradığını bulamadı.
- B) Ben bu kanepeleri vermeye razıyım, zaten onları gözden çıkardım.
- C) İnsan sokulgan ve sevimli yani cana yakın olursa elbette sevilir.
- D) Birisi ötekine, o da başkasına söyleyince söz, ağızdan ağıza yayıldı.

15.

- I. Dost başa, düşman ayağa bakar.
- II. Ağaç, yaprağıyla gürler.
- III. Ak akçe kara gün içindir.
- IV. Yalnız taş duvar olmaz.

Yukarıdaki atasözlerinden hangi ikisi yakın anlamlıdır?

- A) II ve IV
- B) II ve III
- C) I ve II
- D) III ve IV

16. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, ikileme “telaş ve acele ile” anlamında kullanılmıştır?**

- A) Başına gelenleri yana yakıla etrafındakilere anlatıyordu.
- B) Yarım yamalak sözleri ile bizi etkilemeye çalışıyordu.
- C) Yine de o kapıya yöneldi, hem de apar topar bir vaziyette.
- D) Bir ara süklüm püklüm bir adam gördüm kapının ağzında.

17.

- ◆ Daha az somurt, daha fazla gülümse.
- ◆ Daha az şikâyet et, daha fazla şükret.
- ◆ Daha az konuş, daha fazla dinle.

Aşağıdaki özdeyişlerden hangisi bu cümlelerin herhangi biriyle anlamca ilişkilendirilemez?

- A) Neden kulağımız iki tane de dilimiz bir, sanırım çok dinleyip az konuşmak için.
- B) Tebessüm her kapıyı açan sihirli bir anahtardır.
- C) Konuşmanızda bir yanlış yapana kadar kimse sizi dinlemiyordur.
- D) Ey nimet sahibi olan kimse, Tanrı'nın verdikleri karşısında kendini borçlu say.

18. **Aşağıdaki atasözlerinden hangisi “Bilgili ve deneyimli kişiler, toplumda önemli görevlere getirilmelidir.” anlamını karşılamaktadır?**

- A) Yalnız taş, duvar olmaz.
- B) Misafir, kısmeti ile gelir.
- C) Yakın dost, uzak akrabadan iyidir.
- D) Köşe taşı, köşede yakışır.

19. **“Daha önce de bu olayla karşılaşmıştım.” cümlesindeki durumu aşağıdaki altı çizili deyimlerden hangisi anlatır?**

- A) Sofraya gelen tatlı, az önce gönlümden geçmişti.
- B) İçimden geçenleri onu kırmayacak şekilde söyledim.
- C) Aklımdan geçenler gerçekmiş gibi sevindim.
- D) Vaktiyle böyle bir şey benim de başımdan geçmişti.

20. **Aşağıdakilerin hangisinde ikilemeyi oluşturan sözcükler tek başlarına kullanılamaz?**

- A) Adam bizi yalan yanlış bilgilerle kandırmaya çalışıyordu.
- B) Şöyle doğru dürüst bir iş bulamadın.
- C) Aileler çocuklarına abur cubur yedirmekten vazgeçmelidir.
- D) Hısım akraba herkes düğündeydi.

1.

- ◆ Herkes tarafından konuşulur olmak
- ◆ Tehlikeli işlere atılmaktan çekinmemek
- ◆ Beden gücü yerinde olmak

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamalardan herhangi birini karşılayan bir deyim kullanılmamıştır?

- A) Eli ayağı tutanlar, hiçbir haksızlığa razı olmamalıydı.
 B) Gençliğinde gerçekten deli fişek, gözünü daldan bu-
 daktan sakınmaz bir askermiş.
 C) Binalarımıza ve tankerlerimize yapılan saldırılara
 karşı elimiz kolumuz bağlı duruyoruz.
 D) Dillere destan İstanbul nezaketini o evde gördüm, ağ-
 zım açık kaldı.

2.

- ◆ İyi olmak kolaydır, zor olan adil olmaktır.
- ◆ Acı duyabiliyorsan canlısın, başkalarının acısını duya-
 biliyorsan insansın.
- ◆ Ya olduğun gibi görün ya görüldüğün gibi ol.

Aşağıdaki değerlerden hangisi, bu özlü sözlerden herhangi biriyle ilgili değildir?

- A) Cömertlik B) Empati
 C) Dürüstlük D) Adalet

3.

Yaşamımızda çok önemli bir yeri olan “hava” sözcüğü pek çok deyimde kullanılmaktadır. Örneğin değişik sebeplerden dolayı dengeli düşünemez durumda olmayı anlatmak için “aklı bir karış havada”; ortamı yaşamak,

içinde hissetmek anlamında “havasını teneffüs etmek”

II

deyimini kullanırız. En küçük bir şeyden alınma, çok alıngan olma durumunu “havadan nem kapmak” deyimiyile

III

karşılarız. “Hava almak” deyimiyile de nesnenin içindeki

IV

havayı tutamayıp dışarı verdiğini anlatmak isteriz.

Bu parçada numaralanmış deyimlerden hangisi yanlış açıklanmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

4.

Tabiat insansız yaşayabilir ama insan tabiatsız yaşayamaz!

Bu özdeyişten çıkarılacak en doğru yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tabiattan uzak yaşamak insana hüzün verir.
 B) Tabiatı anlamlı kılan en önemli değer insandır.
 C) İnsanın tabiata, tabiatın insana ihtiyacı vardır.
 D) Tabiat olmadan insan, varlığını devam ettiremez.

5.

- ◆ ateşle oynamak
- ◆ içine ateş atmak
- ◆ ateş gibi yanmak
- ◆ ateş kesilmek

Aşağıdakilerden hangisi, bu deyimlerdeki altı çizili sözcüklerin karşıladığı anlamlardan biri değildir?

- A) Üzüntü B) Tehlikeli iş
 C) Kötü insan D) Vücut ısısı

6.

Oğuz, lise birinci sınıfa giden başarılı bir gençti. Ailesinin memuriyeti nedeniyle başka bir şehre yerleşmek zorunda kalmıştı. Yeni bir şehir, yeni ortam ve yeni arkadaşlar... Alıştığı düzeni değiştirmek zorundaydı. Gittikleri yerde yeni bir liseye kaydoldu. Yeni arkadaşlar edinmek zorundaydı. Sınıfında ilk bakışta kanının kaynadığı kişiler vardı. Tabii ki hoşlanmadığı kişiler de vardı. Bir süre çevresini izledi. Kendi yapısına uygun kişileri gözlemledi ve bu kişilerle görüşmeye başladı. Bir süre arkadaşlık ettiler fakat bazılarının yaptığı davranışları beğenmeyerek onlarla görüşmeyi azalttı.

Parçada geçen “kanı kaynamak” söz öbeğinin anlamı aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Çabucak sevgi duymak
 B) Himaye etmek, korumak
 C) Coşkun ve kıpırdak olmak
 D) Canından bezdirmek

7. Oyun kavramının tarihi çok eskilere dayanmaktadır. Bundan yüzyıllar önce oyun ve oyuncak, varlığını gelişerek ve değişerek günümüze kadar sürdürmüştür. Eskiden çocuklar için oyun; mahalle aralarında oynanan yakan top, evcilik, körebe, saklam-baç gibi eğlenceli aktivitelerdi. Şimdilerde ise değişen sebebiyle sokaklarında oyunlar oynanan mahalle kavramı, yerini bilgisayar ve internet oyunlarına bırakmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerleri anlam bakımından en uygun biçimde tamamlayan söz grupları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) şekillere bürünen – yapısal gerçeklikler
- B) var olan – yaşam koşulları
- C) kabul gören – dünya alametleri
- D) kalıplaşmış olan – hayat şartları

8.

- ◆ İnsan ne kadar bilgili olursa olsun her şeyi aklında tutamayacağı için unutulmaması istenilen şey mutlaka yazılmalıdır.
- ◆ Sürekli olarak bir iş üzerinde durmayan, maymun iştahlı olan kişiye kimse güvenmez.
- ◆ Bir işin kolay yapılabilmesi için bir yol varken zor yolu seçmek doğru olmaz.

Bu cümlelerde aşağıdaki atasözlerinden hangisinin açıklaması yoktur?

- A) Leyleği kuştan mı sayarsın; yazın gelir, kışın gider.
- B) Gözü tanede olan kuşun ayağı tuzaktan kurtulmaz.
- C) Âlim unutmuş, kalem unutmamış.
- D) Deveye “İnişi mi seversin, yokuşu mu?” demişler, “Düze kıran mı girdi?” demiş.

9. Yaşlı adam her konuda taşı gediğine koymayı iyi bilirdi.

Altı çizili deyim cümleye kattığı anlam aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Konuşmaya başladı mı ağzından ağır sözler dökülürdü.
- B) Az konuşan biriydi ancak sözünü tam yerinde ve zamanında söylerdi.
- C) Anlattığı hikâyelerdeki kahramanlar, aslında olmak istediğimiz kişilerdi.
- D) Kendi düşüncelerini bir kenara bırakır, başkalarının duymak istediklerini dile getirirdi.

10. Ünlü Alman ozanı Goethe'nin (Göthe) özdeyiş niteliği kazanmış bir sözü vardır. Der ki: “Okumayı öğrenmek sanatların en gücüdür. Ben bu işe yaşamımın seksen yılını verdim yine de tam olarak öğrendiğimi söyleyemem.”

Goethe'nin bu sözünde aşağıdakilerden hangisine vurgu yapılmıştır?

- A) Okuma, yaşamın belirli bir aşamasında ya da çağında başlayıp biten bir etkinlik değildir.
- B) Okuma, yaşamın belli yaşlarında ön plana çıkmaktadır.
- C) Yaşamın akışı içinde kişinin okuma yönetimi değişebilir.
- D) Kişi her yaşta farklı kaynaklara yönelerek okuma kültürünü genişletebilir.

11. Yaşadığı olumsuzluklara rağmen çevresindeki melek yüzlü, tatlı dilli insanlarla konuşur ve dünyayı toz pembe görürdü.

Altı çizili deyim cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Üzücü durumlara bile iyimser gözle bakardı.
- B) Güzel konuşmalarıyla etrafındakileri etkilerdi.
- C) Yaptığı işe gereğinden fazla yoğunlaşıp çevresiyle ilgilenmezdi.
- D) Mutlu ve huzurlu bir yaşam için çabalardı.

12. Anadolu'nun konukseverliği dillere destandır. Ne var ki bu konukseverlik önce kahveden başlar. Sizi bir acı kahve içmeye çağıran dostunuza “Neden acı kahve?” diyemezsiniz. Bu acılıkta, yıllar yılı sürecek bir tatlılık, yakın bir dostluk vardır. Bu yüzden Anadolu'da “Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı vardır.” sözü; her yerde, her zaman söylenir.

Aşağıdakilerden hangisinde parçada vurgulanan atasözünün anlamı verilmiştir?

- A) İyilik küçük de olsa unutulmaz.
- B) İyiliğe karşı iyiliği herkes yapabilir.
- C) İyilik eden kimseye zamanı geldiğinde başkaları da iyilik eder.
- D) Kendisine yapılan iyiliğe karşılık verilir.

13. Bir delikanlı babasından aldığı bir bağı özenle yetiştirmiş. Mevsimi gelmiş ve bağda salkım salkım üzümler yetiştirmiş. Bir gün babası delikanlıyı ziyarete gelmiş. Baba hem oğluyla hasret gidermek hem de bağıın son hâlini görmek istemiş. Delikanlı babasını güzelce karşılamış. Derken baba üzümlerin tadını merak etmiş, oğlundan bir salkım üzüm istemiş. Delikanlı bağa gitmiş, bir salkıma elini uzatmış, sonra vazgeçmiş “Bu salkım büyük” demiş. Ardından bir başka salkıma uzanmış koparamamış, hangi salkıma uzansa üzümler hep büyümüş. Baba sabırla beklerken aradan uzunca bir zaman geçmiş, baba anlamış oğlunun cimriliğinden küçük bir salkım aradığını. Adam bir zamanlar sahibi olduğu bağdan bir tane üzüm tadamadığı için çok üzülmüş ve oğluna beddua etmiş. “Kuş ol da ‘Hep büyük! Hep büyük!’ diye ötüver.” demiş. Delikanlı tam da küçük bir salkım bulmuş onu koparıırken babasının bedduası gerçekleşmiş, delikanlı kuş oluvermiş. Bu efsane babasına bir salkım üzümü çok gören bir oğulu anlatırken “.....” atasözünü de aktarmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) Sade piriñç zerde olmaz, bal gerektir kazana; baba malı tez tükenir, evlat gerek kazana.
- B) Baba, oğluna bir bağ bağışlamış; oğul, babaya bir salkım üzüm vermemiş.
- C) Baba kırk oğul beslemiş, kırk oğul bir babayı beslememiş.
- D) Babasından mal kalan, merteği içinden bitmiş sanır.

14. Atasözlerinin her biri genel kuraldır ve denenmiştir. Deyimler ise genel kural olarak söylenemez. Deyimlerin amacı bir kavramı özel kalıp içinde veya çekici, hoş bir anlatımla belirtmektir. Atasözlerinin amacı ise yol göstermek, ders veya öğüt vermek, ibret alınması için gerçekleri bildirmektir.

Açıklamaya göre aşağıda verilenlerden hangisi bir deyim değildir?

- A) Acele işe şeytan karışır
- B) Bir bardak suda fırtına koparmak
- C) Süt dökmüş kediye dönmek
- D) Tencerede pişirip kapağında yemek

15. 1978 yılında hayata veda eden Prof. Dr. Osman Turan, Türk tarihçiliğinde Selçuklu tarihi üzerine en önemli ve ilk çalışmaları yapmıştır. Bu başarısını tarihin ciğerlerinden soluduğu nefesle geçen bir ömre borçludur. Tarihi ve özellikle Selçukluyu en iyi şekilde anlama yolunda yapılan çalışmalarda her zaman Prof. Dr. Osman Turan’ın da imzası yer alacaktır. Kendisi asla unutulmayacak önemli bir bilim insanıdır.

Bu parçadaki altı çizili sözle Prof. Dr. Osman Turan’ın hangi özelliği anlatılmak istenmiştir?

- A) Tarafsızlığını her zaman koruması
- B) Alanının en saygın kişisi olması
- C) Alanındaki ilkleri başarmış olması
- D) Tarihle çok fazla ilgilenmiş olması

16.

- I. Düşünüp taşınmadan işe başlamak onun özelliğiydi.
- II. Uzun uzadıya düşündü, kararını verdi.
- III. Onun olur olmaz çıkışları başıma dert açtı.
- IV. Her şeye körü körüne inanırdı.

Numaralandırılan cümlelerin hangilerinde altı çizili sözler cümleye aynı anlamı katmıştır?

- A) I ve III
- B) I ve IV
- C) II ve IV
- D) III ve IV

17. Ünlü sanatçının eserlerinden anlaşılıyor ki topluma rehberlik etmekte tüm derdi. Toplum sadece kendine sunulanla yetinmesin diye halkın gözündeki kiri pası sildi hayatı boyunca. Kitaplarını bu doğrultuda usanmadan kaleme aldı.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eserlerinde günlük yaşama değinmek
- B) Güncel konuları sanatsal bakış açısıyla sunmak
- C) Halkı, toplumsal konular hakkında bilgilendirmek
- D) Sunduğu çözüm önerileriyle topluma yarar sağlamak

1. Yazanlar kendi bilgilerine, gözlemlerine dayanarak değişmez yargılara vardılar ve bunları dile getirdiler. Yani hep okuyacak olanları kültürsüz, bilinçsiz, tembel insanlar olarak nitelediler. Bir yandan da kapış kapış satılan kitaplar düşlediler. Yazdıklarının çok değerli olduğuna ama bir türlü anlamadığına inandılar. İnsanların anlamazlığından, anlayışsızlığından söz ettiler ve okunmaktan yakınıp durdular.

Bu parçada anlatılmak istenene en uygun atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Komşunun tavuğu komşuya kaz görünür.
 B) Misafiri horoz olanın ambarında arpa kalmaz.
 C) Kapısını büyük açan, misafire katlanır.
 D) Kendi gözündeki merteği görmez, elin gözündeki çöpü görür.
2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük grubu cümleye "şaşıрма" anlamı katmıştır?
- A) Van kediniz nasıl olsa geri döner, merak etmeyin.
 B) Bu kadar çalışan arasından nasıl oldu da beni seçti, bilmiyorum.
 C) Ağlama, nasılsa buradan gideceğiz.
 D) Şuna bakar mısınız, nasıl da babasına sarılıyor!
3. Aşağıdaki atasözlerinden hangisinde "Her iş zamanında ve uygun durumda yapılır." anlamı vardır?
- A) Sakla samanı, gelir zamanı.
 B) Tan yeri ağarınca hırsızın gözü kararır.
 C) Demir tavında dövülür.
 D) Su uyur, düşman uyumaz.

4 ve 5. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Eskiden kibrit yokmuş. Ateş sönünce ateş küreği ile komşuya gidilir, bir parça ateş alınmış. Ateş almak için komşuya geçen kadınlar, kürekteki ateş sönmesin diye oturup çene çalmazlar ve ----- . Kapıdan içeri girmeyerek kısa bir konuşmadan sonra gitmek isteyen ziyaretçilere "Ateş almaya mı geldin?" denmesi de işte bu devirlerden kalmadır.

4. Metinden hareketle deyimlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Deyimler iki veya daha fazla sözcükten oluşur.
 B) Kalıplaşmış sözlerdir.
 C) Kısa ve özlü ifadeler taşır.
 D) Kesin hüküm, öğüt, yol göstericilik vardır.

5. Metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) acele ederlermiş
 B) tane tane konuşurlarmış
 C) konuşmazlarmış
 D) ayakta bir süre konuşurlarmış

6.

- I. Rakibini köşeye sıkıştırmış, var gücüyle yumrukluyordu.
 II. Zavallı Mehmet yok yere azar işitti.
 III. Biz gençler ideallerimizi kanımızın son damlasına kadar savunacağız.
 IV. Kimseye haber vermeden hemen çıkıp gitmişler.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde altı çizili sözler anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve III
 B) I ve IV
 C) II ve III
 D) II ve IV

7. Bazı atasözleri doğa olaylarıyla ilgilidir.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki açıklamayı örneklendirir?

- A) Sütten ağzı yanan yoğurdu üfleyerek yer.
- B) Öfkeyle kalkan zararlar oturur.
- C) Korkunun ecele faydası yoktur.
- D) Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili söz, ayrıca içindeki açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) O, yazılarında pek çok sorunun altını çizmiştir. (dikkat çekmek)
- B) Verdiği sözleri zamanında yerine getiremeyeceğini görünce çark etti. (çözmek, anlamak)
- C) Bu öyküde Ömer Seyfettin yaşamındaki her şeyi anlatmamış, olayları elekten geçirmiştir. (seçmek, ayırmak)
- D) İki öğrenci hiç yoktan kavga etmiş, öğretmenlerinden azar işitmişti. (nedensiz yere)

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, açıklamasıyla birlikte verilmiştir?

- A) Bana iş yerindeki arkadaşlarımdan dert yanıyordu.
- B) Akıllara durgunluk veren bir serveti var.
- C) Burada olanları kimseye anlatmaz, ağzı sıkı biridir.
- D) Yarım ağızla bizi yanına çağırırdı.

10. "Cahili sırtında taşımak, oturup dinlemekten daha kolaydır." özdeyişinden hangisi çıkarılabilir?

- A) Cahil insanlarla sohbet etmek çok zordur.
- B) Cahil insanların her işe karışma huyları vardır.
- C) Cahil insanlara hizmet edilmemelidir.
- D) Cahil insanları koruyup kollamak gerekir.

11. Aşağıdakilerin hangisinde kullanılan deyim cümleye "yakınma" anlamını katmıştır?

- A) Birkaç ay içinde ocağımıza incir ağacı dikti.
- B) Öğretmenini yere göğe sığdıramıyordu.
- C) Deneyimsizdi ama gözünü budaktan esirgemezdi.
- D) Onun el kapısında çalışmasına gönüllü razı olmadı.

12. Yazıları kısa olduğu için birçok kez eleştirildi. Eleştirilerin çoğunda da aşırıya kaçıldı. Yazılarının kısa olduğu su götürmez bir gerçektir. Ancak o kısa yazılarda düşünce hazineleri saklıdır.

Yukarıdaki parçada altı çizili söz "gerçek" sözcüğünün hangi yönünü vurgulamaktadır?

- A) Kanıtlanamaz olduğunu
- B) Anlaşılmaz olduğunu
- C) Üzerinde tartışılmayacak kadar açık olduğunu
- D) Üzerinde konuşmaya değmez olduğunu

13. Zor durumlarla tek başına mücadele etmekten kaçınan, sürekli anne ve babasından yardım isteyen çocuklar hayata atıldıklarında ----- kişiler olurlar.

Bu cümledeki boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) her şeyi eleştiren
- B) yalnız kendini düşünen
- C) öz güvenden yoksun
- D) hoşgörülü, saygılı

14. Bir kimse bir üstünlük gösterdiğinde veya sevilen birisinin, başkası ile ilgilendiği kanısına varıldığında takınılan olumsuz tutuma kıskançlık denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yukarıda tanımlanan ifadeyi anlatan bir söz kullanılmamıştır?

- A) Atalarımız yıllar önce "Komşunun tavuğu komşuya kaz görünür." demişler.
 B) Sınavlardan yüksek not aldığım için arkadaşlarım tarafından pek sevilmiyorum.
 C) Okulun şu düzensiz kuralları, herkesin güvenini sarıyordu.
 D) Al elmaya taş atan çok olur, derdi annem.

15. **Özdeyişlerden hangisi "Akarsu, çukurunu kendi kazar." atasözüyle anlamca aynı doğrultudadır?**

- A) Olağan bir yetenek ve olağanüstü bir azimle, her şeye ulaşılabilir.
 B) Ağzında bal olan arının, kuyruğunda iğnesi vardır.
 C) Başarı, cesaretin çocuğudur.
 D) Eğri cetvelden doğru çizgi çıkmaz.

16. "Ağzını açmadan buradan git!" cümlesinde altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdaki cümlelerde hangi ikileme ile sağlanmıştır?

- A) Beni görünce kuzu kuzu dışarı çıktı.
 B) Bütün işleri oflaya poflaya bitirdi.
 C) Aldığı paraya mırın kırın etti.
 D) Bundan böyle dert mert yok.

17. ◆ Ağaran baş, ağlayan göz gizlenmez
 ◆ Ağzından inci saçmak
 ◆ Bıçak yarası geçer, dil yarası geçmez
 ◆ Ağır yongayı yel kaldırmaz

Hangisi, bu atasözleri ve deyimlerdeki altı çizili sözcüklerin karşıladığı anlamlardan biri değildir?

- A) Güzel söz B) Yaşlılık
 C) Kötü söz D) İşlevsiz

18. Onun her yazdığını dikkatle inceliyorum. Bana göre yazdıklarındaki en önemli eksiklik taze bir soluk. Kendinden öncekilerin yazdıklarını az buçuk değiştirip tekrarlamış. Bu da biraz amatörlükle ilgili sanırım.

Parçada geçen "taze bir soluk" sözüyle anlatılmak istenen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akıcılık B) Doğallık
 C) Özgünlük D) İlginçlik

19.

	İkileme	Oluşum Şekli
I.	Düşe kalka	Zıt anlamlı
II.	Seve seve	Aynı sözcüğün tekrarı
III.	Hısım akraba	Yakın anlamlı
IV.	Yalan yanlış	Biri anlamlı biri anlamsız

Tabloda verilen ikilemelerden hangisinin oluşum şekli yanlış gösterilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

20. Deyimler, kaynakların çoğunda “Temel anlamından az veya çok uzaklaşıp mecazi bir anlam kazanmış söz kalıpları” biçiminde tanımlanmaktadır. Deyimler söz dizimi özelliklerine göre değerlendirildiğinde her kelime grubundan ve her cümle türünden örneklerle karşılaşmaktadır. Bu duruma bakarak deyimleşmenin her yapıda ve kalıpta olabileceğini söyleyebiliriz. Örneğin ----- deyimi gibi bir zarf-fiil ve ona bağlı öğelerin kalıplaşmasından oluşan deyimler vardır. Yine ----- deyimi gibi iyelik ilgisiyle birbirine bağlanmış iki isim ögesinin kalıplaşmasından oluşan deyimler de mevcuttur.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) suya sabuna dokunmadan
- B) ömür törpüsü
- C) sabır taşı
- D) eski toprak

21. Fikirler, üzerinde düşünülmeince basamaklıp hâle gelir; bir nevi batıl inanç şekline dönüşür.

Altı çizili sözün anlatmak istediği yargı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Bunları yazmak için mantıklı bir gerekçemiz yoktu.
- B) Sanatına yön veren, ilkeleri ve düşünceleriydi.
- C) Yazarın özgünlükten yoksun, klişeleşmiş bir anlatımı var.
- D) Roman yalnız olaya değil hayale ve yaratıcılığa da dayanan bir sanattır.

22. Cümlelerde yer alan ikilemelerden hangisinde ikilemeyi oluşturan sözcükler zıt anlamlı değildir?

- A) İyi kötü günlerin geçti.
- B) Aşağı yukarı üç dört yaşlarındaydı.
- C) Çocuk ileri geri koşuyordu.
- D) Hısım akraba herkes düğüne gelmişti.

23. Elbette tüm sanatçılar kendilerinden eski olan sanatçılardan etkilenir. Ancak etkilenmekle taklit etmek birbirinden oldukça farklı kavramlardır. Gerçek sanatçı eserini kendi duygularının ve düşüncelerinin hamuruyla yoğurabilen kişidir.

Bu metinde altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özlülük
- B) Duruluk
- C) Yalınlık
- D) Özgünlük

24. İki devlet arasındaki ticari görüşmelerde soğuk rüzgârlar esti.

Bu cümledeki altı çizili ifadenin karşıt anlamlısı aşağıdakilerin hangisinde kullanılmıştır?

- A) Onunla yaşadığı sorunlar hâlâ devam ediyor.
- B) Konuşup anlaşarak durumu tatlıya bağladılar.
- C) Konuklar salonu sessiz sedasız boşalttı.
- D) Tartışmaları şiddetli bir münakaşaya dönüştü.

25. Hangisinde altı çizili ikileme “sızlanarak, sıkıntısını belli ederek, şikâyet ederek” anlamındadır?

- A) Yana yakıla anlatıyordu eşiyile aralarında geçenleri.
- B) Koşa koşa seyyar satıcının yanına gitti ve sorunun ne olduğunu sordu.
- C) Onları en son sıkı fıkı bir hâlde bırakmıştık.
- D) İçten içe herkese karşı nefret doluydu.

	Deyim	Atasözü	İkileme	Özdeyiş	
Yandaki tabloda bazı kişilerin kurmuş oldukları cümlelerde "deyim, atasözü, ikileme, özdeyiş" söz gruplarının bulunma durumu gösterilmiştir.	Aytaç	✓	✗	✗	✗
	Haluk	✗	✗	✓	✓
	Arzu	✓	✗	✗	✓
	Suat	✓	✗	✓	✗
	Vedat	✗	✓	✗	✗

✓ : Belirtilen söz grubunun olduğunu gösterir.
✗ : Belirtilen söz grubunun olmadığını gösterir.

Kişilerin kurdukları cümleler aşağıda verilmiştir.

1. Uzun uzun düşündükten sonra "Düşüncesiz öğrenme, boşuna giden bir çabadır." sözünü hatırlattı herkese.
2. İnsan kuş misali, baştan başa dünyayı gezebilir.
3. Bu ülkede ayaklar baş, başlar ayak olmuş resmen!
4. Sürekli kavga ediyorlardı, böyle durumlarda iki testi tokuşunca biri elbet kırılır.
5. Cesaret insanı zafere, korkaklık ölüme götürür; bunu aklından çıkarma!

Cümlelerin kime ait olduğu aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A)

Aytaç	Haluk	Arzu	Suat	Vedat
1	3	2	5	4

B)

Aytaç	Haluk	Arzu	Suat	Vedat
3	1	5	2	4

C)

Aytaç	Haluk	Arzu	Suat	Vedat
2	3	1	5	4

D)

Aytaç	Haluk	Arzu	Suat	Vedat
1	3	5	2	4

- 2 İkilemeler, hemen hemen bütün dillerde kullanılan bir anlatım biçimidir. Türkçe, ikilemeler açısından sınırsız imkânlarla sahiptir. Ancak Türkçede ikilemelerin çoğunlukla anlamı pekiştirmek için kullanıldığı ifade edilmiştir.

Aslında ikilemelerin anlamsal açıdan başka işlevleri de vardır. Bu anlamlardan bazıları "güçlendirmek, sıralamak, abartmak, çabukluk, olay, kesinlik"tir.

Yukarıdaki açıklamayı okuyan bir öğrenci, ikilemeleri anlamlarına göre aşağıdaki gibi örneklendirmiştir.

Güçlendirmek acı acı bağırarak	Sıralamak bir bir anlatmak	Abartmak sular seller gibi	Çabukluk kuzu kuzu yapmak
I	II	III	IV

Buna göre öğrenci numaralandırılan başlıklardan hangisini yanlış örneklendirmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

- 3 Bir iş içinde olmayanların o işi kolay ve kârlı sandıklarını anlatmak için “.....”, herkesin iş yaptığını ama o işin gerektirdiği ustalığı gösteremediğini vurgulamak için “.....”, başından büyük olaylar geçmiş kişinin küçük dertleri sorun etmediğini söylerken “.....” atasözü kullanılır.

Boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilen atasözleri getirilmelidir?

- A) Davulu biz çaldık, parsayı başkası topladı.
Herkes davul çalar ama tokmağı makama uyduramaz.
Hem kaçar hem davul çalar.
- B) Davulun sesi uzaktan hoş gelir.
Herkes davul çalar ama tokmağı makama uyduramaz.
Kös dinleyen, davula kulak vermez.
- C) Anlayana sivrisinek saz, anlamayana davul zurna az.
Davul birinin boynunda, tokmak bir başkasının elinde.
Kös dinleyen, davula kulak vermez.
- D) Davulun sesi uzaktan hoş gelir.
Davul birinin boynunda, tokmak bir başkasının elinde.
Davul dengi dengine çalar.

4 HACI BAYRAM-I VELİ'DEN NASİHATLER

- ◆ Hiddet ile kin, hakikatleri gören gözleri kör eder. Öfke iyi düşünmeyi daraltır, yanılıdır.
- ◆ Hiçbir günahı küçümsemeyin, çok çalışın! Boş gezenler, zengin bile olsa arkadaşları şeytan ve kalpleri şeytanın konağı olur.
- ◆ İnsanların fitnesinden kurtulmak istiyorsanız, çarşı ve pazarlarda sık sık bulunmayınız.
- ◆ Ayıp ve kusurlarını gördüğünüz arkadaşlarınızın, komşularınızın sırlarını ifşa etmeyiniz çünkü gördüğünüz bu sırlar, size emanettir. Emanete hıyanet ise çirkin bir harekettir.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi Hacı Bayram-ı Veli'nin bu öğütlerinden herhangi biriyle ilgili değildir?

- A) Boş gezmekten bedava çalışmak yeğdir.
B) Bir ağızdan çıkan bin dile yayılır.
C) Öfkeyle kalkan zararlar oturur.
D) Her ağacın meyvesi olmaz.

5

Buna göre öğrencilerin boşluğa getirmeleri gereken atasözünün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanlar; yokluğunu, yoksulluğunu çektikleri şeyler için olmayacak hayaller, düşler kurar.
- B) Her söz yerinde ve zamanında söylenmelidir, zamansız ve yersiz söylenen sözler büyük zararlara yol açabilir.
- C) Sağlanmış bir kazanç; beklenen, umulan daha büyük bir kazanca feda edilemez.
- D) Gezip dolaştığı yerlerde kötü işlerde bulunan kimse, kötü alışkanlıklar ve zararlı bilgiler elde ederek yerine döner.

- 6 Aşağıdaki öğrenciler deyimlerin özelliklerini örnekleriyle birlikte vermişlerdir.

Kaan: Master hâindedir ancak zamana ve şahsa göre çekimlenebilir. Örnek: Paniğe kapıldım.

Zehra: Cümle şeklinde olan deyimler de vardır. Örnek: Atı alan Üsküdar'ı geçti.

Yasin: Deyimleri oluşturan sözcükler gerçek anlamlarında kullanılabilir. Örnek: Tepesi atmak

Melek: Genellikle mecaz anlamda kullanılırlar. Örnek: Ayaklarına kara sular inmek

Buna göre hangi öğrenci belirttiği özelliği örneklenirken hata yapmıştır?

- A) Kaan B) Zehra C) Yasin D) Melek

7

Bir ayakkabı firmasında üç boyutlu çizimler yapan Ela Hanım; çalışkan, kararsız, sabırlı ve öz eleştiri yapan biridir.

Aşağıda verilen deyim ve atasözlerinden hangisi Ela Hanım tarafından söylenmiş olamaz?

- A) İğneyi kendine, çuvaldızı başkasına batır.
- B) Emek olmadan yemek olmaz.
- C) Aşağı tükürsem sakal, yukarı tükürsem bıyık.
- D) Arığa su gelene kadar kurbağanın gözü patlar.

8

MEVLÂNA'DAN ÖĞÜTLER

Aşağıdaki kavramlardan hangisi Mevlâna'nın görselde verilen öğütlerinden (sözlerinden) herhangi biriyle ilgili değildir?

- A) Bonkörlük
- B) Mütevazılık
- C) Kıskançlık
- D) İçtenlik

- 9 Zarif'in aldığı bilgisayar F klavyedir. Eski bilgisayarında Q klavye kullanan Zarif, yeni bilgisayarının klavyesini Q'ya dönüştürmüştür. Örneğin "HAVA" yazmak için F klavyedeki "T", "U", "C" ve "U" tuşlarına basacaktır.

Q KLAVYE

F KLAVYE

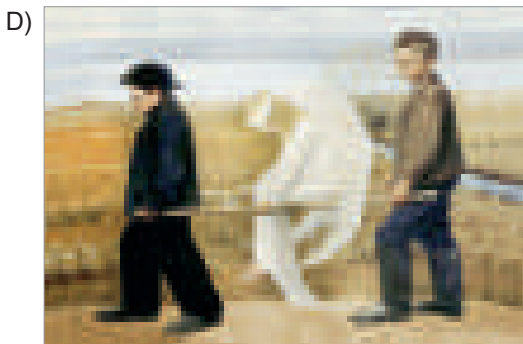
Bu metne ve görsellere göre "PİŞMİŞ AŞA ..." deyimini tamamlamak isteyen Zarif, deyimini tamamlayan ifadeleri yazarken F klavye üzerindeki hangi tuşlara basmalıdır?

- A) UY MHDSUM
- B) İR MUOSUM
- C) İR ĞMLGSĞM
- D) Şİ CĞİSĞM

- 10 Romantizmle empresyonizm arasında yer alan realizm, ressamı atölyede mitoloji konularını işlemekten kurtarmış, tabiata çıkarmış, dış gerçekleri olduğu gibi resmetmeye götürmüştür; yani gerçeği olduğu gibi yansıtmıştır.

Aşağıda verilen resimlerden hangisi parçadaki altı çizili ifadenin anlatmak istediği özelliği taşımamaktadır?

- 11 Hemen her toplumda, olaylar karşısında hazırcevap olarak söylenen, düşündürücü sözler vardır. Türkiye Türkçesinde atasözü olarak nitelendirilen bu özlü sözlerin bazı durumlarda kullanılmaları kaçınılmaz olmaktadır. Bu sözler yerinde kullanıldıklarında konuşmaya akıcılık katmakta ve konuşmanın seyrine yön vermektedir. Geniş halk yığınlarının yüzyıllar boyu geçirdikleri denemeleri barındıran bu sözler, gelecek nesillere yol gösterir. Uzun gözlemler sonucunda oluştukları için yaşanan olayların nasıl gerçekleştiklerini doğru ifadelerle aktarır. Bu sözler kalıplaşmıştır ve dilden dile nesiller arasında aktararak geleceğe ulaştırılır.

Aşağıda verilen görsellerin hangisinde bir atasözü anlatılmamaktadır?

- 12 Atasözleri, ilk kullanılmaya başlandığı çağlardan bu yana aynı kalmayıp sosyal yapıya, değer yargılarına, zamana, bölgeye, dilin gelişimine, medeniyete, ağız özelliklerine göre çeşitli değişimlere uğramıştır. Her milletin ataları, kuşaktan kuşağa aktarılan birçok atasözü üretmiştir. Bu atasözlerinden bazıları düşündürmekte, bazıları da öğüt ya da uyarı yoluyla bilgilendirmektedir. Her atasözü bir genel kural niteliğindedir. Sosyal olaylar, doğa olayları, töre, din ve felsefe, gelenek ve görenekler atasözlerine sık sık konu olmaktadır.

Bu metne göre atasözlerinin özellikleri ile ilgili aşağıdaki işaretlemelerden hangisi doğrudur?

	Nesilden nesile aktarılır.	Bilgilendirici ve nasihat verici ifadelerdir.	İlk oluşumları ile kalıplaşmış ifadelerdir.	Konu kısıtlaması olan millî söz gruplarıdır.
A)	✓		✓	
B)		✓		✓
C)	✓	✓		
D)			✓	✓

13

Y	O	K	S	U	N
I	S	K	E	S	A
L	İ	A	A	Y	D
I	Y	H	U	K	A
C	A	Y	Ç	İ	Ş
A	K	A	M	A	K

1. Adları aynı olanlardan her biri

2. Belli bir şeyden kendisinde olmayan, belli bir şeyin yokluğunu çeken

3. Sıcak su çıkan yer

4. Konak, çiftlik vb. yerlerde türlü işleri yapmakla görevli kimse

Yukarıda verilen tanımlardan yola çıkarak bulmacadaki sözcükler bulunduğunda geriye kalan harfler birleştirilerek aşağıdaki deyimlerden hangisi oluşturulabilir?

- A) Çemberden dönmek B) Sesi ayyuka çıkmak C) Baş başa vermek D) Sesini çıkarmamak

14

1 Rahmetli Uğur Mumcu'nun deyişiyle, bilgi sahibi olmadan fikir sahibi olmakla övünüyoruz. Kulaktan dolma bir iki şey öğrendiğimizde "Tamam", diyoruz, "Biliyorum ben bu işi..." ve başlıyoruz ahkâm kesmeye. Bu, yalnızca günlük yaşamda olmuyor. En derin uzmanlık gerektiren alanlarda da böyle.

bilgi sahibi olmadan fikir sahibi olmakla

2 Bir yazar şöyle diyor: "Sözcüklerin dediğini anlıyorum, bütün özelliklerini biliyorum, hepsinin tadına varıyorum ama onları yan yana getirirken yeni çağrışımlar yaratamıyorum."

yeni çağrışımlar yaratamıyorum

Numaralandırılan kutucukların altında verilen ifadeler ile anlatılmak istenenler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) 1. Bilgi temeline dayanmayan fikirleri savunmak
2. Yerleşik kullanımların dışına çıkamamak
- B) 1. Öne sürülen düşünceyle övünmek
2. Yapıtın içeriğine göre biçimlendirememek
- C) 1. Bilgi yetersizliğini kabul etmemek
2. Aralarında anlam ilişkisi kuramamak
- D) 1. Düşüncelerini açıklama konusunda acele etmek
2. Birbirinden kolayca ayıramamak

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

ikilemeler, özdeyişler (vecizeler), kalıplaşmamış söz grupları, deyimler, kalıplaşmış söz grupları, atasözleri, söz grupları, söz, anlam, metin, paragraf, sözcük, açıklama, söz varlığı

1. En az iki sözcüğün çoğu zaman gerçek anlamından uzaklaşarak yeni bir anlamda kalıplaşmasıyla oluşan söz gruplarına ne ad verilir?
Örnek: lafı ağızına tıkamak, kan kusturmak
Cevap:
2. Anlamı güçlendirmek için aynı kelimenin tekrarlanması, anlamları birbirine yakın, karşıt olan veya sesleri birbirini andıran kelimelerin yan yana kullanılması ile oluşturulan söz gruplarına ne denir?
Örnek: sabah sabah, takır tukur, açık saçık
Cevap:
3. Belli durumun dışına çıkmayan, dilin zenginliğini ve çeşitliliğini yansıtan ifadelere ne denir?
Örnek: deyimler, atasözleri
Cevap:
4. Atalarımızın deneyimleri sonucu ortaya koydukları akılcı, yol gösterici, kalıplaşmış, değiştirilemez, halka mâl olmuş, ders ve öğüt verici özlü sözlere ne denir?
Örnek: Gün doğmadan neler doğar.
Cevap:
5. Bir duyguyu, bir düşünceyi, bir ilkeyi kısa ve anlamlı bir şekilde anlatan, kim tarafından söylendiği bilinen özlü sözlere ne ad verilir?
Örnek: En verimli yağmur alın teridir. (Cenap ŞAHABETTİN)
Cevap:
6. Kalıplaşmış söz gruplarının dışında kalan ve cümle içerisinde anlamlı bir şekilde bir araya gelen sözcük gruplarına ne denir?
Örnek: Şimdiki gençlerin emeklemeden koşmaya çalışması bana tuhaf geliyor.
Cevap:
7. Bazı ikilemeler, eş anlamlı sözcüklerle oluşturulur.
Örnek: güçlü kuvvetli
Buna göre "ses seda, akıllı uslu, açık seçik, it köpek" ikilemelerinden hangisi bu şekilde oluşturulmamıştır?
Cevap:
8. "Ağızdan çıkan bir söz, artık gizli kalmaz; herkes onu duyar" uyarısı hangi atasözü ile özetlenebilir?
Örnek: Acele etmekle daha çabuk sonuç alınır sanılmamalıdır. → Acele ile menzil alınmaz.
Cevap:
9. "Hakkı olduğuna inandığı şeyi elde etmeye çalışmak" anlamını hangi deyim karşılar?
Örnek: Günün şartlarına uymak → Zamana uymak
Cevap:
10. Bir kelimeden, bir sözden, bir davranış veya olgudan anlaşılan şeye; bunların hatırlattığı düşünceye; manaya ne denir?
Örnek: "Empati" sözcüğünün manası "Kendini duygu ve düşüncede bir başkasının yerine koyabilme"dir.
Cevap:
11. Bazı ikilemeler, her ikisi de anlamsız sözcüklerin tekrarıyla oluşturulur.
Örnek: mırın kırın
Buna göre "allak bullak, anlı şanlı, çıtı pıtı, eciş bücüş" ikilemelerinden hangisi bu şekilde oluşturulmamıştır?
Cevap:
12. "İçinde bulunduğumuz parlak durumun sürüp gideceğini sanmamalıyız." uyarısı hangi atasözü ile özetlenebilir?
Örnek: Toplu veya beraber davranmak daha büyük güç sağlar. → Birlikten kuvvet doğar.
Cevap:
13. "Kendinden beklenen görevi yerine getirmek, beğenilir bir iş yapmak" anlamını hangi deyim karşılar?
Örnek: Ölüm tehlikesi atlatmak → Postu kurtarmak
Cevap:
14. Bazı ikilemeler, yansıma sözcüklerin tekrarıyla oluşturulur.
Örnek: çatır çatır
Buna göre "pat küt, yırtık pırtık, kıs kıs, zır zır" ikilemelerinden hangisi bu şekilde oluşturulmamıştır?
Cevap:
15. "Üzerine çok düşülen şeyler genellikle kazaya veya zarara uğrar." anlamını hangi atasözü karşılar?
Örnek: Bir işin sonunun nasıl olacağı şimdiki gidişinden belli olur. → Perşembenin gelişi çarşambadan bellidir.
Cevap:
16. "Kandırmak, yanıltmak, gösterişle aldatmak." anlamını hangi deyim karşılar?
Örnek: Geçersiz birtakım nedenler ileri sürerek istenilen işi yapmaktan kaçınmak → İpe un semek
Cevap:

1. Fiilimsi ekleri eklendikleri sözcükleri isim–fiil, sıfat–fiil ya da zarf–fiil yapar. Bu kuralın istisnai durumları da vardır: Bazı sözcükler isim–fiil eki aldığı hâlde kalıplaşarak bir kavramın, varlığın adı olur. Bu tarz sözcükler fiilimsi olarak değerlendirilemez. Örneğin “Tohumu sevgiyle ekmek önemlidir.” cümlesindeki “ekmek” sözcüğü fiilimsi iken “Fırından iki ekmek almayı unutma!” cümlesindeki “ekmek” sözcüğü isimdir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde fiilimsi eki aldığı hâlde, kalıplaşarak bir varlığı veya kavramı karşılayan sözcük yoktur?

- A) Masada sadece dolma servisi eksikti.
B) Gülüşün bu hasta insanlara iyi gelmedi.
C) Danışmada çalıştığını bilmiyordum.
D) Uçurtmanın ipini sakın bırakma!
2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat–fiil diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?**
- A) Çocuk yaşanan olayları bir bir anlattı.
B) Müdürümüz tartışılacak konuları daha önce belirlemiştir.
C) Okulumuza tanınmış isimleri davet etmiştik.
D) Konuşmacının söyledikleri dinleyicilerce de desteklendi.
3. (I) Gitar çalmak emek ister. (II) Herkes heves eder çalmaya ama ısrarcı olan çalabilir. (III) Yalnızca çalmak da yetmez. (IV) Şarkılarla gitarın hakkını vermek gerekir.

Parçadaki numaralandırılmış cümlelerin hangisinde birden fazla fiilimsi vardır?

- A) I B) II C) III D) IV
4. “O lepiska saçlar ağarmış.” cümlesinde “ağarmış” sözcüğü çekimli fiildir ve cümlenin yüklemi görevindedir. “Gözümün önüne ağaran saçları geldi.” cümlesinde ise “ağaran” sözcüğü fiil anlamını kaybedip kendisinden sonra gelen ismi niteleyerek sıfat–fiil olmuştur.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde sıfat-fiil kullanıldığı söylenemez?

- A) Aldığı elektronik posta hayatını değiştirdi.
B) Bu roman, silinmiş anıları canlandıracak.
C) Doğan her çocuk, umudu da beraberinde getiriyor.
D) Bence onu görmeden kararını vermemelisin.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsiye yer verilmemiştir?**

- A) Trenin gecikmesi herkesin canını sıkıyordu.
B) Görülesi yerler vardı küçük sahil kasabalarında.
C) Oğlunun askerden gelişini dört gözle bekliyordu Fatma Hanım.
D) Sokağın ortasında dayak yemişti kendinden büyüklerden.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemin durumunu belirten bir fiilimsi kullanılmamıştır?**

- A) Bahçe sulamayı sever, bunu da şikâyet etmeksizin yapardı.
B) Elimdeki hediyeleri gören herkes koşa koşa yanıma geldi.
C) Alacaklısını görünce hemen ortalıktan kayboldu.
D) El ele tutuşmuş bir çift, yürüyerek bana doğru geliyordu.

7. Fiilimsiler cümlelerde yan cümlecik oluşturur.

Aşağıdakilerin hangisinde yan cümlecik nesne görevinde kullanılmıştır?

- A) Çocukları, yaşlı kadını on yıl önce bırakıp gitmişler.
B) İnsanlar yalnız kaldıklarında ailelerinin önemini anlıyorlar.
C) Yaz gelince mahallemizdeki boş alana panayır kuruldu.
D) Hepimiz sokağımızın temiz tutulmasını istiyorduk.

8. Sıfat tamlamasına dönüştürülebilen sözcüklere adlaşmış sıfat denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-fiil, adlaşmış sıfat görevinde kullanılmıştır?

- A) Bu yasa en çok, çalışanları ilgilendiriyor.
B) Anlattığı hikâyeyi salondakiler can kulağıyla dinledi.
C) Koca şehirde konuşacak arkadaş bulamamıştı.
D) Ufalmiş gözleri, yakın tarihe tanıklık etmişti.

9. O, diğerlerine benzemiyordu. Yayını gerekirken yeni olgunlaşmaya başlayan genç bedeni, pazılarını ve kaslarını kaftanının dışından belli ediyor; atlas gömleğinin sıra düğmeleri kopup fırlayacak gibi gergin duruyordu. Belindeki kemer kasten gevşetilmişti. Kırmızı sahtiyan çizmeleri yere çakılmış gibi karda gömülü duruyordu. Elindeki yayın kirişine asıldıkça o koskoca meydanda, kar tanelerinin yere düşüşünü duyacak kadar ihtişamlı bir sessizlik başladı. Gözler kırılmaz olmuştu. Az sonra fırlayacak oku giderken görmek, herkesin içinde bir arzuya dönmüştü. Meydan susmuş, kulak kesilmiş, göz kesilmişti. Neden sonra hedefte bir ses duyuldu. Kimse, oku ne zaman bıraktığını, okun nasıl hedefi bulduğunu yine görememişti.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi fiilimsi türündedir?

- A) ediyor B) duruyordu
C) susmuş D) fırlayacak

10. Tekerlekler yollara bir şeyler anlatıyor, Uzun yollar bu sestem silkinerek yatıyor...

Bu dizelerdeki fiilimsinin türce özdeşi aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Beni öldürmeye ve yaşatmaya
Ancak ve ancak senin kudretin yeter.
B) Saçını bembeyaz eden kederin,
Gülüşümü buruk bir sevince çeviriyor.
C) Üzerinde türlü otlar bitenler
Ne söylerler ne bir haber verirler.
D) Yağınca göl oluyor, yağmayınca çöl,
Hakkınız var bulutlarım, beni affedin.

11. Eylemsiler cümle içinde görevlerine ve aldıkları eklere göre üçe ayrılır: isim-fiil, sıfat-fiil, zarf-fiil.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı türde eylemsiler bir arada kullanılmıştır?

- A) Çocuğun ağlama sesine katlanmak zorunda kalmıştık.
B) Kardeşimin burada kalmasını isteyen tek kişi annemdi.
C) Adam hem garip davranıyor hem de anlaşılmasız cümleler sarf ediyordu.
D) Onun gidişinin ardından herkes işine koyuldu.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil tamlama kurmamıştır?

- A) Sınavı kazanmanın yolu çalışmaktan geçer.
B) Çocuklarına iyi bir gelecek hazırlamak için çalışıyordu.
C) Konuk olacağımız ev, yürüme mesafesindeydi.
D) İşçiler çalışma saatleri dışında birbiriyle görüşmüyordu.

13. Geçmiş nasıl toprağa gömülür? Toprak seviyesi yıllar boyunca kademe kademe yükselerek geçmişini gömer, I
üst üste yığılan çürümüş bitkiler, hava koşullarının ve II
akarsuların etkisiyle aşınan kayalar ve tepe toprakları, III
yıkılan yapılar, sokağa atılan çöpler... IV

Yukarıdaki numaralanmış sözcüklerin aldıkları ekler hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	zarf-fiil	sıfat-fiil	sıfat-fiil	sıfat-fiil
B)	isim-fiil	zarf-fiil	sıfat-fiil	sıfat-fiil
C)	zarf-fiil	sıfat-fiil	isim-fiil	zarf-fiil
D)	sıfat-fiil	zarf-fiil	sıfat-fiil	sıfat-fiil

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi fiilimsi değildir?

- A) Bu olay, iki arkadaş arasındaki kırgınlığın başlangıcıydı.
B) Öğretmenimin elindeki kitap benim beğendiklerimden idi.
C) Ali'nin severek yaptığı tek iş odun kırmaktı.
D) Babamın hoşlanmadığı davranış, kendisinden bir şeyler saklanmasıydı.

15. (1) Gölbaşı'na yaklaştıkça hava serinliyordu. (2) Mogan'a bakarak iç geçirdi babam. (3) Yüzüne ve sesine yansıyan hüznün sebebini anlayabiliyordum. (4) Bir zamanlar kıyısında koşup oynadığı göl kurumaya yüz tutmuştu.

Yukarıdaki parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde zarf-fiil yoktur?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

1. Adını daha çocukluğumda duyduğum, yazıları o
I
yıllardan bu yana bende büyük etkiler bırakmış bu
II
adamı, şimdi yakından görüyorum.
IV

Bu cümledeki numaralandırılmış sözcüklerden hangisi fiilimsidir?

- A) I B) II C) III D) IV

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiile yer verilmiştir?**

- A) Kardeşim okulu bitireli neredeyse üç yıl oldu.
B) Komşumuz Ayşe Hanım büyük oğlunu öve öve bitiremedi.
C) İnsanlar genç yaşlarda, geleceği pek fazla düşünmezler.
D) Salondakiler konuşmacının anlattığı fıkraya katıla katıla gülmüşlerdi.

3. İsim-fiiler, isimlerin aldığı çekim eklerini alabilirler.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde “durum eki” almış bir isim-fiil yoktur?

- A) Topu yakalamakta güçlük çekiyorum.
B) Konuşmaya başlarken göz teması kurulmalı.
C) İçten bir gülüşte ne gizemler saklıdır.
D) Şiir okuyanda bir etkileycilik olmalı.

4. “Bu yıl fuara yüzlerce yazar katılacaktı.” cümlesindeki “yazar” sözcüğü sıfat-fiil eki yardımıyla türemiş ve kalıcı isim olmuştur.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde buna benzer bir kullanım vardır?

- A) Derisi yüzülecek balıklar dolabın sol alt köşesinde, diyerek sessizliğe gömüldü.
B) Rengârenk evlerin olduğu bu sokakta, her daim gülen yüzler dolaşır.
C) Araba hızla ilerlerken dolmuş durağına yanaşınca bir anda durdu.
D) Tavsiye ettiğiniz kitapları, o eşsiz eserleri, dün akşam satın aldım.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklemi durum bakımından tamamlayan bir fiilimsiye yer verilmiştir?**

- A) Yaşadığımız onca sıkıntıdan sonra memleketimize dönemedik.
B) Yanımıza oturan orta yaşlı kadın durmaksızın konuşuyordu.
C) İşçiler arkadaşlarının işten çıkarılacağını anlayınca çok öfkeleniler.
D) Çocuklar okuldan çıktığında hava iyice kararmıştı.

6. Hiç düşünmeden çöpe attığımız kâğıtlar, yaşama canlılık katan oksijen deposu ormanları yok ediyor.

Yukarıda verilen cümlede bulunan çekimli fiil ve fiilimsi türleri hangi seçenekte doğru belirtilmiştir?

çekimli fiil	isim-fiil	sıfat-fiil	zarf-fiil
--------------	-----------	------------	-----------

- A) düşünmeden yaşama attığımız -
B) ediyor katan düşünmeden attığımız
C) (yok) ediyor - attığımız-katan düşünmeden
D) attığımız yaşama katan-oksijen düşünmeden

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden fazla fiilimsiye yer verilmiştir?**

- A) Ders başlayınca ödev yapmayanlar tedirgin oldu.
B) Veliler, öğrencilerin ders çalışmadığını söylüyordu.
C) Öğrenciler sınavın zorluğundan şikâyet edince ortam gerildi.
D) Müdürümüz bu sorunların çözüleceğini ifade etti.

8. Serpilmeye başladı bir rüzgâr ince ince,
Son yokuş noktasından düzlüğe çevrilince.

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi fiilimsidir?

- A) başladı B) rüzgâr
C) yokuş D) çevrilince

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklemi durum bakımından tamamlayan bir fiilimsiye yer verilmiştir?

- A) Buraya kar yağmalı neredeyse on yıl oldu.
B) Hayvanların bu soğukta barınacağı bir yer yoktu.
C) Buradaki insanlar kış bitince çalışmaya başladılar.
D) Köylülerin çoğu sıcak günlerde bile sürekli çalışırdı.

10. Günümüzde iletişim aracı olarak kullanılan genel ağ, bilgiye ve habere ulaşmamızda kolaylık sağlamasıyla

I II

hayatımızda yer etmiştir. Bu durum genel ağ üzerinden eğitim (e-eğitim) anlayışını ortaya çıkarmıştır. E-eğitim

III

ilköğretimden yükseköğretime kadar eğitimin bütün kademelerinde fırsat eşitliğine katkı sağlamıştır.

IV

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) I B) II C) III D) IV

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kelime diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Kasabaya bir an önce varmak için durmadan yürüdük.
B) Uçurtmanın kuyruğunu takarken yanlışlıkla çitasını kırdım.
C) Büyüdüğüm şehre yıllar sonra gelmek beni duygulandırdı.
D) Otobüsü durakta görünce merdivenlerden koşarak indim.

12. (I) Bütün insanlar doğal olarak bilmek isterler. (II) Duyularımızdan aldığımız zevk bunun bir kanıtıdır. (III) Bilgelik, varlıkların ilk nedenlerini ve ilkelerini bulmadır. (IV) Şimdi olduğu gibi başlangıçta da insanları felsefe yapmaya iten şey, hayret ve merak olmuştur.

Bu parçada numaralandırılan cümlelerin hangisinde isim-fiil kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

13. Yerleştiğimiz otel çok güzel. Pasifik Okyanusu uzanıyor önümüzde. Ne var ki güneşi görmek olanaksız. Kendini hissettiren yağmur yağdı yağacak. Gerçekten biz daha valizlerimizi açmadan yağmur boşandı. Boşanış o boşanış. Üç gün hiç ara vermeden yağdı da yağdı...

Bu parçadaki fiilimsilerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) En fazla isim-fiil bulunmaktadır.
B) Zarf-fiil ve sıfat-fiil sayısı birbirine eşittir.
C) İsim-fiiller sıfat tamlamasının içinde yer almamıştır.
D) Zarf-fiiller, farklı eklerle oluşturulmuştur.

14. Batlamyus'u etkileyen, sizin de hemen yapabileceğiniz bir deney sonucuydu: Bir taşı bırakmak. Bir taş parçasını elinizden bırakırsanız havada süzülerek uzaklaşmaz, Dünya'ya düşer. Bu Batlamyus'a Güneş'in, Ay'ın, gezegenlerin ve yıldızların da havada süzülüp Dünya'dan uzaklaşmadıklarını, her gün geri geldiklerini anımsatıyordu.

Bu parçada bulunan fiilimsilerin türlerine göre dağılımı hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	İsim - fiil	Sıfat - fiil	Zarf - fiil
--	-------------	--------------	-------------

A)	2	3	2
B)	1	4	2
C)	2	2	3
D)	1	3	3

15. Güneş doğar doğmaz dışarı çıktı. Sabahın ilk saatleri olmasına rağmen hava sıcaktı. Zonklayan başını kaldırdı. Gözlerini kısarak güneşe baktı.

Bu paragraf ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Üç fiilimsi türünün de örneği vardır.
B) Her cümlede birer fiilimsi vardır.
C) Parçanın tamamında iki zarf-fiil, birer tane sıfat-fiil ve isim-fiil vardır.
D) Zarf-fiillerin ikisi de cümleye durum anlamı katmıştır.

- 1 “Asaleti ve dalgalanışı ile parlayan bayrak, beni de göl-gene al.” cümlesinde bulunan fiil ve fiilimsileri tabloya yazınız.

Çekimli fiil	İsim-fiil	Sıfat-fiil	Zarf-fiil
.....1.....2.....3.....4.....

Şifreleme yöntemiyle oluşturulan bir oyunda, tabloya yazılan ifadeler anahtar kavramlar kabul edilmektedir.

Buna göre numaralandırılan bölmelerin hangisinde anahtar kavram yoktur?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

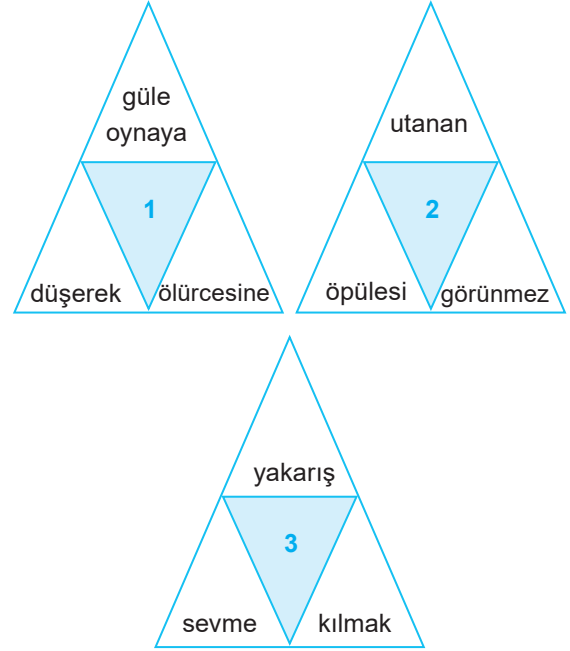
- 2 8. sınıf öğrencilerinden Sultan, Ecrin, Kaan, Orhan ve Ömer adlı öğrenciler, fiilimsiler başlığında isim-fiil ve sıfat-fiil konularını anlatmışlardır. Bu kişilerin anlattıkları konularla ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Her öğrenci sadece bir konu anlatmıştır.
- ◆ Üç öğrenci “-(i)ş, -ma, -mak” ekleriyle oluşturulan fiilimsi konusunu anlatmıştır.
- ◆ Kaan ve Orhan adlı öğrenciler aynı konuyu anlatmışlardır.
- ◆ Ecrin ve Ömer adlı öğrencilerin anlattıkları konular farklıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle sıfat-fiil konusunu anlatmıştır?

- A) Orhan B) Sultan
C) Kaan D) Ecrin

- 3 Aşağıdaki şekillerde numaralanmış bölümlere, çevresindeki sözcük ve söz gruplarının aldığı fiilimsi eklerinin ait olduğu fiilimsi türü yazılmak istenmektedir.

Buna göre numaralı yerlere getirilecek fiilimsi türleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	1	2	3
A)	zarf-fiil	sıfat-fiil	isim-fiil
B)	isim-fiil	zarf-fiil	sıfat-fiil
C)	zarf-fiil	isim-fiil	sıfat-fiil
D)	sıfat-fiil	zarf-fiil	isim-fiil

- 4 Bir okulun 8. sınıf öğrencileri, kendilerine verilen sözcükleri değerlendirerek aşağıdaki şifreyi çözmeye çalışmışlardır.

ŞİFRE:

Zarf-fiil Sıfat-fiil Sıfat-fiil İsim-fiil Zarf-fiil

Buna göre öğrenciler aşağıdaki sıralamalardan hangisini yaparlarsa şifreyi çözmüş olurlar?

- A) yüzerek – okuyan – kırılış – gözlemlemek – durmadan
B) bakmadan – gelecek – yaşar – görmek – yumuşamış
C) öpülesi – kırılmaz – yükseliş – kızışma – yaşlandığında
D) gazetlerken – koşar – gülümsemek – yazışma – giderken

5 Aşağıdaki paragrafta geçen fiilimsileri bularak uygun bölümlere yazınız.

Gülümseyen insan, çevresi için sonsuz bir mutluluk kaynağı olur. Onların yüzüne baktıkça içi açılır sevdiklerinin. Onları görmek, gece yıldızları görüp onların bize göz kırışılarına sevinmek gibidir. Sevilmek ve mutluluğu sonuna kadar yaşamak, gülümseyen yüzünü bizden esirgemeyenlerin hakkıdır. Bize sundukları gülücükleri onlarla paylaşırken bizi de gülücükler sarar. Bir bebeğin agularken masum görüntüsü ile gülücüklerle kaplanmış bir yüzün görüntüsü aynıdır. Bu görüntüyü bize kazandırarak bizi yeniden masum bebeliğimize götüren, gülümseyen insana sonsuz teşekkürler.

İsim-fiil

görmek
sevinmek
kaplanmış
yaşamak

Sıfat-fiil

gülümseyen
esirgemeyen
sevilmek
götüren

Zarf-fiil

baktıkça
görüp
paylaşırken
agularken
kazandırarak

Görselde bir öğrencinin etkinlik kâğıdı verilmiştir.

Bu etkinlik kâğıdı ile ilgili olarak;

- I. "sevilmek" isim-fiildir, bu nedenle bu sözcük yanlış yere yazılmıştır.
- II. "götüren" zarf-fiildir, bu nedenle bu sözcük yanlış yere yazılmıştır.
- III. "kaplanmış" sıfat-fiildir, bu nedenle bu sözcük yanlış yere yazılmıştır.
- IV. "agularken" sıfat-fiildir, bu nedenle bu sözcük yanlış yere yazılmıştır.

yorumlarından hangilerinin yapılması doğru olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV

6 Cümlelerde geçen fiilimsileri bulmacada yer alan ilgili kutucuklara, ilk kutucuktan başlayacak şekilde soldan sağa yazınız. Renkli kutucuklardaki harflerden oluşan anahtar kelimeyi bulunuz.

a.							
b.							
c.							
d.							
e.							

ANAHTAR KELİME

- a. Ocaktaki kaynayan çayı görmedin mi? d. Sokak köpeklerini korumayı vazife edinmiştir.
- b. Sana destek olmak için buradayız. e. Hanımefendi bilmiş tavırlarından vazgeçmiyordu.
- c. Görünmez kaza gelmişti gençlerin başına!

Buna göre "ANAHTAR KELİME" aşağıdakilerden hangisidir?

- A) YORUM B) YARIM C) YANIL D) YONGA

7 Aşağıda fiilimsilerle ilgili bazı bilgiler verilmiştir:

- ◆ Fiil kök ya da gövdelerinden türetilir.
- ◆ **UYARI:** Kesinlikle isim kökünden türetilemez.
- ◆ Olumsuzu yapılabılır ve cümle içinde isim-fiil, sıfat-fiil, zarf-fiil görevinde kullanılır.
- ◆ Kip ve kişi eki alarak çekimlenemez.
- ◆ Cümlenin başında, ortasında ya da sonunda yer alabilir.

Bu bilgilere göre;

- I. Çalışmaya karar verdiğin gün, başarıyla tokalaşmış olursun.
- II. Birlikte dolmuş durağına kadar yürüdük o siyah gecede.
- III. Yazar, kazandığı ödülü kimsesiz çocuklara bağışlamış.
- IV. Karşınızdaki kişiyle sohbetiniz, pek de uzun sürmedi sanki.

cümlelerinin hangilerinde fiilimsi kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve IV D) III ve IV

8 **Komutan:** Gözlemeyi sever misin asker?

Asker: Severim komutanım!

Komutan: (Gözleme kulesini göstererek) İyi, çık şu kuleye; başla gözlemeye!

Asker: (Mutludur) Bu soğukta içimi ısıtır, sıcacık ah!

Kuledeki asker: Gözleme deyince ben de isimleşmiş sandım. Meğer isim-fiilmiş.

Bu diyalogda fiilimsilerin hangi özelliği belirtilmek istenmiştir?

- A) İsim-fiiller, olumsuzluk ekini almış fiillerle karıştırılmamalıdır.
- B) Sıfat-fiiller niteledikleri isim düştüğünde onun yerine geçerek bir isim gibi kullanılırlar yani adlaşırlar.
- C) İsim-fiil eki almış olmasına rağmen zamanla kalıplaşarak bir varlığın veya kavramın adı haline gelmiş sözcükler vardır.
- D) Sıfat-fiiller çekimli fiillerle karıştırılabilir.

9

Kargalar, sakın anneme söylemeyin!
Bugün toplar atılırken evden kaçıp
Harbiye Nezaretine gideceğim.
Söylemezseniz size macun alırım,
Simit alırım, horoz şekeri alırım;

Bu dizelerdeki fiilimsinin türce Özdeşi aşağıdaki dizelerin hangisinde vardır?

- A) Çakmak çakmaya geldik
Kına yakmaya geldik
Ayşe teyze ağlama
Kızın almaya geldik

- B) Bütün kusurlarım toprak gizliyor,
Merhem çalıp yaralarım düzlüyor.
Kolun açmış yollarımı gözlüyor,
Benim sadık yârim kara topraktır.

- C) Bütün iyi kitapların sonunda
Bütün gecelerin sonunda
Meltemi senden esen
Soluğu sende olan,
Yeni bir başlangıç vardır...

- D) Kemal Paşa, yenilmez yiğit,
Şanlı komutan!
Yetiş bize, çöllerde bile olsun!
İnanç doldur, güç doldur içimize!
Bin kere yurdumuzu kurtaran!

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

fülimsiler (eylemsiler), sıfat-fiil (ortaç), isim-fiil (mastar), zarf-fiil (bağ-fiil/ulaç), kalıcı isim, fiil, isim, ek, sıfat, zarf, yan cümlecik, adlaşmış sıfat-fiil, yargı, birleşik cümle

- Fiillere getirilen birtakım eklerle oluşturulan ve cümlede isim, sıfat, zarf görevinde kullanılan sözcüklere ne denir?
Örnek: gülmek, gülesi, gülerek
Cevap:
- Fiillere “-ma, -ış, -mak” eklerinden birinin getirilmesiyle oluşturulan sözcüklere ne ad verilir?
Örnek: Elbette konuşma sırası bir gün bana da gelecek!
Cevap:
- Fiillere belirli eklerin (-an, -ası, -maz, -ar, -dık, -acak, -mış) getirilmesiyle oluşturulan ve cümlede sıfat ya da adlaşmış sıfat olarak görev yapan sözcüklere ne denir?
Örnek: Sarılmış yapraklar bir başka güzel görünüyor.
Cevap:
- Fiil kök ve gövdelerinden “-madan, -arak, -ken, -mek-sizin, -ınca, -ıp, -cesine, -dikçe, -esiye, -a ...-a, -r ...-maz, -al” ekleriyle türeyen ve cümlede zarf olan sözcüklere ne denir?
Örnek: Konuştukça batıyordu.
Cevap:
- Tüm fülimsilerin kök veya gövdesi ne tür bir sözcükten oluşur?
Örnek: Hatayı uyarmak, başlamadan biten sorundur.
Cevap:
- Birleşik cümlelerde fülimsilerle ne kurulur?
Örnek: Denize düşen, yıllana sarılır.
Cevap:
- İsim-fiil ekleriyle türeyen bazı sözcükler zamanla kalıplaşarak nasıl bir isim hâline gelir?
Örnek: Akşama dolma yapacağım.
Cevap:
- Sıfat-fiiller kendilerinden sonra gelen isimleri niteler. Bazı durumlarda ise bu isimler düşer ve fiilimsi adlaşır. Bu sözcüklere ne ad verilir?
Örnek: Gelenler arasında çok ünlü isimler de vardı.
Cevap:
- Zarf-fiiller cümleye nasıl anlamlar katabilir?
Örnek: Yemek, bitince gelirim. – Bağırarak içeri girdi.
Cevap:
- İsim-fiiller, fiillerin isim gibi kullanılabilen şekilleridir.
Örnek: Şiir okuyuşun gerçekten güzeldi.
Buna göre “Konuşma erken bitmiştir.” cümlesinde hangi sözcük isim-fiil görevindedir?
Cevap:
- Sıfat-fiilleri çekimli fiillerle karıştırmamak için sözcüğün yüklem görevinde mi yoksa sıfat görevinde mi kullanıldığına bakmalıyız.
Örnek: Koşar adımlarla kapıyı açar.
Buna göre “Gelecek yıl sınavı kazanacak.” cümlesindeki hangi sözcük sıfat-fiil görevindedir?
Cevap:
- Zarf-fiiller, çekim ekleri almazlar. Cümlede zarf olarak kullanılırlar.
Örnek: Dereyi görmeden paçaları sıvama.
Buna göre “Emekli olalı tam tamına on yıl oldu.” cümlesindeki hangi sözcük zarf-fiil görevindedir?
Cevap:
- İsim-fiil eki olan “-me” ile olumsuzluk eki olan “-me” birbirine karıştırılmamalıdır.
Örnek: Sevmeyi (isim-fiil) bilmez. (olumsuzluk eki)
Buna göre “Bu oyunu oynamayı bilmiyorsan oynama!” cümlesinde hangi sözcük isim-fiil görevindedir?
Cevap:
- Sıfat-fiiller, ardından bir isim gelmiyorsa adlaşır.
Örnek: Gelen gideni aratır.
Buna göre “Bu konuda yapacaklarını anlattı.” cümlesindeki hangi sözcük sıfat-fiil görevindedir?
Cevap:
- Başlama ulaçları “-elî” ekiyle türetilir ve sonraki fiilin başlangıcını bildirir.
Örnek: Seni tanıyalı bütün işlerim ters gidiyor.
Buna göre “Dayalı döşeli ev alalı bize gelmedi.” cümlesindeki hangi sözcük bu görevde bir zarf-fiildir?
Cevap:
- Fiilimsiler, fiil kök veya gövdelerinden yapım ekleriyle türetilerek isim, sıfat ve zarf olarak kullanılırlar.
Örnek: Pişmiş aşı su katarak, yemek yapmak yanıştır.
Buna göre “Annelerin öpülesi elleri üstümüzde oldukça her işi başarmak kolaydır.” cümlesindeki hangi sözcük fiilimsidir?
Cevap:

1. **Aşağıdakilerden hangisi** “Kitap okudukça dış ve iç âlemlerimize projektörlerin çevrildiğini fark ederiz.” **sözüne anlamca en yakın cümledir?**

- A) Kitap okuyanlar, her şeyi kendi iç dünyalarında yaşarlar.
- B) Kitap okumak insanı her yönden aydınlatır.
- C) Okunan her kitap, hayata farklı bir pencereden bakmak anlamına gelir.
- D) Aydınlık bir dünya için kitap okumak önemlidir.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir “koşul” söz konusudur?**

- A) Sınavda başarılı olmaması için herhangi bir sebep yoktu.
- B) Çocuklarına daha iyi eğitim olanakları sağlamak uğruna bu şehre taşınmışlardı.
- C) Açıklamalar doğru anlaşıldı mı sorun çözülür.
- D) Öğrencilere ders çalışma alışkanlığı kazandırılmadığından öğrenciler üniversite sınavlarında zorlanıyor.

3. Eserlerinde evrensel düşünceleri ele alan yazarlar isimlerini asırlarca yaşatırlar.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca bu cümleye en yakındır?

- A) Birçok sanatçı eserlerini kendi toplumunun kültüründen besler.
- B) Eserlerinde konuları özgün bir biçimde ele alan yazarlar başarılı olur.
- C) Her yazar adının unutulup gitmesinden korkar.
- D) Bütün insanlığı ilgilendiren konularda yazarlar kalıcılığı yakalar.

4. (I) Reşat Nuri Güntekin, Türk romancılığına yeni bir anlayış getirdiği için bu kadar sevilmiştir. (II) Çoğu eleştirmen bu yargıda birleşir. (III) Ben böyle olduğumu düşünmüyorum. (IV) Romancılığımızı geliştirdiği, zenginleştirdiği doğrudur ama tek sebep bu mu? (V) Reşat Nuri; Türk insanının yaşamını, olaylar karşısındaki tepkisini iyi gözlemlediğinden sevilmiş ve unutulmazlar arasındaki yerini almıştır.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde yargı nede niyle birlikte verilmiştir?

- A) I ve III
- B) I ve V
- C) II ve IV
- D) III ve V

5.

- I. Okullar demokrasinin kalesidir.
- II. Demokrasi ancak okul ile varlığını sürdürebilir.
- III. Demokrasi insanlar için hayati bir önem taşır.
- IV. İnsanın dünyayı daha iyi tanıyabilmesi okulların varlığının sürdürülmesine bağlıdır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir öneri gerekçe siyle birlikte verilmiştir?**

- A) Derslerine planlı bir şekilde çalışmalısın!
- B) Araba kullanmayı şimdiden öğrenmen ileride iyi bir sürücü olmanı sağlar.
- C) Zamanının önemli bir kısmını bilgisayar başında geçirdiğinden gözleri bozuldu.
- D) Kitap okumak için sakın bir ortam seçmeliyiz.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yargının nedeni belirtilmemiştir?**

- A) Tarım arazileri yanlış kullanım yüzünden yok olup gidiyor.
- B) Çevre bilincinin yeterince gelişmemesi, hava ve su kirliliğini artırıyor.
- C) Tarıma yeterince önem verilmediği için dışa bağımlı hâle geldik.
- D) Ülkemizde çevre bilincini geliştirmeye yönelik çalışmalar oldukça yetersiz.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde koşula bağlılık söz konusudur?**

- A) İnsanlara faydalı olabilmek için imkânlarımızı seferber etmeliyiz.
- B) Kitapların aydınlık dünyasına adımımızı attık mı ancak doğruyu buluruz.
- C) Toplumsal olaylara karşı duyarlı biri oldum.
- D) Yaşadığım şehir bana acıdan başka şey vermiyor.

9. (I) Kuzey Anadolu fay kuşağı, ülkemizdeki en uzun fay hattını ve bu hattın çevresini oluşturmaktadır. (II) Yaklaşık 1400 km uzunluğunda olan bu hat, Saroz Körfezi'nden başlar; Marmara Denizi, Adapazarı, Düzce, Bolu, Çankırı, Erzincan ve Erzurum üzerinden doğuya uzanır. (III) Ülkemizde görülen yıkıcı depremlerin yarısından fazlası bu kuşakta gerçekleşmiştir. (IV) Kuzey Anadolu fay hattı, Kuzey Amerika'da yer alan San Andreas fayı gibi yeryüzünde en çok deprem üreten yanal atımlı faylardan biridir.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede nesnel bir anlatım vardır.
B) II. cümlede tahminî bir bilgi vardır.
C) III. cümle kanıtlanabilir bir yargıdır.
D) IV. cümlede neden-sonuç anlamı vardır.
10. Talihinin değişmesi senin değişimine bağlıdır.
- Aşağıdakilerden hangisi bu cümleye anlamca en yakındır?**
- A) Sen dünyasın, o yüzden sen değişirsen dünya da değişir.
B) Bir şeyleri değiştirmeyi düşünen insan, değişime önce kendinden başlamalıdır.
C) Sen değişirsen şansın da değişir.
D) Dünyayı değiştiremiyorsan dünyanı değiştir.
11. (I) Yazı yazmayı kolaylaştıran anlık kıvılcımlar, tohumcuklar vardır; birden ışıldayıp kayboluverirler. (II) Bunların sicağı sicağına izini sürmezsek o kıvılcımla birlikte içimize damlayıveren duygu ve düşüncenin özgün biçimi elden kaçmış olur. (III) Gerçek yazarlar, o an çok önemli bir işle uğraşmıyorlarsa bu kıvılcımın peşini bırakmazlar. (IV) Çünkü bunlar, o "an"a özgü duygu ve düşüncelerdir, sıcaklığını yitirdikten sonra etkisini koruyamaz.

Metindeki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede bir saptama yapılmıştır.
B) II. cümlede bir istek söz konusudur.
C) III. cümlede bir koşul belirtilmiştir.
D) IV. cümlede bir açıklama yapılmıştır.

12.

- Öğretmenler öğrencilerine örnek olmalıdır.
- Öğretmenler öğrencilerine örnek olacaktır.
- Öğretmenlerin öğrencilerine örnek olması gereklidir.
- Öğretmenler öğrencilerine örnek olmuşlardır.

Verilen cümlelerin hangi ikisi anlamca en yakındır?

- A) 1 ve 2. B) 1 ve 3.
C) 1 ve 4. D) 2 ve 4.

13. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yargı gerekçeyle birlikte verilmiştir?**

- A) Geleceğiyle ilgili vereceği kararlarda her zaman ailesinin fikirlerini alırdı.
B) Yazarın yeni romanı okuyucular tarafından büyük ilgi göreceğe benziyor.
C) Bu mesleğin çeşitli açılardan kendisine çok uygun olduğunu düşünüyordu.
D) Geceleri uyuyamadığı için gün içerisinde yaptığı işlere tam olarak odaklanamıyordu.

14. (I) Toplumsal değerler insan yaşamının önemli bir yanını oluşturur. (II) Değer, belli bir insan davranışının ya da yaşam amacının, bir diğerinden daha üstün olduğu yönündeki tutarlı ve derin inançtır. (III) Değerler, toplumdaki topluma ve zaman içinde değişir. (IV) Toplumlar değerleri doğrultusunda bazı davranışların sergilenmesini takdirle karşılar.

Numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, öznel bir yargı dile getirilmiştir.
B) II. cümlede, bir tanım yapılmıştır.
C) III. cümlede, bir amaç belirtilmiştir.
D) IV. cümlede, toplumların tutumu ifade edilmiştir.

15. **"Doğru yazı, anlatmak istediğini dil kurallarına uygun olarak anlatan yazıdır." cümlesinin anlamca yerini tutabilecek en uygun cümle aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Bir yazının doğru olabilmesi, konunun bütün yönleriyle ele alınmasına bağlıdır.
B) Doğru yazının en önemli niteliği özgün bir anlatıma sahip olmasıdır.
C) Sürekli yazı yazan kişiler doğru yazı yazabilir.
D) Yazılı anlatımda düşüncenin ifade edilmiş biçimi önemlidir.

1. Abartma: Bir şeyin özelliklerini, bir olayı veya bir durumu olduğundan daha büyük veya daha küçük göstermektir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “abartma” anlamı yoktur?

- A) Bu hafta dünya kadar soru çözdüm.
B) Olayların böyle gelişebileceğini hiç düşünmemiştim.
C) Yüzü o denli temizdi ki ay gibi parlıyordu.
D) Duyduklarını bire bin katarak anlatıyordu.
2. Yahya Kemal, dünyaya hayal etmeden bakmakla yaşlılık arasında bir bağ olduğuna inanır. Bu, çok yerinde ve doğru bir görüştür. Hayal ile çocukluk, akıl ile yaşlılık arasında bir ilişki vardır.

Bu metindeki altı çizili cümle için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Öznel cümledir.
B) Neden–sonuç ilişkisi vardır.
C) Koşul cümlesidir.
D) Nesnel cümledir.
3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşılaştırma söz konusudur?**
- A) Biraz önce daha uslu bir çocuktun.
B) Seninle herkes gurur duymak ister.
C) Denemelerimle topluma yön vermek istiyorum.
D) Film bittikten sonra doğru eve gittik.
4. Ülkemizde ilk nüfus sayımı 1927 yılında gerçekleştirilmiştir. Daha sonraki nüfus sayımları 1935 ile 1990 yılları arasında düzenli olarak sonu 0 ve 5 ile biten yıllarda uygulanmıştır. 1990 yılından sonra ise nüfus sayımının 0 ile biten yıllarda uygulanması kanun ile belirlenmiş ve bu kapsamda 22 Ekim 2000 tarihinde ülkemizde 14. Genel Nüfus Sayımı gerçekleştirilmiştir.

Yukarıda verilen metinle ilgili;

I. Abartılı anlatıma yer verilmiştir.
II. Nesnel ifadeler kullanılmıştır.
III. Öznel ifadeler kullanılmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III

5. Nesnel cümleler, söyleyenin duygu ve düşüncelerini içermeyen, doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye değişmeyen cümlelerdir. Böyle yargılar, araştırma sonucu elde edilir ve kanıtlanabilir. Nesnel cümleler tartışmaya açık değildir çünkü ilettiği yargılar herkes tarafından kabul edilir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesnel bir anlatım vardır?

- A) Cep telefonları hayatımızın bir parçası oldu.
B) Tavana kadar bütün duvarları siyaha boyanmış bir evdeydik.
C) Marşların okunuşunda insanı etkileyen bir hava vardır.
D) Gümüş takılar, günümüzde kadınlar tarafından çok beğenilir.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem nesnel hem de öznel anlatım bir arada kullanılmıştır?**

- A) Saksıdaki çiçekler hem büyümüş hem de güzelleşmişti.
B) Çocuğun üstü başı kirlenmiş.
C) Yazın çoğu zaman yazlıkta kalır.
D) Elindeki bağlamasıyla köy köy dolaştı.

7. (I) Türkiye'nin en büyük kervansarayı olan Kırkgöz Han, tekrar turizme kazandırılıyor. (II) Bu han İpek Yolu üzerindeki duraklardan biridir. (III) Han, dört yıllık bir restorasyon sürecinin ardından kullanıma açılıyor. (IV) Selçuklu İmparatorluğu Dönemi'nde II. Gıyaseddin Keyhüsrev tarafından yaptırılan han, Anadolu'nun sultanların emriyle inşa edilen altı kervansarayından biridir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmıştır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

8. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi öznel bir yargı içermektedir?**

- A) Mehmet Akif Ersoy şiirlerini “Safahat” adlı eserinde toplamıştır.
B) Victor Hugo'nun “Sefiller” adlı romanının başkahramanı Jan Valjan'dır.
C) “Huzur” ve “Mahur Beste” romanlarının yazarı Ahmet Hamdi Tanpınar'dır.
D) Halide Edip Adıvar'ın bazı romanlarında kuru bir anlatım göze çarpıyor.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir "karşılaştırma" söz konusudur?

- A) Onun tiyatrolarında içten bir anlatım vardır.
- B) Öykülerindeki şiirsel hava insanı hemen sarıverir.
- C) Sözcükleri yerli yerinde kullanır, onları adeta tartardı.
- D) Öyküleri konuşma dilinden uzak olmasına rağmen tiyatrolarının dili samimi ve yalındır.

10. Benzetme: Anlatımı kuvvetlendirmek için aralarında değişik yönlerden ilgi bulunan iki şeyden zayıf olanın kuvvetli olana benzetilmesidir.

Buna göre;

(I) Bu cennet vatanın tek bir köşesi var mıdır ki insanda hayranlık uyandırmazın? (II) İşte, şu karşıda ucu görünen Hasan Dağı... (III) İki uçlu bir yanardağın sönmüş hâliyle oluşan figürüyle İç Anadolu'nun simgelerinden birisi. (IV) Yakınlarında bir küçük Haçlı Savaşı da yapılan bu dağ şimdi yörenin yaylası. Kışın tamamen karlarla kaplı olan dağın büyük zirvesinde yaz ortalarına kadar kar bulunabiliyor. Yörede hayvan yetiştiricileri kadar arıcılar da çokça görülüyor.

parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde benzetme söz konusudur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

11. (I) Yaklaşık 40 türü olan nilüferin en tanınmış türü, Türkiye'de de doğal olarak görülen beyaz renkli nilüferdir. (II) Nilüferlerin kökçüklerine rizoid adı verilir. (III) Bunlarla suyun altındaki çamurlu bölgeye tutunarak yaşar. (IV) Nilüferlerin yaprak sapları ve çiçek sapları 1,5 metreye kadar ulaşabilir. (V) Üstü müsülaj tabakasıyla kaplı olduğu için saplar parlak yeşil renklidir.

Nilüfer bitkisinin anlatıldığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede karşılaştırmaya yer verilmiştir.
- B) II. cümlede tanımlama yapılmıştır.
- C) III. cümle örneklendirme cümlesidir.
- D) V. cümlede neden-sonuç ilişkisi gösterilmiştir.

12. Nesnel anlatımlarda anlatılanlar kanıtlanabilme özelliğine sahiptir. Yazar, anlatıma kendi yorumunu katmaz. Sade, açık ve anlaşılır bir dil kullanır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesnel bir anlatım vardır?

- A) Kardeşim, bizi dışı tamamen camla kaplı olan on katlı bir binanın yanına götürdü.
- B) Teknolojik ürünler yeni nesil için vazgeçilmezler arasındaki yerini aldı.
- C) Yazdığı o muhteşem şiir, hepimizin tüylerini diken diken etti.
- D) Bu soğuk havalarda bizim dışarıda ne işimiz var?

13. Anlatıcının, kendi duygusunu, düşüncesini, beğenisini içeren cümlelere özne; anlatıcının duygu veya düşüncelerini içermeyen, doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye değişmeyen cümlelere ise nesnel cümleler denir. Örneğin "Mavi en sevdiğim renklere"dır." cümlesi özne, "Mavi, ana renklere biridir." cümlesi ise nesnel bir cümledir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisi anlatıcının kişisel duygularını yansıtmaz?

- A) Birkaç kilometre ötede, dağların eteklerinde ağaçlarla çevrili bir göl görüldü.
- B) Gölün berrak maviliği şimdiden hepimizi ferahlatmış, içimize huzur doldurmuştu.
- C) Yol boyunca kimsenin konuşmaması garip bir yalnızlık hissi veriyordu.
- D) Gölün kenarına ulaşmak için oldukça uzun ve sıkıcı bir yürüyüş yaptık.

14. Augustus Tapınağı, Ulus'ta Hacı Bayram Camii bitişiğinde yer alıyor. (I) MÖ II. yüzyılda Frigya Tanrıçası Men adına yapılmış olan tapınak zamanla yıkılmış. (II) Bugün kalıntıları bulunan tapınak ise son Galat Hükümdarı Amintos'un oğlu Kral Pylamenes tarafından Roma İmparatoru Augustus adına bir bağlılık nişanesi olmak üzere yaptırılmış. (III) Bizanslılar zamanında çeşitli eklemeler yapıp pencereler açılarak kilise hâline getirilmiş. (IV) Etrafı dört sütunla kuşatılmış dört duvar hâlinde kutu gibi bir yapı izlenimi veriyor.

Numaralandırılan cümlelerin hangisinde benzetme yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

1. Elde olan bazı fırsatların kaçırılmasından dolayı duyulan pişmanlığa hayıflanma denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde hayıflanma anlamı vardır?

- A) Sınavdan bir hafta öncesini iyi değerlendirmeliydik ancak bunu yapamadık.
 B) Eğer bu kadar dağınık olmasaydın bunların hiçbirini yaşamazdın.
 C) Keşke benimle bu kadar zıtlaşmasaydın be kardeşim!
 D) Bu sözlerimin acı verici olduğunu bildiğim hâlde kendimi tutamayıp bir bir dillendirdim.

2.

Öğretmen: Geri dönüşümü destekliyor musunuz?

Öğrenci: Geri dönüşüm ne işe yarar ki öğretmenim? Ben desteklemiyorum.

Öğretmen:

Bu diyalogda boş bırakılan yere aşağıdaki cümlelerden hangisi getirilirse öğrencinin tutumunun çevre üzerindeki olumsuz etkisi vurgulanmış olur?

- A) Geri dönüştürülen ürün, tasarruflu yaşantıyı ön plana çıkarır.
 B) Geri dönüştürülen her malzeme ekonomiye katkı sağlar.
 C) Geri dönüşüm konusundaki hassasiyet israftan kaçınmamızı sağlar.
 D) Geri dönüştürülmeyen her ürün, doğal kaynakların yok olmasına zemin hazırlar.

3.

- I. mevcut işlerin yüzde 80'ini
 II. örneğin on yıl içinde
 III. robotlar ya da yapay zekâyla çalışan aygıtlar
 IV. yakın bir gelecekte
 V. üstlenip yapacaklar

Numaralandırılmış sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan beşinci olur?

- A) I B) II C) V D) IV

4. İnsanlar, gözlerinin gerçek önemini ve görmenin mucizevi güzelliğini ancak bu yetiyi kaybettiklerinde anlayabilirler.

Bu cümleden çıkarılacak en doğru yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanlar kaybettikleri için üzülmemeli, hayata devam etmelidir.
 B) İnsanlar kaybettikçe geleceğe doğru daha güçlü yol alabilir.
 C) Bir şeyin değeri ancak o şey elden gidince tam olarak anlaşılır.
 D) Hayatta kaybetmek de kazanmak da vardır.

5. (I) Yazar edebî türlerdeki eserlerini dört kitapta toplamış. (II) Son kitapta gençlik yıllarındaki anılarını anlatıyor. (III) Bu anıları okuyan insanlar eserde kendilerine ait bir şeyler buluyor. (IV) İşte, bu özelliğiyle de kitap çok satılacak ve okunacaktır.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin hangisinde bir ön yargı vardır?

- A) IV B) III C) II D) I

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “beğenme” söz konusudur?**

- A) Bu yapının asıl özelliği, bir roman olması değil, bir düşünceyi yansıtmasıdır.
 B) Bizde Batılı anlamda tiyatrunun ilk örneklerini, Namık Kemal vermiştir.
 C) Şiirlerinde yeni arayışlar içinde olması eserin olgunluğunu pekiştirmiştir.
 D) Duygusallığı ön plana çıkarınca şiirlerindeki biçim güzelliği zedelenmiş.

7. (I) İki kardeş arasındaki ilişkinin normal olabilmesi neredeyse imkânsız. (II) Çünkü anne babalar çocuklarını bir şekilde sürekli karşılaştırırlar. (III) “Ablan olsaydı şöyle yapardı, kardeşin senden akıllı...” gibi repliklerle onları gözlem altında tutarlar ve birbirleriyle yarıştırlar. (IV) Bu yüzden de kardeşler birbirlerine tepkisel kimlikler geliştirirler. (V) Bu durum da ileride daha büyük sorunlara yol açacağından anne babalar çocuklarıyla ilişkilerinde çok dikkatli olmalıdırlar.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerden hangisinde “uyarı” anlamı vardır?

- A) II B) III C) IV D) V

8. (I) Bütün halklar kendi dillerinin üzerine titriyor. (II) Kültür emperyalizmine karşı savaş açıyor bütün dünya. (III) Yasalar çıkartıyorlar bunun için. (IV) Türkçeyi savunabilmek, Türk dilini koruyabilmek ise hâlâ ne kadar güç. (V) Ancak dilimiz kendini bu baskıdan koruyacaktır.

Yukarıdaki parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde yakınma anlamı vardır?

- A) II B) III C) IV D) V

9. “Konut ihtiyacını karşılayalım” cümlesindeki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) lâkin beton yığınları içine de gömülmeyelim.
B) çünkü insanları da rahat ettirelim.
C) ancak çevre güzelliğine de önem verelim.
D) fakat çarpık yapılaşmaya da fırsat vermeyelim.

10.

- I. ders vermeye kalkışirlar
II. nasıl gülümserlerse
III. gözyaşlarını saklamaya
IV. cahilliklerini saklamaya çalışanlar da
V. çalışan insanlar

Yukarıdaki sözler anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci sırada yer alır?

- A) II B) III C) IV D) V

11. Bebeğin ilk 6 ayında hemen hemen tüm beslenme ve vitamin ihtiyaçlarını tek başına karşılayan anne sütünün, içerdiği pek çok yararlı maddeyle de bebeğin çeşitli hastalıklardan korunmasına yardımcı olduğunu söyleyen çocuk sağlığı ve hastalıkları uzmanları anne sütünün eşsiz olduğunu dile getirdi.

Yukarıdaki cümleden aşağıdakilerden hangisi kesin olarak çıkarılabilir?

- A) Anne sütü bebek için son derece önemlidir.
B) Gelişimde anne sütü tek başına yeterlidir.
C) Bir yaşından küçük çocuklara anne sütü dışında bir şey verilmemelidir.
D) Anne sütü, bebeği tüm hastalıklara karşı korur.

12. (I) Kars'ın tarihi, Paleolitik Dönem'e kadar uzanıyor. (II) Alt Paleolitik Dönem'de Kars ve çevresindeki mağaralarda yaşayan, avcılık ve bitki toplayıcılığıyla yaşamını sürdüren insanların izlerine rastlanıyor. (III) Bu izler, Kars'ın dünyanın en eski kültürlerinden birine beşiklik ettiğini gösteriyor. (IV) Doğaya hükmetme becerisini kazanan insanlar, burada yaşamlarını tarımla uğraşarak sürdürdüler ve daha sonra alet yapımında bakır madenini kullanmaya başladılar.

Bu parçadaki numaralandırılmış cümlelerin hangisinde bir çıkarım yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

13. Bir romanı okumuş olan adam, o romanı okumadan önceki insan değilse artık bu eser sanat eseri olmaya hak kazanmış demektir.

Bu cümleye göre, bir esere sanat değeri katan etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Evrensellik B) Etkileyicilik
C) Özgünlük D) Sıra dışılık

14.

- I. Bu eser, romantik roman anlayışının bütün özelliklerini bünyesinde barındırmaktadır.
II. Romancı olayları istediği şekilde aktarmak için rastlantılardan büyük ölçüde yararlanmışır.
III. Olaylar arasındaki neden-sonuç kopukluğuna karşın romantik kahramanlar başarılı yansıtılmıştır.
IV. Romandaki kişiler kendi kültür düzeylerine uygun şekilde konuşturulmuştur.

Numaralandırılmış cümlelerin hangisinde hem olumlu hem de olumsuz eleştiriye yer verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

15. Kişinin gerçekleşmeyen bir durumla ilgili kendi kendine üzülmeye ve pişmanlık duymasına hayıflanma denir. Kişi yapmadığı bir şeyden dolayı üzülür.

Açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde “hayıflanma” anlamı vardır?

- A) Yangından birkaç eşya kurtarılmış.
B) Arka mahallede büyük bir olay oldu.
C) Yine derslerimde başarılı olmaya çalışacağım.
D) Keşke zamanında iyi arkadaşlıklar edinseydim.

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca diğerleriyle çelişmektedir?

- A) Şiir insanoğlunu kendi iç dünyasıyla baş başa bırakır ve rahatlamasını sağlar.
- B) Beyninizi boşaltıp rahatlamayı amaçlıyorsanız şiir sizin radarınızda olmamalıdır.
- C) Güzel yazılmış bir şiir, halkın sorunlar karşısında dirençli olmasının önünü açar.
- D) Bazı psikolojik buhranların kişiyi terk etme sürecinde şiirin olumlu etkisi inkâr edilemez.

2. Yeryüzünde yaşama hakkımızı belgeleyen İstiklal Savaşı, miskin ve bezginlerle değil, ortak bir amaca büyük bir inançla giden insanlarla başarıldı.

Bu cümleden aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) İstiklal Savaşı ile yaşama hakkımız ortaya çıkarılmıştır ve bu, inançlı insanlarla sağlanmıştır.
- B) İstiklal Savaşı uyuşuk, solgun ve cansız kişilerin olduğu bir savaş değildir.
- C) İstiklal Savaşı, aynı düşünceye gönülden bağlı bulunan kişilerin üstesinden geldiği bir savaştır.
- D) Yeryüzünde yaşama hakkını elde edebilmiş milletler yalnızca İstiklal Savaşı gibi savaşların üstesinden gelebilen milletlerdir.

3. “Bu şiirin dokusu, üzüntüyü ifade eden unsurlarla örülmüştür.”

Bu cümle için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Üzüntünün, şiir türü için vazgeçilmez olduğu ifade edilmiştir.
- B) Bahsedilen bu şiirde üzüntü ana temayı oluşturmaktadır.
- C) Bu şiirde geçen her sözcük üzüntü kavramından soyutlanmıştır.
- D) Şairlerin işlemleri gereken en önemli konu üzüntüdür.

4. Hiçbir yapıtımda gördüklerimi olduğu gibi yansıtmam, yapıta kendimi de katarak olayları yeniden kurgularım.

Bu cümlelerin yazarı aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

- A) Yazdıklarını gözetmeden kaçırdığı
- B) Anlattıklarıyla yansıdığı
- C) Olaylara yorumunu kattığı
- D) İfade edilenlerin kimliği olduğu

- 5. (I) Yaşamı kucaklamakta romanın öyküye göre çok daha olanaklı olduğunu düşünenler çok. (II) Gerçekten de öykü, yaşamı roman gibi kapsayabilir, roman kadar derinlemesine yaklaşabilir yaşama. (III) İnsanı roman kadar derinlikli çözümleyebilir; dolayısıyla yaşamı anlatmakta roman kadar hünerli olabilir. (IV) Başka bir deyişle, romanın gerçekliği anlatma becerisi öyküden daha çok.**

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, roman ve öykü karşılaştırılmıştır.
- B) II. cümlede, öykünün yaşamı derinlemesine yansıtabileceği ifade edilmiştir.
- C) III. cümlede, romanın insanı derinlemesine çözümleyebildiği ifade edilmiştir.
- D) IV. cümlede, roman ve öykünün gerçekliği anlatma becerisinin eşit olduğu dile getirilmiştir.

- 6. I. Osmanlı Devleti'nin hukukunu
II. Ali Paşa'nın bu devlete ettiği hizmetlerden biri de
III. uzak görüşlülükle müdafaa etmesidir
IV. Paris'te toplanan kongrede
V. Kırım Savaşı'ndan sonra 1856 senesinde**

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan birinci olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

7. “Borç para bulamayınca evi alamadım, böylece...” cümlesi hangisiyle tamamlanırsa “kişinin sitem duygusu içinde olduğu” anlamı oluşur?

- A) biraz daha birikim yapmam gerektiğini anladım.
- B) dostum kim düşmanım kim kavradım.
- C) yaşamın ne kadar pahalı olduğunu gördüm.
- D) içimde derin bir burukluk oluştu.

- 8. Hayatın her anını doyusuya yaşamak gerektiğini düşünüyorum. Etrafınıza kısacık bir an bile baktığınızda her şeyin aslında ne kadar güzel olduğunu görebilirsiniz. Hiçbir zaman unutmayın her şey için bir şükür sebebi mutlaka vardır.**

Bu cümleleri söyleyen biri aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilebilir?

- A) Umutlu B) Karamsar
- C) Mutsuz D) Yalnız

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “kaygı” anlamı vardır?

- A) Sizi bilmem ama ben bu işten bir an önce kurtulmak istiyorum.
- B) Kardeşine bu kadar çok güvenmekle hata mı yapıyoruz acaba?
- C) Dilim tutulsaydı da ona bu haberi vermeseydim.
- D) Kim bilir belki de Ankara'ya gitmekten vazgeçmiştir.

10. Sanat gençliğe, ihtiyarlığa, fakirlere ve zenginlere verir.

Bu cümlede boş bırakılan yere sırayla aşağıdaki sözcüklerden hangisi getirilmelidir?

- A) terbiye – teselli – zenginlik – süs
- B) terbiye – zenginlik – teselli – süs
- C) süs – teselli – zenginlik – terbiye
- D) teselli – terbiye – zenginlik – süs

11.

- 1. her zaman
- 2. bol ışık
- 3. koyu gölge
- 4. olan yerde
- 5. bulunur

Numaralı sözlerle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulmak istenirse doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) 1-2-3-4-5
- B) 1-2-5-4-3
- C) 2-4-1-3-5
- D) 3-1-4-2-5

12. Aşağıdaki dizelerin hangisinde “sitem” anlamı vardır?

- A) Desem ki vakitlerden bir nisan akşamıdır,
Rüzgârların en ferahlatıcısı senden esiyor
- B) Ben bu dünyaya yanlış gelmiş olacağım ben
Ben öyle her insandan, o kadar uzağım ben
- C) İnsanlar dalgasına tutulmuş bir gemiyim!
Sağa sola sallanıp, bakın, çırpınıyorum;
- D) Anne sana kim dedi yavrunu doğurmayı?
Sanki karnında fazla yaramazlık mı ettim?

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “takdir etme, beğenme” söz konusudur?

- A) Sanatçı, son oyununda kişilerin çoğunu, çıkarını gözetken, kurnaz insanlar arasından seçmiş.
- B) O; sinemaya ilgi duyan, bu alanda kimi çalışmaları bulunan sıradan bir yazardır.
- C) Bu yazar; değişik görüşlere açık, tekdüzeliği ortadan kaldırmış, başarılı bir insandır.
- D) Bu yazarın oyunları, kimi çevrelerde olumlu, kimi çevrelerde de olumsuz eleştirilere konu olmuştur.

14. I. geçen asır sonunda anlayışsız vakıfçılar tarafından yok edilerek

- II. büyük bir sahayı kaplayan yerinde
- III. Osmanlı zamanında yapılan hastanelerden
- IV. bir utanç mahallesi kurulmuştur
- V. İstanbul'daki Fatih Külliyesi Darüşşifası

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “yakınma” söz konusudur?

- A) Bizi herkesten farklı düşünmen gerekir.
- B) Benden aldığı kitapları ah bir de geri getirse!
- C) Bu arabayı alman senin için iyi olacak gibi.
- D) Yıllar sonra aynı yerde olursam kendimi başarılı saymam.

16. Bir olayın veya durumun gerçekleşmesinin, başka bir olaya veya duruma bağlı olduğunu belirten cümlelere “koşul-sonuç cümleleri” denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki dizelerin hangisinde şart anlamı vardır?

- A) Aşkî gözleriyle ağartan çocuk,
Geceler ağını kalbime salar.
- B) Sendedir göçlerin getirdiği düş,
Buluttan buluta dağılan gülüş.
- C) Bu kenti her gece ay emzirmese
Sulara kapılıp gideriz geceden.
- D) Hep bir uçurumun kıyısındayız,
Gökyüzüne tutunmaktayız.

1

Gün	Hava Durumu	Sıcaklık
Pazar	 Çok Bulutlu	-5°C
Pazartesi	 Yağışlı	-4°C
Salı	 Parçalı Bulutlu	-2°C
Çarşamba	 Sağanak Yağışlı	-3°C

Yukarıdaki hava durumu raporuna göre, öğrenciler aşağıdaki yorumları yapmıştır.

Gökçen: En soğuk gün pazardır.

İsra: Çarşamba günü sağanak yağışlı olabilir.

Hasan: Yağış pazartesi gününe göre çarşamba günü daha fazladır.

Nejla: Sıcaklık her gün arttığına göre perşembe günü hava sıcaklığı 3 dereceden fazla olacaktır.

Yukarıdaki öğrencilerin yaptığı yorumlara göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Gökçen'in cümlesi kesinlik bildiren cümledir.
- B) İsra'nın cümlesi tahmin cümlesidir.
- C) Hasan'ın cümlesi karşılaştırma cümlesidir.
- D) Nejla'nın cümlesi öneri cümlesidir.

2

Son yıllarda ülkemizde türeyen ve özellikle genç nesil tarafından ışık hızıyla benimsenen Brand-New, bir bakıma Türkçenin Türkçeyi konuşan bireyler tarafından yavaş yavaş öldürülmesi anlamına geliyor. Artık insanlar bir şeye "Tamam" değil "Okey" diyerek yanıt veriyor ki bu belki de "indirmek" yerine "downland etmek", "beğenmek" yerine "likelamak" gibi örneklerin içerisinde en masumu...

BELGE

DOKÜMAN

YASAL

LEGAL

SÜRÜM

VERSİYON

ÇIKIŞ

EXIT

Online olup olmadığına bakıyorum. **1**

Onunla bir daha görüşeceğim. **2**

Storylerimi herkesten gizledim. **3**

Stalk yaparken elim değdi. **4**

Numaralandırılan cümlelerden hangisi görselde bahsedilen sorunla bağdaştırılmaz?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

- 3 **Aykut:** Bence hayata karşı olan tutumunu değiştirmelisin.

Gamze: Ama ben böyleyim, değişemiyorum. Defalarca kontrol etmeme rağmen kapıyı kilitleyip kilitlemediğimden emin olamıyorum. Markete giderken tek bir ürün alacak olsam dahi liste yapma gereksinimi duyuyorum. Patronum beni odasına çağırırsa mutlaka beni işten çıkaracak diye düşünürüm. Eşim telefonuna yanımda cevap vermese kesinlikle beni aldatıyor diye düşünüyorum.

Aykut: Vazgeçtim, bence sen profesyonel yardım almılsın!

Bu konuşmaya göre Gamze'nin içinde bulunduğu durumu aşağıdaki cümlelerden hangisi en iyi tanımlamaktadır?

- A) Hayattaki olayları iyiye yormayacak kadar gerçekçidir.
B) Aldatılma korkusuyla birçok yanlış davranış sergilemektedir.
C) Hayata karşı olumsuz tutumu, onu sosyal bir canlı olmaktan alıkoymaktadır.
D) Tedirgin yapısı, tüm yaşamını olumsuz etkilemekte ve onu hastalıklı biri yapmaktadır.

- 4 1. Boynu ve bacakları uzun, parmakları perdeli ve gagası ortadan kıvrıktır.
2. Göz alıcı renkleri ve estetik görünüşleriyle flamingolar çamurun bol olduğu yerlerde koloniler hâlinde yaşar.
3. Tüylerinin rengi türlerine göre değişiklik gösterir ve açık pembeden kırmızıya kadar değişen tonlarda renkleri var.
4. Oldukça güzel bir görünüme sahip olan flamingolar kendilerini savunamazlar, bundan dolayı çoğunlukla gece uçarlar.

Yukarıda flamingolarla ilgili bazı bilgilendirme cümleleri verilmiştir.

Bu cümlelerle ilgili olarak;

- I. 1. cümlede yalnızca nesnel ifadeler vardır.
II. 2. cümle öznel bir cümlenin niteliklerini taşımaktadır.
III. 3. cümlede hem nesnellik hem öznellik bulunmaktadır.
IV. 4. cümle öznel bir cümlenin niteliklerini taşımaktadır.

İfadelerinden hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) III ve IV

- 5 Uçuyor, duran bir anın havasında
Işıktan kuşları bir akşam seherinin;
Gündüzün geceyle buluşan noktasında
Yaklaşıyor musikisi eteklerinin.

Bu dizelerin anlamlı ve kurallı cümleler hâline getirilmiş biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duran bir anın havasında bir akşam seherinin ışıktan kuşları uçuyor. Eteklerinin musikisi gündüzün geceyle buluşan noktasında yaklaşıyor.
B) Bir anın havasında ışıktan kuşları bir akşam seherinin gündüzün geceyle buluşan noktasında uçuyor, eteklerinin musikisi yaklaşıyor.
C) Gündüzün geceyle buluşan noktasında bir akşam seherinin ışıktan kuşları uçuyor. Duran bir anın havasında eteklerinin musikisi yaklaşıyor.
D) Eteklerinin musikisi duran bir anın havasında akşam seherinin ışıktan kuşları gündüzün geceyle buluşan noktasında yaklaşıp uçuyor.

- 6 Aşağıda bazı tanımlar verilmiştir.

Tahmin

Yaşanılan durum karşısında kesinliği belli olmayan yargıda bulunmaktır.

Uyarı

Bir konunun dikkat edilmesi gereken yönleri hakkında kişinin bilgilendirilmesidir.

Yakınma

Bir durumdan duyulan rahatsızlığı ifade etmek, şikâyet etmektir.

Eleştiri

Bir eseri, bir konuyu ya da bir kişiyi olumlu veya olumsuz yanlarıyla değerlendirmektir.

Verilen tanımlara göre;

- I. "Bu yaptıklarından bıktım artık!" ifadesi yakınma cümlesidir.
II. "Kitabın kapağı göz kamaştırıyordu." ifadesi olumsuz bir eleştiri cümlesidir.
III. "Yağmurlu havalarda şemsiyeni almayı unutma!" ifadesi uyarı cümlesidir.
IV. "İlk insanların bu bölgede yaşadığı düşünülmektedir." ifadesi tahmin cümlesidir.

yukarıdaki yorumlardan hangilerinin yanlış olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
B) Yalnız II
C) I ve III
D) III ve IV

7 Aşağıda verilen duygular ve cümleler eşleştirilecektir.

CÜMLELER	
1	Keşke sizinle oraya gelmeseydim.
2	Annesini karşısında görünce ağız kulaklarına vardı.
3	Zavallı çocuğu öyle görünce içim burkuldu.
4	Kaç yıllık arkadaşlığımızın hiç önemi yokmuş.
5	Kapıdan sesler gelince yüreği ağzına geldi.
6	Ah o okuldaki yıllarımız, her günü burnumda tütüyor!

DUYGULAR	
a	korku
b	sitem
c	özlem
ç	sevinç
d	pişmanlık
e	üzüntü

Doğru eşleştirme aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A)

1	e
2	ç
3	d
4	b
5	a
6	c

B)

1	d
2	ç
3	e
4	b
5	a
6	c

C)

1	e
2	c
3	a
4	d
5	b
6	ç

D)

1	d
2	c
3	e
4	b
5	a
6	ç

8

Bir paylaşım sitesinden alınan yukarıdaki iletilerde, hangi kişiler öneri anlamlı cümleler kurmuştur?

- A) Veysel YAKUP ve Miraç UZUN
C) Oğuzhan KALE ve Senem SOR

- B) Oğuzhan KALE ve Veysel YAKUP
D) Senem SOR ve Miraç UZUN

- 9 Tuba Öğretmen, Türkçe dersinde "Cümlede Anlam" konusunu işledikten sonra aşağıdaki çalışma kâğıdını öğrencilerine dağıtmıştır. Öğrencilerinden cümlelerin özelliklerini çıkarabilecek çıkarımları tablonun uygun sütununu işaretleyerek doldurmalarını istemiştir.

Cümleler	Koşul	Karşılaştırma	Sebep-sonuç	Amaç-sonuç
Herkes kadar ben de kendime güveniyorum.				
Gece yatmadığından sabah çok huzursuzdu.				
Yabancı dil öğrenmek üzere İngiltere'ye gitmiş.				
Aşırı sıcaklar can kaybına yol açtı.				
Çiçekler sulandıkça güzelleşir.				
Sabah erken giderse tüm işlerini tamamlayabilir.				

Buna göre hangi öğrenci çalışma kâğıdını doğru cevaplamıştır?

A)

B)

C)

D)

- 10 Erozyon ve olumsuz çevresel etkilere maruz kalarak gittikçe daralan tarım arazilerinin korunmasına yönelik tedbirler artırılmalı ve tarım arazilerinin tarım dışı kullanımının sınırlandırılması yönünde gerekli tedbirler alınmalıdır.

Bu cümle aşağıdakilerin hangisinde verilenlerin birleştirilmesiyle oluşturulmuştur?

- A) ♦ Farklı nedenlerden dolayı tarım arazileri daralmaktadır.
♦ Daralan tarım arazilerinin bu gidişatını durdurmak amacıyla bazı önlemler alınmalıdır.
- B) ♦ Erozyon ve kötü çevre koşullarından dolayı gün geçtikçe daralan tarım arazilerinin korunmasına yönelik önlemlerde artış sağlanmalıdır.
♦ Tarım arazilerinin başka amaçlarla kullanılmasına sınırlandırma getirilmesi konusunda da alınması gereken önlemler artırılmalıdır.
- C) ♦ Tarım arazilerini korumaya yönelik olarak erozyon ve olumsuz çevre koşullarıyla mücadele edilmelidir.
♦ Alınacak tedbirler özellikle tarım dışı kullanılan arazilere sınırlandırma getirilmesi yönünde olmalıdır.
- D) ♦ Tarıma yönelik alınacak tedbirlerin büyük çoğunluğu tarım arazilerine yönelik olmalı ve erozyonla mücadele yönünde olmalıdır.
♦ Tarım için ayrılan arazilerin tarım dışı kullanılmasına ve sınırlandırmalara yönelik gerekli önlemler alınmalıdır.

11 **Pişmanlık:** Yaptığı bir işin yanlış veya uygunsuz sonuç verdiğini anlayarak üzülme.

Üzüntü: Olması istenilmeyen olaylardan doğan tedirginliktir.

Ön yargı: Bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı, peşin hükümdür.

Sitem: Bir kimseye yaptığı bir hareketin veya söylediği sözün üzüntü, alınganlık vb. duygular uyandırdığını öfkelenmeden belirtmektir.

● Göl Saatleri şairi şimdi hayatta olsaydı, bu hatıralarımda kendisini hemen Şahabettin Süleyman'dan sonra anışıma kim bilir, ne kadar kızardı.

▲ Güvercin gezmeye çıktığı güne beddualar okuyarak geri dönmeye karar vermiş. "Keşke can yoldaşımı dinleseydim!" diye söylenmiş.

◆ Yaşlı söğüt; karabuğdayın gururunu, kendini beğenmişliğini bu yüzden de çarpıldığı cezayı hatırlayınca ağladığını söylemiş.

■ Bizim güvercin neye uğradığını anlayamamış. Fırtınadan kaçarken tuzağa yakalanmış. Korkudan ve yorgunluktan kanatları tonlarca yük taşıyormuş gibi ağır geliyormuş.

Sembollerle belirtilen cümle türlerinden hangisi yanlış eşleştirilmiştir?

A) ● – Ön yargı

B) ▲ – Pişmanlık

C) ◆ – Üzüntü

D) ■ – Sitem

12

- ◆ Yunan tiyatrolarının akustiği tiyatrodaki herkesin sahneden söylenenleri duyabileceği şekilde tasarlanmıştı ancak oditoryumlar o kadar büyüktü ki arka sıralarda oturanlar aktörlerin yüz ifadelerini seçemiyorlardı.
- ◆ Bu nedenle tiyatrodaki oyunu sergileyenler, oyunda kim olduklarını ve yüz ifadelerindeki duygu değişimlerini gösteren iki taraflı (biri sakin, diğeri sinirli) maskeler takıyorlardı.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yunan tiyatrolarında sanatçıların, duygu değişimlerini ve kimliklerini yansıtan çift yüzü maskeler kullanmalarının nedeni, tiyatrodaki herkesin sahnede söylenenleri duyabileceği şekilde tasarlanan akustiğe ve çok büyük alana sahip olan oditoryumlarda sanatçıların yüz ifadelerindeki değişimleri de seçebilmektir.
- B) Yunan tiyatrolarında aktörlerin taktıkları maskeler, onları sahnede daha tanınır kılmış ve bu da oditoryumdaki izleyicilerin sahnedeki aktörleri tanımalarını ve onları karakterlerine ve yüz ifadelerine göre desteklemelerini sağlamıştır.
- C) Oditoryumların büyüklüğü, Yunan tiyatrolarındaki oyunları ses açısından olmasa da duygu geçişleri açısından belirsizleştirmiş; bu da daha küçük oditoryumların yapılmasını ve oyuncuların maske takmasını gerekli kılmıştır.
- D) Yunan tiyatroları, ses akustiği açısından kusursuz olsa da görsel şovlar açısından vasat kalmıştır; bu durum da bazı düzenlemeleri gerekli kılmış ve başta aktörlerin iki taraflı maske takmaları şartı olmak üzere kurallaştırılmıştır.

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

örneklendirme cümleleri, yakınma, sitem, neden-sonuç cümlesi, karşılaştırma, pişmanlık, özlem, benzetme, şaşırma, istek, abartma, nesnel anlatımlı cümleler, amaç-sonuç cümlesi, küçümseme, beğenme, öznel anlatımlı cümleler, beklenti, kararsızlık, koşul (şart) cümlesi, cümle tamamlama, cümle oluşturma, cümle

1. Yapılan işin gerekçesiyle belirtildiği cümleler neden-sonuç cümleleridir.
Örnek: Hastalandığımdan okula gidemedim.
Buna göre "Kalorifer yandığı için içerisi ısındı." cümlesinde neden-sonuç anlamı sağlayan ifade hangisidir?
Cevap:
2. Birden çok varlığın, olayın ya da durumun benzerlik veya farklılıklarının ifade edildiği cümlelerde karşılaştırma vardır.
Örnek: Salonumuz diğer odalardan daha ferah.
Buna göre "Bizim eve okul, marketten daha yakın." cümlesinde hangi unsurlar karşılaştırılmıştır?
Cevap:
3. Eylemin belirli bir amaca yönelik yapıldığını bildiren cümlelere ne ad verilir?
Örnek: Size gelmek için hazırlanıyoruz.
Cevap:
4. Bir kimseye veya içinde bulunulan duruma karşı duyulan üzüntünün, hissedilen kırgınlığın dile getirildiği cümleler hangi duyguyu ifade eder?
Örnek: Onca şey aldın da benim istediğimi almadın.
Cevap:
5. Farklı yönlerden aralarında ilgi bulunan iki varlık veya kavramın birbirine benzer yönlerinin olduğunu ifade eden cümlelerde benzetme vardır.
Örnek: Çayım bal gibi oldu.
Buna göre "Taş gibi kalbiyle çocukları üzdü." cümlesinde kendisine benzetilen unsur hangisidir?
Cevap:
6. Gerçekleşmesi umulan durumları ifade eden duyguya ne ad verilir?
Örnek: Beni de unutmayacaklarına inanıyorum.
Cevap:
7. Tek veya birkaç sözcüğün bir araya gelip yargı bildirdiği kelime veya kelime dizisine ne denir?
Örnek: Otur. Biraz dinlen.
Cevap:
8. Söyleyenin kendi düşüncesini, duygusunu veya beğenisini içeren cümlelere ne denir?
Örnek: Sanırım güzel bir gün geçirmişsiniz.
Cevap:
9. Bir olayın, bir durumun, bir olgunun önemini anlatabilmek amacıyla olduğundan daha fazla ya da daha az gösterilerek ifade edilen cümleler abartma cümleleridir.
Örnek: Utancından yerin dibine girdi.
Buna göre "Yağmur sonrası sokaklar göle dönmüş." cümlesinde abartılan husus nedir?
Cevap:
10. Herhangi bir konuyla ilgili olarak ne yapılacağı konusunda tereddütlü olma durumunu anlatan cümleler hangi duyguyu ifade eder?
Örnek: Acaba ablama mı gitsem eve mi?
Cevap:
11. Düşünceyi somutlaştırıp daha anlaşılır hâle getirmek için düşünceyle ilgili örneklerin verildiği cümlelere ne denir?
Örnek: Muz, çilek gibi tatlı meyveleri çok seviyorum.
Cevap:
12. Herhangi bir olayın veya durumun gerçekleşme şartının başka bir olaya ya da durumun gerçekleşmesine bağlandığı cümlelere ne denir?
Örnek: Temizliğe yardım edersen sevinirim.
Cevap:
13. Doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye değişmeyen, kişisel düşünceler içermeyen cümlelere ne ad verilir?
Örnek: Yarın fen bilimleri yazılı sınavımız var.
Cevap:
14. Karşıdakine değer vermeme, onu önemsememe veya hafife alma gibi durumların anlatıldığı cümleler hangi duyguyu ifade eder?
Örnek: Sen sanattan ne anlarsın!
Cevap:
15. Herhangi bir varlık veya durumdan duyulan rahatsızlığı anlatan cümleler hangi duyguyu ifade eder?
Örnek: Ona bir türlü erken kalkmayı öğretemedim.
Cevap:
16. Yapılan bir hata sonucunda duyulan üzüntüyü anlatan cümleler hangi duyguyu ifade eder?
Örnek: Keşke zamanında seni dinleseydim.
Cevap:

1. Cümlede işin kim tarafından yapıldığı belli değilse o cümle içerisinde kullanılan nesne, cümlede yapılan işi üstlenir ve sözde özne olarak adlandırılır. Sözde özne, gerçekte nesne olduğuna göre yüklem bildirdiği işi yapan değil, o işten etkilenendir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözde özneye yer verilmiştir?

- A) Kaza haberini duyunca onlar da çok üzülmüş.
 B) Babasının aldığı kıyafetleri tatilin ilk günü giyinmişti.
 C) Ahmet Bey yıllarca ayrı kaldığı ablasına doyusıya sarılmıştı.
 D) Apartmanın önündeki çöpler gece geç saatlerde alınmıştı.
2. “Doğru ve planlı çalışan insanlar işlerini genellikle eksiksiz yaparlar.”

Bu cümlelerin öznesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğru ve planlı çalışan insanlar
 B) Çalışan İnsanlar
 C) İnsanlar
 D) İşlerini
3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi cümlelerin farklı bir ögesidir?**
- A) Öğretmenin söylediği kulağına küpe olmuştu.
 B) Konuşan kişi dinleyicilerle göz teması kuruyordu.
 C) Küçük bir özür dileyerek olayı geçiştiriverdi.
 D) Okuyan insan, doğru ile yanlış ayırt eder.
4. “Ressamımız, ünlü şairin kitabında bulunan şiirlerini büyük bir ustalıkla resmetmiş.” **cümlesinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?**
- A) Nerede? B) Nasıl?
 C) Neyi? D) Kim?

5. Nedense ölüp gitmiş insanları birtakım görüntüler içinde yaşatırız belleğimizde... Anılar boşlukta uçan balonlar değildir. Bir yeri ve havası, bir konumu vardır. Sait Faik’i de ya bir sinema koltuğunda ya bir parkta ya Beyoğlu Caddesi vitrinleri önünde ya Beyazıt’taki havuzun başında ya Küllük’ün gölgeli bir masasında ya Meseret Kahvesinin bir sedirinde anımsıyorum.

Yukarıdaki metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Cümle dışı unsur kullanılmıştır.
 B) “Özne – Yüklem” şeklinde sıralanmış cümle vardır.
 C) Yüklemi sonda olmayan cümle vardır.
 D) Metinde kurulan cümlelerin tümünün öge dizilişi aynıdır.
6. “Kültür maddi ve manevi unsurlara dayanan canlı bir varlıktır.” **cümlesinin yüklemi aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) varlıktır
 B) bir varlıktır
 C) canlı bir varlıktır
 D) maddi ve manevi unsurlara dayanan canlı bir varlıktır
7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem yanlış gösterilmiştir?**
- A) Sorunlar karşısında soğukkanlı olmak en etkili çözüm yoludur.
 B) Duygulara ve hayallere tercümanlık edebiyatın var olma sebebidir.
 C) Haftalardır beklediğimiz kitap, kitapçının vitrinindeydi.
 D) Hayranı olduğumuz yazar az önce gözümüzün önündeydi.
8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden çok yer tamlayıcısı vardır?**
- A) Valizleri arabanın bagajından çıkardılar.
 B) Ayтуğ onları kırtasyeden, gözlüklü kasiyerdan almıştı.
 C) Raflarda yıpranmış kitaplar vardı.
 D) Kaybolan dağcılardan hâlâ bir haber yok.

9. Yüklemde bildirilen ve öznenin yaptığı işten doğrudan etkilenen öge nesnedir. Dolayısıyla fiil cümlelerinden sadece yüklemi geçişli fiil olanlar nesne alır. Az da olsa isim cümleleri de nesne alabilir. Nesne, yükleme sorulan “Ne?, Neyi?, Kimi?” sorularının cevabıdır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesne yoktur?

- A) Öğrencilerin çoğu kitabın son bölümündeki hikâyeleri beğenmişti.
B) Yazarın son romanı okuyucuları pek de tatmin etmedi.
C) Çocuklarının okuyabilmesi için hem gündüz hem de gece çalışıyor.
D) Zavallı kadın, hayat arkadaşını iki ay önce kaybetmişti.

10. Aşağıdakilerden hangisinde ara söz, yer tamlayıcısının açıklayıcısıdır?

- A) Turistlerin çoğu bu güzelim köyü, Şirince'yi, ilk defa görüyordu.
B) Mahallemizin eski muhtarı, Ömer Bey, geçen gün bize uğramış.
C) Arkadaşlarımın çoğu evimizin arka sokağında, Hayat Sokağı'nda, oturuyordu.
D) Bu romanı, Yaprak Dökümü'nü, lise yıllarımda okumuştum.

11. “-e, -de, -den” eklerini alarak cümlelerin dolayısıyla yüklem anlamını, “çıkma, bulunma ve yönelme” bakımından tamamlayan öge, yer tamlayıcısıdır. Bu ögeye dolaylı tümleç de denir.

Açıklamaya göre “sanat” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer tamlayıcısı olarak kullanılmıştır?

- A) Günlük hayatın keşmekeşinden sıkılanlar sanata sığınır.
B) Başka bir dünyaya açılan kapıdır sanat.
C) İnsanı hayatın karmaşasından uzaklaştıran tek yol sanattır.
D) Gelişmiş ülkelerin çoğu sanatı olmazsa olmaz olarak görür.

12. Marconi'nin telsizi sadece Mors alfabesi sinyalleri gönderiyordu. Ancak 1906'da ABD'li mucit Reginald Fessenden radyo dalgalarıyla ses ve müzik de iletmeyi başardı. İşler ilginçleşti ve bugün bildiğimiz radyo doğdu. Bu sinyaller civarındaki gemilerin Mors alfabesinin nokta ve çizgilerinden başka bir şey duymaya alışık olmayan telsiz operatörlerini şaşkına çevirdi. Fessenden'in buluşu, bugün bize sıradan gelen radyo yayınlarını mümkün kıldı. İlk olarak düzenli radyo yayınları ABD'de 1920'li yıllarda başladı.

Parçadaki altı çizili söz grubu, içinde bulunduğu cümlelerin hangi ögesidir?

- A) Öznesi
B) Yer tamlayıcısı
C) Nesnesi
D) Zarf tamlayıcısı

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ögeler “özne / nesne / zarf tamlayıcısı / yüklem” şeklinde sıralanmıştır?

- A) Her gün yaşam yeniden başlar.
B) Bu konuyu kendisiyle konuşmamız iyi oldu.
C) Başkalarının ne diyeceği düşünülmez bu işte.
D) Çocuklar ve gençler gizlilik kavramının anlamını zamanla öğrenir.

14. Belirtisiz nesne daima yalın hâlde bulunur. Özneyi bulduktan sonra ikinci soracağımız “Ne?, Kim?” sorularından birine cevap verir. “Erhan çay içti.” cümlesinde “Kim?” sorusunun cevabı olan “Erhan”dır ve özne görevindedir. Özne bulduktan sonra sorulan “Ne?” sorusuna ise “çay” cevabı alınmaktadır. Bu da nesnedir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde “nesne” yanlış gösterilmiştir?

- A) Kalem evin bahçesinde kaybolmuş.
B) Şişman adam bir çuval taşıyordu.
C) Fuardan kardeşime kitap aldım.
D) Annem pazardan domates almış.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ara söz, farklı bir ögenin açıklayıcısı olarak kullanılmıştır?

- A) Yabancıların çoğu tatil için bu kenti, İzmir'i, tercih ediyor.
 B) Ünlü şairi doğduğu topraklarda, Edremit'te, defnettiler.
 C) Osmanlılar bu küçük liman kentini, Sinop'u, sonradan almışlar.
 D) Yakup Kadri'nin bu romanını, Yaban'ı, bana öğretmem hediye etmişti.

16. Fiillerin aldığı kip eklerini almayan, fiilden türediği hâlde cümlede isim, sıfat ve zarf görevini üstlenen, ek fiil almaktan yüklem olamayan, sadece yan cümlecik kurabilen sözcüklere fiilimsi (eylemsi) denir. İsim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiillerle oluşturulan söz öbeklerine fiilimsi (eylemsi) grupları denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne, bir eylemsi grubundan oluşmaktadır?

- A) Bahçedeki kuru ağaçların çoğu geçen yıl kesilmişti.
 B) Evin arka bahçesinde eskiden kayısı ağaçları vardı.
 C) Köy arazisinde yer alan bu küçük orman birçok canlıya ev sahipliği yapıyordu.
 D) Tarladaki işçiler öğlen sıcaklığına aldırılmadan saatlerce çalıştılar.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili söz grubu cümlelerin farklı bir ögesidir?

- A) Bu olayın vahim sonuçlarını kimseyle paylaşamam.
 B) Evimizin yaramaz kedisi yarın akşam yola çıkıyor.
 C) Feridü'ttin Attar, kuşların bilge sessizliğini anlatır bu eserinde.
 D) Herkes ödevlerinin kalan kısmını yarım saatte tamamlasın!

18. Yoldan çıkan kamyonet bariyerlere çarpmış.

Bu cümlelerin öznesi aşağıdaki sözcük gruplarının hangisinden oluşmuştur?

- A) İsim-fiil grubu B) Sıfat-fiil grubu
 C) Zarf-fiil grubu D) İsim tamlaması

19. Cümlede iş, oluş ya da hareket bildiren söz yüklem; yapılan ya da bildirilen işi yapan, yüklem bildirdiği durumu üzerine alan kişi veya varlık özne görevindedir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisi yalnızca özne ve yüklemden oluşmuştur?

- A) Önemli heykeller, gerçekleri iyi düşünme ve analiz etme becerisinin ürünüdür.
 B) Korkunun ardında büyükçe bir telaş vardır.
 C) Uykusuz geçen gecelerde yarım kalan hikâyeler hatırlanır.
 D) Yıllar yaşanmış ya da yaşanmamış doğru ve yanlışları barındırır.

20. (I) Ali Rıza Bey, pek babacan bir adamdı. (II) Resimlerini tenkit edenleri sabırla dinlemesini bilirdi. (III) Kendisine haksızlık edenlere asla küsmemiştir. (IV) Resim yapmaya giderken daima yanında taşıdığı bir çantası vardı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde "Kim?" sorusunun cevabı yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV

21. Aşağıda cümlelerin öğelerinden nesne ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir.

- ◆ Öznenin yaptığı işten etkilenen varlıktır.
- ◆ Cümlelerin öznesi bulunduktan sonra bulunur.
- ◆ Yükleme sorulan "Ne?, Neyi?, Kimi?" sorularının cevabı niteliğindedir.

Bu bilgilere göre;

- I. Akşam yemeğini dışarıda yiyeceklermiş.
 II. Kardeşimin kolu kırılmıştı.
 III. Arkadaşım, güzel günler kapıda, diyor.

cümlelerinin hangilerinde nesne kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III
 C) II ve III D) I, II ve III

1. Yan cümle ya da yan cümlecik birleşik cümlelerde ana cümlelerin anlamını tamamlayan yardımcı cümledir. Yan cümlecik, tek başına tam ve anlamlı bir cümle olabildiği gibi fiilimsilerle oluşturulmuş da olabilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yan cümle (cümlecik), belirtili nesne görevindedir?

- A) İzleyenlerin çoğu yönetmenin son filmini çok beğenmişti.
B) Başkan, tartışmanın dozunu kaçırın konuşmacıları sert bir dille uyardı.
C) Çocuk eğitimi ile ilgili semineri herkes can kulağıyla dinledi.
D) Okullarda çocuklara görsel sanatlarla ilgili eğitim verilecek.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili öge yer tamlayıcısı değildir?

- A) O eşsiz kitaplar raflara dizildi.
B) Bu fotoğrafta tüm yalnızlığını hissediyordu.
C) Hasan dede tarlada iyice yoruldu.
D) Gecenin bir yarısında oraya gidilmez.

3. Bir cümlede vurgulanan öge, o cümlelerin en önemli ögesidir. Vurgulanan ifade, asıl belirtilmek istenendir. Cümlede yükleme en yakın olan öge vurgulanan ögedir. Örneğin "Bu kitabı Kemal okudu." cümlesinde vurgulanan sözcük "Kemal" sözcüğüdür. Bu sözcük cümlelerin öznesidir ve yüklem konumunda olan "okudu" sözcüğünden hemen önce gelmektedir. Buna göre cümlede vurgulanan öge öznedir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde vurgulanan öge farklıdır?

- A) İki arkadaş gece boyunca uzun uzun konuştu.
B) Genç kız, elindeki dosyaları masaya yavaşça bıraktı.
C) Burada işlerin çoğu yaz gelince başlıyormuş.
D) Aradığım bilgilerin çoğunu bu kitapta buldum.

4. "Dalgalandı geminin beyaz yelkenlerinde umut birdenbire." cümlesiyle aşağıdakilerden hangisinin öge dizilişi aynıdır?

- A) Yağmur bulutları geçecek köyümüzün üstünden.
B) Kaynar bu cezvede kahve durmadan.
C) Uçuyor şimdi gökyüzünde bir kırlangıç sürüsü.
D) Kulak verdim yürekten kavala saza.

5. (I) Şişmanlığın tedavisinde çeşitli yöntemler uygulanmaktadır. (II) Diyet, davranış değişikliği ve ilaç tedavileri ile fiziksel aktivitelerin artırılması ya da cerrahi müdahale bunlardan bazılarıdır. (III) Şişmanlığın tedavisi sağlıklı beslenme kurallarına uyularak yapılmalıdır. (IV) Sağlıklı yaşam diyetlerinin her bireye göre farklı olacağı dikkate alınarak konunun uzmanı tarafından hazırlanan diyet programları uygulanmalıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinin öge sayısı diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV

6. "Üç gün süren fırtına bazı evlerin çatısını metrelerce uzağa sürüklemişti."

Bu cümlelerin öğeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) özne, belirtisiz nesne, yüklem
B) özne, belirtili nesne, yer tamlayıcısı, yüklem
C) özne, yer tamlayıcısı, yüklem
D) özne, belirtisiz nesne, yer tamlayıcısı, yüklem

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisi “nesne, özne, yüklem”-den oluşmuştur?

- A) Yaşlı kadın koltuk değnekleri olmadan yürüyemiyordu.
- B) Çocukları evlenince o da huzurevine gitti.
- C) Evdeki bütün işleri bir hizmetçi kız yapıyordu.
- D) İlçede sıcaklık kırk dereceymiş.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne, bir sıfat–fiil grubundan oluşmaktadır?

- A) Kitap okuma alışkanlığı çocuklara erken yaşlarda kazandırılmalıdır.
- B) Öğretmenimizin yaptığı sunum en çok velilerimizi etkiledi.
- C) Derslere düzenli çalışması annesini ve babasını mutlu etmişti.
- D) Sportif etkinliklerde rol almayı o da çok istiyordu.

9. Güzel ülkemizin parçasını oluşturan Anadolu topraklarımızın bu adla anılmasının çeşitli hikâyeleri vardır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi öğeleri bakımından yukarıdaki cümleyle aynıdır?

- A) Maaşlarını alamayan işçiler yetkililere seslerini duyurabilmek için toplandılar.
- B) Ülkemizde iş güvenliğine verilen önem giderek azalıyor.
- C) Olayı başlatan gençlerden biri kalabalığın içindeydi.
- D) Yöneticiler çalışanların önerilerini dikkate almamıştı.

10. (I) Sadece dikkatli bir gözlemlerle bile, bir şehrin geçmişine ilişkin birçok şey keşfedilebilir. (II) Çünkü özgün yerleşimin planı sonraki yapılaşmayı şekillendirir. (III) Eski yapılar yıkıldığında ortaya çıkan boş alanın şekli yeni yapıların planlarını belirleyebilir. (IV) Kavisli sokaklar, şehir sularının geçtiğinin göstergesidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi sadece özne ve yüklemden oluşmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

11. “Genç yazar roman hakkındaki fikirlerini kendi eserlerine de uyguluyor.”

Bu cümlede aşağıdaki öğelerden hangisi yoktur?

- A) özne
- B) yer tamlayıcısı
- C) belirtili nesne
- D) belirtisiz nesne

12. “Kitap” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözde özne görevinde kullanılmıştır?

- A) Kitap ancak onu okuyan ellerde değer kazanır.
- B) Kitap, cehaletin kapılarına kilit vuran bir bekçidir.
- C) Kitap, insanoğlunun en eski ve en sadık dostudur.
- D) Kitap, dikkatin dağılmayacağı sakin ortamlarda okunur.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gerçek özne kullanılmamıştır?

- A) Arkadaşları önünde küçük düşürülen Ali kimseyle görüşmüyordu.
- B) Kapıda bizi bekleyen çocuk birden önümüze atıldı.
- C) Hastanın durumunun iyi olmadığı yakınlarına bildirilmiş.
- D) Hiçbirimiz onun böyle bir hata yapabileceğine inanmamıştık.

14. “Sabahın ilk ışıklarıyla evlerinden ayrılan işçiler, işten ancak akşam saatlerinde çıkabiliyordu.”

Bu cümlelerin öznesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) işçiler
- B) ayrılan işçiler
- C) evlerinden ayrılan işçiler
- D) sabahın ilk ışıklarıyla evlerinden ayrılan işçiler

15. Çocuk edebiyatı ürünleri, çocukları nitelikli metinlere yöneltmeyi başarabilen, onlara zamanla okuma kültürü kazandırabilen bir sorumluluk üstlenmelidir.

Bu cümlelerin öge dizilişi bakımından özdeşi olan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) O, böyle zamanlarda hayata küserdi.
B) Saçları, Barış Manço'nun saçları gibi uzundu.
C) İki katlı ahşap ev, büyük bir gürültüyle sarsıldı.
D) Eczacı Metin Bey, her derde deva dediği bir ilaç satıyor.

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öğelere ayırmada bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Üzerinde / yeşilimsi bir gömlek / vardı.
B) Bu saçma düşüncelerden / vazgeçmelisin.
C) Gerçek ve olağanüstü olaylar / anlatılmıştır.
D) Yıldızlı bir gün / altında / hayallere / dalmıştık.

17. Dostoyevski'nin insan psikolojisini ne kadar iyi bildiğini gösteren bir eserdir Suç ve Ceza.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi öge dizilişi yönüyle yukarıdaki cümleyle özdeştir?

- A) Bir başkasının acısını paylaşmak, yalnız kendi adına acılar taşımaktan daha soyludur.
B) Romanın, suçun cezasının mutlaka çekileceğine dair anlamlı bir mesajı vardır.
C) Düşsel öğelerin kabında yoğrulmuş şiiirlerdir bunlar.
D) Yazarın dengeli üslubu sayesinde özgün bir roman olmuş bu son eser.

18. Dün sabah evin önündeki parkta oyun oynarken karşılaştığı çocuğu bugün kütüphanede arkadaşlarıyla görmüş.

Bu cümlede aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Ne zaman? B) Kimi?
C) Nereden? D) Nerede?

19. Büyük mutluluklar, daima büyük acıların yanı başındadır.

Bu cümlede vurgulanan ifade cümlelerin hangi ögesidir?

- A) Özne B) Yer tamlayıcısı
C) Nesne D) Zarf tamlayıcısı

20. Yazarın kaleminden sayfaya akan duygu ve düşünceler, okurun zihninde yatağını bulur.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Özne B) Yüklem
C) Zarf Tamlayıcısı D) Yer tamlayıcısı

21. Tanpınar; Ahmet Haşim'in şiiirlerine gömüldüğünü, annesinin kaybını, benzer tecrübenin sıkıntılarıyla yüklü şiiirlerle telafi etmeye yöneldiğini Yaşar Nabi'ye yazdığı mektubunda hatırlar.

Bu cümlelerin öge dizilişi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Özne – belirtili nesne – zarf tamlayıcısı – yer tamlayıcısı – yüklem
B) Özne – zarf tamlayıcısı – belirtili nesne – yer tamlayıcısı – yüklem
C) Özne – zarf tamlayıcısı – yer tamlayıcısı – belirtili nesne – yüklem
D) Özne – belirtili nesne – yer tamlayıcısı – yüklem

22. Ölüp gitmiş insanları birtakım görüntüler içinde yaşatırız belleğimizde... Anılar boşlukta uçan balonlar değildir. Bir yeri, havası, bir konumu vardır. Sait Faik'i de ya bir sinema koltuğunda ya bir parkta ya Beyoğlu Caddesi vitrinleri önünde ya Beyazıt'taki havuzun başında anımsıyorum.

Yukarıdaki metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yüklemi olumsuz olan cümle vardır.
B) Öğeleri "özne-yüklem" şeklinde sıralanmış cümle vardır.
C) Yüklemi sonda olmayan cümle vardır.
D) Yalnızca bir cümlede yer tamlayıcısı vardır.

1 ve 2. soruları aşağıdaki kutulara göre cevaplayınız.

A KUTUSU

“Ahmet Hamdi Tanpınar, romanlarının çoğunda insanların psikolojilerini detaylı olarak gözler önüne sermiştir.”

B KUTUSU

“Geçmişten ders çıkaran toplumlar geleceği daha iyi şekillendirir.”

1 A kutusundaki cümlelerin öğeleri aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) özne, belirtili nesne, zarf tamlayıcısı, yüklem
- B) özne, yer tamlayıcısı, belirtili nesne, zarf tamlayıcısı, yüklem
- C) özne, yer tamlayıcısı, zarf tamlayıcısı, yüklem
- D) özne, yer tamlayıcısı, belirtili nesne, yüklem

2 B kutusundaki cümle ile aşağıdaki cümlelerden hangisi öğelerinin dizilişi bakımından özdeştir?

- A) Köy romanlarının çoğu Anadolu köylerini yanlış tanıtır.
- B) Eleştirmenlerin kitaplara yönelik yargıları genellikle aynıdır.
- C) Hikâye türünde, kahramanlar genellikle sıradan insan tipini yansıtır.
- D) Bu kitapta psikoloji ile ilgili bilgilere de yer verilmiş.

3 Sanem, uzun zamandır hasta olduğundan hiçbir etkinliğe katılamıyor.

Yukarıdaki cümlelerin öğelerinin dizilişi bazı geometrik şekillerle simgelenerek gösterilmiştir.

Buna göre “Her sanatçı başlangıçta büyük sanatçıları taklit ederek işe başlar.” cümlesinde öğelerin geometrik şekillerle doğru dizilişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A)
- B)
- C)
- D)

4

- I. Ara söz kullanılmıştır.
- II. Sadece özne ve yüklemden oluşmuştur.

Aşağıdakilerin hangisinde bu iki açıklamayı örneklendiren cümleler sırasıyla verilmiştir?

- A) • Aşkın en güzel şekilde dile geldiği bu eser, Hüsn ü Aşk, sembolik bir yapıttır.
• Ömrümün bu yalpalayan yalnızlığı dünyanın en kötü hissidir.
- B) • Gümüşün eşsiz pırlıtsı, eşine az rastlanır bir hayaldir.
• Güneşin doğuşunu anlatan adam, koca koca tuvalerde renklerle aşk yaşıyordu.
- C) • Karamsarlığın hüznü, kimsesizliğin acısı, ıssız yalnızlıklar sarmıştı dört bir yanını.
• Koğuşun o güzel insanı, artık parmaklıkların diğer tarafında yaşıyor.
- D) • Deniz mahsullerinin zenginliğini, güzelliğini konu almıştı beyaz tabağında.
• Görkemli bir adamın gülümsemesi, kalın kalın duvarların bir depremde sarsılması gibidir.

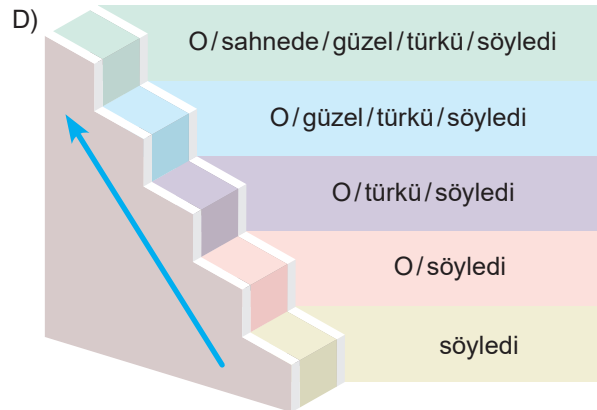
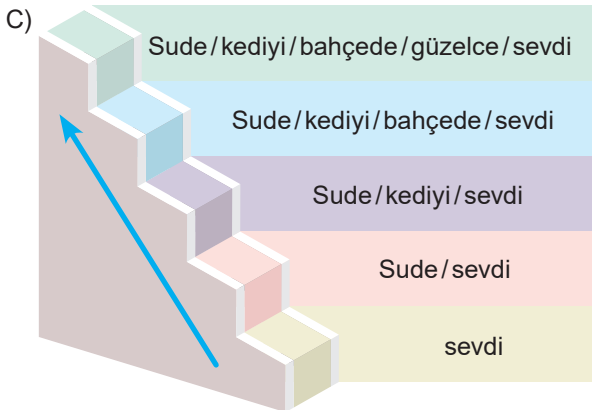
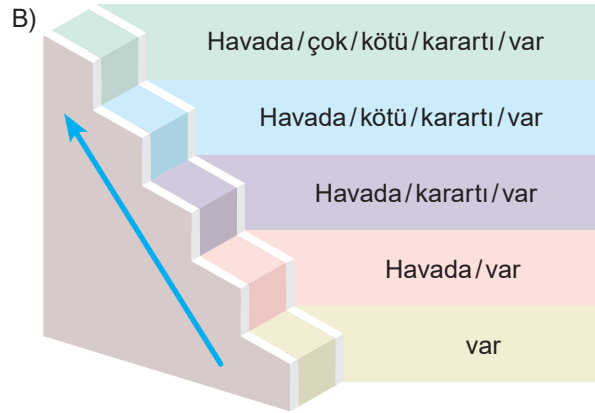
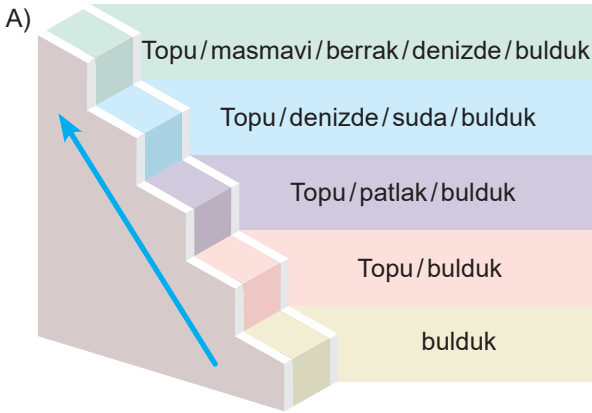
5

- I. Rüzgâr enerjisi, güneş enerjisinden kaynaklanan bir enerjidir.
 II. Yetenek ve zekânın insan yaşamındaki yeri önemlidir.
 III. Geçmişteki takvim yapraklarını yavaş yavaş koparmaya başladı.
 IV. Çamurun içinde bata çıka yürüyordu.

Bu cümlelerde altı çizili olan öğeler aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Özne	Zarf tamlayıcısı	Belirtili nesne	Yer tamlayıcısı
B)	Nesne	Yüklem	Zarf tamlayıcısı	Özne
C)	Belirtisiz nesne	Özne	Yer tamlayıcısı	Yer tamlayıcısı
D)	Özne	Yüklem	Belirtili nesne	Yer tamlayıcısı

- 6 **Merdiven basamaklarında aşağıdan yukarıya doğru giderken** “Yüklem / özne–yüklem / özne–nesne–yüklem / özne–nesne–yer tamlayıcısı–yüklem / özne–nesne–yer tamlayıcısı–zarf tamlayıcısı–yüklem” **sıralaması aşağıdakilerden hangisinde vardır?**

7, 8, 9 ve 10. soruları aşağıdaki cümlelere göre cevaplayınız.

7 Numaralanmış cümlelerden hangileri öğelerinin sıralanışı bakımından birbiriyle özdeşdir?

- A) I ve III B) II ve IV
C) III ve VII D) I ve V

8 Numaralı cümlelerden hangilerinin öznesi gizli öznedir?

- A) I – III – IV – V
B) II – IV – V – VII
C) III – IV – VI – VII
D) I – II – V – VII

9 Numaralanmış cümlelerin hangilerinde "Ne zaman?" sorusunun yanıtı yoktur?

- A) I – V – VIII
B) II – IV – VII
C) III – V – VIII
D) IV – VI – VII

10 VIII. cümlelerin öznesi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Günümüzde insanları etkileyen
B) En önemli gelişme
C) Günümüzde insanları etkileyen, bilimsel alanda devrim niteliğindeki en önemli gelişme
D) Günümüzde insanları etkileyen, bilimsel alanda devrim niteliğindeki

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

cümlelerin öğeleri, belirtisiz nesne, **özne**, **belirtili nesne**, yardımcı öğeler, **cümle dışı unsur**, **yüklem**, temel öğeler, **yer tamlayıcısı (dolaylı tümleş)**, **zarf tamlayıcısı (zarf tümleş)**, nesne (düz tümleş), **gerçek özne**, **cümle (tümce)**, sözde özne, **öge**, **gizli özne**

1. Cümlede iş, oluş ve durumu şahsa bağlı olarak bildiren kelime veya kelime gruplarına ne ad verilir?
Örnek: Aniden çıkan sesle herkes irkildi.
Cevap:
2. Bir fikri, bir düşünceyi, bir duyguyu, bir durumu veya bir olayı kesin bir yargı şeklinde bildiren sözcük veya sözcük dizisine cümle (tümce) denir.
Örnek: Hasan geldi.
Buna göre bir cümle oluşturabilmek için gerekli olan temel öğeler hangileridir?
Cevap:
3. Yüklem bildirdiği iş, oluş ve hareketi yapan ya da işten etkilenen; olanı karşılayan ögeye ne ad verilir?
Örnek: Öğretmenimiz, etkinliğe katılacakları belirledi.
Cevap:
4. Öznenin yaptığı, gerçekleştirdiği işten etkilenen ögeye ne ad verilir?
Örnek: Fuardan kardeşime çok güzel kitaplar aldım.
Cevap:
5. Cümlede sözcük olarak bulunmayan, yüklem bildiren ekten çıkarılan özneye ne ad verilir?
Örnek: (Biz) Yarınki toplantıya katılacağız.
Cevap:
6. İsmi "-i" hâl ekini alan ve yüklem "Neyi?, Kimi?" soruları sorularak bulunan nesnelere ne ad verilir?
Örnek: Bu başarıyı birlikte elde ettik.
Cevap:
7. Yüklem bildirdiği işi yapan veya yargının konusu olan özneye ne ad verilir?
Örnek: Ahmet, dün yaşananları tüm ayrıntılarıyla anlattı.
Cevap:
8. Yüklem yalın hâlde bağlanan, hiçbir hâl eki almamış özne bulduktan sonra yüklem "Ne?" sorusu sorularak bulun nesnelere ne ad verilir?
Örnek: Her gün yirmi sayfa kitap okuyorum.
Cevap:
9. Yüklem bildirdiği işin, yargının gerçekleştiği yeri, yönü ve kişiyi bildiren ögeye ne ad verilir?
Örnek: Öğrenciler, sabah erkenden okula gidiyorlar.
Cevap:
10. Yüklem bildirdiği işi yapan değil, yapılan işten etkilenen özneye ne ad verilir?
Örnek: Harput Kalesi, bu yıl restore edildi.
Cevap:
11. Cümlede yüklem bildirdiği işi ya da oluşu yer-yön, zaman, durum, miktar, sebep gibi yönlerden tamamlayan ögeye ne ad verilir?
Örnek: Bilgi yarışması iki hafta sonra yapılacak.
Cevap:
12. Cümlede öge olarak bir görevi olmayan, yüklem sorularına yanıt vermeyen unsurlara ne denir?
Örnek: Türkiye'nin en yüksek noktasına, Ağrı Dağı'na, tırmandık.
Cevap:
13. "Aşağı, yukarı, içeri, dışarı, ileri, geri vb." yer-yön bildiren sözcükler, ek aldıklarında zarf tamlayıcısı olmaz. Bu ifadeler hâl eklerini aldıklarında yer tamlayıcısı olur.
Örnek: Odanızı toplamak için hemen geri gelin. → geri (zarf tamlayıcısı)
Buna göre "Adam, dışarı çıkarken aşağıya düştü." cümlesinde yer tamlayıcısı görevindeki sözcük hangisidir?
Cevap:
14. Yüklem sorulan "Neye?, Neyde?, Neyden?, Kime?, Kimde?, Kimden?, Nereye?, Nerede?, Nereden?" soruları yer tamlayıcısını buldurur.
Örnek: Bu çiçekleri bahçeden topladım. (Nereden topladım? → bahçeden)
Buna göre "Kitabımı okulda unuttuğumu evde fark ettim." cümlesinde yer tamlayıcısı olan sözcük hangisidir?
Cevap:
15. Yüklem sorulan "Ne zaman?, Nasıl?, Neden?, Niçin?, Neyle?, Ne kadar?, Niye?, Kimle?, Kimin için?" soruları zarf tamlayıcısını buldurur.
Örnek: Yarın size geleceğiz. (Ne zaman geleceğiz? → yarın)
Buna göre "Yarın olacakları, bugün öngörmelisin." cümlesinde zarf tamlayıcısı görevindeki sözcük hangisidir?
Cevap:

1. ◆ Hayvanlara verilen özel adlar büyük harfle başlar.
- ◆ Kişi adları ve soyadları büyük harfle başlar.
- ◆ Yer adları büyük harfle başlar.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki açıklamalardan birine örnek olamaz?

- A) Selim Atik ile aynı iş yerindeydik.
- B) Evimiz Keban ilçesinin şirin bir mahallesindeydi.
- C) Çocuk Kalbi, okuduğum ilk kitaptı.
- D) Can, Pamuk ile oynamaya bayılırdı.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Köyleri Fırat Nehri'ne oldukça yakındı.
- B) Ailesi İzmir'in Bornova İlçesi'nde yaşıyordu.
- C) Ekip, Ağrı Dağı'na tırmanmaya hazırlanıyordu.
- D) Van Gölü'nün kıyısında çok güzel çay bahçeleri vardı.

3. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili ifadelerin hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Dün ilk defa Van kedisi gördüm.
- B) Lale Festivali 25 Haziran'da başlayacak.
- C) Anadolu'nun Doğusu'na yılın ilk karı düştü.
- D) Semih amcam yarın sabah İzmir'e gidecek.

4. Van Gogh'un, ünlü tablolarından biri olan "moonrise"ı

I
II
tam olarak ne zaman yaptığı bilinmiyordu. Bunu çözmek için iki gök bilimci, sanatçının resmi yaparken durduğu yeri saptayıp Ay'ın konumuna dikkat ettiler. 1889 yılında hangi günlerde o noktada görülmüş olduğunu hesapladılar. Bunun sonucunda tablonun 13 Temmuz 1889'da

III
IV
saat 21.08'de yapılmış olduğunu belirlediler.

Bu metindeki numaralandırılmış ifadelerin hangisinde yazım yanışı yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

5. Dolmabahçe sarayı, 31. Osmanlı padişahı sultan Abdülmecid tarafından yaptırılmıştır. Osmanlı Devleti'nin modernleşme hedefine uygun olarak Batı anlayışı ile hazırlanan Dolmabahçe sarayı, 7 haziran 1856 tarihinde kullanıma açılmıştır. İnşasına 13 Haziran 1843 yılında başlanan bu görkemli sarayın yapımı 13 yıl sürmüştür.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde geçen yazım yanlışlarından birini açıklamamaktadır?

- A) Özel isimle birlikte kullanılan köşk, han, köprü vb. yapı adlarının bütün kelimeleri büyük harfle başlar.
- B) Kişi adlarından önce ve sonra gelen ünvanlar, saygı sözleri, lakaplar ve rütbe adları büyük harfle başlar.
- C) Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.
- D) Düşünce, hayat tarzı, politika vb. anlamlar bildirdiğinde "doğu" ve "batı" sözcükleri büyük harfle başlar.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yön sözcüklerinin yazımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Bilimsel çalışmalarda Batı'nın gerisinde kalmamalıyız.
- B) Amerika'nın güneybatısında çöl alanları fazla yer kaplar.
- C) İthal ürünlerin çoğu Uzak doğudan gelir.
- D) Türkler Orta Asya'da devlet kuran ilk topluluklardan biridir.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili ifadenin yazımı yanlıştır?

- A) Türkler İslamiyet'i kabul ettikten sonra yaymaya çalışmışlardır.
- B) Bu yıl Güneydoğu Anadolu Bölgesi kurak bir yaz geçirdi.
- C) Osmanlı devleti 17. yüzyıldan sonra bilimsel gelişmeleri takip edemedi.
- D) Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfının yeni başkanı belli oldu.

8. I. Gece gündüz çalışsada bu işi bitiremez.
- II. Kurallara uydun mu sorun yaşamazsın.
- III. Bir işi kafasına koydu mu illa ki başarır.
- IV. Mademki gitmeyecekti, neden herkesle vedalaştı?

Numaralandırılmış cümlelerin hangilerinde yazım yanışı yapılmıştır?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I ve III
- D) III ve IV

9. Türkiye'nin en ilginç volkan dağlarından biri olan Nemrut Dağı, Tatvan (Bitlis) ilçe merkezi yakınlarında bulunmaktadır. Van Gölü'nün hemen batısında bulunan bu dağ, aynı zaman da Van Gölü'nün oluşumu ve şekillenmesinde etkili olmuştur. Nemrut Dağı'nın üzerinde Türkiye'nin en büyük krater gölü olan Nemrut Gölü de bulunmaktadır. Doğu Anadolu Bölgesi'nde bulunan bu dağla aynı isimde olan ve Adıyaman'da bulunan Nemrut Dağı'nın asıl ünü de fiziki özelliklerinden çok MÖ 69 ile MS 72 yılları arasında Kommagene Krallığı Dönemi'nde yapılan heykelleri, üzerinde bulundurmasından kaynaklanmaktadır.

Yukarıdaki metinde aşağıdakilerin hangisiyle ilgili yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Hâl eki olan da/de'nin yazımı
- B) Kısaltmaların yazımı
- C) Sayıların yazımı
- D) Özel adların yazımı

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımı ile ilgili bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Davayı Avukat Meral Hanım açmış.
- B) Ahmet Bey, Doçent olmak için çok çalıştı.
- C) İstanbul'a gelen yabancı yetkilileri Vali karşıladı.
- D) Bu projeye en çok Mimarlar Odası karşı çıkmış.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Milletvekilleri Mecliste iş kazalarının artmasının nedenlerini tartıştılar.
- B) Tartışmayı izleyen gazetecilerde kısa kısa not alıyordu.
- C) Türk Dil Kurumunun kuruluşunun 82. yılı, çeşitli etkinliklerle kutlanıyor.
- D) Üsküdar Lisesi mezunları her yıl bir araya gelir.

12. Aşağıdakilerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Araçlar Yunus Emre Bulvarı'nda durduruldu.
- B) Nene Hatun Caddesi'ni trafiğe kapatmışlar.
- C) Muğla'nın Akyaka ilçesinde doğal güzelliklere ilgi büyüktü.
- D) Turistler Galata kulesinde fotoğraf çektiirmek için yarıştıyordu.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Birtakım yazarlar ancak üç yılda bir eser veriyor ve bu eserler kayda değer yapıtlardır.
- B) Türk Dil Kurumunun çıkardığı "Deyimler Sözlüğü" kitapçılardaki yerini aldı.
- C) Stajyer doktorlar hastanede hocalarının peşinden ayrılmazlar.
- D) Ülkemizdeki hidroelektrik üretimi her yıl dahada artıyor.

14. Zengin bir tarihe sahip olan Türkler dil, edebiyat, mimari

vb. birçok alanda insanlığa hizmet etmişlerdir. Özellikle askerlik ve yöneticilikte ki başarılarıyla tarihin her döneminde üstün roller oynamışlardır. Bugün Asya, Avrupa ve Afrika'da Türk kültürünün ve tarihinin izlerini görmek mümkündür. Atatürk, Türk milletinin bu üstün özelliklerini dünyaya ve gelecek kuşaklara tanıtmak için tarih araştırmalarına önem vermiştir.

Parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

15. Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlarken belirli bir tarihi belirtmeyen ay ve gün adları küçük harfle başlar.

Bu açıklamaya göre;

- I. ÖSYM, sınavlarını genellikle Haziran ayında yapar.
- II. Bu yılki kitap fuarı 2 Kasım'da başlayıp 10 Kasım'da son bulacaktır.
- III. 2018'de ziyarete açılan Göbeklitepe'nin tam anlamıyla gezilip görülebilmesi için en doğru vakit Cuma günüdür.
- IV. Siyasi partiler, grup toplantılarını salı günleri yaparlar.

cümlelerinin hangilerinde yazım yanlışı vardır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Tabipler Odası sigarayı bırakma ile ilgili yeni bir çalışma başlattı.
 B) İstanbul Üniversitesi ülkemizin önemli üniversitelerinden biridir.
 C) Sağlık Bakanlığı halk sağlığı ile ilgili çalışmalarını artırdı.
 D) Türk Dil Kurumu yeni bir sözlük daha çıkarmış.

2. "Gemiler boğazdan geçerken biz Üsküdar'daydık.

Masalarımızda otururken Aşçı Osman çıkageldi. Ahmet amcam ayağa kalktı. Beraber Bağdat Caddesi'ne gideceklerdi."

Numaralandırılmış sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) Gençlik ve spor bakanlığına doğru gittim.
 B) Türkiye, Avrupa Birliği'nin çalışmalarına katıldı.
 C) Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde milletvekilleri toplantıya katıldı.
 D) Türkiye İstatistik Kurumu'nun son verileri ülkenin durumunu özetliyordu.

4. Ağaç mıydı onlar? Evet. Ağaçların yeşili gecenin karanlığında bile seçiliyordu: İki servi. Ağaçların dışında ki her şey karanlığın tülüyle örtülü, hayaller gibi usul usul deviniyorlardı. Hareketsizdi ağaçlar ve yeşil. Öylece konuşmadan birbirlerinden habersiz iki insan gibiydiler. Civardaki tek tük ışıklarda söndü. Herkes uykunun kucağında şimdi. Ağaçlar daha da yeşillendi. Gün ağarana dek öylece kaldılar. Dünya renklerine yeniden bürünürken onlar gitgide kararıyorlardı. Gece gibi.

Yukarıdaki metinde aşağıdakilerin hangisiyle ilgili yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) Bağlaç olan da/de'nin yazımı
 B) Soru eki "mi"nin yazımı
 C) İki kelimelerin yazılışı
 D) "-ki" ekinin yazımı

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Önümüzdeki perşembe günü yurt dışına çıkacakmış.
 B) Bu meselenin kaynağının ne olduğunu anlatacak mısınız?
 C) Dışarıdaki adamlar buraya niçin gelmişler?
 D) Çocukların isteklerini yerine getirmek hiçte kolay değildi.

6. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) 25 Eylül'de kredi kartı borçları yeniden yapılandırılacak.
 B) Bu güzide eser, annemin en çok sevdiği yapıt, dilimize Arapcadan çevrilmiş.
 C) Ahmet'teki kitabını almaya gitmişti ancak kitabı almadan geri döndü.
 D) ÖSYM'nin sınav sonuçlarını açıklaması bekleniyor.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) Okyanuslarda ki mercan kayalıkların sayısı azalıyor.
 B) Türk tarih kurumunda araştırmalar yaptım.
 C) Çanakkale Savaşı, tarihimizin dönüm noktasıdır.
 D) Almanya'da almanca dışında başka dillerde konuşulmaktadır.

8. (I) Bir insanın canını yakmak, her zaman fiziksel müdahale ile değil kimi zaman sözlede olabilir. (II) Hatta bir kişinin görüş, düşünce yada hislerini önemsememekte o kişinin canını yakabilir. (III) Bu yüzden kendimizden farklı olan, farklı düşünen insanların görüş ve düşüncelerine karşı duyarlı olmamız gerekir. (IV) Onların da kendilerini kıymetli, saygı değer hissetmelerini sağlamalıyız.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde birden çok yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

9. "-de" ek olduğunda yer ve zaman bildirir. "Nerede" ve "ne zaman" sorularına cevap verir. Kelimeye bitişik yazılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayrı yazılması gereken "-de, -da" bitişik yazılmıştır?

- A) Artık kendinize arkadaş bulun da bizi rahat bırakın!
 B) Son zamanlarda İstanbul da çok kalabalık, Adana da.
 C) Elinde tuttuğun bu fotoğrafıda ben çekmişim tatilde.
 D) Aslında sanatımızın kapsamı da bu kadar dar değildir.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Bu hafta içi dünya kadar işimiz vardı ve hepsini hallettik çok şükür.
 B) Komşumuzun oğlu her gece teleskopla yıldızları izlerdi.
 C) Gün tutulması, halk arasında güneş tutulmasının bilinen adıdır.
 D) Öğrencilerden oluşan proje ekibi, gezegenler hakkında araştırma yapıyordu.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “de”nin yazımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Ankara’da bütün yollar “Kızılay”dan geçer.
 B) Kalemim dün Ahmet te kalmış.
 C) Karda, yağmurda buralara gelmeyin!
 D) Sinema ve tiyatrodaki sessiz olunmalıdır.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımı ile ilgili bir yanlışlık yoktur?

- A) Babasının işleri kötü gidince Halit Ziya annesiyle birlikte İzmir dedesinin yanına gönderildi.
 B) Halit Ziya, ikinci bir okula hazırlık için Auguste de jaba adlı yabancı avukatın emrine verildi.
 C) İzmir’e dönüşünde Rüşdiye öğretmenliğine başladı ve akabinde de Osmanlı bankasına girdi.
 D) İstanbul’daki Reji Genel Müdürlüğü’nün başkatiplik teklifini de kabul ederek İzmir’den ayrıldı.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Ömer Bey’in erkek kardeşiyle yolculuk esnasında tanışmıştık.
 B) Çakırcalı Mehmet efenin namı Osmanlı sarayına kadar gelir.
 C) Doktor Erdinç, telefonun sesiyle birden uyanıp ayağa kalktı.
 D) Emine Hemşire, hastanın ağzından dereceyi alıp kontrol etti.

14. Aşağıdakilerin hangisinde “mi”nin yazımı yanlıştır?

- A) Çektin mi kent merkezindeki olayın görüntülerini?
 B) Görmez misin senin için her şeyi yapabileceğimi?
 C) Bu okuldaki müdür mü sizleri bu kadar üzümüştü?
 D) Söylediklerimi anladımı anlamadımı bilemiyorum.

15. (I) Ömer Seyfettin 28.02.1884 tarihinde Gönen’de doğdu. (II) Asker olan Ömer Şevki Bey’le Fatma hanımın ikisi küçük yaşlarda ölen dört çocuklarının ilkidir. (III) Ömer Şevki Bey’in görevinin nakli dolayısıyla Gönen’den ayrılan ailesiyle birlikte İnebolu ve Ayancık’tan sonra İstanbul’a geldi. (IV) Bu sırada henüz sekiz yaşında olan Ömer Seyfettin, dedesinin Kocamustafapaşa’daki konağına yerleşti.

Numaralanmış cümlelerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

16. Ek olan “-ki” kendinden önceki sözcüğe bitişik yazılır ve çoğunlukla ünlü uyumlarına uymaz. Bağlaç olan “ki” ise ayrı bir sözcüktür. Kendinden önce ve sonra gelen cümleleri birbirine bağlar, ayrı yazılır.

Buna göre, aşağıdakilerin hangisinde ki’nin yazımı yanlıştır?

- A) O kadar yabancı sözcük kullanmış ki bir şey anlamıyor.
 B) Kitabın başındaki sözlerinden hayat felsefesini anlarsınız.
 C) Anlaşıyorki yıllar önce ki tavırlarını hiç değiştirmemişsin.
 D) İyi biliyorum ki yarın öğleden sonra getirecekler parayı.

17. Hindistan Bağımsızlık Hareketi’nin siyasi ve ruhani lideri Mahatma Gandhi, 2 ekim 1869 günü Porbandar’da dünyaya gelmiştir. Gandhi, Hindistan ve dünyada, yüce ruh anlamına gelen “Mahatma” ve “Baba” adlarıyla anılır. Hindistan’da resmî olarak “Ulusun Babası” ilan edilmiştir ve doğum günü olan 2 ekim “Gandhi Jayanti” adıyla millî tatil olarak kutlanır. Birleşmiş milletler de 2007’de 2 ekim gününü “Dünya Şiddete Hayır Günü” ilan etmiştir.

Parçada yazım yanlışı yapılan konular hangi seçenekte doğru işaretlenmiştir?

	Kişi adlarının yazımı	Tarihlerin yazımı	Ülke adlarının yazımı	Kuruluş adlarının yazımı
--	-----------------------	-------------------	-----------------------	--------------------------

- A) ✓
 B) ✓
 C) ✓
 D) ✓

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Öğrencilerin birçoğu kar yağışı yüzünden okula geç kaldı.
- B) Sokak köpeklerini gören kadın birden bire bağırmaya başladı.
- C) Sinemaseverler genç yönetmenin ilk filmini ilgiyle izlediler.
- D) Akşam saatlerinde hastaneye gelen Başhemşire Aliye Hanım hastalarla ilgilendi.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Buğday hasadı bu yıl temmuz 15'de başladı, ne zaman biteceği bilinmiyor.
- B) Ülkemizde 1970'ten sonra makineli tarıma geçilmeye başlandı ve tarımda çağ atlandı.
- C) Yeni yasa tasarıları TBMM'de yakın zamanda görüşülecek, bazı konularda hızlı bir şekilde kararlar alınacak.
- D) DSİ'nin yaptığı su kanalları; çiftçilerin yüzünü güldürdü, bitkilere canlılık kattı.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikilemelerin kullanımıyla ilgili bir yanlışı yapılmıştır?

- A) O eşsiz gençlik yıllarımı hayal meyal hatırlıyorum.
- B) Pırıl pırıl, güzel günler bizi bekliyor, diye düşünüyorum.
- C) Şehrimizin yegâne değerlerinin tanıtıldığı şenliğe konu komşu davet edildi.
- D) Sınav sonuçlarını açıklayacağı an kalbim heyecandan kütküt atıyordu.

4. "Sen şen-şakrak bir türküsün gönül deryamda." cümlesindeki yazım yanlışına benzer bir yazım yanlışı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Merdivenlerden paldır-küldür yuvarlandım.
- B) Her gün yere göğe seni sorarım.
- C) Kurda kuşa yem olup gidecek zavallı.
- D) Az çok ne yapacağımı biliyorum.

5. Sözcükler kısaltılırken başvurulan bazı yöntemler:

- I. Kuruluş, ülke, kitap, dergi ve yön adlarının kısaltılması, her kelimenin ilk harfinin büyük olarak yazılmasıyla yapılır.
- II. Bazı kısaltmalarda akılda kalabilmesi için yeni bir kelime oluşturma amacı güdülmür.
- III. Ölçü birimlerinin uluslararası kısaltmaları kullanılır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde yukarıda numaralandırılmış kısaltmalar dışında bir kısaltma kullanılmıştır?

- A) İki şehir arasındaki mesafe yaklaşık olarak 450 km'dir.
- B) TDK, 12 Temmuz 1932'de Atatürk'ün talimatıyla kurulmuştur.
- C) Prof. Dr. Nazan Bekiroğlu'nun son kitabını geçen yaz keyifle okudum.
- D) TEMA vakfı kurulduğu günden beri yeşili korumaya yönelik bir politika izlemiştir.

6. Usturlap, astronomi ölçümlerinde kullanılmış tarihi bir ölçüm cihazıdır. (I) Kullanım alanları arasında Güneş, Ay ve yıldızların konumlarını belirlemek yer alır. (II) İlk olarak Apollonios (MÖ. 240) ve Hipporkes (MÖ. 150) tarafından keşfedildiği, Batlamyus tarafından kullanıldığı ve Philoponos'un altıncı yüzyılın ilk yarısında bu aletten bahsettiği bilinmektedir. (III) İslam dininde Namaz vakitleri usturlap sayesinde hesaplanıyordu. (IV) Bazı matematik problemlerinin çözümlenmesinde de usturlap kullanılırdı.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

7. Aşağıdaki özlü sözlerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Okumayı bitirdiğiniz bir kitap, okumadan önceki bir kitapla aynı değildir.
- B) Başka birinin üzerine doktora tezleri yazabileceği bir cümleyi yazamayan bir yazar, hiçbir zaman büyük bir yazar olamayacaktır.
- C) Kelimeler, her biri kendine özgü yerçekimi olan gezegenlere benzer.
- D) Kendisi ve kendi zamanı hakkında yazan insan, tüm zamanlar ve tüm insanlar hakkında yazan tek kişidir.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) RTÜK'ten yapılan açıklamaya göre bazı programlar çocukları olumsuz etkiliyor.
 B) TDK'nın çıkardığı dergi tüm öğrencilere dağıtıldı.
 C) TRT'nin bazı programları ödüle layık görüldü.
 D) PTT'ye sınav yoluyla memur alınacakmış.

2. Sanırım pek çok insan, yaşamının her hangi bir aşama-
 I II

sında şunu düşünmüştür: "Genliğimde hayalini kurduğum yaşam bu değildi. Gitgide her günün bir birini tek-
 III

rarlaması, usul yerini bulsun diye ailece yenen bir yemek, sonra biraz televizyon izlemek ve erkenden
 IV

uykuya dalmak... Düşlediğimiz bu muydu?"

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Nebahat Hanım çok konuksever bir insandı.
 B) Baş başa vermiş doğayı seyrediyorlardı.
 C) Memleketine ancak akşamleyin ulaşabildi.
 D) Filimin baş rol oyuncusu çekimler sırasında rahatsızlandı.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayıların yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Hiç kimse onun birinci olacağını tahmin etmiyordu.
 B) Cebinde unuttuğu oniki lirayı bugün fark etti.
 C) Gezi için servise binerken ikişer ikişer dizildik.
 D) Yaz ödevi olarak günlük on beş sayfa kitap okuyalım.

5. Aşağıda verilen ifadelerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) Güpegündüz B) Baş başa
 C) Dişe diş D) Saçmasapan

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısaltmaların yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Bir yaşını tamamlayan çocukların 7 – 12 kg'da bulunması gerekir.
 B) Av. Mustafa Oktay başarılı bir hayat hikâyesine sahiptir.
 C) AGİT'in, diğer uluslararası örgütlerden farklı olarak antlaşma veya sözleşme gibi hukuki bağlayıcılığı bulunmamaktadır.
 D) BOTAŞ'nin (Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi), 1,83 milyar liralık sermayesi vardır.

7. Arapçadan dilimize giren ve özgün biçimlerinde sonunda ikiz ünsüz bulunan kelimeler Türkçede tek ünsüzle kullanılır. Bu kelimeler ünlüyle başlayan ek aldıklarında veya yardımcı fiille kullanıldıklarında sondaki ünsüz ikizleşir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamayı örneklendiren bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Hakkı ödenemeyecek olan kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kutlu olsun.
 B) Doğal gaza gelen zammı halk içine sindiremedi.
 C) Tıbbın başlangıcı eski Mısır'da ortaya çıktı.
 D) Hangi durumlarda reddi miras yapılır?

8. Sert ünsüzle biten sözcüklere "c", "d", "g" yumuşak ünsüzleriyle başlayan bir ek getirilirse ekin başındaki "c", "ç"ye; "d", "t"ye; "g", "k"ye dönüşür. Buna ünsüz benzeşmesi denir.

Aşağıdakilerden hangisinde bu açıklamaya uyulmadığı için yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Beni anlayınca elbette kararından vazgeçersin.
 B) Yaşlı adam, simitçi çocuğa sesini duyuramadı.
 C) Etkinliğe katılmak için ailenizden izin almalısınız.
 D) Doktora yarın saat dörtte gitmeyi düşünüyoruz.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısaltmaların yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Bu dergi, TÜBİTAK'ın desteğiyle çıkıyor.
- B) Kırtasiyede UNICEF'in hazırlattığı kartlar da var.
- C) Kardeşim, MTA'da çalışıyor.
- D) İTÜ'nin bahar şenlikleri çok eğlenceliydi.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) 27 Temmuz Pazartesi Günü onunla yurt dışına gideceğiz.
- B) 4 Ekim 2005'teki görüşmelerde anlaşmaya varıldı.
- C) Yarışmanın 3'üncü gününde şiddetli yağmur yağmıştı.
- D) LGS'nin çok zor bir sınav olmadığını anladınız değil mi çocuklar?

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz benzeşmesine uymamaktan kaynaklanan bir yazım yanlışı vardır?

- A) Bizi görünce elindeki poşetleri masaya bıraktı ve dışarı çıktı.
- B) TÜBİTAK'tan yapılan açıklama, araştırmacıları heyecanlandırdı.
- C) Haksız olduğu anlaşılınca oradan uzaklaşmışdı çelimsiz çocuk.
- D) Gittikçe artan çevre kirliliği, sağlığı tehdit ediyor.

12.

- I. Koskoca bir vadinin ortasında yem yeşil ağaçların arasındaydım.
- II. Hayaller kuruyordum kimsesiz yalnızlığımda.
- III. Annem, babam ve ben...
- IV. Sonra çocukluğumdan kalan oyunlar...

Yukarıda verilen cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

13. (I) Teknolojinin sunduğu olanaklarla doğayla daha kolay mücadele etti insanoğlu. (II) Üstesinden gelinemeyen birçok hastalığı tedavi etmeyi başardı. (III) Yürüyerek ya da hayvan sırtında aylarca süren yolculuklardan kurtuldu. (IV) Doğadaki kaynakları ihtiyaçları doğrultusunda kullana bildi ama bütün bu olumlu gelişmelerin yanı sıra, yine aynı teknoloji yüzünden kendine ve çevresine yabancılaştı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

14. İlk kez Rusya'nın 12 nisan 1961'de Yuri Gagarin'i uzaya göndermesiyle başlayan insanlı yolculuklar, günümüzde epey ilerledi. 2008 yılı itibarıyla 37 farklı ülkeden 464 kişi uzaya çıkmış. Bunların 416'sı erkek, 48'i kadınmış. Uzaya çıkanlar arasında Dünya dışında en çok zaman geçiren kişi, 1994–95 arasında Mir Uzay İstasyonunda 438 gün geçiren Kozmonot Valery Polyakov'dur.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisiyle ilgili bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Bulunma durum eki "-da/-de"nin yazımı
- B) Tarihlerin yazımı
- C) Gezegen anlamında kullanılan sözcüklerin yazımı
- D) Birleşik kelimelerin yazımı

15. ♦ Etmek, edilmek, eylemek, olmak, yardımcı fiilleriyle kurulan birleşik fiiller, ilk kelimesinde herhangi bir ses düşmesi veya türemesine uğramazsa ayrı yazılır.

- ♦ Dış, iç, sıra sözleriyle oluşturulan birleşik kelimeler ve terimler ayrı yazılır.
- ♦ Somut olarak yer belirten alt ve üst sözleriyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır.
- ♦ "-r/-ar/-er, -maz/-mez, -an/-en" sıfat-fiil ekleriyle kurulan sıfat tamlaması yapısındaki birleşik kelimeler ayrı yazılır.

Bu kurallara göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Yurt dışına yapılacak olan seyahatler salgın hastalık nedeniyle bir süre ertelendi.
- B) Bölgedeki yer altı çalışmaları iki haftadır devam ediyor.
- C) Tatlı dil ve güleryüz her kapının anahtarını açar.
- D) Göçmen kuşlar senede iki kere göç eder.

- 1 Türkiye’imizde güzel Türkçe isimler varken neden hâlâ İngilizce isme merak sarmış esnaflarımız var? Birbirinden güzel anlamları olan, anlam zenginliği oldukça iyi olan Türkçemiz hâlâ hakir görülüyor, bunu anlamak kolay değil. Hadi gelirin büyük bir kısmını turizmden sağlayan esnaflar veya turizm şehirlerinde böyle bir yaklaşıma bir dereceye kadar anlam vermek mümkün ama Anadolu’muzun turist uğramaz il veya ilçelerinde böyle tabelalar olsa olsa basit bir özentidir.

Aşağıdaki görsellerden hangisi bu parçada yakınılan durumla ilişkilendirilemez?

- 2 İkilemelerle ilgili bir çalışmada, ikilemelerin farklı yöntemlerle oluşturulduğu belirtilmiştir. Bu yöntemler şunlardır:
1. Kelimenin tamamı veya ilk hecesi tekrarlanarak yapılır.
 2. İsim durum ekleri ve iyelik ekleri kullanılarak yapılır.
 3. Her türlü oluşumunda ikilemeyi oluşturan kelimeler ayrı yazılır.

Buna göre;

- I. Nihal, yaşananlar karşısında günden güne eriyordu.
- II. Finlandiya'yı karış karış yazma arzusuyla yaşlanıyordu.
- III. Süklüm püklüm bir hâlde öylece duvar dibinde duruyordu.
- IV. Tatlının şerbetini bire bir ölçüyle yaparsan şerbeti tutturursun.

cümlelerinden hangilerinde 2. maddede verilen açıklama örneklendirilmiştir?

- A) I ve III B) II ve IV C) II ve III D) I ve IV

- 3 Kısaltmalarla ilgili bilgi verilen bir metinde, kısaltmaların farklı yöntemlerle oluşturulduğu dile getirilmiştir. Bu yöntemlerden bazıları şöyle sıralanmıştır:

- ◆ Numara sözünün kısaltması da kelime gibi okunduktan getirilecek olan ek okunuşa göre getirilecektir.
- ◆ Sert ünsüzle biten kısaltmalar, ek aldıkları zaman okunuşta sert ses yumuşatılmaz.
- ◆ Sonunda nokta bulunan kısaltmalarla üs işaretli kısaltmalara gelen ekler kesmeyle ayrılmaz. Bu tür kısaltmalarda ek noktadan ve üs işaretinden sonra, kelimenin veya üs işaretinin okunuşuna uygun olarak yazılır.

Aşağıdakilerden hangisi sözü edilen bu kısaltma kurallarından birine aykırı olarak yazılmıştır?

- A) Alm.dan B) vb.leri C) RTÜĞ'e D) No.lu

4 Aşağıda büyük harflerin kullanımıyla ilgili bazı maddeler verilmiştir:

- ◆ İki noktadan sonra gelen cümleler büyük harfle başlar.
UYARI: İki noktadan sonra cümle ve özel ad niteliğinde olmayan örnekler sıralandığında bunlar büyük harfle başlamaz.
- ◆ Din ve mitoloji ile ilgili özel adlar büyük harfle başlar.
UYARI: "Tanrı, Allah, İlah" sözleri özel ad olarak kullanılmadıklarında küçük harfle başlar.
- ◆ Kitap, dergi, gazete ve sanat eserlerinin (tablo, heykel, beste vb.) her kelimesi büyük harfle başlar.
UYARI: Özel ada dâhil olmayan gazete, dergi, tablo vb. sözler büyük harfle başlamaz.

Bu maddelere göre;

- I. Eski Yunan Tanrıları'ndan Hades, yer altının hâkimi olarak bilinir.
- II. Edvard Munch'ın Çığlık tablosu, psikolojik rahatsızlıkları çağırır.
- III. Türk edebiyatında birçok takma ad kullanılmıştır: muhibbi, kirpi, deli ozan...
- IV. Halide Edip Adıvar'ın Sinekli Bakkal adlı eserini okudunuz mu?

cümlelerinden hangilerinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I ve II B) II ve IV C) I ve III D) III ve IV

6

Değerli güzelyurt mahallesi
sakinleri,
Sizlere daha iyi hizmet edebil-
mek için yaptığımız çalışmalar
neticesinde, 18 Haziran Cuma
günü Mahalle Konağımızın
açılışını haber vermekten mut-
luluk duyuyoruz.
Sürprizlerle dolu açılışa
tüm vatandaşlarımız
davetlidir.
Mahalle Muhtarı

Ev hanımları, öğrenciler,
girişimciler!
Evde çalışarak aile bütçesine
katkıda bulunmak, dersleri-
nizi aksatmadan harçlığınızı
kazanmak, ek gelir elde etmek
istermisiniz?
Yanıtınız evetse neyi bekliyor-
sunuz?
Sizleri her ayın ilk cuma
günü, ofisimize bekleyyoruz.
Umut Girişimcilik Ofisi

Kapılarına bırakılan el ilanlarında yapılan yazım yanlışı fark eden Meltem, "Günlük Hayattan Yazım Yanlışı Örnekleri" isimli bir sunum hazırlar ve ilanları arkadaşları ile paylaşır.

Buna göre hangisi Meltem'in sunumunda kullandığı bir başlık olamaz?

- A) Ay ve Gün Adlarının Hatalı Yazımı B) Özel Adların Yazımında Görülen Hatalar
C) Soru Ekinin Yazımında Yapılan Hatalar D) Ünlü daralması Kuralına Aykırı Kullanımlar

5 Sınıfta yapılan bir etkinlikte, öğrenciler yazım yanlışı yapılan cümleleri bulacaklardır. Daha sonradan da yazım yanlışı olan cümlelerin numaralarını şifre kutusuna sırasıyla yazarak şifreyi bulacaklardır.

Etkinlikte yer alan cümleler şunlardır:

1. Mehmet Akif Ersoy'un yedi kitaptan oluşan şiirle-
rini topladığı eseri Safahat'tır.
2. Bu programın amacı Türkçe'yi bir iletişim dili hâline
getirmektir.
3. Maraş Dondurması, Maraşlı Osman Ağa'nın orki-
deyi salep yaparken tesadüfen keşfettiği bir tatlıdır.
4. 14 Mart Tıp Bayramı'nda hastanede kutlamalar
olacaktı.
5. Küçük oğlunun doğumgünü önümüzdeki haftaymış.

ŞİFRE: _ _ _

**Yukarıda verilen açıklama ve cümlelere göre şifre
hangi seçenekte doğru verilmiştir?**

- A) 124 B) 234 C) 235 D) 135

7 ve 8. soruları aşağıdaki kutulara göre cevaplayınız.

A KUTUSU

Tırnak yeme alışkanlığı, özellikle küçük yaşta çocuklar arasında görülen bir problemdir. Yetişkinlerde ve yaşça büyük çocuklarda can sıkıntısından dolayıdır. Tırnak yeme yalnız tırnakların görünümünü bozamaz. Enfeksiyonel organizmaları parmaklardan ağza çok yönlü taşımanın da bir yoludur. Tırnak yeme alışkanlığı parmakların etrafındaki deriyi zarar verebilir. Bu yüzden tırnak yeme alışkanlığından kurtulmak için bir doktordan yardım almalıyız.

B KUTUSU

Artvin, Kocaeli ve Rize-Fındıklı'da üç caddeye ve Erciyes Üniversitesinin Kayseri'de yaptırılan kampüsü içindeki ana caddeye Sakıp Sabancı'nın adı verilmiştir. Türkiye'de Artvin, Erzurum, Kırıkkale illeri ve Torbalı Beldesi ile "Amerika Birleşik Devletleri"nde New Hampshire, Houston ve Beverly Hills kentlerinin "fahri hemşehrisi" seçilen Sakıp Sabancı'ya eğitim, sanat ve kültüre katkılarından dolayı çok sayıda kuruluş plaket sunmuştur.

7 A kutusundaki yazım yanlışı aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle giderilebilir?

- A) "küçük yaşta çocuklar" ifadesindeki "ki" ayrı yazılmalıdır.
- B) "Yetişkinlerde" ifadesindeki "de" ayrı yazılmalıdır.
- C) "büyük çocuklarda" ifadesindeki "da" ayrı yazılmalıdır.
- D) "Parmakların etrafında ki deriyi" ifadesindeki "ki" bitişik yazılmalıdır.

8 B kutusunda yer alan yazım yanlışının nedeni aşağıdaki maddelerin hangisinde verilmiştir?

- A) İl, ilçe, köy, semt adları büyük harfle başlar.
- B) Kurum ve kuruluş adlarının her kelimesi büyük harfle başlar.
- C) Kişi adlarıyla soyadları ve devlet adları büyük harfle başlar.
- D) Özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran il, ilçe, belde, köy vb. sözler küçük harfle başlar.

9

Başöğretmen
Atatürk'ün yolunda
24 Kasım öğretmenler
günü kutlu olsun.

Öğretmenler!
Cumhuriyet sizden
fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür
nesiller ister.

Yukarıdaki afişi sınıfa getiren Aysel Öğretmen, afişteki yazım yanlışının bulunmasını ister.

Afişi inceleyen bir öğrenci, hangi konuda yazım yanlışı yapıldığını söylerse doğru bir tespitte bulunmuş olur?

- A) Özel günlerin yazımı
- B) Tarihlerin yazımı
- C) Özel adların yazımı
- D) "de"nin yazımı

10

Artık güneş doğmaya başladı. Biraz sonra da fırtınalar başlar. Ah, iste küçük beyimizde geldi! Ne güzel bir bebek! Hanımım da burada. Ne güzel her şey! Şu tahtaların üzerinde serili olan halı sıcacık tutuyor beni, Pencerelerimdeki dantelli perdeler. Ne kadar da mutluymuşum! Hele şu kış günleri sıcacık oluyorum. Her şey çok güzeldi. Taki o güne kadar. Ailem gidiyor. Nereye gidiyorlar bilmiyorum. Neden gittiler, bıraktılar beni?

Bir öğrencinin defterinden alınan yukarıdaki yazıda, aşağıda belirtilen yazım yanlışlarından hangisi yoktur?

- A) "şey" sözcüğünün yazımı
- B) "de"nin yazımı
- C) "ki"nin yazımı
- D) Soru ekinin yazımı

11

BİZLER İYİ ÇOCUKLARIZ, KURALLARA UYARIZ.

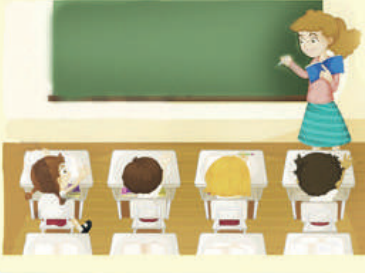

Öğretmenimizden önce içeri girer, zil çaldığında teneffüs için dışarı çıkarız.

1

2

Öğretmenimizin sözünü dinler, verdiği görevleri yerine getiririz.

Dersde söz hakkı alarak konuşuruz. Konuşanın sözünü kesmeyiz.

3

4

Herkezle iyi anlaşır, kimseyle kavgaya etmeyiz.

Bu görselde numaralanmış bölümlerden hangisinde bir yazım yanlışı yoktur?

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

12 Bitişik ve ayrı yazılan birleşik kelimeler ile ilgili hazırlanan aşağıdaki tabloda yazım yanlışı yapılan cümlelerin karşısına "Y", yazım yanlışı yapılmayan cümlelerin karşısına "D" yazılacaktır.

1. Cümle	Hiçbir insana rastlamadım ki onda öğrenilecek bir şey olmasın.	
2. Cümle	Hiçkimse görmek istemeyen kadar kör, duymak istemeyen kadar sağır olamaz.	
3. Cümle	Bilgiye hergün yeni bir şey eklemeszen bilgi her geçen gün azalır.	
4. Cümle	Daha ileriye gitmek için birkaç adım geri gitmeyi öğrenmelisin.	

Buna göre tablonun doğru doldurulmuş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A)

1	D
2	Y
3	D
4	Y

B)

1	D
2	Y
3	Y
4	D

C)

1	Y
2	D
3	Y
4	D

D)

1	Y
2	D
3	D
4	Y

13 Aşağıda yazma çalışmalarında kullanılan bazı düzeltme sembollerine yer verilmiştir:

Sembol	Anlamı	Sembol	Anlamı
↑	Büyük yaz	→←	Yakın yaz
↓	Küçük yaz	Y	Yanlış
∪	Birlikte yaz	~	Daha güzel yaz
→	Paragraf başı yap	○	Kelime fazla
←	Hatalı paragraf başı	∟	Ayrı yaz
∩	Harf noksan	∩	Gayret et
—	Harf yanlış	*	Güzel
○	Harf fazla	* *	Çok beğendim

Öğretmen, öğrencilerinden herhangi bir konuyla ilgili bir yazı yazmalarını istemiştir. Öğrenciler yazılarında bazı hatalar yapmış, öğretmen de bu hataları düzeltme sembollerıyla düzeltmiştir.

Aşağıdakilerin hangisinde öğrencilerin yazdıkları yazılarda yanlışlar, hem eksiksiz düzeltilmiş hem de doğru sembollerle gösterilmiştir?

A) “Anneler Günü” olur^{da} hiç “Babalar Günü” olmaz mı? Her^zaman çok sevdiğimiz ve mutlu etmek istediğimiz babalarımızı bu gün^{de} de daha çok sevmeye ve sevindirmeye çalışırız. (BUSE)

B) Her^{yıl} 7 Nisan “Dünya Sağlık Günü” olarak kutlanır. Sağlıklı olmak her bireyin isteğidir. “Dünya Sağlık Günü” kapsamında^{da} uzmanlar toplum sağlığı konusunda bizleri bilinçlendirir. (SUNA)

C) 1959 yılında başlatılan “Nasrettin hoca şenliği” her^{yıl} Konya'nın Akşehir İlçesinde 5-10 temmuz tarihlerinde Dünyanın pek^{çok} ülkesinden gelen misafirlerle birlikte kutlanır. (TUBA)

D) Mustafa Kemal Paşa, 19^{mayıs} 1919'da Samsun'a çıkarak Türk Kurtuluş Savaşı'nı başlatmış ve bunun sonucunda milletçe el ele bir zafer kazanılmıştır. (GÜLLÜ)

14 Aşağıda büyük harflerin kullanıldığı yerlerle ilgili bazı kurallar verilmiştir:

◆ Düşünce, hayat tarzı, politika vb. anlamlar bildirdiğinde doğu ve batı sözlerinin ilk harfleri büyük yazılır.

UYARI: Bu sözler yön bildirdiğinde küçük yazılır.

◆ Yer adlarında ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar.

Bu kurallara göre;

I. Onun için batıda bunlara birer fonksiyon buluyorlar.

II. Gemiler Ege denizini geçerek Çanakkale Boğazı'na doğru yol aldı.

III. Gölün üstünde güneşin doğuşuna batışına, aylı gecelere doyum olmuyordu.

IV. Ancak ne var ki bugün lodos değil de gün doğusu esiyordu.

cümlelerinden hangilerinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I ve II

B) II ve III

C) I ve IV

D) III ve IV

15 ve 16. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Güney Kutbu gezisindeki araştırmacılar midelerini kalbi yerine kullanan bir canlı keşfettiler. Bu denizörümceği türünün, sindirim kanalını vücudundaki hücrelere oksijen taşımak için kullandığını farkettiler.

Normal örümcek ve böceklerde, genellikle damar ve bizim ki gibi bir kan yoktur. Bunun yerine, vücutlarını sanki bununla yıkar gibi hücrelere oksijen ve enerji dağıtan, hemolenf denilen bir madde vardır. Tüp şeklin de bir kalp, bu sıvının vücuttaki her yeri dolaşmasını sağlar. Denizörümcekleri 10-12 bacağı sahiptir. Akdeniz ve karayip denizlerinde yaşarlar. Kutup okyanuslarında ise neredeyse doksan beş cm büyüklüğe kadar ulaşabilmektedirler.

15 Bu parçanın ilk paragrafında yer alan yazım yanlışları aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılarak giderilebilir?

- A) "keşfettiler" sözcüğü "keşif ettiler" şeklinde ayrı yazılmalıdır.
- B) "farkettiler" sözcüğü "fark ettiler" şeklinde ayrı yazılmalıdır.
- C) "Güney Kutbu" söz grubunda yer alan "Kutbu" sözcüğü küçük harfle başlatılmalıdır.
- D) "vücudundaki" sözcüğü "vücudunda ki" şeklinde yazılmalıdır.

16 Parçanın ikinci paragrafında aşağıdakilerden hangisiyle ilgili bir yazım yanlışı yoktur?

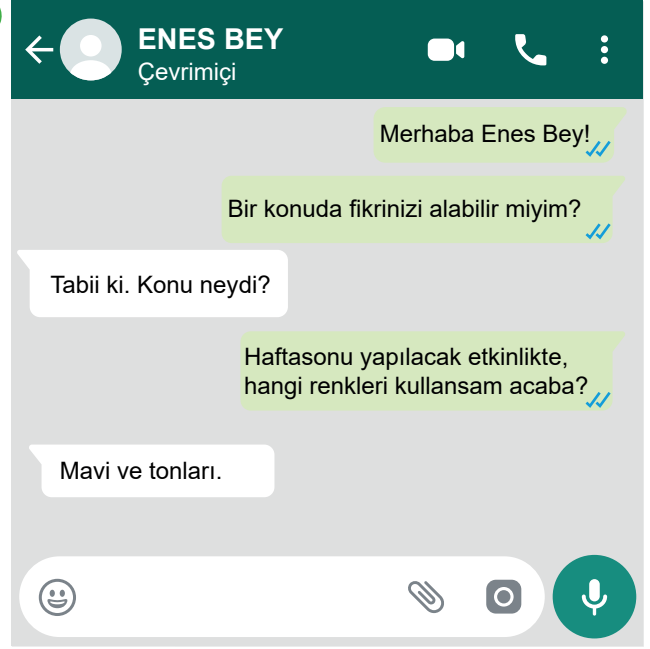
- A) "-ki" ekinin yazımı
- B) "-de" ekinin yazımı
- C) Büyük harflerin kullanımı
- D) Sayıların yazımı

17 Emin, bazı sözcüklerin kullanıldıkları yere ve anlamlarına göre ilk harflerinin bazen büyük bazen de küçük yazıldığını fark etmiştir. Örneğin "demir" sözcüğü tür adı olarak kullanılırken ilk harfi küçük yazılmaktadır. Fakat aynı sözcük erkek ismi olarak kullanıldığında sözcüğün ilk harfi büyük yazılmaktadır. Emin, bu durumu örnekleyen başka sözcükler bulmaya çalışır.

Buna göre hangisi Emin'in bulunduğu doğru bir örnek olamaz?

- A) Gözde
- B) Fransız
- C) Güneş
- D) Ağrı

18

Yukarıdaki metinde aşağıdakilerin hangisiyle ilgili yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Özel adların yazımı
- B) Birleşik sözcüklerin yazımı
- C) Soru ekinin yazımı
- D) Hâl eki olan da/de'nin yazımı

19 Aşağıda büyük harflerin kullanıldığı yerlerle ilgili bazı kurallar verilmiştir:

- ◆ Akrabalık bildiren kelimeler küçük harfle başlar.
- ◆ "Tanrı, Allah, İlah" sözleri özel ad olarak kullanılmadıklarında küçük harfle başlar.
- ◆ Dünya, güneş, ay kelimeleri gezegen anlamı dışında kullanıldıklarında küçük harfle başlar.
- ◆ Özel ada dâhil olmayan gazete, dergi, tablo vb. sözler büyük harfle başlamaz.

Bu kurallara göre;

- I. Türk Dili Dergisine üyeliğim bittikten sonra bir daha dergi üyeliği oluşturmadım.
- II. Köprüye kadar kendi dünyaları içinde ne tatlı, ne özlü konuşurlardı.
- III. İnsanlar tanrı rahmeti olan yağmurun yüzünü çoktan unutmuşlardı.
- IV. Hatırda kalan şey değişmez zamanla / Ne vefalı komşumuzdun sen Fahriye Abla!

cümlelerinden hangilerinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV

20

devekuşu	karga burnu	it dirseği
kadınbudu	yer çekimi	vişne çürüğü
bülbülyuvası	köpekbalığı	ateş böceği
ali nazik	beştaş	civanperçemi

- ◆ Birleşme sırasında sözcüklerinden hiçbiri veya ikinci sözcüğü anlam değişikliğine uğramayan birleşik sözcükler ayrı yazılır.
- ◆ Sözcüklerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğradığında bu tür birleşik sözcükler bitişik yazılır.
- ◆ Yiyecek adları bitişik yazılır.

Bu açıklamaya göre, verilen tablodaki yazımı yanlış sözcüklerin olduğu kutucuklar boyanırsa hangi şekil ortaya çıkar?

A)

devekuşu	karga burnu	it dirseği
kadınbudu	yer çekimi	vişne çürüğü
bülbülyuvası	köpekbalığı	ateş böceği
ali nazik	beştaş	civanperçemi

B)

devekuşu	karga burnu	it dirseği
kadınbudu	yer çekimi	vişne çürüğü
bülbülyuvası	köpekbalığı	ateş böceği
ali nazik	beştaş	civanperçemi

C)

devekuşu	karga burnu	it dirseği
kadınbudu	yer çekimi	vişne çürüğü
bülbülyuvası	köpekbalığı	ateş böceği
ali nazik	beştaş	civanperçemi

D)

devekuşu	karga burnu	it dirseği
kadınbudu	yer çekimi	vişne çürüğü
bülbülyuvası	köpekbalığı	ateş böceği
ali nazik	beştaş	civanperçemi

21 Tabloda verilen bilgilerin doğru (D) mu yanlış (Y) mı olduğu belirlenerek optiğe kodlanacaktır.

1	"Arapçada 'edeb', türlü manâlar taşır: iyi ahlak, terbiye, nezaket, utanma, usul, kural... Bu anlamlar bize de geçmiştir." metninde "de"nin yazımı doğrudur.
2	"Matematik gibi akılcı ve fizik gibi deneyli ilimler de tarifler çok önemli ve kesindir." cümlesinde yazım yanlışı yoktur.
3	"Tarihçiler, bazı tarihî olayları aydınlatırken o dönem de yazılmış günlük, anı ve mektup türünde ki eserleri inceler." cümlesinde sadece bir yerde yazım yanlışı vardır.
4	"Hey, Ulu Tanrı'm, bakın şu işel! Ee, nasılsın? İyi misin? Zengin misin? Evlendin mi? Gördüğün gibi, ben evliyim..." metninde soru ekinin yazımında yanlışlık yoktur.

1	☐ D	☐ Y
2	☐ D	☐ Y
3	☐ D	☐ Y
4	☐ D	☐ Y

Optiğin doğru kodlanmış hâli aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A)

1	☒ D	☐ Y
2	☒ D	☐ Y
3	☐ D	☒ Y
4	☒ D	☐ Y

B)

1	☐ D	☒ Y
2	☒ D	☐ Y
3	☐ D	☒ Y
4	☒ D	☐ Y

C)

1	☒ D	☐ Y
2	☐ D	☒ Y
3	☒ D	☐ Y
4	☐ D	☒ Y

D)

1	☒ D	☐ Y
2	☐ D	☒ Y
3	☐ D	☒ Y
4	☒ D	☐ Y

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

kısaltma, sayıların yazımı, **bağlaç olan “de”**, **“mi” soru eki**, büyük harflerin yazımı, **birleşik sözcük**, **kısaltmaların yazımı**, ayrı yazılan birleşik sözcükler, **“ki”nin yazımı**, **ek olan “de”**, **bitişik yazılan birleşik sözcükler**, büyük, **ayrı**, **küçük**, birleşik

1. Özel isimler her zaman büyük harfle başlar.
Örnek: Yazın, Orhan Pamuk'un romanlarını okudum.
Buna göre “Akşam bize denizler gelecek.” cümlesinde yazımı yanlış olan sözcüğün doğru yazımı nasıldır?
Cevap:
2. Bağlaç olan “de” daima ayrı yazılır.
Örnek: Sen de beni anlamıyorsun.
Buna göre “Evde misafirde var.” cümlesinde yanlış yazılan “de/da”nın doğru yazımı nasıldır?
Cevap:
3. Bir sözcük veya sözcük grubunu oluşturan harflerin bir kısmı kullanılarak oluşturulmuş kısa sözcüğe ne denir?
Örnek: BDDK, ASELSAN, km
Cevap:
4. Dilde yeni bir kavramı karşılamak için iki veya daha fazla sözcüğün kaynaşarak oluşturduğu sözcük nasıl sözcüktür?
Örnek: gülkurusu, kuş üzümü
Cevap:
5. Kurum, kuruluş ve kurul adlarının her sözcüğü büyük harfle başlar.
Örnek: Türk Dil Kurumu
Buna göre “Alt caddeye Can kasap açıldı.” cümlesinde yazımı yanlış olan sözcüğün doğru yazımı nasıldır?
Cevap:
6. “Alt, üst” sözcüklerinin somut olarak yer belirttiği birleşik sözcükler nasıl yazılır?
Örnek: Öğleüzeri, su altı araştırması yapacağız.
Cevap:
7. Düşünce, hayat tarzı, politika vb. anlamlar bildirdiğinde “doğu” ve “batı” sözlerinin ilk harfi nasıl yazılır?
Örnek: Konferansta, Batı'nın tutumu eleştirildi. – Evimizin ön cephesi doğuya bakıyor.
Cevap:
8. Ölçü birimlerinde hangi kısaltmalar kullanılır?
Örnek: m (metre), g (gram), l (litre), m³ (metreküp)...
Cevap:
9. “Dünya, güneş, ay” kelimeleri gezegen anlamı dışında kullanıldıklarında nasıl harfle başlar?
Örnek: Siz ayrı dünyaların insanısınız. – Dünya'nın ısı ve ışık kaynağı Güneş'tir.
Cevap:
10. Yer adında ilk isimden sonra gelen deniz, nehir, göl, dağ, boğaz gibi tür adları büyük harfle başlar.
Örnek: Süphan Dağı
Buna göre “Tuz gölü, kurumaya yüz tuttu.” cümlesinde yanlış yazılan sözcüğün doğru yazımı nasıldır?
Cevap:
11. Küçük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde kelimenin okunuşu esas alınır.
Örnek: cm'den, g'ı
Buna göre “mm'yi, kg'den, ml'den, m'den” kısaltmalarından yazımı yanlış olanın doğru şekli nasıldır?
Cevap:
12. Bağlaç olan “ki” daima ayrı yazılır.
Örnek: Olanları anlat ki kimin haklı olduğunu bulalım.
Buna göre “Birine güveniyorki akşamki sözleri söyledi.” cümlesinde yanlış yazılan “ki”nin doğru yazımı nasıldır?
Cevap:
13. Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar.
Örnek: Maraş dondurması
Buna göre “Pastanın üstüne Hindistan cevizi koy.” cümlesinde yanlış yazılan sözcüğün doğru yazımı nasıldır?
Cevap:
14. Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.
Örnek: Kardeşim, 2 Nisan 2024 Salı günü doğdu.
Buna göre “17 Mart pazar günü kurs başladı.” cümlesinde yanlış yazılan sözcüğün doğru yazımı nasıldır?
Cevap:
15. Sıra sayıları ekle gösterildiklerinde rakamdan sonra sadece kesme işareti ve ek yazılır, nokta konmaz.
Örnek: 16'ncı
Buna göre “Dün, 7'inci ve 8'inci sınıflar yarıştı.” cümlesinde yanlış yazılan sözcüğün doğru yazımı nasıldır?
Cevap:
16. “Hane, name, zade, zede” ifadeleriyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır.
Örnek: dershane, kanunname, dayızade
Buna göre “Amcazadelerim, deprem zedelere kapısını açtı.” cümlesinde yanlış yazılan sözcüğün doğru yazımı nasıldır?
Cevap:

1. “Yolculuk oldukça uzun sürmüŝ, yolcular bu durumdan çok sıkılmıştı.”

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgöl, bu cümledeki görevine uygun kullanılmıştır?

- A) İnsanların açlığını yakalamak, dedikodularını yapmak onun işiydi.
B) Birinci sınavlar bitecek, öğrenciler rahat bir nefes alacaktı.
C) Özlediği insanlara, okul arkadaşlarına, hediyeler almıştı.
D) Yağmurlu, puslu havalarda dışarı çıkmazdı.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinin sonuna üç nokta getirilemez?**

- A) Sor anlamadığın konuları ve çözemediğin soruları öğretmenlerine
B) Babamın alnında hüzün kırışıklıkları, yılların yorgunluğunu yansıtan çizgiler
C) Kimi kimsesi olmayan, duvarda asılı duran eski bir fotoğraf
D) Bu köhne evin salonunda yaşayan ve dantel işleyen genç kızlar

3. Yıl olur () bir gün sürer () gün olur () yüzyıl çeker ()

Parantezlerle belirtilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (,) (,) (,) (,) B) (,) (,) (,) (,)
C) (,) (,) (,) (,) D) (→) (→) (,) (,)

4. “Okumanın önemini şimdi anlıyorum, dedi genç üniversite öğrencisi.”

Bu cümlede virgölün kullanılıŝ amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eŝ görevli ifadeleri ayırmak
B) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak
C) Tırnak içine alınmamış alıntı cümleyi belirtmek
D) Yüklemden uzak kalmış özneyi belirtmek

5. “Tarlalarda mısırlar, yulaflar, mercimekler; bahçelerde kayısılar, elmalar, vişneler vardı.”

Aşağıdakilerin hangisinde noktalı virgöl, bu cümledeki göreviyle özdeŝ kullanılmıştır?

- A) Ali; Aslı, Ayşe ve Hasan’dan büyüktü.
B) Koridorlar, sınıflar dolmuştu; ayakta bekleyecek yer yoktu.
C) Tiyatroyu, sinemayı severdi; her fırsatta buralara girdi.
D) Erkek çocuklara Hakan, Onur, Kerem; kız çocuklara Yasemin, Neslihan, İlayda isimleri verilmişti.

6. Şehrin “Buğday Pazarı” denilen meydanında sıra sıra dükkânlar (I) Dükkânların önlerine sıralanmış çuvalarda buğday, bulgur, baharat (II) Değişik boydaki torbalarda ıhlamur, papatya, çörek otu, pul biber, ada çayı (III) İçindekilerin görünmesi için torbaların ağızları yarisına kadar kıvrılmış (IV) Bu ilgi çeken görüntüyü tamamlayan telaşlı bir heyecan...

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisine ötekilerden farklı bir noktalama işareti konmalıdır?

- A) I B) II C) III D) IV

7. “Masanın üzerinde neler vardı neler () kitaplar, defterler, boya kalemleri, küçük kâğıtlar () Annesi bu durumu görse çok kızardı ()”

Parçada ayrıçlarla belirtilen yerlere aşağıdakilerden hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (,) (,) (,) B) (,) (,) (,)
C) (,) (...) (,) D) (,) (...) (,)

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışı yapılmıştır?**

- A) Üst rafa reçeller, ballar; alt rafa zeytinler, peynirler dizildi.
B) Uzun boylu biri içeri girdi, çantasından bazı evraklar çıkardı.
C) Bu koca evin badanası bugün mü yapılacak.
D) Gezmeyi severdi ancak buna vakit bulamazdı.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgölün görevi diğerlerinden farklıdır?

- A) Delikanlı, müşteriye ürünlerinin özelliğini anlatıyordu.
- B) Yemek yapmak, bulaşık yıkamak onun işi değildi.
- C) Soğuk, karanlık ve ıssız bir ormanda yürüyorduk.
- D) İyi niyetli, dürüst ve çalışkan biri olarak tanınırdı.

10. Doğa () bazılarına olağanüstü birçok nitelik vermiştir () merak () araştırma () Bu bir gerçektir ancak bazı insanlar bu gerçeği fark edebiliyor mu ()

Yukarıdaki paragrafta boş bırakılan yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilemez?

- A) (?) B) (.) C) (...) D) (:)

11. Adayı en ıssız köşelerine (1) kıyılarına kadar dolaştık (2) yerlere atılmış bir çöp (3) bir kâğıt parçası (4) bir meyve kabuğu bile bulamadık.

Bu cümledeki kaç numaralı boşluğa noktalı virgül konmalıdır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

12. Aşağıdakilerin hangisinde noktalama işaretlerinin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık vardır?

- A) Edebiyatta deneme, makale, fıkra gibi öğretici; roman, öykü, şiir gibi yaratıcı türler vardır.
- B) Gogol "Yüzünüz çarpıksa aynaya kızmayın, o her şeyi olduğu gibi gösterir." der.
- C) Bütün dünyada öykülerin üç ana niteliğinden bahsedilir: yer, zaman, kişiler...
- D) Be adam! İnsan oturduğu dalı keser mi?

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışlığı yoktur?

- A) Eline aldığı kitabın, kapağını dikkatle inceledi ve kitabı aldığı yere geri bıraktı.
- B) Çevresindekileri yalan-yanlış bilgilerle kandırıyor, bu yaptığının yanlış olduğunun farkına varmıyordu.
- C) Burada olduğumuzu öğrenirse, peşimizi bırakmaz, sonuçta aylardır bizi arıyor.
- D) Öğretmenlerin, velilerin önerileri dikkate alınmamıştı.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışlığı yapılmıştır?

- A) Bu ıssız köyün, içinde yabancı yüzler dolaşıyordu; herkes kim olduklarını çok merak ediyordu.
- B) Yoksul insanlara, hastalara ve yaşlılara yardım etmeyi severdi.
- C) Mahallemizin tonton ninesi Ayşe Teyze, çocuklarına o kadar düşküdü ki...
- D) Müdürün niçin köpürdüğünü anlayamadık, diyordu Sevgi Hanım.

15. Puslu bir sabah saatinin karamsarlığıyla () Hepimiz ayrı bir taraftan esneyerek Tekir Yaylası'na doğru yol alıyoruz () Yolun çok daraldığı sırada sarı () kocaman bir köpek arabamıza havlıyor () peşimizden koşuyor ()

Bu metinde yay ayraç içinde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (.) (.) (.) (.) (!) B) (...) (.) (.) (.) (.)
- C) (.) (.) (.) (.) (...) D) (...) (.) (.) (.) (.)

16. ♦ Her şey karşıtıyla vardır ve kaçınılmaz olarak karşıtına dönüşecektir. Yaşam ölüme, sıcak soğuğa...

- ♦ Atinalılar! Beni suçlayanların üzerinizdeki tesirini bilemiyorum... Birçoğunuzu ta çocukluğunuzdan beri ... yanlışlığı doğru gibi göstermeyi beceren Sokrates adlı bir bilgin olduğuna inandırmışlardır... (Sokrates'in Savunması)
- ♦ Ben ... Bey denince, herkesin tersine, bir iyiliğe sahip olmamıza engel olan bir kişiyi hatırlayacağım.

Bu cümlelerde üç noktanın (...) aşağıdaki işlevlerinden hangisinin örneği yoktur?

- A) Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime veya bölümlerin yerine kullanılır.
- B) Kaba sayıldığı için veya bir başka sebepten dolayı açık yazılmak istenmeyen kelime ve bölümlerin yerine kullanılır.
- C) Karşılıklı konuşmalarda, yeterli olmayan, eksik bırakılan cevaplarda kullanılır.
- D) Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonunda kullanılır.

1. Metin içinde ()inca () ()ince anlamına gelen mı () mi ekinden sonra virgül kullanılmaz.

Cümlede ayraçlarla belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (–) (/) (–) (/) B) (–) (,) (–) (/)
C) (–) (,) (/) (/) D) (,) (,) (–) (/)

2. Aşağıdakilerden hangisinde kısa çizgi yanlış kullanılmıştır?

- A) Bu yol çalışmasıyla birlikte Ankara–İstanbul arası üç saate indi.
B) “O–kul–lar–da” sözcüğü hem çokluk eki hem de hâl eki almıştır.
C) Son yaşananlardan sonra sınav 20–08–2021 tarihine ertelendi.
D) Türkiye–İngiltere maçının hangi kanalda yayınlanacağı hâlâ belli değil.

3. Fatih Sultan Mehmet’in yetişmesinden sorumlu olan âlim Akşemsettin (1389–1460) “Maddetül Hayat” adlı eserinde, “Hastalıkların insanlarda teker teker ortaya çıktığını sanmak hatalıdır. Hastalık insandan insana sirayet suretiyle geçer. Bu bulaşma gözle görülmeyecek kadar küçük fakat canlı tohumlar vasıtası ile olmaktadır.” şeklinde görüş bildirerek hastalıkların bir canlıdan diğerine gözle görülemeyecek canlılar yoluyla bulaştığından bahsetmiştir.

Parçada yer alan noktalama işaretleri ile ilgili;

- I. Akşemsettin ile ilgili ek bilgiler yay ayraç içinde verilmiştir.
II. “Maddetül Hayat” ifadesindeki tırnak işareti, adı geçen eseri vurgulamak amacıyla kullanılmıştır.
III. Akşemsettin’e ait sözün tırnak içinde aktarılması doğru bir kullanımdır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) II ve III
C) I ve III D) I, II ve III

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tırnak işareti (“ ”) gereksiz kullanılmıştır?

- A) Yarınki seminerde “Çevre Sorunları” konusu ile ilgili bir sunum yapılacaktır.
B) “Hayata Dair” programı geçen gün bitti, bu durum annemi çok üzdü.
C) Bağlaç olan “de” daima ayrı yazılır, ek olan “–de” ise daima bitişik yazılır.
D) Siz yaramaz çocuklar “neden” böyle kırgınsınız?

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışı yapılmıştır?

- A) 2020–2021 eğitim öğretim yılı başladı, tüm öğrencilerimize hayırlı olsun!
B) Henüz doğru–dürüst bir iş bulamamıştı ancak parası da bitmemişti.
C) Kapiyı yavaş kapayın, dedi kütüphane görevlisi bizlere bakarak.
D) Yolumuzun üzerinde küçük bir kayısı bahçesi...

6. Ormanlar kralı aslan kükreyerek()
() Bre densiz() üzerimde ne ararsın!
() Minik fare ()beş santim() hortumdan ödü patlamış bir şekilde()

Hangi kullanım alanına ait noktalama işareti parçadaki yay ayraçlardan herhangi birine getirilemez?

- A) Alıntılarda başta, ortada ve sonra alınmayan kelime ve bölümlerin yerine konur.
B) Yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için kullanılır.
C) Cümle içinde ara sözlere veya ara cümlelerin başına veya sonuna konur.
D) Seslenme ve hitap sözlerinden sonra konur. (Seslenme veya hitap ifadelerinden hemen sonra konulabileceği gibi cümlelerin sonuna da konulabilir.)

7. Stephen Hawking “Küresel ısınma devam ederse Dünya’daki yaşam Venüs’teki gibi son bulabilir.” demiştir. Böyle devam ederse küresel ısınmanın Dünya’da yaşamın sonunu getireceğini dile getirmiştir. “İklim değişikliğinin olmadığını savunan birileriyle karşılaştığınızda onlara Venüs’e gitmelerini salık verin. Yolculuk masraflarını ben karşılarım.” demiştir. Stephen Hawking bu görüşlerini farklı argümanlara dayandırmış bir araştırmacıdır.

Bu metinde tırnak işareti (“ ”) aşağıdaki işlevlerinden hangisiyle kullanılmıştır?

- A) Cümle içerisinde eserlerin ve yazıların adları ile bölüm başlıkları tırnak içine alınır.
B) Özel olarak vurgulanmak istenen sözler tırnak içine alınır.
C) Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içine alınır.
D) Bilimsel çalışmalarda künye verilirken makale adları tırnak içinde yazılır.
8. (I) Okul hayatım boyunca (II) hiçbir zaman (III) zayıf not almadım. (IV) diyordu.

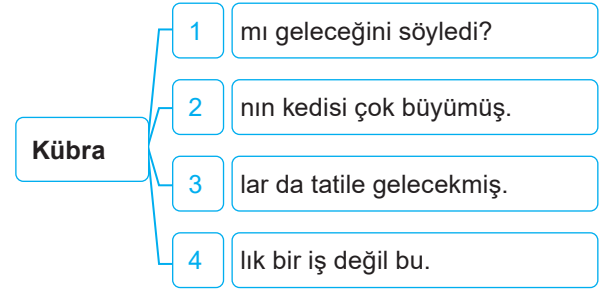
Bu cümlede numaralarla belirtilen yerlerden hangilerine aynı noktalama işareti gelir?

- A) I ile III – II ile IV
B) I ile IV – II ile III
C) I ile II – III ile IV
D) I, II, III ile IV
9. ◆ Cümledeki anlamı tamamlayan ve cümlenin dışında kalan ek bilgiler için kullanılır.
◆ Özel veya cins isme ait ek, ayraçtan önce yazılır.
◆ Alıntıların aktarıldığı eseri, yazarı veya künye bilgilerini göstermek için kullanılır.

Bu açıklamalara göre hangisinde yay ayracın kullanımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Calvino (Klasikleri Niçin Okumalı)’nın kitabında okumanın önemi üzerinde durulur.
B) Mutluluk, gereksiz şeylerden kaçınarak doğal ve gerekli olan şeylerin edinilmesiyle sağlanır. (Felsefenin Tesellisi)
C) Newton’ın “Philosophiae Naturalis Principia Mathematica” (kısaltılmış adıyla Principia) adlı eseri bir başyapıttır.
D) Allah’a inananlar için Allah sonsuz ve zamansızdır (ezelî ve ebedîdir).

10.

“Kübra” ismi, numaralandırılmış hangi ifadeler ile birleştirildiğinde numaralı alana kesme işareti konulamaz?

- A) 1, 3 ve 4 B) 1 ve 3
C) 2, 3 ve 4 D) 3 ve 4

11.

- ◆ Küçük asker, silah elde/Kahramanca ilerliyor/ Karşısında bütün belde/“Kahramanım, yaşa!” diyor.
- ◆ Arkadaşım Çiçek Sokağı No.: 23/5 Emek / Ankara’da oturuyordu.
- ◆ Türk Dil Kurumunun genel ağ adresi şudur: <http://tdk.gov.tr>

Bu cümlelerde eğik çizginin aşağıdaki işlevlerinden hangisinin örneği yoktur?

- A) Dizeler yan yana yazıldığında aralarına konur.
B) Adres yazarken apartman numarası ile daire numarası ve semt ile şehir arasına konur.
C) Fizik, matematik vb. alanlarda birimler arası orantıları gösterirken konur.
D) Genel ağ adreslerinde kullanılır.

12. Aşağıdakilerin hangisinde kesme işaretinin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) TBMM’nin görevlerinden biridir bütçeyi görüşmek.
B) Denizli’nin horozlarıyla meşhur olduğunu biliyor muydunuz?
C) Okulun mezuniyet balosunun 18 Temmuz’da yapılacağı duyuruldu.
D) Bakanlar Kurulu’nun son üyeleri henüz belirlenmedi.

13. Isaac Newton, İngiltere'deki bir kasabada çiftçi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelmiştir. 27 yaşında Cambridge Üniversitesinde profesör olmuş ve bilime katkısı nedeniyle kraliyet adına şövalye ilan edilmiştir. Ünlü Newton Kanunları'nın da bulunduğu "Prensipier" ve "Optik" adlı eserleri yazmıştır. Galilei'nin eylemsizlik ilkesi üzerine çalışmalar yapmış ve bu ilkeye kütle olarak bilinen nicel özellikteki kavramı eklemiştir. Fiziğin en önemli yasalarından kabul edilen "Hareket Yasalarını" ortaya koymuştur. Bu yasalarla cismin hareketinin matematiksel olarak hesaplanabilmesinin önu açılmıştır. Newton, hareket yasalarının yanında kütle üzerine yapmış olduğu incelemelerle de günümüzde yer çekimi kanunu olarak bilinen "Kütle Çekim Yasası"nı keşfetmiştir.

Bu parçayla ilgili;

- Tırnak işaretleri, vurgulanmak istenen ifadeleri belirtmek amacıyla kullanılmış ve bu kullanım hatalı değildir.
- "Cambridge Üniversitesinde" ifadesinde "-nde" eki kesme işareti ile ayrılmadığından metinde noktalama eksikliği olduğu söylenebilir.
- Metinde herhangi bir noktalama yanlışlığı yoktur.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) Yalnız III

14. – Üzerinizde en fazla tesir yapanlar kimler olmuştur?

– Bizim edebiyatın ve Fransız edebiyatının tesirleri hemen hemen aynıdır. Bizimkilerden en çok okuduğum Evliya Çelebi, Naima, Nedim, Nefi... Yenilerden Hüseyin Rahmi ve Reşat Nuri Güntekin.

– Süleyman Nazif'i unuttunuz.

Ercüment Ekrem Bey bu sorumu bir an bile cevapsız bırakmadı:

– Süleyman Nazif'i bir iksir gibi sakladım.

Yukarıdaki paragrafta uzun çizgi hangi görevde kullanılmıştır?

- A) Başkasından aktarılan cümlelerin başında ve sonunda kullanılır.
B) Önemli ve dikkat çekilmesi istenen sözcük ve kavramlar için kullanılır.
C) Yazıda karşılıklı konuşmaları göstermek için kullanılır.
D) Metinlerde özel olarak vurgulanmak istenen cümlelerden önce kullanılır.

15. **Nokta:** Cümlenin sonuna konur.

Üç Nokta: Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna konur.

Kısa Çizgi: Kelimeler veya sayılar arasında "ve, ile, ...-den, ...-e" anlamlarını vermek için kullanılır.

Kesme İşareti: Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.

Virgül: Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.

Halit Ziya () nın öğretisini kendi dünya görüşüne yakın bulan sanatçı () bu yapıtında da gerekli gördüğü yerlerde düzyazıya başvurarak şiirini öykünün yükümlülüğünden arındırmaya çalışır () Bu durum, 1938()1950 yıllarının yapıtlarını değerlendirme olanağı verir bize()

Metinde yay ayraç () içerisinde gösterilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) () () (...) () () B) () () () () ()
C) () () () () () (...) D) () () () () () (...)

16. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme (') işareti, yanlış kullanılmıştır?**

- A) Kuzenin Muhammet'de şiir okuyacak mı?
B) KKTC'deki görevinden ayrıldı dün akşam.
C) 04.02.1993'te annesini bir kazada kaybetti.
D) Av. Aysel Hanım'ı siz mi aradınız?

17. Nedir mutluluk(1) Herkes (2)Mutluluğun resmini çizebilir misiniz(3)(4) sorusuna takılmıştır(5)

Oysa o resim(6) fark edemesek de aslında hayatın içindedir(7)

Numaralanmış yerlere getirilmesi gereken noktalama işaretleri hangisinde doğru verilmiştir?

	1	2	3	4	5	6	7
A)	?	-	?	-	:	,	.
B)	?	"	.	"	.	,	.
C)	?	-	.	-	:	,	.
D)	?	"	?	"	.	,	.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlem işaretinin (!) kullanımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Şair (! – 1954), Türk şiirinin duayenlerindedir.
 B) Hey, seni bir daha görmek istemiyorum!
 C) Adam olacak da bize bakacak!
 D) Âlemin en akıllısı (!) sen misin?

2. Aşağıdakilerin hangisinde noktalama işaretlerinin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık vardır?

- A) Bu şiirde /"İstanbul'u Dinliyorum"/ şair, kafiye (uyak) kaygısı gütmemiştir.
 B) Sıradan olmaya karşı koyan, genç toplumun bütün kirlerini de reddetmektedir.
 C) Hiçbir gencin, "Genç olduğum için aman ne mutluyum!" dediği duyulmamıştır.
 D) Gençliğimde çok acı çektim; ailemi, akrabalarımı, arkadaşlarımı kaybettim.

3. Konuşmamı, Victor Hugo'nun () Bazen alabileceğin en büyük intikam () affetmektir. () sözüyle noktılıyor () dinlediğiniz için hepimize teşekkür ediyorum ()

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (:) (:) (...) (:) (.) B) (") (") (:) (:) (.)
 C) (") (:) (") (:) (.) D) (") (:) (") (:) (!)

4. Virgül (,): Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

Noktalı virgül (;): Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

Kısa çizgi (-): Ara sözleri ve ara cümleleri ayırmak için kullanılır.

Yukarıda virgül (,), noktalı virgül (;) ve kısa çizgi (-) işaretlerinin birer işlevi belirtilmiştir.

Buna göre "Sebze alır () salata yapar () meyve alır () pasta yapar." cümlesinde yay ayrıçlarla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) (,) (,) (,) B) (–) (–) (,)
 C) (,) (–) (–) D) (,) (,) (,)

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama işaretleri ile ilgili yanlış bir bilgi verilmiştir?

- A) Saat ve dakika arasına nokta konur.
 B) Tamamlanmamış cümlelerin sonuna üç nokta konur.
 C) Açıklamalardan önce noktalı virgül kullanılır.
 D) Yüklemden uzak kalan öznenen sonra virgül kullanılır.

6. Çalışma saatlerine uymayı () böyle bir işte çalışmayı sıradan görmeyin () Böyle bir işte herkes gibi yaşama küskün () çevreye ilgisiz () insanlara saygısız bir biçimde çalışmaktan korkun ()

Yukarıdaki parçada yay ayrıçlarla boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (,) (,) (,) (,) (,) B) (,) (!) (,) (,) (!)
 C) (,) (,) (,) (,) (!) D) (,) (!) (,) (,) (,)

7. Aşağıdakilerin hangisinde noktalama işaretlerinin kullanımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Budist İmparator Ashoka'nın MÖ III. yy.da kurduğu Srinagar, gelenekleri ile yaşayan bir saklı kent havası taşır.
 B) Upuzun plajlar, gizemli mağaralar, Toros Dağları'nın kıvrımları arasında kalan ovalar ve tarifsiz bir mavilikte uzanan Akdeniz...
 C) "Haydi canım, şunu yapiver!" demek başka, "Kalk şunu yap!" demek başkadır.
 D) İki üç kişi sobanın yanında dertleşiyor, bir ihtiyar burunda gözlük, elinde gazete ile uyukluyordu.

8. Evden ayrıldıktan sonra kime haber verdin () nereye gittin () kiminle beraberdin ()

Bu cümlede parantezle belirtilen yerlere sırayla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) (?) (?) (?) B) (,) (,) (?)
 C) (,) (,) (?) D) (,) (,) (?)

9. İlk teknolojik gelişmelerin başladığı 1868 (I) den 1912 yılına kadar Batı'nın malları Japonya'ya girmiş, özellikle askerî alanda teknoloji geliştirilmiştir. Bu dönemde Japonya denizaltıları ve gemilerinin kalitesi büyük gelişmeler kaydetmiştir. Birinci Dünya Savaşı (II) nda İngiltere'nin yanında yer alan Japonya savaşı kazanmış, Asya (III) da güçlü bir devlet konumuna gelmiştir. İkinci Dünya Savaşı'na kadar yine askerî alandaki gelişme devam etmiş, Japonlar gemi ve denizaltı teknolojilerinde sağladıkları gelişmeyi nükleer silah ve uçaklarda da göstermişlerdi. İkinci Dünya Savaşı'nda bu uçaklar Amerikalılar (IV) ın korkulu rüyası hâline gelmiştir.

Bu metinde numaralanmış yerlerin hangisine kesme işareti getirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama işaretleri ile ilgili yanlış bir bilgi verilmiştir?

- A) Ara sözlerin başına ve sonuna kısa çizgi konur.
B) Sıralı cümleleri ayırmak için arasına virgül konur.
C) Özel adlara getirilen çokluk eki kesme işaretiyle ayrılır.
D) Eser adları, bölüm başlıkları cümle içerisinde tırnak içinde verilir.

11. Unutmayın() Sıra dışı olmanın sırrı() insanları rahatsız eden çarpıcı kişilik özelliklerindense günlük yaşamın küçük ayrıntılarında saklıdır()

Aşağıdakilerden hangisi noktalama işaretleri yönüyle yukarıdaki cümleyle özdeştir?

- A) Arkadaşlar () Bana şunun açıklamasını yapın () Bu işin sonu ne olacak ()
B) Sıradan insan nasıl olunur () Herkes dersini çalışırken () sokaklarda ve eğlence yerlerinde gezerek mi ()
C) Çok yağmur yağdı () Her yer ıslandı () ortalık çamur deryasına döndü ()
D) Merhaba dostlar () Sizden ayrı geçirdiğim yıllar () artık çok geride kalmış tozlu anılardır ()

12.

- ◆ Özel olarak vurgulanmak istenen sözler için kullanılır.
- ◆ Seslerin ölçü ve söyleyiş gereği düştüğünü göstermek için kullanılır.
- ◆ Bir söze alay, kinaye veya küçümseme anlamı kazandırmak için kullanılan ünlem işareti bu işaretin içine alınır.
- ◆ Ayraç içinde ayraç kullanılması gereken durumlarda yay ayraçtan önce kullanılır.

Yukarıdaki cümlelerde aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisine ait bilgi yoktur?

- A) Tek tırnak işareti B) Tırnak işareti
C) Yay ayraç D) Kesme işareti

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti (') yanlış kullanılmıştır?

- A) Arkadaşım uzun zamandır TRT'de çalışıyor.
B) Kıbrıs'a Akdeniz'den geçerek gidebiliriz.
C) Ömer Seyfettin'in bütün eserlerini büyük bir zevkle okudum.
D) Yarın akşam Orhan'lar İstanbul'a geliyorlar.

14. 2013'te Çin tarafından sunulan "Bir Kuşak Bir Yol Projesi", İpek Yolu güzergâhında olan ülkelerin Batı'ya ekonomik atılım hamlesi olarak değerlendiriliyor. Projede Pekin'den Londra'ya kesintisiz demir yolu bağlantısı hedefleniyor. Demir İpek Yolu'nun bir bölümü Edirne-Kars arasında planlanan Yüksek Hızlı Tren Projesi'ni kapsıyor. Türkiye'nin Marmaray, Yavuz Sultan Selim Köprüsü ile Bakü-Tiflis-Kars demir yolu projeleri de bu projenin güzergâhında önemli bir yol oluşturmaktadır.

Bu parçada;

- I. "Arasında, ve, ile, ila, ...-den ...-e" anlamlarını vermek için kelimeler veya sayılar arasında kısa çizgi kullanılır.
II. Özel olarak vurgulanmak istenen sözler tırnak içine alınır.
III. Sayılara ve özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.

kurallarından hangilerinin örneği vardır?

- A) Yalnız II B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

- 15.
- ◆ Cümle içinde ara sözcüleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözcüklerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur.
 - ◆ Arasında, ve, ile, ila, ...-den ...-e anlamlarını vermek için kelimeler veya sayılar arasında kullanılır.
 - ◆ İsim yapma eklerinin başına, fiil yapma eklerinin başına ve sonuna konur.

Kısa çizgi aşağıdakilerden hangisinde bu işlevlerinin dışında kullanılmıştır?

- A) Gülten, “-k, -ar” eklerini kullanarak yeni sözcükler oluşturmuştur.
- B) Bazen çok yorulmadan -çoğu yerde usansam da- sürekli kitap okumaya devam ederim.
- C) “50-20=30” yapması gerekirdi ancak bunu bile beceremedi.
- D) Türk-Alman ilişkileri, yapılan bazı ticaret anlaşmalarından bu yana iyi durumda.

16. Mehmet, merakla sordu ()

() Bir teki bile dönmedi mi ()

Topal, üzgün bir şekilde yanıtladı ()

() Bir teki bile ()

Bu metinde parantezle gösterilmiş yerlere hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (:) (—) (?) (:) (—) (...)
- B) (:) (—) (?) (,) (—) (.)
- C) (:) (“) (”) (:) (“) (...)
- D) (:) (—) (?) (.) (—) (.)

- 17.

- ◆ Dizeler yan yana yazıldığında aralarına konur.
- ◆ Satır başına alınan konuşmaları göstermek için konur.
- ◆ Fiil kök veya gövdelerini göstermek için konur.
- ◆ Ara sözcükler veya ara cümleleri ayırmak için kullanılır.

Aşağıdaki noktalama işaretleriyle yukarıdaki açıklamalar eşleştirildiğinde hangi seçenek dışta kalır?

- A) Eğik çizgi B) Ünlem işareti
- C) Kısa çizgi D) Uzun çizgi

18. Kaynana — Bu sabah ne taraftan kalktın ()

Gelin — Sağdan galiba!..

Kaynana — Ne olur ne olmaz, sen gene bugün her sözüne, her hareketine dikkat et! Tedbirsizlik etme! Şeytan yakınında dolaşıyor! Sakın ayak uydurayım deme!

Gelin — Ah bir akşam olduğunu görsem!..

Bu parçayla ilgili;

- I. Uzun çizgilerin kullanımı doğrudur.
- II. Yay ayraçla belirtilen yere soru işareti konulmalıdır.
- III. Ünlem işaretinden sonra üç nokta yerine iki nokta kullanılması doğru bir kullanımdır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III
- C) II ve III D) I, II ve III

19. Felsefe, insana yabancı gelmeyen ama ne olduğu konusunda birçok insanın ayrıntılı fikre sahip olmadığı bir uğraşıdır. Felsefeyi anlamak için ilk olarak kelime anlamına bakmakta fayda vardır. Yunanca “bilgelik sevgisi” anlamına gelen felsefe (philosophia), sevmek (philia) ve bilgelik (sophia) sözcüklerinin birleşiminden türemiştir. Felsefeyle uğraşan düşünürlere ise filozof (philosophos) adı verilir. Bu ismin ilk defa Phytagoras [Pisagor (MÖ 580-500)] tarafından kullanıldığı kabul edilir. O dönemde düşünürlere bazen bilge bazen bilgelik anlamına gelen sophos denirdi. Phytagoras, bu kelimenin başına philia (sevgi) kelimesini getirerek kendine sophos diyenlere karşı philosophos (bilgiyi seven, bilgeliği seven) olduğunu belirtir.

Parçada yer alan noktalama işaretleri ile ilgili;

- I. Pisagor ile ilgili ek bilgiler yay ayraç içinde verilirken yay ayraç ve köşeli ayraç işaretleri doğru kullanılmıştır.
- II. “bilgelik sevgisi” ifadesinde tırnak işareti vurgulanmak istenen sözü belirtmek için kullanılmıştır.
- III. Açıklayıcı sözcükler yay ayraç içinde verilmiştir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız III B) I ve II
- C) I ve III D) I, II ve III

1

A	B
Cumhuriyet, 23.10.1923'te ilan edildi.	Gölge Cad. No.:17'de oturuyorum.
D	i
Amcamlar bu apartmanın 10. katında oturuyor.	II. Mehmet 1461 yılında Trabzon'u fethetti.
L	N
Kardeşim seneye 9. sınıfa gidecek.	Toplantı 13.00'te başlayacak.

Nokta, sayılardan sonra sıra bildirmek için konur.

Tabloda noktanın bu işlevde kullanıldığı cümlelerin bulunduğu kutulardaki harflerin yan yana getirilmesiyle ortaya çıkan kelime hangisi olur?

- A) DİN B) BİL C) DİL D) BAL

2

- ◆ Alıntıların aktarıldığı eseri veya yazarı göstermek için kullanılır.
- ◆ Devrik de olsa anlamca tamamlanmış cümlelerin sonunda kullanılır.
- ◆ Cümle içinde ara sözlere ayırmak için ara sözlerin başına ve sonuna konur.

Bu özellikler, uygun noktalama işaretleri ile tamamlanacaktır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde, bu özelliklerin tümüne yer verildiği söylenebilir?

- A) Köyde kim çaresiz kalırsa, kimin işi bozulursa İstanbul yolunu tutar. (Ömer Seyfettin)
- B) Meydanlığa varmadan bir iki defa İsmail kendisini gördü mü diye ... (Necati Cumalı)
- C) Zemin bu kadar koyu bir kırmızıya dönüşünce, bir an için de olsa, belirginliğini yitiriverdi sivilceleri. (Elif Şafak)
- D) Tören 18.30'da, hükümet daireleri kapandıktan yarım saat sonra başlayacaktır. (Tarik Buğra)

3, 4 ve 5. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Şiddet, içgüdüsel olarak var olan ve çevresel etkenlerden kaynaklanan bir davranış olarak görülür. Şiddete yol açan temel etkenler anne, baba, çocuk ve aile ilişkisinden kaynaklanan davranışlardır. Sosyal, kültürel ve ekonomik etkenler şiddet oluşumunda önemli rol oynamaktadır. Bununla birlikte kişinin saldırgan tavırları da şiddeti doğuran nedenler olarak ortaya çıkmaktadır. Şiddet mağdurları "155 Polis İmdat, 156 Jandarma" telefonlarına, savcılık veya Aile Mahkemelerine başvurabilirler. Ayrıca aileler "Ailenin Korunmasına Dair Kanun" gereğince tedbir alınmasını isteyebilirler. Eğer yaşlı ve çocuklara yönelik şiddet varsa, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına ya da bu bakanlığın il müdürlüklerine başvurularak yardım istenebilir.

3 Yukarıdaki metinde virgül;

- I. Eş görevli sözcükleri ayırmak için
II. Yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtmek için
III. Sıralı cümleleri ayırmak için
IV. Ara sözlere ve cümleleri belirtmek için

işlevlerinden hangilerine örnek olacak şekilde kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III
C) III ve IV D) II ve IV

4 Bu metinde virgölün kullanımıyla ilgili aşağıdaki yanlışlıklardan hangisi yapılmıştır?

- A) Metin içinde "ve, veya, yahut" bağlaçlarından önce de sonra da virgül konmaz.
- B) Tekrarlı bağlaçlardan önce ve sonra virgül konmaz.
- C) Şart ekinden sonra virgül konmaz.
- D) "-ınca/-ince" anlamıyla zarf-fiil görevinde kullanılan "mı/mi" ekinden sonra virgül konmaz.

5 Yukarıdaki metinde aşağıdaki açıklamalardan hangisine uygun bir noktalama işareti konulmamıştır?

- A) Tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta konur.
- B) Özellikle belirtmek istenen sözler tırnak içine alınır.
- C) Sevinç, şaşma gibi bazı duyguları ifade eden cümlelerin sonuna ünlem işareti konur.
- D) Özneyi belirtmek için virgül kullanılır.

6

Sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümle veya ibarelerin sonuna konur.

I. Bölüm

Seslenme, hitap ve uyarı sözlerinden sonra konur.

II. Bölüm

Alay, kinaye veya küçümseme anlamı kazandırılmak istenen sözden hemen sonra yay ayrıç içinde ünlem işareti kullanılır.

III. Bölüm

Aşağıda verilen cümlelerden hangisi eşleştirildiği bölüme uygun bir örnek değildir?

- A) I – Dünyanın en güzel (!) yüzüne sahipmiş hanımefendi. B) II – İrazca Ana... İrazca Ana, koş gell..
 C) III – Genç kız, güzel (!) olduğunu dile getiriyordu. D) I – Ne korkunç bir geceydi öyle!

7

- ◆ Gözlüklü olan ve gülen kişi, cümlesinde eş görevli sözcükleri ayıran noktalama işaretini kullanmıştır.
- ◆ Kıvrıkcık saçlı ve gözlüklü olan kişi arkadaşlarına bir soru sormuştur ve cümlesindeki noktalama işaretini de cümlesinin anlamına göre kullanmıştır.
- ◆ Şapkalı olan erkek, cümlesinde ara sözlere belirtecek şekilde noktalama işareti kullanmıştır.
- ◆ Şapkalı ve uzun düz saçları olan kişi, cümlesinde özel isme gelen ekleri ayırmada kullanılan noktalama işaretini kullanmıştır.
- ◆ Siyah saçlı kişi, cümlesinde gördükleri karşısında şaşkınlığını belirten bir noktalama işareti kullanmıştır.

1. Yaşamının son günlerinde Hamdullah Hamdi'nin tablolarıyla bozmuştu kafayı.
2. Bu kadar rengin ve türün bir arada kullanılması doğru bir davranış mı?
3. Sonbahar deyince sararmış yapraklar, rengârenk manzara, göç eden kuşlar, sevimli yağmurluklar gelir aklımıza.
4. Onun yarışmadaki performansı karşısında gözlerime inanamadım!
5. Kuru kuru bir yemek -makarna ve tatlı- vardı Selim Beylerin masasında.

1. cümle	2. cümle	3. cümle	4. cümle	5. cümle

Cümlelerin kimlere ait olduğu aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A)

1	2	3	4	5
Banu	Kumru	Emre	Defne	Levent

 B)

1	2	3	4	5
Defne	Emre	Levent	Kumru	Banu
- C)

1	2	3	4	5
Banu	Defne	Emre	Kumru	Levent

 D)

1	2	3	4	5
Defne	Levent	Kumru	Emre	Banu

8, 9 ve 10. soruları aşağıdaki kutulara göre cevaplayınız.

1

() Şair mi öne çıkmalı yoksa şiiir mi () () sorusu öteden beri varlığını sürdürmektedir.

2

Hey () buraya bak () Bu yaptığından hiç mi utanmıyorsun () Her gün yalanlar, aşağılamalar, aldatmalar ()

3

Van Gölü () nün kıyısından geçenler () gölü çevreleyen dağ ve tepelere şaşkınlıkla baka-kalırlar ()

8 1 numaralı kutuda yay ayraçlarla () belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (") (") (,) B) (–) (...) (.)
C) (–) (?) (.) D) (") (?) (")

9 2 numaralı kutuda yay ayraçlarla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (,) (!) (?) (...) B) (!) (.) (?) (...)
C) (,) (.) (!) (.) D) (!) (:) (,) (...)

10 3 numaralı kutuda yay ayraçlarla belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (:) (.) (,) B) (') (!) (:)
C) (,) (...) (:) D) (') (:) (.)

11 – Hay paşam! Bu ölümden bıktım artık. Biraz da yaşayalım olmaz mı?

- Elbette Bacı Nine, elbette artık ferahla yaşayacağız.
– Öyle ise iki öküz getirdim, al onları.
– İki öküzü ben ne yapayım Bacı?
– Ne mi yapacaksın? Tayyare yap.
– Öküzden tayyare olur mu Bacı?
– Olmazsa sat; parası ile bir tayyare al, uçur.
– Tayyare pahalıdır. İki öküz parası ile alınmaz.

Emine Bacı bir dakika düşündü, başını kaldırdı ve dedi ki:

– Öyle ise benim gibi evlât kaybetmiş çok Türk ninesi, Türk babası var; onlar da bir şeyler versinler, benim öküzlerin parasına kat, bir tayyare al. Bunu yapsa yapsa bir ev dolusu evlâdını şehit veren Türk bacısı yapar.

Aşağıdaki tabloda yukarıda verilen metinde geçen bazı noktalama işaretleri ve bu noktalama işaretlerinin kullanım alanları işaretlenmiştir.

	?	:	,	;	!
Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için kullanılır.			✓		
Seslenme ifadelerinden sonra konur.					✓
Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna konur.				✓	
Soru anlamı taşıyan cümlelerin sonuna konur.	✓				
Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri ayırmak için kullanılır.				✓	
Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlenin sonuna konur.		✓			

Buna göre yukarıdaki tablodan;

- I. Noktalı virgül ile ilgili yapılan ilk işaretleme yanlıştır.
II. Metin içerisinde sadece sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için virgül kullanıldığından virgül için yapılan işaretleme doğrudur.
III. Metinde soru anlamı taşıyan cümlelerin sonuna soru işareti konulduğu için soru işareti sütununda yapılan işaretleme doğrudur.
IV. Metinde seslenme değil, duygu bildiren ifadenin sonuna ünlem konulduğu için ünlem işareti için yapılan işaretleme yanlıştır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV D) III ve IV

12

Soru eki veya sözü içeren cümle veya sözlerin sonunda kullanılır.

1

Soru bildiren ancak soru eki veya sözü içermeyen cümlelerin sonunda kullanılır.

2

Soru ifadesi taşıyan sıralı ve bağlı cümlelerde soru işareti en sonda kullanılır.

3

Bilinmeyen, kesin olmayan veya şüpheyle karşılanan yer, tarih vb. durumlar için kullanılır.

4

İhtiyar bir kadın gelip elimi tutarak "Bana yardım eder misin?" diye sordu. İleride bir noktayı gösterir gibi işaret parmağını sallayıp duruyordu. "Oğlum, oğlum! Üç gündür kalkmıyor!" diye bağıyordu. Kadını tanıımıyordum. Evini, kim olduğunu ve en önemlisi de oğluna ne olduğunu bilmiyordum. Bir anda ağızımdan "Adınız?" sorusu çıkıverdi. Pişman olmuşum aslında bu soruyu sorduğuma ama merakıma engel olamamıştım. Birden duraksadı kadın ve yüzü düştü. Bu durumu ortadan kaldırmak için "Evin çok yakında mı, çok uzakta mı?" diye sordum.

Bu metinde soru işareti numaralanmış görevlerinden hangisiyle kullanılmamıştır?

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

13 Nejla Türkçe öğretmeninin verdiği bir ödev için aşağıdaki metni yazmıştır.

Cumhuriyet Döneminin ilk yıllarında demir yolu ağlarına önem verilmiştir. 1923-1933 yılları arasında Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları'nın katkılarıyla inşa edilen demir yolunun uzunluğu 1.800 km'yi bulmuştur. Cumhuriyet öncesinde demir yollarının %70 (yarısından fazlası)'i, Ankara, Konya hattının batısında kalırken Cumhuriyet Döneminde inşa edilen demir yollarının %78,6'sı doğu bölgelerine döşenmiştir. Kara yollarının hızlı gelişimi, demir yollarının yolcu ve yük taşımacılığındaki gücünü büyük ölçüde zayıflatmıştır.

Öğretmen metni okuduktan sonra Nejla'nın noktalama işaretinin kullanımı konusunda yanlışlıklar yaptığını fark etmiş ve yapılan yanlışlıkları düzeltmeden Nejla'ya aşağıdaki kuralları hatırlatmıştır:

- I. Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.
- II. Arasında ve, ile, ila, ... -den, ...-e, anlamlarını vermek için kelimeler ve sayılar arasında kısa çizgi kullanılır.
- III. Yay ayraç içinde bir açıklama yapıldığında kesme işareti yay ayraçtan önce kullanılır.
- IV. Kurum, kuruluş, kurul, birleşim, oturma ve iş yeri adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmaz.

Nejla, yazdığı metni bu kurallara göre değiştirerek aşağıdaki metni yazmıştır.

Cumhuriyet Dönemi'nin ilk yıllarında demir yolu ağlarına önem verilmiştir. 1923-1933 yılları arasında Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarının katkılarıyla inşa edilen demir yolunun uzunluğu 1.800 km'yi bulmuştur. Cumhuriyet öncesinde demir yollarının %70'i (yarısından fazlası), Ankara, Konya hattının batısında kalırken Cumhuriyet Dönemi'nde inşa edilen demir yollarının %78,6'sı doğu bölgelerine döşenmiştir. Kara yollarının hızlı gelişimi, demir yollarının yolcu ve yük taşımacılığındaki gücünü büyük ölçüde zayıflatmıştır.

Bu bilgilere göre Nejla, değiştirdiği metinde öğretmenin söylediği kurallardan hangisi ile ilgili herhangi bir değişiklik yapmamıştır?

A) I ve III.

B) Yalnız II.

C) I, II ve III.

D) II ve IV.

- 14 Mors; iletişimin nokta ve kısa çizgi kullanılarak sağlandığı, soldan sağa okunan bir alfabedir. Aşağıda Türkçedeki bazı harflerin Mors alfabesindeki karşılıkları verilmiştir.

A a	• —	I i	• •	R r	• — •
B b	— • • •	J j	• — — —	S s	• • •
C c	— • — •	K k	— • —	T t	—
D d	— • •	L l	• — • •	U u	• • —
E e	•	M m	— —	V v	• • • —
F f	• • — •	N n	— •	Y y	— • — —
G g	— — •	O o	— — —	Z z	— — • •
H h	• • • •	P p	• — — •		

Buna göre Mors alfabesiyle yazılmış aşağıdaki kelimelerin hangisinden sonra ünlem işareti kullanılmaz?

- A) • — / — — / • — / — •
 B) • — — • / • — / • — • / • —
 C) • / — • — — / • • — / • — / • • •
 D) • — / • • — • / • / • — • / • • / — •

- 15 Aşağıda bazı noktalama işaretlerine ve işlevlerine yer verilmiştir.

Noktalama İşareti	İşlevi	Noktalama İşareti	İşlevi
Kesme İşareti “'”	Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.	Yay Ayraç “()”	Özel veya cins isme ait ek, ayraçtan önce yazılır.
Eğik Çizgi “/”	Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.	Köşeli Ayraç “[]”	Ayraç içinde ayraç kullanılması gereken durumlarda yay ayraçtan önce köşeli ayraç kullanılır.

Turan Öğretmen, Türkçe dersinde öğrencilerinden noktalama işaretleriyle ilgili cümleler yazmalarını istemiştir. Öğrenciler yazılarında bazı noktalama hataları yapmış, öğretmen de bu hataları düzeltmiştir.

Aşağıdakilerin hangisinde öğrencilerin yazdıkları cümlelerdeki yanlışlar doğru noktalama işaretiyle gösterilmiştir?

- A) **Sinem:** Yeğenim 18/10/2018 tarihinde doğdu.
 B) **Gülcan:** Halikarnas Balıkçısı [Cevat Şakir Kabaağaçlı (1886–1973)] en güzel eserlerini Bodrum'da yazmıştır.
 C) **Gülten:** İmek fiilinin (ek fiil) geniş zamanı şahıs ekleriyle çekimlenir.
 D) **Zehra:** Batı'da mülteciler konusunda duyarlı olmaya başladı.

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

nokta, virgül, soru işareti, noktalı virgül, iki nokta, ünlem, üç nokta, kısa çizgi, uzun çizgi (konuşma çizgisi), tırnak işareti, yay ayraç, köşeli ayraç, eğik çizgi, kesme işareti, noktalama, tek tırnak işareti, ters eğik çizgi, noktalama işareti

- Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için nokta konur.
Örnek: 01.01.2025
Buna göre "18.03.2024 günü 10.00'da tören başladı." cümlesinde bu kural hangi sayılarda uygulanmıştır?
Cevap:
- Cümle içinde ara sözcükleri ve ara cümleleri belirtmek için virgül konur.
Örnek: Öğretmen, güleç yüzlü olan, içeri girdi.
Buna göre "Kalemimi, babamın hediyesiydi, kaybettim." "İşin aslını öğren, gel." cümlelerinin hangisinde virgül bu görevde kullanılmıştır?
Cevap:
- Soru ifadesi taşıyan birbiri ardınca sıralanmış cümlelerde soru işareti en sona konur.
Örnek: Sınav bitti mi, nasıl geçti?
Buna göre "Gerekli açıklama yapıldı mı yapılacak mı" cümlesinde soru işareti hangi ifadelerden sonra getirilir?
Cevap:
- Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna iki nokta konur.
Örnek: Doğru cevap veriler: Ela, Eda, Efe...
Buna göre "Örneğin şu illeri gezebilirsin Muğla, Manisa" cümlesinde iki nokta hangi sözcükten sonra getirilir?
Cevap:
- Sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümle veya ifadelerin sonuna ünlem işareti konur.
Örnek: Yaşasın, dedemler geliyor! (Sevinç)
Buna göre "Zavallı kedici Nasıl da topallıyor" cümlesinde hangi sözcükten sonra ünlem işareti getirilir?
Cevap:
- Tamamlanmamış cümlelerin sonuna üç nokta konur.
Örnek: Her şeyi sizin için...
Buna göre "Konuyu anlayıp dinlemeden" cümlesinde üç nokta hangi sözcükten sonra getirilir?
Cevap:
- Kelimeler arasında "...-den, ...-e, ve, ile, ila, arasında" anlamlarını vermek için kısa çizgi konur.
Örnek: Eminönü-Üsküdar hattında çalışıyorum.
Buna göre "Dün akşam Beşiktaş Galatasaray maçı var." cümlesinde hangi kelimelerin arasına kısa çizgi konur?
Cevap:
- Tırnak içinde verilen ve yeniden tırnağa alınması gereken bir sözü belirtmek için tek tırnak kullanılır.
Örnek: Öğretmenim "Yarın 'filimsiler' konusunu işleyeceğiz." dedi.
"Vali Bey, serginin bu yılki konusunu barış olarak belirlediklerini duyurdu." cümlesinde hangi ifadenin başına ve sonuna tek tırnak getirilebilir?
Cevap:
- Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.
Örnek: Zeynep'e hediye aldım.
Buna göre "Karabaş, bahçede geziyor." cümlesinde kesme işareti hangi sözcüğe getirilebilecek ekleri ayırmada kullanılır?
Cevap:
- Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için noktalı virgül konur.
Örnek: İlk grup pazartesi, salı; ikinci grup perşembe, cuma yarışacak.
Buna göre "Evden kek poğaçaya çatal tabak getireceğim." cümlesinde hangi kelimedenden sonra noktalı virgül konur?
Cevap:
- Cümle içerisinde geçen eser adları ve yazı başlıkları tırnak içine alınır.
Örnek: Kırtasiyeden "Yaban" romanını aldım.
Necip Fazıl Kısakürek'in Sakarya şiiri müthiş bir eserdir.
→ Bu cümlede hangi kelime tırnak içine alınmalıdır?
Cevap:
- Tiyatro eserlerinde ve senaryolarda konuşanın hareketlerini, durumunu açıklamak ve göstermek için yay ayraç kullanılır.
Örnek: Sabri — (Cemil'e dönerek) Şimdi ne olacak?
Buna göre "Mert — Evi göstererek Yeni evimiz." cümlesinde hangi ifade yay ayraç içine alınmalıdır?
Cevap:
- Adres yazılırken apartman numarası ile daire numarası arasına ve semt ile şehir arasına eğik çizgi konur.
Örnek: Bal Caddesi No.: 1 Keçiören/ANKARA
Buna göre "Kartak Sokak No.: 1 Tuzla İSTANBUL" cümlesinde hangi kelimelerin arasına eğik çizgi konur?
Cevap:

1. Bir önlem alınmazsa Türkçemiz iyice yozlaşacak ve elli yıl sonra gelen nesil bile bugün yazdıklarımızı anlayamayacak. İnsanlar, yabancı bir dile ait sözcükleri kullanarak modernleştiğini sanıyor oysa kendi öz dilini yok ediyor ama farkında bile değil. Halis muhlis Türkçesi dururken yabancı sözcükleri kullanmak nedir anlamak mümkün değil doğrusu. Geçenlerde bir yemeğe davetliydim. Yakın bir aile dostunun evinde, masada yemektydik. Ne olduysa oldu, elimdeki su bardağı yere düşüverdi. Dolayısı ile canım sıkıldı biraz. Aile dostumun beni teselli etmek için sarf ettiği ifade aynen şuydu: "Relax ol, problem yok." Hadi problemi anladım da bu "relax ol" da neyin nesiydi? Dilimizde karşılığı yok muydu? Elbette vardı fakat o bunu tercih etmişti. Dilimiz elden gidiyor, buna bir çare bulmamız lazım. Özellikle Türk Dil Kurumunun bununla ilgili ciddi önlemler alması, konuyu araştırması gerekir diye düşünüyorum. Türkçe, ağızda anne sütü gibidir diyen şairimizin söylediğini boşa çıkarmayalım.

Yukarıdaki parça aşağıdaki türlerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Hikâye B) Fıkra (Köşe yazısı)
C) Roman D) Makale

2. **Aşağıdakilerden hangisi hikâye edici bir metin değildir?**

- A) Çok geçmeden Seniha, ikinci bir ümide daha kapıldı. Bu defa gelen resim, kararlı bakışlı, mağrur birini gösteriyordu. Genç kız bu çehrede gördüğü ifadelerden ilk nazarda hoşlanmadı, dikkat edince bunun fotoğraf merceği karşısında ve ne tavır alacağı şaşırılarak yapılmış sahte bir hâl olduğunu gördü.
- B) Seneler insafsız bir hızla geçiyordu. Serpil şimdi, şiddetli ızdıraplardan sessizliğin hazinesi içinde hayatını kabule başlamıştı. Uzun kış gecelerinde, odasında mangalının kenarında bir yandan dalgın elinin tuttuğu maşa ile ateşleri karıştırırken diğer taraftan da roman, tiyatro gibi kitaplar okurdu arada sırada.
- C) Odadan dışarı kendisini atmakla kurtuldum zannetiği bu işkenceden kurtulamamıştı. O işkenceler kim bilir kaç sene kendisini takip edecekti. Bu korkuyla yaşayabilecek miydi? Nasıl bir şeyin içine düşmüştü böyle?
- D) Havada serbest bırakılan her cisim yere düşer. Bu düşmeye sebep olan da yer çekimi kuvvetinden başka bir şey değildir. Cismin ağırlığı ya da hafifliği, aslında yerin onu daha büyük veya daha az kuvvetle çekmesiyle ilgilidir.

3.

- I. Bilgisayar başında aşırı zaman geçirmek göz sağlığı açısından tehdit oluşturuyor.
II. Doğal yetişen güzelim meyveler küresel ısınma yüzünden yok oluyor bence.
III. Yer altı sularının bilinçsiz tüketimi, kuraklığın en büyük sebeplerinden biri durumunda.
IV. Piknikçilerin gelişigüzel attıkları çöpler, ormanlara büyük zarar veriyor.

Yukarıdaki cümlelerden hangisi bir makaleden alınmış olamaz?

- A) I B) II C) III D) IV

4. Eleştiri türünde amaç; bir sanat ya da düşünce eserini tanıtmak, bu tanıtımı yaparken zayıf ve güçlü yönlerini belirtmek ve yazarın gerçek değerini yansıtmaktır.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi bir eleştirden alınmış olamaz?

- A) Leonardo da Vinci, bilimsel deneyimlerini eserlerinde kullanan ender sanatçılardan biriydi. Eserlerinde özellikle de izleyicinin üzerindeki optik etkiye önem veren ve üç boyutlu görüntülere yaklaşıma çalışan ressam, her sanatçının eserlerini kusursuz olarak yaratabilmesi için doğayı çok iyi bilmesi gerektiğine inanırdı.
- B) Yer yer söylev anlatımının egemen olması, yazarın araya girerek kendi düşüncelerini söylemesi, betimlemelerde doğal tutumu benimsemişken yazarın kendi ağzından yazdığı bölümlerde çoşumcu yazarlarda görülmeyecek bir duygusallığa yer vermesi, romanın yazınsal yapısını bozmaktadır.
- C) Tekstil ve hazır giyim sektöründeki markaların koleksiyon hazırlama aşamalarında birçok değişkeni vardır. Koleksiyonu etkileyen değişkenler temel olarak marka, marka kimliği, hedef kitle, marka konumlandırma ve moda eğilimi kavramlarıdır.
- D) Onun romanındaki, dolaylı yoldan geçmişle hesaplaşma ve yaşadığı dönemi eleştirel gözle betimleme anlayışının, kendi vicdanındaki bu kişisel ve ruhsal hesaplaşmanın bir uzantısı olduğu söylenebilir. Kimi romanlarında dayanamayarak olayı anlatmaya ara verip kendi düşüncelerini söylemesi buna bağlanabilir.

5. Aşağıdakilerden hangisi hikâye edici metinlere örnek verilemez?

- A) Kınalıada'yı, bu kızı tanımadan da merak ederdim. İnsanlarını değil. Onları bol bol vapurda görüyorum. Daha çok o vapurdan çıkanlarla birlikte, kırmızı benekli kabuğuna kapanmış Kınalı'nın evleri ne yaparlar diye?
- B) Piyano müzik aletidir diye, önüne oturup ellerini üstüne koyan bir insanın çalacağını sanmak delilik olur. İnsanın dili de piyanoya benzer. Yumruklamaya kalktınız mı dikkate değer hiçbir ses çıkaramazsınız.
- C) Sokak lambaları gün boyu yanıyor, yine de insanlar sisten birbirlerine çarpıyordu. Fayton beygirlerinin çingirakları, insan ve nal sesleri, bu sisli havada boğuk boğuk duyuluyordu. Hafta haftayı izliyor, hava hiç değişmiyordu.
- D) Birkaç ay içinde büyük ilerleme göstermişti. Tüm derslerde durumunu epeyce düzeltmişti. "Bu çocuk, bu sınıfı üç sene okusa yine başaramaz!" diyenler şaşıp kalıyorlardı. O sene Osman takdir alarak sınıfı geçti.

6. Aşağıdakilerden hangisi kurgusal bir metinden alınmıştır?

- A) Yer kabuğu tek parça hâlinde değildir; manto üzerinde ağır ağır kayan dev levhalardan oluşur. Levhaların hareket hızları yılda 2,5 ile 15 cm arasında değişir. Bu kayma hareketi yüz milyonlarca yıldır devam etmektedir. Kıtaların yavaşça kayarak hareket ettiği fikri 1912'de Alfred Wegener ortaya atmıştır.
- B) Ressamlar yüz elli yıl önceye kadar kendi boyaalarını kendileri yapmak zorundaydı. Renk pigmentlerini yağla karıştırarak ana renklere ulaşıyorlardı. Örneğin kızıl renk kırmızı böceğinden elde ediliyordu.
- C) Kırkpınar Güreşleri'nin en büyük ödülünü "başpehlivan" alır ve bir yıl süreyle "Türkiye Başpehlivanı" ünvanını elinde tutar. Bu ünvanı üç yıl arka arkaya koruduğu takdirde altın kemerin sahibi olur. Diğer kategorilerde birinci olanlara ve dereceye giren pehlivanlara verilen ödül ise özendirme niteliğindedir.
- D) Sabaha doğru deniz kırılmıştı. Havanın iyiye gittiğini yattığı yerden anlayan Halime Kaptan bu korsanların elinden nasıl kurtulacağını düşünüyor, bir çözüm yolu bulamıyordu. Memiş'in yanında oluşu ayrı bir dertti onun için.

7. Ülkemizdeki son dönemlerde yaşanan iş kazaları birçok insanımızın hayatını kaybetmesine neden oldu. Bu kayıpların en büyük nedeni ise iş güvenliği konusunda deneyimli insan sayısının azlığıdır. Bu konuda yetkililerin bir an önce önlem alması gerekir. Çünkü gerekli önlemler alınmazsa bu acıların tekrar yaşanabilmesi söz konusudur.

Yukarıdaki parça hangi düşünce yazısı türüne örnektir?

- A) Fıkra
C) Deneme
- B) Roman
D) Destan

8. İnsana çalışma azmi veren şey, hayalleridir. İnsanı yarınlara götüren kavram ise umuttur. Ben hayallerimi aklımda, umutlarımı gönlümde saklarım. Kimseye açmam onları, sadece içimde yaşarım. Çünkü benim hayallerim ve umutlarım benliğimin sırlarını saklar. Paylaşmam onları kimseyle.

Bu parça, aşağıdaki bilgilendirici metin türlerinden hangisine örnek oluşturur?

- A) Sohbet
C) Eleştiri
- B) Deneme
D) Fıkra

9. Yusuf, yaralı olan karısını bir ağacın altına yatırdı. Üşüdüğünü görünce gocuğunu çıkarıp onu gocuğuyla iyice sarmaladı. Kendisi de sırtını aynı ağaca verip oturdu. Gözlerini, geldikleri yola dikerek zihnini toplamaya çalıştı. Buldukları yer iki dağın arasında, oldukça yüksek bir geçitti. Karşıya bakılınca sarp kayalardan ibaret bir dağ görünüyor ve arkalarında, geldikleri yolun hizasında, Edremit Ovası uzanıyordu.

Yukarıdaki metnin türü göz önünde bulundurulduğunda aşağıdakilerden hangisi yanlış olur?

- A) Kişi, yer ve zaman unsurlarına yer verilmez.
- B) İnsanı ve insan psikolojisini net bir şekilde yansıtabilen türdür.
- C) Yaşanabilecek olaylar yazar tarafından kurgulanarak anlatılır.
- D) Bu tür eserlerde kurgu ön plandadır.

10. Biyolojik çevrenin kirlenmesi insanları da olumsuz yönde etkiler. Çevremizdeki yeşil alanların, kırsal ve sulak yörelerin, deniz kıyılarının daralması fiziki sağlığımızın yanında ruh sağlığımızın da bozulmasına neden olur. Bu durum insanları stresli bir yaşam tarzına iter. Böylece insanlar sosyallikten uzaklaşıp yalnızlaşır. Bu bilimsel olarak kanıtlanmış bir durumdur.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deneme B) Sohbet
C) Fıkra D) Makale

11. Bazen dökerim içimi bir beyaz kâğıda. Elimden geldiğince samimi olurum yazarken. Hatta bazen biriyle karşılıklı konuşuyormuş gibi bir tavır takınır, senli benli bir havada yazarım. Böylece kendimi rahatlamış hissederim.

Parçada yazarın bahsettiği düşünce yazısı türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eleştiri B) Deneme
C) Fıkra D) Makale

12.

- ◆ Dört yüz yıl sonra Ergenekon'da kendileri ve sürüleri o kadar çoğaldılar ki buraya sığmadılar. Bu sebepten bir yere toplanıp konuştular. Dediler ki atalarımızdan işittik. Ergenekon'un dışında geniş yerler, güzel yurtlar varmış. Bizim yurdumuz eskiden o yerlerde imiş. Dağları eritip yol bulalım. Göçüp çıkalım. Her kim bize dostum derse onunla görüşelim.
- ◆ ABD'de 14 yıl önce geçirdiği trafik kazasında ağır yaralanan ve kendisine "bir daha konuşamaz" teşhisi konulan bir Amerikalı, konuşma yetisine papağanı sayesinde yeniden kavuşmasının ardından hayatını kuşlara adadı.
- ◆ Bir başınyadı. Hiç bilmediği bir mekânda, iki zıt yaradılışlı kapıyla... Ne bir eksik ne bir fazla. Yüz yüze durmuş iki kapı... Biri içeri, öteki dışarı... Birinin muhatabı yer üstü, ötekininse yer altı.

Aşağıdakilerden hangisinin örneği yukarıda verilmiştir?

- A) Roman B) Makale
C) Haber yazısı D) Destan

13. Akşamüstüne doğru, kış vakti;
Bir hasta odasının penceresinde;
Yalnız bende değil yalnızlık hâli;
Deniz de karanlık, gökyüzü de;
Bir acayip, kuşların hâli.

Şair aşağıdakilerden hangisini duygularına ortak etmemiştir?

- A) Pencere B) Kuşlar
C) Deniz D) Gökyüzü

14. **Aşağıdakilerden hangisi olay ağırlıklı bir metin değildir?**

- A) Bizim bildiğimiz roman –ki imkân dahilinde hikâye tasvirlerinden ibarettir– gerçekten Avrupa'da çok makbuldür. Bugün roman yazmak sayesinde birinci derecede zengin denilecek bir hâlde yazar ve yandaşları vardır.
- B) İşte bu uzun gecenin sabahında pazar günü başlıyordu. Ali Bey, diri diri mezara gömülen bir kişi gibi, sabaha dek uykusuz kaldığı, acı içinde debelendiği yataktan kalktı.
- C) Araba ağır ağır geldi ve geçti yanı başından. Araba gidiyor, o da arkasından koşturuyordu. Araba bir emeldi kendisi için, o da onun peşinden koşan bir sevdalı.
- D) Seneler var ki kuşlar gelmiyor. Daha doğrusu ben göremiyorum. Güzün o güzel günlerini pencereden görür görmez, Konstantin Efendi'nin bulunabileceği sırtları hesaplayarak yola çıkıyorum.

15. Ahmet Mithat Efendi romanlarında tesadüflere bolca yer verir. Onun romanlarındaki kahramanlar ya tamamen iyi ya da tamamen kötüdür. Romanlarının genelinde olayların akışını sık sık keser ve okuyucuya ahlak dersleri verir. Bu durum, romanlarının akıcılığını bozduğu gibi okuyucuyu da sıkır.

Bu metin aşağıda verilen düşünce yazısı türlerinin hangisinden alınmıştır?

- A) Deneme B) Eleştiri
C) Fıkra D) Sohbet

1. Düşünce yazılarının bu türünde ele alınan konular neden–sonuç ilişkisi içerisinde işlenir. Yazar, yazısına kişisel görüşlerini katmaz. Bu yazılarda amaç okuyucuya bilgi vermektir.

Yukarıda özellikleri verilen yazı türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eleştiri B) Sohbet
C) Deneme D) Makale

2. Bu bahar havası, bu bahçe;
Havuzda su şırıl şırıldır.
Uçurtmam bulutlardan yüce,
Zıpzıplarım pırıl pırıldır.
Ne güzel dönüyor çemberim;
Hiç bitmese horoz şekerim!

Bu şiirin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ümit B) Güven
C) Sevinç D) Özlem

3. Aşağıdakilerden hangisi yay ayraç içinde verilen türde yazılmıştır?

- A) Tefrik, Tuna Nehri gibi taşmıştı, kızının etrafında tayfun gibi dönüyor, onu kollarıyla kaldırıyor, dükkânda aşağı yukarı divane gibi dolaştırıyor, arada bir bırakıyor, biraz yüzüne baktıktan sonra tekrar kapıyor, nöbet gelmiş deli gibi ağlıyordu. (Roman)
- B) Otobüs şoförü bizi şehrin göbeğinde indirdi. Amasya, bütün güzelliğiyle gözümüzün önündeydi artık. Yeşilirmak, şehrin tam ortasından geçiyordu. Bu doğal güzellik görülmeye değerdi doğrusu. (Makale)
- C) Kral Kaya Mezarlıkları... Şehir, sanki açık hava müzesi. Şehri kuş bakışı görmek için Çakallar Tepesi'ne çıktık. Buradan eşsiz şehri seyre durduk. Her tarafı tarih kokuyordu. Burada olmak, bu şehri teneffüs etmek çok heyecan vericiydi. (Destan)
- D) Göbeklitepe bulunduktan sonra bu şehre gelmemiştim. Geçmişten izler taşıyan bu kalıntılar âdeta zamanlar arası yolculuk yaptırıyordu. Şanlıurfa'ya gelip de bu kalıntıları görmeden gitmek olmazdı. Şehre çok uzak olmayan bu mekân, ilk insanlardan bilgiler getirmişti bize. Oraya gittim ve bu bilgi dolu mesajları yerinde öğrendim. (Köşe yazısı)

4. Kurgu, sanatçının gerçeği zihninde yeniden şekillendirerek anlatmasıdır. Anlatılanlar hayali olabileceği gibi gerçekte yaşanmış bir durum ya da olayın değişmiş hâli de olabilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde kurgu vardır?

- A) Atilla İlhan; şair, romancı, düşünür ve senaristtir.
B) Bulutlardan yeryüzüne hüzünle akıyordu yağmur.
C) Naim Süleymanoğlu haltere henüz 9 yaşındayken başladı.
D) Kediler karanlıkta insanlardan altı kat daha iyi görürler.

5. Bir gün aslan kırdı uyuyormuş. Bir ara sırtında bir şeyin gezindiğini hissetmiş. Pençesini atınca üzerinde gezen şeyi yakalamış. Bu, ufacık bir fareymiş. Fare yalvarmaya başlamış:

— Ne olur beni bağışlayınız efendim! Belki günün birinde ben de size bir iyilikte bulunurum. Aslan bu söze gülmüş:
— Ama senin bana ne yardımın olabilir ki? Gülerim doğrusu, deyip fareyi salıvermiş.

Günün birinde aslan, ormanda gezinirken bir tuzağa düşmüş ve ağlar içinde kalmış. Aslanın kükremesini duyan fare hemen gelmiş. Dostunun tuzağa yakalandığını görünce üzülmüş ve şöyle demiş:

— Siz hiç üzülmeyin ben şimdi dönerim.

Daha sonra oradan uzaklaşmış. Fare, dostlarını toplayıp aslanın yanına gelmiş. Fareler hep birden ağın iplerini kemirmeye başlamış ve aslanı tuzaktan kurtarmışlar.

Hiç kimseyi küçümsemeyin. Kime ne zaman ihtiyacınız olacağını asla bilemezsiniz.

Bu metinle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Olay ağırlıklı bir metindir.
B) Hikâye edici bir metinden alınmıştır.
C) Mesaj içerikli bir metindir.
D) Bilgi vermek amacıyla yazılmıştır.

6. Ay, Dünya ve Güneş'in yörüngede aynı hizaya girmesi ile Ay'ın aldığı kızıl renk Kanlı Ay tutulmasını akla getirdi. Bu tür Ay tutulması beş yüz yılda sadece üç kez gerçekleşti. Ay tutulması Türkiye saati ile gündüz dokuzda başlayıp on altıya kadar sürdü.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Makale B) Gezi yazısı
C) Haber yazısı D) Deneme

7. Bir gün nehirler gibi çağlayarak derinden Dağlardan, ormanlardan sana akacak mıyım? Ey deniz, söyle bir gün sana bakacak mıyım, Elma bahçelerinden, fındık bahçelerinden?

Aşağıdakilerden hangisi bu dörtlüğün özelliklerinden biri değildir?

- A) Dizeler eşit sayıda heceden oluşmuştur.
B) 1 ile 4. ve 2 ile 3. dizelerin sonunda ses benzerliği vardır.
C) Açık ve anlaşılır bir dil kullanılmıştır.
D) Teşbih, teşhis ve intaktan yararlanılmıştır.

8. İçimden hep iyilik geliyor
Yaşadığımız dünyayı seviyorum
Kin tutmak benim harcım değil
Çektiğim bütün sıkıntıları unuttum
Parasız pulsuzum ne çıkar
Gelecek güzel günlere inanıyorum

Bu dizeleri söyleyen şairle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenmez?

- A) Dünyayla barışık B) Umutlu
C) Pişman D) Bağışlayıcı

9. Sustukça sema kalbime hicranı fısıldar.
Gül ismini, bülbül o güzel anı fısıldar.
Derler ki gönül derdine tek çare unutmak.
Heyhat! Unutmak bile cananı fısıldar.

Bu dizelerde aşağıdaki duygulardan hangisi yoktur?

- A) Ayrılık B) Özlem
C) Yakınma D) Sevgi

10. Bir gün bir konuda hocamın görüşünün aksini iddia edip fazla ısrar ettim. Hocam beni azarladı. Azarlaması gücüme gitmişti. Ondan sonraki birkaç derste ağzımı açmadım. Bir gün hoca derste anlayamadığımız konuyu açtı. Güzelce açıkladı ve beni kastederek "Lofçalı haklıymış." dedi.

Yukarıda verilen parça aşağıdaki metin türlerinin hangisinden alınmıştır?

- A) Günlük B) Söyleşi
C) Anı D) Biyografi

11. Bazı şairlerde, yaşanan yerlerin problemleri şairler tarafından dile getirilir.

Aşağıdaki şairlerden hangisi bu cümlede sözü edilen duruma örnek değildir?

- A) Adamlar gördüm yorgun argın
Geceye doğru yürüyorlardı.
Kadınlar gördüm çocuğu kucağında,
Kasabalar gördüm eskimiş, küçük, darmadağın.
B) Artık geçti hüznün taşımının modası
Getir bize yeşillik, sevinç getir.
Sendedir bütün nafakamız
Bil ki bütün umudumuz sendedir.
C) İşte Doğu bu. Bit, deprem ve acı.
Mutluluk dediğin, bir lavaş ekmek .
Bir avuç ateştir, umut dediğin.
Gerisi kar, çamur ve tezek.
D) Birer isli lamba kasabalar
Kahveler dolusu insan ve sinek,
Bütün mutlulukları bir yüksük çay,
İskambil, tavla ve pinekleme.

12. İnsan herkesin yanında rahat edemez. Ama bir arkadaşın yanında rahat edebilir. Şimdi diyeceksiniz ki rahat etmek çok mu önemli? Anlatayım. Evet, önemli çünkü insanın anlatamadığı şeyleri var. Ya da anlatmak istediği şeyler; sevinçler, üzüntülerin herkesle paylaşamayacağını çok iyi bilir insan. İşte burada arkadaşlık devreye girmektedir.

Bu parça aşağıdaki metin türlerinin hangisinden alınmıştır?

- A) Röportaj B) Eleştiri
C) Biyografi D) Deneme

13. Finansal sektör ile ekonomik gelişme arasındaki nedenselliğin yönünü belirlemek amacıyla yapılan birçok çalışmada bir uzlaşmanın olduğunu söylemek zordur. Finansal gelişme ve ekonomik büyüme arasında yapılan deneysel analizlerde, nedensellik ilişkisinin tek yönlü olduğunu ifade eden çalışmaların yanı sıra iki yönlü ilişkilerin varlığının da söz konusu olduğu görülmektedir.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deneme B) Makale
C) Sohbet D) Roman

14. Aşağıdakilerden hangisi bilgilendirici bir metinden alınmış olabilir?

- A) Topal Durmuş'un oğlu Mustafa tuza gidiyordu, istasyonun yanında mola verdi. Eşeğini ağaçların altına bıraktı. Belini ağaca dayadı, kuşağından ekmeğini çıkardı ve sanki burası bir çayırılık, bu demir yolu ya da bir akarsuyumuş gibi bakıp yemeye başladı.
- B) Anne çaylak, şahinin kararlı olduğunu görünce ona uzaklara gitmenin tehlikeleri üzerine bir hikâye anlattı. Her başarı öyküsünün bir yerinde kahramana anlatılmış olan "boşuna deneme olmayacak" öyküsünü anlattı şahine.
- C) Köpek havlamalarını tercüme eden bir bilgisayar programı geliştirildi. Havlamaların teybe kaydedildikten sonra, bilgisayarda dijital ortama aktarılmasıyla yazılan programın, havlamaları doğru anlama oranının %43 olduğu belirtiliyor.
- D) İnsanların kanatlara bakış açıları farklı farklıdır. Bazıları başkalarının kanatları altına sığınarak yaşamayı sever, bazıları kendi kanatlarıyla uçmayı. Bazıları başkalarına kol kanat germeyi sever, bazıları başkalarının kanatlarını kırmayı. Ela da bu tavırlarıyla gösteriyordu ki başkalarının kanatlarına sığınmayı sevenlerdendi.

15. Kuşlar pek yakından geçmişse seslerini taklit ederek kalın dudaklarıyla dişlerinin arasından onlara seslenirdi. Kuşların çoğunda aldandıklarına, bu sesi duyarak dost sesi sanıp vapur etrafında bir dönüp uzaklaştıklarına şahit olmuşumdur. Havalara sertleşir; poyrazlar, lodolar birbirini kovalar...

Bu metin ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Üçüncü kişi ağzıyla yazılmıştır.
- B) Öznel cümleler kullanılmıştır.
- C) Olağanüstü olaylara yer verilmemiştir.
- D) Sade ve yalın bir dil kullanılmıştır.

16. Bir ilkbahar günü idi. Büyükkada'da oturan halamlar bize misafir gelmişti. Büyükler salona gittiler. Benden iki yaş büyük olan halamın oğluyla birlikte biz de satranç oynamaya karar verdik. Satranç oynarken her hamlemizde heyecan ve strateji vardı. O güzel günü unutmak ne mümkün!

Bu parça aşağıdaki metin türlerinden hangisine örnektir?

- A) Roman
C) Anı
- B) Deneme
D) Destan

17. Bir insanın herhangi bir konuda duygu, düşünce ve görüşlerini paylaşmak amacıyla kesin hükümlere varmadan samimi bir üslupla yazdığı yazılara deneme denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi bir denemeden alınmış olabilir?

- A) İnsan ne olduğunu bilmekte dikkatli olmalı; iyi tarafını da kötü tarafını da aynı titizlikle ortaya çıkarmalıdır. Eğer ben kendimi iyi ve olgun görseydim bunu başıra başıra söyledim. Kendini olduğundan az göstermek tevazu değil, budalalıktır; kendine değerinden az paha biçmek korkaklıktır, pısrıklıktır. Aristoteles'e göre, hiçbir iyilik sahtelikle bir arada gitmez; doğru hiçbir zaman yanlışla yer vermez.
- B) Çizgi Film Değirmeni, Antalya'nın Kaş ilçesindeki Likya antik uygarlığına ait antik kentlerin yakınında ormanlık bir arazide. Tümüyle doğayla uyumlu masalsi bir mimarisi olan okulun yatakhane, yemekhanesi, stüdyosu, sinema salonu ve kütüphanesi var.
- C) İnsanlar elektriğin ve ampulün bulunuşuna kadar tarih boyunca gün doğumuyla uyanıp gün batımından sonra yattı. Ampulün icadı geceleri bir parça uzattı. Daha sonra buna televizyon, bilgisayar, internet gibi uyku ve sağlık düşmanı mavi ışık yayan şeyler eklendi.
- D) 1631'de ölen eşi Mümtaz Mahal'i çok seven imparator, onun anısına görkemli bir mezar yapılmasını emretmiş. 1632'de başlayan inşaat 1643'te bittiğinde, Mümtaz Mahal'in mozolesi bu bembeyaz ve tam simetrik yapının merkezindeki kubbenin tam altına yerleştirilmiş. Şah Cihan ölünce o da eşinin yanına gömülmüş işte o zaman simetri bozulmuş.

18. Dilimiz, yıllardan beri durmadan değişiyor. Değişmesini bir buyuran oldu diye değil değiştirmek zorunda olduğumuzdan değişiyor. Elimizdeki dille, dünden kalan dille, istediğimizi söyleyemediğimiz için değişiyor. Bu değişime, bir bakıyorsunuz hızlanıyor, çok kimseleri şaşırtacak kadar hızlanıyor; bir bakıyorsunuz ağırlaşıyor, artık duracak sanıyorsunuz. Ama durmuyor.

Bu parça aşağıdaki metin türlerinin hangisinden alınmıştır?

- A) Biyografi
C) Anı
- B) Deneme
D) Günlük

1 ve 2. soruları aşağıdaki haber yazısına göre cevaplayınız.

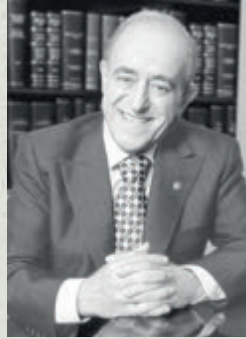
Vehbi Koç'tan sonra Sakıp Sabancı da gençlere 10 öğüt verdi

Sakıp Sabancı, Vehbi Koç'tan tam iki yıl sonra, kendi öğütlerini holdinginin yayın organında açıkladı.

İş adamlarımız arasında gençlere öğüt verme moda-
sına uyan Sakıp Sabancı, öğütlerinin ön sözünde
"Türk halkının, insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşam
düzenine kavuşması, mutlu olması için görevlerimizi
unutmayalım!" dedi.

Sakıp Sabancı'nın Öğütleri

1. Sağlıklı olun! Çok önemlidir.
2. Manevi güce mutlak inanın!
3. Birlik konusuna önem verin!
4. Bilgili olun, lisan öğrenin!
5. Ön hedefinizi belirleyin!
6. İşinize sahip çıkın!
7. İş bilenle iş birliği yapın!
8. Çalıştırdıklarınıza güven verin!
9. İş tek kişiye bağlamayın!
10. Tasarruf yatırım demektir!

Vehbi Koç'un Öğütleri

1. Ailenizi sevip sayın!
2. Çok çalışın!
3. İyi okuyun!
4. Ciddi ve bilgili olun!
5. Her şeyle zamanında ilgilenin!
6. Mesleğinize sevgiyle sarılın!
7. Hesabınızı iyi bilin!
8. Dostlarınızı iyi seçin!
9. Zamanında evlenin!
10. Sağlığınıza dikkat edin!

1 Bu haber yazısında yer alan bilgilere göre;

- I. Farklı diller öğrenerek bilginize bilgi katın!
- II. Her şeyin başı sağlık, sağlığınıza önem verin!
- III. Yaptığınız işe dört koldan ve sevgiyle bağlanın!
- IV. Akıp giden zamanı en verimli şekilde kullanın!

öğütlerinden hangileri her iki iş adamının da değindiği ortak noktalar arasında değerlendirilebilir?

- A) II ve III B) I ve IV C) II ve IV D) I ve III

2 Aşağıdakilerden hangisi bu haber yazısında bahsedilen iş adamlarının ortak özellikleri arasında sayılamaz?

- A) Bilgiye önem vermek B) Gençleri önemli bulup onları saymak
C) Dönemin modasına ayak uydurmak D) Çalışanlarının duygularını önemsemek

- 3 Destan; toplumların geçmişinde derin izler bırakmış bir olayı, özellikle de yiğitlik ve olağanüstülükleri öyküleyici bir şekilde anlatan edebî türlerdendir. Kahramanları genellikle olağanüstü kişilerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bir destandan alınmış olamaz?

- A) Bu çocuk anasının göğsünden ilk sütü emdi ve bir daha emmedi. Çiğ et, çorba (...) istedi. Dile gelmeye başladı; kırk gün sonra büyüdü, yürüdü ve oynadı. Ayakları öküz ayağı gibi; beli kurt beli gibi; omuzları samur omuzu gibi; göğsü ayı göğsü gibi idi. Vücudu tamamen tüylü idi. At sürüleri güder, ata biner ve av avlardı.
- B) O gün Seyyid Battal Gazi Hazretleri on yedi adı sanı belli, pehlivanı birer darbe ile yıkıp halifeye gönderdi. Onlardan başka adı sanı belli ve İslam dininden dönen kara gönüllülerden seksen kişiyi daha öldürdü. Bundan böyle kâfirlerden meydana girmeye kimsenin cesareti kalmadı. O zaman Seyyid Battal Gazi bir nara daha attı. Sanki yedi gök birbirine dokundu.
- C) Uygur elinde Hulin adında bir dağ vardı. Ondandır Tuğla ve Selenge adında iki ırmak çıkardı. Bir gece oradaki bir ağacın üzerine gökten ilahî bir ışık indi. İki ırmak arasında yaşayan halk, bunu dikkatle takip ettiler. Ağacın gövdesinde gebe bir kadına benzeyen bir şişkinlik peyda oldu. O ışık dokuz ay, on gün o şişkinlik üzerinde durdu. Bu müddetin sonunda o şişkinlik yarıldı. İçinden beş çocuk çıktı.
- D) Mustafa Meraki Bey kırk beş yaşında, alafrangaya meraklı bir insandır. Bu beyin on beş yaşında Mihriban adında bir kızı ve yirmi yedi yaşında Fêlatun Bey adında bir oğlu vardır. Çocuklarını güzel giydirir ama onların eğitimlerine özen göstermez. Felâtun Bey; alafrangalık açısından babasını bile geçen, tembelliğinden ve gezmeye eğlenmeye düşkünlüğünden kalemdeki işine haftada ancak üç saat uğrayan biridir.

4

Şiirlerinde büyük harfleri kullanmayan Attilâ İlhan bazı şiirlerinde, Anadolu'nun bazı bölgelerindeki insanları konu edinir. Bu insanlara dair bilgiler verir. Bölge insanının yaşayış tarzı, dış görünüşü ve karakter özelliklerine de değinir.

Attilâ İlhan'a ait aşağıdaki dizelerden hangileri bu metindeki açıklamayla ilişkilendirilemez?

- A) sırası geceye kalmış deli süleyman'ın
su veriyor fıstık tarlasına
gerçi süleyman'ın deli'ye çıkmış adı
hem -vebali kendi boynuna-
senelerce kaçakçılık da yapmış
lâkin hayli zamandır vukuat çıkarmadı
- B) istanbul narın izmir ille de aydın
tokat bir bağ içinde gülü bardak içinde
hasretlik çeken tatvan'lı kemankeş isa
sıtmalı sıfır numara tıraşlı tosunlarımız
açıldı mı güllerin canım gülüm manisa
ve dünyamız kâinat içinde bir canlı selam
- C) hey sevgilim hemen haber uçurduk
neyleyelim düştü verdun kalesi
zaferkuşun tutamadık kaçırdık
mateme büründü frenk ülkesi
derken duyulan ses jeanne d'arc'in sesi
dur diyor vatani beklemelisin
- D) gel haberi öteden verelim
çıkılmış dağlara kendiliğinden
cebbar oğlu mehemmed
fransız'a silah çekmiş
hür yaşamak uğruna
ırz uğruna namus uğruna

5

El vurma el çek / dert oldu pürçek / dert var ki gerçek / derman yalanmış
Dert oldu pürçek / dert var ki gerçek / derman yalanmış / lokman yalanmış
Dert var ki gerçek / derman yalanmış / lokman yalanmış / insan yalanmış
.....

Bu dörtlükte her dizinin eğik çizgiyle (/) gösterilen ilk bölümleri yukarıdan aşağıya okunduğunda birinci dizeyi, ikinci bölümleri ikinci dizeyi, üçüncü bölümleri ise üçüncü dizeyi oluşturmaktadır.

Buna göre dörtlüğün son dizesi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Her can yalanmış / insan yalanmış / lokman yalanmış / derman yalanmış
B) Dert var ki gerçek / derman yalanmış / lokman yalanmış / el vurma el çek
C) Derman yalanmış / lokman yalanmış / insan yalanmış / her can yalanmış
D) Lokman yalanmış / insan yalanmış / derman yalanmış / her can yalanmış

6

Aşağıdaki metinler içerikleri bakımından bu görsellerle eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

- A) Bir yılın yorgunluğu vardı üzerimde. Evet, bütün bir yıl çalışmıştım. Hâlâ da çalışıyorum. Bu çetin hayatımda bir de dostum vardı yanımda. O da benim gibi bütün bir yıl koşuşturdu. O da çok yorgundu. Ben bu durumu, o kütüğe çömeldiğim ve bir bardak suyu yudumladığım anda fark ettim. Bir anda çöktü üzerime yorgunluk. Dostum Çomar'da da sezdim bu yorgunluğu.
- B) Tarladan eve dönüyordum Karakaçan'ımla. Kazı çalışmalarım için kullandığım araç gereçler de yanımdaydı. Küçük bir dağın eteğine geldiğimde gerilerden bir ses duydum. Çok ürkütücüydü, çok yardıma muhtaçtı bu ses. Bir anda istemsizce başımı geriye çevirdim. Baktım arkamdaki boşluğa. Kimsecikler yoktu o noktada ama o yardıma muhtaç ses de hâlâ duyuluyordu. Öylece kalakaldım o noktada.
- C) Yemyeşil bir ovada kır atımla gezintiye çıktım. Benim tek arkadaşım aslında atım. Tüm dertlerimi ona anlatır, onunla gezinirken üzerimden çıkarırdım dert yeleğimi. O da beni o şekilde görürdü bence. Hisli hayvanlardır atlar. Anlamıştır ona olan sevgimi. Önünde oturduğum anda arkamda kulaklarını diker beni dinlerdi kır atım. Vefalıydı yani benim bu arkadaşım.
- D) Ava çıkmıştım dostlarımla. Atımın üstündeydi tüm av malzemelerim. Bu av serüvenimde Alaca'm ve Kara'm da yanımdaydı. Çok gezdik dolaştık. Bayağı bir yolmuştuk o yemyeşil ovaya vardığımızda. Haklıydı onlar da bütün bir gün dağ bayır dolaştık. Hiç dinlenemedik benim av aşkımdan. O kurumuş ağaç gövdesine oturduğumuzda ikisi de çok bitkindi. Öylece kaldık o kuru gövdenin üzerinde. Karşısı izledik nefes nefese ve bitkin. Benim aklımdan öyle şeyler geçiyordu ki bir anda merak ettim onların ne düşündüğünü.

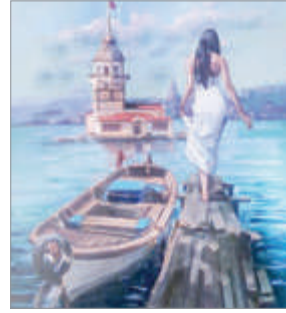
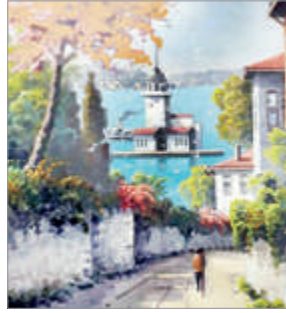
- 7 Suyun berrak hâli beni yıllarca büyüledi. Sadece berraklığı mı, bir anne şefkatiyle beni kucaklaması da büyüleyiciydi. Zamanla içindeki canlılarla da tanıştım, üstüne hâkim olmaya çalışan insanlarla da. Hep beni kovaladı o insanlar, avlamak için olta attılar bu berrak suya; tavalarında kızartmayı hayal ettiler.

Bu metinde kendisinden söz eden varlık aşağıdaki dizelerin hangisine konu edilmiştir?

- A) Bir ince sızı damıtır gibi denizden
Kayıklardan, kayalardan ve denizden
Biz ki bir sahipsiz hatırayız
Topraktan, iç savaştan ve bendenizden...
- B) İstanbul deyince aklıma martı gelir
Yarısı gümüş, yarısı köpük
Yarısı balık yarısı kuş
İstanbul deyince aklıma bir masal gelir
Bir varmış, bir yokmuş
- C) Deniz beni bağına basmış
Kuyruk sallayışlarımı pek de hoş karşılamış
Almış beni koca gönlüne
Kötü niyetlilere hiç de yem yapmamış
- D) Gurbet açık zamanda bir deniz
hadi misafir sayalım kendimizi onun vapurunda
hem eski turnalar gibiyiz hala
kendi kanatlarına misafir

8

Aşağıdaki dizeler konuları bakımından bu görsellerle eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

- A) Karanlıktan korkan çocukların
Müzik kutusudur Kız Kulesi
Kapağı açıldığında
Dansa başlayan balerin
Hınzır martıların şakalarıyla
Islanır elbisesi
- B) Özlemine duyduğum şey, bütün bir yaz,
Boğazlar içinde ille mavi Boğaz
En güzele, en yüceye, en maviye doğru
Üzengisinde, bir hırçın atın ...
- C) Denize çıkan sokak soğuktur üşürsün
Ey ince gömlekli Akdenizli çocuk
Yaz geride kaldı yetişirsin sonbahara
Bütün ömrün yok olan mavi bir bakış
Gibi geçiyor bir solukta bilmiyor musun
- D) Bir gemi yelken açtı hayal iklimlerine,
Civarından çılgınlıkla yorgun martılar kaçtı;
Rüzgâr sürüklenirken derinlerden denize
Hayal iklimlerine yeni bir gemi yelken açtı.

9

Bu görseli en doğru yansıtan metin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sabahın ilk ışıklarıyla birlikte kasabayı bir telaş sarmıştı. Herkes bir yerlere yetişmenin telaşı içindeydi. Hiç kimsenin bir yerlerde oturup da bir şeyler içmeye zamanı yoktu. Herkes sahilde buluşmuş, işbaşı yapmanın heyecanı içindeydi.
- B) Güzelce kasabası sıradan bir güne uyanmıştı. Herkes kasabanın rutin yaşantısına bir merhaba daha başışlamıştı. Sahildeki çay bahçesinde insanlar çaylarını yudumlarken bir taraftan da sohbet ediyorlardı. Öte yandan çocuklar denizin tadını çıkarmanın peşindeyken denizin maviliğini seyreden iki kişi de bir şeyler paylaşıyorlardı. Kasabanın bu sıradan gününe martılar ve gemiler de eşlik etmekteydi.
- C) Salih Kaptan yine ekmeğinin peşindeydi. Balığa çıkmaya hazırlanırken yanına Oruç Kaptan geldi. Koyu bir sohbe daldılar. Bu sohbeti hiç kuşkusuz en iyi şekilde dinleyenler martılardı. Onlardan aldıkları bilgileri gemilere fısıldamaya hazırlanıyorlardı. Bir taraftan da hazırlıkları biten gemicilerin kasabayı selamlayarak uzaklaşmaları göze çarpıyordu.
- D) Sabahın ilk saatlerinde çay bahçesine gelen Selvi Hanım, bir arkadaşıyla buluşmuş ve ona bir şeyler anlatıyordu. Hemen yan masalarında oturan genç adam martıları ve sahili izliyordu. Gemilerin telaşını içinde hisseden genç adam, yolculuğa hazırlanan kaptanlara seslenerek martıları ürküttü. Kasabanın bu curcuna dolu günü çocuklara yer verilmeden son buldu.

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

anı (hatıra), destan, makale, deneme, haber metni (haber yazısı), hikâye (öykü), köşe yazısı (fıkra), roman, bilgilendirici metinler, hikâye edici metinler, 5N1K, Ne?, Nerede?, Ne zaman?, Nasıl?, Niçin?, Kim?, serim, düğüm, çözüm

- Kişilerin, başından geçen olayları, belli bir zaman geçtikten sonra yazıya aktarmalarıyla oluşan metin türüne ne denir?
Örnek: Mesleğe başladığım ilk günün heyecanı başkaydı. Bazen ne yapacağımı bilemiyordum.
Cevap:
- Olayla birlikte kişi, yer ve zaman unsurlarına yer verilen metinler nasıl metinlerdir?
Örnek: Hikâye, roman, destan vb.
Cevap:
- Herhangi bir konuda bilgi vermek ya da açıklama yapmak için yazılmış metinlere ne ad verilir?
Örnek: Makale, deneme, köşe yazısı vb.
Cevap:
- Herhangi bir konuda bilgi vermek, bir gerçeği ortaya koymak, bir tezi savunmak amacıyla yazılan metinlerin türüne ne ad verilir?
Örnek: İnsanı diğer canlılardan farklı kılan en önemli özelliği dilidir. Dil insanda sonradan kazanılan değil, doğuştan gelen bir yetenektir. Ancak genetik olarak kazanılan bu yetenek sosyal etkileşim sayesinde gelişir.
Cevap:
- Yazarın herhangi bir konu hakkındaki duygu ve düşüncelerini anlattığı metinlerin türüne ne ad verilir?
Örnek: Çocukluk yılları bitmeyen hazinedir. İnsan, istediği her an, her biri mücevher değerindeki anılara dalar. Kendine geldiğinde yaşadığı zamana döner. Çocukluk yıllarındaki olayların bu denli önemli olması, bence en saf ve masum yılları kapsamından kaynaklanıyor.
Cevap:
- Yazarın güncel konulardaki görüşlerini ispat gereği duymadan ifade ettiği gazete ve dergi yazılarına ne denir?
Örnek: Türkiye’de her yıl binlerce evcil hayvan, sahiplerince sokağa atılıyor. Ev ortamına alışan bu hayvanlar sokakta kaldıklarında çeşitli sorunlarla yüzleşiyor. Eğer bir hayvan sahiplenilecekse ona ömür boyu bakılmalı.
Cevap:
- Millîlerin hayatında önemi olan tarihî ve toplumsal olayların anlatıldığı eserlere ne ad verilir?
Örnek: Alp Er Tunga derler bir kağan vardı. Ona yeryüzü, gökyüzü dardı. Tuğ yapmıştı gökyüzüne güneşi.
Cevap:
- Toplumu ilgilendiren güncel bir olay ya da durum hakkında bilgi vermek amacıyla yazılan ve kitle iletişim araçlarında yayınlanan yazılara ne denir?
Örnek: Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Törenleri (Şeb-i Arûs), Konya Mevlâna Kültür Merkezi Semâ Salonu’nda icra edildi. Etkinliğe çok sayıda davetli katıldı.
Cevap:
- Olmuş veya olabilecek olayların yer, kişi ve zaman unsurlarına yer verilip anlatıldığı kısa metinlere ne denir?
Örnek: Mete’nin hayatı çok kötüleşmişti. Annesi de bu duruma çok üzülüyordu. Fakat okula gitmeye başlamasıyla bazı şeyler değişmişti. Okuldan eve biraz geç dönmeye karşın her gün gülümseyerek geliyordu.
Cevap:
- Yaşanmış veya yaşanabilecek olayların ayrıntılı olarak anlatıldığı uzun yazı türüne ne ad verilir?
Örnek: Hali vakti yerinde olan Adnan Bey, kırk kırk beş yaşlarında bir İstanbul beyefendisidir. Karısı bir süre önce ölmüştür. Adnan Bey, genç kızlık çağına girmek üzere olan kızı Nihal ve daha küçük yaşta bulunan oğlu Bülent’le birlikte, oldukça sakin bir yaşayış sürdürmektedir. Ailenin yaşayışı böyle sürüp giderken o zamanın gözde gezinti yerlerinden biri olan Göksu’da yaptıkları sandal sefalarından, Firdevs Hanımlarla tanışmalarını anlatıyor.
Cevap:
- Haber metinleri 5N1K sorularına cevap vermelidir.
Örnek: Ne? Nerede? Ne zaman? Nasıl? Niçin? Kim?
“Babam, okul müdürü olarak atandığını söylemek için akşam bizi topladı. Bize müjde verdi. Babam, konuşurken heyecanlıydı.” metninde 5N1K sorularından hangisinin cevabı yoktur?
Cevap:
- Destanlarda olağan ve olağanüstü unsurlar bir aradadır.
Örnek: Bir gün kayın ağacının gövdesi ansızın yarıldı, içinden beş küçük çadır, beş küçük odacık görünümünde ortaya çıktı. Her odacığın içinde bir çocuk vardı. Işıktan doğmuş olan bu kutsal çocuklara halk ve halkın ileri gelenleri çok büyük saygı gösterdiler. Buna göre “Dağın her yerini odun kömürle doldurdular. Yetmiş deriden yetmiş körük yapıp yetmiş yere koydular. Sonra ateşleyip körüklediler. Tanrı’nın yardımıyla demir dağ kızdı, eridi, akıverdi. Bir yüklü deve çıkacak denli yol oldu.” metnindeki olağanüstülük nedir?
Cevap:

1. (I) Canını feda etmeyen âşık vuslata nail olmaz. (II) Nice kanlar döküldü, nice yaralar açıldı. (III) Nice dullar, yetimler gözlerinden matem yaşları akıttı. (IV) Ama bu sayede nice yalçın kayalar arası derbentler, nice sarp dağlar aşıldı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde işi yapan bellidir?

- A) Yalnız III B) I ve II
C) I ve III D) II ve IV

2. Bir cümlede fiilin geçişli olabilmesi için o cümlenin içinde nesne kullanılmış olması şart değildir. Fiilin nesne alıyor olabilmesi yeterlidir. Örneğin "Çok özenli kullanıyordu." cümlesindeki "kullanıyordu" yüklemine "Ne?, Neyi?, Kimi?" sorularından uygun olanı sorulduğunda cümlede herhangi bir öge ile karşılaşılmazken sorulara mantıklı cevaplar verilebilmektedir. Dolayısıyla bu cümlede öge olarak nesne olmasa da yüklem nesne alabiliyor olması, yüklemi geçişli fiil yapmıştır.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisinde yüklem geçişli olmasına rağmen cümlede nesne kullanılmamıştır?

- A) Herkes kendi yeteneğine yönelmeli.
B) Polis, izinsiz toplananları dağıtıyordu.
C) Onu saatlerce takip etti zavallı çocuk.
D) Sen de hiçbir zaman sevmedin.

3. I. En iyi arkadaşım okulu birincilikle bitirdi.
II. Kardeşimin okulunda sportif etkinliklere daha fazla önem veriliyor.
III. Sıra arkadaşım elindeki kalemle sürekli oynardı.
IV. Ders aralarında koridorda birbirimize fıkralar anlatırdık.

Numaralandırılmış cümlelerden hangileri nesne-yüklem ilişkisine göre geçişsizdir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) II ve IV

4. "Okulun sıraları temizlendi." cümlesinde "temizlendi" ifadesi yüklemidir. Yükleme sorulan "Ne?" sorusunun cevabı olan "okulun sıraları" ifadesi de cümlenin öznesi durumundadır. Temizleme eylemini kimin yaptığı belli olmadığından özne, sözde öznedir. Cümlenin yüklemi olan "temizlendi" ifadesi de edilgen çatılı bir fiildir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerden hangisinin öznesi, sözde özne durumundadır?

- A) Balıkçılar denizden dün de eli boş döndüler.
B) Çevre gönüllüleri denizlerdeki kirliliği azaltmak için çabalıyordu.
C) Aşırı sıcaklar yüzünden köydeki çeşmeler bile kurumuştur.
D) Çiftçilerin satamadıkları ürünler toplanıyordu.

5. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi etken çatılı bir eylem değildir?**

- A) Gözleri tavana dikili bir şekilde öylece duruyorlardı.
B) İstanbul'un tarihî yalılarına geçen haftalarda el konuldu.
C) Zil sesini duyan öğrenciler, öğretmenlerden önce sınıfta olabilmek için koştu.
D) Hırsızlar dün gece mahallemizdeki dükkânları soymuşlar.

6. 1996 yılından beri yapılan bu çalışmalar, siteyi "titiz bir şiir seçkisi"ne dönüştürdü. Bu antoloji, özenle hazırlandı. Geniş arşivi ile birincil başvuru kaynağı oldu.

Bu parçada;

- I. dönüştürdü
II. hazırlandı
III. oldu

yüklemlerinden hangilerinde işin başkası tarafından yapılma anlamı vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I ve III

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem nesne alabilen bir ifadedir?

- A) Bundan birkaç gün önce sahilde almıştım.
- B) Çocuklar karşılarında palyaçoğu görünce gülüştüler.
- C) Yavru penguenler annelerine kavuşmak için yarıştılar.
- D) Sınav sonuçlarının açıklandığını öğrenenler panoya doğru koştu.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?

- A) Dünyada hızla yayılan virüs, herkesi tedirgin ediyor.
- B) Yaşanabilecek salgına karşın toplu taşıma araçları ilaçlanıyor.
- C) Tüm hastaneler, olası bir salgın durumunda nasıl davranılacağı konusunda bilgilendirildi.
- D) Virüsün aşısı bazı ülkelerde bulundu diye bir söylenti var.

9. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi özne-yüklem ilişkisine göre diğerlerinden farklı bir eylemdir?

- A) Arkadaşlarının kendisine hediye ettiği kolyeyi bulabilmek için sağa sola bakıyordu.
- B) Yeni evimizin her odası farklı renge boyandı.
- C) Evdeki dolapların çoğu eskidiği için yenilendi.
- D) Yemek yendikten sonra bahçedeki çardakta sade kahveler içilmişti.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı özelliği bulunmaz?

- A) Dilin kullanımı, yazardan yazara değişiklik gösterir.
- B) Dili oluşturan kurallar, zamanla yerleşir.
- C) Dil, sürekli gelişim ve değişim süreci içinde varlığını sürdürür.
- D) Dilin söz varlığına yeni sözcükler kazandırmak güçtür.

11. Etrafa leş kokuları saçan torbanın ağzı iyice büzüldü.

Verilen cümledeki altı çizili eylemin çatı özelliği ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Edilgen – Geçişsiz
- B) Etken – Geçişli
- C) Edilgen – Geçişli
- D) Etken – Geçişsiz

12.

- I. Mahallemizde yeni bir park yapılacak.
- II. Burada neredeyse her gün elektrikler kesilir.
- III. Ablam bazı akşamlar kitap okumak için odasına çekilir.
- IV. Bahçemizde her sabah büyük bir masa kuruluyor.

Numaralandırılmış cümlelerden hangisinin yüklemi edilgen çatılı değildir?

- A) IV
- B) III
- C) II
- D) I

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne işi yapan öge durumunda değildir?

- A) Mahalledeki işleri muhtar, tüm zorluklara rağmen, düzene sokmuştu.
- B) Ahmet Efendi, köyümüzdeki çöp sorununu çözebilmek için uğraşıyordu.
- C) Ali Bey'in ayakta kalması her bayram akşamdan boyanırdı.
- D) Bu önemli toplantıyı hafta sonu yapacak.

14. Aşağıdakilerden hangisi "Sözleşme, çocukların bu farklılık çerçevesinde sahip oldukları özel hakları içerir." cümlesinin bir özelliği değildir?

- A) Yüklemi geçişlidir.
- B) Eylem cümlesidir.
- C) Gerçek özne kullanılmıştır.
- D) Sözde özne vardır.

15. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi edilgen çatılı bir eylem değildir?

- A) Ağaçlardaki meyvelerin çoğu dün toplanmış.
- B) Evimizin arkasındaki bahçe satılacaktı.
- C) Un çuvallarının neredeyse tamamını taşıyan babam çok yorulmuştu.
- D) Köyümüze yapılacak olan okulun temelleri henüz atılmadı.

16. “Yangın çok geçmeden söndürülmüştü.” cümlesindeki özne-yüklem ilişkisi aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Yüzbaşı Cemil, savaşın ilk gününde omzundan vurulmuştu.
- B) Çocuk, yatağından kalkarak annesine sıkı sıkı sarılmıştı.
- C) Ahmet Refik, yokuşun başına doğru iyice yorulmuştu.
- D) Onların bağırtılarını duydukça sınırları iyice gerilmişti.

17. (I) Uzmanlar katıldıkları televizyon programında kadınlara ve çocuklara yapılan şiddet ve istismar konusunu tartıştılar. (II) Şiddet ve istismarın bireylerin bedensel, duygusal ve zihinsel gelişimine olumsuz etki yaptığını değinen uzmanlar, bunun önlenmesi için gerekli rehberliğin yapılması gerektiğini belirttiler. (III) Ayrıca sağlık kuruluşlarından yardım talep edilmesini; okul, aile ve öğrenci iş birliğine gerekli önemin verilmesini vurguladılar. (IV) Konuşmalarının sonunda ise son yıllarda ülkemizde özellikle çocuk ve kadınların şiddet ve istismardan korunmalarına yönelik önemli çalışmalar yapıldığına değindiler.

Numaralanmış cümlelerin hangisinin yüklemi geçişsiz çatılı bir eylemdir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

18.

- I. Televizyon birileri tarafından yaşamımıza katıldı.
- II. Maçı kaybedeceğini anladığı o dakika âdeta yıkıldı.
- III. Yeni sezonda tüm depolar boşaltıldı.
- IV. Birçok hevesli genç, bilişim sektörüne atıldı.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde yüklem edilgen çatılı değildir?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV

19. Nesne alabilen fiillere geçişli fiil, nesne alamayan fiillere geçişsiz fiil denir. Örneğin “Elif kahve seviyor.” cümlesindeki “sev-” fiili nesne alabilen bir fiildir. Bu yüzden geçişli bir fiildir. Oysa “Elif yüzüyordu.” cümlesindeki “yüz-” fiili nesne alamaz. Dolayısıyla geçişsiz bir fiildir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçişsiz bir fiil vardır?

- A) Bu olaya, tahmin edemeyeceğiniz kadar çok güldü.
- B) Her zaman işimi kendim yaparım.
- C) Hatasını kabul eden severim.
- D) Ondan, hayatı kurtaran o parayı almış.

20. (I) Sitemizdeki deneyimlerinizi kişiselleştirmek ve geliştirmek için çerezleri kullanıyoruz. (II) Çerezler, Avrupa Birliği yönetmelikleri uyarınca uyulması gereken kurallar çerçevesinde belirlenmiştir. (III) “Çerez Onay Aracı”mız hakkında daha fazla bilgi edinmek veya kişisel tercihlerinizi yönetmek için “Veri ve Çerez Politikası”nı ziyaret edebilirsiniz. (IV) Sitemizi kullanarak çerezleri kullanmamızı kabul edersiniz. (V) Kabul ettiğiniz şartlardan geri dönme hakkınız her zaman vardır.

Bu parçadaki cümlelerin hangisinde yüklem çatısından söz edilemez?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V

1. Cümlede yüklem olan fiilin, özne ve nesne ile olan ilişkisine “çatı” denir. Çatı, sadece yüklemi fiil olan cümlelerde aranan bir özelliktir. Yüklemi isim olan cümlelerde çatı özelliği aranmaz.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?

- A) Zavallı çocuk, montunu ve atkısını askıdan yavaşça aldı.
 B) Tereyağı, yöre insanının yemeklerde en çok kullandığı yağdı.
 C) Yazar, en nitelikli romanlarını kırk yaşından sonra yazdı.
 D) Şüphelinin kaçmasından korktuğu için peşine adam saldı.

2. Geçişsiz eylemler nesne alamazlar. Nesneyi eyleme sorulan “Ne?, Neyi?, Kimi?” soruları buldurduğuna göre bu sorulara cevap vermeyen fiiller geçişsiz fiillerdir. Bu sorular özneyi bulduruyorsa bu durumda da nesne ayrıca aranmalıdır.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir fiil kullanılmıştır?

- A) Mahallemizin bakım yapılan parkları güzelleşti.
 B) Çocuklar, toprak yolda arabalarını çarpıştırdı.
 C) Yaşam bir gün, o narin damarı muhakkak birleştirecektir.
 D) Yollar ve yıllar o buhranlı anları çağırıştırır.

3. (I) İnsan 5 yaşına gelmeden anlıyor açlığın öldürdüğünü, soğğun dondurduğunu, ateşin yaktığını, sevgisizliğin insanın canını acıttığını... (II) Duyguları, nesnelere, kişileri, çevresini tanıyor. Her şey onu çok etkiliyor. Ev, masa, anne, baba... (III) 10 yaşına gelmeden oyunla, sayılarla, harflerle tanıyor. (IV) Dünyanın evde, okulda kendisine anlatılardan da büyük olduğunu görüyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yüklem geçişsiz bir fiildir?

- A) I B) II C) III D) IV

4. İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı
I

Önce hafiften bir rüzgar esiyor;
II

Yavaş yavaş sallanıyor
III

Yapraklar ağaçlarda;
Uzaklarda, çok uzaklarda,
Sucuların hiç durmayan çingirakları
IV

Bu dizelerde numaralandırılan sözcüklerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?

- A) I B) II C) III D) IV

5. Geçişsiz fiiller, yüklem nesneyle olan ilişkisine göre belirlenir. Nesnesi olmayan ya da nesne alamayan fiiller geçişsizdir. Yükleme sorulan “Ne?, Neyi?, Kimi?” sorularına cevap vermeyen fiiller geçişsiz fiillerdir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem etken ve geçişsiz bir fiildir?

- A) Çamlıca'daki eski bina üç yılın ardından yıkıldı.
 B) Teyzemin kızı geçen yıl bizleri Ankara'ya davet etmişti.
 C) Oyuncaklarıyla oynayan çocuk daha fazla dayanamayarak uyudu.
 D) Herkese rağmen, her şeye rağmen, inatla dükkânlar kapatılıyor.

6.

- I. Aylardır hazırlıkları süren Kanal Projesi geçen hafta başlatıldı.
 II. Uzak diyarlardan gelen arkadaşlarını ağırladı.
 III. Maymunlar ağaçtan ağaca zıplayarak şov yapıyorlardı.
 IV. Haftalardır haber alınamayan çocuk için kayıp ilanı verilmiş.

Numaralanmış cümlelerden hangilerinde eylemi kimin yaptığı belli değildir?

- A) I ve II B) I ve IV
 C) II ve III D) III ve IV

7. Geçişsiz fiiller, yüklem nesneyle olan ilişkisine göre belirlenir. Nesnesi olmayan ya da nesne alamayan fiiller geçişsizdir. Yükleme sorulan “Ne?, Neyi?, Kimi?” sorularına cevap vermeyen fiiller geçişsiz fiillerdir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem geçişsiz bir fiildir?

- A) Onun anlattığı fıkra hepimiz güldük.
B) Topladığı çiçekleri vazoya yerleştirdi.
C) Öğretmen konuyu çok güzel anlattı.
D) Babam her pazar gazete alırdı.
8. Cümlede yüklem olan fiilin, özne ve nesne ile olan ilişkisine “çatı” denir. Çatı, sadece yüklemi fiil olan cümlelerde aranan bir özelliktir. Yüklemi isim olan cümlelerde çatı aranmaz.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde çatı özelliği aranmaz?

- A) Yıpranmış montunu yavaşça yerden aldı.
B) Karşıdan gelen çocuğun üstü başı kandı.
C) Yıllar sonra yaşadıklarını kaleme aldı.
D) Derslerini her akşam kontrol ederdi.

9. Samanları _____.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdaki fiillerden hangisi getirilirse cümle farklı bir çatı özelliği kazanır?

- A) bağladı
B) alındı
C) yaydı
D) devirdi
10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözde özneye yer verilmiştir?
- A) Sabahın köründe uyandırdılar hepimizi.
B) Ellerimize oraklar ve yemek bohçaları tutuşturuldu.
C) Bu küçük kasabada herkes erken uyanırdı.
D) Sabah güneşinin altında yaklaşık üç kilometre yürüdü.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?

- A) Sınav tarihlerinin birbirine yakın olması, öğrencileri endişelendiriyor.
B) Uzmanlar aileleri, çocukları üzerinde aşırı baskı kurmamaları yönünde uyarıyor.
C) Okula yeni başlayan öğrencilerin aileleri de heyecanlıydı.
D) Okulların açılmasıyla büyük şehirlerdeki trafik yoğunluğu arttı.

12. Aşağıdakilerden hangisinde yüklem geçişli bir fiil olduğu hâlde cümlede nesne kullanılmamıştır?

- A) Kelimeleri istediği düzeyde telaffuz edemediğini hemen fark ettim.
B) Koridorun sonundaki odaya gidip uzunca bir süre bekledi.
C) Bu cadaloz kadının sözlerini hiç usanmadan dinliyordu.
D) Yurtta tek olduğum günlerde kütüphaneyi talan ediyordum.

13. (I) Sağlıklı düşünebilmenin yolu sağlıklı hissedebilmekten geçer. (II) Sağlıklı hisler oluşturmaksa sağlıksız tüm ilişkilerden arınmakla mümkündür. (III) Bu yüzden mekânların aldatıcılığından kurtulmuş bir şekilde samimiyetlerin sessizliği dinlenilmeli. (IV) Duymamız gerekenleri duyacağımıza da emin olmalıyız.

Yukarıdaki parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede çatı özelliği aranır.
B) II. cümlede çatı özelliği aranmaz.
C) III. cümlenin yüklemi öznesine göre edilgendir.
D) IV. cümlenin yüklemi nesnesine göre geçişlidir.

14. Edebiyatta gerçek bir yer edinmek için dik yokuşlarda çarpınacaksınız. Bu çile, bu yorgunluğu göğüslemeden bu kapıyı çalamaz. Belki bugün bazı kişileri kandırırsınız. Ama zaman her şeyi yerli yerine koyar.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine örnek yoktur?

- A) Geçişsiz fiil
B) Geçişli fiil
C) Etken fiil
D) Edilgen fiil

15. (I) Dünyanın çok kültürlü yapısının en çarpıcı göstergelerinden biri de dillerdir. (II) Her dilin taşıyıcısı olduğu kültür, dünya kültürüne bir tür armağan yerine geçer. (III) Kültürlerin zenginliği dillere de yansır. (IV) Bir dilin kurallarının yeni durumlara uyarlanabilmesi kalıcı olmasını sağlar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?

- A) I B) II C) III D) IV

16. (I) Louis Philippe'nin ünlü bir romanı Türkçeye çevrilmiş. (II) Çevirmen dile hiç özenmemiş. (III) Böyle romanları dil inceliklerine hâkim kişiler çevirmeli. (IV) Böyle kötü çeviriler görünce gerçekten insanlar üzülüyor.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerin çatı özellikleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlenin yüklemi edilgen – geçişsizdir.
B) II. cümlenin yüklemi etken – geçişlidir.
C) III. cümlenin yüklemi etken – geçişlidir.
D) IV. cümlenin yüklemi etken – geçişsiz.

17. Geçişli fiil, nesne alabilen fiillerdir. Yükleme “ne, kim, neyi, kimi” sorularını sordüğümüzde eğer bir cevap alabiliyorsak fiil geçişlidir. Nesnenin cümle içerisinde geçmesi şart değildir. Fiilin bu sorulara cevap vermesi yeterlidir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde yüklem geçişli olduğu hâlde nesne kullanılmamıştır?

- A) Korkuyla kapıya baktı.
B) Burada kangurular beni çok etkiledi.
C) Ben de bir süre sonra kabullendim.
D) Akşam yine beraber oturmuştuk.

18. I. Onu yıllar sonra bu mahallede gördüm.
II. Uçak rötâr yaptığı için yolcular havaalanlarında bekliyor.
III. Siparişler, iftar saatine kadar yetiştirildi.
IV. Ev sahibimiz, bizi hiçbir konuda kırmadı.

Yukarıdaki cümlelerin hangisi öznesine göre çatı yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV

19. Sevmiyorum suyunda yıkanmış rüzgârı

I
Dalgaların gözümde tütüyor mavi, yeşil

II
İçimi güldürmüyor sensiz ay ışıkları

III
Ufkunda okudu gerçekleri bir bir.

IV

Numaralanmış fiillerden hangisi nesne-yüklem ilişkisi bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV

20. (I) Bugün seviyeli müzik yerine, kalabalığın zevkine seslenme yoluna gidiliyor. (II) Magazin kültürü, asıl musikimizi ve zevkimizi korumayı güçleştiriyor. (III) Kalabalığın zevki müziği yapanlara hâkim oldu. (IV) Seviye muhafaza edilmedi.

Bu parçada numaralandırılan cümlelerin öznesine göre çatı özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I. cümle	II. cümle	III. cümle	IV. cümle
A)	Etken	Edilgen	Etken	Etken
B)	Edilgen	Edilgen	Edilgen	Etken
C)	Edilgen	Etken	Etken	Edilgen
D)	Etken	Etken	Etken	Edilgen

21. “Kenar mahalledeki evler, dün gece soyulmuş.”

Aşağıdakilerden hangisi çatısı bakımından bu cümleyle özdeşdir?

- A) Gelinin çeyizi özenle hazırlandı.
B) O, bizimle kalmayı tercih ediyor.
C) İki günden beri bizim kapıyı aşındırıyor.
D) Düşüceğini anlayınca duvara yasladı.

22. Etken fiil; yüklemde bildirilen işi, oluşu ya da hareketi yapan öznenin gerçek özne olduğu fiillerdir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde işi yapan gerçek özne değildir?

- A) Murat iyi bir atış yapmak için iyice gerildi.
B) Taşınmadan önce evini güzelce temizledi.
C) İş adamının tüm mal varlığı satışa çıkarıldı.
D) Bu soruyu nasıl çözdüğümü anladı.

1

1. SORU

- I. Sınıfımıza iyi bir bilgisayar alındı.
- II. Ablam şakalı sözlerime alındı.
- III. Bakanlığa geçici işçiler alındı.
- IV. Sele kapılan çocuk sudan alındı.
- V. Eleştirel sözlerime yazık ki alındı.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde yüklem, çatısı yönüyle diğerlerinden farklıdır?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve V
- D) III ve IV

Cevap: C

2. SORU

- I. Kuzular –şaşıracaksın– iki ayda büyüdü.
- II. Odunları sobaya girecek şekilde parçaladı.
- III. Kremi sadece yüz derisine uygulayacaksınız.
- IV. Bugün kısa bir şiir yazdım.
- V. İki hafta içinde müze gezisine gideceğiz.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde yüklem, nesnesine göre diğerlerinden farklıdır?

- A) I ve II
- B) I ve V
- C) II ve III
- D) II ve IV

Cevap: B

Yukarıdaki sorularla ilgili aşağıda verilen yargılardan hangisi doğrudur?

- A) 1. soru doğru cevaplandırılırken 2. soru yanlış cevaplandırılmıştır.
- B) Her iki soru da yanlış cevaplandırılmıştır.
- C) 2. sorunun cevabı doğru belirtilirken 1. sorununki yanlış belirtilmiştir.
- D) Her iki soru da doğru cevaplandırılmıştır.

2

FİLDE ÇATI

ÖZNESİNE GÖRE	NESNESİNE GÖRE
<p>Etken Fiiller Bahar gelince ağaçlar güzelleşti.</p>	<p>Geçişli Fiiller 2</p>
<p>Edilgen Fiiller 1</p>	<p>Geçişsiz Fiiller 3</p>
<p>Etken Fiiller Sergen, maçı kazanacaklarını söyledi.</p>	<p>Geçişli Fiiller Arkadaşım evi dip bucak temizledi.</p>
<p>Edilgen Fiiller Babam, toplantıya zorla götürüldü.</p>	<p>Geçişsiz Fiiller Anadolu yavaş yavaş çoşacak.</p>

- I. Yaklaşık yirmi yıldır şiir yazıyorum.
- II. Futbolcu kırmızı kartla oyundan atıldı.
- III. İki hafta sonra yeni işine başlıyor.

Yukarıdaki bilgilendirme görselinde bazı fiillerin altı boş bırakılmıştır.

Bu boşluklar ve cümleler eşleştirildiğinde doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) 1 - I
2 - II
3 - III
- B) 1 - II
2 - I
3 - III
- C) 1 - II
2 - III
3 - I
- D) 1 - III
2 - I
3 - II

- 3 İbrahim, Arzu, Enes ve Merve isimli öğrenciler derste nesne–yüklem ilişkisine göre filde çatı konusunu öğreniyorlar. Konuyu öğrendikten sonra konuyla ilgili örnek cümleler kuruyorlar. Öğrencilerin kurdukları örnek cümleler aşağıdaki görselde verilmiştir.

Yukarıda verilen bilgi ve cümlelerden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İbrahim, yüklemi geçişli bir fiil cümlesi kurmuştur.
B) Arzu, nesnesi bakımından geçişsiz fiil cümlesine örnek vermiştir.
C) Enes, geçişsiz fiili cümle içinde örneklendirmiştir.
D) Merve nesne–yüklem ilişkisine göre geçişli fiile örnek vermiştir.

4 ve 5. soruları aşağıdaki kutulara göre cevaplayınız.

A KUTUSU

Bazı cümlelerde özne belli değildir. Böyle cümlelerde nesne genellikle öznenin yerini alır ve sözde özne olur.

B KUTUSU

Bazı cümlelerde özne, söylenmese de aslında bellidir. Böyle cümlelerde gizli özne vardır. Var olan özne, belirtilen işi doğrudan doğruya yapar.

- 4 Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi A kutusundaki açıklamaya örnek oluşturmaktadır?
- A) Park alanlarındaki ağaçlar itinayla sulanırdı.
B) Polisler suçluyu bir apartmanın bodrumunda yakaladılar.
C) Bize her hafta bir başarı hikâyesinin sinemaya uyarlanmış hâlini izletirdi.
D) Binadakiler onların gürültü yapmasından şikâyet ediyordu.
- 5 Aşağıdaki cümlelerden hangisi B kutusundaki açıklamayı örneklendirmektedir?
- A) Galatasaray Lisesinin kütüphanesi yeniden düzenlendi.
B) O eşsiz konu, gündeme tekrar taşındı.
C) Sinekler yüzünden gece boyu kendini kaşındı.
D) Bozulan ampulün yerine yenisi takıldı.

- 6 Etken çatılı fiillerin yüklem olduğu cümlelerde, fiili gerçekleştiren yani işi yapan bellidir. Edilgen çatılı fiillerin yüklem olduğu cümlelerde ise işi yapan belli değildir. Örneğin “Melisa yemek yaptı.” cümlesinde yemeği yapan “Melisa”dır. Bu yüzden “yaptı” fiili etken çatılıdır. Ancak “Yemek yapıldı.” cümlesinde yemeği kimin yaptığı belli değildir. Bu yüzden “yapıldı” fiili edilgen çatılıdır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde işi yapan belli değildir?

- A) Sanat, yaratıcılığın ve hayal gücünün farklı tekniklerle dışa vurumu olarak tanımlanır.
B) Makale yazarı, makalesini ihtiyaç duyulan bir alanda yazar.
C) Şair ruhlı insanlar karanlığın söktüğü saatleri severler.
D) Tecrübeli yapımcı bir programı hazırlamadan önce bütün detayları düşünür.

- 7 Efe, Ela, Cem ve Ece adlı öğrenciler Türkçe öğretmenin verdiği fiilde çatı ile ilgili olan oyunu oynamaktadır. Oyunun kuralı şöyledir: Oyuncular verilen cümlelerde etken çatılı olanlara “ET”, edilgen çatılı olanlara da “ED” yazacaktır.

Cümleler şunlardır:

- I. Tezgahın üzerindeki bulaşıklar yıkandı.
II. İstanbulda'yken onunla Kız Kulesi'ne gittik.
III. Sınavın iptal edileceği söylendi.
IV. Testteki sınav sorularının tümü çözüldü.
V. Yaşlı nine, çocuktan kendisini karşı tarafa geçirmesini istedi.

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisi oyunu kazanmıştır?

- A) EFE

I	II	III	IV	V
ED	ED	ET	ED	ET

- B) ELA

I	II	III	IV	V
ED	ET	ET	ED	ED

- C) CEM

I	II	III	IV	V
ET	ET	ED	ED	ET

- D) ECE

I	II	III	IV	V
ED	ET	ED	ED	ET

8

FİLDE ÇATI

ÖZNESİNE GÖRE	NESNESİNE GÖRE
Etken Fiiller Sonbaharda ağaçlar yapraklarını döktü.	Geçişli Fiiller 2
Edilgen Fiiller 1	Geçişsiz Fiiller 3
Etken Fiiller Polis, bu kişileri arıyor.	Geçişli Fiiller Bulaşık yıkadı.
Edilgen Fiiller Sınavın iptal edileceği söylendi.	Geçişsiz Fiiller Evi güzelce temizlendi.

- I. Geçen yıl bize hikâye kitabı aldı.
II. Kaçan hırsız çıkmaz sokakta yakalandı.
III. Hava karardı mı hemen yatağa girer.

Yukarıdaki bilgilendirme görselinde bazı fiillerin altı boş bırakılmıştır.

Bu boşluklar ve cümleler eşleştirildiğinde doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) 1. I B) 1. II C) 1. II D) 1. I ve III
2. II ve III 2. I 2. III 2. I ve II
3. III 3. III 3. I ve II 3. II

9

Dilek Öğretmen, öğrencilerine “Geçişsiz fiiller, geçişli fiil hâline getirilebilir.” bilgisini vererek onlardan bu durumu örnekleyen bir tablo oluşturmalarını ister. Öğrenciler, arkadaşlarının doldurması için tablonun bazı kısımlarını boş bırakacaktır. Aşağıda bir öğrencinin hazırladığı tablo verilmiştir:

	Geçişsiz Fiil	Fiilin Geçişli Hâle Getirilmiş Şekli
	uyumak	uyutmak
1	kurumak	
2		okutmak
3	kaçmak	
4		ısırmak
5	beklemek	

Buna göre tablonun numaralandırılmış satırlarından hangilerinde uygun fiiller yer almamaktadır?

- A) 1 ve 4 B) 2, 4 ve 5
C) 1, 3 ve 5 D) 2 ve 3

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

fiilde çatı, özne-yüklem ilişkisine göre fiil çatıları, nesne-yüklem ilişkisine göre fiil çatları, etken fiiller, edilgen fiiller, geçişli fiiller, geçişsiz fiiller, fiil, özne, nesne, yüklem, geçişli, geçişsiz, etken, edilgen, isim

1. Fiillerin özne ve nesneye bağlı olarak kazandığı anlama ve girdiği biçime ne ad verilir?
Örnek: Ali, ders çalıştı. (Etken-geçişli)
Cevap:
2. Fiilin bildirdiği işi kimin yaptığının belirtilmesine göre fiil çatılarına ne ad verilir?
Örnek: Ayşe okula gitti.
Cevap:
3. Fiilin nesne alıp almama durumuna göre fiil çatılarına ne ad verilir?
Örnek: Hakan yemek ye. – Yemek yendi.
Cevap:
4. Cümlede yüklem bildirdiği işi yapanın belli olduğu fiillere ne ad verilir?
Örnek: Pervin saçını taradı.
Cevap:
5. Cümlede yüklem bildirdiği işi yapanın belli olmadığı eylemlere ne denir?
Örnek: Saçlar tarandı.
Cevap:
6. Nesne alabilen fiillere ne ad verilir?
Örnek: Mehmet, annesini çok seviyordu.
Cevap:
7. Nesne alamayan fiillere ne ad verilir?
Örnek: Akşam eve çok geç geldi.
Cevap:
8. Bir cümlede çatı özelliği aranması için yüklem sözçük türü ne olmalıdır?
Örnek: Gökyüzünü kara bulutlar kaplamıştı.
Cevap:
9. Eylemin geçişli mi geçişsiz mi olduğunu anlamak için yüklem önüne "onu" kelimesini getiririz. Anlamli oluyorsa geçişli, anlamli olmuyorsa geçişsizdir.
Örnek: Arzu, annesiyle alışverişe çıktı. → Onu çıktı → Geçişsiz
Buna göre "Kazım, akşamları derslerinin günlük tekrarını yapar." cümlesinde fiilin çatısı nesne-yüklem ilişkisine göre nasıldır?
Cevap:
10. Edilgen eylem bazı eklerle türetilir.
Örnek: Mevsimi geldiği için ağaçlar budandı.
Buna göre "Etkinlik düzenlendi." cümlesinde hangi ek fiili edilgen yapmıştır?
Cevap:
11. Geçişli fiiller, edilgen eylem ekleriyle (-I, -n) geçişsiz yapılabilir.
Örnek: Aldığı haberi çok sevdi. (Geçişli) → Aldığı habere çok sevindi. (Geçişsiz)
Buna göre "Gördü." geçişli fiilin geçişsiz hâli nasıldır?
Cevap:
12. Etken fiiller, nesne-yüklem ilişkisine göre geçişli veya geçişsiz olabilir.
Örnek: Benim neyi kastettiğimi herkes anladı. (Etken-geçişli)
Buna göre "Ali, etrafına bakındı." cümlesinin çatı özelliği öznesine ve nesnesine göre nasıldır?
Cevap:
13. Geçişli fiiller, yüklem sorduğumuz "neyi, kimi, ne?" sorularına cevap verirler; geçişsiz fiiller cevap vermezler.
Örnek: Seçil, ekmek getirdi. → Ne getirdi? → Ekmek
Buna göre "Kerem, maçta düşürüldü." cümlesinin çatı özelliği öznesine ve nesnesine göre nasıldır?
Cevap:
14. Etken fiile "kendisi" sözcüğü gelebiliyorken edilgen fiile "başkası tarafından" ifadesi gelebilir.
Örnek: Ahmet, evi (kendisi) boyadı. (Etken fiil) – Ev (başkası tarafından) boyandı. (Edilgen fiil)
Buna göre "Ayşe, düğüne gitmek için süslendi." cümlesinin çatı özelliği öznesine göre nasıldır?
Cevap:
15. Ne tür cümlelerde çatı özelliği aranmaz?
Örnek: Güler yüz ve tatlı söz, tüm kapıları açan anahartarlardır.
Cevap:
16. Gerçek özne alabilen tüm fiiller, etken çatılıdır. Öznenin açık veya gizli olması fark etmez çünkü işi yapan bellidir. Ancak sözde özne alabilen tüm fiiller, edilgen çatılıdır. Edilgen çatılı fiillerde işi yapan belli değildir.
Örnek: Bizi görünce çok şaşırıldı. (Gizli özne "o" – etken fiil) – Sınıf uyarıldı. (Sözde özne "sınıf" – edilgen fiil)
Buna göre "Çamaşırlar yıkandı." cümlesinin çatı özelliği öznesine göre nasıldır?
Cevap:

1. “Bir pazar günü gittik Topkapı Sarayı’na. Saray’ın önü çok kalabalıktı. Herkes Saray’ın kapılarının açılmasını bekliyordu. Bekleyenlerin çoğunluğunu turistler oluşturuyordu.”

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Cümlelerin tümü kurallıdır.
B) İsim cümlesine yer verilmiştir.
C) Tüm cümleler anlamca olumludur.
D) Tek yüklemlilik cümlelere yer verilmiştir.
2. (I) İnsanlar arasında anlaşmayı sağlayan bir araçtır dil. (II) Dil olmadan insanların birbirleriyle iletişim kurması çok zordur. (III) Dil; sözcüklerden, söz gruplarından oluşan canlı bir varlıktır. (IV) Bu yüzden dilden söz edebilmemiz için sözcüğün olması şarttır.

Numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle olumlu ve devrik isim cümlesidir.
B) II. cümle birden fazla yargı bildiren olumsuz, fiil cümlesidir.
C) III. cümle birden fazla yargı bildiren kurallı bir cümledir.
D) IV. cümle olumlu, kurallı cümledir.
3. Bizim buralar eskiden çok hareketliydi. Değirmencilik öyle işlek bir zanaattı ki çiftçiler öğütülecek buğdayı on kilometrelik yerden bize getirirlerdi. Köyün etrafındaki tepeler yel değirmenleriyle kaplıydı. Bu tepelerde, yollar boyunca inip çıkan, çuval yüklü eşek katarlarından başka bir şey görülmezdi.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) İsim cümlesi
B) Devrik cümle
C) İçinde fiilimsi bulunan cümle
D) Bağlaçlarla bağlanmış cümle
4. “Şairler, düşünceleri duygu hâline getirene dek yoğurur.”

Bu cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Eylem cümlesidir.
B) Bağlaç bulunan bir cümledir.
C) Kurallı bir cümledir.
D) Dört ögeden oluşmaktadır.

5.

- I. Dost ile ye, iç; alışveriş etme.
II. Pilav yiyen kaşığı yanında taşır.
III. Ağaca çıkan keçinin dala bakan oğlağı olur.
IV. Gözden irak olan, gönülden de irak olur.

Yukarıdaki atasözlerinden hangisi yapısı bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) IV B) III C) II D) I

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi biçimce olumsuz, anlamca olumludur?**

- A) Çocukların kaybolduğundan kimsenin haberi yoktu.
B) Yetkililerin, çocukları aramadıkları yer kalmamıştı.
C) Ailenin böyle sorumsuz davranmasının nedenini anlamış değildik.
D) Herkes meselenin çözülmesi için çabalıyordu.

7. (I) Son 300 yılda eşya yapımında çok büyük ilerlemeler kaydedilmiştir. (II) Endüstriyel arkeoloji bu teknolojik mirası inceler. (III) Abraham Dorby’nin demiri eritmek için kok kömürü kullanması gibi önemli endüstriyel adımlar oldukça ünlüdür. (IV) Ancak, gayet iyi bilinen endüstriyel işlemlerin bile kayıtlara geçmemiş ayrıntıları vardır. (V) Birçok deneysel çalışma ve etkileyici olmayan birçok endüstri dalı belirsizlik içinde kaybolur.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangileri isim cümleleridir?

- A) I ve II B) II ve IV
C) III ve IV D) III ve V

8. **Aşağıdakilerden hangisi yüklem yerine göre kurallı, yapısına göre basit bir eylem cümlesidir?**

- A) İnsanların duygularına tercümanlık eder gerçek şairler.
B) Üretecek eseri kalmayanlar kendilerini yenileyemezler.
C) Piyasadaki kitapların çoğu acemi eller tarafından yazılmıştır.
D) Kitaba verilen önemin azalması okuma oranının düşüğünü gösterir.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç iki cümleyi birbirine bağlamıştır?

- A) Daldaki kuş, yavrularını besliyordu.
- B) İzmir güzeldir fakat denizi bir başka güzel.
- C) Arkadaşlarını ve öğretmenlerini unutmamıştı.
- D) Evdeki masalar ile halıları yeniledi.

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca olumludur?

- A) Hepimiz biliyoruz ki o, bu konuda haksızdı.
- B) İnsan, babasına saygıda kusur eder mi hiç?
- C) Onun hangi iş peşinde koştuğunu bilmiyor değilim.
- D) Arkadaşımızın kaza yaptığından haberimiz yoktu.

11.

- I. Evlerinin önünde büyük bir elma ağacı vardı.
- II. Köylüler tarlalardan döndüğünde hava kararmak üzereydi.
- III. Akşam saatlerinde hep beraber yürüyüşe çıkardık.
- IV. Kasabadaki işimiz biter bitmez yola koyulduk.

Numaralandırılmış cümlelerden hangileri fiil cümlesidir?

- A) III ve IV
- B) II ve III
- C) I ve III
- D) I ve II

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisi tek yargılı cümleye örnek verilebilir?

- A) Annesinden ayrı kalamıyor, onu yalnız bırakmıyordu.
- B) Çocukluğumun en güzel günleri bu küçük bahçede geçti.
- C) Dedemin anlattığı masallar benim hayal dünyamın sınırlarını genişletirdi.
- D) Bahar gelince kışın çektiğimiz sıkıntıları unuturduk.

13. (I) Ülkelerin kalkınmasında ve gelişmesinde bilimsel araştırmaların ve milletler arası ilişkilerin yeri çok büyüktür. (II) Bu tür ilişkilerin kurulmasında yabancı diller, yardımcı bir araçtır. (III) Ülkemizde son elli yıllık süreçte yabancı dillerin artık araç olmaktan başka amacı vardır. (IV) Yabancı dillerin işlevi saptırılmıştır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi yüklem türüne göre diğerlerinden farklıdır?

- A) IV
- B) III
- C) II
- D) I

14. Aşağıdakilerden hangisi olumsuz bir fiil cümlesidir?

- A) Ablam çalıştığı işinden geçen ay istifa etti.
- B) Maaşlarını alamayan işçiler çalışmıyordu.
- C) Müdürün çalışanlara davranışı hiç hoş değildi.
- D) Fabrikada çalışanlar mesai saatlerinin azalmasını istiyormuş.

15. İlk amacımız; çocuğu sadece okul sıralarında değil, ömrü boyunca okumaktan zevk alacak bir kişi olarak yetiştirmek olmalıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlenin bir özelliği değildir?

- A) Kurallı cümledir.
- B) Gereklilik anlamı vardır.
- C) İstek cümlesidir.
- D) Olumlu cümledir.

16. İnsanoğlu toplu hâlde yaşamaya mecbur ve muhtaç olan bir canlı türüdür. Hiçbir insan tek başına yaşayamaz. İnsanların bir arada yaşayabilmeleri için, aralarında bir takım ortak özelliklerin bulunması gerekir. İnsanları bir araya getirip aralarında ortak duygusal bağlar kuran vasıtalarından birisi de dildir. Dilin insanlar arasında iletişimi sağlaması, onun çok küçük bir yönünü ifade etmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu metindeki altı çizili cümlenin bir özelliği değildir?

- A) Eylem cümlesi
- B) Olumsuz cümle
- C) İçinde fiilimsi bulunan cümle
- D) Kurallı cümle

17. Aşağıdakilerden hangisi devrik bir isim cümlesidir?

- A) Kuzeye doğru uzanıp gidiyordu ormanlık alan.
- B) Çiftçiler tarlalarındaki ekinleri oraklarla, tırpanlarla biçiyordu.
- C) Bazı kışlar burada haftalarca yağarmış kar.
- D) Evler oldukça eskiydi bu dağ köyünde.

1. “Bu vatan, toprağın kara bağrında sıradağlar gibi duranlarıdır.” **cümlesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?**
 - A) Olumsuz, kurallı, isim cümlesi
 - B) Olumlu, devrik, isim cümlesi
 - C) Olumlu, kurallı, isim cümlesi
 - D) Olumlu, devrik, fiil cümlesi
2. **Aşağıdaki birden çok yüklemlili cümlelerin hangisinde özne, ortak öge olarak kullanılmamıştır?**
 - A) Kitap okumayı severdi, her zaman yanında bir kitap bulundururdu.
 - B) Herkes kuyrukta bekliyor, onu yakından görmek istiyordu.
 - C) İşin çoğunu bitirmiş, biraz dinlenmeyi hak etmiştik.
 - D) Vakit epey ilerlemiş, herkes odasına çekilmişti.
3. “Genç adam hatırlamıştı yaşlı annesini bir gece hastaneye kadar sırtında taşıdığını.” **cümlesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
 - A) Yan cümlecik bir zarf-fiilden oluşmaktadır.
 - B) Anlamına göre olumlu bir cümledir.
 - C) Öge dizilişine göre devrik bir cümledir.
 - D) Yüklem türüne göre eylem cümlesidir.
4. **Aşağıdakilerden hangisi yüklem yerine göre devrik bir cümledir?**
 - A) Gösteriyi izleyenlerin çoğu diğer okullardan gelmişti.
 - B) Seyirciler öğrencilerin sunduğu şiir dinletisini ilgiyle takip ettiler.
 - C) Hiç kimse ummuyordu onun böyle bir işte başarılı olacağını.
 - D) Toplantıda konuşulanların çoğunu defterine not etmişti.
5. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi yüklem türüne göre diğerlerinden farklıdır?**
 - A) Göçmen kuşlar her yıl sonbaharda buradan geçer.
 - B) Doğaseverler bazı ormanların bilinçsizce kirletilmesine tepki gösterdi.
 - C) Yetkililer av yasağına uymayanlara karşı harekete geçti.
 - D) Kurt saldırısına uğrayan karacanın arka ayaklarından biri kırıldı.
6. “Günümüz roman yazarlarının şu ya da bu akıma bağlı olduğunu söylemek doğru olmaz.” **cümlesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
 - A) İçerisinde eylemsi vardır.
 - B) Kurallı bir cümledir.
 - C) Yüklemi birden çok sözcükten oluşmaktadır.
 - D) Birden çok yüklemi olan cümledir.
7. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi yapısına göre diğerlerinden farklıdır?**
 - A) Bahçenin her tarafını saran papatyalar çok güzel kokuyordu.
 - B) Ceviz ağaçları sonbahar gelince yapraklarını usulca döker.
 - C) Köyde ışıklar çoktan sönmüş, ortalığı derin bir sessizlik kaplamıştı.
 - D) Köylüler güneş doğar doğmaz tarlalara gidip çalışırlardı.
8. **Aşağıdakilerin hangisi içinde fiilimsi bulunan, anlamca olumlu bir fiil cümlesidir?**
 - A) Bu memleketin kışları oldukça soğuktur.
 - B) Otobüsten inince beni annemler karşıladı.
 - C) Gözlerin kapanıyor, uykun gelmiş.
 - D) Misafirlerimizi yöremizin yemekleriyle ağırladık.
9. İsveç'te bir firma, çevreye daha duyarlı olduğunu düşündüğü için ahşap bilgisayarlar üretiyor. Plastik kaplamalı tek bir bilgisayarın üretiminde kendi ağırlığının on katı kadar fosil yakıt ve kimyasal madde kullanılıyor. Ahşap bilgisayarların malzemesi Çin'de ticari amaçla işletilen ormanlık alanlardan geliyor. ABD'de ahşap bilgisayarlardan 45 milyon adet alındığı belirtiliyor. Eski bilgisayarlar çöpe atıldığı için çiplerindeki ve monitörlerindeki zehirli maddelerin çevreye zarar vermesinden endişe duyuluyor.
Parçada altı çizili olan cümle, hangi cümle türünü örneklendirir?
 - A) İçinde başka bir cümle olan cümle
 - B) Bağlaçla bağlanmış cümle
 - C) Birden fazla yüklemi olan cümle
 - D) İçinde fiilimsi bulunan cümle

- 10.
- Fırtınanın ardından masmavi gökyüzü selamladı bizi.
 - Kaptanımız yelkenleri deviren fırtına yüzünden rotamızın değiştiğini bildirdi.
 - Bazı yolcular denizde ilk kez bu kadar süre kalmıştı.
 - Gemimiz limana yanaşırken yakınlarımız bize el sallıyordu.
- Numaralandırılmış cümlelerden hangileri tek yargılı cümledir?**
- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) III ve IV
- 11.
- İnsanlar günlük yaşantılarında ileriye dönük farklı planlar yaparlar.
 - Coğrafi konumu nedeniyle ülkemiz üç kıtanın birleştiği noktada bulunur.
 - Anadolu'da çeşitli medeniyetlerin yaşaması tarihî zenginliği artırmıştır.
 - Dünyada şehirleşmenin hızla artmasının en önemli sebebi sanayileşmedir.
- Yukarıdaki cümlelerin hangisi yapısı bakımından diğerlerinden farklıdır?**
- A) I B) II C) III D) IV
12. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi soru anlamı taşımamaktadır?**
- Buraya nasıl düştüğümüzü hiç sormadı
 - Oradan nasıl oldu da kalkabildiniz
 - Neden bu kadar kötü davranıyor
 - Hangi şartlarda çalışmayı istersin
13. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi biçimce olumlu, anlamca olumsuzdur?**
- Sorunları bu kadar büyütme ne gerek var?
 - Çocukları burada tek başlarına bırakmak doğru olmaz.
 - Kitaptaki hikâyelerin bu kadar sürükleyici olabileceğini tahmin etmemiştik.
 - Kardeşim bütün gece ders çalıştığı için uykusuzdu.
14. Yanıt bekleyen, karşılığı istenen soru cümlelerine gerçek soru cümleleri denir. Böyle cümlelerde "mi" soru eki, soru sıfatı, soru zamiri veya soru zarfıyla cümleye soru anlamı kazandırılır. Gerçek soru cümlesi olmayan cümleler, soru eki almış olsa dahi aslında soru anlamı taşımamaktadır; istek, rica ya da durum belirtir.
- Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi gerçek soru cümlesi değildir?**
- Kitabın ne zaman yazıldığını biliyor musun?
 - Bir bardak su alabilir miyim?
 - Mola yerine ne zaman varacağımızı söylediler mi?
 - Çocuklara bu akşam sen bakar mısın?
15. (I) Vietnam; Türkiye ile hiçbir kültürel, dinî vb. bağı olmayan ülkelerden biridir. (II) Geçenlerde burada yaban doğada yaşayan en kalabalık kuzey beyaz yanaklı giban topluluğu bulundu. (III) Dünya Doğa Kurumu üç yıldır Vietnam'da soyu tükenmekte olan giban topluluklarını araştırıyordu. (IV) Bugüne kadar sadece küçük topluluklar biliniyordu.
- Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**
- IV numaralı cümle tek yüklemli bir fiil cümlesidir.
 - III numaralı cümle olumlu fiil cümlesidir.
 - II numaralı cümle olumlu fiil cümlesidir.
 - I numaralı cümle olumsuz fiil cümlesidir.
16. Araştırmalar sadece doğal ışığa maruz kalındığında biyolojik saatimizin güneşin doğuşu ve batışıyla tam anlamıyla eş zamanlı olduğunu gösteriyor. Çevremizdeki binalar nedeniyle gün içinde daha az güneş ışığına maruz kalıyoruz. Güneş battıktan sonra yapay ışıklandırma kullanılması da vücudun günlük ritmini etkileyerek özellikle uyku düzeni üzerinde önemli değişikliklere sebep oluyor. Bunun nedeni doğal ışığın biyolojik saatimizin ayarlanmasında en belirleyici etken olmasıdır.
- Metindeki altı çizili cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**
- Anlamına göre olumlu bir cümledir.
 - Birden fazla yüklemi olan bir cümledir.
 - Yüklemin türüne göre fiil cümlesidir.
 - Yüklemin yerine göre kurallı bir cümledir.

1 İki elim gitmez oldu yüzümden
Ah ettikçe yaşlar gelir gözümden
Kusurumu gördüm kendi özümden
Bir dost bulamadım gün akşam oldu
Aşağıdakilerden hangisinde, bu dörtlükte yer alan bütün devrik cümleler kurallı cümle hâline getirilmiştir?

- A) Yüzümden gitmez oldu iki elim
Ah ettikçe gözümden yaşlar gelir
Kendi özümden kusurumu gördüm
Gün akşam oldu bir dost bulamadım
- B) İki elim yüzümden gitmez oldu
Ah ettikçe gözümden yaşlar gelir
Kusurumu kendi özümden gördüm
Gün akşam oldu bir dost bulamadım
- C) İki elim yüzümden gitmez oldu
Yaşlar gelir gözümden ah ettikçe
Kendi özümden kusurumu gördüm
Akşam oldu gün bir dost bulamadım
- D) Yüzümden iki elim gitmez oldu
Gözümden yaşlar ah ettikçe gelir
Kendi özümden gördüm kusurumu
Bulamadım bir dost gün akşam oldu

- 2
- ◆ I. cümle, fiilimsi bulunan cümledir.
 - ◆ II. cümle, birden çok yüklemli cümledir.
 - ◆ III. cümle, bağlacı olan cümledir.

Bu yönergelere göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) I. Onu almadan gelmeyin.
II. Bugün, tanıdıklarımı arayacağım.
III. Pazara gittik ve geldik.
- B) I. Sınava çok çalışıyordum.
II. Ne şiş yansın ne kebab.
III. Yazlıkları ütüledi, dolaba astı.
- C) I. Babam, işlerini bitirip gelecek.
II. Geldiler ama çok durmadılar.
III. Çocukları çok sevdiğini söyledi.
- D) I. İlk gelen sen oldun.
II. Yapılacakları anlatmış, gitmiş.
III. Çok çalıştı ve başardı.

3 ve 4. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

İkinci Dünya Savaşı, devletler arasındaki ilişkileri ve güçler dengesini tümüyle değiştirdi. İngiltere ve Fransa bu savaştan galip çıkmalarına rağmen çok büyük kayıplarla karşılaştılar. Böylece dünya siyasetinde belirleyici birer güç olmaktan uzaklaştılar. ABD ve SSCB ise savaşın asıl galipleri olarak öne çıktılar ve dünyayı yeniden düzenleyecek küresel güçler hâline geldiler. Bu devletlerden SSCB büyük bir insan gücüne sahip olması ve stratejik yerleri elinde tutması nedeniyle Avrupa'nın en güçlü devleti konumundaydı. SSCB savaşın sonra orduları terhis etmemiştir. Ayrıca savaş sırasında ele geçirdiği topraklardan çekilmediği gibi boğazlara da hâkim olmak istemiştir.

3 Bu parça ile ilgili;
I. Olumlu cümlelere yer verilmiştir.
II. Şart cümlelerine yer verilmiştir.
III. Ünlem ve soru cümlelerine yer verilmemiştir.
Yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

4 Parçadaki altı çizili cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Biçimce olumlu, anlamca olumsuz bir cümledir.
B) Biçimce olumsuz, anlamca olumlu bir cümledir.
C) Biçimce ve anlamca olumsuz bir cümledir.
D) Biçimce ve anlamca olumlu bir cümledir.

5

Bir Türkçe öğretmeni, öğrencisi Gamze'den, arkadaşlarına cümle türlerini kavracak bir soru sormasını istemiştir.

Buna göre Gamze'nin sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış cevap vermiştir?

- A) Serkan B) Ezgi C) Murat D) Ayşe

- 6 (I) Gecenin geç saatlerinde, her şeyin sustuğu, havanın durulduğu anlarda bir köşeye çekilip şiir okurum. (II) İçime dolan mısralarda, atan kalbini duyarım onların. (III) Bu duyuş, beni benden alır, götürür. (IV) Kapalı pencereler ansızın açılır, uyuklayan perdeler uçuşmaya başlar. (V) Odaya taze bir ışık dolar ilkbahar meltemiyle birlikte. (VI) Bu dünyadan değilmişim gibi hafif ve huzurlu bulurum kendimi.

■ → Birden çok yüklemi olan cümle

★ → Tek yüklemli Basit cümle

● → Devrik cümle

▲ → Öznesi isim-fiille oluşmuş cümle

Metindeki numaralanmış cümleler, yukarıdaki simgelerle belirtilen özelliklere göre aşağıdaki tabloda sınıflandırılmıştır.

Bu bilgilere göre tablonun hangi satırında doğru bir sınıflandırma yapılmıştır?

	■	●	★	▲
A)	III - IV	II - V - VI	V - VI	III
B)	II - III	I - IV - VI	V - VI	III
C)	III - IV	I - V - VI	V	II - III
D)	IV	II - III - V	I - VI	III

7

	Cümleler	Verilen Cümlelerin Yapısı
Duygu	Sıkıntılarını anlat da rahatla.	Bağlaçla bağlanmış cümle
Burcu	Vaktim olsaydı seninle gelirdim.	İçinde başka cümle olan cümle
Salih	Biraz dinlenmek bana iyi gelecek.	Fiilimsi bulunan cümle
İlker	Kardeşlerimle oyun oynadık.	Tek yüklemli cümle

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin örnek verdiği cümle ile belirttiği cümle yapısı uyuşmamaktadır?

- A) Duygu B) Burcu C) Salih D) İlker

8

- ◆ Koşul anlamının şart ekiyle sağlandığı cümlelere “şarta bağlı bir durum bildiren cümle” denir.
- ◆ Birden çok cümlenin birbirine bağlaçlarla bağlandığı cümlelere “bağlaçlarla bağlanmış cümle” denir.
- ◆ Bir cümlenin başka bir cümle içerisinde geçmesiyle oluşan cümlelere “içinde başka cümle olan cümle” denir.
- ◆ Tek yüklemi olan ve içinde en az bir eylemsi bulunan cümlelere “fiilimsi bulunan cümle” denir.

Bu tanımlardan yola çıkılarak aşağıdaki cümlelerden “şarta bağlı bir durum bildiren cümle” olanların başına “S”, “bağlaçlarla bağlanmış cümle” olanların başına “A”, “içinde başka cümle olan cümle” olanların başına “İ”, “fiilimsi bulunan cümle” olanların başına “K” harfleri yazılacaktır.

I		Akşamki düğünde çok eğlendim ama çok yoruldum.
II		Geleceğini bilmediğimden hazırlık yapamadım.
III		Önce söyleseydin ben de gelirdim.
IV		“Çok çalışıp doktor olmak istiyorum.” dedi.

Buna göre cümlelerin başına getirilecek harfler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A)

I	A
II	K
III	İ
IV	S

 B)

I	İ
II	S
III	A
IV	K

 C)

I	A
II	K
III	S
IV	İ

 D)

I	S
II	A
III	K
IV	İ

9

CÜMLE TÜRLERİ

1. Tek bir yargı bildiren cümleler vardır. (Çömlekçi suyu saksıdan içer.)
2. İçinde fiilimsi bulunan cümleler vardır. (Erken kalkan yol alır.)
3. Aralarında anlam ilgisi bulunan cümlelerin birbirine bağlaçlarla bağlandığı cümleler vardır. (Kedi ve köpekler birbirlerinden hiç hoşlanmaz.)
4. En az iki cümlenin birbirine virgül veya noktalı virgülle bağlandığı cümleler vardır. (At ölür, meydan kalır; yiğit ölür, şan kalır.)

Numaralandırılan bilgilerden hangisinde örneklendirme yanlışı yapıldığı söylenebilir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

10 ve 11. soruları aşağıdaki tabloya göre cevaplayınız.

	Cümleler	İsim Cümlesi	Fiil Cümlesi	Olumlu Cümle	Olumsuz Cümle
I.	Bu ülke hiç de hoş olmayan durumlara tanıklık etti.		X	X	
II.	Peltek insanlar "r" harfini söylemekte çok zorluk çekerler.	X		X	
III.	Kalem ucu yemeyi huy edinen çocukların sağlıklı oldukları söylenemez.		X		X
IV.	Bu aldıklarınız, ıvır zıvırlar, çok da ucuz değildi aslında.	X			X

10 Bu tabloda numaralanmış cümlelerden hangisiyle ilgili işaretlemelerden birinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.

11 Tablodaki II. cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kurallı bir fiil cümlesidir.
- B) Biçimce ve anlamca olumlu cümledir.
- C) İçinde fiilimsi bulunan bir cümledir.
- D) Şarta bağlı bir durum söz konusudur.

12

- ◆ Tek yüklemi olan ve içerisinde en az bir eylemsi bulunan cümlelere fiilimsi bulunan cümleler denir.
- ◆ Bir cümlenin başka bir cümle içerisinde geçmesi ile oluşan cümlelere içinde başka cümle olan cümle denir.

Yukarıda verilen tanımdan yola çıkarak Fatma, aşağıdaki fiilimsi bulunan cümlelerin başına (F), içinde başka cümle olan cümlelerin başına (İ) yazılacaktır.

1. Cümle		Depremde yıkılan evler yeniden yapıldı.
2. Cümle		Hastane kapısında "Park etmeyiniz!" yazılıydı.
3. Cümle		"Seni her zaman yanımda istiyorum." dedi.
4. Cümle		Benimle görüşmeden sakın bir şey yapmayın.

Buna göre Fatma'nın cevapları hangi seçenekte doğru verilmiştir?

A)

1. Cümle	İ
2. Cümle	F
3. Cümle	İ
4. Cümle	F

B)

1. Cümle	F
2. Cümle	İ
3. Cümle	İ
4. Cümle	F

C)

1. Cümle	F
2. Cümle	İ
3. Cümle	F
4. Cümle	İ

D)

1. Cümle	İ
2. Cümle	F
3. Cümle	F
4. Cümle	İ

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim.

cümle türleri, isim cümleleri, **kurallı cümle**, **olumlu cümle**, tek yüklemliler, **fiil cümleleri**, **devrik cümle**, olumsuz cümle, **fiilimsi bulunan cümleler**, **eksiltili cümle**, soru cümlesi, **birden çok yüklemliler**, ünlem cümlesi, **bağlacı olan cümleler**, **temel cümle**, **yan cümle**, **yapıca olumsuz anlamca olumlu cümleler**, **yapıca olumlu anlamca olumsuz cümleler**

1. Yüklemliler ek eylemlerle çekimlenmiş bir isimden oluşan cümlelere ne ad verilir?
Örnek: Her işin başı sağlıktır.
Cevap:
2. Yüklemliler çekimli bir fiilden oluşan cümlelere ne denir?
Örnek: Uzatılan eli bıçak kesmez.
Cevap:
3. Yüklemliler sonda olan cümlelere ne ad verilir?
Örnek: Dürüstlük insanın referansıdır.
Cevap:
4. Yüklemliler sonda olmayan cümlelere ne ad verilir?
Örnek: Tecrübeler olgunlaştırır insanları.
Cevap:
5. Yüklemliler olmadığından anlam olarak tamamlanmamış cümlelere ne denir?
Örnek: Havanın yağmurlu olması...
Cevap:
6. Herhangi bir eylemin yapıldığını veya yargının gerçekleştiğini anlatan cümlelere ne ad verilir?
Örnek: Geçen hafta amcası vefat etmiş.
Cevap:
7. Eylemin yapılmadığını, sözü edilen yargının bulunmadığını, gerçekleşmediğini anlatan cümlelere ne denir?
Örnek: Bu akşamki yemekler çok tuzsuzdu.
Cevap:
8. Bir duyguyu, düşünceyi soru yoluyla anlatan veya soru yoluyla bilgi almayı amaçlayan cümlelere ne denir?
Örnek: Deneme sınavı kaçta başlayacak?
Cevap:
9. Bir korkuyu, bir sevinci, bir şaşkınlığı, bir coşkuyu, bir hayranlığı, vb. dile getiren cümlelere ne denir?
Örnek: Vah vah, bu yaşında başına gelene bak!
Cevap:
10. Tek yüklemliler olan yani içinde yargı bildiren tek bir ifade bulunan cümlelere ne ad verilir?
Örnek: Uzun zaman sonra eve mektup geldi.
Cevap:
11. En az iki yüklemlilerin birbirine virgül ya da noktalı virgülle bağlandığı cümlelere ne denir?
Örnek: Eve geldi, hemen üzerini değiştirdi.
Cevap:
12. İki yüklemlilerin birbirine bağlaçlarla bağlandığı cümlelere ne denir?
Örnek: Dün bize geldiler ama fazla kalmadılar.
Cevap:
13. İçinde fiilimsi türünden sözcük ya da sözcükler olan cümlelere ne denir?
Örnek: Son gülen iyi güler.
Cevap:
14. Fiilimsi bulunan cümleleri oluşturan bölümlere ne ad verilir?
Örnek: Ben gelmeden sakın imza atmayın.
Cevap:
15. Yüklemlilerdeki yargının gerçekleştiği ancak cümlede olumsuzluk eki veya sözcüğünün yer almadığı cümlelere ne ad verilir?
Örnek: Bu kadar basit bir soruyu çözemeyecek değilim? (Çözerim).
Cevap:
16. Yüklemlilerdeki yargının gerçekleşmediği ve cümlede olumsuzluk bildiren herhangi bir sözcük veya ekin de yer almadığı cümlelere ne ad verilir?
Örnek: Evde ne pirinç var ne bulgur. (Pirinç de bulgur da yok)
Cevap:

1. Bu şiirin oluşmasında sandığınız gibi, sadece bazı ozanların etkisi ya da katkısı olmadı; tam tersine, sinemadan resme, romandan toplumsal bilimlere değin, şiir dışında bir sürü disiplinin katkısı oldu. Bunun yanında konuşma tekniğinin özelliklerini öğrenmemin, şiir oluşturmamda önemli katkıları olduğuna eminim. Çok eski yıllardan bu yana, sevdiğim ozanlar oldu, hep aynı kalmasalar, zaman zaman değışseler de adlarını rahatlıkla vermişimdir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmaktadır?

- A) Disiplinli bir şiirin gelişimi
B) Ozanların şiire katkısı
C) Yazarın şiirinin oluşumu
D) Yazarın şiirinin tarihi
2. Futbol da bir oyundur. Aklın ve hissin, gençliğin ve zindeliğin bir dansı gibidir o. Dayanışmanın ve yardımlaşmanın bir sonucu olarak birlikte oynamanın, istemenin, çabalamanın, yenmenin, yenilmenin, sevinmenin ve üzülmenin ifadesidir. Çeviklik, yaratıcılık, sevgi, öngörü, yerinde ve zamanında davranma gibi özellikler gerektirir. Bütün bunlarda, bedenın akılla ve sezgi gücü ile iş birliği söz konusudur. Bu özelliği ile bedenın, aklın ve sağduyunun bir oyunudur.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın anahtar sözcüklerinden biri değildir?

- A) Oyun
B) Birliktelik
C) Sağduyu
D) Dans
3. Piller kimyasal enerjiyi elektrik enerjisine dönüştürür. Başka bir deyişle, pillerin her biri birer enerji kaynağıdır. Piller yapıları bakımından türlere ayrılır: kuru piller, sıvı piller gibi. Ayrıca silisyum gibi yarı iletken maddelerden yapılmış, ışık aldığı zaman enerji üreten güneş pilleri de vardır. Bu tür piller hesap makinelerinde, uzay istasyonlarında ve uydularda kullanılır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değnilmemiştir?

- A) Pillerden ne tür bir enerji elde edildiğine
B) Pillerin farklı yapılarının olduğuna
C) Pillerin bir türünden nerelerde yararlanıldığına
D) Pillerden elde edilen enerji miktarına

4. Çocuk edebiyatı 2–14 yaş çocuklarını kapsar ve farklı işlevleri vardır. (I) Çocuk edebiyatının en temel işlevlerinden biri, çocuklara okuma sevgisi ve alışkanlığı kazandırmaktır. (II) Çocuk edebiyatı ürünleri, çocukları nitelikli metinlere yöneltmeyi başarabilen, onlara zamanla okuma kültürü kazandırabilen bir sorumluluk üstlenmelidir. (III) Başka bir söyleyişle, çocuklar adına üretilen nitelikli yayınlar, çocuk edebiyatı–sanat etkileşiminin kapısını aralayan etkili bir uyaran olmalıdır. (IV) Düzenli kitap okuyan anne ve babanın çocuğundaki kitap okuma alışkanlığı herhangi bir çaba gerektirmeden gelişir.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istenirse ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

5. Öyle kusursuz, bir şeyi tam olduğu gibi gösteren bir fotoğraf karşısında da düşünürüz: “Acaba bu şey gerçekten mi böyle? Yoksa buna da fotoğrafçının kendi görüşü karışmış mı?” Biliyoruz ki büyük sanat adamları kendi görüşlerini bize doğrudur diye kabul ettirenlerdir; öyle ise bize bir şeyin fotoğrafını gösterdiği zaman o şeyi tam olduğu gibi gösterdiğine inandıran fotoğrafçı, bizi büyük bir sanat adamı olduğu için, salt onun için kandırmıyor mu? Ressam fırçasına, şair kalemine nasıl buyurursa fotoğrafçı da merceğe (adeseye) öylece buyurur.

Düşüncelerini böyle dile getiren yazara göre “büyük sanat adamı” olmak neye bağlıdır?

- A) Halkın problemlerini anlatmaya
B) Gerçeği olduğu gibi göstermeye
C) Kendi görüşlerinin doğru olduğuna inandırmaya
D) Gerçeği değişik anlatmaya

6. Seçkin eserleri okumak, özümsemek özgürleşmenin en soylu etkinliğidir. Okumak beynin özgürleşme eylemidir. Okuyan; her türlü zinciri kıran, gelenek ve alışkanlıkların üstüne çıkan, özgürleşen insandır.

Paragrafın başlığı olmaya en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kitap ve Yaşam
B) Okumak ve Özgürlük
C) Okuyanlarla Okumayanlar
D) Özgür İnsan

7. Ne zaman yeni bir resme başlasam bir tedirginlik kaplar içimi ve elim ayağım dolaşır. İlk kez fırçayı ele alıyordum gibi ayrıntıları atar, konuyu yalınlaştırıp basitleştiririm. Düşünüyorum da bu duygu hiç bırakmadı yakamı yıllardır. Çıraklık gibi ustalık da frenliyor beni. İyi eserler ancak böyle bir çalışmayla çıkıyor.

Kendisinden bu şekilde söz eden bir ressamın, eserlerindeki en belirgin özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hayal ürünü olma
B) İlk bakışta anlaşılma
C) Üstünkörü oluşturulma
D) Sade ve öz olma
8. Aşağıda bir paragrafın cümleleri karışık olarak verilmiştir:
- I. Bu önerimi uygularsan yanlışlarını fark edeceksin.
II. Bu yolla, hem tüm bilimlerin ve sanatların kaynağı olan deneyim hazinen zenginleşecek hem de resim sanatında yetkinleşerek doruklara ulaşacaksın.
III. Çalışmalarındaki yanlışlıkları gidermek için resimde ortaya koyduğun nesnelere, gereksiz ayrıntılardan kurtarıp gerçeğine benzeyecek kadar belirginleştirmelisin.
IV. Yani hatalarını eleştirerek yön vereceğin yargılama gücün sayesinde, resimlerindeki orantısız ve ölçüsüz her ayrıntıyı ayırt ederek düzeltebileceksin.

Kaç numaralı cümle, bu paragraftaki düşünce akışına göre en sonda yer almalıdır?

- A) I B) II C) III D) IV
9. (I) Çağlayana geldiğinizde, akan suların çıkardığı sesin çok dinlendirici olduğunu fark edersiniz. (II) İnsan olarak bulsa kıyısında saatlerce uyuyabilir. (III) Su sesi öylesine huzur verici... (IV) Yazın pek çok kişi akın ediyor buraya. (V) Kimi gününbirlik gelirken kimisi de çadır kurup tatil yapıyor. (VI) Ne var ki onlardan kalan içecek kutuları, sigara izmaritleri o manzaraya hiç yakışmıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisi bir eleştiriyi içermektedir?

- A) VI B) V C) IV D) I

10 ve 11. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Bebeklerin daha annelerinin karnında iken müzik ile tanışmaları, kendilerine ilerideki hayatları açısından olumlu özellikler kazandırır. Ancak bu müziğin, daha çok sakin ritimli ve dinlendirici bir müzik olması önemlidir. Çok hızlı ritimde olan bir müzik, onlara sıkıntı yaratırken sakin ve annenin karnını okşayışları ile dinlenen müzik ise bebek üzerinde sakinlik ve huzur yaratacaktır. Aslında bu durum, bebek açısından rahatlatıcı bir durum olup annenin de mutlu ve huzurlu olmasına yardımcı olacaktır.

10. Parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Bebeğe dinletilecek müziğin nasıl olması gerektiğinden
B) Annenin ne zaman müzik dinlemesi gerektiğinden
C) Müziğin bebeğe yararlarından
D) Yüksek ritimli müziklerin anne karnındaki bebeği nasıl etkileyeceğinden

11. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Hareketli müzikler bebeklere doğum sonrasında dinletilmelidir.
B) Anne, hamilelik süreci boyunca her gün müzik dinlemelidir.
C) Sakin ritimli müzik hem annenin hem de bebeğin rahatlamasını sağlamaktadır.
D) Müzik en yoğun olarak doğum öncesi dönemde bebeğe dinletilmelidir.

12. (I) Sinema, güzel sanatların en zorudur. (II) Çünkü en gelişmiş tekniklerin kullanılmasını ve uyumlu bir takım çalışmasını gerektirir. (III) Şiirde ise durum farklıdır. (IV) İyi bir şiir, kötü bir kâğıda, kötü bir biçiminde basılmış olabilir. (V) Ancak yine de bu şiir iyi olma özelliğini kaybetmez ve okuyucusuna ulaşır. (VI) Görüntüsü bozuk olan ve sesleri anlaşılmayan bir film güzel olamaz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) VI B) V C) IV D) III

13. Yazarlar arasında pek rastlanmayan bir dayanışma için-deyiz ikimiz. Bir metni oluşturma aşamasında onun yaz-dığını ben okurum, benim yazdığımı da o okur. Doğru ve yanlış bulduğumuz yönleri bütün ayrıntılarıyla inceleriz ...

Bu parçanın konusu dikkate alındığında üç nokta ile belirtilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Böylelikle, yazdıklarımız daha kimseye ulaşmadan en başta birbirimizin eleştiri süzgecinden geçmiş olur.
- B) Bu anlamda, iyi yazar olmanın temel koşulu çok oku-maktır.
- C) Sözün kısası, biz yazarlar yaratıcılığı hayallerimizde buluruz.
- D) Bu sebeple, yazdıklarımızın merkezine insanı, insan yüreğinin bütün güzelliklerini yerleştiririz.

14. On beş yıllık yayıncılık hayatımın tümü coşku içinde geçti. İşimi zevk alarak yapıyordum. Öğrencilerim de bana sürekli yardım ediyordu. Gelip büroda çalışıyorlardı çocuk-lar. Yayıncılığım sanki okul hayatımın devamıydı. Dersler bir anlamda yayınevinde devam ediyordu. Yıllar öyle ders havası içinde, imece havası içinde geçti. Bu, yalnız öğren-cilerim için değil, yakınımnda bulunan herkes için böyleydi.

Bu sözleri söyleyen kişi aşağıdakilerden hangisi ile nitelendirilemez?

- A) İşini severek yapan biridir.
- B) Çevresine eğitim konusunda yardımcı olan biridir.
- C) Yayıncılığı okul hayatına tercih etmiştir.
- D) Sözleri söyleyen kişi aynı zamanda öğretmendir.

15. Bizim anlayışımızda insanlar, yalnız doğar ve yalnız ölürler. Ama bu anlayışı reddeden büyük şehrin insanı sadece bununla kalmadı. Özendiği Batı insanı gibi yalnız yaşamaya da başladı. Bazılarına göre ekonomik şart-ların, bazılarına göre teknolojinin sonucu bu. Ama ger-çekte, ideal düşünce diye önümüze sürülen hümanizmin çıkmazlarından birisidir; insan merkezli düşünce, insanı gerçeğin kendisi olarak kabul edince her birey yalnızca kendini düşünür olmuştur.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı olabilir?

- A) İnsanı yalnızlıktan kurtarmanın yolu nedir?
- B) Batı insanı yalnız yaşamayı mı benimsiyor?
- C) Büyük şehir insanını yalnız yaşamaya iten düşünce ve sebepler nedir?
- D) Ekonomik şartlar ve teknoloji yalnız yaşamayı gerektiriyor mu?

16. Günümüzde insanlara pek çok şekilde çeşitli bilgiler sunulmaktadır. Bu bilgilerin niçin sunulduğu konusunda bazı hususların tüketicilerle paylaşılması gerekir. Örne-ğin; reklamlarda ürünlerin hep olumlu, göz alıcı tarafla-rının öne çıkarıldığı, diğer hususlar üzerinde çok fazla durulmadığı görülmektedir. Bu durum bilinçli bir tüketici olmayı maalesef engellemektedir.

Bu parçaya aşağıdaki başlıklardan hangisi uygun düşer?

- A) Reklamların Kalitesi
- B) İstek-İhtiyaç Farkındalığı
- C) İnsan ve Bilgi
- D) Bilinçli Tüketici

17. (I) İnsan gelişiminde oyuncakların katkısı sanıldığından daha çoktur. (II) Oyuncak bir ayıcık veya özel bir bebek, çocuğun annesinden sonra en yakın arkadaşı olabilir. (III) Bu oyuncak ayıcık veya bebek onun sırlarını pay-laşır, kızgınlığına katlanır, huzursuzluğunu giderir. (IV) Çocuk bir evcil hayvanla mutluluğunu veya mutsuzlu-ğunu paylaşabilir. (V) Ona bakarak birine bir şeyler ver-menin, yardım etmenin zevkini tadabilir.

Yukarıdaki parçada numaralanmış hangi cümleden sonra "Evcil hayvanlar da aynen bu oyuncaklar gibi çocuğun yaşamında etkili olabilirler." cümlesi getirilirse parçanın anlam bütünlüğü bozulmaz?

- A) V
- B) IV
- C) III
- D) II

18. Çocuklar bilgisayarın başından ayrılmıyorlar; koşmayı, top oynamayı unuttular. Yaşlı olsun, genç olsun insan-lar yürümüyorlar; birinci katlarda oturanlar bile asansör kullanıyorlar artık. Oysa sağlığımız için yürümemiz, bol bol spor yapmamız gerekir. Öte yandan asitli, şekerli içe-ceklerden kaçınmalıyız. Kızartılmış yiyeceklerden uzak durmalıyız. Onların yerine kuru baklagil, sebze, balık gibi ürünler tüketmeliyiz.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilme-miştir?

- A) Bilgisayar kullanımının artmasının çocuklar üzerinde-ki etkisine
- B) Asansörlerin ne gibi kolaylıklar sağladığına
- C) İçeceklerin seçiminde dikkat edilmesi gerekenlere
- D) Hangi yiyeceklerin tüketilmesi gerektiğine

1. Aşağıdaki metinlerden hangisine “Öfkeyi Göstermenin Yolları” başlığının getirilmesi en uygundur?

- A) Bir kişinin öfkeli olduğunu ses tonundan, beden duruşundan, hâl ve tavırlarından anlayabiliyoruz. Pek çok insanın öfkelendiği zaman, kaygı ve korku düzeyleri artar bazen de suçluluk ve üzüntü öfkeye eşlik eder.
- B) Öfke, kişiye ve çevrenizdekilere zarar verecek kadar büyük ve kontrolsüz bir forma bürünüyor ya da öfke geçtiği zaman kişi kendini suçlu hissediyorsa öfke kontrol bozukluğundan bahsedilir.
- C) İnsanlardan öfkeli bir kişi tarif etmelerini istesek muhtemelen saldırgan tutum ve davranışlarda bulunan bir kişiyi tarif ederler. Fakat öfke saldırgan davranışlarda bulunmak değildir.
- D) Öfke duygusu kişinin kendisini korumasına hizmet ettiği sürece normaldir. Öfkenin kaynakları tespit edilebiliyorsa ve birey öfkesini ifade edebiliyorsa öfke olağan kabul edilir.

2.

- I. Bir insan kendisini severse kendisiyle barışık yaşar ve mutlu olur.
- II. Yaşadığı mutluluğu ailesinin de yaşamasını ister ve ailesine sevgiyle yaklaşırsa ailesinin de mutlu olduğunu görür.
- III. Orada edindiği izlenimlerle tüm insanların hatta tüm canlıların mutlu olmaları için gereken şeyin sevgi olduğu sonucuna ulaşır.
- IV. Bu mutluluğun sevgiden kaynaklandığı bilinciyle sevgisini iş yerine, meslektaşlarına taşır, onları sever.
- V. Böylece bütün dünya insanlarını ve varlıklarını sever.

Yukarıdaki cümlelerden anlamlı bir parça oluşturmak için hangi cümlelerin yerinin değiştirilmesi gerekir?

- A) III ve IV
B) I ve III
C) IV ve V
D) II ve V

3. Avrupa'nın en çok turist çeken ülkelerinin başında İtalya'nın geldiğini biliyor musunuz? Türkiye'ye 20 milyon civarında turist gelirken İtalya'ya her yıl 55 milyonun üzerinde turist gelmesini nasıl açıklarsınız? Bu ülkeye en çok turist gönderen ülkeler Almanya, Fransa, İngiltere ve ABD'dir. Turistlerin İtalya'yı seçmesinin üç önemli nedeni vardır: Birincisi İtalya çok eski ve köklü bir tarihe sahiptir. Arkeolojik ve tarihî eserler ile dolu yerler turistlerin ilgi odağıdır. İkincisi, doğal çevre güzelliklerine sahiptir. İtalya, doğal manzara ve çeşitlilik açısından oldukça zengin ve güzel bir ülkedir. Üçüncüsü, belki de en önemlisi, hemen hemen tüm İtalya'da egemen olan Akdeniz iklimidir.

Metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Hangi ülkeler İtalya'ya turist göndermektedir?
B) Turistlerin İtalya'yı seçmelerinin nedeni nedir?
C) İtalya'da hangi döneme ait tarihî eserler bulunmaktadır?
D) İtalya'da hangi iklimin etkileri görülmektedir?

4.

- I. Anadolu'daki bu yöntemlerden birisi de dünyada “Türk danteli” olarak tanınan iğne oyasının motifleridir.
- II. İletişimde dolaylı iletişim, insanların tercih ettiği yöntemlerden biridir.
- III. Anadolu kadını bu oyalarla sadece başörtüsünü süslemez, onları adeta birer sözsüz iletişim unsuru olarak kullanır.
- IV. Dünya genelinde insanlar iletişim anında bazen duygu ve düşüncelerini telefonlarındaki semboller ile ifade eder.
- V. Anadolu insanı da bazen konuşmak yerine renklerle, sembollerle, motiflerle duygu ve düşüncesini ifade eder.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir metin oluşturulduğunda hangisi baştan üçüncü sırada yer alır?

- A) II
B) III
C) IV
D) V

5. Sultan Ahmet Camii, 1609–1616 yılları arasında Sultan I. Ahmet tarafından İstanbul'daki tarihî yarımada, Mimar Sedefkâr Mehmet Ağa'ya yaptırılmıştır. Cami; mavi, yeşil ve beyaz renkli İznik çinileriyle bezendiği için Avrupalılarca “Mavi Cami (Blue Mosque)” olarak adlandırılır. Sultan Ahmet Camii külliyesiyle birlikte, İstanbul'daki en büyük yapılardan biridir. Bu külliye bir cami, medreseler, hünkâr kasrı, arasta, çeşme, dükkân... gibi yapılardan oluşmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen eserle ilgili kesin olarak söylenebilir?

- A) Avrupa'nın en büyük camisidir.
B) Mavi, yeşil ve siyah çinilerle süslenmiştir.
C) Caminin külliyesinde ikinci bir cami daha vardır.
D) Camiyi yaptıran I. Ahmet, yapan da Mimar Sedefkâr Mehmet Ağa'dır.

6. Sibiry'a'da insanlar kürklü hâldeyken Afrika'da yarı çıplak hâdedir. Eskimolar balıkla beslenip pirinci tanımazken pirinç Güneydoğu Asya'da insanların temel besin kaynağıdır. Az yağış alan ve nem oranı düşük olan yerlerde kerpiç evlere rastlanırken bol yağış alan ve ormanların geniş alan kapladığı yerlerde ahşap evler yaygındır.

Yalnızca yukarıdaki açıklamadan yola çıkılarak;

- I. İnsan doğa üzerinde etkilidir.
II. İnsan faaliyetleri doğa olayları ile ilişki içindedir.
III. Doğa ile insan sürekli etkileşim hâindedir.
IV. İnsanların doğa ile mücadelesi her yerde aynıdır.
V. Doğal çevrelerin farklı olması, insanlara farklı olanaklar sunar.

yorumlarından hangileri yapılamaz?

- A) I ve II
B) III ve V
C) I ve IV
D) III ve V

7. Kimi şairler vardır ki günübirliktir ömürleri. Yazdıkları şiirin mürekkebi kurumadan unutulur giderler. Ama bazı şairlerimiz vardır ki çok uzun ömürlüdür. Yüzyıllar onlardan hiçbir şey eksiltmez, aksine onları daha da ölümsüzleştirir. Dilinden, konusundan, tekniğinden her kuşak yeni bir tat alır bu şairlerin. Çünkü bunların dokusunda eskimeyen, her çağda yaşamını sürdüren bir güzellik vardır.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatçının toplumsal görevi
B) Şiir yazmanın mutluluğu
C) Çağımızın sanatsal sorunları
D) Sanatta kalıcılığı yakalamak

8. (I) İnsanlar ve sıcakkanlı hayvanların vücut sıcaklığı her zaman aynı derecede kalmak zorundadır. (II) Biz vücut sıcaklığımızı, aldığımız besinlerin hücrelerde yanmasından ve güneş ışınlarından elde ederiz. (III) Fizyolojik sıcaklık denilen bu sıcaklık çoğunlukla hava sıcaklığından yüksektir. (IV) Hava sıcaklığı düşerse vücut, ısısının bir kısmını havaya vererek soğur. (V) Bu nedenle düşük sıcaklıklarda üşürüz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede vücut ısısının aynı kalması gerektiği belirtilmiştir.
B) II. cümlede insanlarda vücut sıcaklığının nasıl oluştuğuna değinilmiştir.
C) III. cümlede bir karşılaştırma yapılmıştır.
D) V. cümlede, IV. cümledeki durumla ilgili yapılması gerekenler verilmiştir.

9. (I) Yetişkin insanların çoğu Charles Dickens adlı yazarın “İki Şehrin Hikâyesi”, “Kasvetli Ev” ve “David Copperfield” adlı romanlarını okumayı gerekli görmüyor. (II) Oysa Charles Dickens dünyada roman denildiğinde akla gelen ilk isim olmasa bile on isimden biridir. (III) “David Copperfield” adlı romanın acıklı bir öyküsü vardır. (IV) Ancak bu roman sadece acıklı bir eser olarak nitelendirilemez. (V) Çünkü romanda anlatılanlar bazı toplumlar üzerinde çok etkili olmuştur. (VI) Hatta İngiltere’de çalışan çocuklarla ve çiraklıkla ilgili yasaların değiştirilmesini sağlamıştır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II
B) III
C) IV
D) V

10. Yazarlık belli bir yetenek ve ilham gerektirir. Ancak hiç kimse yazar olarak dünyaya gelmemiştir. Yazarlığın onda biri ilhamsa onda dokuzu çalışmaktır, işçiliktir. İlhamın gelmesi için de belli bir zemin hazırlanmalıdır. Düşünsel ve duygusal altyapısı olmayan kimselere ilham da gelmez. Yazarlık çileye talip olmaktır. Kalem erbablığı uzun geceleri uykusuz geçirmeye razı olmaktır.

Yukarıdaki parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Yetenek ve Emek B) Sanat ve Yaratıcılık
C) Yaratma Cesareti D) Yazarlık ve Duygusallık

11. Masallarda anlatılan geçmiş zaman kültürleri insanlığın çocukluk dönemi olarak algılanıyor ve “Masallar yalnızca çocuklar içindir.” diye düşünülüyor. (I) Oysa bence, amacı gerçekleri topluma dolaylı olarak anlatmak olan masallar aynı zamanda büyükler içindir. (II) Çünkü masallar bir öykü anlatır ama öykünün neyi anlattığı ve niçin anlattığı konusunda bir açıklama yapmaz, yorumu okura bırakır. (III) Çocukken dinlediğim masal kahramanlarının kendi ülkeleri dışında da yaşayabileceğini düşünmezdim. (IV) O zamanlar masalların ait olduğu kültürü yalnızca dekor olarak kullandığını, aslında zamanlar ve sınırlar ötesi olduğunu bilmiyordum.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) I B) II C) III D) IV

12. (I) İnsan yaşamı ile devlet yapısı birbirine benzer: Çocukluk, gençlik, olgunluk ve yaşlılık dönemleri yaşanır. (II) Kişi nasıl bu evrelerden geçiyorsa devlet de aynı akıbeti yaşar. (III) Kişi, tabibin bilgisi ile ilaç ve perhizine uygun davranarak yaşamını uzatabileceği gibi devlet de bilgili ve deneyimli yöneticilerin elinde ömrünü uzatabilir. (IV) Hastaya bakan tabibin bilgili olması yetmez.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra “Nasıl ki tabipler her yaşa uygun ilaçlar ve perhizler uyguluyorsa devletin tabipleri de devletin yaşını fark edip ona göre reçete yazmalıdır.” cümlesi getirilirse düşüncenin akışı bozulmaz?

- A) I B) II C) III D) IV

13. Bazı insanların siyasal, dinsel inançlarından, dünya görüşlerinden, felsefelerinden nefret edebilirsiniz. O çizgide olmaksızın ölmek daha iyidir sizin için. Fakat aynı insanların kişiliklerini öğrenip de beğenmediğiniz inançların, görüşlerin, felsefelerin gerisinde yine de bağımsız düşünen bir adam keşfederseniz nefretle saygıyı birbirinden ayırmaya başlarsınız. Çizgiye olan nefreti, adama olan saygıdan ayırabilmek, insan olmanın en önemli aşamasıdır.

Paragrafta savunulan düşüncelere katılmayan biri aşağıdaki düşüncelerden hangisine dayanarak savunulanları eleştirebilir?

- A) Yunus Emre'nin dediği gibi “Yaradılanı Yaradan'dan ötürü hoş görmek gerekir.”
B) Karşıt düşüncelilerin de anlaşabileceği “asgari müşterekler” vardır.
C) Bağımsız düşünebilen bir kişiden nefret edilmez.
D) Alimin fikri neyse zikri de odur, demiş atalarımız.

14.

- I. Kale, şehri savunmak için MÖ 8. yüzyılda Miktoslular tarafından yapılmış.
II. Bugünlerde Sinop Kalesi turizme açılması için yeniden düzenleniyor.
III. Sonra Pontuslular, Selçuklular ve Osmanlılar tarafından onarılan kaleye yeni bölümler eklenmiş.
IV. Sinop'a geldiğinizde adı birçok olaya ve fetihlere karışmış olan ve surlarıyla dikkat çeken kaleyi gezmeden edemezsiniz.
V. Bu sorumluluğu ise Kültür Bakanlığı yüklenmiş durumda.
VI. Surların uzunluğu 3 kilometre, kalınlığı 3 metre ve yüksekliği de 25–30 metre civarındadır.

Numaralandırılmış cümleler oluş sırasına göre nasıl sıralanmalıdır?

- A) IV – I – VI – III – II – V
B) II – V – IV – I – VI – III
C) II – V – VI – IV – I – III
D) IV – VI – I – III – II – V

15. Ne zaman bir şair hakkında yazmak ya da konuşmak sorumluluğunu üstlensem, o anda başlayan bir tedirginlik karıncalanıp durur içimde. Bunun nedeni o şairin kurduğu dünyanın kapılarını ya bulamazsam kaygısı, biliyorum. Bulamazsam, önemsiz sözlerle havada birkaç silik çizik bırakmak, görevi savıp geçme oyununa düşmek korkusu... Bu yüzden hep kendime “Yine yapamayacaksınız!” demekten alıkoymayorum kendimi.

Bu metinde yazarın “Yine yapamayacaksınız!” demesine sebep olan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Haksız eleştiri yapıp görevini iyi yapamamaktan korkması
- B) Nitelikli şairlerle hiç karşılaşmamış olması
- C) İnsanlara kötü şeyler söylemek istememesi
- D) Bulunduğu dönemde iyi şiirlerin olmadığını düşünmesi

16. **Aşağıdakilerden hangisi “Sanatçı; tabiata dayanmalı, tabiatı araştırmalı, tabiatı taklit etmeli ve tabiatın gösterilerine uygun şeyler meydana getirmelidir.” diyen bir yazara ait olamaz?**

- A) Her yaz geniş ve mümbit yaylalara çıkar, yazın ortasında soba yakarak geceleri ısınırız. Yaylalar çok geniştir. Kaynak suları buz gibidir. Hayvanlar geniş arazilerde, yemyeşil alanlarda sürü şeklinde otlar.
- B) Tarla, baştan başa insan ve tınazlarla örtülüydü. Tarlada orakçı kadının sırtında, demet yaparken parmakları arasında sallanan başaklar ve peygamber çiçekleriyle örtülü tarladan toplanmış ekin demetleri görünüyordu.
- C) Ağaç diplerinde papatyalar, başını eğer gibi sallanırken aralarında dolaşan kedi ve kirpiller birbirlerinden habersiz etrafı izliyordu. Toprak, çimenle kaplı ve ıslaktı.
- D) Büyükkannemin odasında kıpkırmızı yüzünden siniri bozuk olduğu anlaşılan bir oda hizmetçisi vardı. Sınırından olsa gerek başını, gözünü oynatıp duruyor, sıkıntısını ve öfkesini yüzünde belli ediyordu.

17. İlk insanlar, avladıkları hayvanları ağaç köklerinin üzerine koyarak taşımaya çalıştılar. Fakat yollardaki engeller nedeniyle büyük zorluklarla karşılaştılar. Sonraları kütüklerin kenarlarını keserek tekerleği buldular. Tekerleğin bulunuşunu, hayvanların yardımı ile çekilen arabalar izledi. Zamanla tekerleğin şekli de değişti, önceleri tek parçadan oluşan tekerlek, çok parçalı ve işlevsel hâle dönüştürüldü.

Aşağıdakilerden hangisi bu paragrafa en uygun başlık olarak kullanılabilir?

- A) Yollardaki Engeller
- B) Hayvanların Avlanması
- C) Tekerleğin Yolculuğu
- D) İlk Arabalar

18. Yıllarca hazırlıkları yapılan ve uzun zamandır çetin kış şartlarında çekimleri süren “Diriliş” adlı filmin, sonunda galası yapıldı. 8 Ocak’ta izleyiciyle buluşacak olan film, hem zengin oyuncu kadrosu hem görsel efektleri hem de muazzam hikâyesiyle izleyicilere ruhu okşuyor ve “Sonunda!” dedirtecek.

Bu parçadaki altı çizili ifadelerde, “Diriliş” filmiyle ilgili vurgulanmak istenen aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Filmin hoşla gittiği, beğenildiği
Uzunca bir zamandan beri bu filmin gösteriminin beklendiği
- B) Yönetmenin filmde tamamen duygulara hitap ettiği
İzleyicinin filmi sabırsızlıkla beklediği
- C) Filmin etkileyiciliğinin eleştirel karşılandığı
Kendi dalında hazırlanan son eser olduğu
- D) Akıldan çok duygu odaklı bir film olduğu
Özgün bir sonla final yaptığı

19. Beton, kaldırımlar için iyi bir malzeme olsa da zamanla basınç altında çatlayabilir. Singapur Üniversitesinden bilim insanları esnek beton üretmek buna bir alternatif geliştirdiler. Ayrıca esnek beton malzeme olarak ince ve hafif kaldırım plakaları şeklinde üretilebiliyor. Beton çimento, çakıl, kum ve su karışımlarından yapılır. Ancak esnek betonda kullanılan yeni malzeme, polimer mikrofiberler içeriyor. İnsan saçından daha ince olan bu madde, ağırlığı dağıtarak tüm kaldırım plakası boyunca eşit şekilde yayılabilir. Bu malzemenin metaller kadar dayanıklı olduğu ve ayrıca normal betonlara göre bükülmeye karşı iki kat daha dayanıklı olduğu belirtiliyor. Ayrıca mikrofiberler sayesinde materyalin kaymaya karşı direnç kazandığı da iddia ediliyor. Araştırmacılar fabrikada üretilebilecek bu beton karoların, hemen inşaat sahasına getirilerek döşenebileceğini belirtiyor. Böylece hem zamandan kazanç sağlanabilir hem de hasar gören levhalar kolayca değiştirilebilir.

Beton ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değnilmemiştir?

- A) Kaldırımlar için iyi bir malzeme olduğuna
- B) Hangi malzemelerden elde edildiğine
- C) Bilim insanlarının çalışmalarına konu olduğuna
- D) İlk olarak nerede kullanıldığına

1. Kalıcı yapıtlar, gerek çağlarına tanıklıkları gerekse yük-
lendikleri mesajlar açısından içinde var oldukları çağın
olduğu kadar bu çağın da eseri sayılırlar. İnsanlar bu
eserlerin üzerinden, gelecek zamanlara bir yol çizer.
Onlarla sırtlarını sağlama alırlar. Bu günlerini daha iyi
kavrarlar ve geleceklerini tahmin ederler.

**Bu parçada kalıcı eserlerin hangi yönü vurgulanmış-
tır?**

- A) Dönemine tanıklık etmesi
B) Geçmişten geleceğe köprü olması
C) Yarına kalan eserlerin başarılı sayılması
D) Gelecekte yaşayacağımız olayları bildirmesi
2. Diriliş Ertuğrul, Payitaht Abdülhamid, Vatanım Sensin,
Muhteşem Yüzyıl... Konusunu tarihimizden alan diziler
son yıllarda izleyici kitlesinin baş tacı olmuş durumda.
Ders kitaplarında siyasi tarih içine sıkışmış karakterleri,
bir iki cümleyle geçiştirilen mekânları merak uyandıracak
bir kurgu içinde anlatınca işler değişiyor. Dizilerden önce
ara sıra öğrencilere sorardık, tarihi karakterlerin yerinde
olsaydınız şu olayda siz nasıl davranırdınız, şeklinde.
Şimdi onları ete kemiğe bürünmüş bir karakterin üye-
rinde görünce meraklanıyorlar, heyecanlanıyorlar. Tarihi
dizilerin en tehlikeli yanı, tarihi gerçekliklerin ana omur-
gasından ayrılması. Tabii ki kurgu icabı bazı eklemelerle
olayları farklı şekilde ele almalar olabilir. Ancak izleyici
kitlesinin tamamı bilinçli değil maalesef. Tarihi karakter-
lere ön yargısı bulunanlar, okumayanlar, sorgulamayıp
merak etmeyenler, izlediği ile yetinenler hakikatleri öğre-
nemediği gibi gerçeklere de kendini kapatıyor.

**Bu parçaya göre öğrencilerin tarihi karakterlere karşı
ilgili olmalarının başlıca nedeni nedir?**

- A) Tarihi karakterleri canlandıran oyuncuların popüler
olması
B) Bu karakterlerin ekranlarda daha somut ve heyecan
uyandıran bir formda sunulması
C) Bu karakterleri tanımanın tarih bilgisini geliştireceği-
ne inanılması
D) Günümüzün karmaşık ve stresli yaşamından bir an
için uzaklaşma imkânı sunması

3. Eserlerimi uzun çabalar sonucu oluştururum. Yazıp biti-
rince de hiç memnun kalmam. O kadar uğraştan sonra
yazdıklarımı incelediğimde bana çok basit ve sıradan
gelir. Onları bir yerlere fırlatırım öylece. Fakat yazma
arzumu ve daha mükemmele ulaşma umudumu asla
kaybetmem.

**Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı
yoktur?**

- A) Eserleriniz hakkında ne düşünüyorsunuz?
B) Tekrar dönüp baktığınızda eserlerinizi nasıl buluyor-
sunuz?
C) Sizi umutsuzluğa iten sebep nedir?
D) Eserlerinizi nasıl yazarsınız?
4. (1) İnsan, her şeyden önce düşünen bir varlıktır. (2) Kişi
ilgi duyduğu her alanda öğrenmek istediği varlıkların sır-
rını çözebilme özgürlüğüne kavuşabilmelidir. (3) Kendini
ve çevreyi tanımlayabilmesi ancak düşünme eylemiyle
gerçekleşir. (4) Descartes, "Mademki düşünüyorum, o
hâlde varım." diyerek insanca yaşamın ancak düşünme
yetisiyle mümkün olacağını söylemiştir.

**Bu parçanın anlam akışını yukarıdaki numaralı cüm-
lelerin hangisi bozmaktadır?**

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4
5. — Aslında değişmeyi başaramayan her hareketi bek-
leyen son da budur. Bugün, köye yeniden dönülebilir mi
gibi bir soru akla gelebilir ve buna "Mümkündür." diye
de cevap verilebilir. Ancak böyle bir dönüş, öncekinin
hatalarını tekrarlamak üzere olmaz. Köy, tekrar roman
konusu yapılacaksa yeni bir başlangıcın habercisi olmak
zorundadır.

**Bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisi getiril-
melidir?**

- A) Köylüyü son derece basit bir varlık olarak görme, bu
anlayışın yol açtığı bir sonuçtur.
B) Köy konusu romana, edebiyat dışı bazı faktörlerin bir
sonucu olarak girmiştir.
C) Köy romanlarında dikkatle üzerinde durulması gere-
ken noktalardan biri de "köyün gerçeğe uygun" yazıl-
dığı iddiasıdır.
D) Köyün, hep aynı teknik ve anlayışla işlenmesinden
başka, şehirleşme ve sanayileşme yönündeki geliş-
meler de köy romanının sonunu hazırlamıştır.

6. İstisnasız her hayvanın uykuya ihtiyacı vardır. Doğal yaşam alanlarında insanlar gibi yataklarda uyumayan hayvanların güzel bir uyku çekmek için sıra dışı yöntemlerini keşfedelim:

- ◆ Yunusun beyni asla tamamen uykuya dalmaz. Dinlenmesi gerektiğinde beyninin sadece bir lobu uykuya dalar. Böylece öteki lobunu kullanarak yüzebilir, yüzeye çıkabilir, tehlikelerden korunabilir. Uyuduğu sırada mekân seçmemektedir. Yaklaşık on dakika uyur.
- ◆ İspermeçet balinası olarak da bilinen kaşalot yaklaşık bir otobüs büyüklüğündedir. Dikey olarak ve başı yüzeye bakarak 10–15 dakika kadar uyur.
- ◆ Avlanmadığı zamanlarda çoğunlukla dinlenen kutup ayısı günde yaklaşık sekiz saat uyur. Yatağı konusunda ise pek seçici değildir.

Buna göre hayvanların uykuları ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Uyku sırasında beslenme şekilleri
- B) Uyuma şekilleri
- C) Uyku süreleri
- D) Uyuma mekânları

7.

- I. “Angora mı, orası neresi?” diye sordu Can. “Biraz ileride. İstersen seni götürebilirim.” dedi kız.
- II. Birlikte yürümeye başladılar. Dar sokaklardan, evlerin geniş avlulu yapıları arasından geçtiler.
- III. İlerledikçe kalabalığın sesi artıyordu. İki yanında mermer yapılar bulunan uzun bir yoldan yürüdüler.
- IV. Sonunda geniş bir alana vardılar.
- V. Üzeri işlemeli sütunlardan oluşan büyük bir kapıdan girdiler.
- VI. “İşte Angora’ya geldik.” dedi kız.

Yukarıdaki cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangi cümlelerin yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve III
- B) II ve III
- C) V ve VI
- D) IV ve V

8. Biruni, bilimsel araştırmalara çok küçük yaşlarda başladı. Birbirinden farklı alanlarda çalışmalar yaparak yüzden fazla eser kaleme aldı. Gazneli Mahmut’un “sarayımızın en değerli hazinesi” dediği Biruni; Türkçe, Arapça, Farsça, Yunanca, İbranice bilmekteydi. Yaptığı çalışmalar sonucu Dünya’nın döndüğü ve yer çekimi olduğu fikrini ortaya atmış, Dünya’nın çevresini hesaplamıştır. Biruni 1973’te doğumunun 1000. yıl dönümü nedeniyle UNESCO öncülüğünde bütün dünyada anılmıştır.

Parçada Biruni ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Hangi dilleri bildiğine
- B) Hangi tarihte öldüğüne
- C) Hangi fikirleri ortaya attığına
- D) Hangi devlet adamı tarafından önemsendiğine

9. İnsan olayların anlamını ve eşyanın nedenini kavramaya başladığı andan itibaren öğrenmeye başlar. Bu anda bilgi ağacının fidanı hayat toprağına dikilmiş demektir. Hangi insan kendine ve topluma faydalı bilgileri öğrenmeye gayret ederse o insan hayatını olumlu değerlendirmiş olur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmamıştır?

- A) Öğrenmeye ne zaman başlanıldığı
- B) Toplumun insan üzerindeki etkileri
- C) Faydalı bilgi edinmenin sonuçları
- D) Bilginin ağaca benzetildiği

10. “Çocuk Yüzyılı” olarak adlandırılan 20. yüzyıla inat, çocukluk artık sahneyi terk ediyor. Yok olan çocuklukla birlikte ailelerin, devletlerin, kıtaların geleceği de yok oluyor. Televizyonun hayatımıza girmesiyle matbaa öncesi duruma dönüldü. Çocuk, “küçük adama” dönüşmeye başladı. Yetişkinlerle aynı kültürü paylaşan çocuğun artık kitapları, oyuncakları, kıyafetleri yok. Diziler, çoktan masalların yerini aldı. Çocukluk dünyası her geçen gün büyüsünü kaybediyor. Dünya çocuksuz kalma yolunda hızla ilerliyor.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı yoktur?

- A) Günümüzde çocuklara gereken önem verilmiyor mu?
- B) Kitle iletişim araçları çocuklara zarar veriyor mu?
- C) Çocukluğun yok olmasının etkileri nelerdir?
- D) Çocukluk kavramı son zamanlarda nasıl bir anlam kazandı?

11. H. Türkiye'nin birçok üniversitesinden bilim adamlarının katılacağı bir toplantı yapılacaktır. Salt çoğunluğu Ankaralıları oluşturduğu için bu şehrin bilim adamları toplantıyı Ankara'da yapmak istemektedir.

R. Ancak salt çoğunluk Ankaralılarından olduğu için sonunda toplantının Ankara'da yapılmasına karar verilir.

N. Oysa diğer bilim adamları çok uzak şehirlerden de katılım olacağı için şehir dağılımının dikkate alınarak bir ortalama bulunmasını ve buna göre daha merkezi bir yerde toplanılmasını önermektedir.

Bu parçalardan anlam bütünlüğü olan bir metin oluşturulmak istendiğinde doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) H – N – R B) N – R – H
C) N – H – R D) R – H – N

12. Değerli insanı, sıradan adamın ölçüleri ile ölçmemek gerekir. Değerli insan da her insanda bulunan nitelikleri taşır. Ancak o, ötekilerde bulunmayan yönüyle büyük adamdır. Onu büyük adam, değerli insan yapan; gerçekleştirmiş olduğu tarihin yapısı içine yerleştirdiği eseridir. Yoksa onun da bayağı isteklerden, tutkularından örülmüş özel bir dünyası vardır.

Metinden hareketle aşağıdakilerden hangisi "Değerli insan" için söylenemez?

- A) Değerli insanın da sıradan özellikleri olabileceği
B) Değerli insanı büyük yapan eserlerin olduğu
C) Değerli insanın farklı bir yönü olduğu
D) İnsan değerinin hiçbir zaman ölçülemeyeceği

13. Sokakta bir bayramdı durakta bekleyişin
Sanki sonsuz bir ayrılıktı okula gidişin
Bilmezdin her sabah seni yolcu ettiğimi
Yüreğim yol boyu ardından ağlardı
Hatırlıyorum, adın baharı.

Bu şiirin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sitem B) Özlem
C) Umut D) Mutluluk

14. Aşk/sevgi temalı şiirler/türküler muhakkak ki eser içinde kadına yer açmaktadır. Kadın isimlendirmeleri ve anlamlandırmaları, fiili ve sosyal durumlarına göre, Türk dilinin ve Türk edebiyatının tüm tarihî dönemleri boyunca zengin bir söz varlığı ile karşılanmıştır. Neşet Ertaş'ın türkülerindeki kadın kavramıyla ilgili ise şunları söyleyebiliriz: Bazen hedef olan sevgiliye yani kadına iyi olmak için ihtiyaç duyulan bir ilaç kaynağı ile ulaşılmıştır. Bir çiçek ismi ile seslenilerek naifliği, güzelliği gibi bakımlardan kıymetli bir çiçek anlamı da yüklenmiştir zaman zaman. Kimi zaman da sevgili olan kadın ateş ile ilişkilendirilmiş, buradan doğan hisler ateşe benzetilerek mecaz anlam ile somutlandırılmıştır.

Neşet Ertaş'a ait aşağıdaki dörtlülüklerden hangisi bu metinde sözü edilen konulardan biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Bir nazar eyledim hoş cemaline
Yaktın bu bağrımı nâra sevdiğim
Kemiğim tarak ak zülfün teline
Aklına getirip tara sevdiğim
- B) Senin kalbin benim kalbim.
Sana malumdur her hâlim.
Kaçma benden nazlı gülüm,
Sen benimsin, ben senin.
- C) Derde düştüm dermanını aradım
Derdimin dermanı yar imiş meğer
Yâri arar iken yârdan ıradım
Yârdan ayrı kalmak zorumuş meğer
- D) Seni saran oğlan neylesin malı
Yumdukça gözümden döker mercanı
Ağzı fındık burnu kahve fincanı
Şeker mi şerbet mi bal acem kızı

15. Yaşamdaki acılar tuz gibidir, ne azdır ne de çoktur. Acının miktarı hep aynıdır. Ancak bu acının acılığı, neyin içine konulduğuna bağlıdır. Acı olduğunda yapman gereken tek şey acı veren şeyle ilgili duyguları genişletmektir. Onun için bardak değil, göl olmaya bakın. Bu sayede acılardan kurtulursunuz.

Bu parçada anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Acının nedeni ne olursa olsun hissedilen duygu aynıdır.
B) Acımızı hafifletmek için geniş düşünmeliyiz.
C) Hiçbir duygu mutlak kötü değildir.
D) Her insan acıları aynı olgunlukla karşılayamaz.

1 **Kanuni Sultan Süleyman, II. Selim ve III. Murat dönemlerinde başmimar olarak görev yapan Mimar Sinan'ı tanıyor musunuz?**

- X Kayseri'de doğan Mimar Sinan, Yavuz Sultan Selim zamanında devşirme olarak İstanbul'a getirildi.
- X 1514'te Çaldıran ve 1516-1520 arasında Mısır seferlerine katıldı. Belgrad ve Rodos seferlerinden sonra subaylığa yükseldi.
- X Moldova Seferi'nde Prut Irmağı üstüne yaptığı bir köprüyle dik-katleri üstüne çekti.
- X 1543-1548 arası çiraklık eseri olarak tanımladığı Şehzade Mehmet Camii'ni, 1551-1558 arasında kalfalık eseri olarak tanımladığı Süleymaniye Camii'ni ve 1569-1575 arası ustalık eseri olarak tanımladığı Selimiye Camii'ni yapmıştır.
- X 1588'de (99 yaşında) İstanbul'da vefat ettiğinde ardında yüzlerce mimari eser bıraktı.

Bu görselden hareketle Mimar Sinan'la ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Dört farklı padişah döneminde başmimarlık yapmış ve önemli eserler inşa etmiştir.
- B) Seferlerdeki üstün başarısından dolayı dikkat çekmiş ve başmimarlık ünvanını kazanmıştır.
- C) Mimari eserlerine, kendi tanımladığı yönde isimler verilmiş, eserleri dönemlere ayrılmıştır.
- D) İlk zamanlar asker olarak seferlere katılmış, sonradan da başmimarlığa kadar yükselmiştir.

2 **Gazeteci:** (I)

Sanatçı: Konsept ressam olmak için öncelikle geleneksel tekniklerinizin güçlü olması gerekli. Ve ortaya koyacağınız tasarımların özgün olmasına dikkat etmelisiniz. Ayrıca yurt içinde fazla bilinen bir dal olmadığı için genellikle yurt dışı bazı çalışma olacağından İngilizcenizin iyi olması gerekli.

Gazeteci: (II)

Sanatçı: Türkiye'de daha yeni yeni ortaya çıkmaya başladı. Bunda sosyal paylaşım sitelerinin payı çok büyük. Ama yine de daha emekleme döneminde diyebiliriz. Şu anda Türkiye'de sadece oyun sektöründe kendini gösteren bir dal. Oysaki yurt dışında sadece oyun değil, sinema ve televizyon gibi dallarda da önemli bir konumda.

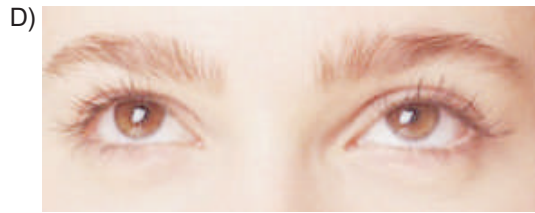
Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisi getirilmelidir?

- A) (I) Bir konsept sanatçısı olmak için ne gerekli?
(II) Konsept sanatçılığının Türkiye'deki ve dünyadaki yeri nedir?
- B) (I) Sanatçı olmak için ne gibi kişilik özelliklerine sahip olunması gerekmektedir?
(II) Türkiye'de neden sanat alanında gelişme gösterilemiyor?
- C) (I) İnsanların sizin alanınıza bu kadar ilgi göstermesinin nedeni nedir?
(II) Türkiye'de sizin alanınızda gelişme olmamasının nedeni nedir sizce?
- D) (I) Konsept resamlara önerileriniz nelerdir?
(II) Bir ülkede sanat gelişmiyorsa bunun nedeni nedir?

- 3 Gözler iletişimde en belirleyici unsurdur. Direkt göz teması kurmamak kendinden emin olmadığınız hatta muhatabınıza dürüst olmadığınız izlenimi verebilir. Ayrıca kısılmış gözlerle, şüpheli bakışlarla etrafa bakmak da kuşkucu olduğunuzu gösterir. Karşınızdakiyle konuşurken sabit bir şekilde bakışlarınızı sağa ya da sola yöneltmeniz derin düşünceler içinde olduğunuzun göstergesidir. Aynı şekilde bakışlarınızı yukarıya çevirmeniz de bir şeyleri düşüncenizde hazırladığınızı ve gerçekleştirecek bir durumu nasıl gerçekleştireceğinizi düşündüğünüzü gösterir. Ne yapacağınızı bilmediğiniz durumlarda da göz bebekleriniz büyür ve gözlerinizi kocaman açarsınız, bu durumda da kesinlikle şaşkın bir tavır sergilemektesinizdir.

Buna göre zihninde bir şeyleri tasarlayan birinin göz yapısının aşağıdakilerden hangisine benzer olması beklenir?

4

Gazeteci: (I)

Dr. Alice Hughes: Bana kalırsa bilim insanı olmak bir işten çok daha fazlası. Bu bir yaşam biçimi. Çünkü biyoçeşitliliği yaşıyor, soluyorsunuz. Dolayısıyla bu konuda tutkulu olmaları gerek. Bu alanda çalışmak, gerçekten kendini adanmak demek.

Gazeteci: (II)

Dr. Alice Hughes: Yaklaşık 2,5 aydır buradayım ve daha çalışma sürecindeyim aslında. Ama tam anlamıyla başladığımızda arazi çalışmaları da olacak. Şimdilik daha çok laboratuvarında ya da gelecekte yapacağım arazi çalışmaları için belli birkaç yeri gezmekle geçiyor zaman.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisi getirilmelidir?

A) (I) Bilim insanlarının yaşamları hakkında ne düşünüyorsunuz?

(II) Yürüttüğünüz araştırma konularına dair biraz daha detay verebilir misiniz?

B) (I) Lisans sonrası araştırmalarında biyoçeşitlilik ile ilgili çalışmalar yapacak öğrencilere tavsiyeleriniz var mı?

(II) Araştırmanızda arazi çalışmalarının yeri nedir?

C) (I) Öğrencilerin bilimdeki tüm alanlarda başarılı olmalarının yolu nedir?

(II) Arazilerde ne gibi canlılarla karşı karşıya kalabiliyorsunuz?

D) (I) Bilim alanında çalışan ama başarılı olmayan öğrencilere neler tavsiye edersiniz?

(II) Zamanınızı hep aynı yerde çalışarak mı geçiriyorsunuz?

- 5 Çevre sorunları, artan nüfus ve bilinçlendirmenin az olması sebeplerinden gitgide katlanılmaz bir hâl almaya başladı. Öyle ki insanlar artık çevreyi kirlettiğinin ve bunun zararlı bir durum olduğunun dahi farkında değil.

Aşağıda verilen görsellerden hangisi yukarıda anlatılan durumla alakalıdır?

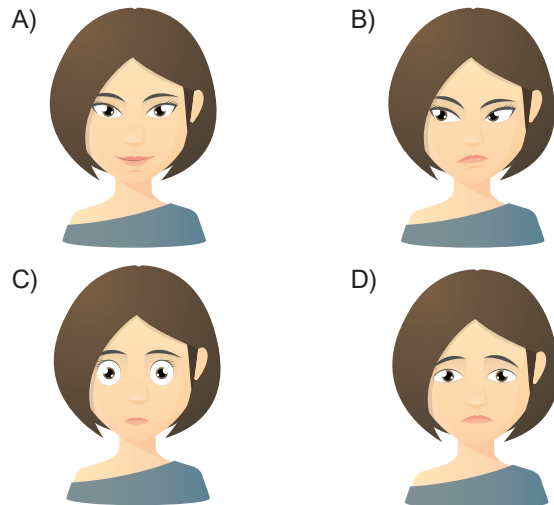
- 6 Bazı şairler şiiri kafiyeden ve kurallardan kurtararak tabiiileştirmek ve basitleştirmek, bunun için de bilinçaltına açılmak ve ondaki saflığı, çocuksuluğu, tabiiliği yakalamak gerektiğini düşünmüşlerdir. Bunu Orhan Veli'nin çok iyi uyguladığını şu şiirinde görebiliriz. "-----"

Bu metinde boş bırakılan yere anlam akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Gönlümü çekse de yârin hayali
Aşmaya kudretim yetmez cibali
Yolcuyum bir kuru yaprak misali
Rüzgârın önüne katılmışım ben
- B) Güzel kız, sen küçüklüğümde;
Bahçemizdeki erik ağacının
En yüksek dalına kurduğum
Öksenin üstünde dolaşan
Saka kuşu kadar
Sevimli değilsin.
- C) Yağız atlar kişnedi, meşin kırbaç şakladı,
Bir dakika araba yerinde durakladı.
Neden sonra sarsıldı altımda demir yaylar,
Gözlerimin önünden geçti kervansaraylar.
- D) O kadar dolu ki toprağın şanla,
Bir değil, sanki bin vatan gibisin.
Yüce dağlarına çöken dumanla
Göklerde yazılı destan gibisin.

- 7 Bu durumda kişi kendisini affalamış gibi hisseder. Normalin dışında bir durumla karşılaştığı düşüncesi onu olduğu yere sabitler. Gözler istemsizce büyür ve dudaklar normal hâline göre daha büzüşüktür. Türkçede karşılığı şaşkınlık, şaşırma gibi ifadelerdir.

Yukarıdaki açıklamaya en uygun görsel aşağıdaki-lerden hangisidir?

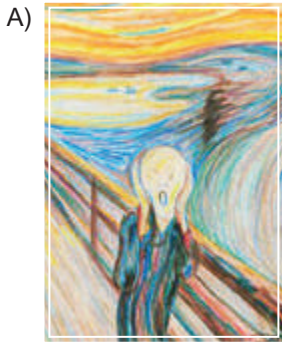

- 8 Marketlerde genellikle ürünlerin poşetlerinin üzerinde yer alan önemli bilgiler, çok küçük puntolarla yazılır. Küçük puntolarla yazılan yazılar, müşterilerin bu yazıları okumasını zorlaştırır. Bu konuda hassas olan kimi müşteriler, zaman zaman marketlerde satış danışmanlarıyla tartışmakta ve önemli bilgilerin küçük yazılmasından dert yanmaktadır. Bu durumun fark edilmesi sonucunda kimi marketler çözüm amaçlı önlemler almıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen duruma karşı alınmış çözüm önlemlerinden biri olabilir?

- A) Kore'de bir marketin, sürekli soru sorulan ve zaman zaman yerinde bulunamayan satış danışmanları yerine konuşan alışveriş sepetleri kullanması
- B) İtalya'da bir marketin evcil hayvanlarından ayrılmak istemeyen ve onları da alışveriş poşetleriyle aynı alana koymak istemeyen müşterileri için hayvanlara özel bölmesi bulunan alışveriş arabaları buldurması
- C) Almanya'da bir marketin, market arabalarına müşterilerinin kullanabileceği rahatlıkta ve kullanışlı büyüteçler yerleştirerek dikkat çekici araba dizaynları oluşturması
- D) İngiltere'de bir marketin, müşterilerin ürün ayırımını yapmalarını kolaylaştırmak adına soğuk ve dondurulmuş ürünleri mavi poşetlerde satması
- 9 Bazı ressamın bağlı buldukları sanat akımlarının kısaca özeti niteliğinde tablolar yapmışlardır. Tarihsel bir olay, dinî herhangi bir olgu (Guernica, Son Akşam Yemeği) ya da bunların dışında günlük bir olay, durum üzerine yoğunlaşmış tablolar da mevcuttur. Ressamların bir kısmı kısaca çevre tasviri ancak yoğunlukla tek kişi odaklı tablolar çalışırken bir kısmı da kalabalık bir topluluk (çoğunlukla soylu kimseler) üzerine tablolar yapmıştır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki tablolar gruplandırılırsa hangisi diğerlerinden farklı bir başlık altında değerlendirilir?

- 10 Arapça bir kelime olan nasihat, başkasının hata ve kusurunu gidermek için gösterilen çaba; iyiliği teşvik, kötülükten sakındırmak üzere verilen öğüt; başkasının faydasına ya da zararına olan hususlarda bir kimsenin onu aydınlatması ve bu yönde gösterdiği gayrettir.

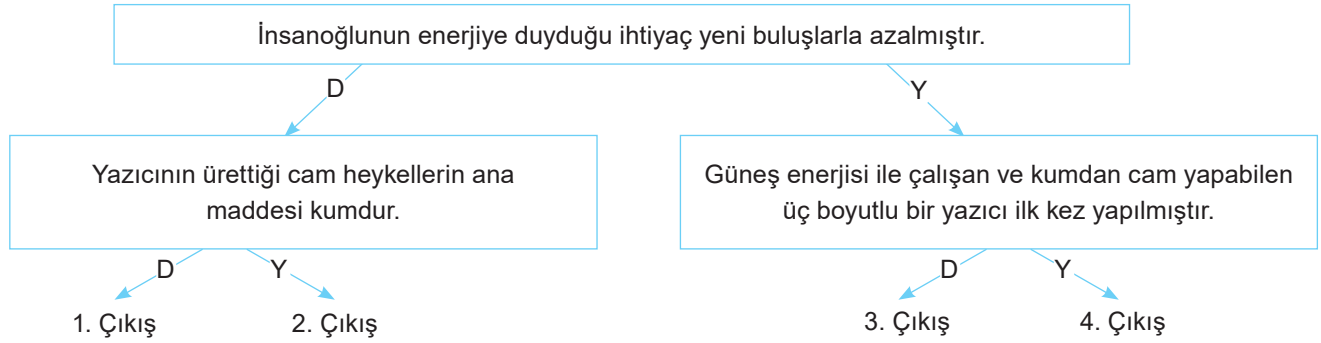
Buna göre aşağıdaki sözlerden hangisinin nasihatte bulunma amacıyla yazıldığı söylenemez?

- A) Senin başka kimseler hakkında yapacağın muamelelerde ölçün kendin olsun, kendine yapılmasını istemediğin muameleyi başkalarına yapma. Sana zulüm edilmesini istemediğin gibi sen de kimseye zulüm etme, sen kendine iyilik edilmesini istediğin gibi sen de başkalarına iyilik et. (Hz. Ali)
- B) Ey oğul! Haklı olduğun mücadeleden korkma! Bilesin ki atın iyisine doru, yiğidin iyisine deli (korkusuz, pervasız, kahraman, gözü pek) derler... Osman! Geçmişini iyi bil ki geleceğe sağlam basasın. Nereden geldiğini unutma ki nereye gideceğini unutmayasın... (Şeyh Edebali)
- C) Ben size gizli ve aşikâr olarak Allah'tan korkmanızı tavsiye ederim. Az yemek yemenizi, az uyku uyumanızı, az konuşmanızı, günahlardan çekinmenizi, oruca ve namaza devam etmenizi, daima şehvetten kaçınmanızı, bütün insanlardan başınıza gelecek eziyetlere ve cefalara sabır ve tahammül etmenizi vasiyet ederim. (Mevlana Celaleddin Rumi)
- D) Ahlâk, çok önemli bir değerdir. Oğuzlar yalan söz nedir bilmezler. Aralarında bir tek yalan söyleyen vardır. Onun adı da "Yalançoğlu Yaltacuk"tur. (Dede Korkut)

- 11 Enerji gereksinimimiz her geçen gün artıyor. Bununla birlikte günlük hayatta kullandığımız birçok aracı ve eşyayı kullanabilmek için de malzemelere gereksinim var. Peki bu enerji kaynaklarından güneşi ve malzemelerden kumu bir arada bolca nerede bulabilirsiniz? Evet, elbette çölde. Markus Kayser adlı bir tasarımcı; güneş enerjisi ile çalışabilen, “üç boyutlu çıktı” verebilen özel bir yazıcı tasarlamış. Bu tür yazıcılar daha önceden de yapılmıştı. Ancak bunların güneş enerjisiyle çalışması ve kumdan cam yapabildiğini daha önce görülmemişti. Yazıcının üzerindeki paneller, güneş enerjisini topluyor ve bu enerji kumun eritilmesinde kullanılıyor. Daha sonra da erimiş kumdan cam eşyalar ve heykeller üretiliyor.

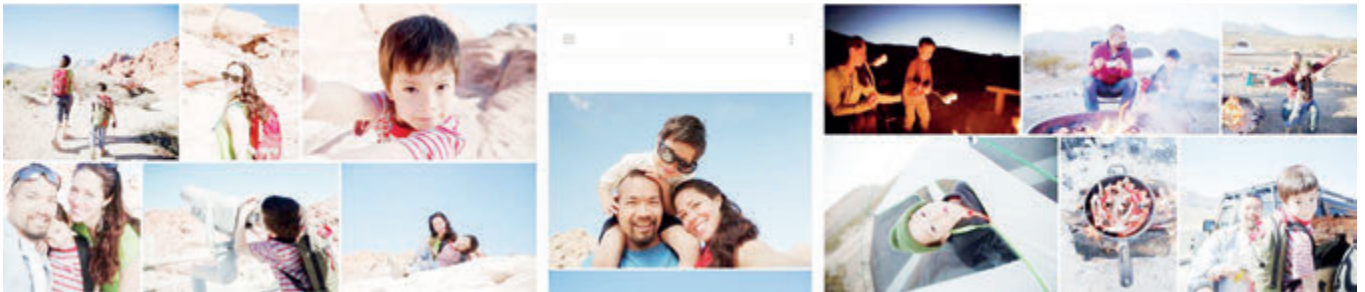
Eda, bu metinden hareketle aşağıda verilen cümleleri okuyarak bir çıkışa ulaşmak istemektedir. Okuduğu cümle metne göre doğru ise “D”yi gösteren ok yönünde, yanlış ise “Y”yi gösteren ok yönünde hareket edecektir.

Buna göre metinden hareketle doğru çıkarımlarda bulunan Eda, hangi çıkışa ulaşmıştır?

- A) 1. Çıkış
- B) 2. Çıkış
- C) 3. Çıkış
- D) 4. Çıkış

12

Bu görseli en doğru şekilde yansıtan parça aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Oğlum doğa sporlarını çok seviyordu. Bu yüzden tatilde rafting yapmaya karar verdik. Birlikte dağlık bir alana gittik ve oradaki nehirde rafting yaptık. Bütün etkinliklerimizi de fotoğraf makinesiyle arşivledik.
- B) Tatilde annem ve babamla dağ yürüyüşü yaptık. Gezi sırasında farklı yerler gördüm. Annemle birlikte ateş yaktık, ateşte yemek pişirdik. Gezimizin her karesini fotoğraflayarak ölümsüzleştirdik.
- C) Annemle sırt çantalarımızı aldığımız gibi yola koyulduk. İzcilik kampına katılmak için ilerledik. Kampa gittikten sonra ateş yakmayı öğrendim.
- D) Bu, oğlumla geçireceğim ilk tatildi. Bu yüzden özel olmasını istedim ve oğlumla baş başa dağ gezisi yapmaya karar verdim. Onu da aldım ve fotoğraflarla belgelediğim o ilk tatile çıktım.

- 13 Son yıllarda siber olaylar açısından yoğun geçerken özellikle 2018 yılında güvenlik tehditleri yoğun bir şekilde yaşanmıştır.

Bu cümlede anlatılan durumu;

- I. 2018 yılında yaşanan veri ihlalleri haziran ayında en üst seviyeye çıktı. Basında sürekli milyonlarca kullanıcının risk altında kaldığını gösteren haberler yer aldı. İlk olarak 340 milyon kaydı olan ABD'li bir şirketin kullanıcı verileri çalındı. Gerekli düzenlemeler hızla yapılsa da şirket kullanıcılarının bir kısmı bu olumsuzluktan etkilendi.
- II. 2018 Nisan ayı özellikle Android kullanıcıları için hiç de iyi haberlerle başlamadı. Android tabanlı telefonlara yapılan çeşitli saldırıların ardından asıl bomba Alexa kullanıcılarını etkiledi. Güvenlik araştırmacıları akıllı evlerin en önemli araçlarından olan ve sahiplerinin söylediği her şeyi yapmakla yükümlü Alexa'ya bir saldırı yapıldığını keşfetti. Bu saldırıyla akıllı evlerin vazgeçilmezi olması beklenen Alexa, bir anda veri toplayıp dağıtan uluslararası bir casusa dönüşmüş oldu.
- III. Ağustos ayında Apple'ın en büyük bileşen tedarikçilerinden biri olan TSMC (Tayvan Yarı İletken Üretim Şirketi) WannaCry şoku ile sarsıldı. Enfekte bir cihazın TSMC şebekesine bağlanmasıyla birlikte şirket; fidye yazılımının, üç büyük tesisine yayılmasının önüne geçemedi.

yukarıdaki haber metinlerinden hangileri örneklendirmektedir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

14

ÇAYIN FAYDALARI

Ağrılı şişiklerin üzerine doğrudan çay poşetini uyguladığınızda ağrılar hafifler.

Bilim insanları, 22 sebzeyle birlikte çayın ORAC değerini karşılaştırdılar. Bu değer fazla olduğunda çay antioksidan açısından zengindir. En yüksek skorun yeşil çay ile siyah çayda olduğu tespit edildi.

Çaydaki flavonidler uçukları bastırmaktadır.

Diş etleriniz şiştiğinde iyileşmesi için siyah çay poşetlerini doğrudan diş etlerinize bastırın.

Gözleriniz kuruyup kaşınıyorsa çay poşetini suda bekletin, gözlerinizin üzerinde tutun.

Çaydaki tanik asit bakterileri öldürür ve gözenekleri kapatır, böylece ayağınız daha geç terler.

Görselden aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Çaydaki antioksidan değeri diğer tüm içeceklerde olduğundan daha fazladır.
- B) Çay, gözlerdeki bazı rahatsızlıklara iyi gelmektedir.
- C) Çay, bazı rahatsızlıklarda direkt o bölgeye uygulanabilmektedir.
- D) Çay, vücudun farklı bölgelerindeki hastalıkların tedavisinde kullanılabilir.

15 “●, ▲, ★” sembolleriyle belirtilen kutuların içindeki metinler; bir yazının giriş, gelişme ve sonuç bölümleridir.

Bütün bunlara ek olarak orman alanlarımızın bir bölümünde erozyonla mücadelede önem teşkil eden teras-
lama uygulaması yapıldı. Dikimlerin tamamlanmasının ardından bakım ve tamamlama çalışmaları başlatıldı.
Bakım çalışmalarında bugüne kadar toplam 995.032 adet tamamlama dikimi yapıldı. Böylece, tamamlama
dikimleri ile birlikte toplam dikilen fidan sayısı 3,2 milyonu aştı.

Oluşturulan orman alanlarının 2017 sonu itibarıyla ortalama başarı oranı %82 gibi yüksek bir orana ulaştı. Üç
yıllık izleme süreci tamamlanmış olan KKTC ormanının başarı oranı da %90'ı buldu. Ormanlıkta standart
olarak %50'nin üzerindeki oranlar “başarılı” olarak değerlendirilir. Proje özelinde başarı oranı %70'in altında
olan iller de TEMA Vakfı iş birliğinde izlenip gerekli önlemlerin alınması sağlanıyor ve gelişmeler yakından
takip ediliyor.

81 ilde, 1.500 hektar alana, 2.205.000 fidan dikimi gerçekleştirildi. Ayrıca, KKTC sahasında 22 hektarlık alana
35.200 adet fidan dikildi. Dikimlerde 26 farklı fidan türü kullanıldı: Kızılçam, Karaçam, Sedir, Sarıçam, Diğer
Yapraklı, Fıstıkçamı, Yalancıakasya, Elderçamı, Badem, Kayın, Servi, Ladin, Meşe, Akçaağaç, Sahilçamı,
Ardıç, Huş, Menengiç, Mahlep, İhlamur, Kestane, Ceviz, Dişbudak, Karaağaç, İğde, Maviservi.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde, kutuları ifade eden semboller “giriş, gelişme, sonuç” şeklinde sıralanmıştır?

A) ● – ▲ – ★

B) ★ – ● – ▲

C) ● – ★ – ▲

D) ★ – ▲ – ●

16 TARIK – Yeter be!

SAFİYE – Ne oluyorsun?

TARIK – Yeter artık! Anlamıyor musun? O kadar.
Bıktım artık bu palavralardan!

(Altında mavi işçi pantolonu, üstünde kirli bir atlet familia-
sıyla banyoya girer. Kapı şiddetle kapanır. Bir sessizlik.)

B. ANNE – Uşaklar! Uşaklar!

SAFİYE – Yine ne var anne?

**Aşağıdaki yay araç içi ifadelerden hangisi bu met-
nin herhangi bir yerinde kullanılamaz?**

A) (Avazı çıktığı kadar bağıırır.)

B) (Sinirlerine hakim olamaz.)

C) (Dikkatle mutfağa bakar, sesini duyurmak için ellerini
çırpar.)

D) (Güleç bir yüz ifadesiyle Tarık'a bakar.)

17

Türkiye'de Kişi Başına Düşen Yiyecek ve İçecek Tüketimi

Et: 24,6 kg	Kahve: 0,7 kg
Balık: 7,4 kg	Sebze: 233,2 kg
Meyve: 114 kg	Süt: 140,8 kg
Çay: 2,8 kg	

Türk halkının beslenme biçiminde unlu mamullerin yeri
oldukça önemlidir. Bundan dolayı toplam gıda firmala-
rının çoğunluğu un ve unlu mamullere ait sektörlerde
bulunmaktadır.

**Bu bilgi ve tablodan hareketle aşağıdakilerin hangi-
sine ulaşamaz?**

A) Türkiye'de balık tüketimi et tüketiminden azdır.

B) Türkiye'de sebze tüketimi meyve tüketiminden fazladır.

C) Türkiye'de çay tüketimi kahve tüketiminden fazladır.

D) Türkiye'de meyve tüketimi süt tüketiminden fazladır.

- 18 İpten yaklaşık 20 santimetre uzunluğunda bir parça kesin. İpin iki ucunu birbirine düğümleyin. Çekicin başı masanın altında kalacak şekilde cetveli masanın üzerine koyabildiğiniz kadar kenara yakın koyun. Çekicin sapı cetvele değsin.

Aşağıdaki görsellerden hangisi bu metindeki yönergelerden herhangi biriyle ilgili değildir?

- 19 Ayaklarınız düşündüğünüzden çok daha fazlasını söyleyebilir. İşte ayak tiplerine göre kişilik analizi:

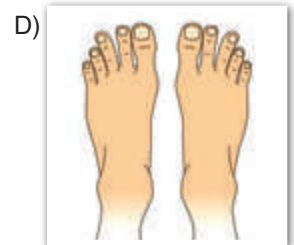
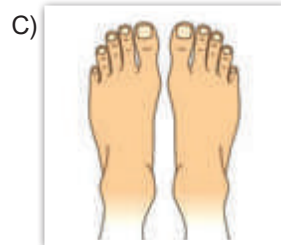
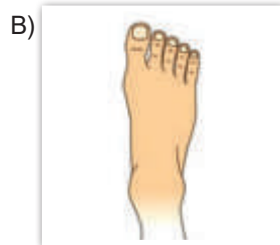
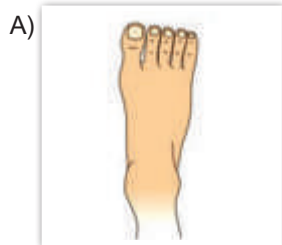
Mısır tipi ayak: Büyükten küçüğe doğru tüm ayak parmakları doğrudan bir çizgi oluşturur ve her parmak öncekinden küçüktür. Bu gibi insanlar genellikle yalnız ve asosyaldır.

Köylü ayağı: Bütün parmaklarının uzunluğu eşittir. Bu şekildeki ayaklar köşeli görünür. Böyle ayakları olan insanlar sakın, merhametli, makul ve pratiktir. Genellikle sözlerini tutan mantıksal kimselerdir.

Yunan tipi ayak: İkinci parmağı diğerlerinden daha uzundur. Bu ayak tipinin sahipleri genellikle sanatsal ve duygusaldır. Ayrıca liderliğe eğilimlidirler.

Üçüncü parmak dışı dönük: Böyle ayakları olan insanlar her şeyi önceden planlamayı tercih ederler. Çok örgütlüdürler ve her durumda her şeyi kontrol altında tutarlar.

Buna göre aşağıdaki ayaklardan hangisi bir işi kolaylıkla yapabilen ve akıllıca davranabilen bir kişiye ait olabilir?

20

- ◆ Sosyal medyada farklı iletişim ortamları bulunurken bu ortamın kullanıcıları da gün geçtikçe artmaktadır.
- ◆ Sosyal medya kavramı, 1970'lerde ortaya çıkmıştır.
- ◆ Sosyal medyanın hızla gelişmesinde bilgisayar ve internet kullanımında yaşanan gelişmeler önemlidir.

Aşağıdaki metinlerin hangisinde bu cümlelerde ifade edilenlerin tümünden söz edilmiştir?

- A) Sosyal medya; internet teknolojilerini kullanarak iletişim kurmayı, bilgi paylaşmayı ve içerik üretmeyi sağlayan bir platformdur. Sosyal medya; bireylerin internette yazdıkları yazılardan, videolardan, fotoğraflardan ve diğer materyallerden oluşur. Kullanıcı sayısı oldukça fazla olan bu platformda 1970'lerden günümüze, özellikle bilgisayar teknolojisinde yaşanan gelişmelerle birlikte, takip edilemez bir hızla gelişmeler katedilmiştir.
- B) 1990'larda internet teknolojisinde yaşanan gelişmelerle önem kazanan sosyal medya, adında medya olmasına rağmen geleneksel medyadan farklılık göstermektedir. Geleneksel medya ile sosyal medya arasındaki belki en önemli fark özgürlüktür. Geleneksel medya hükümetlerin ve reklam verenlerin baskısı altındadır ve özgürce yayın yapamaz. Sosyal medya ise kolay erişilebilir, herkes tarafından eşit düzeyde müdahale edilebilir, global bir platform olduğundan çok daha özgürdür.
- C) 1900'lerin son çeyreğinde (1970'ler) ortaya çıkan sosyal medya; metin, ses, video, resim paylaşımına olanak sağlamakta, bu özelliği ile de kullanıcılara geniş bir kullanım olanağı sunmaktadır. Artık bireyler sadece izleyici veya okuyucu değil, doğrudan bilgi yayan aktörlere dönüşmüşlerdir. Sosyal medya araçlarını kullanarak insanlar; düşüncelerini, deneyimlerini dünya çapında paylaşma imkânı bulmaktadırlar.
- D) Günümüzde, sosyal medya veya yeni medya olarak adlandırılan ortamda; eskisine göre oldukça farklı iletişim ortamları her geçen gün daha da artmakta ve kullanıcı sayıları tahmin edilemez düzeyde artış göstermektedir. Sosyal medya kavramı 1970'lerde, bilgi ve iletişim tabanlı araştırmalarda; sosyal, ekonomik ve kültürel çalışmalar yapan araştırmacılar tarafından ortaya atılmış bir kavramken 90'larda müthiş bir ivme kazanan bilgisayar ve internet teknolojisi ile birlikte genişlemiş ve çok farklı boyutlara ulaşmıştır.

- 21 Bütün kar taneleri altı sivri uçlu yıldız gibi görünmüyor. Kış bulutlarından düşen tuhaf görünümlü kristaller de vardır. Örneğin eğrelti otu kristallerinin dallarında ayrıca birçok yan dal vardır. Yan dallar da çoğunlukla komşu dallarla paraleldir.

On iki dallı kar tanesi ise iki altı dallı kar tanesinin havada orta derecede çarpışması sonucu olur. Üçgen kristaller tipik

olarak küçük, biçimli üçgenler şeklindedir.

Bu metinde numaralanmış kar tanesi türlerinin görselleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)			
B)			
C)			
D)			

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

anlam, konu, yardımcı düşünce, ana duygu, başlık, gelişme, ana düşünce (ana fikir), giriş, parça oluşturma, sonuç, parça tamamlama, duyulardan yararlanma, paragraf, anahtar kelime, önemli, paragrafın akışını bozan cümle, metin

1. Bir metinde anlatılmak istenen asıl düşünceye, verilmek istenen mesaja ne ad verilir?

Örnek: “Kahvaltı ile okuldaki verimlilik arasında önemli bir bağlantı vardır. Kahvaltı yapan çocuklar, okullarında daha başarılı, günün ilerleyen saatlerinde daha güçlü ve dayanıklı olurlar. Öğrenmenin zorluklarına karşı koyarlar. Derse daha fazla katılırlar.” metninde verilmek istenen mesaj “Okulda başarılı olabilmek için kahvaltı önemlidir.” ifadesidir.

Cevap:

2. Bir paragrafta konuyu en iyi şekilde yansıtan kelime veya kelime grubu o metnin anahtar kelimesidir.

Örnek: “Dertleşmek insanı ferahlatır. Dert paylaşıldıkça hafifler. Bu nedenle insanın derdini paylaşacağı bir dostu olmalı.” metninin anahtar kelimeleri arasında “dertleşmek, paylaşmak, dost” sözcükleri yer alır. Buna göre “Başarmak için çok çalışmak gerekir. Çünkü emek başarıyı getirir. Görülmüştür ki yılmadan çalışan başarılı.” parçasının anahtar kelimeleri arasında “başarmak, çalışmak, emek, görmek” sözcüklerinden hangisi yer almaz?

Cevap:

3. Paragrafta ele alınan düşünce, olay ve duruma ne denir?

Örnek: “Günlük yaşamda insanların size tuhaf gelen bazı davranışlarını görebilirsiniz. Kimi duvara dayalı bir merdiven altından geçmez ve bunu uğursuzluk sayar. Kimi önüne bir kara kedi çıkarsa o günün kötü geçeceğini düşünür. Oysa bunların sağlam bir dayanağı ya da bilimsel bir gerçekliği yoktur.” metninde “toplumdaki yanlış inanışlar” üzerinde durulmuştur.

Cevap:

4. Paragrafın ne anlattığını ve ana düşüncesini en kapsayıcı ve doğru şekilde yansıtan, bir veya birkaç kelimedenden oluşan sözcük gruplarına ne denir?

Örnek: “Neredeyse tüm ebeveynler çocuklarının okuyup doktor, öğretmen, mühendis olmasını istiyor. Meslek seçimini, çoğu aile çocuktan önce yapıyor ve çocuğunu kendi seçtiği meslek için yetiştiriyor. Birçok yetişkin de böylece kendisinin seçmediği bir meslekte ömür boyu çalışıyor.” metninde “Meslek Seçimi” ifadesi metnin genelini yansıtır.

Cevap:

5. Bir şiirde ya da edebî eserde bir duyguyu ifade ederek okuyucuya hissettiren duyguya ana duygu denir.

Örnek: “Cıvıldaşır türlü kuşlar bir yanda / Buz gibi kaynaklar var ormanda” dizelerinde ana duygu “orman sevgisi”dir.

Buna göre “Uçun kuşlar uçun doğduğum yere / Şimdi dağlarında mor sümbül vardır” dizelerinin ana duygusu nedir?

Cevap:

6. Ana düşünceyi geliştirmek, açıklamak, desteklemek, ispatlamak için parçadan ulaşılan düşüncelere ne denir?

Örnek: “Çıracak, işinin inceliklerini yapa yapa zamanla öğrenir. Aşama kaydetmek ve usta olmak emek ister. Ustalıkta ulaşan kişi de hemen ben usta oldum diyemez. Çünkü verilen emek ve zahmet ustayı alçak gönüllü, hoşgörülü yapar.” metnini açıklayan ifadelerden biri “Usta olmak için zaman gerekir.” ifadesidir.

Cevap:

7. Giriş ve gelişme bölümlerinde anlatılanların özetlenip bir sonuca varıldığı bölüm hangisidir?

Örnek: “Neticede zirveye ulaşmak için basamakları çıkmak gerekir.” ifadesi, öncesinde anlatılanların özetidir.

Cevap:

8. Paragrafta yer alıp paragrafın konu bütünlüğüne uymayan cümleye ne denir?

Örnek: “(I) Çok merak ediyorum. (II) İnsan neden çok kazanmak için başkalarını ezmek ister? (III) Para herkesin ihtiyacıdır. (IV) Sanırım kendisine böyle bir şey yapıldığında üzüleceğini düşünse bunu yapmaz.” metninde III numaralı cümle akışı bozar.

Cevap:

9. Parçanın anlam ve yapı özellikleri dikkate alınmalı, parça anlamca en uygun cümleyle tamamlanmalıdır.

Örnek: Altında durduğum bu ağaçta kuşlar olmalı. Kafamı kaldırıncı haklı olduğumu anladım.” metnindeki boşluğa “Çünkü kuş sesleri çok yakından geliyor.” ifadesi getirilebilir.

Buna göre;

— 112 acil çağrı merkezi, buyurun, nasıl yardımcı olabilirim?

—

— Nasıl bir sorun?

metnindeki boşluğa nasıl bir ifade getirilebilir?

Cevap:

1. Hava oldukça soğuktu. Neredeyse her şey bembeyaz kar örtüsünün altında kalmıştı. Köyde yalnız; evlerin duvarları, ağaçlar ve cami minaresi beyaza bürünmemişti. Kış burada yaklaşık beş ay hüküm sürermiş. İlkbahar buraya ancak mayıs ayında uğrarmış.

Yazar bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

- A) Bir kavramı tüm yönleriyle açıklamaya
- B) Anlatılanları okurun zihninde şekillendirmeye
- C) Öne sürdüğü düşünceleri örneklerle desteklemeye
- D) Anlatılanları karşılaştırma yoluyla somutlaştırmaya

2. Masallar abartının öne çıktığı edebiyat ürünleridir. Masallarda yer ve zaman gibi unsurlar genellikle belirsizdir. Masallar genellikle tekerleme ile başlar ve dilek ile biter. Hikâye ise yaşanmış veya yaşanabilecek olayları konu alan bir türdür. Hikâyelerde yer ve zaman unsurları belirlidir. Hikâyeler genellikle serim, düğüm ve çözüm bölümlerinden oluşur.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Tanımlama – Karşılaştırma
- B) Tanımlama – Betimleme
- C) Karşılaştırma – Örnekleme
- D) Betimleme – Örnekleme

3. O gün öğleden sonra gittim, nane şekerleri aldım. Bir karton kutunun içine koydum. Derse başlama zili çaldıktan satmaya başladım. Arkadaşlarımın çoğu babamın işsiz olduğunu öğrenince benden şeker aldılar, ikinci teneffüste şekerlerim bitmişti. Karton kutunun içinde bir yığın, şingir şingir öten para vardı. Şu ders de bir an önce bitse de koşsam fırına, en sıcaklarından üç ekmek alsam, koşsam eve diyordum.

Yukarıdaki parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Tartışma
- B) Öyküleme
- C) Açıklama
- D) Betimleme

4. TÜİK'in açıkladığı 2015 verilerine göre, Türkiye'de 28 milyon 713 bin kişi olarak belirlenen çalışan nüfusun sektörel dağılımı şu şekildedir: İstihdam edilenlerin %53,3'ü hizmet, %19'u tarım, %6,7'si inşaat, %21'i ise sanayi sektöründe yer almaktadır.

Yazar, bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

- A) Öne sürdüğü düşünceyi başkalarının görüşleriyle desteklemeye
- B) Varlıkları karşılaştırarak metni etkileyici kılmaya
- C) Bazı verileri sayısal bilgilerle desteklemeye
- D) Anlatılanları okuyucunun zihninde canlandırmaya

5. Elbette tüm sanatçılar kendilerinden eski olan sanatçılardan etkilenir. Ancak etkilenmek ile taklit etmek birbirinden oldukça farklı kavramlardır. Gerçek sanatçı eserini kendi duygularının ve düşüncelerinin hamuruyla yoğurabilen kişidir.

Parçaya göre gerçek sanatçıda bulunması gereken anlatım ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yalınlık
- B) Özlülük
- C) Duruluk
- D) Özgünlük

6. Anadolu'nun sakin bir kasabasıydı burası. Dört tarafı dağlarla çevrili bir doğa harikasıydı âdeta. Kasabanın her yanı yemyeşildi. Koca çınarlar, gürgenler, çamlar kaplamıştı her yeri. Kışları soğuk geçerdi burada. Kış geceleri tipi olurdu. Rüzgârın uğultusundan uyuyamazdık bazen.

Bu parçada ağır basan anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açıklama
- B) Tartışma
- C) Öyküleme
- D) Betimleme

7. Onun yazıları kısa olduğu için birçok kez eleştirildi. Eleştirilerin çoğunda da aşırıya kaçıldı. Yazılarının kısa olduğu su götürmez bir gerçektir. Ancak o kısa yazılarda, düşünce hazineleri saklıdır. Hatta bazı yazılarındaki her bir cümle için birçok yeni yazı yazılabilir. O, az sözle çok şey anlatmayı başaran ender yazarlardandır.

Bahsedilen yazarın yazılarının en belirgin özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yalınlık
- B) Özlülük
- C) Özgünlük
- D) Tutarlılık

8. Edebiyatçılarımız arasında “Kafiyesiz ve ölçsüz şiir, basit şiirdir.” gibi bir düşünce vardır. Aslında bu, yanlış bir fikirdir çünkü kafiye ve ölçü, şairi bir yerde sınırlandırır ve şairin duygularını şiire olduğu gibi dökmesine engel olur. Nitekim hem Türk edebiyatında hem de dünya edebiyatında kafiyesiz ve ölçsüz yazılmış çok güzel şiirler vardır.

Bu parçanın anlatımında ağır basan anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açıklayıcı B) Öyküleyici
C) Betimleyici D) Tartışmacı

9. Ağır adımlarla kahveye girdi Hasan. Selam verdikten sonra bir köşeye oturdu. Hava çok sıcaktı. Cebindeki beyaz mendili çıkarıp yüzünü sildi. Önüne konan çayı bir yudumda yarıladi. Saatine baktı, vakit öğleyi geçmişti. Birden ayaklandı. Cebinden bozuk para çıkarıp masaya koydu ve kahveden ayrıldı. Tren istasyonuna varması yarım saati buldu. Gişeden biletini alırken trenin düdüğü sesini duydu.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Üçüncü kişi ağzıyla anlatılmıştır.
B) Farklı duyulara seslenen ifadelere yer verilmiştir.
C) Öyküleyici anlatım türünden yararlanılmıştır.
D) Benzetmelere yer verilmiştir.

10. İnsan gücüyle yapılamayacak işler, teknoloji ürünü makineler kullanılarak yapılmaktadır. Bu makinelerden biri de çevremizde sıkça gördüğümüz vinçlerdir. Vinç genellikle, inşaat malzemelerini yükseğe kaldırmakta ve çeşitli doğrultularda hareket ettirerek inşaat sahasında istenilen yerlere götürmekte kullanılmaktadır. Genel olarak vinçler ya çıkırık, palanga ve kaldıraçların ya da kaldıraç ve hidrolik sistemlerin uyumlu bir şekilde bir araya getirilmesiyle yapılmıştır. Sistemin hareketini sağlayan bir motor vardır.

Bu parçada ağır basan anlatım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tartışmacı B) Betimleyici
C) Öyküleyici D) Açıklayıcı

11. Buluşları ve söyleyiş biçimiyle II. Yeni şiirin önünü açan şairlerimizden birisi de Cemal Süreya'dır. Zarif ve parıltılı şiirler yazarak üne kavuşmuştur. Şiirleri içeriklerinden dolayı her ne kadar tepki görmüş olsa da toplumsal değerlere uzak düşmemiştir. Kendine has bir şiir anlayışı belirleyerek çarpıcı yoğun imgelerle, açık bir görüşle ve ironik bir üslupla şiirlerini yazmıştır.

Yukarıdaki paragrafta altı çizili cümle ile bahsedilen anlatım ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İçtenlik B) Özgünlük
C) Akıcılık D) Sadelik

12. Duygusal zekâsı yüksek çocuklar yetiştirmeye niyetliyseniz, çocuğunuzun uzun süre televizyon izlemesine ve bilgisayar başında çokça zaman harcamasına engel olmalısınız. Dama ya da satranç oynama, kitap okuma, sanat tasarımları yapma gibi etkinliklerle zaman geçirmek, çocuğunuz için daha faydalı olacaktır. Unutmayın ki kitabın sayfalarına dokunmanın, top sahasında koşmanın, maket uçak yapmanın vereceği hazzı hiçbir sanal verici sağlayamaz.

Bu parçanın anlatımında ağır basan anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Betimleme B) Açıklama
C) Öyküleme D) Tartışma

13. Tavan ve duvarlarınıza yalıtım yaparak hem bütçenize % 20–30 yarar sağlar hem de yıllık karbondioksit salınımınızı 950 kg'dan 70 kg'a çekebilirsiniz. Ayrıca pencereneze ısı cam taktırmak, doğal gazla ısıyorsanız yıllık yaklaşık 2 ton; kışın kapı ve pencerelerdeki hava sızıntılarını önlemek, yıllık yaklaşık 500 kg karbondioksit salınımını azaltır. Buzdolabınızı mevsimine göre ayarlayıp kullanım koşullarına dikkat edebilirsiniz. Giysilerinizi ılık ya da soğuk suyla yıkayabilirsiniz. Böylece iki kere çalıştırılan bir makineyle yaklaşık 220 kg karbondioksit salınımını önlersiniz. Alışverişlerinizde yenilenebilir, geri dönüşümlü ve enerji korunumlu ürünleri almanız yıllık 500 kg'lık karbondioksiti önler.

Bu paragrafın dil ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.
B) Kanıtlayıcı anlatıma başvurulmuştur.
C) Benzetmelerden yararlanılmıştır.
D) Nesnel cümlelere yer verilmiştir.

14. Evliya Çelebi'nin Seyahatname'sinde, "Ustanın elinden yeni çıkmış gibi duruyor." sözleriyle tanımladığı Alahan Manastırı, binlerce yıldır ayakta kalan tarihî yapısı ve manzarasıyla hem doğa hem de inanç turizminde öne çıkıyor. Mut ilçesindeki Gökusu Vadisi'ne hâkim dik bir yamaçta bir kartal yuvası gibi duran manastır, Kültür ve Turizm Bakanlığınca 2 yıldır yürütülen restorasyon çalışmalarının ardından turizm sezonunda çok sayıda yerli ve yabancı turisti ağırladı. Milattan sonra 440–442'de yapıldığı tahmin edilen ve eşsiz manzarasını günümüze kadar taşıyan Alahan; biri yıkılmış iki kilise, kayalarla ayrılmış keşiş odaları ve mezarlardan oluşuyor.

**Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylene-
mez?**

- A) Tanık gösterme yoluna gidilmiştir.
- B) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
- C) Benzetmeden yararlanılmıştır.
- D) Açıklama yapılmıştır.

15. "Eğitimin tam gün mü yarım gün mü olması daha faydalıdır?" sorusu son dönemlerde sık sık tartışılıyor. Bazı eğitimciler "Eğitim tam gün olmalıdır!" deyip geçiyor. Oysa böyle diyerek işin içinden sıyrılamayız. Hele konu geleceğimiz olan çocuklarımız ise... Bence çocuklarımız tam gün eğitim yüzünden zamanlarının büyük bölümünü okullarda geçiriyor. Böyle olunca da dinlenmeye, eğlenmeye, kitap okumaya, ödev hazırlamaya, uykuya yeterince zaman ayıramıyorlar. Tam gün eğitim gören öğrenciler eve yorgun geliyor, dinlenmeden tekrar okula dönüyorlar. Oysa yarım gün eğitim gören öğrencilerimiz, eğitim faaliyetlerine daha istekli katılıyor ve daha başarılı oluyor. Bu durum da tam gün eğitimin öğrencilerin verimini oldukça düşürdüğünü göstermektedir. Öğrenciler öğleye kadar eğitim görüp öğleden sonra da spor, resim, müzik, el sanatları, tiyatro, okuma, yazma gibi etkinliklerin içinde olmalı, böylece en güzel çağlarında yaşamı duyumsamalıdır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklama
- B) Betimleme
- C) Öyküleme
- D) Tartışma

16. Belki de hayatının en güzel vakitlerini bu kitabevinde geçirmekteydi. Kitabevi ise duvara bitişik tahtadan uzun bir oturak dışında, oturmak için herhangi bir şeyin bulunmadığı, şekli ve rengi olmayan bir parça halı döşeli, çevresi rutubetli, köhne ve dört köşeli bir yerdi. Satış için sergilenmiş kitaplara gelince, bunlar da üstlerini yıllanmış tozların kaplamış olduğu tahta raflara gelişigüzel konulmuş, öncelikle araştırmacıların öğrenimlerinde ihtiyaç duydukları el yazması ve matbu karışımı eserlerdi... Naci Bey ofise gelir, olanca heybetiyle içeri girer, ofis sahibi Şeyh Sellâm ayağa kalkar, ellerini öpmeye yeltenir ve kırmızı büyük mendiliyle şekli ve rengi kalmamış halı parçasını temizlerken büyük bir saygı ile ona "Buyurun, efendim!" der.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Açıklama–Betimleme
- B) Betimleme–Öyküleme
- C) Öyküleme–Tartışma
- D) Tartışma–Açıklama

17. Genel görüşümüz hayvanların bitkileri yediği yönündedir. Ancak hayvan yiyen bitkiler de vardır. Bu bitkilerin belki de en ünlüsü venüs bitkisidir. Onun dikkat çekici rengine ve kokusuna hiç tereddüt etmeden gelen böcekler, bitkinin üzerine konmakla kendilerini besin hâline getirecek kapanın içine girmiş olur. Venüsün salgıladığı şeker kokulu madde üzerinde gezinirken nefis bir yiyecek kaynağı bulduğunu zanneden böcek, farkında olmadan bitkinin yapraklarındaki tüylere dokunur. Böceğin tüylere değmesiyle, bitki üzerinde mekanik bir tesir meydana gelir. Bu değişiklik hemen tüycüklerin altındaki alıcılara iletilir. Alıcılara iletilen sinyallerle bitki aniden kapanır. Yaprakların iç kısımlarındaki sindirim bezleri, eritici sıvılarını salgılamaya başlar. Böylece böcek yavaş yavaş bitkinin emebileceği proteince zengin peltensi bir besin hâline gelir. Sindirim tamamlandıktan sonra, sistem tam tersine çalışmaya başlar ve kapan açılır; venüs yaprakları tekrar yeni böcekleri üzerine çekecek göz alıcı kırmızı rengiyle ortadadır.

Bu parça ile ilgili;

- I. Örneklendirme yoluyla düşünceyi geliştirme yoluna gidilmiştir.
- II. Farklı kavramlar tanımlanarak bahsedilen olay açıklanmaya çalışılmıştır.
- III. Bir olayın gerçekleşmesi aşamalı bir şekilde anlatılmıştır.

Yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I ve III
- D) I, II ve III

1. İşte size oradan yazıyorum. Kapım ardına kadar açık, etraf günlük güneşlik. Işık içinde pırıl pırıl, güzel bir çam korusu karşımda, yamacın eteklerine uzanıyor... Ufukta Alplerin zarif tepeleri beliriyor... Çıt yok... Ancak uzak-tan uzağa bir kaval sesi, lavanta çiçekleri arasından bir kuşun ötüşü, yoldan da bir katır çingırağı... Bütün bu güzel manzara ancak ışıkla can buluyor.

Yazar, bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisine başvurmuştur?

- A) Öne sürdüğü düşünceyi başkalarının görüşleriyle desteklemeye
B) Nesnelere karşılaştırarak metni etkileyici kılmaya
C) Bir kavramı açıklamaya
D) Anlatılanları okuyucunun zihninde canlandırmaya
2. Bilim adamlarına göre kimi zaman soğuyan ve kimi zaman da ısınan Dünya'mız şu anda artık soğuma eğiliminde olmalı. Ancak son yüz elli yıllık kayıtlar, bir şeylerin ters gittiğini gösteriyor. Bu sıcaklık kayıtları, 1860'tan günümüze değin ortalama küresel sıcaklığın 0,5–0,7 °C yükselmiş olduğunu gösteriyor. Sıcaklığın en hızlı arttığı dönem de son yirmi yıllık dönem. Ağaç halkaları, buz örnekleri, mercanlar ve okyanus tabanlarından alınan örneklerle çok çarpıcı başka bir şeyi ortaya koyuyor: 1998 yılının, son 1200 yıllık dönem içerisindeki en sıcak yıl olduğunu. Bilim adamlarına göre bu durum, küresel bir sıcaklık artışının beklenen sonuçlarından yalnızca biri. Isınmanın sorumlusu olan fosil yakıtların kullanımı eğilimlendirilmezse önümüzdeki yüzyılda deniz seviyelerinin yükselmesi, rüzgâr desenlerinin değişmesi, iklim kuşaklarının kayması, fırtınaların yönlerinin ve şiddetlerinin değişmesi, salgınların artması, şiddetli kuraklık ve taşkınların görülmesi gibi alışık olmadığımız birçok yeni sorunla karşı karşıya kalacağız.

Bu parçanın anlatımında;

- I. Karşılaştırma
II. Sayısal verilerden yararlanma
III. Benzetme
IV. Tanık gösterme

yukarıdakilerden hangileri kullanılmıştır?

- A) I ve II
B) II ve III
C) I ve IV
D) III ve IV

3. Temmuz sıcaklığı bütün İstanbul'un üzerine çökmüş, neredeyse asfaltı bile yumuşatmaya başlamıştı. Kentin Bizans kadar eski yollarından birinde, Beyazıt'tan Sultanahmet'e doğru akıyordu trafik. Sanki erimeye başlayan yola ağır ağır gömülür gibi... Yayalar otobüslerin, otomobillerin arasında karşıdan karşıya geçerken egzoz dumanlarına kebab, lahmacun, Adana, Urfa kokuları karışıyor, seyyar satıcılar kaldırımlarda bağıyor, bir şeyler satmaya çalışıyor. Kimi gençler turistlerin önünde duruyor, her dilden bildikleri birkaç sözcükle, özellikle genç ve güzel kızların koluna yapışıp onları deri dükkânlarına çekiyorlardı. Kırmızı, üstü açık, yabancı plakalı otomobili genç bir adam kullanıyordu; sakalı vardı. Hemen arkasında, kalabalık kaldırımın gölgelik bir köşesinde fotoğrafçı var. Arkasını trafiğe dönmüş, körüklü fotoğraf makinesinin siyah bezini kafasına geçirmiş. Yayalar onun önünden geçmiyorlar, ya durup bekliyor ya da arkasından dolanıyorlar. Kol kola girmiş üç genç erkek hiç kıpırdamadan bahçe duvarına asılmış siyah bezin önünde poz vermişler. Bezin üzerinde çiçek süslemeleri de var.

Parçanın anlatımında;

- I. Betimleme
II. Öyküleme
III. Tanık gösterme
IV. Sayısal verilerden yararlanma

yukarıdakilerden hangileri kullanılmıştır?

- A) I ve II
B) Yalnız II
C) I ve III
D) III ve IV

4.; bir konunun, halkın belirli bir kesiminin anlattığı gibi değil de genelinin anlattığı gibi anlatılmasıdır. Bu tarz metinlerde, konuların dile getirilişinde samimi bir havayı yakalama, doğal ve olağan kabul edilenin dışına çıkmama, günlük hayatta nasıl anlatılıyorsa yine öyle anlatma amacı vardır. Bu tür metinlerde yapmacık söyleyişlerden kaçınılır. Bir okuyucunun, okuduğu metinle ilgili olarak "doğal, olağan, her zamanki gibi, bunda bir gariplik yok vb." ifadeleri kullanabilmesi, o metnin bu anlatım özelliğine sahip olmasına bağlıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) İçtenlik
B) Özgünlük
C) Duruluk
D) Yalınlık

5. Tiyatronun sevilmesinde ve kalıcı olmasında en önemli unsur dildir. Bu nedenle insanların, dilini anlamadığı bir oyunu seyretmesi saçma olur. Abdülhak Hamit Tarhan'ın birçok tiyatro eserinin değer görmemesinin nedeni de dilidir. Yarınlar kalacak eserler oluşturmak isteyen tiyatro yazarlarımız bu gerçeği iyi bilmelidir.

Bu parçada düşünceleri daha etkili kılmak için aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Tanımlama B) Örnekleme
C) Tanık Gösterme D) Benzetme

6. Sadece tek yönde yapılan ilerleme kalıcı değildir. İlerleme bir ağaç gibidir. Dallarıyla gökyüzüne doğru yükselirken kökleriyle de toprağın derinliklerine yol alarak sağlam bir duruş sergiler. Köklerini ve dallarını doğru ve uyumlu kullanamayan ağacın ömrünü tahmin etmek hiç de zor olmaz. İnsan, yaşadıklarından güç alarak geleceğe uzanmalı. Sadece geçmiş (kök) veya sadece geleceğe (dallar) dönük yaşamak bizi kalıcı ilerleme yolundan alıkoyar.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Tartışmacı anlatıma başvurulmuştur.
B) Karşılaştırma yapılmıştır.
C) Benzetme yapılmıştır.
D) Deyime yer verilmiştir.

7. Çok kısa öykü, minimal öykü olarak da anılan küçürek öykü; çok kısa ama bir o kadar yoğun bir öykü türüdür. Günümüzde birçok alanda sadeleştirmenin yanı sıra alanın içinin boşaltılması, kolay tüketilir hâle gelmesine sık rastlar olduk. Ama küçürek öykü öyle değil. Birkaç sözcükle sizi derinliklere sürükleyecek bir kuvvete sahip.

Yukarıdaki metinde kullanılan düşünceyi geliştirme yöntemleri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanımlama – Örnekleme
B) Tanık gösterme – Karşılaştırma
C) Benzetme – Tanık gösterme
D) Tanımlama – Karşılaştırma

8. Bu anlatım ilkesi dikkate alınarak oluşturulmuş metinlerde cümleler anlamca birbirine bir zincirin halkaları gibi bağlıdır. Anlatımın akışını bozan ifadeler veya cümlelere yer verilmez.

Parçada bahsedilen anlatım ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açıklık B) Sadelik
C) Akıcılık D) Özlülük

9. Bu yazarın yarına taşınmasını sağlayan özelliği ne dili ne seçtiği konular olabilir. Bu durumun tek nedeni en sıradan konuyu bile okuru merakından romandan ayıramaz hâle getiren anlatımıdır.

Bu parçada vurgulanan anlatım ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yalınlık B) Sürükleyicilik
C) Duruluk D) Özlülük

10. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde oyunlar genellikle horon türündedir. Horonlar geniş bir şekilde yöreye yayılmış ve günümüze kadar gelmiştir. Horonlar günümüzde hâlâ düğünlerde, bayramlarda, doğumlarda, asker uğurlamada ve yayla şenliklerinde geniş halk kitleleri tarafından orijinalliği bozulmadan oynanmaktadır. Horon; hareketli denizde, engebeli arazide varlığını koruyabilmek için son derece çevik ve atik olmak zorunda olan insanın havasını taşır. Bu bakımdan horon hareketli bir oyundur. Horonda oyuncunun bütün vücudu hareket hâlinindedir. Horon; toplulukların düz sıra ya da halka hâlinde, düzenli hareketi sağlayan bir müzik aleti eşliğinde oynanır. Horon ritim ve hareket özelliklerine göre Sıksaray, Sarlama gibi çeşitlere ayrılmaktadır.

Bu parçanın anlatımında ağır basan anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Betimleme B) Öyküleme
C) Tartışma D) Açıklama

11. Betimleme; nesnelerin, varlıkların belirgin özelliklerini tanıtır göz önünde canlandırmaktır. Başka bir deyişle, sözcüklerle resim yapma işidir. Bu anlatımda okuyucunun çeşitli duyularına seslenilerek anlatılan varlıkla ilgili izlenim kazanılması amaçlanır. Bu anlatım türü açıklayıcı ve sanatsal olmak üzere iki başlık altında incelenebilir. Bu başlıkların altında da fiziksel veya ruhsal kişi betimlemelerine yer verilebilir. Fiziksel betimlemede kişilerin dış görünüşleri anlatılırken ruhsal betimlemede karakter özellikleri, düşünceleri, hayalleri anlatılır.

Bu metne göre aşağıdakilerin hangisinde ruhsal kişi betimlemesi yapılmıştır?

- A) Sinema perdesinde dünyayı gülmekten kırdıran bu adamın, aslında ne dokunaklı, ne derin, ne acılarla dolu bir ruhu ve bu ruhun o yüze ne hazin bir yansıması vardı. Milyonlarca insanın kim bilir ne kadar şen şakrak diye tanıdığı bu adam, özel yaşamında karamsar, mutsuz bir felsefe taşıyan, insanoğlunun trajedisini ta içinde duyan, "sonsuz bir üzgün"den başkası değildi. Aklının ta derinliklerinde kimi karıncalar dolaşırdı, onu günbegün kemiren karıncalar.
- B) Zeynel'in uzun yüzü vardı. Elmacık, çene ve yanak kemikleri belirgindi. Yuvarlak, açık bir alnı vardı. Gözleri kısık ve daima kızarıktı. Çökük göz çukurları âdetta yüzünde iki mağara gibiydi. Yüzünde kesinlikle tüy yoktu. Kaşları ve kirpikleri yoktu. Ergenlik dönemine girmişti ancak bıyık ve sakalı yoktu...
- C) Akdeniz Bölgesi'nin çatısını Toros Dağları oluşturur. Dağlar bazı yerlerde denize çok sokulur; kayalık ve az girintili çıkıntılı bir kıyı üzerinde dikine inerler. Bazı yerlerde ise kıyı çizgisi ile dağ sınırları arasına Adana Ovası gibi geniş düzlükler girer. İşte Memduh Bey de bu bölge gibiydi. Bu bölge gibi hatları vardı; girintili, çıkıntılı hatlar. Genişti, Adana Ovası kadar olmasa da genişti şişman beyimiz.
- D) Milly Buck şafak sökerken barakadan çıktı. Sundurmada durarak bir an gökyüzüne baktı. Şişman, çarpık bacaklı, uçları aşağı doğru kıvrık bıyıklı, avuçları nasır bağlamış dört köşe elleri olan bir adamdı. Su rengindeki gözlerinde düşünceli bir ifade vardı. Şapkasının altından fırlayan saçları dik dik ve dağınıktı. Bir yandan sundurmada duruyor, bir yandan da gömleğinin eteğini pantolonunun içine sokmaya çalışıyordu. Kemerini çözdü. Tekrar bağladı. Aradan geçen yıllar zarfında Billy'nin göbeğinin ne derece fark ettiğini kemerindeki yıpranmış deliklerden anlamak mümkündü.

12. Bizlere yol gösteren çocuğun peşinden yürüyorduk, sokağın başındaki eski eve girdik. Gün ortası olmasına rağmen neredeyse tüm perdeler kapalıydı ve birçok eşyanın üzeri örtülüydü. Bu arada çocuk başka bir şey isteyip istemediğimizi sordu, istemediğimizi söyleyerek kendisine teşekkür ettik. Bu köhne eve bir zamanların en güzel şiirlerinin yazıldığına, evin şairlere ilham kaynağı olduğuna kim inanabilirdi ki?

Yukarıdaki parçada ağırlıklı olarak kullanılan anlatım türleri aşağıdakilerden hangileridir?

- A) Öyküleme – Tartışma
B) Betimleme – Açıklama
C) Öyküleme – Betimleme
D) Tartışma – Açıklama

13. Nasıl tarımda, bir şeyi dikmeden önce ve dikilirken bile yapılan işler belli ve kolay ama dikilen yaşamaya başlayınca onu yetiştirmenin binbir yolu ve zorluğu varsa insanları dikmede de fazla bir ustalık yoktur ama doğduktan sonra onları büyütme ve beslemede kaygılar, korkularla dolu değişik bir sürü bakım yollarına başvurulur. Bu da ayrı beceri gerektiren bir iş olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Tanımlama
B) Karşılaştırma
C) Sayısal verilerden yararlanma
D) Tanık gösterme

14. Mademki ölümün önüne geçilemez, ne zaman gelirse gelsin. Sokrates'e "Zalimler seni ölüme mahkûm ettiler." denildiği zaman, "Tabiat da onları!" demiş. Bütün dertlerin bittiği yere gideceğiz diye dertlenmek ne budalalık! Nasıl doğuşumuz bizim için her şeyin doğuşu olduysa ölümümüz de her şeyin ölümü olacaktır. Öyle ise yüz sene daha yaşamayacağız diye ağlamak, yüz sene evvel yaşamadığımıza ağlamak kadar deliliktir. Ölüm başka bir hayatın kaynağıdır.

Yukarıdaki parçada yazar düşüncelerini etkili kılmak için hangi yola başvurmuştur?

- A) Örnekleme
B) Konuşturma
C) Tanık gösterme
D) Sayısal verilerden yararlanma

1

ZİNDE BİR BEYİN: İYİ YAŞAM

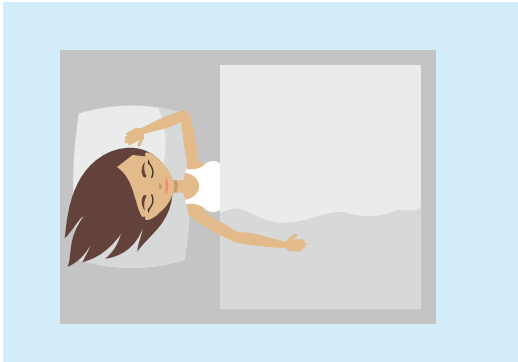
Beyni aktif tutmanın birçok yolu var. İşte birkaçı:

Sebze ve meyveleri mevsiminde yiyin. Ayrıca katkısız ve fazla işlenmemiş yiyecekler tüketmeye dikkat edin.

Sevdiklerinizle zaman geçirin. Sevdikleriyle zaman geçirenler diğer kişilere göre daha mutludurlar.

Vücut uykusu sırasında yalnızca dinlenmez, kendini onarır, yeniden yapılandırır. Uykuda yeni güne hazırlanılır.

Açık havada ve doğada bol bol zaman geçirin. Doğayla baş başa olmak stresten kurtulmanın en etkili yoludur.

Görselin dil ve anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır. B) Bilgilendirme yapılmıştır.
C) Açık ve anlaşılır bir dil kullanılmıştır. D) Tanımlama yapılmıştır.

2

KAMPÇILIK

Doğal bir ortamda zaman geçirmek ve bölgeyi keşfetmek amacıyla genellikle çadırda kalarak yapılan bir spordur. Çadır, pusula, el feneri, matara, uykutulumu, ilk yardım çantası, yemek ve temizlik malzemeleri gibi pek çok araç gereç gerekir.

KÜREK SÖRFÜ

Nehirde, gölde, denizde ya da okyanusta sörf tahtası üzerinde kürek çekerek suyun üstünde ilerlenen bir spordur. Karbon fiber gibi hafif malzemelerden yapılmış araçlar ya da şişme tahtalar kullanılabilir. Diğer malzemelere göre kürekler, sporcunun dengede kalmasına ve suda istediği yönde ilerlemesine daha fazla yardımcı olur.

Verilen parçaların altında bulunan boşluklara, metinlerde kullanılan düşünceyi geliştirme yolları yazılacaktır.

Aşağıdakilerin hangisinde her iki boşluğa da getirilmesi gereken düşünceyi geliştirme yolu verilmiştir?

- A) Örneklendirme B) Tanımlama C) Karşılaştırma D) Benzetme

3

**BOZKIRIN TEZENESİ
NEŞET ERTAŞ**

Abdallık geleneğinin son temsilcilerinden Neşet Ertaş, sazını bir ömür elinden bırakmadı. "Bozkırın Tezenesi" aramızdan ayrılalı yıllar geçse de dillerden düşmeyen türküleriyle gönüllerdeki yerini tanıdığı ilk günlerdekinden de canlı olarak koruyor.

1938
Kırşehir
Çiçekdağı'nda dünyaya geldi.

1957
İlk plağını çıkardı.
"Neden Garip Garip Ötersin Bülbül" türküsüyle Neşet Ertaş efsanesi başladı.

1978
Parmaklarından kısmi felç geçirdi. Tedavisi için kardeşiyle birlikte gittiği Almanya'da uzun süre kaldı.

2000
İstanbul'da verdiği konserle sahne hayatına geri döndü.

2010
UNESCO tarafından "Yaşayan İnsan Hazinesi" ilan edildi.

2011
Bozkırın Tezenesi, fahri doktora ödülüne layık görüldü.

2012
İzmir'de tedavi gördüğü hastanede hayatını kaybetti.

"Cahildim dünyanın rengine kandım
Hayale aldandım boşuna kandım"

Bu metinde aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Benzetmeye B) Karşılaştırmaya C) Tanımlamaya D) Alıntı ifadeye

4

İş bölümünün olması, diğer çalışmalardan farklı olmasını sağlar.

Tekli çalışmaya oranla verim ve hız yüksektir.

Karşılıklı iletişimi güçlendiren bir çalışma şeklidir.

Yukarıda verilen afişte yer alan açıklamalar düşünüldüğünde afişte ağırlıklı olarak hangisinden yararlanıldığı söylenebilir?

- A) Öyküleme B) Betimleme C) Karşılaştırma D) Tanık gösterme

5

Bu görselle ilgili olarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Diyalog kullanılarak metinde anlatılanlar desteklenmeye çalışılmıştır.
- B) Okul öncesi dönemde olan bazı çocukların duygu durumları resmedilmiştir.
- C) Başkalarının düşüncelerine yer verilerek anlatılanlar inandırıcı kılınmaya çalışılmıştır.
- D) Anlatılmak istenen düşünce tartışmacı anlatım yöntemiyle aktarılmıştır.

6 Aşağıdaki parçaların hangisinde düşünce tanımlama yapılarak ifade edilmiştir?

- A) Korku, insanı arada bir yoklayan psikolojik bir ruh hâlidir. Bazen insanı teğet geçer bazen de derinden etkiler.
- B) Korkunun insanı öteki âleme götürdüğü de görülebilir. Bu ruh hâli insanın kendini koruması için vardır.
- C) Korku bazen de insanı hata yapmaya zorlar. Önemli olan kendimize hâkim olabilmektir.
- D) Korku, insanın çevresine hâkim olmasını engeller. Bu da insanı hataya sürükler.

7

ANLATIM BİÇİMLERİ

Varlıkların okuyucunun gözünde, zihninde canlanacak şekilde ayırt edici nitelikleriyle resim çizer gibi anlatılmasına **betimleme (tasvir etme)** denir.

Bilgi vermek amacı ile oluşturulan yazılarda kullanılan anlatım tekniğine **açıklama** denir. Açıklayıcı anlatımda yazar, duygularına yer vermez, nesnel bir anlatım hâkimdir.

Tasarlanmış veya yaşanmış bir olayın başkalarına sözle ya da yazıyla anlatıldığı anlatım biçimine **öyküleme (hikâye etme)** denir.

Yazarın kendi doğrularına okuyucuyu inandırmak, onu kendi gibi düşündürmek için kullandığı anlatım tekniğine **tartışma** denir.

Dünyanın manyetik alanı yalnızca insanlara değil, bazı hayvanlara da yön bulmada yardımcı olur. Örneğin göçmen kuşlar, bal arıları ve hatta meyve sinekleri yönlerini bedenlerindeki manyetik alan duyarları sayesinde bulurlar. Kışı geçirmek için güneye yönelen kuşlar, yumurtalarını bırakacak sahil arayan deniz kaplumbağaları ya da kovanına ulaşmaya çalışan arılar, dünyamızın manyetik alanıyla çalışan içsel pusulalarını kullanırlar. Eğer yerkürenin manyetik alanı birden ortadan kalksaydı tüm bu hayvanlar yollarını şaşırırdı.

Bu metinde, açıklaması verilen anlatım biçimlerinden hangisi ağır basmaktadır?

A) Betimleme

B) Tartışma

C) Öyküleme

D) Açıklama

8

Moskova'daki Kızıl Meydan'ın simgesi hatta Rusya denince akla ilk gelen görüntülerden biri Aziz Basil Katedrali'nin rengârenk kubbeleridir. Rus İmparatoru Korkunç İvan tarafından yaptırılan bu katedral, bir dinî yapıdan çok bir eğlence parkını akla getiriyor! Çünkü her biri farklı farklı renklerde ve desenlerde tasarlanmış, soğan şeklinde sekiz kubbesi var ve tam ortada bir kule yükseliyor. Aziz Basil Katedrali'nin dünyada bir benzeri daha yok! Rusya'yı işgal eden Napolyon da onu alıp Paris'e götürmek istemiş ama bunun mümkün olmadığını görmüştür.

.....

Satrançta taşların azaldığı bölüme "oyun sonu" denir. Oyun sonlarında mat olma tehlikesi azaldığından şahlar korkusuzca tahtanın ortasına doğru ilerleyebilir ve oyuna katılabilirler. Çekişmeli geçen bazı oyunlarda geriye kala kala yalnızca bir piyon kalabilir. Böylesi durumlarda oyunu kazanabilmenin tek yolu piyonu son kareye ulaştırıp kale ya da vezire dönüştürmek ve sonrasında mat yapabilmektir.

.....

Hindistan'ın Agra kentinde, bir peri masalı dekoru gibi duran Tac Mahal'i bilmiyor olamazsınız! Ama ortadaki kubbe ve etrafındaki dört kuleden dolayı bu yapıyı cami zannediyor olabilirsiniz. Oysa bu, o zamanlar Hindistan'a egemen olan Babür imparatoru Şah Cihan'ın genç yaşta ölen karısı için yaptırdığı bir anıt mezardır! Ölen eşi Mümtaz Mahal'i çok seven imparator, onun anısına görkemli bir mezar yapılmasını emretmiş. İnşaat bittiğinde, Mümtaz Mahal'in mozolesi bu bembeyaz ve tam simetrik yapının merkezindeki kubbenin tam altına yerleştirilmiş.

.....

İstanbul'un 8000 yıllık tarihine ışık tutan Yenikapı batıkları, Marmaray ve metro çalışmaları sırasında ortaya çıkmıştır. 2004-2013 yılları arasında sürdürülen arkeolojik kazılar sonucunda Marmara Denizi kıyısındaki en önemli liman olan Theodosius Limanı'nın ortaya çıkarılması, bilim dünyasında büyük merak uyandırmıştır. 5 ila 10. yüzyıllar arasındaki zaman dilimine tarihlenen 36 batık gemi kalıntısı, Erken ve Orta Bizans Dönemi'nin en büyük toplu gemi buluntusudur.

.....

Yukarıda verilen metinlerde aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmamıştır?

A) Sayısal verilerden yararlanma

B) Karşılaştırma

C) Benzetme

D) Tanık gösterme

9

SOL BEYİN

Sol Beyni Baskın Olanlar

- ◆ Mantıksaldır.
- ◆ Matematiksel verilerle ilgilenir.
- ◆ Dili iyi kullanır.
- ◆ Pragmatiktir.
- ◆ Sonuçlarla ilgilenir.
- ◆ Net sonuçlarla ilgilenir.
- ◆ Akademik ve bilimsel konularda başarılıdır.

SAĞ BEYİN

Sağ Beyni Baskın Olanlar

- ◆ Duygusaldır.
- ◆ Görsel, sanatsal konularla ilgilenir.
- ◆ Niyete bakar, iyi niyet arar.
- ◆ Sezgiseldir, sezgilerine güvenir.
- ◆ İnsanı insan yapan özellikleri taşır.
- ◆ Bunlar sempati, empati, his ve şefkattir.

Bu görsel oluşturulurken ağırlıklı olarak aşağıdaki düşüncüyü geliştirme yollarından hangisinin kullanıldığı söylenebilir?

- A) Tanımlama B) Benzetme C) Karşılaştırma D) Örneklendirme

10 Yazar paragrafta veya yazıda anlatım tekniğini geliştirmek, düşüncesini daha iyi anlatmak için konuya uygun bir düşüncüyü geliştirme yolu seçer. Düşüncüyü geliştirme yolu yazarın gayesini daha iyi gerçekleştirmesine yardım eder. Bazen düşüncüyü geliştirme yollarıyla sayfalarca anlatabileceklerimizi bir kare fotoğraf daha etkili şekilde anlatır.

Bu bağlamda yukarıdaki fotoğraf aşağıdaki düşüncüyü geliştirme yollarından hangisinin yerine kullanılabilir?

- A) Benzetme B) Karşılaştırma C) Tanımlama D) Tanık gösterme

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim.

anlatım, tatma, örneklendirme, anlatım biçimleri, işitme, öyküleyici anlatım (öyküleme), duyular, tartışmacı anlatım (tartışma), duyulardan yararlanma, açıklayıcı anlatım (açıklama), düşünce, görme, betimleyici anlatım (betimleme), koklama, benzetme, düşünceyi geliştirme yolları, tanımlama, dokunma, karşılaştırma, koklama, sayısal verilerden yararlanma, tanık gösterme

- Anlatılacak olay veya kavramların nasıl anlatıldığını belirten ifadeye ne ad verilir?
Örnek: betimleyici, tartışmacı
Cevap:
- Beş duyumuzdan biri veya birkaçından yararlanarak düşünce ve duyguları etkili anlatma çabasına ne denir?
Örnek: dokunma, koklama
Cevap:
- Okuyucuyu etkilemek, parçada anlatılanların daha anlaşılır hâle gelmesini sağlamak gibi amaçlarla kullanılan tekniklere ne denir?
Örnek: tanık gösterme, sayısal verilerden yararlanma
Cevap:
- Herhangi bir olayı; zaman, mekân ve kişi unsurlarıyla birlikte kronolojiye uygun olarak anlatma esasına dayalı anlatım türüne ne denir?
Örnek: "Haziran başında köyde on gün kaldıktan sonra dostlar ve çocuklarımla vedalaşıp yola çıktım. Uzun ve biraz da yorucu bir yolculuktan sonra Teyran tepesine geldim. Çok yorulmuştum." metninin anlatımında hikâye unsurlarına dikkat edilmiştir.
Cevap:
- Parçada savunulan düşüncenin inandırıcılığını arttırmak için alanında tanınmış birinin düşünceyi destekleyen sözünü kullanmaya ne ad verilir?
Örnek: "Andre Gide bir yazısında şöyle der: 'Sanatçının konusu insandır. Bir insanın yaşamı o insanın düşlerinin de kaynağıdır.' Bu söze katılıyorum çünkü yaşananlarla düşler iç içedir." metninin anlatımında Andre Gide'in sözüne yer verilmiştir.
Cevap:
- Parçada duyulardan yararlanılarak anlatılanların somutlaştırılması amaçlanır.
Örnek: "Çocuklar parkta, kahkalar atarak oynuyorlardı. Çok eğleniyorlardı." metninde "görme, işitme" duyularından yararlanılmıştır.
"Her yer çok karanlıktı ama iğde ağacının kokusunu alıyordum. Yumuşak çimenlere oturdum. Cırcır böceğinin sesi hiç durmamıştı." metninde hangi duyudan yararlanılmamıştır?
Cevap:
- Tasvir edici anlatım da denen ve anlatılanların sözcüklerle göz önünde canlandırılması amaçlanan bu anlatım biçimine ne ad verilir?
Örnek: "Tarla, baştanbaşa insan ve tınazlarla örtülüydü. Sık, yüksek boylu çavdar tarlasının biçilmiş bölümlerinde orakçı kadının sırtı; demet yaparken parmakları arasında sallanan başaklar; çocuğunun gölgedeki beşiğine eğilen kadın ve peygamber çiçekleriyle örtülü tarlada toplanmış ekin demetleri görünüyordu." metninin anlatımında tasvirlerle ağırlık verilmiştir.
Cevap:
- Bir kavramı, durumu ya da nesneyi ayırt edici yönlerini kullanarak anlatmaya ne ad verilir?
Örnek: "Edebiyat, duygu ve düşüncelerin insanlarda estetik bir zevk uyandıracak şekilde yazı ve söz ile anlatılması sanatıdır. Bu nedenle edebiyatla uğraşmak herkesin hakkıyla yapabileceği bir iş değildir." metninde "ısı iletimi"nin tanımı yapılmıştır.
Cevap:
- "Kar yağdığı için hava iyice soğumuştur. Rüzgârın uğultusu her yana yayılmıştı. Ağzıma aldığım kar parçasından hiç tat alamamıştım." metninde hangi duyudan yararlanılmamıştır?
Örnek: "Yaktığımız odunların başında biraz ısındık. Odunların çitirtisi sessizliği kırıyordu." metninde "dokunma, görme, işitme" duyularından yararlanılmıştır.
Cevap:
- Yazarın kendi fikirlerini dile getirdiği veya bazı fikirlere karşı çıktığı anlatım türüne ne ad verilir?
Örnek: "Günümüzde yaygın bir yanlış vardır: Bilimin kesin olduğu inancı. Oysa sürekli bir değişiktir bilimin var edip ayakta tutan. Ancak bilim sonsuz bir yenilenme içindedir." metninde yazar, bazı fikirlere karşı çıkarak kendi fikirlerini dile getirmiştir.
Cevap:
- İstatiksel bilgilerden, anket ve grafiklerden yararlanılarak savunulan düşüncenin kanıtlanmaya çalışılmasına ne ad verilir?
Örnek: "2024 yılı Ocak ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 56,4 azalmıştır. Yıllıklandırılmış dış ticaret açığı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 13,5 azalmıştır." metninin anlatımında istatiksel bilgilere yer verilmiştir.
Cevap:

1. Aşağıdakilerin hangisinde anlatım birinci kişi ağzından yapılmıştır?

- A) Simitçi, en beğendiği simidi parmak uçlarıyla tutarak kadına verdi. Yaşlı kadın, çantasının dibinden bir bozuk para yığını avuçladı, arasından gerektiği kadarını seçti ve simitçiye verdi. Derin bir nefes aldı. Ötede, parktaki torununa seslendi.
- B) On beş günden beri köyden köye dolaşıyoruz. Bu köylerin her biri, öbüründen daha hüznüldür. Âdeta nihayeti yok bir gurbet ve sürgün yolunda gibiyiz. Eski hayatımız bize bir başka asra ait efsaneler şeklinde görünüyor. Bir daha eski hâlimize dönecek miyiz? Bu gamlı seyahat, günün birinde nihayete erecek mi? Buna hiç ihtimal vermiyoruz.
- C) Muhsin Çelebi; çekinmeden, sıkılmadan, ezilip büzülmeden gayet tabii bir hareketle kendine gösterilen şilteye oturdu. Sadrazam hâlâ ellerinde tuttuğu kıvrık kâğıtlara bakarak içinden, "Ne biçim adam? Acaba deli mi?" diyordu. Hâlbuki... Hayır. Bu Çelebi gayet akıllı bir insandı. Merde, namerde muhtaç olmayacak kadar bir serveti vardı. Namusuyla yaşar, kimseye eyvallah etmezdi.
- D) Sanki birdenbire vicdanının karanlıklarında sıcak bir güneş doğdu. Deminden insanların hıyaneti hakkında düşündüklerine pişman oldu. İşte hayat onun zannettiği gibi değildi. "Hak" diye bir mefhum tanıyan, aç bir sefille acıyarak iş gösteren insanlar da vardı. İyilik, merhamet, şefkat bir hayal değildi. Buna şahit, elinde tuttuğu iki buçuk liralık kâğıttı.

2. İhtiyar esir, sevincinden bayılmıştı. Kendine gelince oğlu ona:

– Ben karaya cenk için çıkıyorum. Sen gemide rahat kal, dedi.

Eski kahraman kabul etmedi:

– Hayır. Ben de seninle beraber cenge çıkacağım.

– Çok ihtiyarsın baba.

– Fakat kalbim kuvvetlidir.

– Rahat et! Bizi seyret!

– Kırk senedir dövüşe hasretim.

Oğlu "Vurulur! Vatana hasret gider!" diye onu gemide bırakmak istedi.

Kara Memiş, o vakit birdenbire gençleşmiş bir kaplan gibi doğruldu. Duramıyordu. Kalkan, kılıç istedi:

– Şehit olursam bunu üzerime örtün! Vatan, al bayrağın dalgalandığı yer değil midir, dedi.

Bu metinde yer verilen hikâye unsurları aşağıdakilerden hangisinde doğru işaretlenmiştir?

	Olay	Kişiler	Zaman	Mekân
A)	✓	✓		✓
B)		✓		✓
C)	✓		✓	
D)	✓		✓	✓

3. İki eski arkadaş Nikolayev İstasyonu'nda karşılaştılar; bunlardan biri şişman, öbürü zayıftı. Şişman olanı az önce gar lokantasında karnını doyummuştu, o yüzden yağlı dudakları olgun iki vişne gibi parlıyordu. (...) Portakal çiçeği kokusu yayılıyordu çevresine. Zayıf olan ise henüz yeni trenden inmişti; valizlerle, bohçalarla, karton kutularla yüklüydü elleri, kolları. Onun ağzından da jambon ve kahve telvesi kokusu yayılıyordu. Adamın arkasında uzun çeneli, sıska bir kadın ile uzun boylu, gözlerini kısarak bakan, gözlüklü bir lise öğrencisi başlarını uzatmış bakıyorlardı. Zayıf adamın karısı ile oğluydu bunlar.

Şişman, zayıfı görünce:

— A, Porfir, diye haykırdı. Bu sen misin, iki gözüm? Görüşmeyeli yıllar geçti.

Zayıf apışıp kalmıştı.

— Mişa, aziz dostum! Çocukluk arkadaşım benim! Nereden çıktın böyle?

İki dost kucaklaştılar, üç kez öpüştüler, yaş dolu gözlerini birbirlerine diktiler, ikisi de hoş bir şaşkınlık içindeydiler.

Metnin anlatımı ve içeriği dikkate alınırsa bu metnin hangi metin türünden alındığı söylenebilir?

A) Destan

B) Haber yazısı

C) Hikâye

D) Masal

4. Aşağıdaki metinlerin hangisinde anlatıcı, aynı zamanda metnin kahraman kadrosunun bir üyesidir?

- A) Sabah serinliğinde koyuldu işe. Temmuzun insanı kavuran sıcaklığına kalmak istemiyordu. Atalarımız bile ne demiş: İş de sabahın, aş da... Hazırlıklarını tamamlayıp attı kendini yonca tarlasının içine.
- B) Şakacı bir yapısı vardı. Gülmek, güldürmek tam onluk işlerdi. Fakat bu sefer ne gülmüş ne de güldürmüştü. Onun haricinde herkes gülüyor, onun ise canı yanıyor. İçini kavuran, şiddetle karşılık verme isteği bütün vücudunu sarıyordu.
- C) Kayalıklar azıcık ötedeydi. Kayalıklara doğru var gücünü harcayarak yeniden koşmaya başladı. En yüksek kayanın altındaki çınar ağacına vardı. Ağacın dibi bir kuyu gibi derindi.
- D) Gece eve döndüğüm vakit yavaşça Zehra'nın odasına girdim. Yatakta sınıksız örtülmüş bir yorganın altında Zehra'nın yavaş yavaş ağladığını işittim. Yorganı kaldırdım. Çocuğum uyur gibi yaparak gözlerini kapatıyordu.

5. Dün İstanbul'a inmiştim. Dönüşte vapurda kahveciden soğuk bir su istedim. "Soğuk su yok, soğuk limonata var." dedi kahveci. "Getirin." dedim. Soğuk değil. Utanmıyor kahveci yalan söylemeye. Söyledim limonatanın soğuk olmadığını. Çıkışır gibi "Soğuk!" dedi. Sanki benim ağzım yok, sanki ben anlamam soğuktan, sıcaktan. Limonatasını, içinde ancak üç beş damla limon suyu olan limonatasını, satmak için kapalı soğuk su bulundurmuyacak. Üstelik limonatayı da soğutmayacak... Neden soğutsun, alıcı onun buyruğu altında, böyle sıcak bir günde ister istemez içecek... Sonra "Gazozum soğuk, ondan getireyim." dedi. "Peki." dedim. Gazoz da soğuk değil, sesimi çıkarmadım.

Yukarıdaki metinle ilgili aşağıdakilerde hangisi söylenemez?

- A) Olaylar üçüncü kişi ağzıyla anlatılmıştır.
- B) Kurgusal bir yapısı vardır.
- C) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.
- D) Olay ağırlıklı bir metinden alınmıştır.

6. Vehbi, bugün büyük bir erkek kadar ciddi ve telaşlıydı. Munise'nin hâlâ bulunmadığını anlatmak için soğuktan morarmış avuçlarının içini gösteriyor, kaşlarını çatarak "Gitti fakir kızcağız, kurtlar yemiş olmalı!" diyordu. Akşama doğru Vehbi'nin bu şüphesi büyüklere geçmeye başladı. "Çocuk, bu fırtınada başka köye gitmiş olamaz. Ya bir yerde soğuktan donup öldü ya canavar parçaladı!" diyenler oluyordu. Bu göz gözü görmeyen tipi altındaki günün siyah bir duman gibi inen akşamıyla beraber, içime vahşi bir ümitsizlik çöktü. Hayata zalim ve haksız bir şey diyenlere ilk defa inanıyor, ona isyan ediyordum. Sesim soluğum kesilmiş, başım ateşler içinde, erkenden yatağıma girdim. Aydınlık, bu kış gecesi gözlerimi incittiği için lambamı söndürdüm. Dışarıda fırtına gittikçe artıyor, pencere kepenklerini zorlu hücumlarla sarsıyordu.

Bu hikâyenin unsurları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Olay	Yer	Zaman	Kişiler
A)	Munise'nin kaybolması ve sonrasında yaşananlar	Köy	Bir kış günü	Vehbi, Munise ve diğer büyükler
B)	Munise'nin evden kaçışı	Munise'nin dedesinin evi	Bir yaz günü	Vehbi, Munise, Munise'nin dedesi
C)	Munise'nin kaçışı ve sonrasında bulunması	Vehbi'nin evi	Bir kış günü	Vehbi, Munise ve diğer büyükler
D)	Munise'nin kaybolması ve sonrasında yaşananlar	Köy	Bir yaz günü	Vehbi

7. Hikâyelerde anlatılan olayları gerçekleştirenler kahramanlardır. Gerçek hayatta rastlayabileceğimiz kişilerdir bunlar. Hikâyedeki olaylardan asıl etkilenen, başrol oyuncusuna da başkahraman denir.

Bu açıklamaya göre;

Kızıltoprak'taki eski evdeyim. Babaannem yanımda. Çocuğum ben çocuk. Ne kadar çok seviyorum bu eski tahta köşkü. Bahçe kocaman. Dut ağacı, tavuklar, horozlar var. Havuzda balıklar yüzüyor. Sağ yanda Hacı Arif Bey'in köşkü var. Hacı Arif Bey bahçeye çok meraklı. Namaz seccadesi kestane ağacının gövdesine asılı. Onların arka bahçesindeki ufak kulübede sağır, dilsiz bir kadın oturuyor. Arka bahçeye gidip tele dayanıyorum; sağır, dilsiz kadın kulübeden çıkıp yanıma geliyor.

yukarıdaki hikâyenin başkahramanı kimdir?

- A) Babaanne
B) Çocuk
C) Hacı Arif Bey
D) Sağır, dilsiz kadın
8. Küçük salonun fes renginde kalın, ağır perdeli penceresinden, dışarısu muhteşem, parlak bir sulu boya levhası gibi görünüyordu. Saf, mavi bir sema... Çiçekli ağaçlar... Uyur gibi sessiz duran deniz... Canlanan doğa... Karşı sahilde mor, fark olunmaz sisler altında dağlar, korular, beyaz yalılar... Bütün bunların üzerinde bir mitoloji rüyasının havai hakikati gibi uçan martı sürüleri! Pencerenin önündeki şişman koltuğa gayet zayıf, gayet sarı, gayet ihtiyar bir kadın oturmuştu. Hayata dargın gibi arkasını dışarıya çevirmişti. Sönmüş gözleri köşelerdeki gölgelere karışıyordu. Karşısında, güzel bir kız, siyah maroken kaplı bir kitap okuyordu. Bir saatten beri ikisi de susuyor, öyle duruyorlardı.

Bu hikâyede aşağıdaki zaman dilimlerinden hangisi anlatılmaktadır?

- A) İlkbahar
B) Yaz
C) Sonbahar
D) Kış

9. "Akşama doğru meşaleler yanınca, ziyafetin verildiği ipekten yapılmış muhteşem çadıra iki şairin girdiği görüldü. Bunlar Attila'nın önünde, Hun lisanıyla kendi tanzim ettikleri şiirleri okudular; bu şiirler, Attila'nın kahramanlıklarına, zaferlerine aitti. Orada hazır bulunanlar bu şiirlerin tesiri ile heyecana geldiler. Gözler parlıyor, çehreler korkunç bir hâl alıyordu. Birçokları ağlıyordu."

"Attila'nın cenazesinin konulmuş olduğu ipek çadırın etrafında bir daire teşkil etmiş olan ordu halkı, bu ağıtı elem görüntüleri arasında tekrar ediyorlardı. Düdüklerin, davulların nağmeleri ile birlikte söylenen bu destanî şiirleri tertip eden şairler, Attila'nın zaferlerini tüm dünyaya haykırıyorlardı dizeleriyle."

Bu metinlerle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Olay ağırlıklı bir metindir.
B) Hikâye edici bir metinden alınmıştır.
C) Öznel cümleler içermektedir.
D) Birinci kişi ağzıyla yazılmıştır.

10. Aşağıdaki metinlerden hangisi anlatıcısı bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Uzun zamandır uykuya hasretti. Bu öksürük denen illet vücuduna girdiğinden beri kesintisiz uyumak haram olmuştu ona. Özellikle geceleri azan bu düşmana karşı karabiberli bal, ılık su, ıhlamur çayı gibi geleneksel ve öksürük şurubu gibi modern tıbbın tüm silahlarını kullanıyordu.
- B) En sevdiğim anlardan biridir fotoğraf albümlerine bakmak. Albümün kapağını her açtığımda zamanda yolculuk başlar benim için. Fotoğraflardaki kişileri, mekânları bugünkü hâleriyle düşünür, kıyaslar ve zaman içinde meydana gelen o muazzam değişime bizzat şahit olurum.
- C) Güneşli günlerin ve hareketin habercisi olan ilkbahar kendini göstermişti. Nicedir uyuyan toprak uyanmış, gökyüzü tüm gri renklerinden arınmıştı. Bütün kış içerilerde kalan bedenimin ve beynimin ısrarıyla attım kendimi dışarı. Bugün kendimi doğaya emanet edecektim.
- D) Hem bizim köyden hem de başka köylerden vilayete müracaat ettirdim, yolun yaptırılmasının ne kadar lazım olduğunu dilim döndüğü kadar anlattım. Uzun dilekçeleri hükûmet memurları pek okumazlar diye her fikrimi ayrı bir dilekçeye yazarak bunları ayrı ayrı köylerden verdim.

11. Ruşen, trenin acı düdüğünü duyunca masum bir hayalden apansız uyanır gibi irkildi. İstasyon merdivenlerini koşar adım, birer ikişer indi. Elindeki çiçekleri hırpalamamak için ceketinin arasına sardı. O sıra trenin hızla ilerlediğini gördü. Öndeki vagonlara doğru koştu. Bir yandan pencerelere göz gezdiriyor, bir yandan da koşuyordu. Artık gücü kalmamış, tren gözden hızlıca uzaklaştı. Çiçeği yokladı. Tek tük yapraklarının döküldüğünü gördü. O sıra her gidenin bu yapraklar gibi hayatından koptuğunu düşündü.

Bu parçadaki olay, yer, zaman ve kişiler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kurgusal bir metin örneğidir.
- B) Metinde bahsedilen olayların yaşandığı zaman belli değildir.
- C) Ruşen, olayları birinci ağızdan anlatır.
- D) Hikâyenin geçtiği mekân tren istasyonudur.

12. Bir zamanlar bir bahçıvanın yanında çalışıyordum. Bahçıvan, bir defne ağacını küre biçiminde budamamı istedi. Bir defa bir yanını, bir defa öbür yanını fazla kesiyordum. Sonunda ortaya bir küre çıktı ama çok küçüktü. Bahçıvan düş kırıklığıyla "Bu bir küre ama defne ağacı nerede?" dedi.

Parçada anlatılan olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bahçıvanlık yapmanın eğitim almaya bağlı olduğu
- B) Yapılan her işe özen göstermek gerektiği
- C) Bahçıvanın yanında çalışan birinin budama yaparken yaşadıkları
- D) Bahçıvanlıkta yaşanan hayal kırıklıkları

13. Anlatmaya bağlı metinlerde hikâyeyi okura aktaran kişiye anlatıcı denir. Metinlerde anlatım, birinci kişi ve üçüncü kişi ağızdan olmak üzere iki şekilde yapılır: Birinci kişi ağızıyla anlatımlarda yazar, kendi başından geçen veya içinde bulunduğu bir olayı anlatır. Bu tür yapılan anlatımlarda birinci tekil şahıs (ben) veya birinci çoğul şahıs (biz) ekleri kullanır. Üçüncü kişi ağızıyla anlatımlarda yazar, genellikle duyduğu veya gördüğü şeyleri anlatır. Bu tür yapılan anlatımlarda üçüncü tekil şahıs (o) veya üçüncü çoğul şahıs (onlar) ekleri kullanır.

Aşağıda verilen seçeneklerden hangisi üçüncü kişi ağızıyla yazılmıştır?

- A) Bu sabah hepimiz heyecanlıyız. Çünkü okul olarak Çanakkale'ye geziye gideceğiz. Kahraman dedelerimizi göreceğimiz için çok gururluyuz. O ortamı içimize çektiğimiz ve oralarda dolaştığımız için hepimiz güçleneceğiz ve kuvvetleneceğiz.
- B) Şiirde anlamın olması gerektiği taraftarıyım. Bir yazının şiir kabul edilebilmesi için mutlaka, az da olsa anlam içermesi gerekmektedir. İçinde anlam olmayan şiir boş yere yazılmış demektir benim için. Anlamı olmayan şiire şiir demem ben.
- C) Nedendir bilinmez ama çevremde olan bitenlerin bir türlü farkına varamıyorum. Burnumun dibinde birçok olay cereyan ediyor fakat ilgisizliğimden olsa gerek hiçbiri beni etkilemiyor. Bundan da hiç rahatsız değilim. Çünkü o kadar kötü şey oluyor ki iyi ki ben bulaşmıyorum diyorum.
- D) Esmer, kısa boylu, mavi ceketli kadın kuaförden hızla çıkıp arabasına doğru yöneldi. Çantasından çıkardığı anahtarlarla arabasının kapısını açtı. Birden telefonunu kuaförde unuttuğunu hatırladı. Hemen arabasından inerek kuaföre yöneldi. Kuaföre girdiğinde içeridekilere telefonunu sordu. İçeridekiler kadının telefonunu görmediklerini söyledi.

- 1 Haber yazma sürecinde bilgi ve belge toplamak kadar onları sınıflandırmak, bir sıraya koymak; neyi yazacağına neyi yazmayacağına karar vermek de çok önemlidir. Bu süreci düzenleyen en önemli tekniklerden biri “Ne?, Nerede?, Ne zaman?, Nasıl?, Neden? (Niçin?), Kim?” sorularının cevabının bir haberde olmasıdır.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisi 5N 1K kuralına göre yazılmış bir haber yazısıdır?

- A) Zeki Alasya, 18 Nisan 1943 yılında İstanbul’da doğdu. Robert Kolejini orta bölümünü bitirdi. Sanat hayatına 1959’da MTTB tiyatrosunda amatör olarak başladı. Bir süre dekoratörlük ve rehberlik yaptı. Çeşitli tiyatrolarda çalıştıktan sonra “Devekuşu Kabare Tiyatrosu”nun kurucuları arasında yer aldı. Film çevirmeye 1973’ten sonra başladı.
- B) NASA’da görevli iki kozmonot uzay yürüyüşüne çıktı. Uzay gemisi dışındaki modülü söküp istasyonla bağlantısını kestikten sonra kapsüllerine geri dönen kozmonotlar unutulmaz bir deneyim yaşadı.
- C) SGK’ye kayıtlı tüm çalışanlar için Covid-19 aşı randevuları açıldı. Sağlık Bakanı Koca, dün akşam saatlerinde düzenlediği basın toplantısında yayılım hızını azaltarak normal hayata dönüşü hızlandırmak adına aşılama çalışmalarına hız verdiğini söyledi. Koca, bugünden itibaren “e-nabız” uygulaması üzerinden aşı randevusu alınarak SGK’ye bağlı tüm çalışanların aşı olabileceğini belirtti.
- D) Kariyeri boyunca yüzü aşkın filmde rol alan Tarık Akan, Suçlu (1973), Maden (1978), Adak ve Sürü (1980), Pehlivan (1984), Üçüncü Göz (1989), Karartma Geceleri (1990) ve Gülüm (2003) filmlerindeki oyunculuklarıyla “Antalya Altın Portakal Film Festivali”nde yedi kez kazandığı “En İyi Erkek Oyuncu” ödülü ile bu ödülü en çok kazanan oyuncudur. Sürü (1978), Adak (1979) ve özellikle “Cannes Film Festivali”nde büyük ödülü kazanan Yol (1982) filmleriyle adını yurt dışında da duyurdu. Pehlivan’daki rolüyle 1985 “Berlin Film Festivali”nde jüri özel ödülünü de kazandı.

2

- ◆ Olaylar, olayları yaşayan kahramanın ağzından anlatılır.
- ◆ Kahraman kendi psikolojisini okuyucuya anlatır.

Aşağıdaki metinlerin hangisinde bu özelliklerin tümü yer almaktadır?

- A) Ben minderin üstünde yatıyorum; etrafımın telaşını seyrederken kendimi unutuyorum. Fakat bu kalabalıklar dağılıp da felaketimle baş başa kalınca, dehşet. Vücudumun bir parçasını kaybetmek hayaline bir saniye katlanamıyorum, içime baygınlıklar geliyor, ellerimle hasta bacağı tutuyorum ve onun ölümünü kendi ölümümünden daha dehşetli buluyorum.
- B) Tavan arasına, yukarı odalara dizilmiş çamaşır leğenleri, boş konserve kutuları yağmurun altında tıngırdıyor; bir çocuk sesinin ağladığı işitiliyordu. Bu ağlayan çocuk Ayşe idi. Büyükler parayı aralarında paylaşmışlar; onun ne zamandan beri istediği ipek bir elbise ile bir çift rugan iskarpin alınmamıştı.
- C) Cemile beyaz bir şala bürünmüştü ve şal ensesinden sarkıyordu. Üzerinde pek sevdiği renkli bir entari, bu entarinin üzerinde de pamuklu ceketini vardı. Bir eliyle küçük bir bohça taşıyor, öbür eliyle Danyar’ın torbasının kayışını tutuyordu. Yürürken konuşuyorlardı.
- D) Sokaklarda fazla gürültü, intizamsızlık olmasın diye öğretmenler, çocuklara marş söyletmeye başlamışlardı. Büyükler, göğüslerinin bütün kuvveti, kalplerinin bütün sevinciyle bağırıyorlar; küçükler, yürümekte olduğu gibi şarkı söylemekte de geri kalıyorlar, eğlenceli bir karışıklık oluyordu.

- 3 Okuduğum hikâyelerde anlatıcının her şeye hâkim olmasını isterim. Yaşanmış, yaşanan ve yaşanacak olan her şeyi bilmesini isterim. Kimsenin bilemeyeceği şeyleri bilmeli, kahramanın aklını okuyabilmelidir anlatıcı.

Bu sözleri söyleyen kişinin aşağıdaki metinlerden hangisini beğenmesi beklenir?

- A) Sonbahara doğru birtakım insanların çoluk çocuk ellerinde bir kafes, Ada'nın tek tepesine doğru gittiklerini görürdüm. İçim cız ederdi. Büyüklerin ellerinde birbirine yapışmış, pislik renginde acayip çomaklar vardı. Bunlarla bir yeşil meydanın kenarına varır, bunları bir ufacık ağacın altına çığırkan kafesiyle bırakırlar, ağacın her dalına ökseleri bağlardı. Hür kuşlar, kafesteki çığırkan kuşun feryadına, dostluk, arkadaşlık, yalnızlık sesine doğru bir küme gelirler. Çayırılıkta bir başka ağacın gölgesinde birikmiş çoluklu çocuklu kocaman herifler, bir müddet beklerler. Sonra kuşların üşüştüğü ağaca doğru yavaş yavaş yürürlerdi.
- B) O vakit ıslak saçlarından yanaklarına doğru akan yağmurların altında, bu ümitsiz hayat, bu zavallı kimsesiz dağıtıcı, ağır bir üzüntü duydu. Artık boynuna tahammül edilemeyecek bir zincir ile asıla asıla aşağı doğru kaldırımlara vurmak için başını çekiyor gibi ağır gelen şu çantayı, şu başkalarının mektup koruyucusunu koparıp atmak, ayaklarıyla çiğnemek ve sonra biraz da rahat etmek için, işte şuraya, üzerinden geçildikçe açılıp kapanan kirli suyun içinde, arabaların tekerlekleri altında boylu boyuna uzanıp ölmek, çamurlara gömülmek istedi.
- C) Gençtim, bekârdım. Küçük bir beldeydi gittiğim yer. İlk gece bir eve konuk olmuştum. Tren istasyonunun hemen yanında bir evdi. Akşam yemeğinden sonra çaylarımız gelmiş, sohbetler edilmişti. Üzerimde yol yorgunluğu, geldiğim yeni yerin yabancılığı vardı. Saatler ilerliyor, ağır bir uyku beni içine çekiyordu. Ev sahibine bir şey de diyemiyordum. Saatler epey ilerledi ama yine bir hareket yoktu. Evin büyüğü olan Hacı Anne'ye sıkılarak sordum: "Anneciğim, sizin buralarda kaçta yatılıyor?"
- D) Araba inişli yokuşlu dağ yoluna girmişti. Kâh kurumuş sel çukurlarından geçiyor kâh boş tarlaların, bozulmuş bağların kenarlarını takip ediyordu. Seyrek fasıllarla tek tük köylülere, yorgunluktan inler gibi ses çıkaran kağnilara, sırtlarında çalı demetleri taşıyan çıplak ayaklı kadınlara tesadüf ediyordu. İnce bir bağ yolundan eşkiya gibi korkunç kıyafetli, uzun bıyıklı iki jandarma geliyordu. Yanımızdan geçerken arabacıya "Selamünaleyküm!" dediler, dik dik bana baktılar.

- 4 Olay: Elif'in gül bahçesinde gezerken daha önce karşılaştığı bir kıza rastlaması

Yer: Gül bahçesi

Zaman: Sıcak bir ağustos akşamı

Kişiler: Elif ve bir kız

Bu hikâye unsurlarının tamamı aşağıdaki parçaların hangisinde bulunmaktadır?

- A) Elif, bir gün parkta gül topluyordu. Karşısına birden küçük bir kız çıktı. Çocuğun kaybolmuş olabileceğini düşündü: Bu sıcak yaz gününde çocuğun ailesini aramaya başladı ama nafile. Küçük kız çok ağlıyordu. Bu sıra gözü yaşlı bir kadının kendilerine doğru koştuğunu gördü.
- B) Küçük bir kız gül bahçesinde oynarken annesi ona birden "Elif!" diye seslendi. Kız birden irkildi. Kendisini çağıranın, annesi olduğunu görünce çok mutlu oldu. Bu sıcak ağustos akşamında artık eve gitmesi gerektiğini anladı. Hemen toparlanıp eve döndü.
- C) Elif, gül bahçesinde gezerken arkadaşı ile onun küçük kız kardeşine rastladı. Birlikte oyun oynamaya başladılar. Bu sıcak ağustos gününde havanın karardığını fark etmemişlerdi. O kadar güzel oynamışlardı ki birden annelerinin sesiyle irkildiler.
- D) Elif'in en sevdiği şeydi güllerin içinde gezinmek. Sıcak bir ağustos akşamı yine gül bahçesine indi. Beyaz güllerin olduğu sırayı geçip pembe güllerin oraya vardı. Huzurla gezinirken birden ileride bir karartı olduğunu fark etti. Annesine haber vermeyi düşündü. Sonra gelenin zaten annesi olabileceği aklına geldi. İyice yaklaşıncı da bunun, sabah sokakta gördüğü kız olduğunu anladı. Selamlaştılar.

5

5N 1K	
Ne?	Maske
Nasıl?	Dikkat ederek
Niçin?	Kendilerinin ve başkalarının sağlığını korumak için
Nerede?	Okulda
Ne zaman?	Okulun açıldığı ilk gün
Kim?	Ortaokul öğrencileri

Buna göre 5N 1K kurallarına uygun olarak belirtilen unsurların tamamının yer aldığı haber metni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okulların açıldığı bugün öğrencilerde büyük bir heyecan vardı. Bulduğumuz ortaokuldaki öğrenciler pandemi kurallarına dikkat ederek kendilerinin ve başkalarının sağlığını korumak için maskelerini çıkarmadı. Hatta öğrencilerin maskelerini 3–4 saat arayla değiştirdikleri görüldü. Öğrencilerin bu dikkati öğretmenler tarafından da takdirle karşılandı.
- B) Bir ortaokulun öğrencileri ve öğretmenleri Demokrasi Meydanı'nda halka maske ve dezenfektan dağıtımını yaptı. Öğrenciler toplum sağlığını korumak için herkesin üzerine düşen sorumlulukların olduğunu belirtti. Toplumu bilinçlendirerek salgının yayılmasının önüne geçebileceğine inandıklarını söyledi.
- C) Okullar bugün maske – mesafe – temizlik kurallarına dikkat etmek koşuluyla açıldı. Ortaokul öğrencileri salgın süresince okula gelmemenin kendilerini üzdüğünü, sağlıklarını korumak için alacakları önlemlerle eğitime devam edebilecek olmanın ise kendilerini heyecanlandırdığını belirtti.
- D) Ortaokul öğrencileri, okulun ilk gününde maske takmayarak kendilerinin ve başkalarının hayatını tehlikeye atan kişileri uarmayı kendine görev edindi. İnsanların hastalanmasının kendilerini üzdüğünü belirten öğrenciler herkesin maske konusunda azami dikkat göstermesini istedi.

6 Olay: Çocuğun babasıyla birlikte fotoğraf çektirmesi

Yer: Balkon

Zaman: Yaz, akşam

Kişiler: Çocuk, babası, misafirler

Anlatıcı: III. kişi

Aşağıdaki metinlerden hangisi bu yapı unsurlarına uygun olarak kurgulanmıştır?

- A) Seslerin geldiği yöne doğru bir iki adım attı. Balkonlarında ellerinde fotoğraf makineleri bulunan birçok kişinin olduğunu ve bu kişilerin babasının elindeki kitabın fotoğrafını çekmeye çalıştığını anladı. Neydi babasının elindeki kitap bilmiyordu. Zaten babası da ne ona ne annesine asla okuduğu ya da incelediği kitaplardan söz etmezdi.
- B) Akşamları balkonda oturmayı çok severiz. Annem ocağa çay için su koyar; ben o, çayı hazırlayana kadar kitabımı okurum. Babam ise gazetesine göz atardı. Ancak balkonda oturma faslı yalnızca yazları olabiliyordu çünkü yaşadığımız coğrafya kışları balkonda oturmaya müsait değildi.
- C) Her yaz, akşamları oturup çay içtikleri balkonda, bugün yine bir yaz akşamı vakti misafirler vardı. Misafirlerin köşede toplandıklarını gördü. Aralarında yer açtılar. Babası onu kollarından tuttu, açılan yere balkon demirinin olduğu köşeye çıkardı; demirin üstüne oturttu. Elleriyle de sıkı sıkı tutunmasını söyledi. Tam karşıda, o tanımadığı adamlardan biri vardı. Elinde oyuncak gibi bir şey tutuyordu. “Hazır!” dedi adam. “Çekiyorum!”
- D) Babam beni oturdukları yere çağırırdı. Şömineden çıkan duman etrafı bulanıklaştırmıştı. Babama yaklaştım. Beni kucağına aldı ve anneme “Hadi çek!” diye seslendi. Annem babama ne dedi hatırlamıyorum ama gözlerimi kamaştıran o ışığı dün gibi hatırlıyorum.

7

Tema	Kahraman Sayısı	Mekân	Zaman	Anlatıcı
Kurallar	1	Market - Park yeri	Akşam	Üçüncü kişi

Aşağıdaki parçaların hangisi bu bilgilerin tamamıyla örtüşmektedir?

- A) "Park etmek yasak." tabelasını akşam saatleri olmasına rağmen görmüştü ancak bir şey olmayacağını düşünerek arabasını park etmişti. Bir sürü işi vardı. Markette alışveriş yapıyordu daha sonra da arkadaşının düğününe yetişecekti ama marketten çıkınca arabasının yerinde yeller estiğini gördü. Sonrası ise bir dizi evrak işi.
- B) "Âlem çiçek olsa arı ben olsam / Dost dilinden tatlı bal bulamadım" sözünün anlamını bir kere daha kavradı Süleyman. Sabah bir telefon gelmişti ve acilen eve gitmesi gerekiyordu fakat yerine bakacak birini bulmalıydı. Tam o anda imdadına arkadaşı yetişecekti.
- C) "Buraya park edilmez." yazısını görememişim. O gün de sabahtan yapılacak bir sürü iş var. Bir dostumu ziyaret edeceğim, alışveriş yapacağım, çocuğu okuldan alacağım. Manavdan çıktığımda arabanın yerinde yeller estiğini görünce elimdeki öteberiyi yere bırakıvermişim. Sonra da doğruca arabayı çektikleri yere gittim.
- D) Dostluk illa yan yana olmak değildir. Asıl olan can cana olabilmektir azizim. İnsanların birbirine günyaydın dediği şu dakikalarda sen gurbette şoförlük etmekte. Ben ise bir parkta göldeki kuşları seyretmekteyim. Ama gönüllerimiz bir.

8

Bir metinde "Ne?, Nereye?, Ne zaman?, Nasıl?, Niçin?, Kim?" sorularının cevabı aranıyorsa o metin 5N 1K kuralına göre tahlil ediliyor demektir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki metinlerin hangisi, 5N 1K kuralına göre tahlil edildiğinde tüm soruların cevabını verir?

- A) Zaptiye Nazırı, oğlunu zamanında çil çeyrek gibi hep bir çırpıda kesilmiş "Paşazade" örneklerinden biri diye görür. Kıyafeti onlara benzemez değil; pantolon çizgilerine mübalağalı bir ehemmiyet verir, yelege, ceketi kusursuz kesilmiştir.
- B) Osman Bey, herkesi büyük odaya aldı ve yaş baş sırasına göre sedire, minderlere buyur etti. Kendisi hâlâ ayakta idi. Hizmet edenler çekilip gittikten sonra da oturmadı ve hep ayakta konuştu.
- C) Sadrazam İbrahim Paşa 1600 yılı baharında tekrar sefere çıkıp Kaniye üzerine yürüdü. Bu arada Bobofça Kalesi de büyük uğraşlar sonucunda geri alınmıştı. Ordu, Kaniye'yi geri almak için kırk günden fazla kuşattı. Kalenin barut mahzeninin infilakı üzerine müdafiler teslim olmak zorunda kaldılar.
- D) Biçare çocuğun, o güzel fakat renksiz dudakları titriyordu. Çakmakçılar yokuşunda çıkarken ayaklarının sızladığını hissediyor fakat korkusundan söyleyemiyordu. On adımlık yer, yürümekle bitmez tükenmez, sonsuz bir mesafe gibi görünmeye başladı. Ayakları dolaşıp düşecek gibi oldu.

9

Bir haber yazısında "Ne?, Nasıl?, Niçin?, Nerede?, Ne zaman?, Kim?" sorularının cevapları bulunur. Haber yazılarında bulunan bu özellikler 5N 1K formülüyle karşılanır. Haber yazıları, 5N 1K'de bulunan sorulara verilen cevaplarla genişler. Bu soruların cevaplarının bulunmadığı haber yazıları okuyucunun merakını gidermez, olayı tam olarak yansıtmaz.

Buna göre aşağıdaki haber yazılarından hangisi 5N 1K kuralının tüm sorularının cevabını içerir?

- A) Ankara'da dün sabah yaşanan silahlı gasp olayı kimliği belirsiz üç kişi tarafından gerçekleştirildi ve polisler olayı gerçekleştirdikleri için bu kişileri yaka paça gözaltına aldı.
- B) Elazığ'ın eşsiz güzelliklerinden Sivrice Gölü bu yaz da misafirlerini ağırlayacak.
- C) Türkiye Futbol Federasyonunun bu yıl aldığı kararla liglerdeki takım sayısı artırıldı.
- D) Fırat Üniversitesi öğrencileri "Koronavirüsten Korunmak İçin Haydi Elazığ Aşıya" kampanyası başlattılar.

1. I. Türklerin binalarda her türlü gösteriş ve konfordan kaçınmaları, dikkate değer bir durumdur. Böyle şeylere değer vermek gurur ve büyüklük belirtisidir. Zenginlerde bile lüks bir eve sahip olan biri gösterişten kaçınır.
- II. Türklerin yiyecek, içecek masrafları o kadar azdır ki bizde bir adamın bir günlük yiyecek masrafı, bir Türk'ün on yıllık geçinme masrafına denktir.
- III. Türklerin en mükellef ziyafet sofralarında bile hamur işi tatlılar ve böreklerden pahalı bir şey bulunmaz. Bir de piriçten yapılan bir yemekleri vardır. Üzerine koyun ve kuzu eti koyarlar.

Bu üç metinden çıkarılabilecek ortak sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkler genel olarak mütevazı bir yaşam sürdürmeyi tercih etmişlerdir.
- B) Türklerin sofralarındaki yiyecek ve içeceklerin ucuz olmasının nedeni tarımın gelişmiş olmasıdır.
- C) Türkler gösteriş, konfor gibi şeylere değer verirler.
- D) Türkler, lüks binalarda yaşayıp kuzu ya da koyun eti yerler.

3.

1. Metin
Yaşamak ne güzel şey Anlayarak, bir usta kitap gibi Bir sevda şarkısı gibi Bir çocuk gibi şaşarak yaşamak...
Yaşamak birer birer ve hep beraber İpekli bir kumaş dokur gibi Hep bir ağızdan sevinçli Sevinçli bir destan okur gibi...

2. I. Ünlü aktör William Holden başını mermer masasının köşesine vurup kan kaybından ölmüş de üç gün kimsenin haberi olmamış.
- II. Alman gazeteleri isimsiz, ünsüz bir emeklinin tek başına oturduğu evde öldüğünü ve tam 3 yıl, evet yanlış değil 3 yıl boyunca komşularının bunu fark etmediğini yazdılar.
- III. Celal Sılay, Şişli'deki kiralık odasında tek başına öldü. Randevusuna gelmeyince merak eden iki arkadaşı kapısını kırıp içeri girince şairimizin ölüsü ile karşılaştılar.

Bu üç metinden çıkarılabilecek ortak sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanların tek başına bırakıldıkları bir dünyada yaşıyoruz.
- B) Zaman zaman dostlarımıza çok kötülük ediyoruz.
- C) Ne yazık ki memleketimizde görülen birçok kötülük, hep arkadaşın arkadaşını koruması ve yakınlarda bulunanlar tarafından sertçe uyarılmaması yüzünden olmaktadır.
- D) İnsanların yapacak işleri o kadar çok ki isteseler dahi iyi komşu olamıyorlar.

2. Metin
Söyle sevda içinde türkümüzü, Aç bembeyaz bir yelken Neden herkes güzel olmaz, Yaşamak bu kadar güzelken?
İnsan, dallarla, bulutlarla bir, Ayrı maviliklerden geçmiştir İnsan nasıl ölebilir, Yaşamak bu kadar güzelken?

İki metin biçim ve tür açısından karşılaştırıldığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Metinler aynı dönemde yazılmıştır. B) Metinlerde aynı tema işlenmiştir.
- C) 2. metinde sekizli hece ölçüsü vardır. D) 1. metinde söz sanatı bulunmamaktadır.

4. I. Ankara'nın ilk sanayi alanı Maltepe'deki Demirtepe bölgesidir. Bu bölgenin endüstri için ayrılması 1924 yılında tasarlanmış ve uygulanmıştır. Bu dönemde faaliyete geçen sanayi tesislerinden biri de 1929 yılında yapımı tamamlanan Ankara Elektrik ve Hava Gazı Fabrikası'dır.
- II. Yanımda gençten biri oturuyor. Duramıyor yerinde, boyuna kımıldıyor, ikide bir kalkıyor, hızla kalkıyor, hepimiz sarılıyoruz. Otururken de öyle. Şöyle yavaşça, yolu yordamıyla oturmuyor ki atıyor kendini kanepeye. Gazete okurken katlamıyor gazetesini, çarşaf gibi açıyor, elleri ta benim yüzümün önünde, burnuma degecek. Bacaklarını da iyice açmış. Büzüldükçe büzüldüm.

Yukarıda verilen metinlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Birinci metinde öznel ifadeler yer verilmiştir. B) İkinci metinde betimlemeler yapılmıştır.
- C) İki metinde de kurgusal öğeler bulunmaktadır. D) İkinci metin bir biyografiden alınmıştır.

5. I. Beyin ile ilgili hastalıklar kalıtsal olabildiği gibi, yaşlılık ya da çevresel nedenli olabilir. Teşhis ve tanısı kadar tedavisi de zor hastalıklardır. Bu sebeple beyin cerrahi merkezleri ileri teknolojik donanımlara sahip, uzman ekiplerin bulunduğu merkezlerdir.
- II. Normal beyin fonksiyonlarının aniden bozulması sonucu meydana gelen beyin kanamasına inme veya felç denilmektedir. Bu tarz bozulmalar üç şekilde meydana gelir. Beyin kanaması, 50 yaş ve üzerindeki kişilerde (özellikle yaşlılarda) damar sertliği ve yüksek tansiyon kaynaklı olarak ortaya çıkar.
- III. Vücudumuz için kilit bir organ olan beyinde görülen bir rahatsızlığın, vücudun diğer taraflarına da etki etmesi yüksek bir olasılıktır. Aynı zamanda vücutta olan bir rahatsızlığın da beyne zarar vermesi olasılıklar dahilindedir. Mesela kızamık, tifo veya zatürre gibi hastalıklardan dış iltihaplarının beyne ulaşması da olası beyin hastalıklarının ortaya çıkmasına neden olabilir.

Bu üç metinden çıkarılabilecek ortak sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beyin hastalıkları özellikle yaşlılık döneminde ortaya çıkmaktadır.
- B) Vücuttaki farklı hastalıkların tetiklediği beyin hastalıkları, tedavisi ve teşhisi zor olan rahatsızlıklardır.
- C) Tedavi olanakları kısıtlı olan beyin hastalıklarında, teknolojik gelişmelerin önemi büyüktür.
- D) Beyin hastalıklarının oluşumunda birden fazla etki-den söz edilebilir.
6. I. **Metin:** Baobab, boyu 25–30 metreyi bulabilen ve Madagaskar'a özgü yani endemik bir ağaç. Ne var ki soyu tehlike altında bir tür. Baobab adı şekeri anımsatıyor sanki... Kabuğundan ateş düşürücü ilaç, odunundan kâğıt yapılan bu heykel gibi ağaçların meyvesi de yeniyor.

II. **Metin:** Çevresine yapılmış büyük bir kafese dalları ve çiçekleriyle sarmaşık gibi dolanmış masalsı bir ağaçla karşı karşıyayız. Wisteria da denen mor salkım ağacı. Japonya kökenli bu ağacın adresini soracak olursanız hemen söyleyelim: Tochigi kentindeki Ashikaga Çiçek Parkı.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak özelliklerinden biridir?

- A) Karşılaştırma yapılması
- B) Benzetme yapılması
- C) Sayısal verilerden yararlanılması
- D) Kişileştirme yapılması

7. I. **Metin:** Dünya genelinde diyabetten muzdarip milyonlarca insan her gün bir ya da iki kez kendilerine insülin iğnesi yapmak zorunda kalırlar. Pek çok başka hastalığın aksine şeker hastalığı tedavisinde haplar kullanılmaz. Bu durumun sebebi, ağız yoluyla alınan maddelerin sindirim sisteminden geçerek kana karışmasıdır. Sindirim sisteminde işlevi proteinleri küçük amino asitlere parçalamak olan pek çok enzim vardır.

II. **Metin:** Mars'ın yüzeyinde uzak geçmişte sıvı su bulunduğunu gösteren veriler var. Gezegenin etrafında dolağan gözlem araçları tarafından elde edilen görüntülerde kurumuş nehir yatakları görülüyor. Ayrıca gezegenin yüzeyinde veriler toplayan araçlar, sadece sıvı suyun varlığında oluşabilecek mineraller keşfetti. Ancak 4,6 milyar yaşındaki Kızıl Gezegen'in ikliminde geçmişte çok büyük değişiklikler oldu.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak yönlerinden biridir?

- A) Okuyucunun kanılarını değiştirme amacı vardır.
- B) Tanımlama yapılmıştır.
- C) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
- D) Kanıtlanabilir nesnel ifadeler yoğunluktadır.

8. I. **Metin:** Küçük oğul bir türlü inanamıyordu.

— Yahu deli olmayın be ağa, dedi. O yazı yabanda, O Allah'ın sarı sığağında nasıl dayanırsınız? Anlatıyorlar, sivrisinekler arı gibiymiş!

— Dayanacağız. Eski çamlar bardak oldu. Büyük çiftçi Resul Ağa'nın torunu olmak, karın doyurmuyor.

II. **Metin:** Bütün gece, sağ tarafım, hep zonkladı durdu. Gözüme bir damla uyku girmedi. Yeniden, bu köye, ilk defa gelmiş gibiyim. Kendimi o kadar garip, o kadar yalnız ve öksüz hissediyorum.

Tekrar, ıssız Anadolu yaylalarının kasvetli haritası beynimin içine nakş oldu.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak yönlerinden biridir?

- A) Birinci kişi ağzından anlatılmıştır.
- B) Kurmaca metin olmaları
- C) Atasözlerine yer verilmiştir.
- D) Olay Anadolu'da geçmiştir.

9. I. Metin

Akılsızlara boş yere verme öğüt,
Öğüdünden alır değil.
Akılsız kişi hayvan olur,
Hayvan öğüt bilir değil.
Boşa giden zaman isteğim değil.

II. Metin

- Yalnız kalmaktan korktuğun için mi bir kimseye yapması veya yapmaması gereken şeyleri söylemekten çekiniyorsun?
- Korktuğum şey o değil.
- Peki nedir korktuğun?
-

II. metindeki konuşma aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa I. metinde verilmek istenen mesaj yansıtılmış olur?

- A) Kendi kendime kalamamak ve kaybolmak
- B) Gerçeği görüp ona göre davranmayanlara bir şeyler anlatmaya çalışarak zaman kaybetmek
- C) Duyarlı olayım derken duyarlılığı kıt insanlara yardım edememek
- D) Bildiklerimle başkalarının canını yakmak

10. I. Metin: Sandığı odanın ortasına getirdi. Sandıkta eski püskü çamaşırlar, yamalı çoraplar, yırtık bir seccade, bir küflü makas, birkaç kitap vardı. En altta, sedef kakmalı bir ceviz kutu dikkatimi çekti. Bu kutu kilitliydi. Fatma makasın ucuyla kilidi kırdı, eşyaları incelemeye başladı. Renkli bez parçaları, silik fotoğraflar, kurdele ile bağlanmış bir tutam saç... Ağarmış bir diploma. Bir tomar mahkeme evrağı ve bir defter.

II. Metin: Ben, üç yaşında öksüz kaldım. Babam, kasabamızdaki hastanenin kapıcısıydı. Eskiden jandarma onbaşı imiş... Attan düşmüş, ayağı kırılmış. Fakat iyi olamamış. Topal jandarma olamayacağı için işinden çıkarmışlar. Çoluk çocuk sahibi bir adam olduğu için yatığı hastanenin kapıcılığına vermişler. O vakit evimiz çok kalabalıkmış. Altı nüfus babamın eline bakarmış.

Aşağıdakilerden hangisi verilen metinlerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Niteleyici ifadeler yer verilmesi
- B) Metinlerde öyküleyici anlatım kullanılması
- C) Metinlerin dillerinin sade ve anlaşılır olması
- D) Her iki metinde de örneklendirmeye başvurulması

11.

I. METİN: Cep telefonlarının ülkemizde kullanılmaya başlandığı ilk zamanlarda boyutları oldukça büyüktü. O zamanlarda birçok cep telefonunda anten vardı. Fiyatları da oldukça pahalıydı. Özellikleri ise oldukça sınırlıydı. Arayabiliyor ve kısa mesaj atabiliyordu. Bunlar dışında bazı basit uygulamalar içeriyordu. Çünkü o dönemde telefon teknolojisi çok gelişmemişti. O dönemki imkânlara göre bu telefonlar herkesin hayalimdi.

II. METİN: Günümüzde cep telefonları ilk zamanlara göre oldukça değişti. Arama ve kısa mesaj atmalarının yanı sıra birçok işi de yapar hâle geldiler. Video çekmekten tutun da televizyon kanalı takip etmeye, fotoğraf düzenlemekten eğlenceli uygulamalara kadar birçok şeyi yapabiliyorlar. Şimdilerde de herkes bu telefonları istiyor ve vakitlerinin çoğunu telefonlarla geçiriyor. Hatta iş o kadar büyüdü ki "nomofobi" adı verilen telefonsuz kalma fobisi oluştu. Bu fobiden insanların çoğunda var artık.

Yukarıda verilen metinlerde söz edilen cep telefonlarının ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arayabilmeleri ve kısa mesaj atabilmeleri.
- B) Her iki metindeki telefonların da pahalı olmaları.
- C) Video çekip televizyon izlenebilmeleri.
- D) Boyutlarının büyük olmaları.

12. I. Metin: Vasili, ateşin önüne çökerek düşünceye daldı. Tencere köpükler saçarak kaynıyordu. Oğlunun anlatıkları canını pek fazla sıkmamış fakat hem ona hem de karısına karşı bir hoşnutsuzluk duygusu uyanmıştı içinde. Onlara beş yıldır dünyanın parasını göndermişti ama işleri yine de yürütememişlerdi demek. Eğer Malva olmasaydı Yakov'a neler söyleyeceğini bilirdi. Babasına danışmadan köyden çıkıp gelmeye aklı yetiyor da şunca-ğiz işi yürütemiyordu demek!

II. Metin: Sabah güneşinin aydınlattığı uçsuz bucaksız bir deniz uzanıyordu karşılarında. Rüzgârın okşayıcı soluğunun doğurduğu küçük, oynak dalgacıklar sandalın bordasını usul usul dövüyordu. Burun, denizin atlastan göğsü üzerinde bir yara izi gibi uzayıp gidiyordu. Uzak-taki sırık, ince bir çizgi gibi gökyüzünün yumuşak ve mavi bağrını deliyor; üzerindeki bez parçasının rüzgârda dalgalandığı görülüyordu.

Yukarıdaki metinlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) II. metinde gözleme dayalı bir anlatım söz konusudur.
- B) I. metnin anlatıcısı kişiler ve olaylar hakkında her şeye hâkimdir.
- C) I. metinde öyküleyici, II. metinde de betimleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
- D) II. metnin anlatıcısı, aynı zamanda olay içinde bulunan bir kişidir.

13. I. Dünya üzerindeki insanların bir bölümü çöllerde yaşar. Bu insanların bazıları göçebedir. Yani hep aynı yerde kalmazlar. Bir yerde kısa bir süre yaşadktan sonra yer değiştirirler. Evlerini yani çadırlarını, tüm eşyalarını ve hayvanlarını da yanlarında götürürler. Bunu genellikle yeni bir su kaynağı ya da otlak bulmak için yaparlar.

II. Çöllerde su az bulunur. Bazı yerlerde yeraltı suları vardır. İnsanlar buralarda su kuyuları kazar. Bu kuyulardan su çıkarırlar. Çölde yaşayan insanlar genellikle hayvancılık yapar. Koyun, keçi ve deve gibi hayvanlar beslerler.

III. Bazı çöllerde yeraltı suları yeryüzüne çıkacak bir yol bulur. Suyun çıktığı yerin çevresinde ağaçlar ve başka bitkiler yetişir. Böyle yerlere "vaha" adı verilir. İnsanlar bazı vahaların yakınında yerleşim yerleri kurar. Buralara evler yaparlar. Vahalarda en çok yetişen ağaçlardan biri hurmadır. Hurma ağacının meyveleri çok lezzetlidir.

Metinlerde bahsedilen yerle ilgili, üç metinden de çıkarılabilecek ortak sonuç aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Canlılığın olduğu ve insanların yaşam alanı olarak seçtiği yerlerdir.
- B) Göçebe yaşam dışında yerleşik hayatın olmadığı alanlardır.
- C) Geçim kaynağı olarak hayvancılık dışında başka alternatifin olmadığı yerlerdir.
- D) Bitki türü olarak sadece hurma ağacının yetiştiği kurak yeryüzü şekilleridir.

14.

At nalı yengeçlerinin kanı, beyazla açık sarı arasında bir renktedir ancak oksijene maruz kaldığında maviye dönüşür. Kan; içinde bulunan amebosit adlı bir madde nedeniyle, bakterilerle karşılaştığında hızlı bir şekilde pıhtılaşma özelliğine sahiptir.

Kenya'da yapılan bir araştırmanın sonuçları, zebraların siyah çizgilerinin beyaz çizgilerinden daha çok ısındığını gösterdi. Ayrıca ısı farkı oluştuğunda zebraların beyaz çizgilerini oluşturan kılları hareket ettirmeden siyah çizgilerini oluşturan kıllarını dikleştirebildiğini ve böylece vücutlarından ısıyı uzaklaştırabildiğini de ilk kez kanıtlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak yönlerinden biridir?

- A) Deyim kullanılması
- B) Kişileştirmeden yararlanılması
- C) Düşünce yazısından alınması
- D) Karşılaştırma yapılması

1 ve 2. soruları aşağıdaki şiirlere göre cevaplayınız.

Kazak Abdal söyler bu türlü sözü
Yoğurt ayran ile hallolmuş özü
Köyden şehre gelen bir köylü kızı
İnci yakut ister mercan beğenmez

Isırgan bir mendile akıyor gözyaşlarım
Kadehimde ızdırap, damarımda kan olan
Boynumda kelepçeli bakışların urganı
Üzerimde acılar kumaşının yorganı
Gitme, ey mutluluğun tahtında hakan olan
Zülfünden yıldızları salarak gökyüzüne
Işıksız bir ülkenin sabahında tan olan
Al götür senin için ağlayan serçeleri
Hasretinle eriyip kuruyan pençeleri
Kahramanlara gurbet, şaire vatan olan

1 İki şiir de incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Şiirlerin başlıklarının ne olduğuna
- B) Şiirlerin yazıldığı tarihe
- C) Şiirlerin kaçır dizeden oluştuğuna
- D) Şiirlerin kime yazıldıklarına

2 İkinci şiirin dizeleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tüm dizelerin sonunda ses benzerliği vardır.
- B) Bazı dizelerin sonunda redif kullanılmıştır.
- C) Seslenmeden yararlanılmıştır.
- D) İkillemelerden yararlanılmamıştır.

4 Fransa'nın Lyon kentindeki bisiklet kiralama sisteminin ismi Velov'dur. Bu sistem 2005 yılından beri Lyon kentinde kullanılmaktadır. Çevre kirliliğine engel olmayı ve sağlıklı yaşamı önceleyen bu sistemle kentte yüzlerce istasyon ve binlerce bisiklet halka hizmet vermektedir. Sistemi kullanmak için online olarak satılan kartı veya istasyonlarda verilen kullanıcı adı ve şifresini almak gerekiyor.

3

I. Metin

Bilgi insanların gönlünü açar,
İnsanlar etrafa sevgisin saçar,
Cehalet bilgiden hiç durmaz kaçır,
Dünyayı gördüğün gözündür bilgi!

II. Metin

- İnsanlara karşı olan tavrın hep böyle mi olacak?
- Nasıl yani?
- Hep böyle sevgi dolu mu olacaksın?
- Evet!
- Gerçekten mi?
- Evet, kesinlikle!
- Peki, bu durumunu neye bağlıyorsun?
-!

II. metindeki konuşma aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa I. metinde verilmek istenen mesaj yansıtılmış olur?

- A) Gönlümün yüceliğine
- B) İçimdeki cahil çocuğa
- C) Sahip olduğum ilme
- D) Dar bakış açıma

Kayseri'deki raylı sistemlerde "Kayseray Projesi" hayata geçirilmiştir. Bu projeye birlikte vatandaşlar 2009 yılından bu yana ulaşımında bisikletleri de kullanılmaktadır. Kentkart uygulaması kapsamında temin edilen bisikletler belli bir süre kullanıldıktan sonra en yakın raylı sistem durağına bırakılmaktadır. Bu proje ile vatandaşlar, sağlıklı hayata bir adım daha atmışlardır.

Bu metinlerde sözü edilen uygulamaların amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Halkı güvenilir ulaşım konusunda bilinçlendirmek
- B) Bisiklet ulaşımında kart kullanımını teşvik etmek
- C) Ülkelerin ulaşım sistemlerindeki benzerlikleri ortaya koymak
- D) Halkı, sağlıklı yaşam ve çevre bilinci kapsamında güvenilir bir ulaşım sistemiyle buluşturmak

5

Kendini Ahtapot Sanan Ağaç: MEŞE

Meşe ağaçları alışılmışın tersine yukarı doğru değil de yanlara doğru sarkarak büyür. Farklı türleriyle dünyanın hemen her yerinde yetişirler. Tarih boyunca kutsal ve uğurlu sayılan ağaçlardan olmuştur meşe.

Kasırgalar, seller ve depremler atlatmış olan Amerikalı melek meşe ağacının yaşı 1500'ün üzerindedir. Bu ağaç 1500 metrekarelik bir alanı kaplayan dev bir şemsiye gibidir.

Tırmanılmaz Ağaç: BAOBAB

Baobab, boyu 25-30 metreyi bulabilen devasa büyüklükte ve Madagaskar'a özgü yani endemik bir ağaçtır. Ne var ki soyu tehlike altında bir tür. Kabuğundan ateş düşürücü ilaç, odunundan kâğıt yapılan bu heykelimsi ağaçların meyvesi de yeniyor.

"Küçük Prens"i okuyanlar bu ilginç ağacın adını hatırlayabilir. Küçük Prens, romanda gezegenini bu ağaçlardan korumaya çalışmaktadır.

Aşağıdakilerin hangisi bu metinlerde tanıtılan bitkilerin ortak özelliklerinden biridir?

- A) Sadece belli bir bölgede yetişebilme
B) Edebî eserlerde adı geçen bir tür olma
C) Sağlık alanında faydalanılan bir bitki olma
D) Çok büyük bir ağaç türü olma

6

BEN AZİZ SANCAR

"Nobel Ödülü" alan ilk Türk bilim adamıyım. "DNA Onarımı" adını verdiğim buluşumdan dolayı "Nobel Kimya Ödülü"ne layık görüldüm.

Mardin'de doğdum. Ailem eğitime çok önem veriyordu. Ben de insanlara faydalı olmak için tıp eğitimi aldım. Yurt dışına gittim. Bir Türk bilim adamı olarak gece gündüz çalışıp ülkemi ve milletimi başarıyla temsil ettim.

BEN OKTAY SİNANOĞLU

26 yaşında dünyanın en genç profesörü oldum. Dünyada "Full Prof." yani tam profesör ünvanını en genç yaşta alan bilim adamıyım.

Daha çocukken uçak maketleri ile uğraşıyor, telefon, telgraf gibi cihazların içini açıp kurcalıyordum. Çok fazla kitap okuyordum. ABD'de Kimya Mühendisliği Bölümünü birincilikle bitirdim. Profesör olduktan sonra Türk bilim adamı olarak ülkeme geldim ve insanlara faydalı olmak için hizmet ettim. Türkçenin gelişmesi için çalıştım.

Aşağıdakilerden hangisi metinlerde kendilerini tanıtan kişilerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Türk bilim insanı olma
B) Başarılı bir kimliğe sahip olma
C) Türk dilinin gelişimi için çabalama
D) Meraklı ve araştırmacı bir yapıya sahip olma

7 ve 8. soruları aşağıdaki metinlere göre cevaplayınız.

1. Metin	2. Metin
<p>Zamanında Nasrettin Hoca'yı bir düğüne davet etmişler. Hoca üzerini değiştirmeden gitmiş düğüne. Düğün meclisi epeyce kalabalıkmış. Herkes birden sofraya alınamayacağı için davetliler parça parça çağırılmış. Birinci sofraya kurulmuş kalkmış, ikinci sofraya kurulmuş kalkmış, üçüncü sofraya derken Hoca bakmış kendini çağıran yok. Kalkmış, eve gitmiş. Günlük giysilerini çıkarıp gösterişli samur kürkünü giyip geri dönmüş düğüne. Hoca kapıdan girer girmez gözler üzerine çevrilmiş. "Aman Hoca'm, sofraya buyur!", "Aman Hoca'm, buyur!" diyerek iltifat etmeye başlamışlar. Hoca, sofraya oturunca çorbanın suyuna kürkünün bir ucunu batırmış. "Ye kürküm, ye! Bu ziyafet bana değil sana!" demiş.</p>	<p>Kılık kıyafetine dikkat etmeli insan Kimse bakmıyor bana Üstüm başım perişan.</p> <p>Sırtında Samur kürkün olunca Beysin, pašasın İlahi Nasreddin Hoca Kürküyle yaşasın.</p> <p style="text-align: right;">Behçet NECATİGİL</p>

7 İki metin biçim ve tür açısından karşılaştırıldığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

1. Metin	2. Metin
A) Bilgilendirici metindir.	Sözcükler gerçek anlamlarında kullanılmıştır.
B) Olağanüstü olaylar vardır.	Dizelerden oluşmuştur.
C) Olaya dayalı bir metindir.	Bazı dize sonlarında ses benzerlikleri vardır.
D) Zaman belirsizdir.	Düşünceler kanıtlanmıştır.

8 Aşağıdaki olaylardan hangisi metinlerde anlatılan duruma örnek gösterilemez?

- A) Bir öğrencinin kitap satın alırken yalnızca kitabın kapağına bakarak karar vermesi
- B) İş yeri sahibinin işe yeni alınacak adayı kişiliğine ve bilgisine göre değerlendirmesi
- C) Bir garsonun lüks araçlarla gelen müşterilere daha özenli hizmet etmesi
- D) Bir gencin içecek alırken içeriğini okumadan yalnız ambalaja bakarak seçim yapması

9

I	II
<p>Bu akşam sonbahar ne kadar serin Geceyi hasretle bekliyor zaman Üstünde hasretle leylekler uçan Beyaz perdeleri indiriverin.</p>	<p>Bir sonbahar akşamı evimin sokağa bakan odasında oturmuş, sokaktaki lambanın altında öylece duran küçük çocuğu izliyorum. Hava ne kadar da serin. Belki de bu çocuk için zaman geceyi özlemle bekliyordur.</p>

Bu metinlerin ortak yönleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Her iki metinde de öznel düşünceler vardır.
- B) Zaman kavramı kişileştirilerek anlatılmıştır.
- C) Sonbahar, özlem, gece, zaman gibi kavramlar dile getirilmiştir.
- D) Her iki metnin de dili son derece ağırdır.

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

anlatıcı, hikâye unsurları, zaman, birinci kişi ağzı, mekân (yer), metin karşılaştırma, üçüncü kişi ağzı, olay, kişiler, varlık kadrosu, metnin dil ve anlatım özellikleri, hikâye, anlatım, paragraf

1. Anlatıcının anlatılan olayların içinde yer almadığı anlatıcı ağzı hangisidir?
Örnek: "Meltem, eve geldi. Hemen ellerini yıkayıp akşam yemeğini hazırlamaya başladı." metninde anlatıcı, olayların içinde yer almamaktadır.
Cevap:
2. Olayın yaşandığı çevre, hikâyenin mekânını belirtir.
Örnek: "Adada oynanan bu oyun artık herkesi sıkmıştı. Özellikle kavgalar insanlara itici geliyordu." metninde geçen mekân "ada"dır.
Buna göre "Bu kursa gitar öğrenmek için geliyorum. Hevesim vardı ama kabiliyetim yoktu. Artık başka bir alana yönelmeliyim." metninde olayın geçtiği yer neresidir?
Cevap:
3. Yaşanmış veya yaşanması mümkün olan olayların; kişi, yer ve zaman belirtilerek anlatıldığı kısa yazılara ne denir?
Örnek: "Öğretmenim sabah ilk derste hızla içeri girdi. Sınav yapacağını söyledi." metninin anlatımında "olay, yer, zaman, kişi" belirgindir.
Cevap:
4. Hikâyede geçen "olay, mekân (yer), zaman, kişi" unsurları neyi ifade eder?
Örnek: "Dün akşam, kardeşimle salonda film izliyorduk. Birden elektrikler kesildi." metninde dört unsur da vardır.
Cevap:
5. Olayın gerçekleşmesinde etkili olan ya da olayı yaşayan insanlar hangi unsuru oluşturur?
Örnek: "Babamla markete gittik. Evin ihtiyaçlarını aldık." metninde olayı yaşayanlar "baba ve çocuk"tur.
Cevap:
6. Bir duyguyu, bir düşünceyi, bir konuyu yazılı veya sözlü olarak ifade etmeye ne denir?
Örnek: "Dün gece ateşlendim. Annem, bitki çayları içirdi; ilaçlarımı verdi. Sabaha iyileştim. Anne yüreği işte!" metni sade ve akıcı bir şekilde dile getirilmiştir.
Cevap:
7. Anlatıcının anlatılan olayların içinde yer aldığı anlatıcı ağzı hangisidir?
Örnek: "Patronum içeri girdi. Maaşa zam yaptığını söyledi." metninde anlatıcı, olayların içinde yer almaktadır.
Cevap:
8. Olayın yaşandığı dönem, an, mevsim ya da gün hikâyenin hangi unsurunu oluşturur?
Örnek: "Bu yıl şubat ayı 29 gün çekiyordu. Bu günün farklılığı olsun dedik ve arkadaşlarımla toplanıp eğlendik." metninde olayın geçtiği zaman, 29 Şubat günüdür.
Cevap:
9. Hikâye edici metinlerde olayı anlatan kişiye ne denir?
Örnek: "Askerden döndüğümü aileme söylemedim. Beni karşılarında görünce çok şaşırdılar. Annem dakikalarca sarıldı." metnindeki olayı yazarın kendisi anlatmaktadır.
Cevap:
10. Hikâyeyi oluşturan hadise ya da duruma ne ad verilir?
Örnek: "Atatürk önderliğindeki Çanakkale'yi düşman geçemedi. Atalarımız canlarını ortaya koydu. Hepsine tek tek minnettarız." metnindeki hadise Türk Ordusu'nun Çanakkale'de düşmana geçit vermemesidir.
Cevap:
11. Öznellik, deyim, kişileştirme, betimleme, abartma hangi özellikler içinde değerlendirilir?
Örnek: "Babam, kendimize gelmemiz için bize iyi bir ders verdi. Yaptığımız yaramazlıklardan çok utandık. Duvarlar üstümüze yürür oldu. Sanki o duvarın altında kaldık." metninde öznellik, deyim, kişileştirme, betimleme, abartma gibi unsurlar yer alır.
Cevap:
12. Farklı en az iki metnin tema, konu, olay, karakter vb. açıdan benzer veya farklı yönleriyle ortaya konmasına ne denir?
Örnek: Bir fabl ve bir hikâye metni bu şekilde ele alınabilir.
Cevap:
13. Hikâyelerde yer alan insan dışındaki canlılara ne denir?
Örnek: neşeli çiçek, kurnaz tilki, kızgın yağmur
Cevap:
14. Hikâyede olayın geçtiği yer, hikâyenin mekânını verir.
Örnek: "Elif, odasında ödevlerini yaptı. Sonra oyun oynadı." metninde olayın geçtiği yer "Elif'in odası"dır. Buna göre "Fabrikada iş çıkışına az kalmıştı. İşçiler kalan son işlerini tamamlamaya çalışıyorlardı." metninde olayın geçtiği yer neresidir?
Cevap:

1. Sıralı cümlelerde yüklemelerden biri için kullanılan nesne diğer yüklem için uygun değilse anlatım bozukluğu meydana gelir. Bu duruma neden olmamak için farklı yüklemelerin aynı nesneyi alıp alamayacağına yani "Kimi?, Neyi?" sorularına cevap verip vermediklerine dikkat etmek gerekir. Örneğin "Müziğin geleceğinin halk türkülerinde olduğunu söylüyor ve uyguluyordu." cümlesinde "uyguluyordu" sözcüğünden önce "bunu" veya "bu düşünceyi" sözü getirilirse cümledeki nesne eksikliği giderilmiş olur ve anlam düzelir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu olduğu söylenebilir?

- A) Yeni sanatçılara şans tanınmalı ve desteklemelisiniz.
B) Kardeşine özlemle sarıldı çünkü onu çok özlemişti.
C) Kitap okumayı çok sever, bu yüzden her gün kitap okur.
D) Annesine sevgiyle bakıyor, onu hiç üzmüyordu.
2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama işaretinin eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?**
- A) Onu adam edinceye kadar dilimde tüy bitti.
B) Dikkat etmezsen düşebilirsin hatta kayabilirsin de.
C) Hasta kadına gülümseyerek bakıyor.
D) Kitaplarını masaya bıraktım.
3. "Beşiktaş iskelesine geldiğimizde o işine, ben evime gittim." cümlesinde bulunan anlatım bozukluğunun sebebi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Yüklem eksikliği
B) Özne-yüklem uyumsuzluğu
C) Nesne eksikliği
D) Tamlama yanlışlığı
4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı uyumsuzluğundan kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?**
- A) Yaşlılarla vakit geçirir, yardım eder.
B) Çok az ya da hiç çalışmadan sınava girmiş.
C) Bu sabah açlıktan midem zil çalıyordu.
D) Hikâyelerde gerçekçi konuları ele alınarak incelemelisin.

5. ◆ Benim ve senin sorularını yanıtlamadı.
◆ İşaret ve belgisiz zamirlerle ilgili bir soru sordu.
◆ İşçilere yeteri kadar maaş ve saygı duyulmuyor.
◆ Yaşlılara saygı göstermeli ve üzmemelidir.

Aşağıdaki anlatım bozukluklarından hangisinin örneği yukarıda verilmemiştir?

- A) Tamlanan eksikliği
B) Nesne eksikliği
C) Tümleş eksikliği
D) Yüklem eksikliği

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?**

- A) Final maçını kazanan millî takımımız şampiyon oldu.
B) Hastalık kimi insana bulaştığını kimini de hiç etkilemediğini görüyoruz.
C) Atatürk Kültür Merkezindeki tanıtım günlerine katıldık.
D) İnternet kafelerde çoğunlukla oyun oynanıyor.

7.

- I. Biletlerini memurun elinden kaptı ve gişeden kaçır gibi uzaklaştı.
II. Yaralılarla konuşan ve bilgi veren sağlık çalışanıydı.
III. Tayyare kelimesine alışan millet, uçak kelimesine de alışır.
IV. Birdenbire ona alıştığını hissediyor ve bu işe ayrıca şaşıyordu.

Yukarıda numaralandırılmış olarak verilen cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

8. Attilâ İlhan'ın yazın dünyasında çok dostu yoktu ama Attilâ İlhan kendi düşünceleri dışında kimsenin düşüncesini doğru bulmazdı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangidir?

- A) Özne-yüklem uyumsuzluğu
B) Nesne eksikliği
C) Tamlama yanlışlığı
D) Yanlış bağlaç kullanılması

9. Noktalama işaretleri, cümlelerdeki anlamın belirgin bir şekilde ifade edilmesi için kullanılır. Noktalama işaretlerinin kullanılmaması ya da yerinde kullanılmaması, anlamın başka yönler kaymasına neden olur. Bu durum, en çok virgül işaretinin eksikliğinden kaynaklanmaktadır. Örneğin "İhtiyar adamın nereye gideceğini hemen tahmin etmişti." cümlesinden iki anlam çıkarılabilir. "O" yani üçüncü tekil kişi, ihtiyar bir adamın nereye gittiğini tahmin etmiş (Bu durumda özne "o"dur.) ya da ihtiyar bir kişi, adamın nereye gittiğini tahmin etmiş (Bu durumda özne "ihtiyar"dır.) Bu cümleyi dile getiren anlatıcı "ihtiyar" sözcüğünü özne olarak kullanmışsa anlam karışıklığını önlemek için bu sözcükten sonra mutlaka virgül getirilmelidir.

Açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde anlatım bozukluğu noktalama eksikliğinden kaynaklanmaktadır?

- A) Kadın şoförü şöyle bir süzdü.
B) Misafir odasına doğru yürüdü.
C) Genç sürücüye bir şeyler söyledi.
D) Son derste belgisiz sıfatları öğrendik.

10. ◆ Bana papatya sana gül düşer.
◆ Dinle de gönlümü aliver gitsin.
◆ Listede bir sen bir de ben varım.
◆ İstersen ellerin yüzüme kalsın.

Yukarıdaki cümlelerden kaç tanesinde özne-yüklem uyumsuzluğu yoktur?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

11. "Ünlü şair 1945'li yıllarda ilk şiirlerini yayımlamış."

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle giderilebilir?

- A) "İlk şiirlerini" ifadesi "1945'li yıllarda" ifadesinden önce gelmelidir
B) "yayımlamış" ifadesi yerine "yayınlamış" ifadesi kullanılmalıdır.
C) "1945'li yıllarda" ifadesi yerine "1945 yılında" ifadesi kullanılmalıdır.
D) "1945'li yıllarda" ifadesi cümle başına alınmalıdır.

12. "Çocuklar bizim geleceğimiz, iyi bir eğitim vermeliyiz."

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tümleç eksikliği
B) Özne eksikliği
C) Ekin yanlış kullanılması
D) Yanlış sözcük kullanımı

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Öğrenciler ödevlerini yapmamışlar.
B) Gözlerimiz uzaklarda bir yere takıldı.
C) Ağabeyim yüksek okul mezunudur.
D) Bütün işçiler fabrikaya gelmediler.

- 14.

	Cümle	Anlatım Bozukluğu
I	Yardıma muhtaç olanlara yardım eder, doyururdu.	Nesne eksikliği
II	Doğa ve toplumsal olayları inceledik.	Tamlama yanlışı
III	Bir daha seni görmek ve karşılaşmak istemiyor.	Zarf tamlayıcısı eksikliği
IV	Boyu kısa, bedeni de pek biçimli değildi.	Özne eksikliği

Bu tabloda numaralanmış cümlelerin hangisinde yer alan anlatım bozukluğunun nedeni yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

- 15.

- I. Çizgi filmlerimde renkli karakterler yer almaktadır.
II. Çocukları çok seviyor, selamlarımı gönderiyorum.
III. Yeni çizgi film çekimlerine yakında başlayacağız.
IV. Çizgi film çekmenin zorlukları anlatmakla bitmez.

Yukarıda numaralandırılmış olarak verilen cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

16. "Vcdansız, çocuğunu bir güzel dövdü, sonra da acıdı ve sarıldı."

Yukarıdaki cümlelerin anlatım bozukluğu nasıl giderilebilir?

- A) "Vcdansız" kelimesinden sonraki virgül kaldırılarak
 B) "ve" bağlacı cümleden çıkarılarak
 C) "acıdı" sözcüğünden önce "ona" sözcüğü getirilerek
 D) "vcdansız" sözcüğü cümleden atılarak

17. Cümle bir yargı birimidir. Yargının net olarak anlaşılabilmesi, cümlelerin ortak dilin yerleşik kurallarına uygun olmasına bağlıdır. Bu da cümledeki unsurların yerinde kullanılmasıyla öğeler arasındaki bağlantının sağlanmasıyla mümkündür. Yapı bakımından anlatım bozuklukları bazı dil bilgisi kurallarının iyi bilinmemesinden ya da göz ardı edilmesinden kaynaklanır. Bu bakımdan anlatım bozukluklarını belirleyebilmek için sözcüklerin yapıları, yazım ve kullanımları, tamlamaların kuruluşu, noktalama kuralları ve cümle kuruluşları hakkında yeterli bilgi edinmiş olmak gerekir.

Açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde yapıya dayalı bir anlatım bozukluğu olduğu söylenemez?

- A) Soruyu okur okumaz hemen çözdü.
 B) Onlardan birkaçı bizi desteklediler.
 C) Sen onu tanımaz, o seni tanımaz.
 D) Bütün ülkelerin barış yanlısı olsa savaş tarihe karışır.
18. Mustafa Kemal, Amasya Genelgesi'ni silah arkadaşlarına imzalatarak halka sunulmuştur.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çatı uyumsuzluğu
 B) Nesne eksikliği
 C) Tümleç eksikliği
 D) Yüklem eksikliği

19. Aşağıdaki diyaloga göre Hacivat'ın cümlesinde bir anlam bozukluğu vardır.

Bulaşıkları sen, çamaşırları ben yıkayacağım.

Dur bir düşüneyim Hacivat'ım!

Buna göre anlatım bozukluğunun sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nesne eksikliği
 B) Özne eksikliği
 C) Yüklem eksikliği
 D) Ek eylem eksikliği

20. Aşağıda verilen cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

- A) Sana teşekkür etmek ve kutlamak istiyorum.
 B) Ona kızmayacak, iyi niyetle karşılayacaktı.
 C) Hocaların zoru ile çıkarılmış olan bu kanun yürümedi.
 D) Çocuklara iyi davranın, koruyun.

21. Bazı cümlelerde hem kişi bakımından hem de cümlelerin kuruluşundan dolayı anlam belirsizliği ortaya çıkabilir. Kişi bakımından belirsizlikler daha çok tamlayanı II. ya da III. tekil şahıs zamiri olan tamlamalarda, tamlayanın söylenmemesinden kaynaklanır. Böyle cümlelerde şahsın II. tekil mi (senin) yoksa III. tekil mi (onun) olduğu belirsizdir. Örneğin "Bu konudaki kararını hiçbirimiz beğenmemiştik." cümlesinde "onun kararının" mı yoksa "senin kararının" mı kastedildiği belli değildir. Kastedilen kişiye ait zamir "kararını" sözcüğünün başına getirilmelidir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kişi zamininin kullanılmaması anlamda belirsizliğe yol açmıştır?

- A) Gelmesi gerektiğini niçin düşünmediniz?
 B) Oraya geleceğini biliyorduk.
 C) Dost canlısı biri olduğumu söylediler.
 D) Bir müddet beklemeleri gerekiyormuş.

1. “Sana asla kızmıyor, çok seviyoruz.” **cümlesindeki anlatım bozukluğu nasıl giderilebilir?**

- A) “Çok” sözcüğünden önce “biz” kelimesi getirilmeli
- B) “Sana” sözcüğü cümleden çıkartılmalı
- C) “Çok” sözcüğünden önce “seni” kelimesi getirilmeli
- D) “Çok” sözcüğü cümleden atılmalı

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

- A) Her sabah 07.30’da kapıcının getirdiği sıcak ekmekle kahvaltı yapmayı çok severim.
- B) Doktorlar, yaşlılıkta spor yapmanın kişiyi psikolojik ve fizyolojik açıdan rahatlattığını söylüyorlar.
- C) Beni duygularımdan yakalamaya çalışan sanat yapıtları, içimde bir korku uyandırır.
- D) Müdür, ısrarla camı kimin kırdığını sorduğu hâlde suçu kimse üzerine alınmadı.

3. “Akvaryuma atılan fazla yem, daha çok balıkların ölmesine neden oldu.”

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisiyle giderilebilir?

- A) “fazla” sözcüğü cümleden atılarak
- B) “daha çok” sözü “atılan” sözcüğünden sonra kullanılarak
- C) “balıkların” sözcüğü yerine “balığın” sözcüğü getirilerek
- D) “neden oldu” sözcüğü yerine “sağladı” sözcüğü getirilerek

4. Kutuplardaki buzullar erimeye devam etmektedir. Bu değişim; erozyon, sel, kasırga, heyelan vb. afetlere yol açmaktadır. Isınmanın yeryüzünde ve denizlerde artması ile belli canlı türlerinin sayısında azalmalar görülmektedir. Yeryüzünde artan sıcaklıkla birlikte polen mevsiminin uzaması, astım gibi alerjik hastalıkların artmasına neden olmaktadır.

Bu parçadaki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yüklem eksikliği
- B) Özne–yüklem uyumsuzluğu
- C) Çatı uyuşmazlığı
- D) Tamlama eksikliği

5. “Şehirde gelenler havanın sıcak ama bunaltıcı olmadığını söylüyorlar.”

Yukarıda verilen cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) “sıcak” sözcüğünden sonra “olmadığını” sözcüğü getirilmeli
- B) “havanın” sözcüğü yerine “havaların” sözcüğü getirilmeli
- C) “ama” bağlacı cümleden atılmalı
- D) “ama” bağlacından önce “olduğunu” sözcüğü getirilmeli

6. Bu toplantıda konuşulanlar beni biraz, onu ise hiç ilgilendirmiyor.

Yukarıda verilen cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerden hangisi yapılarak giderilebilir?

- A) “konuşulanlar” sözcüğü yerine “söylenenler” sözcüğü getirilerek
- B) “biraz” sözcüğünden sonra “ilgilendirdi” sözcüğü getirilerek
- C) “ise” sözcüğü yerine “çok” sözcüğü getirilerek
- D) “hiç” sözcüğü yerine “çok” sözcüğü getirilerek

7. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde isim veya sıfat tamlamasında aynı tamlananın ortak kullanılmasından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?**

- A) Klasik ve caz müziğinin uyumu salondaki herkes gibi bizleri de büyüledi.
- B) Bu eserde gülünç ve karışık olaylar bir arada ele alınmış.
- C) Şehrin ve sanayinin gürültüsü bizim gibi köy yaşantısına alışmış insanları bunaltıyordu.
- D) Yerli ve yabancı filmleri izlemekten çok ama çok hoşlanırdık.

8. Kırmızı'nın Mirası, insanın yalnızca insanla değil, doğanın tüm varlıklarıyla dost olması gerektiğini vurgulayan resimli bir kitap. Kitaptaki resimlerin, ne anlattığının bilincinde olan sağlam bir duruşu var. Kitap, baskı kalitesiyle ve görsel görkemiyile âdetâ bir beden kazanılmış. Kitabın görsel başarısında, cümleleri resimle ve metnin içeriğiyle ustaca birleştiren sayfa düzeninin de etkisi var.

Bu metinde;

- I. Çatı uyumsuzluğu
- II. Öge eksikliği
- III. Özne-yüklem uyumsuzluğu
- IV. Bağlaç yanlışlıkları

numaralandırılmış anlatım bozukluklarından hangileri yer alır?

- A) II, III ve IV B) II ve III
C) I ve IV D) Yalnız I

9. (I) Güneş, klorlu ve tuzlu su saçın protein yapısında bozulmalara neden oluyor. (II) Bozulan protein yapısıyla birlikte saçlarda incelleme, kopma ve kırılmaların yanı sıra saç renginde solma izleniliyor. (III) Saçımızın yılda 10 santim uzadığı düşünülürse 30 santimlik bir saç teli yaklaşık 3 yıldır bizimle ve birçok dış etkenlere maruz kalıyor. (IV) Güneş, deniz ve havuzun yanı sıra saç boyaları, sık fön çektirmek, çok gergin yapılan atkuyruğu ya da örgüler ve saç şekillendiricilerinin kullanılması da saçın yapısını bozuyor. (V) Tüm bu etkenler bir arada düşünüldüğünde yaz aylarında saçların yıpranmaması için ekstra özen göstermek gerekiyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) I ve IV B) II ve III
C) III ve V D) II ve IV

10. (I) Havalimanından çıkınca sizi karşılamaya gelenleri bir cam çerçevenin arkasında görebiliyor fakat hemen kavuşamıyorsunuz. (II) Çünkü havalimanı sınırları içerisine yolcular haricinde kimse alınmıyor. (III) İşlemlerinizi bittikten sonra otobüsler sizi alıp havalimanı dışına bırakıyor, karşılama orada oluyor. (IV) Otobüsten indiğinizde sıcaklık farkını anlıyorsunuz.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

11. Soyut kavramlar, çoğul hâlde cümlede özne olursa yüklem tekil olur. Bu kurala uyulmayan cümlelerde anlatım bozukluğu meydana gelir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmadığı için anlatım bozuktur?

- A) Çocuklar ellerindeki bayrakları sallayıp şarkılar söylüyorlardı.
B) Yıldızlar mahcup bir edayla tüm insanlığa göz kırpyordu.
C) Dayımlar beklediğimiz tarihten dört gün önce geldiler.
D) Hüzünler, yalnızlıklar paylaşıldıkça dağılıp kaybolurlar.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı uyumsuzluğuna bağlı bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bütün yemekleri hazırlanıp sofraya koydular.
B) Beni en çok sevindiren senin gelmendir.
C) Mağazanın inşaatı bitti, yakında hizmete girecek.
D) Koyunlar çobanın ardından gidiyor.

13. "Sıfatlar, isimlerden önce gelir ve niteler." cümlesindeki anlatım bozukluğunu gidermek için "niteler" sözcüğünden önce hangi sözcük getirilmelidir?

- A) sıfatları B) onlara
C) fiilleri D) onları

- 14.

- ◆ Martılar denize dalıp dalıp çıkıyorlar.
- ◆ Katilin evini bastılar, yakalayıp polise teslim ettiler.
- ◆ Çocuklar, duygusal ve kişilik sorunları yaşıyor.
- ◆ Bütün sorunlar halledilip öyle gidecekti.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelerde yapılan anlatım bozukluklarından biri değildir?

- A) Nesne eksikliği
B) Özne eksikliği
C) Özne-yüklem uyumsuzluğu
D) Tamlama yanlışları

15. Anlatım bozukluklarının bulunabilmesi için öncelikle nitelikli bir cümlelerin hangi özelliklere sahip olması gerektiği bilinmelidir. Nitelikli cümlelerin özellikleri aşağıda sıralanmıştır.

- ◆ Fiil ve fiilimsiler çatı özelliklerine uygun kullanılmalıdır.
- ◆ Öznenin tekillik–çoğulluk veya şahıs bakımından yüklem ile uyuşması gerekir.
- ◆ Ekler eksik ya da fazla kullanılmamalıdır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisinin nitelikli bir cümle olduğu söylenebilir?

- A) İçeri giren misafir ev halkına kendisini tanıttı.
- B) Bugün iş yerine gidilip mesai arkadaşlarıyla vedalaşacak.
- C) Tüm bunlar olurken yapayalnızım ve kuşlar uçuyorlar.
- D) Yapıtlarında yaşama ışık tutan sanatçı, yapıtlarını gerçekçi bir yaklaşımla oluşturuyor.

16. Birden çok ve farklı söz grubunun aynı eylemsiyeye bağlanması yanlıştır.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Yemek onun, bulaşık da benim görevimdi.
- B) Bu sınavdan sonra kimin çalışkan, kimin çalışkan olmadığı belli olacak.
- C) Koskoca adam konuşmasını, gülmesini bilmiyor.
- D) Komşular toplanıp kıra gidildi.

17. ◆ Özne eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu
◆ Ek fiilden kaynaklanan anlatım bozukluğu
◆ Özne–yüklem uyumsuzluğundan kaynaklanan anlatım bozukluğu
◆ Çatı uyumsuzluğundan kaynaklanan anlatım bozukluğu

Aşağıdakilerin hangisinde yukarıda verilen anlatım bozukluklarından herhangi biri yoktur?

- A) Herkes elinden geldiğince bize yardım ediyor, bu işi görmezden gelmiyordu.
- B) Önce elindeki defterden birkaç yaprak kopardı ve sonra bir anda nehre attı.
- C) Bu işi düzeltmek için çalışıldı ancak bir türlü başaramadı.
- D) Sınavda sorular çok kolay ancak eleyici değildi.

18. I. İhtiyar çobanla konuşmaya devam ediyordu.

II. Kadın öğretmeni pür dikkat dinliyordu.

III. Evden çok erken çıksak da otobüse hareket saatinden önce yetişilemedi.

IV. Bugün kütüphaneye gidilip kitap alacağız.

Bu cümlelerdeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Çatı uyumsuzluğu – Noktalama işareti eksikliği – Çatı uyumsuzluğu – Noktalama işareti eksikliği
- B) Tamlama yanlışı – Çatı uyumsuzluğu – Çatı uyumsuzluğu – Tamlama yanlışı
- C) Noktalama işareti eksikliği – Noktalama işareti eksikliği – Bağlaç yanlışı – Çatı uyumsuzluğu
- D) Noktalama işareti eksikliği – Noktalama işareti eksikliği – Çatı uyumsuzluğu – Çatı uyumsuzluğu

19. Tamlama ögelerinden birinin eksik olması anlatım bozukluğuna sebep olur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde açıklamaya örnek olacak bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) İçeride annem, kardeşim ve ben vardık.
- B) Dile yenilikler getirmekten çok imkânlarını çoğaltmak gerekir.
- C) Okulda herkesin derslere katılması gerektiğini söylediler.
- D) Öğretmenin, öğrencilerin ders durumlarıyla ilgilenmesi gerekmektedir.

20. (I) Kafile; artık mahalleden çıkmış, yeşil tarlaların arasından geçen bir ince patıkaya düşmüştü. (II) Gamsız, en önde ve mağrur bir edayla yürüyordu. (III) Fakat nedense bugün onda bir neşesizlik, anlaşılmaz bir durgunluk vardı. (IV) Küçüklerin velvesinden çayırdaki kuşlar ürküp kaçmışlardı. (V) Şimdi gün onlarındı.

Yukarıdaki numaralandırılan cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede, tamlama hatasından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu yapılmıştır.
- B) II. cümlede özne eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu yapılmıştır.
- C) III. cümlede, yanlış bağlaç kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu yapılmıştır.
- D) IV. cümlede, özne – yüklem uyumsuzluğundan kaynaklanan anlatım bozukluğu yapılmıştır.

1 Anlatım bozukluklarının bulunabilmesi için öncelikle nitelikli bir cümlenin hangi özelliklere sahip olması gerektiği bilinmelidir.

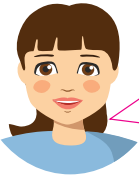
Nitelikli bir cümlede şu özellikler bulunur:

- ◆ Yapısı yanlış bir sözcük bulundurmaz.
- ◆ Tamlama yanlışları olmaz.
- ◆ Ekler doğru kullanılır.
- ◆ Öge eksikliği olmaz.
- ◆ Özne ve yüklem uyumu olur.

Buna göre aşağıdaki kişilerden hangisinin nitelikli bir cümle kurarak anlatım bozukluğu yapmadığı söylenebilir?

A) Bu mekânda edebiyat ve siyasal etkinlikler çokça görülür.

B) Şehrimizin gururu Nobel ödüllü yazarımız havaalanında karşılandı ve konvoyla evine uğurlandı.

C) Annem ve ben yıllardan beri bu ev için planlar yapıyorum.

D) Herkes okumanın öneminden bahsediyor ama kaliteli okumanın nasıl olacağından bahsetmiyor.

2

Yukarıda verilen görselle ilgili olarak aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru bir yorum yapılmıştır?

- A) I numaralı yerde verilen bilgi hatalıdır çünkü cümlede nesne eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır.
- B) II numaralı yerde verilen bilgi hatalıdır çünkü cümlede çatı uyumsuzluğundan kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır.
- C) III numaralı yerde verilen bilgi hatalıdır çünkü zarf tamlayıcısı eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır.
- D) IV numaralı yerde verilen bilgi hatalıdır çünkü bu cümlede tamlama yanlışlığından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır.

3

Basından

(I) Hollywood'un Oscar ödüllü film yönetmeni James Cameron (Ceymis Kemirın), dünyanın en derin okyanus çukuruna 11 kilometrelik dalışını tamamlayıp su yüzüne çıktı. (II) Titanic (Titanik) filminin yönetmeni Cameron, Büyük Okyanus'un batısındaki Mariana Çukuru'na Deepsea Challenger (Dipsi Çelincir) adlı bir denizaltı ile tek başına daldırdı. (III) Cameron'ın kullandığı deniz aracı-görüntü kaydı yapabilmesi için-kameralar ve ışıklarla donatılmıştı. (IV) Bu, okyanusun en derinine yapılan ikinci insanlı dalış oldu. İlk başarılı girişim 1960'ta yapılmıştı.

Bu haber yazısındaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

4 ve 5. soruları aşağıdaki kutulara göre cevaplayınız.

A Kutusu

"Hayatım boyunca çok çalıştım ama çalışmalarımın karşılığını da hep gördüm."

B Kutusu

"Hastalanınca doktora ya hiç ya da çok seyrek gider."

4 A kutusunda verilen cümledeki anlatım bozukluğu nasıl giderilebilir?

- A) "da" bağlacı cümleden atılarak
- B) Yüklem edilgen yapılarak
- C) Çoğul eki sözcükten çıkarılarak
- D) "ama" bağlacı "üstelik" ifadesiyle değiştirilerek

5 B kutusunda verilen cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle giderilebilir?

- A) "gider" yerine "gitmez" sözcüğü kullanılmalıdır.
- B) "hiç" sözcüğünden sonra "gitmez" sözcüğü getirilmelidir.
- C) "ya" ifadesi cümleden çıkarılmalıdır.
- D) Cümlenin başına "o" zamiri eklenmelidir.

6

1	Çatı Uyuşmazlığı
	Hafta içi bu tarlayı bitirip yeni ekinler ekilecek.
2	Ek Fiil Eksikliği
	İnsanlığı mükemmel ama duruşu hiç de öyle değildi.
3	Yardımcı Fiil Eksikliği
	Bu işe nitelikli ve eğitimsiz olmayan kişiler seçilecektir.
4	Tamlama Yanlışlığı
	Klasik ve halk müziğinin en tanınmış simasını geçen hafta kaybettik.

Yukarıda örneklerle desteklenen konu başlıkları düşünüldüğünde, "Hafta içi bu tarlayı bitirip yeni ekinler ekilecek." cümlesi numaralandırılmış konu başlıklarının hangisine örnek sayılabilir?

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

7

Burada yapıya dayalı anlatım bozuklukları ile ilgili cümleler verilmiştir.

Tamlama Yanlışlığı

1

.....

.....

.....

.....

Özne Eksikliği

2

Yolun tam ortasında kanalizasyon borusu patlamış, çok geçmeden trafiğe kapatılmıştı.

Nesne Eksikliği

4

Ülkenin geleceğinin gençlerin elinde olduğunu söylüyor ve uyguluyordu.

Yüklem Eksikliği

3

.....

.....

.....

Buna göre boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki cümlelerden hangileri getirilmelidir?

A) 1 – Çiftlikteki işleri babam, iş yerinin sorumluluğunu da ben üstlenmişim.

3 – Arkadaşlarına değer verir, her zaman arayıp sorardı.

B) 1 – Bu kitap, özel ve devlet okullarında okutulacak.

3 – Yazarın Ankara anılarını sen, çocukluk şiirlerini de ben okuyayım.

C) 1 – Her ne kadar büyük şehre gelindiyse de beklenen başarıyı gösteremedi.

3 – Sandalyeler kırılmışlar, çöpler dökülmüşlerdi.

D) 1 – Toplantıda askerî, siyasî, ekonomi konular ele alındı.

3 – Sen de git herkes gibi, bekleme.

8

CÜMLELER

1. Bakan, ekonomik ve sağlık sorunları kamuoyu ile paylaştı.
2. Bugün Yasemin okula, diğerleri de kursa gittiler.
3. Ablamın morali çok bozulmuştu ve çok üzülmüştü.
4. Bütün yemeği organize etti ama bir türlü gelemedi.
5. Soğuk insanların güleç yüzünü buza çevirmişti.
6. Herkes okula gelse de kimse toplantıyı anlamlandırılmadı.
7. Onu takdir ettiğini ama aynı zamanda alkışladığını söylüyor.

Kim Hangi Cümleyi Söylemiştir?

- ◆ Korkut, özne eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu olan cümleyi söylemiştir.
- ◆ Hayat, çatı uyumsuzluğundan kaynaklı anlatım bozukluğu olan cümleyi söylemiştir.
- ◆ İnci, yüklem eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu olan cümleyi söylemiştir.
- ◆ Sedat, tamlama yanlışlığından kaynaklı anlatım bozukluğu olan cümleyi söylemiştir.
- ◆ Miraç, yer tamlayıcısı eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu olan cümleyi söylemiştir.
- ◆ Gülce, noktalama işaretinin eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu olan cümleyi söylemiştir.
- ◆ Erdem, yanlış bağlaç kullanmaktan kaynaklı anlatım bozukluğu olan cümleyi söylemiştir.

Yukarıda verilenlerden hareketle cümleleri kimlerin söyledikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A)

Hayat	Korkut	Sedat	Gülce	Erdem	İnci	Miraç
6	3	1	5	7	2	4

B)

Hayat	Korkut	Sedat	Gülce	Erdem	İnci	Miraç
5	4	1	2	6	3	7

C)

Hayat	Korkut	Sedat	Gülce	Erdem	İnci	Miraç
3	6	1	7	5	2	4

D)

Hayat	Korkut	Sedat	Gülce	Erdem	İnci	Miraç
4	2	7	5	6	3	1

- 9 Bir sosyal bilgiler öğretmeni, sınavdan düşük not alan öğrencisi Taner'den "metaforlarla" ilgili bir metin yazmasını ister. Bu metni yazdıktan sonra kendisine getirmesini söyler. Taner aşağıdaki metni yazar ve önce Türkçe öğretmenine götürür, metni anlatım bakımından incelemesini ister.

Metaforlar, bilinçaltı düşüncelerin fark edilmesini sağlar. Algıladığımız her şeyi yorumlamamıza yardım eder. Kelimenin tam anlamıyla dünyayı algılamamıza, anlam vermemize olanak sağlar. Metaforlar, aynı zamanda hayal gücümüzü de etkiler. Onlar olmadan hayal kurmak mümkün değildir.

Türkçe öğretmeni metni okuduktan sonra metinde anlatım bozukluğu olduğunu fark etmiş ancak kendisi metni düzeltmeyerek Taner'e birkaç öneride bulunmuştur. Bu önerileri doğrultusunda metnini düzenlerse ödevinden tam not alabileceğini söylemiştir. Türkçe öğretmeni, Taner'e şu önerilerde bulunmuştur:

- I. Cümlelerinde öznenin eksik olmamasına dikkat etmelisin.
- II. Kurduğun cümlelerde öge eksikliğinin olmamasına dikkat etmelisin.
- III. Cümlelerinde yer tamlayıcısı eksikliği olmamalı.
- IV. Cümlelerinde olumlu ve olumsuz yargıları birleştirirken kullandığın bağlaçların doğru bağlaçlar olmalarına özen göstermelisin.

Taner, yazdığı metni bu öneriler doğrultusunda değiştirerek aşağıdaki metni yazmış ve sosyal bilgilerden tam not almıştır.

Metaforlar, bilinçaltı düşüncelerin fark edilmesini sağlar. Algıladığımız her şeyi yorumlamamıza yardım eder. Kelimenin tam anlamıyla dünyayı algılamamıza, dünyaya anlam vermemize olanak sağlar. Metaforlar, aynı zamanda hayal gücümüzü de etkiler. Onlar olmadan hayal kurmak mümkün değildir.

Bu bilgilere göre Taner, değiştirdiği metinde Türkçe öğretmenin önerilerinden hangilerini uygulamıştır?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve IV D) III ve IV

- 10 Aşağıda anlatım bozukluğu ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir:

- ◆ Özne ve yüklem tekil ve çoğulluk bakımından uyumlu olması önemlidir. İnsan dışındaki varlıkların çoğul hâlleri özne olduğunda yüklem daima tekil olur.
- ◆ Aynı tamlanana bağlanan tamlayanlarla tamlama oluşturulurken verilen tamlayanların tamlananla uyumlu olmasına dikkat edilmelidir.
- ◆ Cümlede herhangi bir ögenin eksik olmamasına dikkat edilmelidir. Cümlenin anlamına etki eden ögelerden biri eksik olursa anlatım bozukluğu olur.

Bu bilgilere göre;

- I. Bu metinde devrik ve isim cümlesi örneklerini bulabilir misin?
- II. Eski arkadaşlarımla haberleştik, onlar yarı akşam burada olacaklarmış.
- III. Köpekler dakikalarca alkışlanmanın gururunu yaşıyorlardı.

cümlelerinden hangilerinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III

- 11 Sözcüklerin, anlamlarına uygun olmayan bir şekilde cümlede kullanılması anlatım bozukluğuna yol açmaktadır. Türk Dil Kurumu, bu yanlışlardan kaçınmak isteyenlere yardımcı olmak amacıyla birbiriyle sıkça karıştırılan bazı sözcüklerin anlamını şöyle vermiştir:

Saç: Baş derisini kaplayan kıllar.

Takdir: Beğenme, beğenip belirtme, değer verme

Sac: Yassı demir ürünü

Taktir: Sıvı karışımlarda, değişen birleşimleri oluşturan ögeleri belirli ürünlere ayırmak

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Her koşulda seviyeyi koruyabilenleri çok taktir ederim.
- B) Sac sobamıza elden düşme borular alınmıştı.
- C) Hakkında sarf edilen alaycı sözlere mukabil şimdi takdirler, hürmetkâr iltifatlarla karşıliyorduk.
- D) Kendisini son kez gördüğümde babamın saçları nasıl beyazsa ilk kez gördüğümde de bembeyazdı.

12

Bu şehrin güzelliğini arkadaşlarıma anlatır ve buraya davet ederim.

Tüm dertlerimizi öğretmenimizle paylaşır, ondan medet umardık.

Sizin ev, konuşmasını bilmeyen küstah insanlarla dolu.

O karanlık gecede, annem ve ben sizin yanınızdaydık.

Görselde kullanılan bazı ifadelerde anlatım bozuklukları bulunmaktadır.

Buna göre numaralandırılmış kişilerin cümlelerinde bulunan anlatım bozuklukları aşağıdakilerin hangisinde yanlış verilmiştir?

- A) 1 – Nesne eksikliği B) 2 – Özne eksikliği C) 3 – Ek yanlışlığı D) 4 – Özne-yüklem uyumsuzluğu

13

- ◆ Çoğunlukla ad ve sıfatların aynı tamlanana bağlanması sonucu oluşan anlatım bozukluğuna tamlama yanlışları denir.
- ◆ Bağlaçlardan bazıları olumlu ve olumsuz yargıları birbirine bağlar. Bu duruma uymayan kullanımlarda oluşan anlatım bozukluğuna bağlaç yanlışları denir.

Okullar arası bir yarışmada öğrencilerden tamlama yanlışları ve bağlaç yanlışlarıyla ilgili cümleler yazmaları istenmiştir. Yarışmaya katılan öğrenciler, yazdıkları cümlelerdeki her tamlama ve bağlaç yanlışından üçer puan kazanacaktır. Yarışmaya katılan öğrencilerin yazmış olduğu cümleler aşağıda verilmiştir.

ENGİN

- ◆ Ben daha çok, sanat ve klasik müzik dinlemeyi severim.
- ◆ Derste her birimizden epik ve aşk şiirlerine örnekler vermemiz istendi.
- ◆ Bu akşam, bir yere gidemem ama çok yorgunum.
- ◆ Arkadaşımın görüşmek istediğim fakat ona ulaşamadım.

KAZIM

- ◆ Güneşin doğuşunu görmek için erken kalktık.
- ◆ Ekonomik ve sağlık problemleri hal edilmeden ilerleme kaydedilemez.
- ◆ İlk derste belgisiz ve sayı sıfatlarını işledik.
- ◆ Çok çalışkan bir öğrenci ve bir o kadar da saygılı.

AYNUR

- ◆ Elmayı çok seviyor ama her pazara gittiğinde mutlaka alıyordu.
- ◆ Doğa ve toplumsal olaylar farklı bilim dallarının inceleme alanına girer.
- ◆ Deprem nedeniyle özel ve kamu kuruluşları beş gün tatil edildi.
- ◆ Ben bugün sinemaya gelemem ama evde yapmam gereken bir sürü işim var.

Verilen bilgilere göre öğrencilerin bu sorudan aldığı puanlar hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	ENGİN	KAZIM	AYNUR
A)	12	9	9
B)	9	6	12
C)	6	6	6
D)	9	9	12

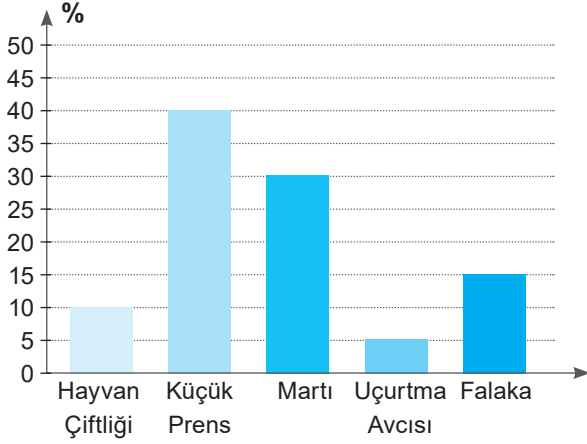
Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

anlatım bozukluğu, özne-yüklem uyumsuzluğu, eklerle ilgili yanlışlar, öge eksikliği, tamlama yanlışları, zamir eksikliği, eylemsi (fiilimsi) yanlışları, çatı uyumsuzluğu, bağlaç yanlışları, noktalama işaretlerinin eksikliği, özne eksikliği, nesne eksikliği, yüklem eksikliği, yer tamlayıcısı eksikliği, yapıya dayalı, kişi açısından uyumsuzluk, tekilik-çoğulluk açısından uyumsuzluk

1. Yüklem, öznenin bildirdiği şahsa göre çekimlenmesinden, özne ile yüklem kişi bakımından uyumlu olmamasından doğan anlatım bozukluğuna ne denir?
Örnek: Mert, Cenk ve ben bu oylamaya katılmayacağım.
Cevap:
2. Özne ile yüklem arasında tekilik-çoğulluk bakımından uyum olmaması nedeniyle oluşan anlatım bozukluğuna ne ad verilir?
Örnek: Hayvanlar yaylada otluyorlar. (otluyor)
Cevap:
3. Cümlede kullanımına gerek olmadığı hâlde iyelik eki kullanmanın neden olduğu anlatım bozukluğuna ne ad verilir?
Örnek: Düzgün konuşmasını öğrenmeliyiz. (konuşmayı)
Cevap:
4. Birden fazla yüklemi olan cümlelerin ortak özneye bağlanmasıyla oluşan anlatım bozukluğuna ne denir?
Örnek: Biz ağaca bakmadık, bize meyve verdi. (meyve veren kim → ağaç)
Cevap:
5. Birden çok yüklemli cümlelerde yüklem ortak kullanılmasıyla oluşan anlatım bozukluğuna ne denir?
Örnek: Ben yemek, o ise temizlik yaptı. (Ben yemek yaptım, o ise temizlik yaptı.)
Cevap:
6. Cümlede nesnenin yani yapılan işten etkilenen ögenin bulunmamasından kaynaklanan anlatım bozukluğuna ne ad verilir?
Örnek: Ona hiç kızmıyor çünkü çok seviyor. (Ona hiç kızmıyor çünkü onu çok seviyor.)
Cevap:
7. Birden fazla yüklemli cümlelerde yer tamlayıcısının belirtilmemesi nedeniyle oluşan anlatım bozukluğuna ne ad verilir?
Örnek: Çocukları yanına çağırdı ve hediyeler dağıttı. (Çocukları yanına çağırdı ve onlara hediyeler dağıttı.)
Cevap:
8. İsim ve sıfat tamlamalarında, tamlayan ile tamlanan durumundaki kelimeler uyumlu olmamasından kaynaklanan anlatım bozukluğuna ne denir?
Örnek: Yüksek dağları ve denizleri aştım da geldim. (Yüksek dağları ve engin denizleri aştım da geldim.)
Cevap:
9. Cümle içinde kullanılması gereken “sen, o” zamirlerinin kullanılmamasından doğan anlatım bozukluğuna ne ad verilir?
Örnek: (Senin/Onun) Akif'in kardeşi olduğunu yeni öğrendim.
Cevap:
10. Bir cümlede eylemsinin kullanılması gerekirken kullanılmaması ya da yanlış eylemsi kullanılmamasından kaynaklanan anlatım bozukluğuna ne ad verilir?
Örnek: Yapılacak savaşta çok kayıp verildi. (Yapılan)
Cevap:
11. Cümlede, yüklem özne-yüklem ilişkisine göre aynı çatı özelliğine sahip olmaması nedeniyle oluşan anlatım bozukluğuna ne ad verilir?
Örnek: Onlarla konuşup dışarı çıktı. (çıkıktı)
Cevap:
12. Bağlaçların, cümlede olumludan olumsuzza ya da olumsuzdan olumlu yargıya geçişi sağlama veya aynı anlam özelliğindeki cümleleri birbirine bağlama görevine uygun kullanılmamasından doğan anlatım bozukluğuna ne denir?
Örnek: Ne sana ne ona yardımcı olmayacak. (olacak)
Cevap:
13. Cümlede noktalama işaretlerinin kullanılmaması veya yanlış yerde kullanılması nedeniyle oluşan anlatım bozukluğuna ne ad verilir?
Örnek: Yaralı, kadın polisle görüşmek istedi.
Cevap:
14. Cümlede zamir belirtilmediğinde, bahsedilen kişinin kim olduğu anlaşılamamaktadır.
Örnek: Yemek yapabildiğini bilmiyordum. → Kimin? Buna göre “Geldiğini görmedim.” cümlesindeki anlatım bozukluğunun giderilmiş hâli nasıldır?
Cevap:
15. Cümledeki öznesi belgisiz sıfat ya da belgisiz zamir ise yüklem mutlaka tekil olur.
Örnek: Hepsi bu işe talip olmadılar. (olmadı)
Buna göre “Kimse bizi dinlemediler.” cümlesindeki anlatım bozukluğunun giderilmiş hâli nasıldır?
Cevap:

1. Aşağıdaki grafikte bir sınıftaki öğrencilerin okudukları kitap isimleri ve okunma oranları verilmiştir.

Bu grafikten aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Sınıftaki herkes düzenli bir şekilde kitap okumaktadır.
 B) Sınıftaki öğrencilerin en çok okudukları kitap Küçük Prens'tir.
 C) Martı'nın okunma oranı Falaka'nın iki katıdır.
 D) Sınıftaki öğrencilerin en az okudukları kitap Uçurtma Avcısı'dır.

2.

Cinsiyet	Göz Rengi			
	Mavi	Yeşil	Kahverengi	Siyah
Erkek	4	3	15	11
Kız	2	6	12	9

Yukarıdaki tabloda bir sınıftaki öğrencilerin göz renklerine göre dağılımları verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Mavi gözlü erkek ve kızların toplam sayısı, siyah gözlü kızların sayısından daha azdır.
 B) Kahverengi gözlü kızların sayısı, siyah gözlü erkeklerin sayısından bir fazladır.
 C) Kahverengi gözlü erkeklerin sayısı, yeşil gözlü ve siyah gözlü kızların sayısının toplamına eşittir.
 D) Yeşil gözlü kızların sayısı, mavi gözlü erkeklerin sayısından daha azdır.

3 ve 4. soruları aşağıdaki tabloya göre cevaplayınız.

	Gitar	Bilgisayar	İngilizce
Beyza		✓	✓
Buse	✓		
Yusuf	✓	✓	
Sami		✓	

Yukarıdaki tabloda Beyza, Buse, Yusuf ve Sami adlı kişilerin gittikleri kurslar gösterilmiştir.

3. Aşağıda verilen bilgilerden hangisi tablodan çıkarılamaz?

- A) Üç kişi bilgisayar kursuna gitmektedir.
 B) İngilizce kursuna gidenlerden biri de Sami'dir.
 C) Yusuf'un gittiği kurslardan birine Buse de gitmektedir.
 D) Beyza'nın gittiği kurs sayısı Sami'ninkinden fazladır.

4. Aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Belirtilen kişilerden sadece Beyza İngilizce kursuna gitmektedir.
 B) Bilgisayar kursuna gidenlerin sayısı gitar kursuna gidenlerinkinden fazladır.
 C) İki kişi gitar kursuna gitmeyi tercih etmiştir.
 D) Bilgisayar kursuna giden üç kişiden ikisi başarısız olmuştur.

5.

Kişiler	Çiçek İsimleri	Çiçeklerin Fiyatları
Aslı	Orkide	100 TL
Tülin	Karanfil	25 TL
Yavuz	Gül	50 TL
Kerem	Papatya	75 TL

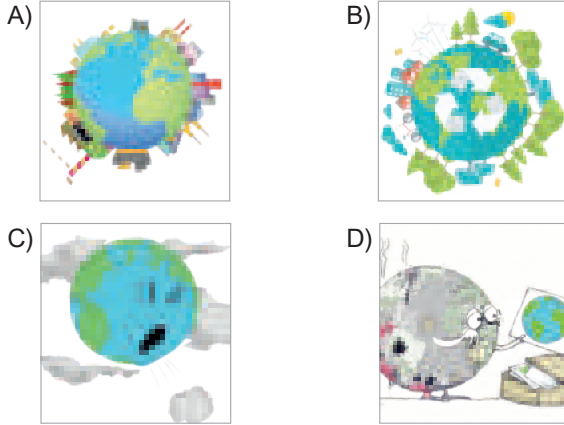
Yukarıdaki tabloda bazı kişilerin çiçekçiden aldıkları çiçeklerin türleri ve fiyatları verilmiştir.

Tablodan hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

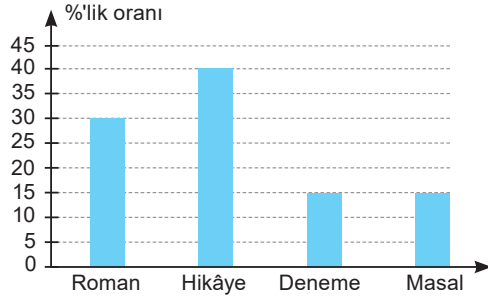
- A) En ucuz çiçeği Tülin, en pahalı çiçeği Aslı almıştır.
 B) Bir orkide fiyatına 2 adet gül alınabilir.
 C) Papatya, her mevsim yetişmediğinden pahalıdır.
 D) Karanfil, gülün yarı fiyatıdır.

6. Aşağıdaki görsellerin hangisinde küresel kirlenmeye bir çözüm önerisi vardır?

7.

Grafikte Gamze'nin kitaplığındaki kitapların türlere göre dağılımının yüzdelik oranları verilmiştir.

Buna göre bu kitaplıkla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kitaplıkta, masal ve deneme türündeki kitaplar aynı oranda bulunmaktadır.
- B) Kitaplıktaki romanlar, denemelerden fazla; hikâyelerden azdır.
- C) Gamze, en çok hikâye kitabı almıştır.
- D) Kitaplıktaki romanların edebî niteliği denemelerden daha iyidir.

8.

Bu görselde aşağıdakilerden hangisine dikkat çekilmiştir?

- A) Sağlıksız yaşam
- B) Düzensiz beslenme
- C) Teknoloji bağımlılığı
- D) Enerji israfı

9. Aşağıdaki tabloda Türkiye'nin yıllara göre ormanlık alanları ve en yaygın ağaç türleri belirtilmiştir.

Ormanlık Alanlar		Ağaç Türleri	
Yıllar	Oranı	Ağaç türü	Oranı
1999	% 26,7	Sarıçam	% 6,80
2004	% 27,2	Kayın	% 8,56
2012	% 27,7	Karaçam	% 19,03
2018	% 28,6	Kızılçam	% 25,13
2019	% 29	Meşe	% 26,52

Tablodaki bilgilerden yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) 2019 yılında en fazla hangi ağaç türünün yetiştiğine
- B) Her geçen yıl ormanlık alanların arttığına
- C) 2004 ve 2012 yıllarında ormanlık alanların oranlarının birbirine yakın olduğuna
- D) Ağaç türlerine göre yapılan sıralamada meşenin başı çektiğine

10.

Bu görselde belirtilen problemle ilgili aşağıdakilerden hangisi bir çözüm önerisi olamaz?

- A) Günde birkaç kere yürüyüşe çıkmalıyız.
- B) Kilo kontrolü için farklı zamanlarda tartılmalıyız.
- C) Anı yaşayarak hayatın tüm renklerini tatmalıyız.
- D) Yiyeceklerimize dikkat ederek sıhhatli olmalıyız.

11. Millî Eğitim Bakanlığı, öğrencilere ait bazı bilgileri e-okul sistemi ile internet ortamına aktarmaktadır. Bu bilgiler öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin erişebileceği şekilde internet ortamına yüklenmiştir. Aşağıda bir öğrencinin e-okul sistemine kayıtlı olan bilgilerinin ekran görüntüsü verilmiştir.

Ekran Görüntüleri

Veli Bilgilendirme Sistemi
e-Okul Veli Girişi

Akın Öğrenci Ekle-Sil

Veli Bilgilendirme Sistemi
Öğrenci Bilgileri
Akın 8. Sınıf

Not Bilgileri Devamsızlık Bilgisi Ders Programı

Sınav Tarihleri Şube Yazılı Ortalamaları

Veli Bilgilendirme Sistemi
Not Bilgisi
Akın 8. Sınıf

I. Dönem-Notu Girilmiş Dersler

TÜRKÇE

1. Sınav 100

Puanı 100

FEN BİLİMLERİ - I. Dönem

1. Sınav 85

Puanı 85

MATEMATİK

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Millî Eğitim Bakanlığının e-okul sistemini uygulama amaçlarından biri ola-
maz?

- A) Velinin öğrencinin okula devam durumunu kontrol etmesini sağlamak
B) Velinin program ve öğrenci hakkındaki görüş ve önerilerini almak
C) Veliyi öğrencinin öğretim programı konusunda bilgilendirmek
D) Öğrencinin not durumunu ders ders velinin hizmetine sunmak
12. 2020–2021 Eğitim Öğretim Yılı Değerler Eğitimi Konuları

AYLAR	KONULAR	AYLAR	KONULAR
Eylül	Vatanserverlik	Şubat	Güven - Öz güven
Ekim	Temizlik ve Düzen	Mart	Merhamet
Kasım	Yardımlaşma	Nisan	Doğruluk - Dürüstlük
Aralık	Tutumluluk	Mayıs	Sevgi - Saygı
Ocak	Empati	Haziran	Yıl sonu değerlendirme raporunun hazırlanması

Tabloya göre 8. sınıfların dersine giren Elif Öğretmen, “Kendini duygu ve düşüncede bir başkasının yerine koyabilmeyi” vurgulayan bir metni, hangi ayda işlemelidir?

- A) Eylül B) Ocak C) Mart D) Mayıs

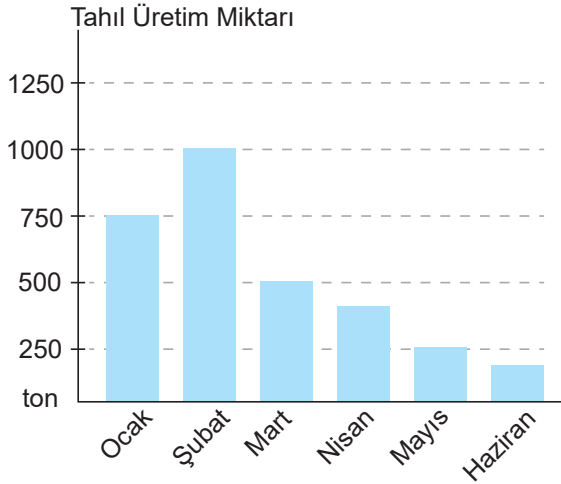
13.

ATIKLARIN DOĞADA ÇÜRÜME SÜRELERİ	
Kâğıt - Gazete (2-4 Hafta)	Muz Kabuğu (2-5 Hafta)
Alüminyum Kutu (100 Yıl)	Lastik Ayakkabı Tabanı (2-5 Hafta)
Plastik Bardak (250 Yıl)	PİL (300 Yıl)
Plastik Şişe (1000 Yıl)	Cam Şişe (4000 Yıl)

Görselden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Muz kabuğu, lastik bir ayakkabı tabanından daha kısa sürede toprağa karışır.
B) Toprağa karışımı en kolay olan atık kâğıttır.
C) En uzun süre doğaya zarar veren atık, cam şisedir.
D) Plastik bir bardak, çeyrek bin yılda çürür.

14.

Bu grafikte bir fabrikanın aylara göre tahıl üretiminin dağılımı verilmiştir.

Verilen grafikte aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Şubat ayı üretim miktarı mart ve haziran ayı toplam üretim miktarından fazladır.
B) İlk üç ayın toplam üretim miktarı 2000 tondan fazladır.
C) Mart ayında en çok arpa üretimi olmuştur.
D) En düşük üretim miktarı mayıs ayından sonra olmuştur.

15.

TİTANİK	NUH'UN GEMİSİ
53 metre	14 metre
269 metre	137 metre
28 metre	23 metre
Çelik	Ahşap
3.549 insan 3 haftalık erzak	50.000 hayvan 2.000.000 böcek 8 insan - 1 yıllık erzak

Bu görselden aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Nuh'un gemisinde kullanılan malzeme, Titanik'te kullanılan göre daha dayanıklıdır.
B) Titanik, Nuh'un gemisine göre daha az kapasiteye sahiptir.
C) Gemilerdeki yiyecek miktarına göre Titanik'te daha uzun süre kalınabilir.
D) Titanik ve Nuh'un gemisi ebatları, yapımında kullanılan ürün ve iç hacmi bakımından farklıdır.

16. Tabloda 1900–2005 yılları arasında kıtalarda meydana gelen kasırgaların sayısı, yaşanan can kaybı ve oluşan hasarın maliyeti yer almaktadır.

Kıta	Kasırga Sayısı	Can Kaybı	Hasar (Milyar dolar)
Afrika	153	4500	3,6
Amerika	855	95.000	141
Asya	1120	1.100.000	87
Avrupa	262	7000	42
Okyanusya	250	1900	9
Toplam	2540	1.208.400	282,6

Buna göre tablodan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Kasırga sayısı ve can kaybı en çok olan yer Asya kıtasıdır.
B) Kasırgalar en fazla hasarı Amerika kıtasına vermiştir.
C) Kasırga sayısı ve yaşanan hasar miktarı en az olan yer Afrika kıtasıdır.
D) Sel oluşumuna neden olan olan kasırgalar daha çok Asya kıtasında etkili olmuştur.

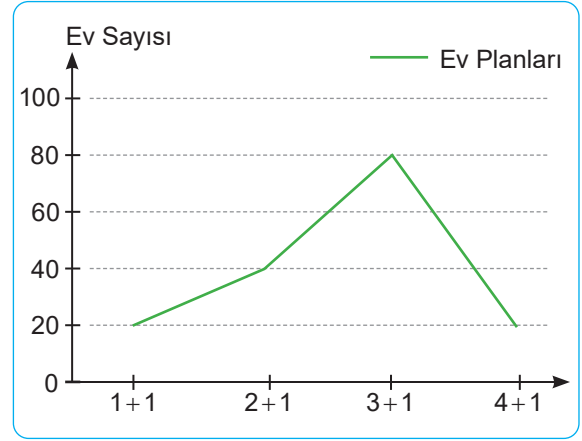
17. Aşağıda kan gruplarının uyumlulukları ile ilgili bir tablo verilmiştir.

		Verici							
		0(-)	0(+)	A(-)	A(+)	B(-)	B(+)	AB(-)	AB(+)
Alıcı	0(-)	✓	×	×	×	×	×	×	×
	0(+)	✓	✓	×	×	×	×	×	×
	A(-)	✓	×	✓	×	×	×	×	×
	A(+)	✓	✓	✓	✓	×	×	×	×
	B(-)	✓	×	×	×	✓	×	×	×
	B(+)	✓	✓	×	×	✓	✓	×	×
	AB(-)	✓	×	✓	×	✓	×	✓	×
	AB(+)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Buna göre aşağıdaki kan gruplarından hangilerinin uyumlu olduğu söylenebilir?

- A) B(-) → A(-), AB(+)
 B) A(-) → AB(-), B(+)
 C) B(+) → B(+), 0(-)
 D) 0(+) → AB(+), AB(-)

- 18.

Yukarıda verilen grafikte bir sitede 1+1, 2+1, 3+1 ve 4+1 planında yapılan evler gösterilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) 2+1 evlerin sayısı, 4+1 evlerin sayısından fazladır.
 B) Bu sitede en çok 3+1 evlere yer verilmiştir.
 C) 4+1 evlerin sayısı; 3+1'den az, 1+1'den fazladır.
 D) 2+1 evlerin sayısı, 1+1 ve 4+1 evlerin sayısının toplamına eşittir.

- 19.

KUMAŞ TÜRLERİ

NO	TÜR	ÖZELLİK
1	FRESKO	Sert
2	ETAMİN	İnce ve hafif
3	SAKSONİ	Yumuşak ve ışık geçirmez
4	TAFTA	Parlak ve sert
5	ŞİFON	Hafif ve ışık geçirir

KULLANIM ALANLARINA GÖRE KUMAŞ TÜRLERİ

		KUMAŞ TÜRLERİ				
		1	2	3	4	5
Kullanım Alanları	Kayış	+	-	-	-	-
	Halı Arkası Malzemesi	-	+	-	-	-
	Spor Çanta	-	+	+	-	-
	Can Yeleği	+	-	-	+	-
	Asker Giysisi	-	-	-	+	-
	Tank	-	-	-	-	+
	Yağmurluk	-	-	-	-	+

Bu tablolardan hareketle aşağıdakilerin hangisinde kumaş kullanımı konusunda hatalı davranıldığı söylenebilir?

- A) Tank yapımında ışık geçirir bir kumaş kullanılması
 B) Yağmurluk yapımında ışık geçirmez özelliğe sahip kumaş kullanılması
 C) Spor çanta yapımında ince ve ışık geçirmez kumaşın kullanılması
 D) Can yeleğinin yapımında parlak yapıda bir kumaşın kullanılması

1.

Meditasyonun Nasıl Yapıldığına Dair Bir Rehber

1

Sessiz ve sakin bir yer bulun. Birkaç dakika rahatsız edilmeyeceğiniz bir zaman ve yer seçin.

2

Vücudunuzun rahat hissetmesini sağlamak için gevşek ve rahat kıyafetler giyin.

3

Düz bir zemine çapraz ayakla oturun. Sırtınızı düz ve bacaklarınızı çapraz şekilde tutarak yere oturun.

4

Derin nefes alın ve odaklanın. Derin nefes almaya başlayınca vücudunuzun rahatlamasını ve nefesin içeri girip çıkmasını hissedin.

Meditasyon sırasında nasıl bir pozisyonda durulması gerektiğini bilmeyen bir kişi görselde numaralandırılmış talimatlardan hangisine dikkat etmelidir?

A) 1

B) 2

C) 3

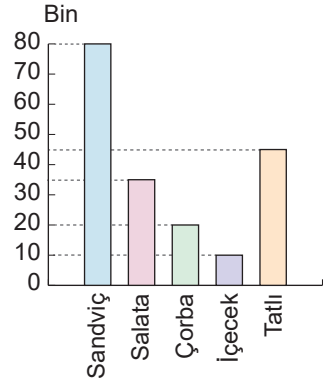
D) 4

2.

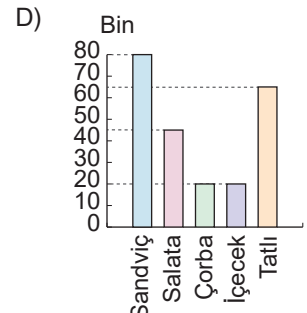
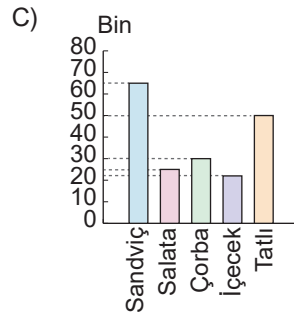
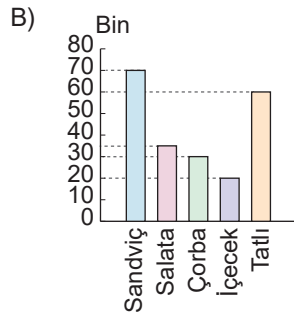
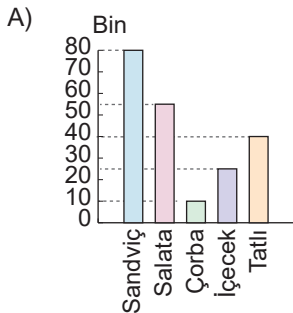
Yandaki grafikte bir lokantanın ocak ayında sattığı yiyecek ve içecek miktarları gösterilmiştir.

Bu lokantanın şubat ayında sattığı yiyecek ve içecek miktarlarıyla ilgili olarak da aşağıdaki bilgilere ulaşılmıştır:

- ◆ En fazla satılan ürün sandviçtir.
- ◆ Salata ve içecek aynı miktarda artmıştır.
- ◆ Tatlı miktarında önceki aya göre artış olmuştur.

Buna göre lokantanın şubat ayında satılan ürün miktarını gösteren grafik aşağıdakilerden hangisi olabilir?

3 ve 4. soruları aşağıdaki tabloya göre cevaplayınız.

Gömlek / Triko / Pantolon	Ceket / Mont / Takım Elbise
30 derecede makinede yıkanabilir.	30 derecede makinede yıkanamaz.
Elde yıkanabilir.	Elde yıkanamaz.
Kuru temizleme yapılabilir.	Kuru temizleme yapılamaz.
Çamaşır suyu kullanmayınız.	Çamaşır suyu kullanmayınız.
Orta ısıda ütülenebilir.	Ütülenemez.

Tabloda çeşitli ürünlerin bakımı ve temizliği ile ilgili dikkat edilmesi gerekenler verilmiştir.

3. Tabloya göre aşağıdakilerden hangisi yanlış bir uygulamadır?

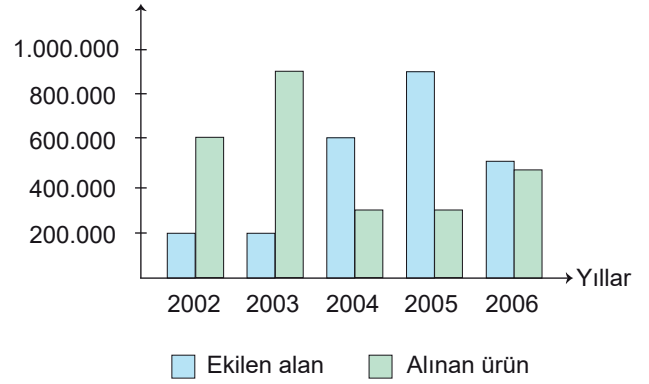
- A) Zeynep, eşinin pantolonlarını çamaşır makinesinde düşük sıcaklıkta yıkamıştır.
- B) Yunus, ceket ve kışlık montunu iki ayda bir kuru temizlemeye götürmektedir.
- C) Toplantıya yetişmek isteyen Filiz, ceketinin kırışıklığını hemen gidermek için en yüksek derecede ütlemiştir.
- D) Nida Hanım yeşil ve siyah gömleğini ayrı ayrı, elde yıkamaktadır.

4. Seda, pantolon ve ceketini aynı anda temizlemek istiyor.

Bunun için aşağıdakilerden hangisini yapabilir?

- A) Her ikisini de 30 derecede makinede yıkayabilir.
- B) Kuru temizleme yapılabilir.
- C) Her ikisini de çamaşır suyunda bekletip yıkayabilir.
- D) Elde yıkama yapabilir.

5 ve 6. soruları aşağıdaki grafiğe göre cevaplayınız.

5. Yukarıdaki grafikten aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) 2006'da alınan verim 2004'te alınan verimden azdır.
- B) 2002'de alınan verim 2003'te alınan verimden fazladır.
- C) Ekili alanın en fazla olduğu yıl 2003'tür.
- D) Ekilen alandan en fazla verim 2003 yılında elde edilmiştir.

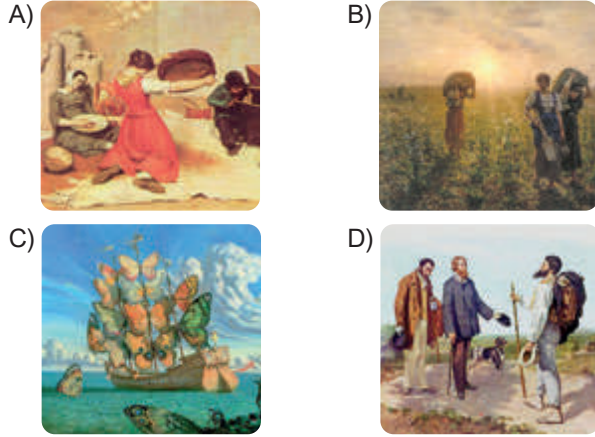
6. Verilen grafikte aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılabilir?

- A) En fazla verim, yağışlı yerlerde ekilen alanlardan elde edilir.
- B) Ekilen alan az olsa da gübreleme ile elde edilen ürün artar.
- C) Ekilen alanın çok olması elde edilen ürünün de fazla olacağı anlamına gelmez.
- D) Ne kadar çok ekili alan olursa o kadar verim alınır.

7. Tolstoy, sanatsal kaygılardan kendisini arındırabilmiş ve yaşamın gerçeğiyle yakınlaşmış, elini uzatsa tutacağına olan inancını okura hissettirebilmiş bir sadeliği savunur. Sırf bu yüzden birçok akademik araştırmalardansa kendisiyle konuşmak ve iç dünyasını paylaşmak için yazılan bir "günlük"ü daha çok önemser. Tolstoy'un, bir sanat eserinde aradığı gerçek, yaşantıdan beslenen öğreticiliktir.

Aşağıdaki tablolardan hangisi Tolstoy'un onayladığı türden bir sanat eseri değildir?

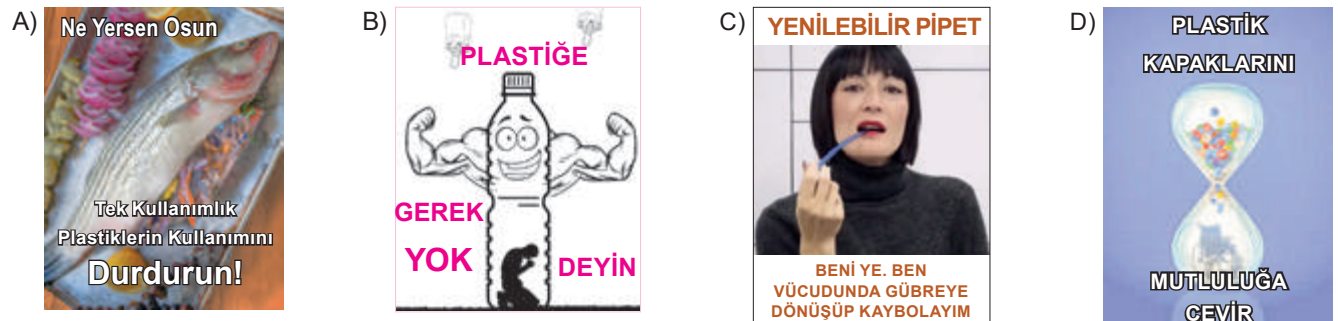

9. Plastikler; dünyada gün geçtikçe kullanımı artan, pratiklik konusunda tercih edilen ve kullandıktan sonra doğaya atık olarak bırakılması sonucu yıllarca süren yok olma işleminden dolayı zararlı maddeler arasındadır. Plastik ham maddesi petrol olan bir üründür ve birtakım işlemlerden geçirilerek renk ve şeffaflık verilmektedir. Geçirdiği işlemler sırasında kimyasal tepkimeler yaşayan plastik, zararlı maddeler hâlinde çevreye bırakıldığı zaman ham maddesi petrol gibi yıllarca çevreye zarar vermeden muhafaza edilememektedir. Geçirdiği işlemlerden sonra artık yeni bir madde hâline dönüşen plastikler, bilinçli plastik kullanımı için geçerli olacak zararlara sahiptir.

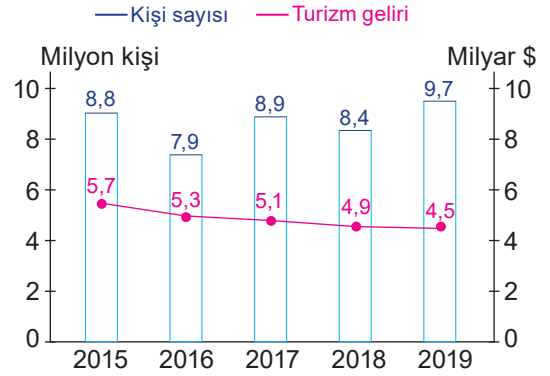
Hayatınızdan plastiği kendi çabalarınızla atmak için sizlere plastik kullanımını azaltacak 5 müthiş öneri:

- ◆ Her zaman yanınızda kullanılabilir bez çantalar olsun.
- ◆ Su matarası kullanın.
- ◆ Pipet kullanmayın.
- ◆ Paketlenmiş gıda yerine toplu alım yapın.
- ◆ Plastik yerine paslanmaz çelik çatal, kaşık ve bıçak kullanın.

Bu metne göre aşağıdaki afişlerden hangisi plastik kullanımının azaltılması ile ilgili değildir?

8. Grafikte 2015 – 2019 yılları arasında ülkemize gelen turist sayısı ve gelir miktarı verilmiştir.

Buna göre grafikten aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Ülkemize gelen turist sayısının en fazla olduğu yıl 2019'dur.
- B) Gelir miktarında her yıl bir önceki yıla göre düşüş yaşanmıştır.
- C) Turist sayısındaki artışla beraber gelir miktarında da artış yaşanmıştır.
- D) Ülkemize gelen turist sayısı 7 milyonun altına düşmemiştir.

10.

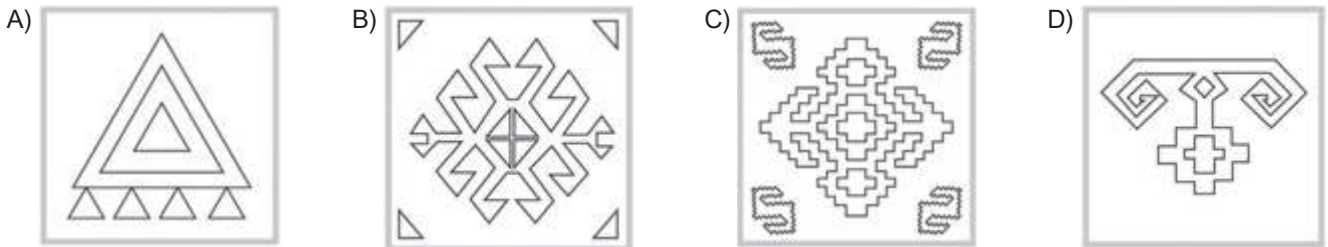

Dört farklı müşteri, sorun çıkan mobilyalarının garanti kapsamında tamir edilmesini istemektedir. Mobilyayı aldıkları firmaya bu amaçla bir dilekçe yazmışlardır.

Buna göre aşağıdaki taleplerden hangisinin firmadan olumlu cevap alması beklenir?

- A) Üç yıl önce satın aldığım sandalyenin üzerine çıkıp raftan bir şey alacağım sırada sandalye kırıldı ben de yere düşüp kolumu kırdım. Sandalyenin değiştirilmesini talep ediyorum.
- B) Bir yıl önce bahçeye koyduğum yemek masasının renginde güneş ışıklarından dolayı bozulmalar oluşmuş. Masanın değiştirilmesini talep ediyorum.
- C) Bir ay önce satın aldığım koltuk takımının ayaklarında gevşemeler olduğunu ve bu gevşemeler yüzünden koltukların sürekli hareket ettiğini fark ettim. Koltuk takımının değiştirilmesini talep ediyorum.
- D) Bir hafta önce sizden satın aldığım rafın üzerine koyduğum çay bardağı devrildi ve çay rafa döküldü. Sonradan silip kurutmama rağmen rafın deri bölgelerinde bozulmalar meydana geldi. Rafın yenisiyle değiştirilmesini talep ediyorum.
11. Akrep motifinde her iki tarafta birer tane kısaç bulunmaktadır. Bu motif Anadolu'da kötülüklerle karşı korunma amacıyla kullanılan motiflerden biridir. Pıtrak motifinde köşeler zikzaklıdır ve etrafta yine dört tane "S" şeklinde motif bulunmaktadır. Bu motif bolluğu ifade ettiğinden un çuvallarında, tandır örtülerinde ve pişmiş toprak kaplar üzerinde kullanılmıştır. Koç boynuzu motifi bereket, kahramanlık, güç ve erkeklik sembolüdür. Koç boynuzu motifi koçun önden, yandan ve tepeden görünüşü hilal gibi şekillerle stilize edilerek dokumalara aktarılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde sözü edilen motiflerden biri değildir?

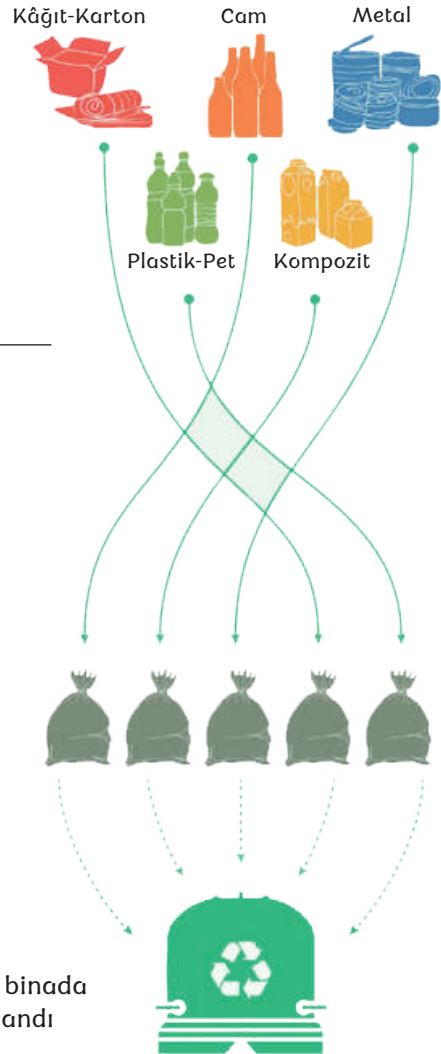
12.

“SIFIR ATIK”

ekonomiye 17 milyar liralık kazanç sağladı.

2017’de başlatılan “Sıfır Atık Projesi”, sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde atıkları kontrol altına almak, gelecek nesillere temiz ve gelişmiş bir Türkiye ile yaşanabilir dünya bırakma amacını taşıyor.

2017 - 2020 ARASINDA

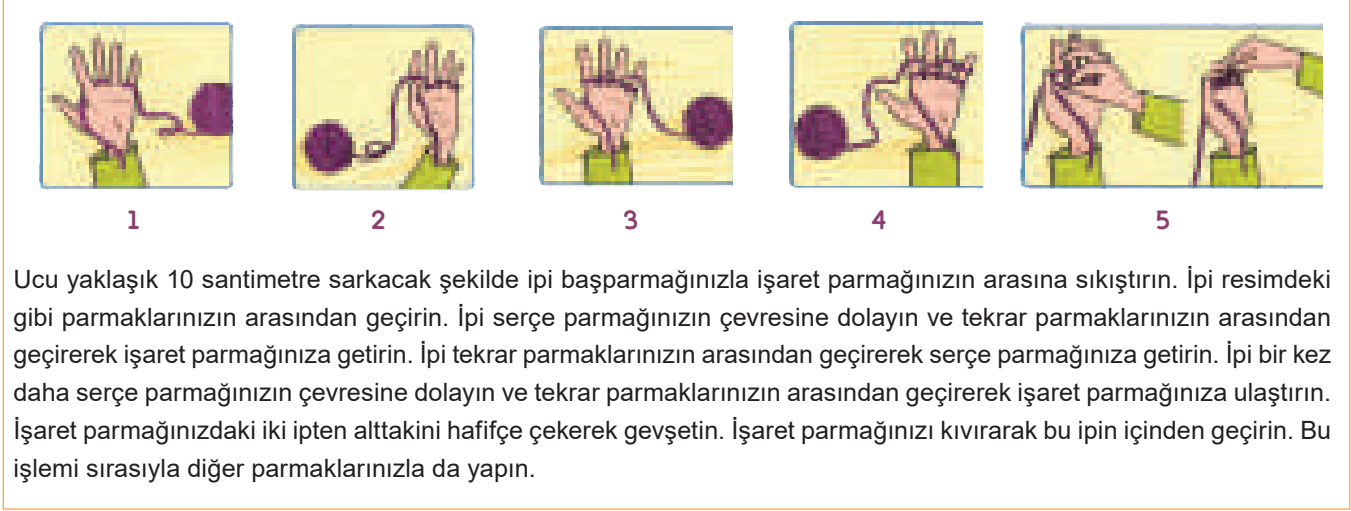

Bu infografikten (bilgilendirici görsel) aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- Projenin gerçekleştirilmesindeki amaca
- Projenin başlama tarihine
- Geri dönüştürülen atıkların cinsine ve bu atıklardan ne kadar tasarruf edildiğine
- Atıkların geri dönüştürülme yöntemine

13. Aşağıda parmak örgüsü adı verilen örgünün ilk beş aşamasının anlatımı görselleriyle birlikte verilmiştir.

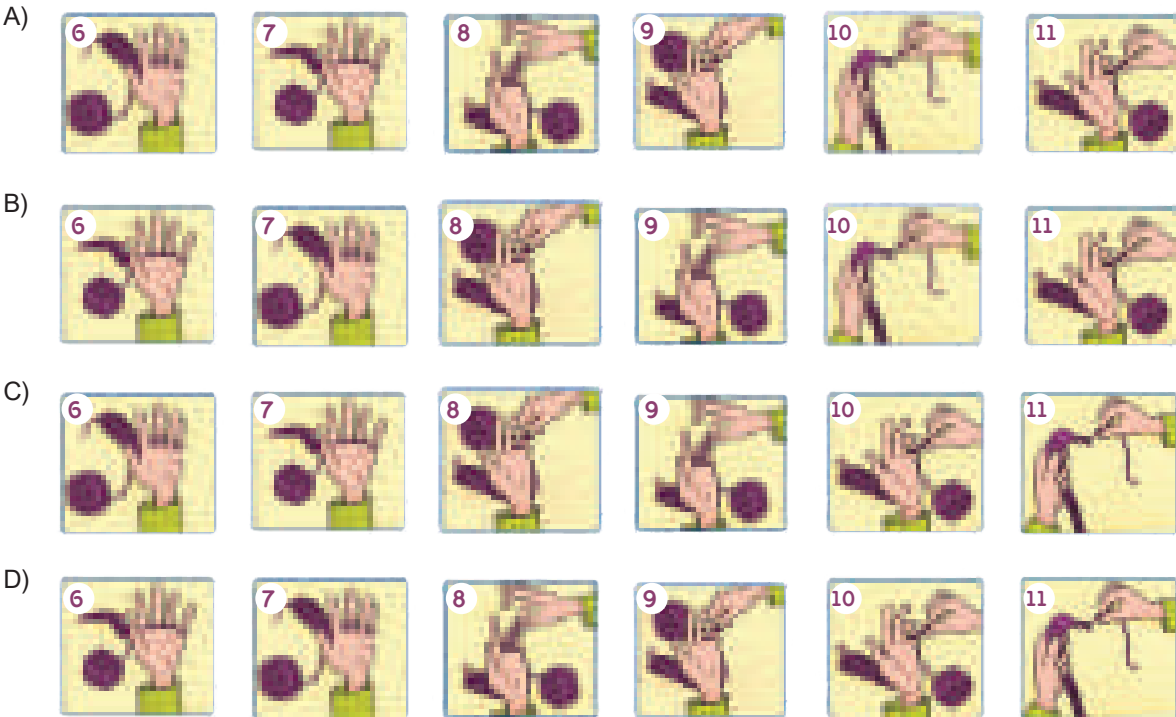

Ucu yaklaşık 10 santimetre sarkacak şekilde ipi başparmağınızla işaret parmağınızın arasına sıkıştırın. İpi resimdeki gibi parmaklarınızın arasından geçirin. İpi serçe parmağınızın çevresine dolayın ve tekrar parmaklarınızın arasından geçirek işaret parmağınıza getirin. İpi tekrar parmaklarınızın arasından geçirek serçe parmağınıza getirin. İpi bir kez daha serçe parmağınızın çevresine dolayın ve tekrar parmaklarınızın arasından geçirek işaret parmağınıza ulaştırın. İşaret parmağınızdaki iki ipten alttakini hafifçe çekerek gevşetin. İşaret parmağınızı kıvrıyarak bu ipin içinden geçirin. Bu işlemi sırasıyla diğer parmaklarınızla da yapın.

Kalan aşamalar şu şekildedir:

Bu işlemin sonucunda baş parmak hariç tüm parmaklarınızda birer ip halkası kalacak. Bu halkaları parmaklarınızın alt kısımlarına doğru itin. Bu aşamadan sonra örgüye devam etmek için her seferinde üçüncü adımdan başlayarak tekrar edin. Örgünüz istediğiniz boya geldiğinde, işaret parmağınızdaki ipi hafifçe çekerek gevşetin. Bu ipi işaret parmağınızdan çıkarın ve orta parmağınıza geçirin. Daha sonra orta parmağınızdaki iki ipten alttakini hafifçe çekerek gevşetin. Orta parmağınızı kıvrıyarak ipin içinden geçirin. Orta parmağınızda kalan ipi gevşetin ve ipi bu parmağınızdan çıkarıp yüzük parmağınıza geçirin. Yüzük parmağınızdaki iki ipten alttakini hafifçe çekerek gevşetin. Yüzük parmağınızı kıvrıyarak ipin içinden geçirin. Yüzük parmağınızda kalan ipi gevşetin ve ipi bu parmağınızdan çıkarıp serçe parmağınıza geçirin. Serçe parmağınızdaki iplerden alttakini hafifçe çekerek gevşetin. Serçe parmağınızı kıvrıyarak ipin içinden geçirin. Serçe parmağınızda kalan son halkayı da çıkarın. İpi yaklaşık 10 santimetre pay bırakarak kesin. İpin ucunu serçe parmağınızdan çıkardığınız ip halkasının içinden geçirip çekin. Böylece örgünüz açılmayacak.

Bu metindeki açıklamaları içeren görseller aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

1

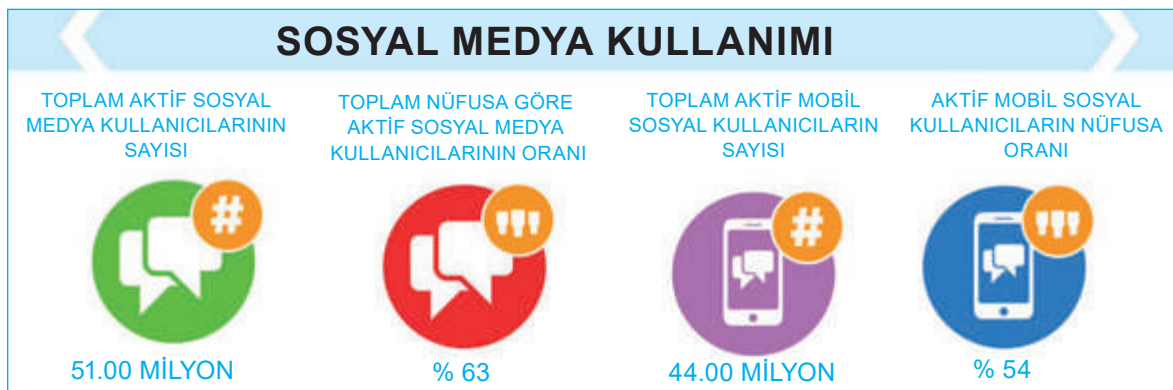
Görselden hareketle;

- I. Kapodakya'yı ziyaret eden turist sayısı düzenli olarak artmıştır.
- II. 2016 yılında Kapadokya'ya gelen turist sayısı diğer yıllara göre azdır.
- III. Turistlerden elde edilen gelir en fazla 2018 yılında olmuştur.
- IV. 2018'de turistler tarafından Kapadokya'da en çok ziyaret edilen yer, Göreme Açık Hava Müzesidir.

yukarıdakilerden hangileri söylenebilir?

- A) I ve II B) II ve IV C) II ve III D) III ve IV

2

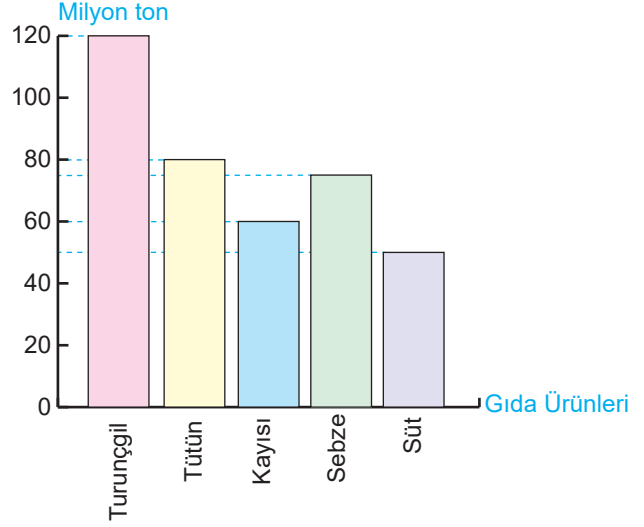
Bu görselden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Toplam nüfusun yarısından fazlası sosyal medyayı aktif bir şekilde kullanmaktadır.
- B) Sosyal medya kullanıcılarının elli milyondan fazlası belli bir dala yönelmiştir.
- C) Aktif bir şekilde sosyal medya kullanıcısı olan kişiler asosyal olma tehlikesi ile karşı karşıyadır.
- D) Toplam nüfusun yarısı sosyal medyayı kullanırken telefonu bir araç olarak kullanmaktadır.

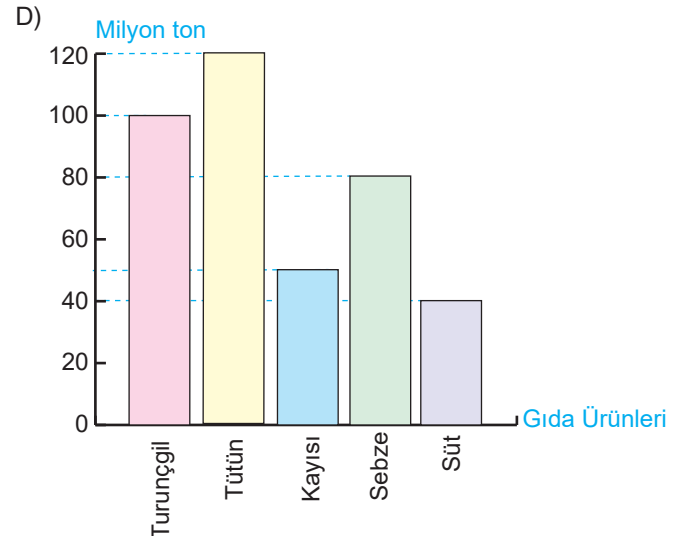
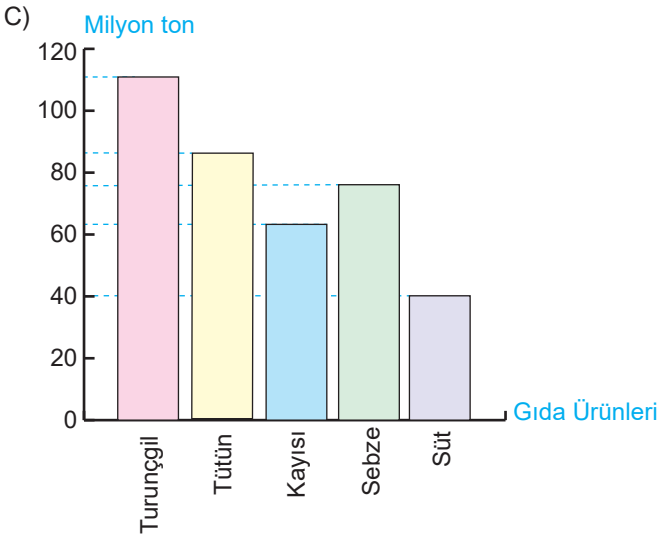
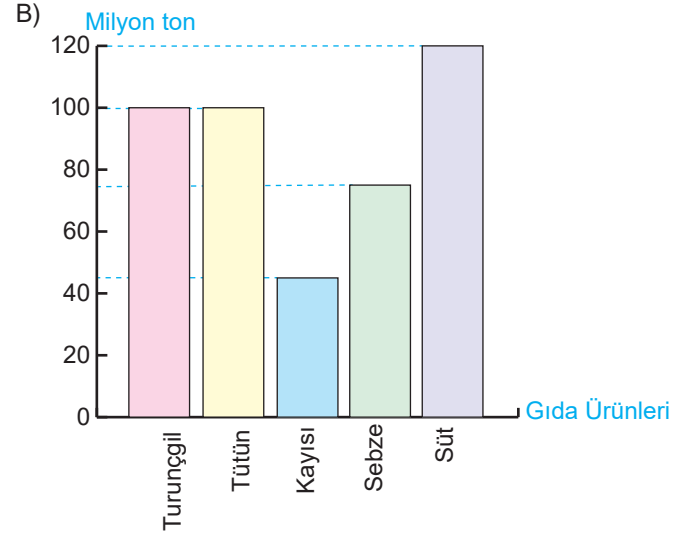
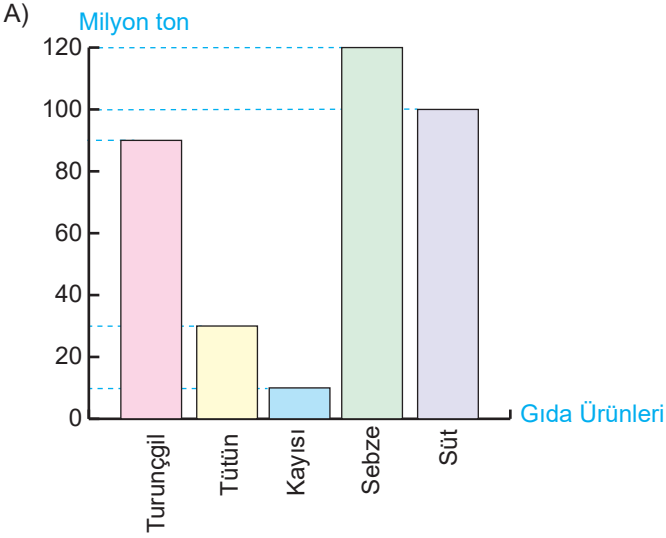

3 Yandaki grafikte bir ülkenin 2015 yılında ihraç ettiği başlıca gıda ürünlerinin miktarı gösterilmiştir. Bu ülkenin 2016 yılında ihraç ettiği başlıca gıda ürünleri ile ilgili şunlara ulaşılmıştır:

- ◆ En az ihraç edilen ürün kayısıdır.
- ◆ Kayısı ihracatında azalma olmuştur.
- ◆ 2015'te en fazla ihracatın olduğu üründe azalma olmuştur.
- ◆ Sebze ihracatında değişme gözlemlenmemiştir.
- ◆ 2015'te en az ihraç edilen ürün ihracatında artış olmuştur.

Buna göre sözü edilen ülkenin 2016 yılı gıda ürünleri ihracatını gösteren grafik aşağıdakilerden hangisi olabilir?

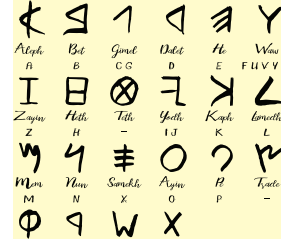
- 4 Atalarımız "Söz uçar, yazı kalır." demişlerdir. Yazı, icat edildiği günden bugüne pek çok değişim geçirmiştir. Tarihte kullanılan ilk yazı MÖ 3200'lerde Mezopotamya'da yaşayan Sümerlere ait çivi yazısıdır. Mısırlılar resimleri simgeleştirerek Hiyeroglif denilen yeni bir yazı türünü kullanmaya başlamışlardır. Resim yazısı olarak da bilinen bu yazı 700'den fazla işareten oluşmaktadır. Günümüzde kullanılan yazı sistemlerinin oluşmasında Fenikelilerin büyük rolü vardır. Sümerler yazı sistemini geliştirerek sembollere dayanan Fenike alfabesini oluşturmuşlardır. Latin alfabesi de dâhil günümüzde kullanılan birçok alfabe Fenikelilere dayanmaktadır. Yunanlılar Fenike alfabesine ünlü harfleri de ilave ederek bugünkü yazı sisteminin temelini oluşturmuşlardır. Yunanlıların geliştirdiği 26 harfli alfabayı Romalılar sonraki yüzyıllarda Latin alfabesine dönüştürmüşlerdir. Bahsedilen yazılar şunlardır:

Çivi Yazısı
MÖ 3200

Hyeroglif Yazı
MÖ 3000

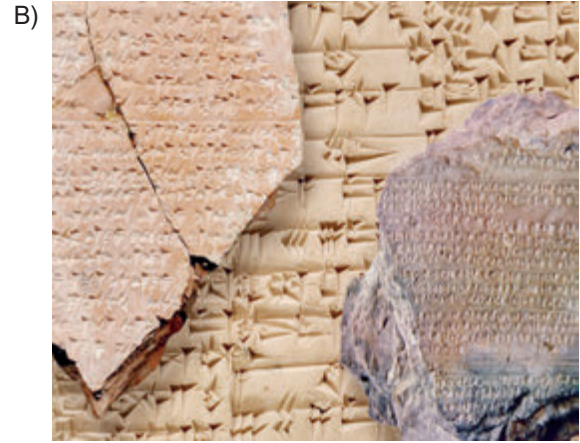

Fenike Alfabesi
MÖ 1000

Latin Alfabesi
MÖ 750

Metinde verilen bilgiler ve görsellerdeki harf sistemlerine göre aşağıdakilerden hangisinin MÖ 3200-750 yılları arasında kullanılan yazılardan biriyle oluşturulduğu söylenemez?

- 5 Sağlıklı beslenme; az yemek yeme ile değil, gerekli besin çeşitlerinden yeteri kadar tüketmekle olur. Alınması gereken besin miktarı kişinin metabolik özelliklerine, fiziksel aktivitesine, yaşına ve cinsiyetine göre değişir. Tüm sağlıklı insanların temel besinleri beslenme yoluyla alması şarttır. Bu temel besin grupları içinde karbonhidrat, protein, yağ, vitaminler ve mineraller bulunmalıdır. Bunlardan sadece biriyle beslenmek de sağlıklı beslenildiğini gösterir. Aşağıdaki tabloda 15 – 18 yaş grubu için sağlıklı bir beslenme diyetinde tüketilebilecek besinler ve miktarları verilmiştir.

15–18 Yaş Grubu	Süt ve Süt Ürünleri	Protein Bakımından Zengin Besinler	Ekmek ve Tahıl Grubu	Sebze ve Meyve
Erkek	4 porsiyon	2 – 3 porsiyon	9 porsiyon	5 porsiyon
Kadın	4 porsiyon	2 – 3 porsiyon	7 porsiyon	5 porsiyon

15 - 18 Yaş Grubu İçin Sağlıklı Bir Beslenme Örneği

Süt ve Süt Ürünleri	Protein Bakımından Zengin Besinler
Süt (yarım yağlı) (1 su bardağı)	Tavuk (1 porsiyon)
Yoğurt (yağlı) (1 kâse)	Yumurta (1 adet)
Beyaz peynir (1 dilim)	Nohut (1 porsiyon)
Ayran (1 su bardağı)	Ceviz (5 adet)

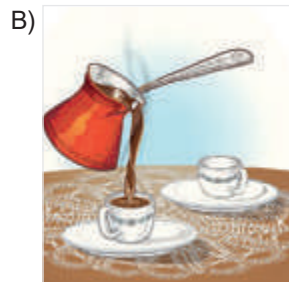
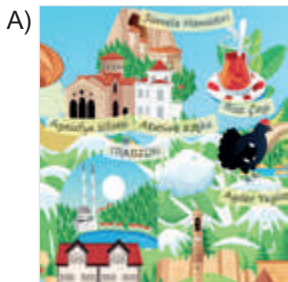
Ekmek ve Tahıl Benzeri	Sebzeler ve Meyveler
Tam buğday ekmeği (1 dilim)	Domates (1 adet)
Makarna (1 porsiyon)	Salatalık (1 adet)
Simit (1 adet)	Sivri biber (2 adet)
Bulgur pilavı (1 porsiyon)	Elma (1 adet)
Kahvaltılık gevrek (5 çorba kaşığı)	Patlıcan (1 adet)

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin sağlıklı beslendiği söylenemez?

- A) Sabahları domates, salatalık, beyaz peynir, 1 dilim tam buğday ekmeği, şekerli çay tüketen 16 yaşındaki İlyas
 B) Öğle yemeğinde 1 porsiyon tavuk ızgara, 1 kâse yoğurt, 1 porsiyon bulgur pilavı, bol yeşillikli salata, 1 dilim tam buğday ekmeği tüketen 17 yaşındaki Ömür
 C) Ara öğünlerde 1 adet elma, 5 adet ceviz, 1 su bardağı süt tüketen 18 yaşındaki Zeynep
 D) Akşam yemeğinde 1 porsiyon kızartılmış tavuk, 1 porsiyon baharatlanmış nohut, 2 adet haşlanmış yumurtayla hazırlanmış salata tüketen 15 yaşındaki Ramazan

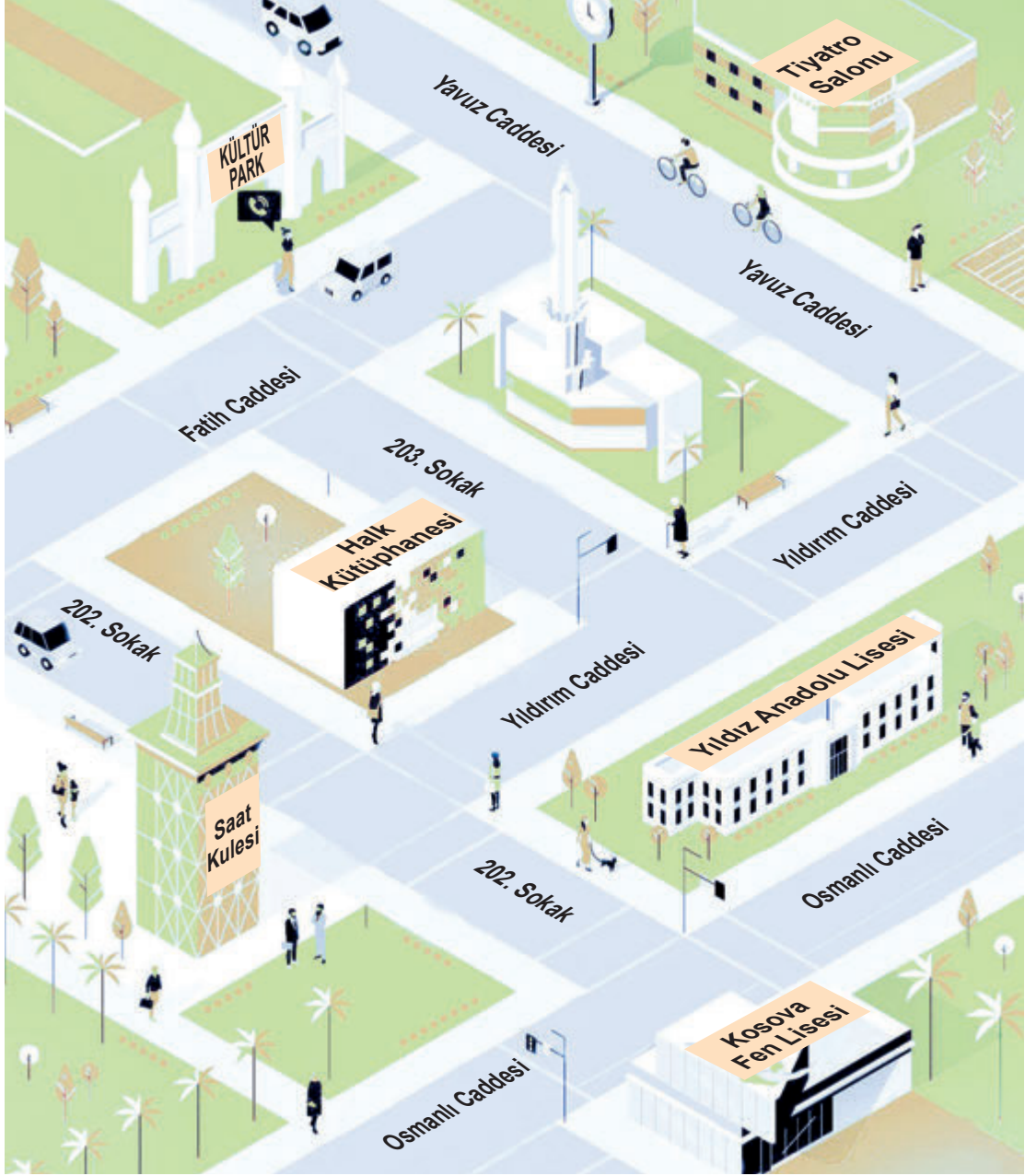
- 6 Kenan "Millî Kültürümüz" temasını yansıtan bir ödev hazırlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Kenan'ın ödevinde kullandığı görsellerden biri olamaz?

- 7 Gülsüm Hanım Kosova Fen Lisesini kazanan oğlunun kaydını yapmak için bu okula gidecektir. Kültür Park'ın önüne gelen Gülsüm Hanım, eşi Tarık Bey'i arayarak Kosova Fen Lisesine yürüyerek nasıl gidebileceğini sorar.

Bu haritaya göre Tarık Bey aşağıdakilerden hangisini söylerse eşine yolu yanlış bir şekilde tarif etmiş olur?

- A) Şu anda Fatih Caddesi'ndesin. Bu caddeden 203. Sokak'a yürü. Dümdüz ilerleyince Yıldırım Caddesi'ne ulaşacaksın. Okul, caddenin sağındaki 202. Sokak'ın sonunda.
- B) Kültür Park'ın girişindeysen sağa dön ve 202. Sokak'a yürü. Sokağa girdiğinde sağında Saat Kulesi'ni, solunda da Halk Kütüphanesini göreceksin. Bu sokakta dümdüz ilerle, sokağın sonundaki Kosova Lisesini göreceksin.
- C) Tiyatro Salonunun olduğu Yavuz Caddesi'ne doğru yürü. Caddeye varınca sağa dön, biraz ilerledikten sonra Yıldırım Caddesi'ne ulaşacaksın. Bu caddedeki Yıldız Anadolu Lisesini geçince sola döneceksin ve okulu karşında bulacaksın.
- D) Fatih Caddesi'nden 202. Sokak'a yürü. Bu sokakta dümdüz ilerle. Saat Kulesi'nin önüne gelince Kosova Lisesi solunda kalacak.

8

KULLANMA TALİMATI

- I. Ölçümden önce yemek yemekten, egzersiz yapmaktan ve duş almaktan kaçının.
- II. Ölçüm sırasında ayakta durmayın. Kolunuzu kalp seviyesinde tutarak rahat bir pozisyonda oturun.
- III. Ölçüm sırasında konuşmaktan kaçının.
- IV. Her bir ölçüm arasında en az beş dakika zaman aralığı olmalıdır. Peş peşe yapılan ölçümlerde yanlış sonuçlar alınabilir!
- V. Tutarlılık için ölçümün her gün aynı saatlerde yapılması gerekir.
- VI. Tansiyon ölçüm karşılaştırmaları; aynı kolda, aynı pozisyonda ve aynı saatte yapılan ölçümler üzerinden yapılmalıdır.

Tansiyon hastası olan Meryem Hanım, yeni aldığı tansiyon aletini nasıl kullanacağını bilmemektedir. Bu yüzden yukarıdaki kullanma talimatını dikkatlice okur. Tansiyon ölçümlerini yaparken de doktor tavsiyesi üzerine özellikle süreye dikkat etmeye çalışmaktadır.

Buna göre Meryem Hanım, sağlıklı bir tansiyon ölçümü yapmak için (süre anlamında), numaralandırılan ifadelerden hangilerine dikkat etmelidir?

- A) I ve III B) II ve VI C) IV ve V D) IV ve VI

9

Mezopotamya'dan Mısır'a kadar uzanan büyük bir krallık olan Asurlar gönüllü askerlerden oluşan güçlü bir orduya sahip olmuşlardır. Ticarete önem veren Asurlar daha çok Anadolu medeniyetleriyle ticaret yapmışlardır. Asurlar, Anadolu'dan kereste ve değerli madenler satın almışlardır.

ORTAK ÖZELLİKLER

Yönetim şekli	
Yer aldığı coğrafya	
Ekonomik faaliyet	
Ordu	

Batı Anadolu'da kurulan Lidyalılar Kral Yolu'nun önemli merkezlerine sahip olmuşlardır. Parayı bularak ticaret hayatına yeni bir anlayış getirmişlerdir. Lidyalı krallar ticaret yollarının güvenliğini sağlayabilmek için paralı askerler kullanmışlardır.

Yukarıda Asurlar ve Lidyalılar hakkında karşılaştırmalı olarak bazı bilgiler verilmiştir.

Bu bilgilere göre Asurlar ve Lidyalıların sahip oldukları ortak özellikler yukarıdaki tabloda "✓" işaretiyle işaretlenecek olursa hangi seçenekteki tablo oluşur?

A)

Yönetim şekli	
Yer aldığı coğrafya	✓
Ekonomik faaliyet	✓
Ordu	

B)

Yönetim şekli	✓
Yer aldığı coğrafya	
Ekonomik faaliyet	✓
Ordu	

C)

Yönetim şekli	✓
Yer aldığı coğrafya	
Ekonomik faaliyet	
Ordu	✓

D)

Yönetim şekli	
Yer aldığı coğrafya	✓
Ekonomik faaliyet	
Ordu	✓

GÜVENLİ İNTERNET KULLANIM KILAVUZU	
1. Yabancılarla dosya paylaşmayın.	6. Psikolojik ve sosyal gelişiminizin olumsuz etkilenmemesi için uzun süre internette kalmayın.
2. Sosyal ağ üyeliklerinde dikkatli olun.	7. Tanımadıklarınızla internette sohbet etmeyin.
3. Bilgisayar oyunlarına dikkat edin.	8. Kişisel bilgilerinizi paylaşmayın.
4. Spamaları silin.	9. Tanımadığınız kişilerden gelen e-postaları açmayın.
5. Filtreleme programı kullanın.	10. Çocukların internet kullarımlarında sınırlayıcı olun.

Tabloda verilen kılavuzla ilgili olarak;

- I. İnternet kullanımında olumsuz durumlarla karşılaşılması için uyarılarda bulunulmuştur.
- II. Güvenli internet siteleri hakkında bilgi verilmiştir.
- III. Uzun süre internet kullanımının insanı olumsuz etkileyebileceğine de değinilmiştir.
- IV. Hangi sosyal medya aracının ne sıklıkla kullanılması gerektiğine tek tek değinilmiştir.

yorumlarından hangilerinin yapılması yanlış olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) III ve IV

11

**SAĞLIKLI YAŞAM İÇİN
SİGARAYI
HAYATINIZDAN
KESİP
ATIN!**

**Sigarayı bıraktığınız zaman
şunları fark edeceksiniz:**
Hastalık riskiniz azalır.
Yaşam kaliteniz yükselir.
Dış görünüşünüz iyileşir.
Öz güveniniz artar.
Psikolojiniz olumlu etkilenir.
Bedensel etkinlikleri rahat yapabilirsiniz.
İş veya okul hayatınızdaki başarınız artabilir.
Yiyeceklerden daha fazla tat alabilirsiniz.
Ev ve arabanızın havası temiz kalabilir.
Tasarruf edebilirsiniz.
Ayrıca;
"çocuklarınıza ve çevrenize artık iyi bir örnek olabilirsiniz."

Görselde verilenlerle ilgili olarak;

- I. Sigara içenlerde hastalık riski yüksektir.
- II. Sigarayı bırakmak sağlıklı beslenmeyi beraberinde getirir.
- III. Sigara içmek çocuklarınıza ve çevrenize kötü örnek oluşturur.
- IV. Spor yapmak, sigarayı bırakmayı kolaylaştırır.

yorumlarından hangilerinin yapılması yanlış olur?

- A) I ve II B) II ve III
C) III ve IV D) II ve IV

Bu görseli en iyi şekilde betimleyen metin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İki katlı çeşit çeşit evler...Bu evlerde maviye hasret insanlar... İnsanları bekleyen sandallar... Kayalık alanda köşeye kondurulmuş bir minare...
- B) Mavinin yeşille buluştuğu bir yer... Sessiz sakin bir kasaba... Sandallar, ağaçlar, bulutlu gökyüzü, bahçesinde çiçekler bulunan taş evler... Huzurun manzarası...
- C) Bulutlu manzaranın karamsar evi... Yılların eskitemediği şehir... Mutluluğun cımbızla arandığı mekân... Ağaçlar yerine otomobillerin doldurduğu bahçeler...
- D) Akşamüzerilerinin ufukta kaybolan sandalları... Ufukta kızıla boğulan yatlar... Kıyıda gün batımını izleyen insanlar... Evlerin insanlara işleyen huzursuzluğu...

13 Aşağıdaki medya metinlerinden hangisinin yazılış amacı yay araç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Anlaşıldığı kadarıyla Ay barut gibi kokar. Ay'da yalnızca on iki kişi yürüdü ve bunlardan hiçbiri özel uzay giysileri nedeniyle Ay'ı koklayamadı. Ancak Ay yüzeyinden kabine döndüklerinde yanlarında bu tozlardan bol miktarda sürüklüyorlardı. Astronotlar Ay'daki toprağın kara benzediğini, barut gibi koktuğunu ve tadının çok kötü olmadığını söylediler. Bu toprak büyük ölçüde, Ay'ın yüzeyine çarpan gök taşlarının yol açtığı silikon dioksitten meydana gelmektedir; bunun yanı sıra demir, kalsiyum ve magnezyum gibi mineraller de içerir. (Çıkarımlarla bir gerçeğe ulaşma)
- B) ABD bayrağındaki yıldızların her biri bir eyaleti temsil ediyor ve bayrakta 50 yıldız bulunuyor. Ancak teknik olarak ABD'de sadece 46 eyalet bulunuyor. Virginia, Kentucky, Pennsylvania ve Massachusetts resmî olarak birer Commonwealth'tir. Buradaki Commonwealth, "İngiliz Uluslar Topluluğu" anlamındaki Commonwealth değil, ABD'deki bu dört bölgenin "eyalet" kelimesi yerine, "ortak rızayla oluşturulmuş siyasi topluluk" anlamında kullandıkları terimdir. (Bir olayı unsurlarıyla açıklamak)
- C) Acı biberin en acı kısmının çekirdekleri olduğuna dair inancın tersine asıl acı olan kısım, o çekirdeklerin tutunduğu merkezdeki zardır. Bu zar, en fazla kapsaisin içeren kısımdır. Kapsaisin bibere ayırt edici acılığını veren renksiz, koku-suz bileşiktir. (Genel bir kanının yanlışlığını anlatma)
- D) Afrika ve Arap çöllerinin simgeleri olsa da deve Amerika kökenlidir. Atlar ve köpekler gibi, develer de 20 milyon yıl önce Amerika'nın otlaklarında evrildi. Bu hayvanlar o zamanlar, bildiğimiz hâliyle hörgüçlü yük hayvanları olmaktan ziyade, daha çok zürafaya ya da ceylana benziyordu. Bering kara köprüsünden Asya'ya 4 milyon yıl önce geçtiler. (Bilgi aktarma)

14

Bu görselden aşağıdakilerden hangisine kesinlikle ulaşılabılır?

- A) Farklı yıllara göre belirtilen aylarda toplamda kaç yabancı ziyaretçinin Türkiye'yi ziyaret ettiğine
- B) Farklı yıllara göre Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçilerin, en çok hangi turistik yerleri ziyaret ettiğine
- C) Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçilerin, hangi yıl Türkiye'ye daha fazla döviz bıraktığına
- D) Farklı yıllara göre Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçilerin, tercih ettikleri tüm turistik şehirlere

15

Görselde verilmek istenen iletiyi içeren özdeyiş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) En verimli yağmur, alın teridir. (Cenap Şahabettin)
- B) Çalışmak uçup giden bir alışkanlıktır; bırakması kolay, yeniden başlaması zor bir alışkanlık. (Victor Hugo)
- C) Bazı yenilgilerin nedeni; insanların işi yarıda bıraktıklarında, başarıya ne kadar yakın olduklarını bilmemeleridir. (Thomas Edison)
- D) Duvarda gedik açmak için bir taşın eksilmesi yeter. (Arif Nihat Asya)

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

görsel, şekil, sembol, işaret, resim, fotoğraf, afiş, kartpostal, broşür, logo, tablo, grafik, görsel okuma, öncül, sütun grafiği, çizgi grafiği, daire grafiği, akıllı işaretler, levha, trafik levhaları, trafik işaretleri, trafik ışıkları, karikatür

1. Trafik işaret ve levhaları; günlük yaşamı, trafiği düzenlemek için kullanılan işaret veya sembollerdir.

Örnek: Yaya geçidi, park yapılmaz...

Okul ya da oyun alanları gibi çocukların sık sık geçtiği yol kesimlerini belirtmek için kullanılan trafik levhasına ne ad verilir?

Cevap:

2. Gün içerisinde televizyon yayın akışındaki içeriklerin, bilgilendirici şekilde sınıflandırılmasına ne denir?

Örnek: Olumsuz örnek oluşturabilecek davranışlar, 13 yaş ve üzeri için için uygundur vb.

Cevap:

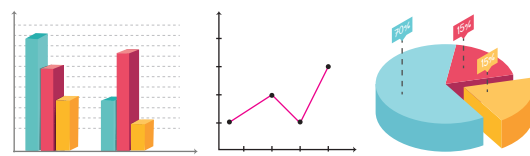
3. Birbiriyle ilişkili her türlü verinin kolay anlaşılmasını sağlamak için oluşturulan ifadeler bütününe ne denir?

Örnek:

Cevap:

4. Bir olayın veya araştırma sonucu elde edilen verilerin çeşitli durumlarını göstermeye, birkaç şey arasında karşılaştırma yapmaya yarayan sütun, çizgi ve daire şeklinde oluşturulan şekle ne denir?

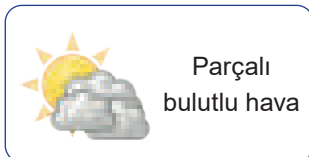
Örnek:

Cevap:

5. Yazılı metinlerin dışında kalan her türlü resim, fotoğraf, afiş, kartpostal, broşür, logo, sembol, şekil, işaret, tablo, grafik vb. görsellerin zihinde anlamlandırılmasına ne ad verilir?

Örnek:

Cevap:

6. Trafikin genel akışının düzenli bir şekilde sağlanması amacıyla kullanılan levhaların genel adı nedir?

Örnek:

Cevap:

7. Trafiki düzenleme amacı ile kullanılan ışıklı ve sesli işaretlere ne ad verilir?

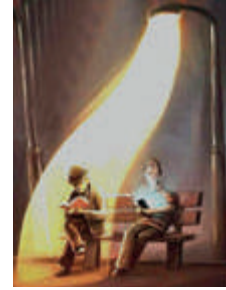
Örnek:

Cevap:

8. İnsan ve toplumla ilgili olayları konu alıp abartılı şekilde veren, güldürürken düşündüreren resimlere ne denir?

Örnek:

Cevap:

9. Bir şeyi duyurmak veya tanıtmak için hazırlanan, kalabalığın görebileceği yere asılmış, genellikle resimli duvar ilanlarına ne denir?

Örnek:

Cevap:

1. Uluslararası Teknoloji Fuarı için Atılım ve Vizyon şirketlerinden Yasin, Sarp, Alara, Melisa ve Kenan seçilmiştir. Bu kişilerin her biri bilgisayar, yazılım, şifreleme, proje ve pazarlama kategorileri için Almanya, Belçika, Çin, Danimarka ve Japonya ülkelerinden birine gitmiştir. Bu kişilerin şirketleri, gittikleri ülkeler ve kategorileri ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Alara, Danimarka'daki fuara katılmıştır.
- ◆ Melisa, proje kategorisinde fuara katılmıştır.
- ◆ Bilgisayar, şifreleme ve pazarlama kategorilerinde olanlar Vizyon şirketindedir.
- ◆ Atılım şirketinden olan Yasin, Almanya'daki fuara katılmıştır.
- ◆ Belçika'daki fuara giden Kenan, şifreleme kategorisinde fuara katılmıştır.

Bu bilgilere göre kişilerden hangilerinin hem şirketleri hem gittikleri ülkeler hem de kategorileri kesin olarak bellidir?

- A) Melisa ve Kenan B) Alara ve Melisa
C) Yasin ve Kenan D) Alara ve Yasin

2. İngiltere'nin kent bölgesi kıyılarındaki Folkestone'un bir plajında, bir Alman sanatçının gömdüğü 10 bin sterlin değerindeki altın külçeleri bulabilmek için hummalı bir arama çalışması başlatıldı. Arama çalışmaları 10 Mayıs Salı günü saat 11.30'da gerçekleştirildi. Bu arama çalışmalarına Türkiye'den de katılımlar oldu. Türkiye'nin çalışmalara katılması ile ilgili bazı bilgiler şunlardır:

- ◆ İngiltere ile Türkiye arası, uçakla 6 saat sürmektedir.
- ◆ Mert, 10 Mayıs Salı günü saat 09.30 uçağına yetişebilmiştir.
- ◆ Cenk, 9 Mayıs Pazartesi günü saat 11.00'de yola çıkmıştır.
- ◆ Selin'in 10 Mayıs'ta, saat 07.00'de 1 saat sürebilecek olan ehliyet sınavı vardır.
- ◆ Buse, İngiltere'ye gidip gitmeme konusunda kararsızdır.

Yukarıda verilen metin ve bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Cenk, arama çalışmalarına yetişebilir.
B) Selin, arama çalışmalarına yetişebilir.
C) Mert, arama çalışmalarına yetişebilir.
D) Buse, arama çalışmalarına kesin olarak gitmeyecektir.

3. Adnan, Barış, Cengiz, Doğan, Erdal, Fatih ve Hakan bir yarışmaya katılmışlardır. Yarışma sonuçlarıyla ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Barış birinci değildir.
- ◆ Adnan'ın derecesi; Cengiz'den daha iyi, Fatih'ten daha kötüdür.
- ◆ Hakan sadece Doğan'ı geçmiştir.
- ◆ Cengiz 4. olmuştur.

Verilen bilgiler aşağıdakilerden hangisinin kesin olarak bilinmesi için yeterlidir?

- A) Yarışmayı kimin kazandığı
B) Kimin üçüncü olduğu
C) Adnan'ın kaçınıcı olduğu
D) Kimin sonuncu olduğu

4. Aynı sınıfta olan Seda, Yeşim, Murat, İlker ve Zafer isimli öğrenciler İstanbul ve Çanakkale gezisine katılmışlardır. Bu kişilerin katıldıkları gezilerle ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Her bir öğrenci sadece bir geziye katılmıştır.
- ◆ Üç öğrenci İstanbul gezisine katılmıştır.
- ◆ Murat ve İlker aynı şehre gitmiştir.
- ◆ Yeşim ve Zafer'in katıldıkları geziler farklıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle Çanakkale gezisine katılmıştır?

- A) Zafer B) Murat C) Seda D) Yeşim

5. Hakan, Tamer, Aydın, Fatih ve Orhan adlı beş arkadaş uzağa taş atma oyunu oynamaktadır. Taşı en uzağa atan oyuncu oyunun galibi, en yakına atan oyuncu ise sonuncu olacaktır. Oyunun sonundaki durum ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Tamer'in taşı Fatih'in taşından daha uzağa, Aydın'ın taşından daha yakına gitmiştir.
- ◆ Orhan'ın taşı Hakan'ın taşından daha yakına, Aydın'ın taşından daha uzağa gitmiştir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Aydın yarışmanın galibidir.
B) Tamer yarışmanın üçüncüsüdür.
C) Orhan yarışmanın ikincisidir.
D) Fatih yarışmanın dördüncüsüdür.

6. Aşağıda engelli bireyler için yapılan bazı icatlar tanıtılmıştır:

Kenguru Elektrikli Araba: Kısa mesafeli işleri halletmek için tasarlanmış ve tekerlekli sandalyeyle içinde kalınabilen elektrikli bir araçtır.

Akıllı Kemer: Altı yaş ve üzeri için tasarlanan kemer, kriz denetleyici ve tepki verici olmanın yanında kriz anında hasta yakınlarına mesaj gönderebilme özelliğine sahiptir.

Braille Akıllı Telefon: Ekranı ızgaralı düğmelerden oluşan bu dokunmatik telefon, kullanıcıya mesaj geldiğinde tuşları kabarak karakterlerin formunu alır.

DynaVox EyeMax: Engelli kişinin bilgisayar kullanabilmesi, televizyon izleyebilmesi, kitap okuyabilmesi ve insanlarla konuşabilmesi için gözle izleme teknolojisinin ürünü bir araçtır ve göz hareketleri ile çalışır.

Engelli bireyler için icat edilen bu araçlardan, aşağıda belirtilenlerden hangisi yararlanamaz?

- A) İletişim ve sosyal yaşantıda sorun yaşayan ve hareket kabiliyeti sınırlı olan engelli bireyler
 B) Herhangi bir kaza anında her iki kolunu ve gözlerini kaybetmiş olan beş yaş altı engelli bireyler
 C) Görme engeli olan ve bu durumdan dolayı özel bir alfabeyle okuma yazma öğrenmiş olan engelli bireyler
 D) Epilepsi rahatsızlığı olan ve sürekli geçirdikleri nöbetlerden dolayı sıkıntı yaşayan bireyler
7. “2. Uluslararası Dede Korkut Hikâye Yarışması” Elazığ Belediyesi ve Bizim Külliye dergisi tarafından düzenlenmektedir. Yarışma iki kategoride düzenlenecektir. Birinci kategoride lise öğrencileri, ikinci kategoride yetişkinler yarışacaktır. Yarışma şartları şunlardır:

Lise Öğrencileri İçin	Yetişkinler İçin
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Sadece Elazığ'da okuyan öğrenciler ◆ Yarışmaya gönderilecek hikâyenin daha önce yayımlanmamış, başka bir yarışmaya veya herhangi bir yayın organına gönderilmemiş olması gerekmektedir. ◆ Hikâye, bilgisayarda Times New Roman karakteri ile 12 punto büyüklüğünde yazılmalı, A4 boyutundaki ölçülerle en fazla beş sayfa olmalıdır. ◆ Yarışmaya gönderilecek hikâyenin üzerinde sadece rumuz bulunacaktır. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Türkiye Türkçesiyle kaleme almak şartıyla yurt içinden ve yurt dışından herkes katılabilir. ◆ Kitaplarıyla hikâyeci olarak kabul edilmiş yazarlar yarışmaya katılamaz. ◆ Yarışmaya gönderilecek hikâyenin daha önce yayımlanmamış, başka bir yarışmaya veya herhangi bir yayın organına gönderilmemiş olması gerekmektedir. ◆ Yarışmaya gönderilecek hikâyenin üzerinde sadece rumuz bulunacaktır.

Bu şartlara göre aşağıdakilerden hangisi bir eserin birinci kategoride yarışmaya kabul edilmesini engellemez?

- A) Daha önce başka hikâyelerini yayımlamış ve bir hikâye kitabı çıkarmış olmak
 B) Gönderilen hikâyenin altına yalnızca ad ve soyadı ile açık adresini yazmış olmak
 C) Üç sayfalık Dede Korkut konulu hikâyeyi el yazısıyla A4 kâğıdına yazmak
 D) Malatya'daki bir okula kayıtlı olup Türkiye Türkçesiyle eserini oluşturmuş olmak

8. Esra, Ferhat, Cemil, Aylin ve Nurten adlı kişiler bir spor salonuna A ve B kapılarından girmiştir. Bu kişilerin girmiş oldukları kapılarla ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Her bir kişi yalnızca bir kapıdan girmiştir.
- ◆ Üç kişi A kapısından girmiştir.
- ◆ Cemil ve Aylin aynı kapıdan girmiştir.
- ◆ Ferhat ve Nurten'in girdiği kapılar farklıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle B kapısından girmiştir?

- A) Nurten B) Cemil C) Esra D) Ferhat

9. Bisiklet, motorsiklet, otomobil, traktör ve kamyon yan yana sıralanacaktır.

Bu araçların sıralamadaki yerleriyle ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Bisiklet; motorsikletin solunda, otomobilin sağındadır.
- ◆ Traktör; kamyonun solunda, motorsikletin sağındadır.

Sol _____ Sağ

Buna göre araçların sıralaması aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) motorsiklet – otomobil – bisiklet – kamyon – traktör
 B) otomobil – motorsiklet – kamyon – traktör – bisiklet
 C) motorsiklet – otomobil – traktör – kamyon – bisiklet
 D) otomobil – bisiklet – motorsiklet – traktör – kamyon

10. Bir giyim mağazasından alışveriş yapan Kenan Bey'in aldığı kıyafetlerle ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ 4 adet gömlek almıştır ve bu gömleklerin renkleri birbirinden farklıdır.
- ◆ Biri mavi diğeri siyah olmak üzere iki adet kravat almıştır ve bu kravatları yeni aldığı gömleklerden kravatlarla aynı renk olanlarla kullanacaktır.
- ◆ Aldığı pantolonun rengi kravatların renginden farklıdır.

Verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenebilir?

- A) Gömleklerden biri mavi, diğeri siyah renklidir.
 B) Pantolonun rengi siyahtır.
 C) Gömleklerden bir tanesinin rengi beyazdır.
 D) Pantolonun rengi gömleklerin renginden farklıdır.

11 ve 12. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Ayça, Bora, Candan, Duru ve Engin adlı kişiler aklından sayı tutma oyunu oynamaktadırlar. Bu kişilerin oyun esnasında 3, 5, 6, 7 ve 10 sayılarını şu şekilde akıllarında tuttukları bilinmektedir:

- ◆ 6 ve 7 sayılarını Ayça ve Duru akıllarında tutmuşlardır.
- ◆ Candan'ın aklında tuttuğu sayı Bora'nın aklında tuttuğu sayıdan büyüktür.

11. Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Candan'ın aklında tuttuğu sayı 10'dur.
 B) Ayça 7 sayısını aklında tutmuştur.
 C) Engin 10 sayısını aklında tutmuştur.
 D) Candan 3 sayısını aklında tutmuştur.

12. Bora'nın aklında tuttuğu sayı 5 ise aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğru olur?

- A) Candan 10 sayısını aklında tutmuştur.
 B) Duru 7 sayısını aklında tutmuştur.
 C) Ayça 7 sayısını aklında tutmuştur.
 D) Candan 3 sayısını aklında tutmuştur.

13. Bilgisayar Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı banka kartları ve internet bankacılığı gibi birçok alanda kullanılan şifrelerin güvenli, güçlü ve akılda kalması gerektiğini belirterek iyi bir şifrede bulunması gereken özellikleri şu şekilde sıraladı:

- ◆ En az 8 karakterden oluşmalıdır.
- ◆ Büyük, küçük harfler ve sayılar içermelidir.
- ◆ Tekrar eden karakter olmamalıdır.
- ◆ Anlamlı sözcük öbekleri içermemelidir.
- ◆ Ardeşik sayılar olmamalıdır.
- ◆ Noktalama işaretleri olmalıdır.

Buna göre aşağıda verilen şifrelerden hangisi Bilgisayar Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı'nın sıraladığı tüm özelliklere uymaktadır?

- A) R7kc!V?1 B) 5km!mŞ12
 C) 89ABNÖ8! D) A1öM7!?!?

1. Teknolojik balon yarışması, balon turizmini teşvik etmek için tasarlanan ve şu anda 10'dan fazla takımın katıldığı bir yarışmadır. Yarışmaya katılma şartları şu şekildedir:

- ◆ En az bir yıl sıcak hava balonu kullanmış olmak
- ◆ Astım hastası olmamak
- ◆ Yükseklik korkusu olmamak

Bu yarışmaya katılmak isteyen kişilerle ilgili bilinenler şunlardır:

- ◆ Seda, astım hastasıdır.
- ◆ Metin bir yıldan fazladır sıcak hava balonu kullanmaktadır ve yükseklik korkusu yoktur.
- ◆ Hayal, astım hastasıdır ve 2 yıldır sıcak hava balonu kullanmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

- A) Seda yarışmaya katılabilir.
- B) Hayal yarışmaya katılamaz.
- C) Metin yarışmaya katılamaz.
- D) Seda ve Metin yarışmaya katılabilirler.

2. Akça, Barış, Candan, Dilan, Evin, Fırat, Gonca, Hasan ve İlayda adlı kişiler rezene, kayısı ve papatya çaylarından birini sevmektedirler. Bu kişilerle ilgili şu bilgiler bilinmektedir:

- ◆ Her tür çayı seven üçer kişi bulunmaktadır.
- ◆ Akça papatya çayı sevmektedir.
- ◆ Aynı tür çayı seven Evin, Barış ve Hasan'ın sevdikleri çayın türü kayısı değildir.
- ◆ Gonca; İlayda ile aynı tür çayı, Fırat ile farklı tür çayı sevmektedir.
- ◆ Candan ve Dilan farklı tür çayları sevmektedir.

Buna göre;

- I. Candan
- II. Fırat
- III. Dilan

adlı kişilerden hangilerinin hangi tür çayı sevdikleri kesin olarak bilinmemektedir?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

3. Aynı hafta içinde düşünleri olan Kübra, Ela, Ayça, Bahar ve Ferda adlı kişiler cuma ve cumartesi günleri sıra olan "Alâ Kuaför Salonu"nun 1 ve 2. salonlarına sıra almışlardır. Bu kişilerin almış oldukları sıralara ilişkin şu bilgiler bilinmektedir:

- ◆ Her bir kişi sadece bir kişilik sıra almıştır.
- ◆ Cuma günü sıra olan salonlara sadece birer kişi sıra almıştır.
- ◆ Cumartesi günü sıra olan salonlardan 2. salona sadece Ferda sıra almıştır.
- ◆ Kübra ve Ayça, aynı salonun farklı günlerine sıra almıştır.
- ◆ Ela, cuma günü sıra olan salonlardan birine sıra almıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bilirse tüm kişilerin sıralarıyla ilgili bilgiler belirlenebilir?

- A) Ela'nın hangi salon için sıra aldığı
- B) Ayça'nın hangi salon için sıra aldığı
- C) Bahar'ın hangi gün için sıra aldığı
- D) Kübra'nın hangi gün için sıra aldığı

4. Bir kuaförde saçını kestirmek, saçını boyatmak, fön çek-tirmek ve cilt bakımı yaptırmak için sırada bekleyen dört kişiyle ilgili bilinenler şunlardır:

- ◆ Saçını boyatmak isteyen kişinin önünde başkaları da vardır.
- ◆ Cilt bakımı yaptırmak isteyen kişi, sıranın ne başında yer alır ne de sonunda.
- ◆ Saçını kestirmek isteyen kişinin arkasında hiç kimse yoktur.

Bu bilgilerden hareketle kuaförde sıra bekleyen hangi iki kişinin art arda sıralandığı söylenemez?

- A) Fön çek-tirmek isteyen kişi – Saçını kestirmek isteyen kişi
- B) Saçını kestirmek isteyen kişi – Saçını boyatmak isteyen kişi
- C) Cilt bakımı yaptırmak isteyen kişi – Fön çek-tirmek isteyen kişi
- D) Saçını boyatmak isteyen kişi – Cilt bakımı yaptırmak isteyen kişi

5. Metin, Fatih, Akın, Kenan adındaki erkekler; Semra, Cennet, Nejla, Hazal adındaki kadınlarla evlidir. Birbirleriyle evli olan kişilerle ilgili aşağıdaki bilgiler bilinmektedir:

- ◆ Akın'ın evli olduğu kadının adı beş harften oluşmaktadır ve adında aynı harften iki tane bulunmaktadır.
- ◆ Semra'nın evli olduğu erkeğin adının sonu diğerlerinden farklı bir harfle bitmektedir.
- ◆ Kenan'ın evli olduğu kadının adında aynı harften iki tane vardır ve bu harfler yan yana bulunmaktadır.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Fatih'in evli olduğu kadının adı altı harften oluşmaktadır.
B) Metin'in evli olduğu kadın Nejla değildir.
C) Hazal, Akın adlı erkekle evlidir.
D) Cennet'in evli olduğu kişi Kenan değildir.

6. Aşağıda evlilik sonucu ortaya çıkan bazı akrabalıkların tanımı verilmiştir.

Baldız: Erkeğe göre eşinin kız kardeşi.

Elti: Kadına göre kocasının erkek kardeşlerinin eşlerinden her biri.

Bacanak: Eşleri kardeş olan erkeklerin birbirine göre durumu.

Enişte: Bir kimsenin kız kardeşinin veya kadın hısımlarından birinin kocası.

Kayın: Kadın veya kocaya göre birbirlerinin erkek kardeşi, kayınbirader.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerin hangisinde kişilerin akrabalık durumları yanlış verilmiştir?

- A) Halim ve Hüseyin adlı iki erkek kardeşle evlenen iki kişinin birbiriyle durumu → ELTİ
B) Hasret'in kız kardeşinin, Hasret'in kocası Hüseyin ile olan durumu → ENİŞTE
C) Hatice ve Hasret adlı iki kız kardeşle evlenen iki erkeğin birbiriyle olan durumu → BACANAK
D) Hatice ile evlenen Halim'in, Hatice'nin erkek kardeşi ile olan durumu → ENİŞTE

7. Mustafa; satranç, resim ve tenis kurslarına pazartesi, salı, çarşamba, perşembe ve cuma günleri gitmektedir.

Bu durumla ilgili bilinenler şunlardır:

- ◆ Satranç ve tenis kurslarına ikişer gün, resim kursuna bir gün gitmektedir.
- ◆ Her gün sadece bir kursa gitmektedir.
- ◆ Aynı kursa iki gün üst üste gitmemektedir.
- ◆ Haftanın ilk günü satranç kursuna gitmektedir.
- ◆ Resim kursuna salı günü gitmektedir.
- ◆ Çarşamba günü tenis kursuna gitmektedir.

Yukarıda verilen bilgilere göre Mustafa'nın, tenis kursuna gittiği diğer gün hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Salı
B) Pazartesi
C) Cuma
D) Perşembe

8. Aşağıda bir dergiyle ilgili, ilkokula giden bazı çocukların görüşleri verilmiştir:

Emre: "Dünyayı Keşfe Var mısınız?" köşesi en çok sevdiğim bölümdür. Dünyada yaşanan birçok keşfin bilgisine sahip olmamı sağlıyor bu köşe.

Yakup: "Biliyor musunuz?" köşesine bayılıyorum. Her sayıda onlarca farklı bilgiyi aktararak merak duygumu törpülüyor bu köşe.

Hülya: "Sizden Gelenler" köşesi beni çok etkiliyor. 7-10 yaş çocukların gönderdiği resimler, resim yaparken konu seçimimde bana yardımcı oluyor.

Kevser: "Acaba Ne Olurdu?" köşesini çok beğeniyorum. Bu köşeyi her okuduğumda muhakeme yeteneğim gelişiyor ve bazı icatlar olmasaydı biz nasıl yaşardık diye düşünmeye başlıyorum.

Bu görüşlerden hareketle söz konusu dergiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İllokula giden çocukların yaş grubuna hitaben hazırlanmıştır.
B) Okuyucuyu düşündüren ve akıl yürütmeye iten bir bölümü vardır.
C) Araştırmacı bir yapıya sahip olan çocuklara hitap eden köşeleri vardır.
D) Çocukların ufkunu genişleten ve yalnızca metin odaklı hazırlanan bir dergidir.

9. X ve Y şirketlerinden Ekin, Gül, Kerim ve Mert seçilmiştir. Birlikte seminere hazırlanan bu isimler planlama, sunum, ekonomi ve halkla ilişkiler konusunu ele alacaklardır.

Bu kişilerle ilgili bilinenler şunlardır:

- ◆ Her bir kişi sadece bir konuyu ele alacaktır.
- ◆ Gül, planlama konusunu ele alacaktır.
- ◆ Mert, sunum ve ekonomiden birini ele alacaktır.
- ◆ Kerim'in ekonomi ve halkla ilişkileri ele almayacağı bilinmektedir.
- ◆ X şirketinden seçilenler planlama, halkla ilişkiler ve sunum konularından ikisini ele alacaktır.
- ◆ Kerim ve Gül farklı şirketlerden seçilmiştir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenir?

- A) Gül ve Ekin aynı şirkette çalışmaktadır.
 B) Kerim Y şirketinden seçilmiştir.
 C) Ekin X şirketindedir ve halkla ilişkiler konusunu ele alacaktır.
 D) Kerim ve Mert aynı şirkette çalışmaktadır.

10. Yaklaşık 40 yıl önce Kenya'da bir grup fosil bilimci 2 hayvan fosili bulmuştu. Bulunan fosiller Nairobi Ulusal Müzesine gönderilmişti. Geçtiğimiz günlerde bu fosilleri incelemek üzere Amerika, Rusya, Çin, Almanya ve İngiltere'den hem cuma hem de cumartesi günleri 1 ve 2. hayvanı incelemek için araştırmacılar gelmişlerdir.

Bu kişilerle ilgili bilinenler şunlardır:

- ◆ Her bir kişi yalnızca bir hayvanı incelemiştir.
- ◆ Cuma günü incelenen hayvanları birer kişi incelemiştir.
- ◆ Cumartesi incelenen 2. hayvanı sadece İngiltere'den gelen araştırmacı incelemiştir.
- ◆ Amerika ve Çin'den gelen araştırmacılar aynı hayvanı farklı günlerde incelemiştir.
- ◆ Rusya'dan gelen araştırmacı cuma günü bir hayvan incelemiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bilirse tüm kişilerin bilgileri belirlenecektir?

- A) Amerikalı araştırmacının, araştırmasını hangi gün yaptığı
 B) Rus araştırmacının hangi hayvanı incelediği
 C) Çinli araştırmacının hangi hayvanı incelediği
 D) Alman araştırmacının hangi gün araştırma yaptığı

11. Beş bölmeli bir derin dondurucuya Ayşe Hanım; bezelye, fasulye, biber, patlıcan ve domates koymuştur.

Bölmelere yerleştirilen ürünlerle ilgili bilinenler şunlardır:

- ◆ Her bölmeye bir ürün konulmuştur.
- ◆ En alt rafta bezelye vardır.
- ◆ Biber, fasulye ve domates arasındadır.
- ◆ Patlıcan ve domates arasında iki ürün vardır.

Buna göre Ayşe Hanım'ın derin dondurucusundaki ürün dizilimi, hangi seçenekte doğru verilmiştir?

A)

Patlıcan	5. Raf
Domates	4. Raf
Biber	3. Raf
Fasulye	2. Raf
Bezelye	1. Raf

B)

Domates	5. Raf
Biber	4. Raf
Patlıcan	3. Raf
Fasulye	2. Raf
Bezelye	1. Raf

C)

Patlıcan	5. Raf
Fasulye	4. Raf
Biber	3. Raf
Domates	2. Raf
Bezelye	1. Raf

D)

Bezelye	5. Raf
Patlıcan	4. Raf
Fasulye	3. Raf
Biber	2. Raf
Domates	1. Raf

12. Zehra, Yonca, Vahide ve Tuba adlı kız öğrencilerle Utku, Melih, Nedim ve Kerim adlı erkek öğrenciler sınıf fotoğrafı çekilecektir. Erkekler ayakta, kızlar oturarak fotoğraf çekilecektir. Fotoğraf çekimi ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Vahide, Zehra ile yan yana değildir.
- ◆ Melih'in önünde Tuba vardır.
- ◆ Utku ile Melih'in arasında iki kişi vardır.
- ◆ Utku'nun önünde Zehra vardır.

Buna göre kızların oturma sırası aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Zehra – Yonca – Vahide – Tuba
- B) Yonca – Vahide – Zehra – Tuba
- C) Tuba – Vahide – Zehra – Yonca
- D) Vahide – Tuba – Zehra – Yonca

13. Jale'nin annesi 8. sınıfın ilk döneminde okuması için kızı Jale'ye hikâye, fabl, masal türlerinden ikişer tane kitap almıştır. Kitapları Jale'ye ağustos ayının son haftası vermiş ancak Jale kitapları okumaya eylül ayında başlamıştır.

- ◆ Eylül ayında dört hafta vardır.
- ◆ Her hafta sadece bir kitap okuyup bitirmiştir.
- ◆ Aynı türden kitapları üst üste okumamıştır.
- ◆ İlk olarak fabl türünde bir eser okumuştur.
- ◆ Fabl türlerinden sonra hikâye kitaplarını okumamıştır.
- ◆ En son hikâye türünde bir kitap okumuştur.
- ◆ Masal türündeki kitapları farklı aylarda okumuştur.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisiyle ilgili net bir çıkarım yapılabilir?

- A) Masal türünden sonra fabl okumuştur.
- B) Eylülün üçüncü haftasında fabl okumuştur.
- C) Ekimin ilk haftasında masal okumuştur.
- D) Eylülün ikinci haftasında fabl okumuştur.

14. Taş, demir çubuk, misket, boncuk, pul ve takoz kullanılarak bir oyun oynanmaktadır. Bu oyunda kullanılan malzemeler belirlenen çizgiye atılmaktadır. Malzemelerin belirlenen çizgiye atılma sırasıyla ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Puldan sonra bir malzeme daha atılmıştır.
- ◆ Belirlenen çizgiye ilk olarak takoz atılmıştır.
- ◆ Taş, boncuktan hemen sonra atılmıştır.
- ◆ Belirlenen çizgiye en son atılan malzeme demir çubuk değildir.

Bu bilgilere göre malzemelerin belirlenen çizgiye atılma sırasıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Belirlenen çizgiye en son atılan malzeme miskettir.
- B) Pul taştan sonra atılmıştır.
- C) Boncuk, atılan malzemeler arasında dördüncü sıradadır.
- D) Demir çubuk, boncuktan önce atılmıştır.

15. Elazığ'da "17 Kasım Atatürk'ün Elazığ'a Gelişi Şiir Yarışması" düzenlenmiştir. Yarışmaya Ayça, Bahadır, Cem, Deniz, Engin ve Fırat isimli öğrenciler katılmıştır. Öğrencilerin yarışmada şiir okuma sıralarıyla ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Cem, şiir okumaya Engin'den hemen sonra, Ayça'dan hemen önce başlamıştır.
- ◆ Deniz ile Cem'in arasında iki kişi şiir okumuştur.
- ◆ Fırat, şiir okumaya Bahadır'dan önce başlamıştır.

Deniz'in şiir okumaya 5. sırada başladığı biliniyorsa;

- I. Ayça; Engin'den önce, Bahadır'dan sonra şiir okumuştur.
- II. Cem 2. sırada şiir okumuştur.
- III. Fırat Deniz'den önce şiir okumaya başlamıştır.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız II
- B) I ve III
- C) I ve II
- D) II ve III

1 ve 2. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Azra, Begüm, Deniz, Celal ve Emir adlı öğretmenler, cumartesi ve pazar günleri altışar saat ders yapılan bir okulun kursunda derse girmişlerdir. Okul kursu matematik, Türkçe, fizik, kimya ve biyoloji dersleri için açılmıştır. Bu kursta Azra ve Begüm üçer saat, diğer öğretmenler ikişer saat derse girmiştir. Öğretmenler ve ders saatleri ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Cumartesi günü, kimya öğretmeni olmayan Azra 3 saat ayrı ayrı, Deniz ise matematik dersine iki saat üst üste girmiştir.
- ◆ Pazar günü Türkçe öğretmeni Celal, 2 saat üst üste; Begüm ise aynı gün üç saat ayrı ayrı derse girmiştir.
- ◆ Hem cumartesi hem de pazar günü derse giren Emir, fizik öğretmeni değildir.
- ◆ Celal, 3. saat derse girmemiştir. Cumartesi günü Deniz'in girdiği dersler, pazar günü derse giren Celal'in girdiği ders saatinden öncedir.

1 Yukarıdaki bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Pazar günü ilk ders fizik dersidir.
- B) Pazar günü ilk ders biyoloji dersidir.
- C) Cumartesi ilk derse Azra girmiştir.
- D) Azra, biyoloji öğretmenidir.

2 Yukarıdaki bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Cumartesi günü ilk saat Azra derse girmiştir.
- B) Pazar günü ikinci saat kimya dersi vardır.
- C) Pazar günü beşinci saat Celal derse girmiştir.
- D) Cumartesi günü beşinci saat matematik dersi vardır.

3 ve 4. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Bir televizyon kanalının haber programında kameraman, muhabir, yönetmen, reji asistanı, hava durumu sunucusu, akşam haberleri sunucusu görevlerinde çalışan Anıl, Beyza, Cesim, Derya, Ersin ve Fatma adlı kişiler, ikişer katlı bir binada çalışmaktadırlar. Herkes yalnızca bir dairede çalışmaktadır. Çalışanlarla ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Yönetmen olmayan Anıl, en alt katta çalışmamaktadır.
- ◆ Akşam haberleri sunucusu olmayan Beyza, Ersin'in hemen üst katında ve aynı sırada çalışmaktadır.
- ◆ Kameraman ve hava durumu sunucusu aynı sırada ama aralarında bir kişi vardır.
- ◆ Cesim ve Derya farklı katlardadır.
- ◆ Kameraman olan Fatma Beyza'nın üstündeki katlardan birindedir.
- ◆ Reji asistanı olmayan Derya en üst katta çalışmamaktadır.

3 Yukarıdaki bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Hava durumu sunucusu en alt katta çalışmaktadır.
- B) Akşam haberleri sunucusu en üst katta çalışmaktadır.
- C) Akşam haberleri sunucusu en alt katta çalışmaktadır.
- D) Yönetmen, orta katta çalışmaktadır.

4 Yukarıdaki bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Beyza, Anıl ile aynı katta çalışmamaktadır.
- B) Beyza, Cesim ile aynı katta çalışmaktadır.
- C) Beyza, Derya ile aynı katta çalışmaktadır.
- D) Ersin, Anıl ile aynı katta çalışmaktadır.

5 ve 6. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Kilolarından rahatsızlık duyan Büşra, bir diyetisyene gitmiştir. Diyetisyen Büşra'ya bazı testler uygulayıp bir diyet listesi vermiştir. Diyet listesinde sabah, ara öğün, öğle, ikindi ve akşam olmak üzere beş öğün bulunmaktadır. Öğünlerde peynir, çay, süt, meyve, salata, çorba, tavuk, et ve ekmeğe vardır.

Büşra'nın öğünlerde tükettikleriyle ilgili bilinenler şunlardır:

- ◆ Yalnızca meyve iki öğünde, diğer besinler birer öğünde tüketilmiştir.
- ◆ Her öğünde iki besin tüketmiştir.
- ◆ Sabah peynir ve çay tüketmiştir.
- ◆ Et ve tavukla birlikte meyve tüketmiştir.
- ◆ Meyveyi ara öğün ve ikindide tüketmiştir.
- ◆ Salatayı akşam tüketmiştir.
- ◆ Ekmek ve çorbayı beraber tüketmemiştir.

DİYET LİSTESİ		
ÖĞÜNLER	BESİNLER	
Sabah	Peynir	Çorba
Ara öğün	Çay	Tavuk
Öğle	Süt	Et
İkinci	Meyve	Ekmek
Akşam	Salata	

5 Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Büşra, çorbayı öğlen tüketmiştir.
- B) Büşra, eti ara öğünde tüketmiştir.
- C) Büşra, ekmeği akşam tüketmiştir.
- D) Büşra, tavuğu akşam tüketmiştir.

6 Büşra'nın çorbayla birlikte salata tükettiği biliniyorsa aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Tavuğu ara öğünde tüketmiştir.
- B) Çorbayı öğlen tüketmiştir.
- C) Sütü öğlen tüketmiştir.
- D) Eti ikindide tüketmiştir.

7 ve 8. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Bir oyuncak dükkânının açılışında kapıya asılan iki bölmeli bir tabelada birinci bölümde 1, 2, 3; ikinci bölümde 4, 5, 6 şeklinde numaralandırılmış alanlarda ayı, köpek, fare, kedi, ördek ve maymun kuklaları vardır. Tabela ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Ayı ve köpek kuklaları aynı bölümdedir.
- ◆ Kedi ve maymun kuklaları aynı bölümdedir.
- ◆ Fare 5 numarada, ördek 3 numaradadır.

7 Yukarıda verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Ayı kuklası bir numaradadır.
- B) Kedi kuklası bir numaradadır.
- C) Ayı kuklası birinci bölümdeyse kedi kuklası ikinci bölümdedir.
- D) Köpek kuklası, kedi kuklasıyla aynı bölümdedir.

8 Ayı kuklasının bir numarada olduğu biliniyorsa aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Fare kuklasından hemen önce maymun kuklası vardır.
- B) Fare kuklasından hemen önce köpek kuklası vardır.
- C) Fare kuklasından hemen sonra kedi kuklası vardır.
- D) Ördek kuklası ile ayı kuklası arasında köpek kuklası vardır.

9

KÜÇÜKÇEKMECE'DE ÖDÜLLÜ YARIŞMALAR BAŞLIYOR!

Ataya Özlem Konulu Şiir Okuma Yarışması (Öğrenci)

Ata'ya Özlem Konulu Şiir Okuma Yarışması (Öğretmen)

Çevre Konulu Resim Yarışması

Küçükçekmece Dahilerini Arıyor "Proje Yarışması"

Mangala Turnuvası

Yetenekliseniz Ses Yarışması

7. Sınıflar Arası Bilgi Yarışması

Yukarıda verilen afiş içeriğinden hareketle aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenemez?

- A) Yarışmalar birçok kategoride yapılmaktadır.
- B) Yarışmalara katılmak için herhangi bir şart koşulmamıştır.
- C) Yarışmalarda dereceye girenlere ödül verilecektir.
- D) Düzenlenecek olan yarışmalardan biri de koşu yarışmasıdır.

11

Bir şirket "Yalın Altı Sigma" başlığı altında birtakım eğitimler vermektedir. Bu eğitim programları, bir organizasyonun süreçlerini müşteri beklentileri doğrultusunda rakiplerden daha hızlı, hatasız, düşük maliyetli, olgunlaşmış, verimli ve güvenli şekilde işler duruma getirmek için uygulanan bir mükemmellik programıdır. Şirket "Yalın Altı Sigma" başlığı altında şu programları düzenlemiştir:

Sarı Kuşak Eğitimleri: Proje lideri yetiştirme eğitimleridir. Yol haritasını, araçları ve uygulama alanlarını gerçek vakalar üzerinde uygulayarak katılımcılara aktaran bir atölye programıdır.

Yeşil Kuşak Sertifika Programları: Bu programlara katılabilmek için tüm programları tamamlamış olmak ve en az bir projeyi başarıyla teslim etmiş olmak gerekir.

Siyah Kuşak Sertifika Programları: Geniş kapsamlı ve karmaşık projelerin yöneticileri için düzenlenir ve geleceğin liderleri yetiştirilir. Bu eğitimi alabilmek için en az iki projeyi başarıyla tamamlamış olmak ve tüm programların sınavlarını geçmiş olmak gerekir.

Usta Siyah Kuşak Programları: İş mükemmelliği programlarının yöneticileri yetiştirilir. Tüm projelerin işleyişini yönetebilen, kritik projeler ile koordinasyonu sağlayabilen üst düzey yöneticiler yetiştirilir. Bu programı başarıyla tamamlayanların şirketlerde büyük sorumlulukları olur.

Bu metne göre aşağıdaki şirket personellerinden hangisinin yay araç içindeki programa katıldığı söylenemez?

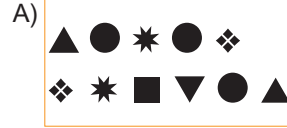
- A) Daha önceden uygulamalı olarak bazı eğitimlere katıldığı için teoride sahip olduğu bilgileri pratiğe kolaylıkla dökabilen proje lideri Muzaffer Bey (Sarı Kuşak Eğitimleri)
- B) Katıldığı programların sınavlarını kazanan ve geçen ay içerisinde yönetim kuruluna sunduğu proje kabul gören Yasin Bey (Yeşil Kuşak Sertifika Programları)
- C) Şirket içerisindeki beş yıllık çalışma hayatında sayısız projesi kabul görmüş olan ve sadece bir programın sınavını verememiş olan Hayat Hanım (Siyah Kuşak Sertifika Programları)
- D) Şirket içerisinde birçok sorumluluğu bulunan ve üst düzey bir pozisyonda çalışan Yasemin Hanım (Usta Siyah Kuşak Programları)

10 Aşağıdaki dizelerde yer alan her farklı sözcük bir sembole ifade edilecektir.

Bu gece yine yalnız kaldım

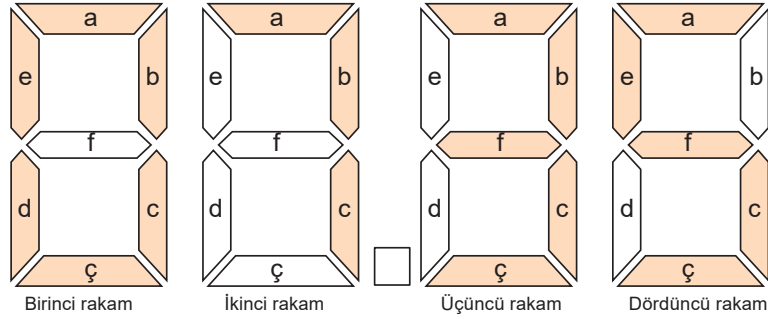
Ah yalnız, bu gece yine yalnız

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu sözcüklerin karşıladığı sembollerle oluşturulan bir şiir olabilir?

- 12 Dijital saatlerde dört rakam alanı vardır. Aşağıdaki görselde her alanın içindeki bölme; a, b, c, ç, d, e ve f harfleriyle gösterilmiştir. Dijital saatte saat gözlemlenirken saat kaçı gösteriyorsa o sayıyı gösteren harflerin yer aldığı bölümlerin ışığı yanmaktadır. Yanan harfler "+", yanmayan harfler de "-" ile kodlanmaktadır.

Bu saatte ikinci rakamda "a, b, c" harfleri yandığı için bu rakamın kodu "+ + + - - -" şeklindedir.

Buna göre;

dijital saatinin ikinci rakamının sembollerle kodlanmış hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- 13 Merve, Ceren, Yasin ve Ahmet adlı kişilerden her biri Almanya, İspanya, Kanada ve Danimarka'ya gitmiştir. Bu kişiler seyahat ederken uçak, gemi ve otomobilden herhangi birini tercih etmiştir.

Bu kişilerin gittikleri ülke ve kullandıkları araçlarla ilgili bilinenler şunlardır:

- ◆ Erkeklerden biri gemiyle Kanada'ya gitmiştir.
- ◆ Uçakla seyahat eden tek kişi Ceren'dir.
- ◆ Almanya ve İspanya'ya gidenler aynı aracı kullanmıştır.
- ◆ Ahmet, otomobille İspanya'ya gitmiştir.

Buna göre yukarıda anlatılanlar aşağıdakilerin hangisinde doğru gösterilmiştir?

A)

	Otomobil	Gemi	Uçak
Merve	Almanya		
Ceren			Danimarka
Yasin		Kanada	
Ahmet	İspanya		

B)

	Otomobil	Gemi	Uçak
Merve			Danimarka
Ceren	Almanya		
Yasin	İspanya		
Ahmet		Kanada	

C)

	Otomobil	Gemi	Uçak
Merve			Almanya
Ceren	Danimarka		
Yasin			İspanya
Ahmet		Kanada	

D)

	Otomobil	Gemi	Uçak
Merve			Danimarka
Ceren	Almanya		
Yasin		Kanada	
Ahmet	İspanya		

14 ve 15. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Üniversite son sınıfta okuyan Ramazan, Adnan, Yakup, İlhami, Hüseyin; Belma, Sevim ve Nuran adlı kişiler hafta içi günlerde staj için bir okula gitmişlerdir. Stajyer öğretmenlerle ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Kızların her biri farklı günlerde staja gitmiştir.
- ◆ Kızlar ilk ve son günlerde staja gitmemiştir.
- ◆ İlhami, Yakup'tan hemen önceki gün staja gitmiştir.
- ◆ Her gün en az bir kişi en fazla iki kişi staja gitmiştir.
- ◆ Adnan, perşembe günü staja gitmiştir.
- ◆ Sevim; Belma ve Nuran'dan önce staja gitmiştir.

14 Yukarıda verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Sevim ve Yakup aynı gün staja gitmiştir.
- B) Sevim, salı günü staja gitmiştir.
- C) İlhami, pazartesi günü staja gitmiştir.
- D) Ramazan, cuma günü staja gitmiştir.

15 Yukarıda verilen bilgilerden hareketle İlhami'nin pazartesi günü staja gittiği biliniyorsa aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Sevim, Ramazan'la aynı gün staja gitmiştir.
- B) Adnan, Ramazan'dan hemen önceki gün staja gitmiştir.
- C) Hüseyin, Adnan'dan hemen sonra staja gitmiştir.
- D) Belma, çarşamba günü staja gitmiştir.

16 Kırık kalp sendromu stresli anlarda, örneğin bizi çok üzen bir olay olduğunda, hayal kırıklığı yaşadığımızda ya da sevdiğimiz birini kaybettiğimizde ortaya çıkabilen geçici bir kalp hastalığıdır. Sebepi kesin olarak bilinmese de stres hormonları olarak da bilinen adrenalin ve noradrenalin hormonlarının aşırı miktarda salgılanmasının, bu duruma sebep olan en önemli etken olduğu düşünülüyor. Duygusal olarak bizi yıpratılan bir durumla karşılaştığımızda, vücudumuz adrenalin ve noradrenalin hormonlarını salgılar. Kırık kalp sendromunda aşırı miktarda salgılanan bu hormonlar, kalbimizde göğüs ağrısı ve nefes darlığını tetikleyerek kalp krizine neden olabilir ancak genellikle kalp damarlarının hayati riske yol açacak derecede daralmasına yol açmazlar. Bu süreçte kalbin belirli bölgelerinde kasılma bozukluğu meydana gelir ve kalp genişleyerek balonvari bir görünüm alır. Bu durum genellikle geçicidir ve ilaç kullanılarak birkaç ay içerisinde tedavi edilebilir. Hastalığa neden olan üzüntünün ya da stresin ortadan kaldırılması da tedavi açısından faydalıdır.

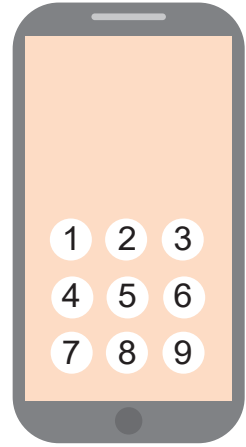
Bu parçaya göre gergin bir ortamda çalışan ve iş konusunda istediği sonuçları elde edemeyen birinin durumu aşağıdakilerin hangisinde doğru işaretlenmiştir?

	Adrenalin Hormonu Fazla	Hayati Tehlikesi Olma	Kalp Krizi İhtimali Yüksek	Kalbin Boyutunda Küçülme
A)	✓			✓
B)	✓		✓	
C)		✓	✓	
D)		✓		✓

17

Çocukları çok seven Fatma Hanım, onlara hiçbir konuda hayır diyememektedir. Fatma Hanım'ın bu özelliğini bilen çocuklar, onu her gördüklerinde oyun oynamak için telefonunu isterler. Fatma Hanım bu durumdan hoşnut değildir ama hayır da diyememektedir. Annesinin bu durumunu fark eden Berna, annesinin telefonuna ekran kilidi koyar. Annesinin rakamları aklında tutamayacağını düşündüğünden ekran kilidini bir desen şeklinde oluşturur. Berna oluşturduğu deseni annesine anlatırken şu ifadeleri kullanır: "Sol alttan başlayarak ilk önce yukarıya doğru elini hiç kaldırmadan kare şekli çizeceksin."

Buna göre Fatma Hanım'ın, ekran kilidindeki deseni çizerken üzerinden geçtiği rakamlar hangisinde doğru sırayla verilmiştir?

A) 741236987

B) 789632147

C) 123698741

D) 412369874

18 ve 19. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Bir restoranda bir hafta boyunca müzik ve ışıkla servis yapan şeflerle ilgili bir düzenleme yapılmıştır. Düzenleme ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Işık: sarı, mavi, pembe, turuncu
- ◆ Müzik: Chopin, Mozart, Beethoven, Vivaldi
- ◆ Şef: Şifa, Nazan; Murat, Ergin
- ◆ Vivaldi müziği ile birlikte Nazan çalışmamıştır.
- ◆ Ergin, sarı ışıkla birlikte çalışmıştır.
- ◆ Şifa, Mozart müziği ile birlikte servis yapmıştır.
- ◆ Pembe ışıkla birlikte Murat servis yapmamıştır.
- ◆ Turuncu ışıkla birlikte Beethoven çalmıştır.

18 Yukarıda verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Nazan, mavi ışıkla birlikte servis yapmıştır.
- B) Murat'ın üç ayrı ışıkla servis yapma ihtimali vardır.
- C) Ergin, Chopin müziği ile birlikte servis yapmamıştır.
- D) Şifa, mavi ışıkla birlikte servis yapmıştır.

19 Yukarıda verilen bilgilerden hareketle Nazan'ın Chopin müziği eşliğinde servis yaptığı biliniyorsa aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Murat, servis yaparken turuncu ışık yanmıştır.
- B) Nazan, servis yaparken pembe ışık yanmıştır.
- C) Nazan servis yaparken turuncu ışık yanmıştır.
- D) Mozart müziği çalarken mavi ışık yanmıştır.

20 ve 21. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Bir üniversitenin gezi programı için coğrafya ve tarih bölümlerinden Ayhan, Bengü, Cahit, Doğu ve Emel isimli öğrenciler seçilmiştir. Bu öğrencilerin her biri; doğal, tarihî, dinî, yöresel ve etnik geziler için Aydın, İstanbul, Diyarbakır, Mardin ve Konya şehirlerinden birine gitmiştir. Bu öğrencilerin bölümleri, gittikleri şehirler ve katıldıkları geziler ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Cahit, Mardin'e gitmiştir.
- ◆ Doğu, yöresel geziye katılmıştır.
- ◆ Doğal, dinî ve etnik gezilere katılanlar coğrafya bölümünün öğrencileridir.
- ◆ Tarih bölümü öğrencilerinden olan Ayhan, Aydın'a gitmiştir.
- ◆ İstanbul'a giden Emel, dinî geziye katılmıştır.

		Öğrenci					Bölüm	
		Ayhan	Bengü	Cahit	Doğu	Emel	Coğrafya	Tarih
Geziler	Doğal							
	Tarihî							
	Dinî							
	Yöresel							
	Etnik							
Şehir	Aydın							
	İstanbul							
	Diyarbakır							
	Mardin							
	Konya							

20 Bu bilgilere göre öğrencilerden hangilerinin hem bölümleri hem katıldıkları geziler hem de gittikleri şehir kesin olarak bellidir?

- A) Doğu ve Emel B) Cahit ve Ayhan C) Bengü ve Emel D) Emel ve Ayhan

21 Bu bilgilere göre Doğu hangi şehirde geziye katılmış olabilir?

- A) Diyarbakır veya Konya B) Aydın veya İstanbul C) Diyarbakır veya Mardin D) İstanbul veya Konya

22 8/E sınıfı öğretmeni Asuman Hanım, öğrencilerinden bir görsel sunum hazırlamalarını istemiştir. Bunun üzerine 7 kişilik bir öğrenci grubu 4 yapraklı yonca görseli üzerine isimlerini yazacaklardır. Buna göre 8/E sınıfı öğrencilerinden Ayten, Şermin, Vahap, Yener, Utku, Davut ve Feride adlı kişilerin dört yapraklı bir yoncanın hangi yaprağını temsil ettikleriyle ilgili olarak şunlar bilinmektedir:

- ◆ Yoncanın yaprakları 1, 2, 3 ve 4 rakamları ile numaralandırılmıştır.
- ◆ 1 numaralı yaprağı iki öğrenci, 3 numaralı yaprağı üç öğrenci temsil etmektedir.
- ◆ 2 numaralı yaprağı sadece Utku temsil etmektedir.
- ◆ Vahap ve Davut aynı yaprağı temsil etmektedirler.
- ◆ Ayten üç kişinin temsil ettiği yaprağı temsil etmektedir.
- ◆ Vahap ve Feride farklı yaprakları temsil etmektedirler.
- ◆ 3 numaralı yaprağı temsil edenlerden biri Şermin'dir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bilinirse tüm kişilerin temsil ettikleri yapraklarla ilgili bilgiler belirlenebilir?

- A) Vahap ve Davut'un hangi yaprağı temsil ettikleri B) 1 numaralı yaprağı kimlerin temsil ettiği
C) Feride'nin hangi yaprağı temsil ettiği D) 4 numaralı yaprağı kaç kişinin temsil ettiği

1 ve 2. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Bir anaokulunda A, B, C, D, E, F ve G adlı öğretmenler bir gün içinde; Şirinler, Minikler, Menekşeler, Papatyalar, Güller, Nergisler, Karanfiller adlı sınıflarda; kukla oyunu, parmak oyunu, hamur oyunu ve yüz boyama etkinliklerini yapmışlardır. Etkinlikle ilgili şu bilgiler verilmiştir:

- ◆ Her öğretmen yalnızca bir sınıfta ve bir etkinlik yapmıştır.
- ◆ Kukla oyunu, iki sınıfta oynanmıştır, Papatyalar'da parmak oyununu G oynamıştır.
- ◆ Yüz boyama, yalnızca Güller sınıfında yapılmıştır, etkinliği E yapmamıştır. Karanfiller'de etkinlik yapan öğretmen F'dir.
- ◆ Menekşeler ve Şirinler adlı sınıfta aynı etkinlik yapılmıştır, etkinliği C dışında bir öğretmen daha yapmıştır; bu etkinlik, hamur oyunu değildir.
- ◆ Minikler ve Nergisler adlı sınıflarda aynı etkinlik yapılmıştır, bu etkinliği yapan öğretmenlerden biri D'dir.

1 Yukarıdaki bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Şirinler adlı sınıfta etkinliği A yapmıştır.
- B) Minikler adlı sınıfta etkinliği C yapmıştır.
- C) Yüz boyama etkinliğini A yapmıştır.
- D) Kukla oyunu, şirinler adlı sınıfta yapılmıştır.

2 Yukarıda verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Şirinler'de kukla etkinliği yapılmıştır.
- B) Minikler'de hamur oyunu etkinliği yapılmıştır.
- C) Karanfiller'de kukla etkinliği yapılmıştır.
- D) E, hamur oyunu etkinliği yapmıştır.

3 ve 4. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Şiir ve öykü yarışmasının jüri üyeliği için Burhan, Alican, Eda, Levent, Hadise ve Murat adlı öğretmenler A, B ve C okullarından ikişer kişi çağırılmıştır. Komisyon üyeleri ile ilgili aşağıdaki bilgiler bilinmektedir:

- ◆ Öğretmenlerden iki komisyon oluşturulmuştur, 3 kişi öykü, 3 kişi şiir incelemiştir.
- ◆ Burhan ve Alican farklı okullardan çağırılmıştır, aynı komisyonda yer alan Levent ve Hadise de aynı okuldan çağırılmıştır.
- ◆ Eda, B okulundan çağırılmış ve şiir incelememiştir.
- ◆ Her komisyonda birer kız vardır.

3 Yukarıda verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Levent, A okulundan çağırılmıştır.
- B) Levent, şiir komisyonundadır.
- C) Burhan, şiir komisyonundadır.
- D) Burhan, öykü komisyonundadır.

4

- I. Levent
- II. Alican
- III. Burhan
- IV. Murat

Verilen bilgilerden hareketle yukarıdakilerden hangisi ya da hangileri C okulundan çağırılmış ve öykü komisyonunda görev almış olabilir?

- A) I – II
- B) I – III
- C) II – III – IV
- D) II – IV

5

OTOBÜS BİLETİ		Ad Soyad	Koltuk Numarası	Fiyat (KDV Dahildir)
Malatya Otogarı - Ankara Otogarı			18	110 TL
Nereden - Nereye		Hareket		Yolculuk Süresi
Malatya Otogarı - Ankara Otogarı		Tarihi 10.03.2020	Saati 09.00	Tahmini 7 Saat 41 Dakika
Çağrı Merkezi İçin Bilet Satış ve Rezervasyonu İçin Servislerden Yararlanmak İçin		Malatya Otogarı - 09.00, Kayseri Otogarı - 11.15, Kırıkkale Otogarı - 13.50, Akara Otogarı - 15.41		T.C. Maliye Bakanlığı
0 (850) _ _ _ _ 65		Güzergâh Bilgisi		

Bu otobüs biletinden aşağıdakilerin hangisine kesinlikle ulaşılır?

- A) Yolculuğu yapan kişinin ad, soyad ve açık adresine
- B) Aynı firmada başka bir zaman yolculuk yapabilmek için kullanılacak iletişim bilgisine
- C) Bilet gelirlerinin verildiği bakanlıklara ve gelirlerin içeriğine
- D) Yolculuğa çıkılan yer ile varılacak nokta arasındaki mesafe bilgisine

6 ve 7. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız

Bir alışveriş merkezine alışveriş yapmak için giden Zuhal, Nalan, Efsun ve Mehtap adlı kişilerin yaptığı alışverişle ilgili aşağıdaki bilgiler bilinmektedir:

Çanta: gri, beyaz, kahverengi, sarı

Çorap: siyah, mavi, turuncu, beyaz

Takı: kolye, saat, yüzük, bilezik

- ◆ Nalan, beyaz çanta ve beyaz çorap almıştır.
- ◆ Turuncu ve sarı renk eşyalar aynı kişi tarafından alınmıştır.
- ◆ Efsun, kahverengi çanta ile bilezik almıştır.
- ◆ Mavi çorap alan kişi gri çanta almamıştır.
- ◆ Aynı renk eşya alan kişi saat almamıştır.
- ◆ Mehtap ne kolye ne de turuncu çorap almıştır.

6 Yukarıda verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Zuhal, sarı çanta almıştır.
- B) Mehtap, mavi çorap almıştır.
- C) Zuhal, turuncu çorap almıştır.
- D) Efsun, mavi çorap almıştır.

7 Yukarıda verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Zuhal, turuncu çorap almıştır.
- B) Efsun, turuncu çanta almıştır.
- C) Mehtap, yüzük almıştır.
- D) Nalan, kolye almıştır.

8 ve 9. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

04. 06. 2019 / PAZARTESİ

ŞEHİR KİTAP FUARI AÇILIYOR!

Sayfa 1

6 Haziran 2019 tarihinde açılışı yapılacak olan Şehir Kitap Fuarı, on gün süreyle kitapseverleri ağırlayacak. Farklı yayınevlerinden pek çok yazarın imza günleri ve kitap tanıtımları için şehrimizi ziyaret edeceği fuar kapsamında, çeşitli etkinlikler de düzenlenecek. Fırsatlar, indirimli fiyatlar ve bol kitaplı günler için mutlaka uğrayın!

Aşağıdaki tabloda bu kitap fuarına katılacak olan yayınevlerinden bazıları ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

Yayınevi	Fuara Katılım Tarih Aralığı	Fuara Katılan Yazar Sayısı	Fuarda Tanıtılan Kitap Sayısı
K	06.06.2019 / 11.06.2019	19	55
L	09.06.2019 / 13.06.2019	32	16
M	12.06.2019 / 15.06.2019	23	35

8 Bu kitap fuarı, hangi seçenekteki kişi için uygun bir mekân değildir?

- A) Uygun ücret ödeyerek öğrencilerine kitap satın almak isteyen bir öğretmen
- B) Sevdiği, örnek aldığı yazarlarla tanışmak isteyen amatör bir yazar
- C) Alanıyla ilgili yeni çıkan yayınları takip etmek isteyen bir mühendis
- D) Daha önce kullandığı ikinci el kitaplarını alıcılara buluşturmak isteyen bir öğrenci

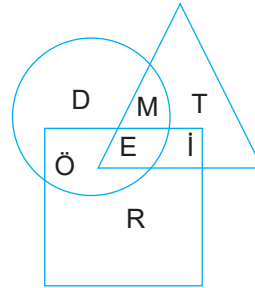
K YAYINEVİ	L YAYINEVİ
• En uzun süre • En az yazarla • En çok kitap tanıtan	• En kısa süre • En çok yazarla • En az kitap tanıtan

Fuar görevlisinin fuarın ardından istatistiksel verilere göre oluşturduğu yukarıdaki tabloda kaç hata vardır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

10

- Sadece daire → 0
- Sadece üçgen → 1
- Sadece kare → 2
- Sadece Daire ve üçgen ortak → 3
- Sadece Daire ve kare ortak → 4
- Sadece Kare ve üçgen ortak → 5
- Sadece Kare, üçgen ve daire ortak → 6

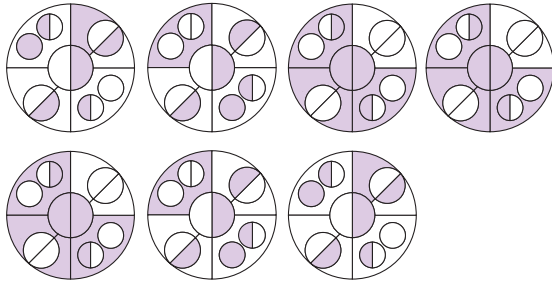

Şekildeki alanlar rakamlarla kodlanmıştır. Buna göre "EDİTÖR" kelimesini yazmak için hangi sayının kullanılması gerekmektedir?

- A) 605142
- B) 310524
- C) 605132
- D) 305124

11

Aşağıdaki şiirlerden hangisi, sözcüklerin soldan sağa doğru dizildiği ve her sembolün bir sözcüğü karşıladığı görseldeki sembollerin düzenine uygun yazılmıştır?

- A) Kapanır gözleri kuşların kuşların
Kuşların gözleri kapanır
- B) Kuşların kanatları var güzide
Güzide kuşların kanatları
- C) Kuşlar uçuşur mavi semada
Semada uçuşur kuşlar
- D) Kuşlar göklere uçuşur uçuşur
Uçuşur uçuşur kuşlar

12

Sadece pazar günleri evde olan İsmail Bey, üniversiteden arkadaşlarıyla görüşmek için plan yapacaktır. Arkadaşlarıyla pazar günü birkaç saatliğine buluşmaya karar veren İsmail Bey, aynı gün içerisinde iki çocuğunu da kursa bırakmak zorunda olduğunu hatırlar. Bu durumda buluşma saatini çocukların kursta olduğu saatlere denk getirmesi gerekecektir.

Çocukların gittiği gitar ve futbol kurslarının saatleriyle ilgili şunlar bilinmektedir:

	Gitar	Futbol
Küçük çocuk	09.00 - 10.30	11.00 - 13.00
Büyük çocuk	11.00 - 15.00	09.00 - 11.00

Bu bilgilere göre İsmail Bey arkadaşlarıyla buluşmak için hangi saatleri seçmelidir?

- A) 10.00 – 11.00 ya da 12.00 – 13.00
- B) 09.00 – 10.00 ya da 12.00 – 13.00
- C) 09.00 – 11.00 ya da 12.00 – 14.00
- D) 11.00 – 12.00 ya da 13.00 – 15.00

13

	Pazartesi	Salı	Çarşamba
Küçük salon			
Büyük salon			

Halk Eğitim Merkezinde müzik, resim, hat, dikiş ve ebru kursları açılmıştır. Bu kurslar yukarıdaki tabloda belirtilen gün ve yerlerde yapılacaktır. Yapılan bu kursların yeri ve zamanıyla ilgili bilinenler şunlardır:

- ◆ Her gün, her salonda en fazla bir kurs yapılmaktadır.
- ◆ Resim ve hat kursları farklı günlerde fakat aynı salonda yapılmaktadır.
- ◆ Ebru kursu aynı salonda bir gün arayla yapılmaktadır.
- ◆ Dikiş ve müzik kursları aynı gün ancak farklı salonlarda yapılmaktadır.

Müzik ve ebru kurslarının farklı salonlarda yapıldığı bilindiğine göre aşağıdakilerden hangisinin ne zaman yapılacağı kesin olarak söylenemez?

- A) Müzik
B) Dikiş
C) Resim
D) Ebru

14

Bir marketteki atıştırmalık reyonunda beş raf vardır. Bu raflara yerleştirilen atıştırmalıkların (çikolata, bisküvi, gofret, kraker ve kek) yerleştirme sıraları ile ilgili bilinenler şunlardır:

- ◆ En üst raf 1. raftır ve raflar aşağıya doğru sırasıyla inmektedir.
- ◆ Çikolata ne ilk ne de son raftadır.
- ◆ Bisküvi ve çikolata arasında iki raf vardır.
- ◆ Çikolata bisküviden daha üst raftadır.

Buna göre atıştırmalıkların raflardaki sıralaması ile ilgili aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenemez?

- A) Gofret ilk raftadır.
- B) Kek ile çikolata arasındaki rafta kraker vardır.
- C) Bisküvi son raftadır.
- D) Gofret ikinci raftadır.

15 ve 16. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

1	2	
	3 Sarı	
4	5 Mavi	6
	7	
8		

Yukarıdaki gibi 8 legodan bir kule yapan Harun, birbirinden farklı dört renk lego kullanmıştır. Aynı renk legolar birleşmemektedir. Mavi, kırmızı, beyaz ve sarı olmak üzere her renkten iki lego vardır. Harun'un çalışması hakkında aşağıdakiler bilinmektedir:

- ◆ Kırmızı legolar, mavi legonun üstünde bir yerde yer almaktadır.
- ◆ Beyaz legolar, sarı legonun üstünde bir yerde yer almaktadır.
- ◆ 5 numaralı lego mavidir, 3 numaralı lego sarıdır.
- ◆ Sarı legolar, arasında mavi lego vardır.

15 Yukarıda verilenlerden hareketle aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) 1 numaralı lego beyazdır.
- B) 2 numaralı lego kırmızıdır.
- C) 4 numaralı lego kırmızıdır.
- D) 8 numaralı lego mavidir.

16 Yukarıda verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) 6 numaralı lego mavidir.
- B) İki mavi legonun hemen üstünde sarı lego vardır.
- C) Mavi legolardan biri kırmızı ve beyaz legonun arasındadır.
- D) 7 numaranın hemen üstünde 4, 5 ve 6. numaralara sırasıyla kırmızı, mavi ve beyaz legolar vardır.

17 ve 18. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Beş katlı bir binanın tek numaralı katlarında ikişer, diğer katlarında birer kişi kalmaktadır. Binada kalan Ali, Berk, Cevat, Dursun; Elvan, Figen, Gamze ve Halide ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Ali beşinci katta, Figen en alt katta kalmaktadır.
- ◆ Berk'in kaldığı kat ile Ali'nin kaldığı katlar arasında yalnızca bir kat vardır ve Berk'in hemen alt ve üst katında Cevat ya da Dursun vardır.
- ◆ Elvan, Figen ile aynı katta kalmamaktadır.

17 Yukarıda verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Berk ile Gamze aynı katta kalmaktadır.
- B) Berk üçüncü katta kalmaktadır.
- C) Berk ve Elvan aynı kattadır.
- D) Elvan'ın hemen üst katında Dursun vardır.

18 Verilen bilgilere göre Ali ve Gamze'nin aynı katta kaldığı biliniyorsa;

- I. Figen ve Cevat,
- II. Berk ve Elvan,
- III. Halide ve Figen

çiftlerinden hangisi ya da hangileri birlikte kalmış olabilir?

- A) II – III
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I – II

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

görsel, şekil, sembol, işaret, tablo, grafik, öncül, sütun grafiği, çizgi grafiği, daire grafiği, mantık, muhakeme, soru, çözümlenme, sıralama, tablo oluşturma, bölüm, eşleştirme, şifre, tasnif, akıl yürütmre, önerme, çıkarım

- Metin hâlinde veya önermeler şeklinde verilen bir soruyu/sorunu çözmeye, çıkarımlarda bulunmaya ne denir?
Örnek: Okuduğunu doğru anlama, çıkarım yapma ve birbiri ile ilişkilendirme becerilerini oluşturma ve ölçme işlemleri bu türde işlemlerdir.
Cevap:
- Verilen önermeleri her açıdan değerlendirerek bu önermelerden yeni bilgiler (veriler) elde etmeye ne denir?
Örnek: Marketteki paketler, iştah açıcı özelliği olan kırmızı ve tazelik hissi veren yeşil renklerde yapılmıştır.
Cevap:
- Belirtilen unsurlar (önermeler, bilgiler) hakkında tahminlerde bulunmaya ne ad verilir?
Örnek: A marketinde abur cuburlar alt raflarda olduğu için B marketine göre çocuklar tarafından daha çok tercih ediliyor olabilir.
Cevap:
- Doğruluğu veya yanlışlığı kanıtlanabilen bilgileri içeren cümle ya da cümleler ne ad verilir?
Örnek: Ay, Dünya'nın etrafında döner.
Cevap:
- Bir çıkarımda ön bilgiler kümesini oluşturan önermelerden herhangi birine ne ad verilir?
Örnek:
» Antalya'ya Burdur'dan sonra gidilmiştir.
» Muğla'ya üçüncü sırada gidilmiştir.
» Mersin ile Aydın arasında en az iki şehre gidilmiştir.
Cevap:
- Metinde ve öncüllerde verilenleri farklı değişkenlere göre sıralamayı gerektiren sorular, sıralama sorularıdır.
Örnek: Bir satranç turnuvasında Aykut, Berra, Cemil, Derin ve Engin finale kalmışlardır. Turnuvanın son durumu ile ilgili şunlar bilinmektedir:
» Aykut, Engin'den daha iyi bir derece yapmıştır.
» Derin, turnuvada beşinci olmuştur.
» Turnuva sonunda Berra ikinci, Cemil dördüncü olmuştur.
Verilen öncüllere göre yarışmada birinci gelen kimdir?
Cevap:
- Mantık ve muhakeme sorularında öncelikle soru kökü dikkatli okunmalı, anlaşılmalı, özellikle olumsuzluk ve kesinlik bildiren ifadelerle dikkat edilmelidir.
Örnek: Verilenlerden hareketle aşağıdakilerin hangisi kesinlikle yanlıştır?
Buna göre örnekte verilen soru kökünde dikkat edilmesi gereken ifade nedir?
Cevap:
- Geliştirilen şifreleme yöntemine göre sözcüğün her bir harfi alfabede kendisinden iki sonraki harfle şifrelendiğine göre "GÜVENLİ" sözcüğünün şifresi nedir?
Örnek: "BAŞARI" sözcüğü "ÇCUÇŞJ" şeklinde şifrelenir.
Cevap:
- Bir tabloda "KADAR" sözcüğü "41315" şeklinde ve "BAKAR" sözcüğü "21315" şeklinde şifrelendiğine göre "BARDAK" sözcüğü nasıl şifrelenir?
Örnek: "SAKAR" sözcüğü "61315" şeklinde şifrelenir.
Cevap:
- Öncüller okunurken öncelikle kesin olarak bilinen sonuçlar; sıralama sorusu ise sırasına, tablo oluşturma sorusu ise tablodaki yerine yerleştirilmelidir.
Örnek: Akın, Buse, Cuma, Demir ve Ekin yan yana dizilmişlerdir. Bu kişilerin yerleriyle ilgili şunlar bilinmektedir:
» Akın, Buse'nin solunda; Cuma'nın sağındadır.
» Demir, Ekin'in solunda; Buse'nin sağındadır.
SOL _____ SAĞ
Örnekte verilen öncüllere göre bu kişilerin sıralaması nasıldır?
Cevap:
- Muhakeme sorularında asıl amaç, verilen metinlerden ve önermelerden (bilgilerden) çıkarımda bulunmaktır.
Örnek: Can, Ada, Sude, Efe ve Nur adlı kişilerin akrabalık ilişkilerine dair bilinenler şunlardır:
» Ada'nın halasının tek erkek kardeşi Can'dır.
» Efe, Sude'nin abisidir.
» Sude; Nur'un ablası, Ada'nın teyzesidir.
Verilen öncüllere göre Nur ile Can'ın çocuğu kimdir?
Cevap:

www.ortaokuldata.com Dijital Eğitim Platformunun tanıtım ve kullanım videoları için karekodu okutunuz.

Dijital Eğitim Platformunda Neler Var?

Bu seti alan öğretmen ve öğrencilerin tamamı Dijital Eğitim Platformuna sınırsız sahip olacaktır. Dijital Eğitim Platformunda

- Deneme sınavları çözme,
- Soru çözme,
- Konu çalışma,
- Yapay zeka destekli istatistiksel raporlar alma,
- Süreç odaklı dijital öğrenci takip sistemi,
- Ders kitabının dijital içerikleri,
- Akıllı tahta uygulamaları

gibi birçok özelliğe sahiptir.

Dijital Eğitim Platformu Nasıl Kullanılır?

- Öğretmenin sisteme üye olması
 1. Öğretmen kendisi ortaokuldata.com'dan üyelik yapabilir.
 2. 0 (542) 262 03 37 whatsapp hattından yardım alarak üyelik yaptırabilir.
- Öğretmen, öğrenci listesini sisteme girdikten sonra öğrencilerin kullanıcı adı ve şifreleri otomatik oluşturulacak veya öğrenci listesini 0 (542) 262 03 37 whatsapp hattına göndererek sistem tarafından öğrenci şifreleri oluşturulacaktır.
- Öğrenci, öğretmeninden alacağı şifre ile sisteme giriş yapabilecektir.

* Sınırsız kullanım süresi 1 eğitim-öğretim yılıdır.

**Ayrıca
“DEFTERİM”
Kitabımızı da
Deneyimleyiniz.**

Karekodu okutunuz.

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi 1518 Sok.
Mat-Sit İş Merkezi No:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 20 33 - 0 505 925 57 81
www.editoriyayinevi.com | bilgi@editoriyayinevi.com

Nasıl Sipariş Edebilirim?

Kitapçınızdan talep edebilir veya 0 505 099 24 84 telefon hattından bilgi alabilirsiniz.

